

ព្រះ
ព្រះបិតាបិតា

និង

សេចក្តីប្រកាសសាខាខ្មែរ

សុត្តន្តបិដក

ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

ទ្វាធិបតី

៦៣

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ ភ្នំពេញ

ឆ.ស ២៥០៣

ឯកសារគម្ពីរព្រះទ័ត្របិដកស្កាននេះ
ត្រូវបានថតចេញពី ច្បាប់គម្ពីរព្រះទ័ត្របិដកជប៉ុន ។

ឯកសារគម្ពីរព្រះទ័ត្របិដកនេះ ចាប់ពីភាគ៥១ ដល់ ភាគ១១០
ត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយ គេហទំព័រ៥០០០ឆ្នាំ ឬជា
ចំពោះព្រះពុទ្ធសាសនា សម្រាប់ជាធម្មទាន ។

ផ្តល់សេចក្តីរំលឹកគម្ពីរព្រះទ័ត្របិដកសម្រាប់ការងារ
ដោយ ឧបាសិកា កាំង ហ៊ុចទីណា ។

គ្រប់គ្រងឯកសារ (ទូទៅ និងផ្នែកបច្ចេកទេស)
ដោយ ឧបាសក ស្រុង-ចាន់ណា ។

ត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ
ដោយ ចនៈស្រីស្រស់ ។

ថតស្តានដោយ
ប្អូនប្រុស ម៉ាន់ សារ៉េត

ក្រោមការឧបត្ថម្ភយ៉ាងច្រើនលើកលែង

- ឧបាសិកា កាំង ហ្គីប៊ែរ (ភ្នំពេញ)
- ឧបាសក ជុត លីស្រុង និង ឧបាសិកា លី សុខា ព្រមទាំងបុត្រ (ភ្នំពេញ)
- ឧបាសក សរ ចន និង ឧបាសិកា អ៊ូប សារ៉ា ព្រមទាំងបុត្រ (បាត់ដំបង)
- ឧបាសក ជា ស៊ីវត្តានា និង ឧបាសិកា យុន សុនីម៉ា ព្រមទាំងបុត្រ ជា សុមេធាធីតា (ស.វ.អ)
- លោក ជីម-ជា និង លោកស្រី រតន៍ ស្រីមុំ (ភ្នំពេញ)
- ឧបាសក ទីផង យ៉ឺន (កូរ៉េ)
- លោក ស៊ុក ចាន់សេន (បន្ទាយមានជ័យ)
- ឧបាសិកា យ៉ា រ៉ាវី (បន្ទាយមានជ័យ)
- ប្អូនស្រី យ៉ា សុភ័ក្ត្រ (បន្ទាយមានជ័យ)
- ឧបាសិកា កោ សេង (ភ្នំពេញ)
- លោកស្រី ប៉ាន សុគន្ធានី និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ (ភ្នំពេញ)
- ឧបាសក ស្រុង ចាន់ណា និង ឧបាសិកា ចន ស្រីស្រស់ ព្រមទាំងបុត្រ ចាន់ណា សុធានីរាជ, ចាន់ណា សុធានីរាជ (ភ្នំពេញ)
- លោកស្រី ស្រុង ចាន់រស្មី និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ (ភ្នំពេញ)
- កញ្ញា ស្រុង ចាន់រតនា (ភ្នំពេញ)
- លោក ស្រុង យូរហង់ (ភ្នំពេញ)
- លោក នង សុផល (កូរ៉េ)
- ប្អូនស្រី សុខ អេង (កំពង់ចាម)
- កញ្ញា ចន កក្កដា (បាត់ដំបង)
- លោកស្រី ចន សត្យា និង លោក ខួន សេនីស័ក ព្រមទាំងបុត្រ (ភ្នំពេញ)
- លោក ចន រចនា (បាត់ដំបង)
- កញ្ញា សេ សុផារី (បាត់ដំបង)
- កញ្ញា យ៉ឺម សុផារី (បាត់ដំបង)
- លោក ម៉ៅ គន្ធា និង លោកស្រី ធួរៀង សេដ្ឋា (បាត់ដំបង)
- លោក សៅ សារ៉ុម (បាត់ដំបង)
- ព្រះចៅ ព្រះគុណ ជុំ សារៈ (ព្រះចៅអធិការវត្ត សម សាន្ត ខេត្តបាត់ដំបង)
- ឧបាសិកា រ៉ាន់ លុយ និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ (ភ្នំពេញ)
- លោកស្រី ហួ ច័ន្ទសុខ័ណ្ឌ និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ (ស.វ.អ)

ព្រះ
ព្រះបិតាបាទ
និង

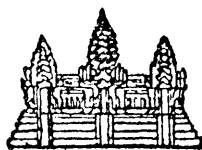
សេចក្តីថ្លែងជំនាសាខ្មែរ

សុត្តន្តបិដក

ឧទ្ទិកនិកាយ ជំពូក

ទ្វាទសបក្សា

៦ ៣

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ ភ្នំពេញ

ព.ស.២៥០៣

ឧទ្ទិសកថា

យើងខ្ញុំ សូមផ្ដល់ស្មារតីសូត្រព្រះធម៌ឧទ្ទិសជូនជនជាតិខ្មែរ ។

ឥឡូវ យើងខ្ញុំអាចជូនគម្ពីរព្រះត្រៃបិដកនេះ ទៅអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាជនជាតិខ្មែរបានហើយ ។

ព្រះធម៌នៃព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់នេះ ត្រូវបានសូត្រចេញពីជម្រៅដួងចិត្តនៃអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាជនជាតិជប៉ុន ។

このカンボジア版南伝大蔵経を
カンボジアの佛教徒へ
贈ることができることに感謝します。
これが日本の佛教徒の心です。

It is with a deep sense of gratitude that I present the translation of the complete TRIPITAKA to Cambodian Buddhists on behalf of the Japanese Buddhist community.

ការប្តូរថា

ជូនចំពោះជនជាតិខ្មែរ ជាមីរាបរមាន !

ជូនចំពោះជនជាតិខ្មែរដែលកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា ជាមីគោរព !

គម្ពីរព្រះត្រៃបិដកនៃព្រះបាទ " ក្រុងជំនុំព្រះត្រៃបិដក " នៃពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ នៅឆ្នាំពេញ បកប្រែពីភាសាបាលីមកជាភាសាខ្មែរ តាំងពីឆ្នាំ ១៩៣០ ទៅឆ្នាំ ១៩៦៨ គឺត្រូវចំណាយ ពេល ៣៩ ឆ្នាំ ទើបបានសម្រេចហើយសព្វគ្រប់ ។ នេះពិតជាកំណប់ព្រះធម៌របស់ព្រះពុទ្ធសាសនា ខ្មែរ ហើយក៏ជាកំណប់វប្បធម៌ខាងផ្នែកបោះពុម្ពរបស់ជនជាតិខ្មែរផងដែរ ។ យើងខ្ញុំ ពុទ្ធសាសនិក ជាតិជប៉ុន មានសន្តានចិត្តរីករាយនឹងបោះពុម្ពជាថ្មីឡើងវិញ ដោយសង្ឃឹមថា ព្រះពុទ្ធសាសនាខ្មែរ ក៏នឹងរុងរឿងឡើងវិញដែរ ។

នេះគឺជាអំណោយពីជម្រៅដួងចិត្ត ជូនទៅដល់ជនជាតិខ្មែរទាំងអស់ ព្រមទាំង មនុស្សជាតិទូទៅ នៅក្នុងពិភពលោកនេះ ដែលមានចិត្តស្រឡាញ់សន្តិភាព ។

ខ្មែរបានរងសោកនាដកម្មដែលមិនធ្លាប់មានពីមុនមក ។ ម្យ៉ាងទៀត ព្រះពុទ្ធសាសនា ខ្មែរ ក៏ត្រូវអន្តរាយយ៉ាងខ្លាំង ក៏ប៉ុន្តែឥឡូវនេះ យើងទាំងអស់គ្នា បានឈានជើងកន្លងផុតពីសេចក្តី ទុក្ខសោកដ៏ធ្ងន់ធ្ងរនេះ ចាកផុតពីអំពើឃោរឃៅ បញ្ចប់គំនុំគំនួន ដើរតាមពុទ្ធដីកាព្រះបរមគ្រូ មិត្តម្បាយាមធ្វើឱ្យមានសន្តិភាពក្នុងពិភពលោក ។

ការណ៍ដែលយើងខ្ញុំជូនគម្ពីរព្រះត្រៃបិដកពេលនេះ គឺជានិមិត្តរូបនៃការប្តេជ្ញាចិត្ត របស់អ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាជនជាតិជប៉ុនថា យើងខ្ញុំធ្វើសហប្រតិបត្តិការដើម្បីសន្តិភាព ក្នុងពិភពលោក ដើម្បីទុកជាកត្តាតាងនៃចំណងមេត្រីភាព និងមិត្តភាពរវាងប្រជាជាតិជប៉ុន និង ប្រជាជាតិខ្មែរ ។

ថ្ងៃនក្ខត្តបុក្យ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤

សមាគមជំនួយដល់ការបោះពុម្ពព្រះត្រៃបិដកឡើងវិញ

អ្នកតំណាងចាត់ការ The Rev. Seikyo Muchaku

ប្រធានការិយាល័យ The Rev. Eiitsu Shinohara

អ្នកចាត់ការ

The Rev. Zendo Matsunaga The Rev. Jitsujō Arima The Rev. Yoshimichi Ito
The Rev. Keiichi Watai The Rev. Gijun Sugitani The Rev. Shincho Shigeta
The Rev. Risho Maeda The Rev. Kyoshi Nakajima Mr. Rokusuke Ei

『トリピタカ』復刻進呈にあたって

親愛なるカンボジアの皆さん！

敬愛するカンボジアの仏教徒の皆さん！

カンボジア版『トリピタカ』は、プノンベンプノンベンの仏教研究所が、仏教界の英知を集め、1930年から1968年まで、39年の歳月をかけて翻訳し、分類し、集大成して完成されました。まさにカンボジア仏教の法宝であると共に、カンボジア出版文化の至宝です。日本仏教徒の有志は、カンボジア仏教の復興再生を願いつつ、これを復刻刊行し、贈らせていただきます。

これはカンボジア仏教徒のみならず、カンボジア全人民、否、平和を愛する地球上のすべての人々への、心からの贈り物です。

カンボジアは、古今未會有の悲劇を体験しました。カンボジア仏教もこの受難の時代に壊滅的な打撃を受けました。しかし、今はその悲しみを乗り越え、瞋りを離れ、怨みを恕し、ブッダの教えに従い、世界平和の実現に努力するときです。

この本の贈呈は、日本の仏教徒も共に、世界平和のために努力することを誓うしるしであり、相互の連帯と友情の証なのです。

合掌

1994年7月吉日

カンボジア版トリピタカ（南伝大藏經）復刻救援委員会

世話人代表 無着 成恭
事務局長 篠原 鋭一

世話人	松永	然道	有馬	実成
	伊藤	佳通	渡井	奎一
	杉谷	義純	茂田	真澄
	前田	利勝	中島	教之
	永	六輔		

Acknowledgment

Dear Cambodian friends and respected members of the Cambodian Buddhist community,

It is a matter of great joy that the translation into Cambodian of the Pali Tripitaka has been completed and published. The Tripitaka Commission of the Buddhist Institute, Phnom Penh, launched the translation project in 1930 and completed the translation, after 39 years of effort, in 1968.

The Cambodian translation of this great work will not only become a cherished treasure of the Cambodian Buddhist community but will also be an important milestone in the history of publication in Cambodia.

The revival and prosperity of Buddhism in Cambodia are the ardent wish of the Japanese Buddhist community, it is in this spirit that we have completed this important project and now present the entire work to the Cambodian Buddhist community, it is a gift not only to the Buddhist community in Cambodia but also to all Cambodian people and all peace-loving people in the world.

Cambodia experienced great tragedies in modern times, and the Cambodian Buddhist community also underwent severe trials and suffered crushing blows during this period. But now a time has come to surmount grief and anger, to forgive, and to start working again for world peace.

This great work is a symbol of the Japanese Buddhist community's resolve to work with our Cambodian brothers and sisters toward world peace and is a testimony to the friendship between our people.

With hands joined in reverence.
July 1994

TRIPITAKA PUBLISHING SUPPORT COMMITTEE

Project Manager: The Rev. Seikyo Muchaku

Secretary General: The Rev. Eiitsu Shinohara

Management Team:

The Rev. Zendo Matsunaga The Rev. Jitsujo Arima The Rev. Yoshimichi Ito
The Rev. Keiichi Watai The Rev. Gijun Sugitani The Rev. Shincho Shigeta
The Rev. Risho Maeda The Rev. Kyoshi Nakajima Mr. Rokusuke Ei

សុត្តន្តបិដក
១៩៩

ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក
១៤

បិដកសមភាគ

៦៣

សុត្តន្តបិដកេ
ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ
ព្វទេសមោ ភាគោ
មហានិបាតជាតកំ

មហាគារទកស្សបជាតកំ

[១] អហុ រាជា វិទេហានំ អន្តតិ នាម ខត្តិយោ

បហុតយោត្តោ ធនិមា អនន្តតលចោវសោ ។

សោ ច បណ្ណាសេ វត្ថី បុរិមេ យាមេ អនាគតេ

ចាតុមាសា កោមុនិយា អមរេន្ទ សង្ខចាតយិ ។

បណ្ឌិតេ សុតសម្បជ្ជេ មិត្តបុព្វេ វិចិត្តលោ

វិជយញ្ច សុនាមញ្ច សេនាបតី អលាតកំ ។

តមនុប្បន្នំ វេទេហោ បច្ចេកំ ព្រូថ សំវុទ្ធំ

ចាតុមាសា កោមុនិយា ជុល្លា ព្យបហាតំ តមំ

កាយជ្ជំ វតិយា វត្ថី វិហរេមុ ឥមំ ឧត្តំ ។

សត្តន្តបិដក

ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

ទ្វាទសមភាគ

មហានិបាតជាតក

មហាសារទកសូបជាតក

[១] (អភិសម្ពុទ្ធតាថា) ព្រះរាជារបស់ពួកជនអ្នកនៅក្នុងដែនវិទេហៈ ជា
 ក្សត្រទ្រង់ព្រះនាមអង្គតិ មានយានច្រើន មានទ្រព្យច្រើន មានពួក
 ពល មិនមានទីបំផុត ។ នៅពេលបឋមយាម ដែលមិនទាន់កន្លង
 នៃរាត្រី ជាតំរប់ ១៥ ជាទីបំផុតនៃខែក្ស័ន្យ ៤ ខែ ជាទីកន្លែងកុម្មុទ
 ព្រះអង្គ ទ្រង់ប្រជុំអាមាត្យទាំងឡាយ ជាបណ្ឌិត បរិបូណ៌ដោយ
 ការស្តាប់ ជាអ្នកញញឹមមុននិយាយ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញា ឈ្មោះ
 វិជយៈ ១ ឈ្មោះសុនាមៈ ១ នឹងសេនាបតីឈ្មោះអលាតៈ ១ ។
 ព្រះបាទវិទេហៈ ទ្រង់សួរអាមាត្យនោះដាល់ដាប់ថា អ្នកទាំងឡាយ
 ចូរពោលតាមសេចក្តីពេញចិត្តផ្សេងៗគ្នា ថ្ងៃនេះជារាត្រីជាទីបំផុតនៃ
 ខែក្ស័ន្យ ៤ ខែ ជាទីកន្លែងកុម្មុទ មណ្ឌលព្រះចន្ទដ៏ស កំចាត់បង្គំ
 ឆ័ត្ត ថ្ងៃនេះយើងទាំងឡាយ នឹងនៅដោយសេចក្តីត្រេកអរ
 ដូចម្តេច ក្នុងរាត្រីវដ្តនេះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

[២] តតោ សេនាបតី រកោ អលាតោ ឯតទត្រវិ

ហង្គិ យោក្កំ តលី សត្វំ សេនំ សង្ខាហយាមសេ ។

និយ្យាម ទេវ យុទ្ធាយ អនន្តតលទោវិសា

យេ តេ វសំ ន អាយុន្តំ វសំ ឧបនិយាមសេ

ឯសា មយ្ហំ សកា ទិដ្ឋិ អជិតំ ឧជ្ជិយាមសេ ។

(រមស្ស ទេវ យុទ្ធាយ ឯតំ ចិត្តមតំ មម)

[៣] អលាតស្ស វាចា សុត្វា សុនាមោ ឯតទត្រវិ

សព្វេ តុយ្ហំ មហាវាជ អមិត្តា វសមាគតា ។

និក្ខត្តសត្វា បច្ចតា និវាតមនុវត្តេ

ឧត្តមោ ឧស្សវោ អជ្ជេ ន យុទ្ធិ មម វច្ឆតំ ។

អន្ធានញ្ច ខជ្ជញ្ច ខិច្ចំ អភិហវន្ត តេ

រមស្ស ទេវ កាមេហិ នច្ចតតេសុ វាទិតេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

(២) លំដាប់នោះ សេនាបតីរបស់ព្រះរាជា ឈ្មោះអលាតៈ បានក្រាប
 ទូលដូច្នេះថា យើងខ្ញុំនឹងចាត់ចែងយាន ពល នឹងសេនាទាំងអស់
 ដែលមានចិត្តរីករាយហើយ ។ បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធចេត យើងខ្ញុំមានពួក
 ពលមិនមានទីបំផុត នឹងចេញទៅដើម្បីច្បាំង ពួកព្រះរាជាណាមិន
 មកចុះអំណាច យើងនឹងនាំចូលមកចុះអំណាចព្រះអង្គ នេះជាសេចក្តី
 យល់ផ្ទាល់ខ្លួន របស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ពួកទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ នឹងផ្ដាញ
 សត្រូវដែលមិនទាន់ផ្ដាញ ។ (បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធចេត សូមព្រះអង្គ
 ត្រេកអរក្នុងចម្បាំង នេះជាសេចក្តីចូលចិត្តរបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ) ។

(៣) អាមាត្យឈ្មោះសុនាមៈ បានស្តាប់ពាក្យអលាតសេនាបតីហើយ
 ក៏ក្រាបទូលដូច្នេះថា បពិត្រមហារាជ ពួកសត្រូវទាំងអស់ មកចុះ
 អំណាចព្រះអង្គស្រាប់ហើយតើ ។ ពួកសត្រូវមានគ្រឿងសស្ត្រាវាត់
 ចុះហើយ តែងប្រព្រឹត្តបន្ទុះបន្ទាប មហោស្រពដ៏ទុក្ខមនឹងមាន
 ក្នុងថ្ងៃនេះ ការច្បាំងទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ មិនពេញចិត្តទេ ។ ជនទាំង
 ឡាយ ចូរនាំយកបាយ ទឹក នឹងបង្អែមយ៉ាងឆាប់មកថ្វាយព្រះអង្គ
 បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធចេត សូមព្រះអង្គត្រេកអរ ក្នុងការរាំប្រៀង នឹង
 គ្រឿងប្រគំ ដោយកាមទាំងឡាយចុះ ។

មហានិពាធ អដ្ឋម៌ មហាភារទកស្សបដាវកំ

(៤) សុឆាមស្ស វចោ សុត្វា វិជយោ ឯតទព្រិ
 សព្វេ កាមា មហារាជ ងិច្ចំ តវ ឧបដ្ឋិតា ។
 ន ហេតេ ទុល្លភា ទេវ តវ កាមេហិ មោទិតំ
 សទាមិ កាមា លត្តន្តិ^(១) ទេតំ ចិត្តមតំ បម ។
 សមណំ ព្រាហ្មណំ វាមិ ឧចាសេមុ ពហុស្សតំ
 យោ នជ្ឈ វិជយេ កង្ខំ អត្តធម្មវិទូ ឥសេ ។

(៥) វិជយស្ស វចោ សុត្វា រាជា អង្គតិមព្រិ
 យថា វិជយោ ភណតិ មហ្មំ បេតិ វ វុច្ឆតិ ។
 សមណំ ព្រាហ្មណំ វាមិ ឧចាសេមុ ពហុស្សតំ
 យោ នជ្ឈ វិជយេ កង្ខំ អត្តធម្មវិទូ ឥសេ ។
 សព្វេ សន្តា ករោថ មតិ កំ ឧចាសេមុ បណ្ឌិតំ
 យោ នជ្ឈ វិជយេ កង្ខំ អត្តធម្មវិទូ ឥសេ ។

១ ម. សុលកា ។

មហានិព្វាន មហាទេវតស្សបដិភក ទី ៨

(៤) វិជយាមាត្យ បានស្តាប់ពាក្យសុនាមអាមាត្យហើយ ក៏ក្រាបទូល
 ដូច្នេះថា បពិត្រមហារាជ កាមទាំងអស់ប្រាកដដល់ព្រះអង្គជានិច្ច
 ហើយតើ ។ បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធចេព កាមទាំងនេះ ព្រះអង្គមិនមែន
 បានដោយគ្រឿង កាលបើព្រះអង្គ (ប្រាថ្នា) រីករាយដោយកាមទាំង
 ឡាយ កាមទាំងឡាយ ព្រះអង្គបានសព្វៗ កាល នេះមិនមែនជា
 សេចក្តីពេញចិត្តរបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទេ ។ សមណព្រាហ្មណ៍ណា
 អ្នកដឹងអត្តនឹងធម៌ ជាអ្នកស្វែងរកគុណ គប្បីបន្ទោបង់សេចក្តី
 សង្ស័យនៃយើងទាំងឡាយ ក្នុងវិជ្ជានេះបាន យើងទាំងឡាយនឹង
 ចូលទៅរកសមណព្រាហ្មណ៍ ជាពហុសូត្រនោះ ។

(៥) ព្រះរាជា ទ្រង់ព្រះនាមអង្គតិ ទ្រង់ព្រះសណ្តាប់ពាក្យនៃវិជយា-
 មាត្យហើយ ទ្រង់ត្រាស់ថា ការណ៍នេះពេញចិត្តដល់យើង ដូច
 វិជយាមាត្យពោល។ សមណព្រាហ្មណ៍ណា ជាអ្នកដឹងអត្តនឹងធម៌ជា
 អ្នកស្វែងរកគុណ គប្បីបន្ទោបង់សេចក្តីសង្ស័យនៃយើងទាំងឡាយ
 បានក្នុងវិជ្ជានេះ យើងទាំងឡាយនឹងចូលទៅរកសមណព្រាហ្មណ៍
 ជាពហុសូត្រនោះ ។ អ្នកទាំងអស់គ្នា ចូរធ្វើសេចក្តីយល់ ចុះ
 យើងគួរចូលទៅរកបណ្ឌិតណា ដែលជាអ្នកដឹងអត្ត នឹងធម៌ ជាអ្នក
 ស្វែងរកគុណ បន្ទោបង់សេចក្តីសង្ស័យនៃពួកយើងបានក្នុងវិជ្ជានេះ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

(៦) វេទេហស្ស វចោ សុត្វា អលាតោ ឯតទព្រាវ

អត្តាយំ មិត្តនាយស្មី អនេលោ ជីវសម្មតោ។

គុណោ កស្សបតោត្តាយំ សុតោ ចិត្រកម្មី កណ៍

តំ នេវ បយេវុចាសេមុ សោធា កង្ខំវិនេស្សតិ។

(៧) អលាតស្ស វចោ សុត្វា រាជា ចោទេសិ សាវដី

មិត្តនាយំ គមិស្សាម យុត្តំ យាជំ វេទានយ។

(៨) តស្ស យាជំ អយោជេសុំ ទន្ធិ រូបិយបក្ខវំ

សុត្វាមជ្ជបវ័វំ បណ្ណាវំ ទោសិតា មុទិ។

តត្រាសុំ កុម្មនា យុត្តា តត្តារោ សិទ្ធិវា ហយា

អនីលុប្បសមុប្បតា ^(១) សុទន្តា សុវណ្ណាមាលីដោ។

សេតច្ឆត្តំ សេតវចោ សេតស្សា សេតវីជនី

វេទេហោ សហមច្ចេហិ ជីយិ ចន្ទោវ សោភតិ។

១ ខ. ម. អនីលុប្បសមុប្បតា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

[៦] អលាតសេនាបតី បានស្តាប់ព្រះបន្ទូល នៃព្រះបាទវិទេហៈហើយ
 ក៏ក្រាបទូលដូច្នេះថា មានអរចលក.១ អង្គនេះ ដែលគេសន្មតថាជា
 អ្នកប្រាជ្ញ គង់ក្នុងមិត្តទាយវ័ន ។ អរចលកៈនេះ ឈ្មោះគុណៈ ជា
 កសិករគោត្រ ជាអ្នកបេះដីធ្លី ជាអ្នកពោលពាក្យដ៏វិចិត្រ ជាគណ-
 បារម្ភ បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធតោ យើងគួរចូលទៅរកអរចលកៈនោះ
 លោកនឹងបន្ទោបង់សេចក្តីសង្ស័យ នៃពួកយើងបាន ។

[៧] ព្រះរាជាទ្រង់ព្រះសណ្តាប់ពាក្យនៃអលាតសេនាបតីហើយ ទ្រង់
 បង្គាប់នាយសារថីថា យើងនឹងទៅកាន់មិត្តទាយវ័ន អ្នកចូរនាំយក
 នូវយានដែលទើបហើយ មកក្នុងទីនេះ ។

[៨] ពួកនាយសារថី បានទើបថ្វាយព្រះរាជានោះ នូវយានជាវិការៈ
 នៃភ្នំក មានទ្រព្យជាវិការៈនៃប្រាក់ មានប្រដាប់ជាបរិវារដ៏ស
 រេង ហាក់ដូចមុខនៃរាត្រី ដែលប្រាសចាកទោស ឬដូចព្រះចន្ទ
 (ពេញវង់) ក្នុងរថនោះ នាយសារថីបានទើប សេះស័ន្ធព ៤ មាន
 សម្បុរដូចផ្កាក្រូម មានសន្ទុះលឿនប្រហែលនឹងសន្ទុះខ្យល់ ដែល
 បង្កាត់ល្អហើយ ប្រដាប់ដោយកម្រងផ្កាជាវិការៈនៃមាស ។ មាន
 ព្រះភ្នំស័ស រថស សេះស ស៊ីស ព្រះបាទវិទេហៈយាងទៅ
 (ដោយរថនោះ) ជាមួយនឹងពួកអាមាត្យ ក៏ល្អដូចជាព្រះចន្ទ ។

មហានិបាតេ អន្តមំ មហាគារវកស្សបដាតកំ

តមទុយាយីសុ តហារោ សន្និទ្ធកុដរា តលី

អស្សបិដ្ឋិតតា វីរា នរា នរវរាជបិ

សោ មុហុត្ថំ យាយិត្វា យាណា ឡិវយេ ខត្តិយោ

វេទេហោ សហមច្ចេហិ បត្តិ គុណមុទាគមិ ។

យេបិ តត្ថ តទា អាសុំ ព្រាហ្មណ៍ញា សមាគតា

ន តេ អបនយំ រាជា អកតំ ភូមិមាគតេ ។

[៧] តតោ សោ មុទុកា ភិសិយា មុទុចិត្តកសន្ធតេ

មុទុបច្ចត្ថតេ រាជា ឯកមន្តំ ឧទារិសិ ។

និសន្នំ រាជា សម្មោទិ កបំ សារាណិយំ តតោ

កច្ចំ យាបនិយំ កន្តេ វាតានមរិយត្ថតា^(១) ។

កច្ចំ អកសិរា វត្ថិ លកសិ បិណ្ឌិយាបនំ

អប្បាពាដោ ចសិកច្ចំ ចត្វុ ន បរិហាយតិ ។

១ ឧ. វាតានមរិយត្ថតា ។ ម. វាតានមរិយត្ថតា ។

មហានិបាត មហាសាទកស្សបដាតក ទី ៨

ពាលជំច្រើន ជាអ្នកទ្រទ្រង់លំពែងនឹងដាវ ទាំងពួកដ៏អ្នកក្លាហាន
 ក៏ដំរើលើខ្នងសេះ ហើយតាមដង្ហែព្រះរាជាទោះ ដែលជាធំដ៏ប្រសើរ
 ជាងនរ ។ ព្រះបាទវិទេហៈ ជាក្សត្រនោះ ក៏យាងទៅកាន់ទុទ្យាន
 ដោយមួយរំពេច ទ្រង់ចុះពីយាន យាងផ្ទាល់ព្រះបាទ ជាមួយ
 នឹងអាមាត្យ ក៏យាងទៅរកអាជីវក ឈ្មោះគុណៈ ។ គ្រានោះ
 ព្រាហ្មណ៍នឹងគហបតីទាំងឡាយណា ដែលមកប្រជុំគ្នាក្នុងទុទ្យាន
 នោះ ព្រះរាជាក៏មិនបណ្តេញព្រាហ្មណ៍នឹងគហបតីទាំងនោះ ដែល
 មកកាន់ទីដែលមិនបានធ្វើឧកាស ។

(៩) លំដាប់នោះ ព្រះរាជាទោះ ចូលទៅក្នុងទីដ៏សមគួរ (ប្រថាប់) លើ
 ពួកមានសម្បស្សទន់ លើកម្រាលដ៏វិចិត្រ មានសម្បស្សទន់ លើទី
 ដែលគេគ្រាលដោយកម្រាលដ៏ទន់។ ព្រះរាជានុគង់ហើយ ក៏រីករាយ
 (ជាមួយ) អាចេលកៈ លំដាប់នោះ ទ្រង់ត្រាស់រូបពាក្យគួររលឹកថា
 បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សរីរៈរបស់លោក អាចប្រព្រឹត្តទៅបានទេឬ
 ធាតុខ្យល់ មិនប្រព្រឹត្តទៅ (ស្រួលក្នុងសរីរៈ) ទេឬ ។ ការប្រព្រឹត្តិ
 (ចិត្តមជ្ឈិម) របស់លោក មិនលំបាកទេឬ លោកបានដុំបាយខ្លះដែរ
 ឬ លោកមិនមានអាហារទេឬ ចក្ខុរបស់លោកមិនសាបសូន្យទេឬ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

[១០] តំ គុណោ បដិសម្មោទិ វេទេហំ វិនយេ វតំ

យា បដិយំ មហារាជ សត្វមេតំ តទ្ធកយំ ។

កត្វំ តុយ្ហំ បិ វេទេហា បក្កនា ន ពលីយវេ

កត្វំ អរោកំ យោគុន្តេ កត្វំ វហតំ វហនំ

កត្វំ តេ ព្យា ជិយោ នត្ថំ សរីរស្សបតាបិយា ។

[១១] បដិសម្មោទិតោ រាជា តតោ បុត្តំ អនន្តរា

អត្ថំ ធម្មញ្ញោ ញាយញ្ញោ ធម្មកាមោ វេសសោ ។

កថំ ធម្មញ្ញោ វេ មទ្រោ មាតាបិតុស្ស កស្សប

កថញ្ញោ អាចរិយេ បុត្តនា វេ កថញ្ញោ ។

កថញ្ញោ យ្យ វុឡោស្ស កថំ សមណា ព្រាហ្មណោ

កថញ្ញោ ពលកាយស្មី កថំ ជនបទេ ចវេ ។

កថំ ធម្មញ្ញាវតាន បេត្វ តទ្ធនំ សុតតំ

កថញ្ញោ កេ អធម្មជ្ជា បតត្ថំ ជិវយំ អនោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

(១០) អចេលកៈឈ្មោះគុណៈ បានរីករាយតបនឹងព្រះបាទវិទេហៈ ដែល

ទ្រង់ត្រេកអរក្នុងវិន័យដោយពាក្យថា បពិត្រមហាវេជ អាគ្នាភាពល្មម
ញ៉ាំងសររៈឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបាន ខាងដើមដំណើរទាំងអស់នុ៎ះ ដំណើរ
ទាំងពីរដែលព្រះអង្គត្រាស់សួរហើយនោះ (ក៏ស្រួលដែរ) ។ បពិត្រ
ព្រះបាទវិទេហៈ បច្ចុប្បន្នត្រាមទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គមិនបះបោរឡើយ
យានរបស់ព្រះអង្គ មិនខូចខាតឡើយ វាមាននៅប្រព្រឹត្តទៅបានឡើយ
ព្យាធិទាំងឡាយដែលដុតកំដៅសររៈរបស់ព្រះអង្គ មិនមានឡើយ ។

(១១) លំដាប់នោះ ព្រះរាជាព្រះអង្គប្រសើរក្នុងរថ ទ្រង់ប្រាថ្នាធម៌ ក៏
រីករាយតប ទើបសួរអត្តផង ធម៌ផង ហេតុដែលគួរដឹងផង ថា
បពិត្រកសិប្បគោត្រ សត្វគប្បីប្រព្រឹត្តធម៌ក្នុងមាតាបិតា តើដូចម្តេច
គប្បីប្រព្រឹត្តក្នុងអាចារ្យ តើដូចម្តេច គប្បីប្រព្រឹត្តក្នុងកូននឹងប្រពន្ធ
តើដូចម្តេច ។ គប្បីប្រព្រឹត្តក្នុងពួកមនុស្សចាស់ តើដូចម្តេច ក្នុង
សមណព្រាហ្មណ៍ តើដូចម្តេច ក្នុងពួកពល តើដូចម្តេច គប្បី
ប្រព្រឹត្តក្នុងជនបទ តើដូចម្តេច ។ សត្វទាំងឡាយប្រព្រឹត្តធម៌ដូចម្តេច
លះលោកនេះហើយទៅកាន់សុគតិ សត្វពួកខ្លះ បិតនៅក្នុងអធម៌
មានក្បាលសំយុងចុះផ្លាក់ទៅកាន់នរក តើដូចម្តេច ។

មហានិពាគេ អន្តរិមំ មហាសារទកស្សរគាតកំ

(១២) វេទេហស្សវេទោ សុត្វា កស្សវោ ឯតនព្រាវិ

សុណោហំ មេ មហារាជ សុច្ឆំ អវិតថំ បទំ ។

នត្ថំ ធម្មចរិតស្ស ដលំ កល្យាណាចាបកំ

នត្ថំ ទេវេ បរលោកោ កោតតោ ហិ វេទាតតោ។

នត្ថំ ទេវេ បិតរោ វា កុតោ មាតា កុតោ បិតា

នត្ថំ អាចរិយោ នាម អនន្តំ កោ ទមេស្សតិ ។

សមតុល្យានំ ភូតានំ នត្ថំ ដេដ្ឋាបចាយិកា

នត្ថំ ពលំ វិរិយំ វា កុតោ ឧដ្ឋានចោរិសោ ។

និយតានំ ហិ ភូតានំ យថា តោជរិសោ តថា

លទ្ធម្យំ លភតេ មច្ឆោ តត្ថ នានដលំ កុតោ ។

នត្ថំ នានដលំ ទេវេ អវសោ ទេវេ វិរិយោ

ពាលេហិ នានំ បពាត្តំ បណ្ឌិតេហិ បដិច្ចតំ

អវសា ទេន្តំ ជីវានំ ពាលា បណ្ឌិតមាណិដោ។

មហានិបាត មហាគារទកស្សបដិភព ទី ៨

(១២) អរេហកៈជាតស្សបគាត្រ បានស្តាប់ព្រះបន្ទូលព្រះបាទវិទេហៈ ហើយ ក៏ទូលដូច្នេះថា បពិត្រមហារាជ សូមព្រះអង្គទ្រង់ព្រះសណ្តាប់ នូវបទដែលពិត មិនឃ្លៀងឃ្លាតរបស់អាត្មាកាតបុរៈ ។ ផលល្អនឹង អាត្រក់ របស់បុគ្គលអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌មិនមានទេ បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធចេព បរលោកក៏មិនមានដែរ ព្រោះថា ក្នុងលោកនេះ មាននរណាមកពីបរ- លោក ។ បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធចេព មួយទៀត មាតាបិតាមិនមានទេ មាតានឹងមានពីណា បិតានឹងមានពីណា បុគ្គលដែលឈ្មោះថា អាចារ្យមិនមានទេ បុគ្គលណានឹងទូន្មានបុគ្គលដែលទូន្មានមិនបាន។ សត្វទាំងឡាយមានតុល្យភាពស្មើៗ គ្នា សត្វទាំងឡាយ ជាអ្នក គោរពចំពោះបុគ្គលថាស៊ី មិនមានទេ កំឡាំងក្តី ព្យាយាមក្តី ក៏មិន មានដែរ បុរសអ្នកព្យាយាមនឹងមានពីណា ។ ព្រោះថា សត្វ ទាំងឡាយទៀង ដូចទូកតូចចង្អាតដាច់នឹងទូកធំ សត្វរមែងបានរបស់ ដែលត្រូវបាន ផលទានក្នុងបរលោកនោះ នឹងមានពីណា ។ បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធចេព ផលទានមិនមានទេ បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធចេព សេចក្តីព្យាយាម មិនមានអំណាចទេ ទានគឺពួកជនពាលទេតី បញ្ចតមក ពួកបណ្ឌិត ចាំតែទទួលយកនូវទាននោះ ពួកជនពាល ជាអ្នកមិនមានអំណាច សំគាល់ខ្លួនថាជាបណ្ឌិត រមែងឲ្យទានដល់ បណ្ឌិតទាំងឡាយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

[១៣] សត្តមេសស្សតា កាយា អន្ធម្ហា អវិកោចិនោ
 តេជោ បឋវី អាចោ ច វាយោ សុខុទ្ធកុត្តាមេ។
 ដីវេ ច សត្តមេ កាយា យេសំ ឆេត្តា ន វិជ្ជតិ
 នត្តិ ហន្តាវ ឆេត្តា វា ហត្ថារេ វា បិ កោចិនំ។
 អន្តរេយេវ កាយាជំ សត្តាជំ វីតវត្ថុវេ
 យោ ចាយំ សិវមាទាយ បរេសំ និសិតាសិនា
 នសោជិន្ទតិ តេ កាយេ តត្ថចាបដលំ កុតោ។
 ចុល្លាសីតិមហាគប្បេ សព្វេ សុជ្ឈន្តិ សំសវំ
 អនាគតេ តម្ហី កាលេ សព្វាតោចិនំ សុជ្ឈតិ។
 ចវត្តាចំ តហំ កម្រំ នេវ សុជ្ឈន្តិ ធាកតេ
 ចាបញ្ចេចំ តហំ កត្វា តំ ខណំ ធាតវត្ថុវេ ។
 អនុបុព្វេន នោ សុទ្ធិ កេហ្មាជំ ចុល្លាសីតិយា
 និយតី ធាតវត្តាម ធាលន្តមីវេ សាគរោ ។

[១៤] កស្សបស្សវេចោ សុត្វា អលាតោ ឯតនព្រវី
 យថា កន្ទនោ កណតិ ចយ្ហមេសំ វុច្ឆតិ ។
 អហំមិ បុរិមំ ជាតី សវេ សំសវិតត្ថនោ

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

(១៣) ភ្លើង ដី ទឹក ខ្យល់ សុខ ទុក្ខ នឹងដីវិត ទាំង ៧ នេះឈ្មោះថាពួក
 ទៀង ជាសភាវៈឲ្យជាប់មិនបាន ឲ្យកំរើកមិនបាន ។ ពួកទៀង
 ទាំង ៧ នេះគប្បីរស់នៅជាដរាប ដែលបុគ្គលកាត់ហើយមិនឈ្មោះ
 ថាកាត់ បុគ្គលអ្នកសម្លាប់ក្តី បុគ្គលអ្នកកាត់ក្តីមិនមាន អ្នកណា
 ឈ្មោះថា សម្លាប់អ្នកណាបាន ។ គ្រឿងសស្រ្តាទាំងឡាយ គ្រាន់
 តែចូលទៅក្នុងចន្លោះនៃពួក(ទៀង)ប៉ុណ្ណោះ បុគ្គលណាយកដាវ
 ដែលសំលៀងហើយ កាត់ក្បាលជនដទៃ បុគ្គលនោះមិនឈ្មោះថា
 កាត់ពួក (ទៀង) ទាំងនោះទេ ផលនៃបាបក្នុងការកាត់នោះនឹងមាន
 ព័ណ្ណ ។ សត្វទាំងអស់ កាលអន្ទោលអស់មហាកប្ប ៨៤ ទើប
 បរិសុទ្ធជន កាលបើមិនទាន់ដល់កាលនោះបុគ្គលសូម្បីសង្រួមក៏មិន
 បរិសុទ្ធ ។ កាលបើមិនទាន់ដល់កំណត់នោះ ពួកសត្វសូម្បី
 ប្រព្រឹត្តល្អប្រើន ក៏មិនបរិសុទ្ធ ទុកជាធ្វើបាបប្រើនក៏មិនកន្លងហួសនូវ
 ខណៈនោះដែរ ។ សេចក្តីបរិសុទ្ធនៃយើងទាំងឡាយតាមលំដាប់
 នៃកប្ប ៨៤ យើងទាំងឡាយមិនកន្លងហួស (កម្រិត) ដ៏ទៀង
 នោះទេ ដូចសាគរមិនកន្លងហួសប្រាំង ។

(១៤) អលាតសេនាបតី លុះស្តាប់ពាក្យអរោលកៈជាភស្តុតាងត្រឡប់មក
 ពោលដូច្នេះថា លោកដ៏ធំវែងពោលយ៉ាងណា ពាក្យនោះពេញចិត្តខ្ញុំ
 ដែរ ។ ខ្ញុំលឺកជាតិរបស់ខ្លួនក្នុងកាលមុន ដែលអន្ទោលទៅហើយថា

បរាសិបាតេ អន្តិមំ បរាសាវកស្សបដាតកំ

បិដ្ឋុលោ ឆាមបំ អាសី លុន្តោតោយាតតោ បុរេ។
 ពារាណសីយំ ដីតាយំ ពហំ ចាបំ កតំ មយា
 ពហុ មយា ហតា ចាលា មហីសា ស្វករា អដា ។
 តតោ កុតាហំ ឥន ជាតោ ឥន្ទ្រ សេនាបតីកុលេ
 ធន្តិ ធូន ដលំ ចាបេ យោហំ ន ឈីយំ តតោ។

(១៥) អថេត្ថ វីជេតោ ឆាម នាសោ អាសី បដដ្ឋី^(១)

ឧចោសថំ ឧបវសន្តោ គុណសន្តិកុចាតមំ ។
 កស្សបស្ស វេទោ សុត្វា អលាតស្ស ច កាសិតំ
 បស្សសន្តោ មហំ ឧណំ វុទំ អស្សនំ វត្ថយំ ។

(១៦) តមនុប្បត្តិ វេទេហោ តិមន្តំ សម្ម វេទសំ

តិរេន្ត សុតិវា ធិដ្ឋិវា តិ មំ វេទសំ វេទនំ ។

(១៧) វេទេហស្សវេទោ សុត្វា វីជេតោ ឯតទព្រី

ធន្តិ មេ វេទនា ធុត្វា មហារាជ សុលោហិ មេ។
 អហិបំ កុរិមំ ជាតិ សវាមិ សុខមត្តនោ
 សាកេតាហំ បុរេ អាសី ភាវសេដ្ឋី គុណាវតោ ។

១ ខ. បល្ល័យ ។ អ. បដិប្បី ។

មហានិបាត មហាគារទកស្សបដាតក ទី ៨

ក្នុងកាលមុន ខ្ញុំកើតជាមនុស្សប្រព្រឹត្តតាមក្រក់ ឈ្មោះបង្គំលះ ជា
អ្នកសម្លាប់គោ ។ ខ្ញុំបានធ្វើបាបដ៏ច្រើន ក្នុងក្រុងពារាណសី ជា
ក្រុងសម្បូរ ខ្ញុំបានសម្លាប់សត្វដ៏ច្រើន គឺក្របី ជ្រូក ព័ត ។ លុះ
ខ្ញុំច្បុតចាកអត្តភាពនោះ ក៏បានមកកើតក្នុងត្រកូលសេនាបតី ដ៏ស្អាត
សម្បជ័ននេះ ផលបាបរបស់ខ្ញុំមិនមានពិត បានជាខ្ញុំមិនទៅនរក ។

[១៥] គ្រានោះ ក្នុងក្រុងមិថិលា មានបុគ្គលកំសត់ម្នាក់ ជាទាសៈឈ្មោះ
វិជកៈ រក្សាទុកបោសថហើយ ចូលទៅកាន់សំណាក់នៃអរេចលកៈ
ឈ្មោះគុណៈ ។ វិជកៈលុះស្តាប់ពាក្យរបស់គុណៈ ជាកស្សបគោត្រ
នឹងពាក្យដែលអលាតសេនាបតីពោលហើយ ក៏ដកដង្ហើមចេញដ៏
ក្តៅរឿយ ។ យំបង្កូរទឹកភ្នែក ។

[១៦] ព្រះបាទវិទេហៈ ទ្រង់ត្រាស់សួរវិជកៈនោះថា ម្ចាស់សំឡាញ់ អ្នក
យំ តើដើម្បីអ្វី អ្នកបានឮ ឬបានឃើញអ្វី អ្នកដល់នូវទុក្ខវេទនា
ដូចម្តេច ចូរប្រាប់ឲ្យយើងដឹងផង ។

[១៧] វិជកៈ បានស្តាប់ព្រះបន្ទូលព្រះបាទវិទេហៈហើយ ក្រាបបង្គំទូលថា
បពិត្រមហាពង ទុក្ខវេទនារបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ មិនមានទេ សូម
ព្រះអង្គទ្រង់ព្រះសណ្តាប់ចុះ ។ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ លើកឃើញនូវ
សេចក្តីសុខរបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ក្នុងជាតិមុន កាលដែលបានកើត
ជាតារាសេដ្ឋី ជាអ្នកត្រេកអរក្នុងគុណធម៌ ក្នុងបូរីឈ្មោះសាកេត ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

សម្មតោ ព្រាហ្មណ៍ត្នានំ សិរីភាគរតោ សុច្ឆិ
 ន ចាបិ ចាបកំ កម្មំ សភមិ កតមត្តនោ ។
 តតោ ចុតាហំ វេទេហ សធន ជាតោ ធុរត្ថិយា
 កតមិ កុម្មទាសិយា យតោ ជាតោ សុទ្ធកុតោ ។
 ឯវម្បំ ធុត្ថតោ សន្តោ សមចរិយមធិដ្ឋិតោ
 ឧបឡុភាគំ ភត្តស្ស ធនាមិ យោ មេ ឥន្ទតិ ។
 ចាតុទ្ទសី បញ្ចទសី សទា ឧបវសាមហំ
 ន ចាបិ ចាលោហីសាមិ វេយ្យញ្ញាបិ វិវដ្ឋយី ។
 សព្វមេវ ហំ ទ្ធនេតំ សុច្ឆិណំ ភវតិ និច្ចលំ
 ជរតំ មត្តានំ សីលំ អលាតោ ភាសតី យថា ។
 កលំមេវទ្ធន កល្យាណិ អសិច្ឆោ ធុត្ថតោ យថា
 កដំ អលាតោ កល្យាណិ តតិវេ សិក្ខិតោ យថា ។
 ទ្វារំ នប្បដិបស្សាបិ យេន កល្យាណំ សុត្ថតិ
 តស្មា រាជ បរោទាមិ សុត្វា កស្សបភាសិតំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ផាតក

ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ត្រូវពួកព្រាហ្មណ៍នឹងគហបតី សរសើរហើយ ថា
 ជាអ្នកត្រេកអរ ក្នុងការចែករំលែកទាន ជាអ្នកមានការឆ្ងល់ស្អាត
 តែទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ មិនហ៊ាននឹកនាទីអំពីអាក្រក់របស់ខ្លួនដែលធ្វើ
 ហើយទេ ។ បពិត្រព្រះបាទវិទេហៈ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំលុះច្បូតចាក
 អត្តភាពនោះ ក៏មកកើតកងគភ៌នៃកុម្មទាសី ជាស្រីទុគ៌ិត ក្នុងក្រុង
 មិថិលានេះ តាំងពីកើតមក ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ទុគ៌ិតក្រៃពេក ។ សូម្បី
 ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទុគ៌ិតយ៉ាងនេះ ក៏តាំងនៅក្នុងការប្រព្រឹត្តិស្មើ តែង
 ឲ្យកត្តពាក់កណ្តាលដល់បុគ្គលអ្នកត្រូវការ ។ តែងរក្សា(ទេវបាសថ)
 អស់ថ្ងៃទី១៤ នឹងថ្ងៃទី១៥ សព្វៗកាល ទាំងមិនបៀតបៀនសត្វផង
 បានរៀបចំការលួចលាក់ផង ។ អំពើដែលសន្សំលួចហើយទាំងអស់
 នេះ ជាប់សំគល់ដល់ដោយពិត ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំសំគាល់ថា សីល
 នេះ មិនមានប្រយោជន៍ទេ ដូចជាអលាតសេនាបតីពោលដែរ ។
 ដែលទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទទួលទុក្ខទោស ដោយជាក់ស្តែងនេះ ដូច
 ជាអ្នកលេងដែលមិនមានសិល្បៈ ឬដូចជាអលាតសេនាបតីជាអ្នក
 លេងស្តាបានរៀនហើយ ក៏បានទទួលការឈ្នះ ។ ទូលព្រះបង្គំមិន
 ឃើញទ្វារសម្រាប់ទៅសុគតិសោះ បពិត្រព្រះរាជា ព្រោះហេតុ
 នោះបានជាទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំយំទួញ ព្រោះបានស្តាប់ភាសិតនៃ
 អចេលកៈ ជាកស្សបគោត្រ ។

មហានិពាគេ អន្តរម៍ មហាពារាជកស្សបដាតកំ

- [១៨] រីឯកស្ស វេចា សុត្វា រាជា អង្គតិបត្រាវិ
 ធន្តិ ទ្វារំ សុគតិយា ឈិយតំ កង្ខ រីឯក ។
 សុខំ វា យទិ វា ទុក្ខំ ឈិយតំ កិរ លត្តតិ
 សំសារសុទ្ធិ សព្វេសំ មា តុរិយោ អនាគតេ។
 អហម្មិ ឬព្វេ កល្យាណោ ព្រាហ្មណ៍ព្រាហ្មណ៍សុ ចារុដោ^(១)
 វេហរមនុស្សសន្តោ រតិហ៍ តទន្តរា ។
 [១៩] បុណ្ណិ កន្តេ ធន្តេ ធន្តេ ធន្តេ ធន្តេ ធន្តេ
 ធន្តិ វត្ថាន វេទេហោ បុគ្គតា សង្ខតេសង្ខតំ ។
 [២០] តតោ រត្យា វិសេនេ ឧបដ្ឋានម្បិ អង្គតិ
 អមត្វេ សង្ខតាតតា ធន្តិ វេទេហោ ។
 ចន្តតេ មេ វិមាទស្មី សនា កាមេ វិទេន្ត មេ
 មា ឧបតត្ថំ អត្តេសុ តុល្យោកាសិយេសុ ច។

១ ឧ. ព្យាវិដោ ។ ម. វិវិដោ ។

មហានិបាត មហាសាទរកស្សបដិភក ទី ៨

(១៨) ព្រះរាជាព្រះនាមអង្គតិ ទ្រង់ព្រះសន្តាប្តពាក្យវិជកៈ ហើយទ្រង់
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់វិជកៈ ទ្វារនៃសុគតិមិនមានទេ អ្នកចូរសង្ឃឹមការដ៏
 ទៀងចុះ ។ បានឮថា សុខបុគ្គុ ជារបស់ទៀង ដែលពួកសត្វវៃមង្គតៃ
 បាន សេចក្តីបរិសុទ្ធិ ព្រោះសង្សារ របស់សត្វទាំងអស់ (វៃមង្គមាន)
 អ្នកកុំប្រញាប់ចង្អៀត ក្នុងកាលដែលមិនទាន់ដល់ (កំណត់នោះ)
 ឡើយ ។ ក្នុងកាលមុន យើងជាបុគ្គលល្អ បានខ្វល់ខ្វាយ (បម្រើ)
 នូវពួកព្រាហ្មណ៍នឹងគហបតី កាលប្រៀនប្រដៅនូវវេហារ (រាជកិច្ច)
 ក៏សាបសូន្យចាកសេចក្តីត្រេកអរ (ក្នុងកាមគុណ) ជាលំដាប់ ។

(១៩) ព្រះរាជា ទ្រង់ត្រាស់នឹងអចេលកៈ ជាកស្សបគោត្រថា បពិត្រ
 លោកដ៏ចម្រើន ប្រសិនបើមានការប្រជុំ យើងនឹងចូលគ្នាម្តងទៀត ។
 ព្រះបាទវិទេហៈ ទ្រង់ត្រាស់ព្រះតម្រាស់នេះហើយ ទ្រង់ត្រឡប់ទៅ
 កាន់ព្រះនិវេសន៍របស់ព្រះអង្គវិញ ។

(២០) លំដាប់នោះ លុះរាត្រីអស់ហើយ ព្រះបាទអង្គតិ ទ្រង់ប្រជុំពួក
 អាមាត្យក្នុងទីជាទីបម្រើ ហើយត្រាស់ព្រះតម្រាស់ដូច្នេះថា អាមាត្យ
 ទាំងឡាយ ចូរចាត់ចែងកាមទាំងឡាយ ក្នុងវិមានចន្ទីក របស់យើង
 សព្វ ។ កាល នាកាលសេចក្តីកំបាំង នឹងសេចក្តីជាក់ស្តែងកើត
 ឡើងហើយ អាមាត្យឯណា នឹម្ហយ កុំមករកយើងឡើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

វិជយោ ច សុដាមោ ច សេដាបតិ អលាតកោ
 ឯតេ អត្ថេ និសីទន្ត វេហារកុសលា តយោ ។
 ឥទំ វត្ថាន វេទេហោ កាមេវ ពហុ មញ្ញេ
 ន ចាបិ ព្រាហ្មណ៍ត្ថេសុ អត្ថេ កិស្មិត្ថំ ចាវដោ ។

(២០) តតោ ទ្វេសត្តវត្ថុស្ស វេទេហស្សត្រដា បិយា
 រាជកញ្ញា រុច្ចា^(១) នាម នាតិមាតវមព្រាវី ។
 អលង្ករោ មំ អម្ព សខិយោ ច អលង្ករោន្ត មេ
 សុវេ បណ្ណាសោ និព្យោ កង្ខំ បិតុស្ស សន្តិកេ ។
 តស្ស មាល្យំ អភិហរីសុ ចន្ទនញ្ច មហារហំ
 មណីសង្ខមត្តវតនំ នាធារត្ថេ ច អម្ពវេ ។
 តញ្ច សោវណ្ណមយេ បិវេ និសិទ្ធិំ ពហុ កិត្តិយោ
 បរិក្ខរិយ អសោភីសុ រុច្ចំ រុច្ចិវណ្ណំ ។

(២២) សា ច សខីមជ្ឈតតា សញ្ញាភរណភូសិតា
 សតេវិតា អត្ថមិវ ចន្ទកំ ចាវសី រុច្ចា ។

១ ខ. រុច្ចា នាម ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

អាមាត្យឈ្មោះវិជយៈ ១ ឈ្មោះសុនាមៈ ១ អលាតសេនាបតី ១ តាំង
ព្យា នេះ ជាអ្នកឈ្លាសវៃក្នុងរាជហារ (រាជកិច្ច) ចូរអង្គុយក្នុងទីជាទី
វិនិច្ឆ័យសេចក្តីនេះចុះ ។ ព្រះបាទវិទេហៈ លុះទ្រង់ត្រាស់ព្រះ
តម្រាស់នេះហើយ ក៏សំគាល់កាមទាំងឡាយដ៏ច្រើន ឈប់ខ្វល់
ខ្វាយចំពោះព្រាហ្មណ៍គហបតីនឹងសេចក្តីណានីមួយ ។

(២១) តាំងពីកាលនោះមក រហូតដល់ព្រឹត្តិ ១២ នាងរាជកញ្ញា របស់ព្រះ
បាទវិទេហៈ ព្រះនាមរុបា ជាធីតាបង្កើត ជាទីស្រឡាញ់ បានពោល
ចំពោះមេនំថា នែមែ សូមមែប្រដាប់ស្គិតស្គាងខ្ញុំ ទាំងពួកស្រ្តី
ជាសំឡាញ់របស់ខ្ញុំ ក៏ចូរប្រដាប់ស្គិតស្គាងដែរ ស្មែក ជាថ្ងៃ ទី ១៥
ជាថ្ងៃទិព្វ ខ្ញុំនឹងទៅកាន់សំណាក់បិតា ។ ស្រ្តីទាំងឡាយបាននាំមក
នូវផ្កាកម្រង ខ្លឹមចន្ទន៍ កែវមណី ស័ន្ទ កែវមុត្តា មានដ៏ឡែងច្រើននឹង
សំពត់អម្ពរណ៍មានពណ៌ក្រហមផ្សេងៗ ថ្វាយព្រះរាជកញ្ញានោះ ។
ពួកស្រ្តីដ៏ច្រើន បានចោមរោមព្រះរាជកញ្ញាព្រះនាមរុបានោះ ដែល
មានសម្បុរដ៏រុងរឿង កំពុងគង់លើតាំងជាវិការៈនៃមាស ។

(២២) ឯនាងរុបានោះ ស្គិតស្គាង ដោយគ្រឿងអាករណៈទាំងពួង
បិតនៅ ក្នុងកណ្តាល នៃពួកស្រ្តីជាសំឡាញ់ បានចូល
ទៅកាន់វិមានចន្ទីក៍ ដូចជាផ្នែកបន្ទោរ អាស្រ័យមេឃ ។

មហានិពាគេ អដ្ឋមី មហាធារវេទស្សបដិភកំ

ឧបសង្កម្ភិតា វេទេហំ វន្តិតា វិនយេ វតំ

សុវណ្ណខតិកេ បីវេ ឯកមន្តិ ឧបាវសិ ។

(២៣) តត្ថា ទិស្វាន វេទេហោ អច្ឆរាជំវ សង្កម្ភំ

វុចំ សខិមជ្ឈកតំ វេទំ វចនមព្រិវិ ។

កត្វិ វមសិ ចាសាទេ អន្តោ ចោត្តរណី បតិ

កត្វិ ពហុវិធំ ខន្តិ សទា អភិហរន្តិ តេ ។

កត្វិ ពហុវិធំ មាល្យំ ឌិច្ចិត្តា កុមារិយោ

យរកេ ករោថ បច្ឆេកំ ឌិឡា វតិ វតា អហុ ។

កេន វា វិកលំ តុយំ កី ឌិប្បំ អាហារន្ត តេ

មនោ ករស្សុ កុដ្ឋមុខំ អបិ ចន្ទសមី ហិ តេ ។

(២៤) វេទេហស្សវចោ សុត្វា វុចា បិតរមព្រិវិ

សព្វមេតំ មហារាជ លត្តតិស្សវសន្តិកេ ។

សុវេ បណ្ណរសោ ទិព្យោ សហស្សំ អាហារន្ត មេ

យថា ទិដ្ឋត្វា ទស្សាមិ ទាជំ សព្វវណ្ណស្វហំ ។

មហានិពាត មហាភារទកស្សបដាតក ទី ៨

លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះបាទវិទេហៈ ដែលទ្រង់
ត្រេកអរក្នុងវិន័យ ហើយយាងចូលទៅគង់លើតាំង ដែលវិចិត្រ
ដោយមាស ក្នុងទីសមគួរ ។

(២៣) ព្រះបាទវិទេហៈ ទ្រង់ទតឃើញការប្រជុំនោះ ដូចជាទីប្រជុំពួក
ស្រ្តីទេពអប្បរ ទើបត្រាស់ព្រះតម្រាស់នេះនឹងនាងរុច្ចា ដែលបិតានៅ
ត្រង់កណ្តាល នៃពួកស្រ្តីសំឡាញ់ថា នាងត្រេកអរក្នុងប្រាសាទ
ស្រះបាទរាណីខាងក្នុងដែរឬ ពួកជនបាននាំមករូបផ្អែមមានប្រការ
ដ៏ច្រើន ដល់នាងសព្វកាលដែរឬ ។ នាងទាំងឡាយជាកុមារី បាន
ត្រង់កម្រងផ្កាដ៏ច្រើន ជាស្រ្តីនៅលេងល្បែង ត្រេកអរដោយសេចក្តី
សប្បាយ បានធ្វើផ្ទះតូចៗទាំងឡាយផ្សេងៗគ្នាខ្លះដែរឬ ។ មួយទៀត
នាងខ្លះខាត ដោយវត្ថុអ្វី ជនទាំងឡាយបាននាំមក យ៉ាងឆាប់ដល់
នាងដែរឬ ម្ចាស់នាងមានកក្រែកផាត់លាបល្អ នាងចូរធ្វើតាមចិត្តចុះ
សូម្បីរបស់ស្នេដោយព្រះចន្ទ ក៏ទុកផ្តល់ឲ្យនាងដែរ ។

(២៤) នាងរុច្ចា បានស្តាប់ព្រះរាជទូត្តិព្រះបាទវិទេហៈហើយ ទូលតប
ព្រះបិតាថា បពិត្រមហារាជ របស់ទាំងអស់នេះ ខ្ញុំម្ចាស់តែងបានក្នុង
សំណាក់របស់ព្រះអង្គជាវស្សៈ ។ ស្លែកជាថ្ងៃទី ១៥ ជាទិព្វ
សូមឲ្យពួកជននាំមកបរាបណៈ មួយពាន់ ដល់ខ្ញុំម្ចាស់ ។ នឹងឲ្យទាន
បំពេញវណ្ណពួកទាំងអស់ តាមទំនងដែលខ្ញុំម្ចាស់ធ្លាប់ឲ្យហើយ ។

- (២៥) វុចាយ វចនំ សុត្វា រាជា អង្គតិមព្រាវិ
 តហំ វិនាសិតំ វិត្តំ ឆិរត្តំ អដលំ តយា ។
 ឱចោសថេ វសំ និច្ចំ អន្ធពានំ ន កុញ្ញាសិ
 និយតេតំ អពុត្តំ នត្តំ បុញ្ញំ អកុញ្ញតោ
 វិជកោចិ ហំ សុត្វាន តទា កស្សបកាសិតំ
 បស្សសន្តោ មុហំ ឱណ្ឌំ វុទំ អស្សនំ វត្ថយំ ។
 យាវ វុចេ ជីវមានា មា កត្តមបទាមយំ
 នត្តំ កន្ទេ បរោលោកោ កំ ឆិរត្តំ វិហាញាសិ ។
- (២៦) វេទេហស្ស វោចា សុត្វា វុចា វុចិវណ្ណិជំ
 ជានំ បុញ្ញបរំ ធម្មំ ចិតរំ ឯតទព្រាវិ ។
 សុតមេវ បុរេ អាសិ បច្ចុត្តំ និដ្ឋមិទំ មយា
 ពាល្លបសេវិយោ ហោតិ ពាលោវ សមបដ្ឋេថ ។
 មុន្នោ ហំ មុន្និមាតម្ម ភិយ្យោ មោហំ និកច្ឆតិ
 បដិវូបិ អលាភេន វិជកេន ច មុន្និវុត្តំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ផាតក

(២៥) ព្រះរាជាអង្គតិ ទ្រង់ព្រះសន្តាប់ពាក្យនាងរុច្ចាហើយ ទ្រង់ត្រាស់ថា
 ទ្រព្យដ៏ច្រើនឈ្មោះថា នាងធ្វើឲ្យវិនាស ធ្វើឲ្យឥតប្រយោជន៍ធ្វើឲ្យ
 ឥតផលហើយ ។ នាងរក្សាទុកបាសថ មិនបរិភោគបាយទឹក ជានិច្ច
 ឯបាយនឹងទឹកដែលនាងមិនបរិភោគនេះ ជាប់ស្រទៀង បុណ្យមិន
 មានដល់បុគ្គលដែលមិនបរិភោគទេ ដូចយ៉ាងទាសៈឈ្មោះវីជកៈបាន
 ស្តាប់ភាសិតអចេលកៈ ជាកស្សប្រតោត្រ ក្នុងកាលនោះ ក៏ដកដង្ហើម
 ចេញដីក្តៅឡើយ យំសម្រក់ទឹកភ្នែក ។ ម្ចាស់នាងរុច្ចា នាងកាល
 រស់នៅដរាបណា កុំអត់បាយឡើយ ម្ចាស់នាងដ៏ចំរើន បរិភោគ
 មិនមានទេ ព្រោះហេតុអ្វីនាងប្រឹងឲ្យលំបាក ឥតប្រយោជន៍ ។

(២៦) នាងរុច្ចា មានសម្បុរវង្សឡើង បានស្តាប់ព្រះបន្ទូលព្រះបាទវិទេហៈ
 កាលដឹងធម៌ខាងដើមនឹងខាងចុង ទើបពោលពាក្យនេះនឹងបិតាថា
 ពីដើម ខ្ញុំម្ចាស់ត្រាន់តែពូ (ថ្ងៃនេះ) រឿងនេះខ្ញុំម្ចាស់ឃើញជាក់ច្បាស់
 ហើយថា បុគ្គលណា សេពគប់នឹងជនពាល បុគ្គលនោះទៅជា
 បុគ្គលពាលដែរ ។ ដូច្នេះថា បុគ្គលវង្សឡើង អាស្រ័យនឹងបុគ្គលវង្សឡើង
 រមែងដល់សេចក្តីវង្សឡើងដ៏លើសលុប អលាតសេនាបតី នឹងទាសៈ
 ឈ្មោះវីជកៈ ខ្ញុំវង្សឡើងដែរ (នៃព្រះអង្គកុំវង្សឡើយ) ។

មហានិបាតេ អដ្ឋមំ មហាសាទកស្សបដាគកំ

[២៧] ត្រកូ ទេវសំ សប្បតោ ធីរោ អត្ថស្ស កោវិទោ

កថំ ពាលេហំ សទិសោ ^(១) ហំនទិដ្ឋមុចាគមិ ។

សចេ ហំ សំសារបថេន សុដ្ឋតំ

និរត្តយា បព្វជ្ជា តុណស្ស

កីដោវ អក្កំ ជលិតំ អចាបតំ

អាបដ្ឋតំ ^(២) មោហមុច្ឆេ ធនុការំ ។

សំសារសុដ្ឋតំ បុរេ និវិជ្ជា

កម្មំ វិទូសេន្តំ ពហូ អដានំ ^(៣)

បុព្វេ កកលំ ធនុហិតោវ អត្ថោ

ឧម្មោធយោ ពលីសា អម្ពដោវ ។

[២៨] ឧបមន្តេ កកស្សមិ មហារាជ តវត្តយា

ឧបមាយមិធកក្ខេ អត្ថំ ជានន្តំ បណ្ឌិតា ។

វាលីជានំ យថា នាវា អប្បមាណាភាវា គរុ

អតិការំ សមាទាយ អណ្ណេវ អវសីទតិ ។

ឯវមេវ នរោ ចាបំ ថោកំ ថោកម្មំ អាចំនំ

អតិការំ សមាទាយ និរយេ អវសីទតិ ។

១ ឱ. ម. សទិសំ ។ ២ ឱ. ឧបបដ្ឋតិ ។ ម. ឧប្បដ្ឋតិ ។ ៣ ម. ពហូ បដា ។

មហានិបាត មហាគារទេស្សបដិគត ទី ៨

(២៧) បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធិ ព្រះអង្គប្រកបដោយបញ្ញា ជាអ្នកប្រាជ្ញ
ឈ្លាសក្នុងសេចក្តីចម្រើន ហេតុអ្វី ព្រះអង្គប្រហែលនឹងពួកជនពាល
ហើយលុះទិដ្ឋថាភទាប ។

ប្រសិនបើ សត្វបរិសុទ្ធ ដោយគន្លងនៃសំសារ បញ្ចេញនៃ
អចេលកៈឈ្នះគុណៈ ក៏មិនមានប្រយោជន៍ដែរ អចេលកៈ
ឈ្នះគុណៈ ជាអ្នកវង្វេងដោយមោហៈ ដល់នូវភាពជាអ្នក
អាក្រាត ដូចជាសត្វកណ្តុប ទ្វេភាពខ្លួនក្នុងភ្លើងកំពុងឆេះ ។
ជនទាំងឡាយច្រើននាក់ កាលមិនដឹង ត្រូវអចេលកៈឈ្នះ
គុណៈទូទៅហើយ ក្នុងកាលមុនថា សេចក្តីបរិសុទ្ធិព្រោះ
សំសារផ្សេងៗ ក៏បដិសេធនូវកម្មចេញ ប្រយោជន៍ដែលជន
កាន់មិនល្អហើយក្នុងកាលមុន ក៏ទៅជាទោស ដូចត្រីដែល
រួចអំពីសន្ធឹច បានដោយក្រ ។

(២៨) បពិត្រមហារាជ ខ្ញុំម្ចាស់នឹងធ្វើទុបមាថ្វាយព្រះង្គ ដើម្បីប្រយោជន៍
ដល់ព្រះអង្គ ព្រោះថាបណ្ឌិតពួកខ្លះក្នុងលោកនេះ រមែងដឹងសេចក្តី
ដោយពាក្យទុបមា ។ ទូករបស់ពួកឈ្មួញ ផ្ទុកភារៈធ្ងន់ហួស
ប្រមាណ នាំទៅនូវភារៈធ្ងន់លើសលុប រមែងលិច ក្នុងសមុទ្រ
យ៉ាងណា នរជនកាលសន្សំបាបបន្តិចម្តង ។ ឈ្មោះថាជាអ្នក
កាន់យកនូវភារៈដ៏លើសលុប រមែងលិចក្នុងនរក យ៉ាងនោះដែរ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

ន តាវ ភារោ បរិច្ចរោ អលាតស្ស មហិបតិ
 អាចិនាតិ ច តំ ចាបំ យេន តច្ឆតិ ទុក្ខតិ ។
 បុព្វេស្ស កតំ បុញ្ញំ អលាតស្ស មហិបតិ
 តស្មេវ ទេវំ និស្សន្ទោ យព្វោសោ លកតេ សុខំ ។
 វិយតេវស្ស តំ បុញ្ញំ តថាហិ អគុណោ រតោ
 ឧជ្ជមគ្គំ អវហាយេ កុម្មតំ អនុធាវតិ ។
 តុលា យថា បក្កហិតា ឱហិតេ តុលមណ្ឌលេ
 ឧដ្ឋមេតិ តុលាសីសំ ការេ ឱរោចិតេ សតិ ។
 ឯវមេវ នរោ បុញ្ញំ ថោតំ ថោតម្បី អាចិនំ
 សត្តាតិមាធមោ ធាសោវ វីជគោ សាតវេ^(១) រតោ ។
 យមជ្ជំ វីជគោ ធាសោ ទុក្ខំ បស្សតិ អត្ថនំ
 បុព្វេស្ស^(២) កតំ ចាបំ តមេសោ បដិសេវតិ ។
 វិយតេវស្ស តំ ចាបំ តថាហិ វិនយេ រតោ
 កស្សបញ្ច សមាបជ្ជំ មាហេវុប្បថមាកមា ។

១ ម. សាធជេ ។ ២ ទ. បុព្វេ ភស្ស ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

បពិត្រព្រះអង្គជាម្ចាស់ដែនដី ការដើរឆ្លងរបស់អលាតសេនាបតី មិន
 ទាន់ពេញប្រៀបនៅឡើយ អលាតសេនាបតីទៅកាន់ទុក្ខតិព្រោះ
 បាបណា គាត់នៅតែសន្សំបាបនោះ ។ បពិត្រព្រះអង្គជាម្ចាស់ដែនដី
 អលាតសេនាបតី បានធ្វើបុណ្យហើយក្នុងកាលមុន បពិត្រព្រះ
 សម្មាសម្ពុទ្ធ ឯអលាតសេនាបតីនេះបានសុខ ព្រោះអាទិសង្ឃបុណ្យ
 ដែលគាត់ធ្វើហើយក្នុងកាលមុននោះឯង ។ បុណ្យនោះរបស់គាត់
 អស់ហើយ បានជាគាត់ត្រេកអរក្នុងអកុសលកម្ម លះបង់នូវផ្លូវត្រង់
 ហើយដើរទៅតាមផ្លូវវៀចវិញ ។ កាលវត្ថុធ្ងន់ ដែលគេដាក់ក្នុង
 មណ្ឌលនៃដង្ហើង ដង្ហើងក៏បាត់ កាលបើការគេដាក់ចេញហើយ
 ក្បាលដង្ហើងក៏ងើបឡើង យ៉ាងណាមិញ ។ នរោជនកាល
 សន្សំបុណ្យ សូម្បីបន្តិចម្តង ។ ដូចជាទាសរណ្ណះវីជកៈ កាល
 ប្រាថ្នាឋានសួគ៌ ត្រេកអរក្នុងអកុសលកម្ម មានផលល្អ ក៏យ៉ាងនោះ
 ដែរ ។ បាបណា ដែលវីជកៈនោះបានធ្វើទុកក្នុងកាលមុន ទាសៈ
 រណ្ណះវីជកៈឃើញទុក្ខណា ចំពោះខ្លួនក្នុងថ្ងៃនេះ ព្រោះគាត់បានធ្វើ
 បាបក្នុងជាតិមុន បានជាគាត់ទទួលទុក្ខនោះ ។ បាបរបស់គាត់នោះ
 អស់ បានជាគាត់ត្រេកអរក្នុងវិន័យ សូមព្រះអង្គកុំគប្បរកអចេលកៈ
 រណ្ណះគុណៈ ជាកស្សបគោត្រ ហើយមកកាន់ផ្លូវខុសឡើយ ។

មហានិពាគេ អដ្ឋមំ មហាភារតស្សបដាតតំ

(២៩) យំ យំ ហំ វាជ កជតិ សន្នំ វា យទិវា អសំ

សីលវន្តំ វិសីលំ វា វសំ តស្ស្សំ កច្ចតិ ។

យាទិសំ កុរុតេ មិត្តំ យាទិសញ្ញាបសេវតិ

សោមិ តាទិសកោ ហោតិ សហវាសោ ហិ តាទិសោ ។

សេវមាធា សេវមាទំ សំដុដ្ឋា សំដុសំ បរំ

សរោ ធុដ្ឋា កលាមរំ អលិត្តមុបលិម្បតិ

ឧបលេបកយា ដីរោ នេវ ចាបសខា សិយា ។

ព្វតិមន្តំ កុសក្កេន យោ នរោ ឧបនយ្ហតិ

កុសាមិ ព្វតិ វាយន្តំ ឯវំ ពាល្យបសេវនា ។

តករញ្ច បលាសេន យោ នរោ ឧបនយ្ហតិ

បត្តាមិ សុរកី វាយន្តំ ឯវំ ជ័រ្យបសេវនា ។

តស្មា បត្តបុជស្ស្សំ ញត្វា សម្មា កមត្តនោ

អសន្តេ ទ្ធិបសេវេយ្យ សន្តេសេវេយ្យ បណ្ឌិតោ

អសន្តេ ជីវយំ នេន្តិ សន្តោ ចាបេន្តិ សុត្តតិ ។

មហានិបាត មហាគារទកស្សបដិភក ទី ៨

(២៩) បពិត្រព្រះរាជា បុគ្គលគប្បីរកបុគ្គលណា ។ ជាសប្បុរស ឬជា
អសប្បុរស មានសីលឬមិនមានសីល រមែងលុះឬអំណាចនៃបុគ្គល
នោះ។ ឯង ។ បុគ្គលធ្វើបុគ្គលបែបណាឲ្យជាមិត្តផង សេតបុគ្គល
បែបណាផង បុគ្គលនោះ រមែងប្រាកដដូចបុគ្គលនោះដែរ ព្រោះថា
ការនៅរួមគ្នា រមែងប្រាកដដូច្នោះ ។ អាចារ្យដែលកូនសិស្សពាល់
ត្រូវហើយ រមែងប្រឡាក់កូនសិស្ស ដែលមិនទាន់ប្រឡាក់ កាល
កូនសិស្សពាល់ត្រូវអាចារ្យដទៃ រមែងប្រឡាក់ ដូចព្រួញលាប
ថ្នាំពិស ប្រឡាក់បំពង់ព្រួញដូច្នោះ អ្នកប្រាជ្ញមិនត្រូវមានសំឡាញ់
ដ៏លាមក ព្រោះខូចអំពីការប្រឡាក់ ។ ជនណាខ្ជប់ត្រីស្អុយ
ដោយស្បូវភ្នំ ភ្នំរូបសំដីជននោះ ទៅជាមានក្លិនស្អុយផ្សាយ
ទៅ យ៉ាងណាមិញ ការសេពនឹងបុគ្គលពាល ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។
ជនណាខ្ជប់ក្រីស្មៅដោយស្លឹកឈើ ស្លឹកឈើរបស់ជននោះ ទៅ
ជាមានក្លិនក្រអូបផ្សាយទៅ យ៉ាងណាមិញ ការសេតបុគ្គលជាអ្នក
ប្រាជ្ញ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ព្រោះហេតុនោះ បណ្ឌិតកាលដឹងច្បាស់
នូវភាពនៃខ្លួនដែលប្រែប្រួលបាន ដូចជាកញ្ចប់នៃស្លឹកឈើ មិន
ត្រូវសេតអសប្បុរសទេ ត្រូវសេតតែពួកសប្បុរស ព្រោះថាពួក
អសប្បុរស តែងនាំទៅកាន់នរក ពួកសប្បុរសតែងឲ្យដល់សុគតិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

[៣០] អហម្យំ ជាតិយោ សត្ត ករេ សំសរិទ្ធិត្ថោ

អនាគតេបំ ករត្ថេ យោ ភមិស្សំ ឥតោ ចុតា ។

យោ មេ សា សត្តមំ ជាតិ អហំ បុព្វេ ជនាធិប

កម្មារបុត្តោ មគទេសុ អហំ រាជកហោ បុរេ ។

ចាបំ សហាយមាកម្ម តហំ ចាបំ កតំ មយោ

បរទារស្ស ហោវេន្តោ ចរិម្ហា អមរា វិយ ។

តំ កម្មំ និហិតំ អជ្ជា កស្មាច្ឆន្ទោ ចារកោ

អថ អពោហិ កម្មហិ អជាយំ វិសក្ខមិយំ ។

កោសម្ពុយំ សេដ្ឋិកុលេ ឥន្ទេ ដីតេ មហន្ទូទេ

ឯកបុត្តោ មហារាជេ និព្វំ សក្កតប្បជីតោ ។

តត្ថ មិត្តំ អសេវិស្សំ សហាយំ សាតវេ វតំ

បណ្ឌិតំ សុតសម្មន្តំ សោ មំ អត្តេ និវេសយិ ។

ចាត្ថន្តសី បញ្ចន្តសី តហំ វត្តមុចារិសី

តំ កម្មំ និហិតំ អជ្ជា និធិវ ឧទកន្តិកេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

(៣០) ខ្ញុំម្ចាស់បានរលឹកឃើញនូវភាពនៃខ្លួន ដែលអន្ទាលទៅមកអស់
 ៧ ជាតិមកហើយ នឹង ៧ ជាតិ(ទៀត)ដែលខ្ញុំម្ចាស់នឹងច្យុតចាកអត្ត-
 ភាពនេះ ទៅក្នុងអនាគត ។ បពិត្រព្រះអង្គជាធំជាងជន ក្នុង
 កាលមុន ជាតិណា របស់ខ្ញុំម្ចាស់ជាគំរប់ ៧ (ក្នុងជាតិនោះ) ខ្ញុំម្ចាស់
 បានកើតជាកូនជាងមាស ក្នុងរាជគហបូរី ក្នុងដែនមគធៈ ។ បាបដ៏
 ច្រើនខ្ញុំម្ចាស់បានធ្វើហើយ ព្រោះអាស្រ័យសំឡាញ់ដ៏លាមក ខ្ញុំ
 ម្ចាស់ទាំងពីរនាក់ កាលបៀតបៀនប្រពន្ធនៃបុគ្គលដទៃ ប្រព្រឹត្ត
 (ខ្លួន) ដូចមិនស្លាប់ ។ អំពើនោះកប់នៅ ដូចភ្លើងដែលកប់ក្នុងផេះ
 បពិត្រមហារាជ តទៅខ្ញុំម្ចាស់បានកើតក្នុងវិសក្ខមី ក្រុងកោសត្ថម្ពី
 ជាកូនប្រសាតមួយ មានគេធ្វើសក្ការបូជាជានិច្ច ក្នុងត្រកូលសេដ្ឋី
 ជាត្រកូលសុកស្តម្ភ សម្បូរ មានទ្រព្យច្រើន ដោយកម្មដទៃ ។
 ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំម្ចាស់បានសេពគប់មិត្រសំឡាញ់ អ្នកត្រេកអរក្នុង
 កុសល ជាបណ្ឌិតអ្នកបរិបូណ៌ដោយការចេះដឹង មិត្រនោះបានតម្កល់
 ខ្ញុំម្ចាស់ក្នុងអំពើជាប្រយោជន៍ ។ ខ្ញុំម្ចាស់បានរក្សាទុកបានរស់រានរាល់ត្រី
 ទី ១៤ នឹងទី ១៥ ដ៏ច្រើន កម្មនោះនៅកប់ ដូចកំណប់ក្នុងទឹក ។

មហានិពាគ អដ្ឋម៌ មហាពារាជកស្សបដាគរំ

អថ តាថា នំ កុម្មានំ យមេតំ មកេន កតំ

ដលំ បរិយាកតំ បច្ឆា កុត្វា ទុដ្ឋវិសំ យថា ។

តតោ ចុតាហំ វេទេហ ហេវុវេ និរយេ ចំ

សកម្មនា អបចិស្សំ តំ សរំ ន សុខំ លកេ ។

តហុវស្សកុលោ តត្ថ ខេបយេត្វា តហុំ ទុក្ខំ

ភិញ្ញាតតេ អហុ វាជ ធកលោ ទុក្ខតប្បលោ ។

(៣០) សាតបុត្តា មយា វុទ្ធិញ្ញ ចិដ្ឋិយា ច វថេន ត

តស្ស កម្មស្ស និស្សន្ទោ បរទារកមនស្ស មេ ។

តតោ ចុតាហំ វេទេហ កបិ អាសី ព្រហ្មវនេ

និលុត្តាតដលោយេវ យូថេន បកត្ថំនា

តស្ស កម្មស្ស និស្សន្ទោ បរទារកមនស្ស មេ ។

តតោ ចុតាហំ វេទេហ ទិសន្នេសុ បសុ អហុំ

និលុត្តាតោ ជ វា កក្រោ យោត្តំ វុទ្ធិញ្ញ ចំ មយា

តស្ស កម្មស្ស និស្សន្ទោ បរទារកមនស្ស មេ ។

មហានិបាត មហាសាទកស្សបដាតក ទី ៨

ក៏បណ្តាបាបកម្មទាំងឡាយ បរទារកកម្មណា ដែលខ្ញុំម្ចាស់បាន
ធ្វើហើយក្នុងដែនមគធៈ ផល(នៃបរទារកកម្ម)នោះ ផលក្នុងកាល
ជាខាងក្រោយ ដូចបុគ្គលអ្នកបរិភោគភោជន ដែលលាយដោយ
ពិសដ៏កាចដូច្នោះ ។ បពិត្រព្រះបាទវិទេហៈ ខ្ញុំម្ចាស់ច្បុតចាក
ត្រកូលសេដ្ឋីនោះមក ដ៏នេះក្នុងពេរពនរក អស់កាលដ៏យូរ ដោយ
កម្មរបស់ខ្លួន ខ្ញុំម្ចាស់កាលរលឹកឃើញទុក្ខ ក្នុងនរកនោះ រមែង
មិនបានសេចក្តីសុខ ។ ខ្ញុំម្ចាស់ញ៉ាំងសេចក្តីទុក្ខដ៏ច្រើនឲ្យអស់
ទៅក្នុងពេរពនរកនោះ អស់ពួកនៃឆ្នាំដ៏ច្រើន បានមកកើតជាពពៃ
គេក្រៀវអណ្តូង ក្នុងក្រុងភិណ្ឌគតៈ ។

(៣១) ខ្ញុំម្ចាស់បាននាំពួកកូនអាមាត្យដោយខ្នងផង ដោយរថផង (ការនេះ
ក្នុងពេរពនរកជាដើមនោះ) ជាផលកម្មគឺការគប្បកប្រពន្ធបុគ្គលដទៃ
នៃខ្ញុំម្ចាស់នោះ ។ បពិត្រព្រះបាទវិទេហៈ ខ្ញុំម្ចាស់ច្បុតចាកអត្តភាព
នោះហើយក៏កើតជាស្វាក្នុងព្រៃធំ ត្រូវស្វាជាម្ចាស់ហ្វូងជាសត្វឃ្មើស
យួង ទាំកាត់ពូជចេញ នេះជាផលកម្មគឺការគប្បកប្រពន្ធបុគ្គលដទៃ
នៃខ្ញុំម្ចាស់នោះ ។ បពិត្រព្រះបាទវិទេហៈ ខ្ញុំម្ចាស់ច្បុតចាកអត្តភាព
នោះហើយ បានកើតជាគោក្នុងដែនទសន្នៈ ជាគោដ៏ចម្រើន មានសន្ទុះ
លឿន ត្រូវគេក្រៀវ ខ្ញុំម្ចាស់បានអូសរទេះ អស់កាលដ៏យូរ
នេះជាផលកម្ម គឺការគប្បកប្រពន្ធអ្នកដទៃ នៃខ្ញុំម្ចាស់នោះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

តតោ ចុតាហំ វេទេហា	វជ្ជីសុ កុលមាគមា
នេវិត្ថំ ន បុមា អាសី	មនុស្សត្ថេ សុទុល្លភេ
តស្ស កម្មស្ស និស្សន្ទោ	បរទារកមនស្ស មេ ។
តតោ ចុតាហំ វេទេហា	អជាយី នន្ទនេ វេទេ
កវេនេ តាវត្ថីសាហំ	អច្ចរា កាមវណ្ណីនី ។
វិចិត្រវត្ថា ករណា	អាមុត្តមណីកុណ្ឌលា
កុសលា នច្ចក្កតស្ស	សក្កស្ស បរិចារិកា ។
តត្ថ បិតាហំ វេទេហា	សរាមិ ជាតិយោ ឥមា
អនាគតេបិ សត្តេវ	យា តមិស្សំ ឥតោ ចុតា។
បរិយាកតន្តំ កុសលំ	យំ មេ កោសម្ព័យំ កតំ
ទេវេ ចេវ មនុស្សេ ច	សន្ធាវិស្សំ ឥតោ ចុតា។
សត្ត ជន្មា មហារាជ	និច្ចំ សក្កតប្បជីតា
ឥត្ថិការា ន មុច្ចិស្សំ	ឆដ្ឋាវ កតិយោ ^(១) ឥមា ។
សត្តមិ ច កតិ ទេវ	ទេវបុត្តោ មហិទ្ធិកោ
បុមា ទេវោ កវិស្សាមិ	ទេវកាយស្មីមុត្តមោ ។

១ ឧ. ម. ឆដ្ឋាន គតិយោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

បពិត្រព្រះបាទវិទេហៈ ខ្ញុំម្ចាស់ច្បុតចាកអត្តភាពនោះហើយ បានមក
 (កើត) ក្នុងត្រកូលក្នុងដែនវដ្តី ក្នុងភាពជាមនុស្សដែលគេបានដោយ
 ក្រ តែមិនមែនស្រីមិនមែនប្រុស (ខ្ចីយ) នេះជាផលកម្មគឺការគប់
 រកប្រពន្ធបុគ្គលដទៃ នៃខ្ញុំម្ចាស់នោះ ។ បពិត្រព្រះបាទវិទេហៈ ខ្ញុំ
 ម្ចាស់ច្បុតចាកអត្តភាពនោះហើយ បានកើតជាស្រីអប្បរ មានវណ្ណៈ
 គួរប្រាថ្នាក្នុងនរន្ទុទ្យាន ក្នុងឋានតាវត្តិន្យ ។ មានសំពត់នឹងគ្រឿង
 អាករណៈដ៏វិចិត្រ ពាក់កុណ្ឌលជាវិការៈ នៃកែវមណី ជាស្រីល្អាស
 ក្នុងការរំនឹងច្រៀង ជាស្រីបម្រើទេវរាជឈ្មោះសក្កៈ ។ បពិត្រព្រះ
 បាទវិទេហៈ ខ្ញុំម្ចាស់បិតនៅក្នុងឋានតាវត្តិន្យនោះ រលឹកឃើញជាតិ
 ៧ ដែលខ្ញុំម្ចាស់នឹងទៅក្នុងអនាគត ។ កុសលណាដែលខ្ញុំម្ចាស់
 បានធ្វើហើយ ក្នុងក្រុងកោសម្ពី កុសលនោះ តាមមកឲ្យផល ខ្ញុំ
 ម្ចាស់ច្បុតចាកអត្តភាព ជាទេពធីតានុ៎ះ នឹងអន្ទោលទៅហើយក្នុង
 ទេវលោក នឹងមនុស្សលោក ។ បពិត្រមហារាជ ខ្ញុំម្ចាស់ដែល
 គេធ្វើសក្ការបូជាជានិច្ច អស់ជាតិទាំងឡាយ ៧ តែខ្ញុំម្ចាស់នឹងមិន
 រួចហើយចាកភាពជាស្រី អស់គតិ៦ នេះ ។ បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធចេព
 ក្នុងគតិជាតំបៗ ៧ ខ្ញុំម្ចាស់នឹងកើតជាទេវតាប្រុស ជាទេវបុត្រមាន
 បូជ្ជប្រើន ដ៏ឧត្តម ក្នុងពួកទេវតា ។

មហានិបាតេ អដ្ឋមំ មហាភារទកស្សបដាតកំ

អដ្ឋាបិ សន្តានមយំ មាលា កន្លេន្តំ នន្តនេ
 ទេវបុត្តោ ជវេ ឆាម យោ មេ មាលំ បដិច្ចតិ ។
 មុហុត្តោ វិយ សោ ទិព្យោ ឥធិ វស្សានិ សោឡស
 វត្តន្តិវេ ច សោ ទិព្យោ មាទុសី សរទោសតំ ។
 ឥតិ កម្មានិ អន្លេន្តិ អសន្នេយ្យាបិ ជាតិយោ
 កល្យាណំ យទិវា ចាបំ ន ហិ កម្មំ វិនស្សតិ ។
 (៣២) យោ ឥន្ទេ បុរិសោ ហោតិ ជាតិ ជាតិ បុនប្បដិ
 បរទារំ វិវដ្តេយ្យ ឆោតចាទោវ កន្លេមិ ។
 យោ ឥន្ទេ បុរិសោ ហោតិ ជាតិ ជាតិ បុនប្បដិ
 សាមិកំ អបចាយេយ្យ ឥន្ទំវ បរិចារិកា ។
 យោ ឥន្ទេ ទិព្វកោកញ្ច ទិព្វមាយំ យសំ សុខំ
 ចាចានិ បរិវដ្តត្វា តិវិជំ ធម្មមាចរេ ។
 កាយេន វាចា មនសា អប្បមត្តោ វិចក្ខុណោ
 អត្តនោ ហោតិ អត្តាយេ ឥតិ វា យទិវា បុមា ។

យេកេចមេ មនុស្សា ជីវលោកេ
 យសស្សនោ សព្វសមន្តកោតា
 អសំសយំ តេហិ បុរេ សុតិណំ
 កម្មស្សកាសេ^(១) បុព្វ សព្វសត្តា ។

១ ខ. កម្មស្សកា យេ ។

មហានិបាត មហាសារទេកស្សបដាតក ទី ៨

ក៏ក្នុងថ្ងៃនេះ នាងទេពកញ្ញាទាំងឡាយ នៅកំពុងតែក្រងផ្កាជាផ្កា
 ក្នុងនន្ទរីន ទេវបុត្រឈ្មោះជវៈ (ជាស្វាមីខ្ញុំម្ចាស់នោះ) កំពុងទទួល
 កម្រងផ្កាដើម្បីខ្ញុំម្ចាស់ ។ ១៦ឆ្នាំ ក្នុងជាតិរបស់ខ្ញុំម្ចាស់នេះ ហាក់
 ដូចជាកាលទិព្វនោះ មួយរំពេច មួយយប់ មួយថ្ងៃទិព្វនោះ ជា ១០០
 ឆ្នាំរបស់មនុស្ស ។ កម្មទាំងឡាយរមែងអន្តោលតាមអស់ជាតិជា
 អស់ឆ្នើយៗដូច្នេះឯង ដ្បិតថា កម្មលក្ខី លាមកក្ដី មិនវិនាសទេ ។

(៣២) ប្រសណាប្រាថ្នាឲ្យបានជាភេទប្រុសរាល់ៗជាតិ ត្រូវវៀរប្រពន្ធ
 បុគ្គលដទៃ ដូចជាបុគ្គលអ្នកមានជើងលាងហើយ វៀរបង់នូវកក់
 ដូច្នោះ ។ ស្រ្តីណាប្រាថ្នាឲ្យបានជាប្រុសរាល់ៗជាតិ ត្រូវគោរព
 ប្តី ដូចជាពួកស្រីអប្សរ ជាអ្នកបំរើ គោរពព្រះឥន្ទដូច្នោះ ។ បុគ្គល
 ណាចង់បានកោតៈជាទិព្វ អាយុ យស នឹងសុខជាទិព្វ ត្រូវវៀរបង់
 អំពើបាបទាំងឡាយ ប្រព្រឹត្តសុច្ឆរិតធម៌ ៣ យ៉ាង ។ ស្រ្តីក៏ បុរស
 ក្ដី ជាអ្នកមិនធ្វេសប្រហែសដោយកាយវាចាចិត្ត មានប្រាជ្ញាជា
 គ្រឿងធិតារណា ឈ្មោះថា កើតមកដើម្បីប្រយោជន៍របស់ខ្លួន ។

ពួកមនុស្សណានីមួយ ក្នុងជីវលោក ជាអ្នកមានយស
 មានកោតៈបរិបូណ៌ទាំងអស់ ពួកមនុស្សទាំងនោះ បាន
 សន្សំកម្មល្អហើយ ក្នុងកាលមុន ដោយឥតសង្ស័យ
 សត្វទាំងអស់ ជាច្រើន សុទ្ធតែមានកម្មធាររបស់ខ្លួន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

ឥដ្ឋានុច្ឆេសិ សយម្បំ នេវ

កុតោ ជំនាណោ តេ ឥមា ជនិន្ទ

យោ តេ ឥមា អច្ឆរសន្និកាសា

អលង្កិតា កាព្វានជាលធម្មា ។

ឥច្ឆេរំ មិត្តរំ កក្កា រុតា តោសេសិ អង្គតិ

មុឡស្ស មគ្គមាចិត្តិ ធម្មមគ្គាសិ សុពុតា ។

[៣៣] អថាគមា ព្រហ្មលោកា ធារនោ មាទុសី បដិ

ជម្ពដិបំ អវេគ្គនោ អន្ធម រាជាធម្មង្គតិ ។

តតោ បតិជ្ឈ មាសាទេ វេទេហស្ស បុរុត្តតោ

តព្វា ទិស្វា អនុប្បត្តិ រុតា ឥសិមវន្តេ ។

[៣៤] អថាសនម្ហា ឌីរុយេ រាជា ព្យត្តិតមានសោ

ធារទិ បរិបុត្តនោ ឥទិ វេទនមព្រិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធចេត សូមព្រះអង្គទ្រង់ត្រិះរិះរឿយៗដោយ
 ព្រះអង្គឯងចុះ បពិត្រព្រះអង្គជាធំជាងជន ស្រ្តីទាំងឡាយ
 ណា របស់ព្រះអង្គ ប្រាកដស្មើដោយស្រីអប្បរ មានខ្លួនប្រដាប់
 ហើយ បិទបាំងដោយបណ្តាញមាស តើស្រ្តីទាំងនេះ របស់
 ព្រះអង្គ មានអ្វីជាហេតុ ។

ព្រះរាជកញ្ញាព្រះនាមរុច្ចា ញ៉ាំងព្រះបាទអង្គតិ ជាព្រះបិតាទ្យ
 ត្រេកអរយ៉ាងនេះដូច្នេះឯង នាងជាអ្នកមានវត្តល្អ បានប្រាប់ផ្លូវ
 (សុគតិ) ដល់ព្រះបិតា (ដូចបុគ្គលប្រាប់ផ្លូវ) ដល់មនុស្សវង្វេង
 នាងបានសំដែងសូចរិតធម៌ ។

(៣៣) គ្រានោះ នារទេព្រហ្ម មកពីព្រហ្មលោក មកកាន់គន្លងដាវរបស់
 មនុស្ស ប្រមើលមើលដម្ពទ្វីប ក៏បានឃើញព្រះបាទអង្គតិ ។ លំ-
 ដាប់នោះ នារទេព្រហ្ម បិតានៅព្រំដីអាគាសក្នុងប្រាសាទ ខាងមុខ
 នៃព្រះបាទវិទេហៈ នាងរុច្ចាបានឃើញនារទេព្រហ្មនោះ ដែល
 មកដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំនារទេព្រហ្មដែលតំណែងខ្លួនជាឥសី ។

(៣៤) គ្រានោះ ព្រះរាជា មានព្រះប្អូនយតកស្វត ក៏ចុះអំពី
 អាសនៈ ហើយសាកសួរនារទេព្រហ្ម ទើបត្រាស់ព្រះបន្ទូលដូច្នេះថា

មហានិពាហេ អដ្ឋមិ មហាសារទកស្សបដាតកំ

កុតោ នុ អាកច្ឆសិ ទេវវណ្ណំ

ឡិកាសយំ សព្វទិសា^(១) ចន្ទិមា វ

អក្ខាហិ មេ បុត្តតោ នាមតោត្ថំ

កថន្ត ជាទន្តំ មនុស្សលោកេ ។

(៣៥) អហត្ថា ទេវតោ ឥនាទិ ឯមិ

ឡិកាសយំ សព្វទិសា ចន្ទិមា វ

អក្ខាមិ តេ បុត្តតោ នាមតោត្ថំ

ជាទន្តំ មិ នារោ កស្សហោ ចាតិ ។

(៣៦) អច្ឆរិយរូបំ តវ យាទិសត្វា

វេហាយសំ កច្ឆសិ ត័ដ្ឋសិ ច

បុត្តាមិ តំ នារទ ឯតមត្ថំ

អថ កេន វណ្ណេន តវាយមិទ្ធិ ។

(៣៧) សច្ចញ្ញ ធម្មោ ច ទមោ ច ចាតោ

កុណា មមេតេ បតតា បុរាណ

តេហេវ ធម្មេហិ សុសេវិតេហិ

មនោជវេ យេន កាមំ កតោស្មិ ។

មហានិបាត មហាសារទេកស្សបដាតក ទី ៨

លោកមានវណ្ណៈដូចទេវតា ញ៉ាំងទិសទាំងអស់ ឲ្យភ្នំដូចព្រះ
ចន្ទតើ ទើបនឹងមកអំពីទីណា យើងសួរហើយ លោកចូរ
ប្រាប់នាមនឹងគោត្រ មនុស្សទាំងឡាយក្នុងមនុស្សលោក តើ
គេស្គាល់ដូចម្តេចបាន ។

(៣៥) (នារទេព្រហ្ម...) អាត្មាកាតទើបនឹងមកអំពីទេវលោក ក្នុងកាល
ឥឡូវនេះ ញ៉ាំងទិសទាំងអស់ឲ្យភ្នំដូចព្រះចន្ទ អាត្មាកាតដែល
ព្រះអង្គសួរហើយ នឹងទូលនាមនឹងគោត្រថា មនុស្សទាំង
ឡាយស្គាល់អាត្មាកាតថា ឈ្មោះនារទេ ជាកស្សបគោត្រ ។

(៣៦) (ព្រះរាជា...) សណ្ឋានរបស់លោកប្រាកដយ៉ាងណាផង
លោកកំពុងដើរភ្នំ កំពុងឈរភ្នំ ឮដំអាតាសផង (នេះ) មាន
សភាពជាអស្ចារ្យ បពិត្រនារទេ ខ្ញុំសួរសេចក្តីនេះនឹងលោក
តើឬទ្ធិរបស់លោកនេះ មានដោយហេតុអ្វី ។

(៣៧) (នារទេព្រហ្ម...) សច្ចៈ ១ ធម៌ ១ ទេមៈ ១ ចាតៈ ១
គុណធម៌នេះ អាត្មាកាត បានសាងមកហើយ អំពីជាតិមុន
អាត្មាកាតមានសន្ទុះចិត្តទៅតាមប្រាថ្នាបាន ព្រោះធម៌ ដែល
អាត្មាកាតសេពល្អហើយទាំងនោះឯង ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

[៣៨] អន្ធរិយមាចិត្តសិ បុត្តាសិទ្ធិ
សចេ ហិ ឃិ យថា ភំ វិទេសិ^(១)

បុត្តាមិ តំ ឆារទ ឯតមភំ

បុដ្ឋោ ច មេ សាធុ វិយាករោហិ ។

[៣៩] បុត្តស្ស មិ រាជ តវេស អត្ថោ
យំ សំសយំ កុរុតេ ភូមិមាល

អហន្តំ ធិស្សីសយតិ កមេមិ

នយេហិ ញាយេហិ ច ហេតុភិ ច ។

[៤០] បុត្តាមិ តំ ឆារទ ឯតមភំ

បុដ្ឋោ ច មេ ឆារទ មា មុសា កណិ

អត្ថំ នុ ទេវា មិតរោ នុ អត្ថំ

លោកោ បរោ អត្ថំ ជនោ យមាហា^(២) ។

[៤១] អត្ថោ ទេវា មិតរោ ច អត្ថំ

លោកោ បរោ អត្ថំ ជនោ យមាហា

កាមេសុ តិទ្ធា ច នរា បមុទ្បា

លោកំ បរំ ន វិទូ មោហយុត្តា ។

១ ឧ. សចេ ហិ ឯតេ ភំ យថា វិទេសិ ។ ម. សចេហិ ឯតេហិ

យថា វិទេហិ ។ ២ ឧ. ម. យមាហុ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

[៣៨] (ព្រះរាជា...) ឥឡូវនេះ លោកប្រាប់ការសម្រេចនៃបុណ្យជា
 របស់អស្ចារ្យហើយ បពិត្រនារទៈ ប្រសិនបើដូចជាលោក
 ពោលយ៉ាងនេះមែន ខ្ញុំសូមសួរសេចក្តីនេះនឹងលោកទៀត បើ
 ខ្ញុំសួរហើយ សូមលោកឆ្លើយឲ្យប្រពៃចុះ ។

[៣៩] (នារទៈព្រហ្ម...) បពិត្រព្រះរាជាជាភូមិបាល ព្រះអង្គធ្វើសេចក្តី
 សង្ស័យណា សូមទ្រង់សួរអាត្មាភាពចុះ អាត្មាភាពជា
 ប្រយោជន៍របស់ព្រះអង្គហើយ អាត្មាភាពនឹងញ៉ាំងព្រះអង្គឲ្យ
 ដល់នូវភាពជាអ្នកមិនមានសេចក្តីសង្ស័យ ដោយន័យ ដោយ
 ញាណ នឹងដោយហេតុទាំងឡាយ ។

[៤០] (ព្រះរាជា...) បពិត្រនារទៈ ខ្ញុំសូមសួរសេចក្តីនេះនឹងលោក
 បពិត្រនារទៈ ខ្ញុំសួរហើយ លោកកុំពោលមុសាវត៌្ថឡើយ នរ-
 ជនបានសួរថា ទេវតាមានឬ មាតាបិតាមានឬ បរលោកមានឬ ។

[៤១] (នារទៈព្រហ្ម...) នរជនបានពោលថា ទេវតាមាន មាតាបិតា
 មាន បរលោកមាន ពួកជនជាអ្នកជាប់កងកាម ជាអ្នកវង្វេង
 ប្រកបដោយមោហៈ រមែងមិនបានដឹងនូវបរលោកឡើយ ។

មហានិបាតេ អដ្ឋមំ មហាសាទកស្សបដាតកំ

(២២) អត្ថតំ ចេ ធារទិ សទ្ធិហាសំ

និវេសនំ បរលោកេ មតានំ

ឥនេវ មេ បញ្ចសតានំ ទេហំ

ទស្សនំ តេ បរលោកេ សហស្សំ ។

(២៣) ទាជ្ជេតុ ខោ បញ្ចសតានំ ភោតោ

ជញ្ញាមុ ចេ សីលវន្តំ វទញ្ញំ

លុទ្ធនំ កោនំ និរយេ វសន្តំ

កោ ចោទយេ បរលោកេ សហស្សំ ។

ឥនេវ យោ ហោតំ អធម្មសីលោ

ចាចាចារោ អលសោ លុទ្ធកម្មោ

ន បណ្ឌិតា តស្មី ឥណំ ទទន្តំ

ន ហិ អាគមោ ហោតំ តថាវិជ្ជម្ហា ។

មក្ខញ្ច ចោសំ មនុជា វិទិត្វា

ឧប្បាទតំ សីលវន្តំ វទញ្ញំ

សយមេវ ហោតេហិ និមន្តយន្តំ

កម្មំ កេវិត្វា បុនមាហាវេសំ ។

មហានិបាត មហាសារទតស្សបដិមាគ ទី ៨

(២២) (ព្រះរាជា...) បតិត្រនារទេ ប្រសិនបើលោកជឿថា លំនៅ
នៃជនទាំងឡាយ ដែលស្លាប់ទៅហើយ មានក្នុងបរលោកមែន
លោកចូរឲ្យកហាបណៈ ៥០ ដល់ខ្ញុំ ក្នុងលោកនេះចុះ ខ្ញុំនឹង
សងកហាបណៈជា ១ ពាន់ ដល់លោក ក្នុងបរលោកវិញ ។

(២៣) (នារទេព្រហ្ម...) ប្រសិនបើយើងដឹង (នូវអ្នកដ៏ចំរើន) ថាមាន
សីល ជាអ្នកដឹងនូវពាក្យសូម យើងនឹងឲ្យកហាបណៈ ៥០០
ដល់អ្នកដ៏ចំរើន ប៉ុន្តែបើអ្នកដ៏ចំរើននោះ ជាមនុស្សអាក្រក់នៅ
ក្នុងនរក តើបុគ្គលណានឹងទារកហាបណៈ ១ ពាន់ក្នុងបរលោក
បាន ។ សូម្បីក្នុងលោកនេះ បុគ្គលណាមិនមានធម៌ជាប្រក្រតី
មានមារយាទដ៏លាមក ជាអ្នកខ្ជិលប្រអូស មានការងារអាក្រក់
ពួកបណ្ឌិត ក៏មិនឲ្យបុគ្គលនោះបួលទ្រព្យទេ ព្រោះថា ការ
បាន(ទ្រព្យ)អំពីបុគ្គលមានប្រការដូច្នោះមិនមានឡើយ ។ ពួក
មនុស្សដឹងនូវបុរសថា ជាអ្នកក្អិនប្រសប់ មានព្យាយាម មាន
សីលជាអ្នកដឹងពាក្យសូម រមែងអញ្ជើញខ្លួនឯងដោយភោគៈ
ទាំងឡាយថា អ្នកធ្វើការងារហើយ គប្បីសងយើងវិញ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជិតកំ

- [២៤] ឥតោ ចុតោ ទត្តសិ តត្ថ វជ
 កាកោលុសដ្ឋេហិ វិកស្សមាជំ
 តំ ខន្ធមាជំ ជិរយេ វសន្តំ
 កាកេហិ កិដ្ឋេហិ ច សោណាកេហិ
 សញ្ញន្ទតត្ថំ វហំរំ សវន្តំ
 កោ ចោទយេ បរលោកេ សហស្សំ ។
- [២៥] អន្ធទមំ តត្ថ ទ ចន្ធសុរិយា
 ជិរយោ សទា តុមុលោ យោរុទោ
 សា នេវ វត្ថុ ទ ទិវំ បញ្ចាយតិ
 តថាវិធ កោ វិចរេ ធនត្ថកោ ។
- [២៦] សវលោ ច សាមោ ច ធុរេ សុវណា
 បវុឡកាយា តលំនោ មហន្តា
 ខាទន្តំ ទន្តេហិ អយោមយេហិ
 ឥតោ បទុណ្ណំ បរលោកេ បតន្តំ ។
 តំ ខន្ធមាជំ ជិរយេ វសន្តំ
 លុទ្ធីហិ វាឡេហិ អយម្មិកេហិ
 សញ្ញន្ទតត្ថំ វហំរំ សវន្តំ
 កោ ចោទយេ បរលោកេ សហស្សំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ផាតក

(៤៤) បពិត្រព្រះរាជា បើព្រះអង្គច្បុកចាត់អត្តភាពនេះទៅ នឹងទត

ឃើញខ្លួនព្រះអង្គ ដែលហ្វូងភ្នែកកំពុងបីកដៃពោងក្នុងនរក

នោះ ព្រះអង្គគង់ក្នុងនរក ដែលហ្វូងភ្នែកគ្នាតនឹងភ្នែកកំពុង

ទំពាស្តី មានខ្លួនឆ្លុះឆ្លាយ កំពុងហូរឈាម តើបុគ្គលណា

នឹងទៅទារកហាបណៈ ១ ពាន់ ក្នុងបរលោកបាន ។

(៤៥) សេចក្តីនឹងត្បាំង រមែងមានក្នុងនរកនោះ ព្រះចន្ទនឹងព្រះ

អាទិត្យក៏មិនមាន នរកនោះមាននឹងតង់ក្រាស់សព្វកាល មាន

សភាពគួរខ្លាច យប់ក៏មិនប្រាកដ ថ្ងៃក៏មិនប្រាកដ នរណាជា

អ្នកត្រូវការដោយទ្រព្យ គប្បីត្រាច់ទៅក្នុងនរកដូច្នោះបាន ។

(៤៦) ឆ្លែតពាលនឹងឆ្លែល្បឿងទាំងពីរពួក មានកាយធាត់ធំ មាន

កំឡាំង តែងទាំស៊ី នូវសត្វដែលច្បុកពីលោកនេះ ធ្លាក់

ទៅក្នុងបរលោក ដោយធ្មេញជាវិការៈនៃដៃក ។ ព្រះអង្គ

កាលនៅក្នុងនរក ត្រូវពួកឆ្លែដ៏កាចអាត្រក់ នាំមកនូវសេចក្តី

ទុក្ខ ទាំស៊ី មានខ្លួនឆ្លុះឆ្លាយ កំពុងហូរឈាម តើនរណា

នឹងទៅទារកហាបណៈ ១ ពាន់ ក្នុងបរលោកបាន ។

មហាវិហារេ អន្តិមំ មហាសារេកស្សបតាតកំ

[២៧] ឧស្សហំ សត្តិហំ សុដិស្សតាហំ

ហនន្តំ វិជ្ជន្តំ ច បច្ចាមិត្តា

កាល្យបកាលា និរយម្ហំ យោវេ

បុព្វេ នវំ ទុក្ខជកម្មការី ។

តំ ហព្វាមាណំ និរយេ វជន្តំ

ក្បន្តស្មី បស្សស្មី វិច្ឆាលិតុទរំ

សព្វានុគតំ រហំ សវន្តំ

កោ ចោទយេ បរលោកេ សហស្សំ ។

[២៨] សត្តិ ឧស្ស តោមរកិណ្ឌវាលា

វិវិជានុំ វស្សតិ តត្ថ ទេវេ

បតន្តំ អន្តរាបិវន្តមនោ

សិលាសន្តំ វស្សតិ លុទ្ធកម្មេ ។

ឧល្លោ ច វតោ និរយម្ហំ ឧស្សហោ

ន តហំ^(១) សុខំ លកតិ^(២) ឥត្តវិបិ

តន្តំ វិជានុមលេនមាតុរំ

កោ ចោទយេ បរលោកេ សហស្សំ ។

មហានិបាត មហាសារទកស្សបដាតក ទី ៨

(២៧) ពួកនាយនិរយបាលឈ្មោះកាល្យបកាលៈក្នុងនរកគួរខ្លាចដ៏ពន្លឹក
 ជាបច្ចាមិត្រ តែងសម្លាប់ឬចាក់នរជន ដែលធ្វើអំពើអាក្រក់ក្នុង
 កាលមុន ដោយព្រញនឹងលំពែងដែលសំលៀងមុតហើយ ។
 ព្រះអង្គកាលទៅក្នុងនរក ត្រូវនាយនិរយបាល ចាក់ត្រង់ភ្លៀក
 ត្រង់ឆ្អឹងជំនីរ វះពោះ មានខ្លួនធ្លុះធ្លាយ មានឈាមហូរចេញ
 តើនរណានឹងទារកហាបណៈ ១ ពាន់ ក្នុងបរលោកបាន ។

(២៨) ក្នុងនរកនោះ មានភ្លៀងបង្កុះចុះជាអាវុធផ្សេងៗ គឺលំពែង ព្រញ
 លំពែងស្មៅក្របី នឹងច្បូក ភ្លៀងអាវុធ មានអណ្តាតដូចជា
 រោងកក្កដ រមែងធ្លាក់លើក្បាល រន្ទះថ្ម រមែងបង្កុះលើបុគ្គល
 អ្នកមានអំពើអាក្រក់ ។ ក្នុងនរកនោះ មានខ្យល់ដ៏ក្តៅ ដែល
 អត់ធន់បានដោយក្រ ព្រះអង្គដែលមានកម្មអាក្រក់ រមែងមិន
 បានសេចក្តីសុខតិចតួច ក្នុងនរកនោះឡើយ តើនរណានឹងទារ
 កហាបណៈ ១ ពាន់ ក្នុងបរលោកនឹងព្រះអង្គនោះ ដែលក្តៅ
 ក្រហាយជានិច្ច ស្ទុះទៅមក មិនមានទីឆ្ងន់ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

(២៩) សទ្ធារុហន្តំ បិ រថេសុ យេត្តំ
 សញ្ញាតក្ខត្តំ បឋវី កមន្តំ
 បតោទលដ្ឋីហិ សុបោទយន្តំ
 កោ ចោទយេ បរលោកេ សហស្សំ ។

(៣០) តមារុហន្តំ ខុរសញ្ញាត ក្ខត្តំ
 វិភីសន្តំ បដ្ឋលតំ កយានកំ
 សញ្ញាតក្ខត្តំ រហំ សវន្តំ
 កោ ចោទយេ បរលោកេ សហស្សំ ។

(៣១) តមារុហន្តំ បព្វតសន្និកាសំ
 អដ្ឋារាសី ជលតំ កយានកំ
 សន្និឡក្ខត្តំ កបណំ រុទន្តំ
 កោ ចោទយេ បរលោកេ សហស្សំ ។

(៣២) អព្ពក្ខដសមា ខុទ្ទា កណ្ណកាហិ^(១) ចតា ធុមា
 អយោមយេហិ តិក្ខេហិ នរលោហិតនាយិកំ ។
 តមារុហន្តំ ធារិយោ នវា ច បរទារក្ខ
 ចោទិតា សត្តហត្ថេហិ យមនិទ្ទេសការិកំ ។
 តមារុហន្តំ និរយេ សម្ពលី រហំ រមត្តត្តំ
 វិទទ្ធកាយំ វិតនំ អាតុរំ កាឡុវេទនំ ។

• ខ. កណ្ណកបចិត្ត ។ ម. កណ្ណកនិ ចិត្ត ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

(៤៩) ព្រះអង្គស្តុះទៅស្តុះមក ដែលនាយនិរយបាលទីមក្នុងរថ ព្រះ
 អង្គជាន់ដែនដីមានអណ្តាតភ្លើងសន្ទោរសន្ទោរ ដែលនាយនិរយ-
 បាលកំពុងចាក់ ដោយដង្ហែង តើនរណានឹងទារកហាបណៈ
 ១ពាន់ ក្នុងបរលោកបាន ។

(៥០) ព្រះអង្គឡើងកាន់ភ្នំ ដំដែរវាសដោយកាំបិត ជាភ្នំត្រូវស្លឹប
 មានអណ្តាតភ្លើងប្រាលរន្ទាលឆ្អឹងឆ្អើត្រូវខ្លាច ព្រះអង្គមានខ្លួន
 ឆ្លុះឆ្លាយ កំពុងហូរឈាម តើនរណានឹងទារកហាបណៈ១ពាន់
 ក្នុងបរលោកបាន ។

(៥១) ព្រះអង្គឡើងកាន់គំនរដើកភ្លើង ប្រាកដស្មើដោយភ្នំ ដ៏ប្រាល
 ឆ្អើត្រូវខ្លាច មានខ្លួនឆេះសព្វ ជាសត្វកំព្រា ឡើងយំ តើនរណា
 នឹងទារកហាបណៈ ១ ពាន់ ក្នុងបរលោកបាន ។

(៥២) ដើមឈើដ៏ខ្ពស់ស្មើនឹងពពក វិចិត្រដោយបន្ទាង់មុត ជាវិការៈនៃ
 ដែក ជាបន្ទាង់កឈាមរបស់នរជន ។ ពួកស្រ្តីនឹងបុរស ដែលក្បត់
 ប្រពន្ធនៃបុគ្គលដទៃ ត្រូវពួកនាយនិរយបាលមានជាវិក្កងដែ ជាអ្នក
 ធ្វើតាមពាក្យរបស់យមរាជចាក់ហើយ រមែងឡើងដើមឈើនោះ ។
 ព្រះអង្គនឹងឡើងដើមកាក្កដនរក មានកាយពត់រាយប្រឡាក់ដោយ
 ឈាម មានស្បែករលក ក្តៅក្រហាយជានិច្ច មានវេទនាដ៏ខ្លាំង ។

មហានិពាគេ អង្គមំ មហាសារាទកស្សបដាតកំ

បស្សសន្តំ មហំ ឱល្លា បុព្វកម្មាបរាជិតំ

ធុមត្តេ វិតនំ កត្តំ កោ តំ យាចេយ្យ តំ ធនំ ។

[៥៣] អព្ពក្ខដសមា ឧត្តា អសិបត្តចិតា ធុមា

អយោមយេហំ តិក្ខេហំ នរលោហិតនាយិកំ ។

តមារហន្តំ អសិបត្តនាធិបំ

អសិហំ តិក្ខេហំ ច ធន្នមាធនំ

សព្វាន្តកត្តំ រហិរំ សវន្តំ

កោ ចោទយេ បរលោកេ សហស្សំ ។

[៥៤] តតោ និក្ខន្ធមត្តន្តំ អសិបត្តនិរយា ធុមា

សម្បត្តតំ វេត្តរណី កោ តំ យាចេយ្យ តំ ធនំ ។

[៥៥] ឧរាឧរោទកា តតា ធុត្តា វេត្តរណី ធនំ

អយោចោត្តរសព្វាន្តា តិក្ខេបត្តេហំ សន្តតំ ។

តត សព្វាន្តកត្តន្តំ វេយ្យន្តំ រហិរមត្តតំ

វេត្តរោ អនាលមេត្ត កោ តំ យាចេយ្យ តំ ធនំ ។

មហានិបាត មហាសាទកស្សបដាតក ទី ៨

ដកដង្ហើមដំក្ដៅរឿយៗ មានកំហុសព្រោះបុព្វកម្ម មានខ្លួនរបកស្រែក
នៅលើចុងរកា តើនរណានឹងទាទ្រព្យនោះ នឹងព្រះអង្គបាន ។

(៥៣) ដើមឈើខ្ពស់ស្មើនឹងពពក វិចិត្រដោយស្លឹកជាងាវ ជាវិការៈ
នៃដែកដ៏មុត ជាស្លឹកផឹកឈាមនៃនរជន ។

ព្រះអង្គនឹងឡើងដើមរកា មានស្លឹកជាងាវ ត្រូវនាយនិរយ-
បាល កាប់ដោយដាវដ៏មុត មានខ្លួនឆ្លុះឆ្លាយ កំពុងហូរឈាម
តើនរណានឹងទារកហាបណៈ ១ ពាន់ ក្នុងបរលោកបាន ។

(៥៤) ព្រះអង្គនឹងដើរចេញ អំពីនរកមានដើមរកា មានស្លឹកជាងាវនោះ
ហើយ ក៏ធ្លាក់ទៅក្នុងស្ទឹងនរកឈ្មោះវេត្តរណី តើនរណានឹងទា
ទ្រព្យនោះ នឹងព្រះអង្គបាន ។

(៥៥) ស្ទឹងនរកឈ្មោះវេត្តរណីដ៏កាច មានទឹកផ្សាភ្លៀ ឆ្លងបានដោយកម្រ
ដំដែរជាសដោយស្លឹកឈូកជាវិការៈនៃដែក រមែងហូរទៅតាមស្លឹក
ដ៏មុត ។ ព្រះអង្គមានខ្លួនឆ្លុះឆ្លាយ ប្រឡាក់ដោយឈាម ដែល
ខ្សែទឹកហូរក្នុងទៅ ក្នុងស្ទឹងនរកឈ្មោះវេត្តរណីនោះ ជាស្ទឹងមិន
មានអ្វីតាងទេ តើនរណានឹងទាទ្រព្យនោះ នឹងព្រះអង្គបាន ។

[៥៦] វេទានំ វុត្តោ វិយ ធិដ្ឋមា នោ

ធិសំ ន ជាទានំ បមុជ្ឈសញ្ញោ

កយាទុតប្បាមិ មហាវ មេ កយា

សុត្វាន តាថា តវ ភាសិតា ឥសេ ។

អាទិត្តេ វរិមជំ វ ធិបំវោយេវវិណ្ណវេ

អន្ធការេ ប'ជ្ជាតោ ត្វដ្ឋោសិ សរណំ ឥសេ ។

អត្ថញ្ច ធម្មញ្ច អនុសាស មំ ឥសេ ។

អត្ថតមទ្ធា អបរាជិតំ មយា

អាចិត្ត មេ ធារន សុទ្ធិមគ្គំ

យថា អហំ នោ និរយំ បតេយ្យំ ។

[៥៧] យថា អហំ ធម្មរដ្ឋោ វេស្សាមិត្តោ ច អដ្ឋកោ

យមនត្តិឧស្សនោ(សិរិរាជា)^(១)បរិចារិកាសមណាព្រាហ្មណានំ

ឯតេ ចតោ ច រាជា នោ យេ សត្តវិសយំ កតា ។

អធម្មំ បរិវេជ្ជតា ធម្មញ្ច មហិបតិ

អន្ធហាត្វា ច តេ ព្យម្រេ យោសយន្ត បុរេ តវ ។

១ ឧ.យមគត្តិ ឧស្សនោ បរិ សិរិ ច រាជា។ ម. យមគត្តិ ឧស្សនោ សិរិរាជា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

[៥៦) (ព្រះរាជា...) ខ្ញុំញាប់ញ័រ ដូចជាដើមឈើបម្រុងបាក់ ខ្ញុំ
 វង្វេងសញ្ញា មិនដឹងទិស ក្តៅក្រហាយរឿយ ។ ព្រោះភ័យ
 (នឹងបាបដែលខ្លួនធ្វើហើយ) បតិត្រសី ភ័យដ៏ធំកើតឡើង
 ដល់ខ្ញុំ ព្រោះបានស្តាប់គាថាដែលលោកសំដែងហើយ ។
 បតិត្រសី សូមលោកជាទីពឹងរបស់ខ្ញុំ ដូចជាបុគ្គលកាលចុះទៅ
 កាន់ទីពាក់កណ្តាលទឹក ព្រោះកាយត្រូវភ្លើងកំពុងឆេះ ឬដូចជា
 កោះរបស់ពួកជន ដែលឆ្ងាយសំពៅក្នុងអន្លង់ធំ ក្នុងមហាសមុទ្រ
 ឬក៏ ដូចជាប្រទីបរបស់ពួកជនអ្នកទៅក្នុងទីធ្លីធំ ។

បតិត្រសី សូមលោកប្រៀនប្រដៅអត្ថន័យធម៌ខ្ញុំផង កំហុស
 ខ្ញុំបានប្រព្រឹត្តកន្លងហើយអស់កាលយូរ បតិត្រនារទេ សូម
 លោកប្រាប់ផ្លូវសេចក្តីបរិសុទ្ធដល់ខ្ញុំ កុំឲ្យខ្ញុំធ្លាក់ទៅនរកឡើយ ។

[៥៧) (នារទេព្រាហ្ម...) ព្រះបាទធូរដ្ឋ ១ វេស្សមិត្ត ១ អដ្ឋកៈ ១
 យមទត្តិ ១ ឧសិន្នរៈ ១ (សិវី ១) ព្រះរាជាទាំង ៦ អង្គនេះ នឹងពួក
 ព្រះរាជាដទៃ ជាអ្នកបំរើសមណព្រាហ្មណ៍ ទៅកាន់វិស័យឋាន
 សួគ៌ យ៉ាងណា ។ បតិត្រព្រះអង្គជាធូរដ្ឋលើផែនដី ព្រះអង្គចូរ
 វៀរអធមិ ហើយប្រព្រឹត្តធម៌ យ៉ាងនោះចុះ ម្យ៉ាងទៀត ពួករាជបុរស
 អ្នកកាន់យកបាយ ក្នុងប្រាសាទរបស់ព្រះអង្គក្តី ក្នុងប្តីរបស់ព្រះ
 អង្គក្តី ចូរយោសនាថា

មហាជីវិត អន្តរិម្ហ មហាភារតស្សបដាតក

កោ ឆាតោ កោ ច តសីតោ កោ មាលំ កោ វិលេបនំ

នា ឆាតោ នំ វត្ថានំ កោ នត្តោ បរិទហិស្សតិ ។

កោ បន្ទេ ឆត្តមាទេតិ ចាទុកា ច មុទ្ធ សុកា

តតិ សាយញ្ច ចាតោ ច យោសយន្ត បុរេ តវ ។

ដីល្អំ ចោសំ កវស្សញ្ច មាស្ស យញ្ច យថា បុរេ

បរិហារញ្ច ទដ្ឋាសិ អនិកាវកតោ ពលី ។

(៥៨) កាយោ តេវេសញ្ចតោ មនោ សាវេកោ លហ្ម

អវិហីសាសាវតតោ សិវិភាគបដិច្ចនោ ។

ចាទុសញ្ចមនេមិយោ ហត្ថសញ្ចមបត្តរោ

កុច្ឆសញ្ចមនត្ថនោ វហាសញ្ចមត្តជនោ ។

សច្ចវក្យសមត្ថនោ អបេសញ្ចសុសញ្ចតោ

តិវាសទិលនេលន្តោ មិត្តភាណិសិលេសីតោ ។

សទ្ធាលោកសុសទ្ធារោ និវតញ្ចលិក្កត្តរោ

អបេទ្ធតានតសាតោ សីលសិវនទ្ធានោ ។

មហានិបាត នារទកស្សបដាតក ទី ៨

នរណាឃ្លាន នរណាស្រេក នរណាចង់បានកម្រងផ្កា នរណាចង់
បានគ្រឿងលាប នរណាអាក្រាត ចង់ស្បែកដណ្តប់សំពត់ជ្រលក់
ពំណិផ្សេងៗ ។ នរណាចង់បាំងគ្រឿងក្នុងផ្ទះ នរណាចង់បាន
ស្បែកជើងដ៏ទៃល្អ ពួករាជបុរស ចូរយោសនាក្នុងប្តីរបស់ព្រះអង្គ
រាល់ព្រឹករាល់ល្ងាចដូច្នេះឯង ។ សូមព្រះអង្គកុំទឹមគោនឹងសេះជាសត្វ
ចិញ្ចឹមចាស់ៗ ដូចក្នុងកាលមុនឡើយ (សត្វណា) មានកំឡាំងធ្វើ
ទុបការៈច្រើនដល់ព្រះអង្គៗ ចូរប្រទានការរក្សា (ដល់សត្វនោះ)ផង។

(៥៨) កាយរបស់ព្រះអង្គ ចូរសំគាល់ថាដូចរថ មានចិត្តជានាយសារថី
ជាកាយរហ័សរហួន មានការមិនបៀតបៀនជាភ្លា ដែលគេ
សម្រេចល្អហើយ មានការចែករំលែកទានជាផ្លូវ មានការសង្រួម
ជើងជាខ្នងកង់ មានការសង្រួមដៃជាត្រពង មានការសង្រួមផ្ទៃជា
ប្រេងលាប មានការសង្រួមរាងជាសូរមិនលាន់ឮ ។ មានពាក្យ
ពិត ជាអង្គនៃរថដ៏បរិបូណ៌ មានការមិនញុះញង់ ជាត្រណាប់ជិតល្អ
មានរាងព័កពះ ជាអង្គនៃរថមិនមានទោស គឺថា រលីង មានការ
ពោលល្មមប្រមាណ ជាគ្រឿងចង ។ មានសទ្ធានឹងអលោកៈ ជា
គ្រឿងប្រដាប់រថ មានការបន្តបន្ទាប់នឹងអញ្ចាលីកម្ម ជាទូក មាន
ការមិនរំលឹក ជាចន្ទោលរថ មានការសង្រួមសីល ជាព្រ័ត្រជ្រាម ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

អត្ថោធនមនុស្សដ៏	ធម្មបណ្ណាវនត្ថកោ
ពាហុសត្វមុច្ចាលោ	វិនិច្ឆ័យមុច្ចាលោ ។
កាលញ្ញតាចិត្តសារោ	វេសារជ្ជតិទណ្ឌកោ
និវត្តវត្ថុយោតត្ថោ	អនតិមាធយុតោ លហុ ។
អលីនចិត្តសន្តារោ	វុឡ្យសេវិរដោហតោ
សតិ បតោនោ ជីវស្ស	ចិត្តិយោតោ ច វស្មិយោ ។
មនោ ទន្ធិ បដិ នេតិ	សមទន្ធិហិ វាជិតិ ^(១)
វត្ថុនា លោកោ ច កុម្មតោ	ឧដ្ឋមតោ ច សញ្ញមោ ។
វុបេ សន្នេ រសេ តន្ធវេ	វាហនស្ស បដាវតោ
បញ្ញា អាតោជនី វាជ	តត្ថ អត្តាវ សារថិ ។
សចេ ឯតេន យោនេន	សមចរិយា ទទ្យា ចិត្តិ
សត្វកាមធុហោ វាជ	ន ជាតុ និរយំ វាជេតិ ។

១ ឧ. វិហិតំ ។ ម. វិហិតិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

មានការមិនក្រោធ ជាការមិនសណ្តក មានសុចរិតធម៌ ជាត្រៃស មាន
 ពាហុសច្ចៈ ជាខ្សែចន្ទាល មានចិត្តតាំងនៅនឹង ជាអាសនៈ មាន
 ការដឹងកាល ជាឈើខ្លឹមដ៏រឹងមាំ មានសេចក្តីភ្លឺវិក្រា ជាជនល្អ មាន
 ការប្រព្រឹត្តិបន្ទុកខ្លួនជាខ្សែ មានការមិនមើលងាយជានិមន៍ស្រាល ។
 មានចិត្តមិនរញ្ជ្រាញ ជាកម្រាល មានការសេពសេចក្តីចំរើន(ដោយ
 បញ្ញា) ជាអំបោស សតិរបស់ព្រះអង្គជាអ្នកប្រាជ្ញ ទុកជាជនឮមាន
 ព្យាយាមដ៏មាំមួនការប្រកប ជាខ្សែបរ ។ ចិត្តដែលទូន្មានល្អហើយ
 រមែងទៅកាន់ផ្លូវ (ដូចរថដែលទៅកាន់ផ្លូវត្រង់) ដោយសារសេ
 ចាំងឡាយដែលនាយសារថ្មីហ្វឹកហ្វឺនល្អហើយ ព្រោះសេចក្តីប្រាថ្នា
 នឹងសេចក្តីលោភជាផ្លូវខុស ការសង្រួមជាផ្លូវត្រង់ ។ បពិត្រព្រះ
 រាជា កាលបើរថ គឺកាយ (របស់ព្រះអង្គ) ស្ទុះទៅក្នុងរូប សម្លេង
 រស ក្លិន តួបញ្ញាជាជនឮសម្រាប់គោះ ឯខ្លួនព្រះអង្គជានាយ
 សារថ្មីក្នុងរថនោះ ។ បពិត្រព្រះរាជា ប្រសិនបើការប្រព្រឹត្តិស្មើ
 នឹងសេចក្តីព្យាយាមដ៏មាំ ដោយយានគឺកាយនោះ ការបង្កើនសេចក្តី
 ប្រាថ្នាគ្រប់យ៉ាងក៏កើតមាន សត្វមិនទៅកាន់នរកដោយដាច់ខាត ។

មហានិពាធេ សរិមំ វិជ្ជាជានំ

[៥៩] អលាតោ នេវទត្តោសិ សុធាមោ អាសិ ភន្តជំ
 វិជយោ សារិប្បត្តោសិ មោគ្គល្លាដោសិ វិជគោ ។
 សុទត្ថត្តោ លំច្ឆវិប្បត្តោ តុណ្ណា អាសិ អចេលគោ
 អាធម្មោ សា រុទា អាសិ យា រាជាជំ បសាទយិ ។
 ឧរុវេលកស្ស្សោ រាជា ទាបទិដ្ឋំ តទា អហ្ម
 មហាព្រហ្មា ពោធិសត្តោ ឯវំ ជារេថ ជាតក្កន្តំ ។

មហាសារេកស្សបដាតកំ អដ្ឋមំ ។

វិជ្ជាជានំ

[៦០] បណ្ណំ តីសិយាសិ ទុព្វលា

វណ្ណាបំ ន តវេទិសំ បុរេ

វិមលេ អក្ខាហំ បុច្ឆិតា

តីទិសំ តុយ្ហំ សរីរវេទនា ។

[៦១] ធម្មោ មនុស្សោ មាតីនំ

នោហលោ នាម ជនំនុ វុច្ឆតិ

ធម្មាហតិ នាគកុញ្ញា

វិជ្ជាស្ស ហនិយាភិបត្តយេ ។

មហានិបាត វិជ្ជាជានក ទី ៩

[៥៩] អលាតសេនាបតី គឺទេវទត្ត សុនាមអាមាត្យ គឺកុដ្ឋជី វិជយ អាមាត្យ
 គឺសារីបុត្ត វីជកទាសៈ គឺមាគ្គល្លាន ។ អចេលកៈឈ្មោះគុណៈ
 គឺសុនកុត្តលិច្ឆរីបុត្ត នាងរុច្ឆាណា បានញ៉ាំងព្រះរាជា ឲ្យជ្រះថ្លា
 នាងរុច្ឆានោះ គឺអានន្ទ ។ ព្រះរាជា (អង្គតិ) ដែលមានទិដ្ឋិ
 អាក្រក់ក្នុងកាលនោះ គឺទុរវេលកស្សប មហាព្រហ្ម គឺពោធិសត្វ
 អ្នកទាំងឡាយ ចូរចាំទុកនូវជាតក ដូចសំដែងមកនេះ ។

ចប់ មហាសារទកស្សបជានក ទី ៩ ។

វិជ្ជាជានក

- [៦០] (វិរុណនាគរាជសួរថា) នាងមានសម្បុរលឿង ស្គាំងស្គម មាន
 កំឡាំងតិច ពីដើមរូបសម្បុររបស់នាង មិនមែនបែបនេះទេ
 ម្ចាស់នាងវិមលា ខ្ញុំសួរហើយ នាងចូរច្រាប តើវេទនាក្នុង
 សរីរៈរបស់នាង ដូចម្តេច ។
- [៦១] (នាងវិមលាទូលថា) បពិត្រព្រះអង្គជាធំជាងនាគជន ទំនៀម
 របស់ស្រីទាំងឡាយ ក្នុងពួកមនុស្ស (ដែលមានគភ៌) គេហៅថា
 ចំណង់ប្លែកប ពិត្រព្រះអង្គជាគុណ្ណារបស់នាគ ខ្ញុំម្ចាស់ចង់បាន
 ដួងហ្វូជ័យរបស់វិជ្ជារបណ្ឌិត ដែលត្រូវនាំយកមកដោយធម៌ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

(៦២) ចន្ទំ ចោ ភំ វិមលេ នោហន្នាយសិ

សុវិយំ វា អថវាបិ មាលុតំ

ទុល្លភំ ហិ វិធូរស្ស ទស្សនំ

កោ វិធូរំ ឥធមានយិស្សតិ ។

(៦៣) កិណ្ឌ តាត តុរំ បជ្ឈាយសិ

បទុមំ ហត្ថតតំ តេ មុទំ

កិណ្ឌ ទុមន្តរោសិ ឥស្សរ

មា ភំ សោចិ អមិត្តតាបន ។

(៦៤) មាតា ហិ តវ ឥរន្ទតិ

វិធូរស្ស ហនយំ ធនិយ្យតិ

ទុល្លភំ ហិ វិធូរស្ស ទស្សនំ

កោ វិធូរំ ឥធមានយិស្សតិ ។

(៦៥) តំ ភត្តារំ បរិយេសនំ ចរ

យោ វិធូរំ ឥធមានយិស្សតិ ។

បិតុនោ ច សា សុត្វាន វក្យំ

រត្តំ ធិក្ខម្ហ អវស្សតិ ចរិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

[៦២] (វរុណនាគកង...) ម្ចាស់នាងវិមលា នាងចង់បាន
 (ដង្ហែងហ្នឹងរបស់វិជ្ជារបណ្ឌិតនោះ ដូចបុគ្គលប្រាថ្នា) ព្រះចន្ទ
 ព្រះអាទិត្យឬព្រះពាយ ព្រោះថា ការជួបប្រទះនឹងវិជ្ជារបណ្ឌិត
 គេគប្បីបានដោយក្រ នរណានឹងនាំព្រះវិជ្ជារបណ្ឌិតមកក្នុង
 ពិភពនាគនេះបាន ។

[៦៣] (នាងឥន្ទតី...) បពិត្រចិត្តា ហេតុអ្វីហ្ន៎ ព្រះអង្គសព្វប្រាថ្នា
 សព្វនឹងព្រះភីក្ខុរបស់ព្រះអង្គ ដូចជាផ្កាល្អក ដែលគេឈ្លី
 ដោយដៃ បពិត្រព្រះអង្គជាឥស្សរៈ ព្រះអង្គក្នុងព្រះហ្នឹង
 ដូចម្តេច បពិត្រព្រះអង្គអ្នកញ៉ាំងសត្រូវឲ្យក្តៅ សូមព្រះអង្គ
 កុំទ្រង់សោយសោកឡើយ ។

[៦៤] (វរុណនាគកង...) ម្ចាស់នាងឥន្ទតី មាតារបស់នាង ចង់
 បានហ្នឹងរបស់វិជ្ជារបណ្ឌិត តែការជួបប្រទះនឹងវិជ្ជារបណ្ឌិត
 គេគប្បីបានដោយក្រ នរណានឹងនាំវិជ្ជារបណ្ឌិត មកក្នុង
 ពិភពនាគនេះបាន ។

[៦៥] កស្ថាណានាំវិជ្ជារបណ្ឌិតមកក្នុងទីនេះបាន នាងចូលត្រាច់ទៅ
 ស្វែងរកកស្ថានោះចុះ ។ នាងឥន្ទតីនោះ លុះបានស្តាប់
 បន្ទូលព្រះចិត្តាហើយ ក៏ចេញទៅក្នុងវេលាព្រឹក ជាស្រីជោក
 ជាំ (ដោយរាគៈ) បានត្រាច់ទៅ (ស្វែងរកព្រះកស្ថា) ។

មហានិពាតេ នវិមស្ស វិគ្គរជាតកស្ស ទោហជ្ឈរណ្ណំ

(៦៦) កេ កន្ទុព្វេ កេ វត្តសេ ច បាភេ

កេ កីប្បវិសេ អថវាបិ មាណុសេ

កេ បណ្ឌិតេ សព្វកាមទទេ

ទីយវត្ថុំ ភត្តា មេ កវិស្សត្ថំ ។

(៦៧) អស្សាស ហេស្សាមិ តេ បតិ

ភត្តា តេ ហេស្សាមិ អនិទ្ទលោចនេ

បញ្ញាហិ មម តថាវិជាហិ
ឃ

អស្សាស ហេស្សាសិ កវិយា មម ។

(៦៨) អវចាសិ បុណ្ណកំ នវទ្គតំ

បុព្វបថាទុកតេន^(១) ចេតសា

ឯហិ កច្ឆាម បិតុ មមន្តិកេ

ឯសេវ តេ ឯតមត្ថំ បវត្តតិ ។

(៦៩) អលង្កតា សុវសនា មាលីដិ ចន្ទនុស្សនា

យក្ខំ ហត្ថេ កហេត្វាន បិតុ សន្តិកម្មបាគមិ ។

(៧០) ឆាគវរ វិចោ សុណាហិ មេ

បដិវ្យបំ បដិបដ្ឋ សុត្ថិយំ

មហានិបាត វិច្ឆុដ្ឋានក ទី ៩ ទោហឡកណ្ណ

- [៦៦] (នាងឥន្ទ្រីត្ថ...) នរណាទោះជាគន្លងត្រង់ នរណាទោះជាអាក្ស
 ទឹកឬជានាគក្តី នរណាទោះជាក្នុង ឬជាមនុស្សក្តី នរណា
 ទោះជាបណ្ឌិត ដែលឲ្យសេចក្តីប្រាថ្នា ទាំងពួងក្តី អ្នកនោះនឹង
 ជាកស្ថាបនរបស់ខ្ញុំ អស់កាលមានពត្រីដ៏វែង ។
- [៦៧] (បុណ្ណកយក្ស...) ម្ចាស់នាង មានភ្នែកគេតិះដៀលមិនបាន
 នាងចូរជកដង្ហើមស្រួល (ត្រេកអរ)ចុះ ខ្ញុំនឹងជាប្តីរបស់នាង
 នឹងជាកស្ថាបនរបស់នាង ដោយសារបញ្ញារបស់ខ្ញុំមានសភាព
 ដូច្នេះ នាងចូរជកដង្ហើមស្រួលចុះ នាងនឹងជាករិយារបស់ខ្ញុំ ។
- [៦៨] នាងឥន្ទ្រីត្ថ ក៏មានចិត្តក្នុងកាន់តាមគន្លងដែលធ្លាប់ជាប្តីក្នុងជាតិ
 មុន បាននិយាយនឹងបុណ្ណកយក្សថា អ្នកចូរមក យើងនឹងនាំគ្នា
 ទៅឯសំណាក់បិតាខ្ញុំ បិតានោះនឹងប្រាប់សេចក្តីនេះដល់អ្នក ។
- [៦៩] (អភិសម្ពុទ្ធាថា) នាងឥន្ទ្រីត្ថ តាក់តែងខ្លួន ស្ងៀមដណ្តប់ល្អ ទ្រង់
 កម្រងផ្កា ប្រោះព្រំដោយខ្លឹមចន្ទន៍ ចាប់ដៃបុណ្ណកយក្ស នាំចូលទៅ
 កាន់សំណាក់បិតា ។
- [៧០] (បុណ្ណកយក្ស...) បពិត្រព្រះអង្គប្រសើរជាងពួកនាគ សូមព្រះ
 អង្គទ្រង់ព្រះសណ្តាប់ពាក្យរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ សូមព្រះអង្គទ្រង់
 ទទួលស្វយង្គសមគួរ (ដល់ត្រកូលនឹងប្រទេសរបស់ព្រះអង្គ)

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

បន្ទោមំ អហំ នំរន្ទតំ

តាយ សមន្តំ ករោហំ មំ តុរំ ។

សតំ ហត្ថំ សតំ អស្សា សតំ អស្សត្ថរំ រថា

សតំ វេលកិយោ បុណ្ណា នាណាវត្ថុស្ស កេវលា

តេ នាគ បដិបជ្ជស្ស ជីតរំ នេហំរន្ទតំ ។

(៧០) យាវ អាមន្តយេ ញាតំ មិត្តេ ច សុហទជ្ឈនេ

អនាមន្តកតកម្មំ តំ បច្ឆា អនុតប្បតិ ។

(៧២) តតោ សោវុរុណោ នាតោ បរិសិត្វា ឯវេសនំ

ករិយំ អាមន្តយិត្វាន នំ វេននមព្រិ ។

អយំ សោ បុណ្ណាកោ យត្វោ យាចតិ មំ នំរន្ទតំ

តហុនា វិត្តលាកេន តស្ស នេម បិយំ មម ។

(៧៣) ន ធនេន ន វិត្តេន លញ្ញា អម្មំ នំរន្ទតំ

សចេ ច ខោ ហានយំ បណ្ឌិតស្ស

ធម្មេន លទ្ធា នេន មាហវេយ្យ

ឯតេន វិត្តេន កុមារំ លញ្ញា

នាញំ ធនំ ឧត្តរំ បត្តយាម ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

ឱព្រះអង្គចង់បាននាងឥន្ទ្រីតី សូមព្រះអង្គធ្វើឱព្រះអង្គឲ្យមូល
មិត្តជាមួយនឹងនាងឥន្ទ្រីតីនោះ ។

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ប្រសើរ សូមព្រះអង្គទ្រង់ទទួលនូវសួយទាំងនោះ គឺ
អំពី ១០០ សេះ ១០០ រថទឹមដោយសេះអស្សុតរ ១០០ នឹងរទេះ
ដែលផ្ទុកពេញ ដោយរតនវត្ថុផ្សេងៗ ទាំងអស់ ១០០ សូមព្រះអង្គ
ទ្រង់ព្រះរាជទានធីតា ឈ្មោះនាងឥន្ទ្រីតី ឲ្យទាន ។

(៧១) (ព្រះបាទវរុណ...) អ្នកចូររង់ចាំយើងប្រឹក្សានឹងពួកញាតិមិត្ត ឬ
សំឡាញ់ដ៏ស្និទ្ធស្នាលសិន អំពើដែលយើងធ្វើដោយមិនបានប្រឹក្សា
ណា អំពើនោះវែមន្តក្តៅក្រហាយ ក្នុងកាលខាងក្រោយ ។

(៧២) លំដាប់នោះ វរុណនាគនោះ ចូលទៅកាន់លំនៅហើយប្រឹក្សានឹង
ភរិយា ហើយពោលពាក្យនេះថា បុណ្ណកយក្សនេះ សូមនាងឥន្ទ្រីតី
នឹងយើង យើងនឹងឲ្យនាងឥន្ទ្រីតី ជាទីស្រឡាញ់របស់យើងដល់
បុណ្ណកយក្សនោះ ដោយការបានវត្ថុជាទីត្រេកអរច្រើនជាង ។

(៧៣) (នាងវិមលា...) បុណ្ណកយក្សមិនត្រូវបាននាងឥន្ទ្រីតី ជាធីតា
របស់យើងដោយទ្រព្យ មិនត្រូវបានដោយវត្ថុជាទីត្រេកអរទេ
តែបើបុណ្ណកយក្ស បានហ្វូជ័យរបស់បណ្ឌិតដោយធម៌ ហើយ
នាំមកក្នុងពិភពនាគនេះ ទើបត្រូវបាននាងកុមារីដោយសារវត្ថុ
ជាទីត្រេកអរនេះ យើងមិនចង់បានទ្រព្យដទៃទៅទៀតទេ ។

មហានិពាគេ នវិមស្ស វិជ្ជាជានកស្ស គោហឡកណ្ណំ

(៧៤) ភតោ សោ វុរុណោ នាគោ និក្ខមិត្វា និវេសនា

បុណ្ណាកាមន្តយិត្វាន ឥទំ វេទនមព្រិ ។

ន ធនេន ន វិត្តេន លញ្ច អម្ហំ ឥវន្តតិ

សចេ តុរិ ហនយំ បណ្ឌិតស្ស

ធម្មេន លទ្ធា ឥធមាហវេសិ

ឯតេន វិត្តេន កុមារិ លញ្ច

នាញំ ធនំ ឧត្តរំ បត្តយាម ។

(៧៥) យំ បណ្ឌិតោត្យកេ វនន្តិ លោកេ

តមេវ ពាលោតិ បុនាហុ អញ្ញោ

អក្ខាហិ មេ វិប្បវនន្តិ ឯត្ថ

កំ បណ្ឌិតំ នាគ តុរិ វេនេសិ ។

(៧៦) កោរក្យរាជស្ស ធនញ្ញយស្ស

យទំ តេ សុតោ វិជុរោ នាម កត្តា

អាទេហិ តំ បណ្ឌិតំ ធម្មលទ្ធា

ឥវន្តតិ បដ្ឋចរាវ តេ ហោតុ ។

មហានិបាត វិច្ឆរជាតក ទី ៩ ទោហឡកណ្ណ

[៧៤] លំដាប់នោះ វុណនាគនោះចេញអំពីលំនៅ ហៅបុណ្ណកយក្ស

មកនិយាយពាក្យនេះថា អ្នកមិនត្រូវបាននាងឥន្ទ្រី ជាធិតារបស់

យើងដោយទ្រព្យ មិនត្រូវបាន ដោយវត្ថុជាទីត្រេកអរ ជាថ្មទេ

បើអ្នកបានប្តូរទីយរបស់បណ្ឌិត ដោយធម៌ ហើយនាំមកក្នុង

ពិភពនាគនេះ ទើបអ្នកត្រូវបាននាងកុមារី ដោយសារវត្ថុជាទី

ត្រេកអរនេះ យើងមិនចង់បានទ្រព្យដទៃទៅទៀតទេ ។

[៧៥] (បុណ្ណកយក្ស...) បពិត្រព្រះអង្គដ៏ប្រសើរ បុគ្គលពួកខ្លះក្នុង

លោកនេះ ហៅមនុស្សណា ថាជាបណ្ឌិត បុគ្គលឯទៀត

បែរជាហៅបុគ្គលនោះថា ជាពាលវិញ ពួកជនតែងដដែល

គ្នាក្នុងរឿងនេះ សូមព្រះអង្គត្រាស់ប្រាប់ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គឲ្យបាន

បពិត្រនាគ ព្រះអង្គត្រាស់ហៅអ្នកណា ថាជាបណ្ឌិត ។

[៧៦] (ព្រះបាទវុណ...) តាមាត្យឈ្មោះវិច្ឆររបស់ធនញ្ញយកោរព្យរាជ

អ្នកក៏ធ្លាប់បានឮហើយ បើអ្នកបានបណ្ឌិតនោះ ដោយធម៌

ហើយនាំមក នាងឥន្ទ្រីប្តូរបានជាអ្នកបំរើយើង របស់អ្នកចុះ ។

[៧៧] ឥធិញ្ច សុត្វា វុត្តនាស្ស វាគ្យំ

ឧដ្ឋាយ យត្វោ បរមប្បតីតោ

តត្ថេវ សន្តោ បុរិសំ អសំសិ

អាធម៌ អាជញ្ញាមិធម៌ យុត្តំ ។

ជាត្វបមយា កណ្ណា កាចម្ព័នមយា ខុរា

ជន្នាននិស្សំ ចាកស្ស សុវុត្តនាស្ស ឧរុជ្ជនោ ។

[៧៨] ទេវវាហវិហំ យាមំ អស្សមារុយ បុណ្យាកោ

អលង្កិតោ កប្បិតកេសមស្ស

បក្កាមិ វេហាយសមន្តលិត្វ ។

សោ បុណ្យាកោ កាមវាគេន តិទ្ធោ

វេរុត្តិ ឆាតកញ្ចំ ជីតីសំ

តណ្ហនំ តំ ភូតបតី យសស្សំ

ឥន្ទ្រវរិ វេស្សវណំ តុវរិ ។

កោតវតី ឆាម មន្ទីរេ

វាសា ហិរញ្ញាវតីតំ វុត្តតំ

នគរេ ជិដ្ឋិតេ កាញានមយេ

មណ្ឌលស្សំ ឧរុតស្សំ ជិដ្ឋិតំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

(៧៧) ចំណែកបុណ្ណកយក្ស លុះបានស្តាប់ព្រះបន្ទូលរបស់វណ្ណនាគ
នេះហើយ ក៏ក្រោកឡើង ត្រេកអរក្រៃលែង ហើយសម្លឹង
ក្នុងទីនោះ បង្គាប់បុរស (អ្នកបំរើរបស់ខ្លួន) ថា អ្នកចូរនាំ
សេះអាជានេយ្យ ដែលបានសំរិតសំរាំង យកមកក្នុងទីនេះ ។
ត្រចៀក (របស់សេះនោះ) ប្រដាប់ដោយមាស ក្រចកប្រដាប់
ដោយកែវណ៍មានពណ៌ក្រហម គ្រឿងបិទបាំងព្វដ៏ទ្រូង ប្រដាប់
ដោយមាសឆ្អិន ឈ្មោះដេម្ពានទេ ។

(៧៨) (អភិសម្ពុទ្ធាថា) បុណ្ណកយក្សតាក់តែងខ្លួន កាត់ការសក់នឹង
ពួកមាត់ស្រេចហើយ ក៏ឡើងជិះសេះដែលជាយាន ដូចជាពាហនៈ
នៃទេវតា ហោះទៅព្វដ៏អាកាសវេហា ។

បុណ្ណកយក្សនោះ ជាប់ចំពាក់ដោយកាមរាគ ប្រាថ្នានាង
ឥន្ទ្រតី ជាកញ្ញានៃនាគ បានទៅក្រាបទូលព្រះបាទវេស្ស-
វណ្ណកុវេរៈ ដ៏ទ្រង់យស ជាម្ចាស់ពួកយក្សនោះ ដូច្នេះថា
មន្ទីរឈ្មោះភោគវតី គេហៅថា វាសៈ (ព្រោះជាលំនៅ
នៃស្តេចនាគ) គេហៅថា ហិរញ្ញវតី (ព្រោះជាទីដែល
បិទបាំង ដោយកំពែងប្រាក់) ជានគរសម្រេច អំពីមាស
ដែលសាងសម្រេច ដល់នាគ មានមណ្ឌលនៃកេន ។

មហានិពាគេ នវិមស្ស វិជ្ជុរគាតកស្ស ទោហជ្ឈកល្ហំ
 អដ្ឋាលកា ឌីដ្ឋតិវិយោ
 លោហិតត្ថ្ថស្ស មសារគល្ល័នោ
 ចាសាទេត្ថ សិលាមយា
 សោវណ្ណាតនេន នាទិតា ។
 អម្ពា តិលកា ច ជម្ពយោ
 សត្តបណ្ណា មុចល្ល័នកេតកា
 បិយដ្ឋកា ឧទ្ទាលកា សហា
 ចារិកទ្ធកា សិទ្ធិវិតា
 ចម្ស័យ្យកា នាគមល្ល័កា
 កតិដ្ឋមាលា អត្ថេត្ថ កោលិយា
 ឯតេ ធុមា បរិណាមិតា
 សោកយន្តិ ឧរុតស្ស មន្តិវេ ។
 ឧដ្ឋវេត្ថ សិលាមយា សោវណ្ណាជុវុច្ឆិតា (តហ្វ)
 យត្ថ វសតោបមាតិកោ
 នាគរាជា វុលោកា មហិទ្ធិកោ ។
 តស្ស កោមារិកា ភវិយា
 វិមលា កាត្មានវេល្លិវិត្តហា

មហានិបាត វិច្ឆរជាតក ទី ៩ ទោហឡកណ្ណ

"មមានសណ្ឋានដូចកុដ្ឋ ធ្វើអំពីកែវមណីក្រហម នឹងកែវ

មរកត ប្រាសាទក្នុងពិភពនាគធ្វើអំពីកែវមណី ប្រក់ដោយ

រតនៈគឺមាស ។ ដើមឈើទាំងឡាយ គឺដើមស្វាយ ដើមទ្រេម្ភ

ដើមព្រីង ដើមសត្តបណ្ណ (ឈើមានសន្លឹក ៧) ដើមរាំងអន្ទក់

ដើមកេតក៍ ដើមបិយដ្ឋ ដើមរាជព្រឹក្ស ព្រមទាំងដើមបារិច្ឆត-

ព្រឹក្ស ដើមឈើទាលខ្សាច់ (មានក្នុងពិភពនាគនោះ) ។

ដើមចម្បា ដើមខ្និន ម្ល៉ះ នួនស្រី នឹងដើមក្របៅ មានក្នុង

ក្រុងពិភពនាគនោះ ដើមឈើទាំងនោះ ទន់ទោរល្អរង្សៀងក្នុង

មន្ទីរនៃនាគ ។ ព្រះបាទវរុណៈ ជាទុបបាតិកៈកំណើតមានប្ញទ្ធិ

ច្រើន នៅក្នុងពិភពនាគណា ពួកដើមផ្កាវជាច្រើន ដំហើយ

ដោយកែវឥន្ទនីល មានផ្កាជាទិច្ច ជាវិការៈនៃមាស ក្នុង

ពិភពនាគនោះ ។ នាងវិមលាជាភរិយារបស់ព្រះបាទវរុណ-

នាគនោះ ជាស្រីនៅក្មេង មានរាងកាយភ្លឺផ្អែកដូចមាស

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

កាឡា តុណ្ហាវ ឧត្តតា

បុច្ឆិមទ្គត្ថនី ចារុទស្សនា ។

លាទាវសាវត្ថស្មន្តរី

កណ៌កាវាវ ជិតតបុច្ឆិតា

តិទិវេក្កិចារាវ អន្ធក

វិជ្ជាត្ថយនាវ ជិស្សជា ។

សា នោហឡិដ្ឋី សុវិម្មតា

វិទុរស្ស ហនយំ ធនិយ្យតិ

តំ នេសំ ទទាមិ ឥស្សរ

តេន តេ ទេន្តិ ឥវទ្គតី មមំ ។

(៧៩) សោ បុណ្ណកោ ភូតបតី យសស្សី

អាមន្តិយ វេស្សវណំ កុវេរំ

តត្ថេវ សន្តោ បុរិសំ អសំសិ

អាទេហិ អាជញ្ញាមិធរេវ យុត្តិ ។

ជាត្រូបមយា កណ្ណា កាច្ឆិចមយា ឡា

ជម្ពោនទស្ស ចាកស្ស សុវណ្ណស្ស ឧវចនោ ។

ទេវវហវហំ យានំ អស្សមារុយ បុណ្ណកោ

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

មានព្រះថនាដូចផ្លែស្លា គួរជាទីមើលដោយសេចក្តីពេញចិត្ត
 ឬដូចគ្រួយវល្ល៍ប្រេងខ្ចី ។ នាងវិមលាមានសម្បុរវែងក្រហមដូច
 ពណ៌ល័ង ដូចផ្កាកណ្ត័យកក់ក្នុងទីមិនមានខ្យល់ ឬដូចស្រី
 អប្បរ នៅក្នុងឋានត្រៃត្រង្ស ឬក៏ដូចផ្នែកបន្ទោរដាលប្រក់ត់
 ចេញអំពីស្រទាប់ពពក ។ នាងវិមលានោះ ជាស្រីមាន
 ចំណង់ប្លែកអស្ចារ្យក្រៃលែង ចង់បានប្លូងយន្តរបណ្ឌិត
 បពិត្រព្រះអង្គ ជាឥស្សរៈ ខ្ញុំនឹងឲ្យប្លូងយន្តរបណ្ឌិតនោះ
 ដល់នាគទាំងឡាយនោះ នាគទាំងនោះ នឹងឲ្យនាងឥន្ទ្រតី
 ដល់ខ្ញុំ ដោយហេតុនោះ ។

(៧៩) បុណ្យកយក្សនោះទូលលា ព្រះបាទវេស្សវណ្ណកុវេរៈ ជាម្ចាស់
 នៃភូត ជាព្រះរាជាមានយស ហើយសម្បុរនៅក្នុងទីនោះ
 បង្គាប់បុរស (អ្នកបម្រើខ្លួន) ថា អ្នកចូរនាំសេះរាជានេយ្យ
 ដែលបានស្អិតស្អាង យកមកក្នុងទីនេះ ។

ត្រចៀក (របស់សេះនោះ) ប្រដាប់ដោយមាស ក្របកសេះ
 ប្រដាប់ដោយកែវមណី មានពណ៌ក្រហម គ្រឿងបិទបាំងព្រះ
 ទ្រង់ ប្រដាប់ដោយមាសឆ្អិន ឈ្មោះថាជម្ពានទ បុណ្យកយក្ស

មហានិពាគេ នវិមស្ស វិគ្គរោតតស្ស ចេហឡកណ្ណំ
 អលង្កតោ តប្បិតតោសមស្ស
 បក្កាបិ វេហាយសមន្តលិតោ ។

(៨០) សោ អគមា រាជកហំ សុវប្បិ
 អង្គស្ស រក្ខោ នករំ ទុរាសនំ^(១)
 ពហុតកក្ខំ ពហុអន្ទចានំ
 មសក្កសារំ វិយ វាសវស្ស ។
 មយ្ហរកោព្វកណ្ណសង្ឃជ្ជំ
 ទិដាកិយ្យជ្ជំ ទិដសង្ឃសេវិតំ
 ឆាឆាសត្យលាភិវុទ្ធិ សុវង្គណំ
 បុត្តាភិតិណំ ហិមវិវ បព្វតំ ។

សោ បុណ្ណតោ វេបុលមាភិវុយ
 សិល្បជ្ជយំ^(២) តត្ថបុរសានុច្ឆណំ
 អន្ធូសមាឆោ មណីរតនំ ឧទ្យានំ
 តមន្តស្ស បព្វតត្វជមជ្ឈេ ។

(៨១) ទិស្វា មណី បកស្សីរំ ជាតិវុទ្ធិ
 ឆណហរំ^(១) មណីរតនំ ឧទ្យានំ
 ឧទ្ធុល្លមាជំ យសសា យសស្សីនំ

១ ឧ. ម. ទុរាយុត្តំ ។ ២ ម. សិល្បជ្ជយំ ។

មហានិបាត វិទូរជាតក ទី ៩ ទោហឡកណ្ណ

តាក៏តែងខ្លួន កាត់ការសក់នឹងពួកបាត់ស្រេចហើយ ក៏ឡើង
ជិះសេះដែលជាយាន ដូចជាពាហនៈនៃទេវតា ហោះទៅ
ឮដ៏អាកាសវេហា ។

(៨០) បុណ្ណកយក្សនោះបានទៅកាន់នគររាជគ្រឹះ ជាទីរីករាយដ៏ក្រៃ
លែង ជាក្រុងរបស់ព្រះបាទអង្គរាជ ដែលសត្រូវចូលមក
បានដោយក្រ ជាក្រុងមានកក្សាហារច្រើន មានបាយនឹងទឹក
ច្រើន ដូចជាកតាល្មោះមសក្កសារៈរបស់វាសវៈ ។ នគរនោះ
គឺកកង ដោយហ្វូងនៃក្បូកនឹងក្រៀល គឺកកងដោយសត្វ
ស្វាប ដែលពួកសត្វស្វាបអាស្រ័យនៅ មានសូរសំឡេងនៃ
ពួកបក្សីផ្សេងៗ មានព្រះលានដ៏ល្អ ដេរដាសដោយផ្កា
ដូចជាក្នុងមរណ៍ ។ បុណ្ណកយក្សនោះឡើងទៅកាន់ក្នុង
វេបុលៈ ជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកកិន្ទ ហើយស្វែងរកកែវមណី
ដ៏ប្រសើរ បានឃើញកែវមណីនោះ ត្រង់កណ្តាលកំពូលភ្នំ ។

(៨១) បុណ្ណកយក្សឃើញកែវមណី មានជាតិ (ផ្សេងៗ) ជាទី
ផ្សាយចេញនៃរស្មីរឿង ជាកែវមណីដ៏ប្រសើរ អាចនាំ
មកនូវទ្រព្យ ជាកែវរឿង ជាកែវមានយសជាងយស

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

ឡិកាសតិ វិជ្ជាវន្តលំត្រៃ ។

តមត្ថហិ វេជ្ជវិយំ មហាគំ

មនោហរំ នាម មហានុការំ

អាជញ្ញាមារយេ អនោមវណ្ណា

បក្កាមិ វេហាយសមន្តលំត្រៃ ។

(៨២) សោ អគមា នករំ ឥន្ទបត្តិ

ឡិវយេចាគញ្ញំ សកំ កុរុនំ

សមាគតេ ឯកសតិ សមត្ថេ

អវេត្ត យក្ខោ អវិកម្មមាណោ ។

កោដិធិ វត្ថំ វរមាគិជេតិ

កមាគិជេយ្យាម វរទូនេន

តមនុត្ថំ វតនំ ជីនាម

កោ វិបិ នោ ជេតិ វរទូនេន ។

(៨៣) កុហិ នុ វជ្ជេ តវ ជានិគ្គមិ

ន កោវព្យស្សេវ វោ តវេនំ

អភីតោសិ នោ វណ្ណនិកាយ សព្វេ

វត្ថាហិ មេ នាមញ្ញ ពន្ធពេ ច ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

ភ្នំរុងរឿងដូចផ្នែកបន្ទោរព្រះពុទ្ធិពាក្យស ក៏បានកាន់យកកែវមណី
ឈ្មោះមនោហរៈនោះ ជាតែវត្ថុទ្យ មានដំឡូងច្រើន មាន
អានុភាពច្រើន ជាអ្នកមានភេទមិនថោកទាប ឡើងជិះសេះ
អាជានេយ្យ ហោះទៅព្រះអាកាសវេហា ។

(៨២) បុណ្ណកយក្សនោះ បានទៅកាន់ក្រុងឥន្ទបត្ត ចុះ(អំពីសេះ)
ហើយចូលទៅកាន់ទីប្រជុំនៃអ្នកដែនកុរុ មិនកោតញញើតព្រះ
រាជា ១០១ អង្គ ដែលព្រមព្រៀងគ្នាមកប្រជុំ (នៅទីនោះ)
បបួលថា បណ្តាពួកព្រះរាជាក្នុងរាជសមាគមនេះ ព្រះរាជា
អង្គណាឈ្នះយើង(ត្រូវយក) កែវដ៏ប្រសើរ (របស់យើង) បើ
យើងឈ្នះព្រះរាជាអង្គណាវិញ (ត្រូវយក) ទ្រព្យដ៏ប្រសើរ
ឬយើងឈ្នះព្រះរាជាអង្គណា (នឹងយក) កែវដ៏ប្រសើរថ្លៃថ្លា
ក៏បាន ចំណែកព្រះរាជាអង្គណាឈ្នះយើងវិញ (នឹងយក)
ទ្រព្យដ៏ប្រសើរ ក៏បាន ។

(៨៣) ព្រះបាទកោរព្យៈ...) ជាតិភូមិរបស់អ្នក នៅក្នុងដែនណា
ពាក្យរបស់អ្នកនេះ មិនមែនជាពាក្យ របស់អ្នកដែនកុរុទេ
អ្នកមានវចារអធិអាច មិនកោតខ្លាចយើង ទាំងអស់គ្នា
អ្នកចូរប្រាប់ឈ្មោះនឹងដៅពង្សផ្តល់យើង ។

មហាគិណី ឥន្ទ្រវរ្ម័ន វិជ្ជាជិតកស្ស ទោហឡកណ្ណំ

[៨៤] កត្តាយោ មាណវកោស្មិ រាជ

អន្ធននាមោ ឥតិ មវ្យយន្តិ

អន្តេស្ម មេ ញាតយោ ពន្ធវា ច

អក្ខន ទេវស្មិ ឥន្ទានុបត្តោ ។

[៨៥] កី មាណវស្ម រតនានិ អត្ថិ

យេ តំ ជិននោ ហរេ អក្ខនុត្តោ

ពហ្វនិ រញ្ជោ រតនានិ អត្ថិ

តេ ត្វំ ទលំនោ កតមវ្យយសិ ។

[៨៦] ធនាហរេ ធាម មណិ មមាយំ

ធនាហរិ មណិរតនំ ឧទ្យរិ

ឥមញ្ច អាជញ្ញំ អមិត្តតាបនំ

ឯតំ មេ ជិនិត្វា ហរេ អក្ខនុត្តោ ។

[៨៧] ឯកោ មណិ មាណវ កី ករិស្ម្មតិ

អាជានិយេកោ បន កី ករិស្ម្មតិ

ពហ្វនិ រញ្ជោ រតនានិ អត្ថិ

អាជានិយា វត្ថជវា អនប្បកា ។

មហានិបាត វិចារិក ទី ៩ ទោហឡកណ្ណ

[៨៤] (បុណ្ណ កយក្ស...) បពិត្រព្រះរាជា ខ្ញុំជាមាណពកប្បាយនគោត្រ
ពួកញាតិនឹងនៅពង្សរបស់ខ្ញុំក្នុង(កាលចម្បាកនគរ) ដែនអង្គៈ
តែងហៅខ្ញុំថា មាណព មានឈ្មោះមិនថាកថាប បពិត្រព្រះ
សម្មាសម្ពុទ្ធទេព ខ្ញុំមកក្នុងទីនេះ ដើម្បីលេងល្បែងក្បាល ។

[៨៥] (ព្រះបាទកោរព្យៈ...) អ្នកលេងល្បែងក្បាល កាលបើឈ្នះអ្នក
គប្បីយកកែវទាំងឡាយណា កែវទាំងនោះ របស់មាណពឯង
មានដែរឬ ឯកែវរបស់ព្រះរាជា មានចំនួនច្រើន អ្នកជា
មនុស្សទាល់ក្រ នឹងបបួលព្រះរាជាទាំងនោះ ដូចម្តេចបាន ។

[៨៦] (បុណ្ណ យក្ស...) ឯកែវមណីរបស់ខ្ញុំនេះ អាចនាំមកនូវទ្រព្យបាន
អ្នកលេងល្បែងក្បាល បើលេងឈ្នះខ្ញុំហើយ គប្បីយកកែវ
មណីដ៏ប្រសើរ ជាកែវអាចនាំមកនូវទ្រព្យនេះ ១ នឹងសេះ
អាជានេយ្យ អាចបង្ក្រាបសត្រូវនេះ ១ របស់ខ្ញុំចុះ ។

[៨៧] (ព្រះបាទកោរព្យៈ...) ម្ចាស់មាណព កែវមណីមួយ នឹងធ្វើអ្វី
បាន ទាំងសេះអាជានេយ្យមួយ នឹងធ្វើអ្វីបាន (ព្រោះ) កែវ
ទាំងឡាយរបស់ព្រះរាជា មានចំនួនច្រើន សេះអាជានេយ្យ
របស់ព្រះរាជា មានសន្ទុះដូចខ្យល់ ក៏មានចំនួនមិនតិចទេ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ផាតកំ

- (៨៨) ឥន្ទេវា មេ មណីរតនំ បស្ស ភំ ទ្វិបទុត្ថម
 ឥន្ទំ វិត្តហា ចេត្ត ។ បុរិសានេវា វិត្តហា ។
 មិតានំ វិត្តហា ចេត្ត សក្កណានេវា វិត្តហា
 ឆាគរាជេ សុបណ្ណោ ច មណិម្ហំ បស្ស ធិម្មតំ ។
- (៨៩) ហត្ថានីកំ រថានីកំ អស្សេ បត្តំ ច វម្មិទេ
 ចតុវង្សិធិមំ សេនី មណិម្ហំ បស្ស ធិម្មតំ ។
 ហត្ថារោហេ អនីករដ្ឋេ វថិកេ បត្តិការកេ
 ពលត្ថានិ វិយ្យហានិ មណិម្ហំ បស្ស ធិម្មតំ ។
- (៩០) បុរិ អដ្ឋាលសម្ពន្ធំ^(១) ពហុចាការតោរណំ
 សិដ្ឋាជកេ សុក្ខមិយោ មណិម្ហំ បស្ស ធិម្មតំ ។
 ឯសិកា បរិក្ខាយោ ច បលីយំ អក្កឡានិ ច
 អដ្ឋាលកេ ច ឆ្វារេ ច មណិម្ហំ បស្ស ធិម្មតំ ។
- (៩១) បស្ស តោរណមក្កេសុ ឆាឆានិជគណា ពហុ
 ហំសា កោត្តា មយ្យរា ច ចក្កវិកា ច ក្កក្កហា
 កុណាលកា ពហុ ចិត្រា សិទ្ធីណំ ជីវជីវកា
 ឆាឆានិជគណា កិណ្ឌិ មណិម្ហំ បស្ស ធិម្មតំ ។

១ ម. ខុទ្ទបសម្ពន្ធំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

- [៨៨] (បុណ្ណកយក្ស...) បពិត្រព្រះអង្គប្រសើរជាងសត្វដើងពីរ សូមព្រះ
 អង្គទ្រង់ទេតកែវមណីរបស់ខ្ញុំនេះចុះ ក្នុងកែវមណីនេះ មានរាង
 កាយរបស់ស្រ្តី មានរាងកាយរបស់បុរស ។ មានរាងកាយ
 របស់ម្រឹត មានរាងកាយរបស់បក្សី ប្រាកដក្នុងកែវមណីនេះ សូម
 ព្រះអង្គទ្រង់ទេត នាគរាជនឹងគ្រុឌ ជាបូជនីម្មត ក្នុងកែវមណី ។
- [៨៩] សូមព្រះអង្គទ្រង់ទេត សេនាមានអង្គ ៤ គឺពលដំរី១ ពលរថ១ ពល
 សេះ១ ពលថ្មើរជើងមានគ្រឿងគ្រោះ១ ជាបូជនីម្មតក្នុងកែវមណី ។
 សូមព្រះអង្គទ្រង់ទេត ពលដំរីនឹងពួកសេនា ពលរថនឹងពលថ្មើរជើង
 គឺពួកពលដែលរៀបជាព្យុហៈ ជាបូជនីម្មត ក្នុងកែវមណី ។
- [៩០] សូមព្រះអង្គទ្រង់ទេត នគរដ៏បរិបូណ៌ដោយប័ម មានកំពែងនឹង
 ក្លោងទ្វារដ៏ច្រើនជាង មានផ្លូវបែកជា ៤ នឹងផែនដីដ៏ល្អ ជាបូជនីម្មត
 ក្នុងកែវមណី ។ សូមព្រះអង្គទ្រង់ទេត សសរខៀន គូ រន្ទុកទ្វារ
 គន្លឹះទ្វារ ប័ម នឹងទ្វារប័ម ជាបូជនីម្មត ក្នុងកែវមណី ។
- [៩១] សូមព្រះអង្គទ្រង់ទេត ពួកបក្សីផ្សេងៗជាច្រើន ទៀបក្លោងទ្វារនឹង
 ផ្លូវ គឺ ហ្លួងហង្ស ក្រៀល ក្បោក ចាក្រពាក អក សូមព្រះអង្គទ្រង់ទេត
 ទីក្រុង ដ៏ដេរជាសដោយបក្សីផ្សេងៗ គឺតារៅខ្មៅ តារៅពព្រាស
 ក្បោក នឹងបោលតោកជាច្រើន ជាបូជនីម្មត ក្នុងកែវមណី ។

មហានិពាគេ នវិមស្ស វិទុរជាតកស្ស មណីកណ្តំ

(៧២) បស្ស ធនំ សុទ្ធាកាមំ អត្ថតំ លោមហំសនំ
 សុប្បស្សិតទ្ធីជំ រម្មំ សុវណ្ណាវលុក សន្តតំ ។
 បស្សត្ថ បណ្ណាសាលាយោ វិគត្តា កាគសោមិត្តា
 ធិវេសនេ ធិវេសេ ច សន្ធិព្រហ្មេ^(១) បដត្តិយោ ។

(៧៣) បាធាតាវេ ច សោឡោ ច សុទ្ធា ឌីននិយា យរា
 វេសី ច គណិកាយោ ច មណិម្ហំ បស្ស និម្មតំ ។
 មាលាការេ ច រជគេ គន្ធិគេ អថ ទុស្ស័កេ
 សុវណ្ណាការេ មណិការេ មណិម្ហំ បស្ស និម្មតំ ។
 អាឡារិកេ ច សូនេ ច នដនដ្ឋកតាយិនេ^(២)
 បាលិស្សវេ កុម្មវ្វនិកេ មណិម្ហំ បស្ស និម្មតំ ។

(៧៤) បស្ស កេរីមុទិដ្ឋា ច សដ្ឋា បណាវនេន្ទ្រមា
 សព្វញ្ច តាលាវចរំ មណិម្ហំ បស្ស និម្មតំ ។
 សម្មតាលញ្ច វិណញ្ច នច្ចត្តំ សុវនិគំ
 តុរិយតាលិតសដ្ឋដ្ឋំ មណិម្ហំ បស្ស និម្មតំ ។

១ ម. សន្ធិព្រហ្មេ ។ ២ ម. នដនាដិកតាយិនោ ។

មហានិបាត វិច្ឆរគោតក ទី ៩ មណិកណ្ណ

[៩២] សូមព្រះអង្គទ្រង់ទេត ទីក្រុងមានកំពែងល្អអស្ចារ្យបំផ្លែកគួរព្រម
 មានទង់ជ័យលើកឡើង ក្រាលដោយដីខ្សាច់ដែលមានសម្បុរដូច
 មាស គួរជាទីរីករាយ ។ សូមព្រះអង្គទ្រង់ទេត រានផ្សារដ៏បរិបូណ៌
 ដោយទំនិញ ដែលគេចែកជាជួរជាសង្កាត់តាមបំណែក មានផ្ទះនឹង
 ទីផ្ទះ តំណែនផ្ទះ ប្រកបាល នឹងផ្លូវទាំងឡាយ ។

[៩៣] សូមព្រះអង្គទ្រង់ទេត រោងសុរា អ្នកលេងសុរា អ្នកគ្រូ ផ្ទះបាយ
 ពួកឈ្នួញ នឹងពួកស្រីពេស្យា ជារូបនិម្មិត ក្នុងកែវមណី ។
 សូមព្រះអង្គទ្រង់ទេត ពួកជនអ្នកធ្វើផ្កាកម្រង ជាងជ្រលក់ អ្នកធ្វើ
 គ្រឿងក្រអូប អ្នកត្បាញសំពត់ ជាងមាសនឹងជាងកែវមណី ជារូប
 និម្មិត ក្នុងកែវមណី ។ សូមព្រះអង្គទ្រង់ទេត ពួកជនអ្នកធ្វើសំឡ
 ជនធ្វើបាយ អ្នករាំ រាយរាំ អ្នកច្រៀង អ្នកច្រៀងទេវដនីន
 អ្នកវាយស្រា ជារូបនិម្មិត ក្នុងកែវមណី ។

[៩៤] សូមព្រះអង្គទ្រង់ទេត ស្ករ សំមោរ សង្ឃ ខ្យង ស្ករជ័យ នឹង
 គ្រឿងរង្វង់ទាំងអស់ ជារូបនិម្មិត ក្នុងកែវមណី ។ សូមព្រះអង្គ
 ទ្រង់ទេត ក្រាប់ ឈើ ពិណ រាំ ចម្រៀង ប្រគំ ដែល
 នឹកកង ដោយត្បាញត្រឡឹង ដឹង ជារូបនិម្មិត ក្នុងកែវមណី ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

លង្ក្រកា បុដ្ឋកា ចេត្ត	មាយោគារា ច សោភិយា
វេតាលិកេ ច ជល្លេ ច	មណីម្ហំ បស្ស ធិម្មតំ ។
(៧៥) សមជ្ជា ចេត្ត វត្ថុន្តំ	អាតិណ្ណា នវនាវិកិ
មព្ភារតិមញ្ចេ ភូមិយោ	មណីម្ហំ បស្ស ធិម្មតំ ។
បស្ស មល្លេ សមជ្ជស្មី	ចោថេន្តេ ទំគុណំ កុដិ
និហតេ និហតមាទេ ច	មណីម្ហំ បស្ស ធិម្មតំ ។
(៧៦) បស្ស បព្វតថាទេសុ	នាធមិកគណា ពហូ
សីហា ព្យក្ខា វរហាច	អច្ឆកោកតវច្ឆយោ ។
មលសតា កវជា ច	មហីសា រោហិតា វរ
ឯណោយ្យា សរកា ចេវ	តណិណោ ធិក្កស្វករា ^(១) ។
កនលិមិតា ពហូ ចិត្រា	វិទ្យារា សសកណ្ណកា
នាធមិកគណា តណី	មណីម្ហំ បស្ស ធិម្មតំ ។
(៧៧) នជ្ជាយោ សុបតិត្តាយោ	សោវណ្ណា វលុកសន្តតា
អច្ឆា សវន្តំ អម្ពនិ	មច្ឆុត្តនិវេសិតា ^(២) ។
កុម្មិលា មគរា ចេត្ត	ស្មីសុមារា ច កច្ឆថា
បាបីនា ពហុសា ^(៣) មច្ឆា	ពលជា មុញ្ញរោហិតា ។ ^(៤)

១ ឧ. និម្មល្លារា ។ ម. និម្មល្លារា ។ ២ ឧ. ម. មច្ឆុត្តនិវេសិតា ។ ៣
 ៣. បាបីនា ពហុសា ។ ម. បាបីនា ពហុសា ។ ៤ ឧ. ពលជា ។ ម. ជលជា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

សូមព្រះអង្គទ្រង់ទេត ពួកជនអ្នកលោត អ្នកប្រដាល់ អ្នកធ្វើ
ខាងកលមាយា នឹងស្រីប្រុសដ៏ល្អ ក្នុងកែវមណីនេះ ទាំងពួកអ្នក
ជាសំតៀនគេ នឹងអ្នកកាត់កោរសក់ ជារូបនិម្មិត ក្នុងកែវមណី ។

(៩៥) ម្តេចស្រឡាតទាំងឡាយ ដ៏មីរដេរជាស ដោយបុរសនឹងស្រី ក៏មាន
ក្នុងកែវមណីនេះ សូមព្រះអង្គទ្រង់ទេត ត្រៃតូចនឹងត្រៃធំ នឹងទី
(នៃម្តេចស្រឡាត) ជារូបនិម្មិត ក្នុងកែវមណី ។ សូមព្រះអង្គទ្រង់ទេត
ពួកអ្នកចំបាប់ ដែលច្របាប់គ្នាដោយដៃទាំងពីរ ក្នុងទីម្តេចស្រឡាត សូម
ព្រះអង្គទ្រង់ទេត ពួកអ្នកឈ្នះនឹងអ្នកចាញ់ ជារូបនិម្មិត ក្នុងកែវមណី។

(៩៦) សូមព្រះអង្គទ្រង់ទេត ពួកម្រឹគផ្សេងៗ ជាច្រើនទៀបជើងភ្នំ គឺ
រាជសីហ៍ ខ្លាធំ ជ្រូកព្រៃ ខ្លាប៉ុ ឆ្កែព្រៃ ខ្លាវង្ស ។ សត្វរមាស
គោ ក្របី រមាំង ប្រើស ច្រាយ សរកម្រឹគ ក្តាន់ ជ្រូកស្រុក ។
ឈ្នួស ពួកមិត្រម្រឹគជាច្រើន ខ្លាត្រី ទន្សាយ នឹងកង្កែប សូមព្រះ
អង្គទ្រង់ទេត ជើងភ្នំដ៏ដេរជាសដោយពួកម្រឹគផ្សេងៗ ជារូបនិម្មិត
ក្នុងកែវមណី ។

(៩៧) ស្ត្រីទាំងឡាយ មានកំពង់រាបទាបល្អ ដែលក្រាលដោយខ្សាច់មាស
មានទឹកថ្លា មានពួកត្រីអាស្រ័យតែងហូរទៅ ។ ពួកឆ្ងាម មករ ក្រពើ
អណ្តើក ត្រីស្វាត ត្រីសណ្តាយ ត្រីត្នោតត្រីឆ្អិន មានក្នុងកែវមណីនេះ។

មហានិពាគេ នវិមស្ស វិទ្យុជានិពស្ស មណិកន្តរំ

នា នា និជគណា កណ្តា នា នា និមគណា យុតា

វេទ្យុវិយកលកេតោនោយោ មណិម្ពំ បស្ស និម្ពំតំ ។

(៧៨) បស្សត្ថោត្តរណ្តោយោ សុវិភត្ថា ចតុទ្ទិសា

នា នា និជគណា កណ្តា បុប្ផលោមច្ឆសេវិតា^(២)

សមនោទកសម្ពន្ធំ មហី សាគរកណ្តាលំ

ឡបេតំ វនរាជីកំ មណិម្ពំ បស្ស និម្ពំតំ ។

(៧៩) បុរតោ វេទេហោ បស្ស តោយានិយេ ច បច្ឆតោ

កុរុយោ ជម្ពុទ្ធិបញ្ច មណិម្ពំ បស្ស និម្ពំតំ ។

បស្ស ចន្ទញ្ច សុវិយញ្ច ឡិកាសេន្តេ ចតុទ្ទិសា

សំនេរំ អនុបរិយាយន្តេ មណិម្ពំ បស្ស និម្ពំតំ ។

សំនេរំ ហិមវន្តញ្ច សាគរញ្ច មហិទ្ធិយំ^(៣)

ចត្តារោ ច មហារាជេ មណិម្ពំ បស្ស និម្ពំតំ ។

អារាមេ វនគុម្ភេ ច តាជិយេ ច សិល្បត្ថយេ

រម្មេ ក៏បុរិសា កណ្តោ មណិម្ពំ បស្ស និម្ពំតំ ។

១ ឧ. ម, វេទ្យុវិយកេតោនោយោ ។ ២ ឧ. បុប្ផលោមនិសេវិតា ។ ៣ ឧ.

មហានិបាត វិទូរជាតក ទី ៩ មណិកល្ហា

សូមព្រះអង្គទ្រង់ទេត ស្រះបោក្ខរណីដែលធ្វើដោយផែនថ្ម ជាវិការៈ
នៃកែវតែឡូរ ដ៏ដេរដាសដោយពួកសត្វស្វាបផ្សេងៗ មានពួកឈើ
ផ្សេងៗ ជាដួរ ជារូបនិម្មិត ក្នុងកែវមណី ។

(៧៨) សូមព្រះអង្គទ្រង់ទេត ស្រះបោក្ខរណីក្នុងកែវមណីនេះ ដែលចាត់ចែង
ដោយល្អចាំង៤ទិស ដ៏ដេរដាសដោយពួកសត្វស្វាបផ្សេងៗ ដែល
ត្រឡប់អាស្រ័យនៅ សូមព្រះអង្គទេត ផែនដីដ៏បរិបូណ៌ដោយទឹកព័ទ្ធ
ជុំវិញ ជាកុណ្ឌលនៃសាគរ ប្រកបដោយដួរដងព្រៃចាំងឡាយ
ជារូបនិម្មិត ក្នុងកែវមណី ។

(៧៩) សូមព្រះអង្គទ្រង់ទេតមើលទ្វីបចាំង ៤ គឺបុព្វវិទេហទ្វីប ខាងកើត
អបរគោយានទ្វីប ខាងលិច ទុត្តរក្សទ្វីប និងជម្ពូទ្វីប ជារូបនិម្មិតក្នុង
កែវមណី ។ សូមព្រះអង្គទ្រង់ទេត ព្រះបន្ទូនិងព្រះអាទិត្យ កំពុង
បំភ្លឺទិសចាំង៤ សូមព្រះអង្គទ្រង់ទេត (ព្រះបន្ទូនិងព្រះអាទិត្យនោះ)
កំពុងដើរក្រឡឹងភ្នំសិវនេរ ជារូបនិម្មិត ក្នុងកែវមណី ។ សូមព្រះអង្គ
ទ្រង់ទេត ភ្នំសិវនេរ ភ្នំហិមពាន្ត សមុទ្រសាគរ ដែលមានប្លង់ច្រើន និង
មហាវដ្តចាំង ៤ អង្គ ជារូបនិម្មិតក្នុងកែវមណី ។ សូមព្រះអង្គទ្រង់
ទេតសួនច្បារ ព្រៃ គុម្មឈើ ខ្នងថ្មកំ ហាក់ដូចជាគេក្រាលដកល់ទុក
ដ៏ដេរដាសដោយពួកកិន្ទរ គួរជាទីរករាយ ជារូបនិម្មិតក្នុងកែវមណី ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

ចារុសត្ថំ ^(១)	ចិត្តលត្ថំ	មិស្សត្ថំ ឆន្ទនំ វនំ
វេជយន្តញ្ច	ចាសាដំ	មណិម្មំ បស្ស ធិម្មតំ ។
សុធម្មំ តាវត្ថីសញ្ច		ចារុត្ថញ្ច បុម្មតំ
ឯកវណំ ជាតកដំ		មណិម្មំ បស្ស ធិម្មតំ ។
បស្សេត្ថ ទេវតញ្ចាយោ		ឆកាវិជ្ជវិកតា
ឆន្ទនេ វិចារន្តាយោ		មណិម្មំ បស្ស ធិម្មតំ ។
បស្សេត្ថ ទេវតញ្ចាយោ		ទេវបុត្របលោភិនំ
ទេវបុត្រ រមមានេ ^(២)		មណិម្មំ បស្ស ធិម្មតំ ។

[១០០] បរោសហស្សំ ចាសាទេ វេជ្ជវិយដលកសន្តតេ

បជ្ជលទ្កេន វណ្ណេន	មណិម្មំ បស្ស ធិម្មតំ ។
តាវត្ថីសេ ច យាមេ ច	តុសិតេ ចាបិ ធិម្មតេ
បរធិម្មតវសវត្ថីនោ	មណិម្មំ បស្ស ធិម្មតំ ។
បស្សេត្ថ ចោត្តវណ្ណាយោ	វិប្បសន្នោទតា សុតិ
មណ្ឌលកេហិ សញ្ញា	បទុម្បស្សលកេហិ ច

[១០១] ធិសេត្ថ រាជិយោ សេតា ធិស្សជីយោ មនោរមា

ធិ មិដ្ឋលា បណ្ឌាសា	ហាលិទ្ធា ច ចតុទ្ទស ។
វិសតិ តត្ថំ ^(៣) សោវណ្ណា	វិសតិ វជិតាមយា
ឥន្ទតោ បតវណ្ណាភា	តាវ ធិស្សន្តិ វិសតិ ។

១ ឧ. ប. ផាវុសកំ ។ ២ ឧ. ជរាមនេ ។ ៣ ធិត្ថាតិ យុត្តកំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

សូមព្រះអង្គទ្រង់ទេត បារុសកវ័ន ចិត្តលតាវ័ន មិស្សកវ័ន នន្ទនវ័ន
 នឹងវេជយន្តប្រាសាទ ជារូបនិម្មិត ក្នុងកែវមណី ។ សូមព្រះអង្គទ្រង់
 ទេត សុធម្មសកា ឋានតាវត្តិន្យ ដើមបារិប្បត្តត្រឹក្យមានផ្ការីក ស្តេច
 ដំរើឈ្មោះឯកវណ៌ ជារូបនិម្មិត ក្នុងកែវមណី ។ សូមព្រះអង្គទ្រង់ទេត
 ពួកស្រីទេពកញ្ញា ដែលភ្លឺផ្អែក ដូចជាផ្អែកបន្ទោរចេញចាកពពក
 កំពុងត្រាច់ទៅក្នុងនន្ទនវ័ន ជារូបនិម្មិត ក្នុងកែវមណី ។ សូមព្រះអង្គ
 ទ្រង់ទេត ពួកទេពកញ្ញាប្រលោមទៅបុត្រ នឹងពួកទៅបុត្រកំពុងរីក
 រាយក្នុងនន្ទនវ័ន ជារូបនិម្មិត ក្នុងកែវមណី ។

(១០០) សូមព្រះអង្គទ្រង់ទេត ប្រាសាទច្រើនជាងពាន់ ដែលគ្រាលដោយ
 ផែនក្តារកែវតែឲ្យរួម មានសម្បុររុងរឿង ជារូបនិម្មិតក្នុងកែវមណី ។
 សូមព្រះអង្គទ្រង់ទេត ឋានតាវត្តិន្យ យាមា តុសិត និម្មានតី បរនិម្មិត-
 វសវត្តិ ជារូបនិម្មិត ក្នុងកែវមណី ។ សូមព្រះអង្គទ្រង់ទេត ស្រះ
 បោករណី ក្នុងជាន់នោះៗ មានទឹកថ្លាស្អាត ដ៏ដេរដាសដោយផ្កា
 ចង្កលណី ផ្កាឈូកនឹងផ្កាឡាយ ក្នុងឋានសួគ៌នេះ ។

(១០១) ក្នុងកែវមណីនេះ មានឆតស១០ ឆតក្រមាម៦ នឹង១៥ (ជា៣១)
 ឆតលៀង ១២ គួរជាទីរមិលរមើល ជាទីរីករាយនៃចិត្ត ។
 ឆតមាស ២០ ឆតប្រាក់ ២០ ឆតមានពន្លឺ ដូចជាពណ៌
 នៃអណ្តើកមាស ៣០ ប្រាកដនៅ ក្នុងកែវមណីនេះ ។

មហានិពាគេ នរិមស្ស វិរុដោតកស្ស អក្ខរណ្ណំ

នសេត្ត កាឡិយោ ឆ ច មញ្ញោជ្ជា បញ្ចវិសតិ
 មិស្សា ពន្ធកប្បប្បេហិ ដីលុប្បលវិចិត្តកា ។
 ឯវិ សព្វដ៏សម្បជ្ជំ អដ្ឋមដ្ឋំ^(១) បកស្សវិ
 ឌុធិសុដ្ឋំ មហារាជ បស្ស ត្ថំ ដ្ឋិបទុត្តម ។

មណិកណ្ណំ តាម ។

(១០២) ឌុចាកតំ រាជ ឌុបេហិ លត្ថំ

នេតាធិសំ មណិរតនំ តវត្ថិ

ធម្មេន ជិយ្យម អសាហសេន

ជិតោ ច ជោ ឌិប្បមវាកករេហិ ។

(១០៣) បញ្ចាល បច្ចុត្តតស្សរសេន

មទ្ធា ច មទ្ធា សហ កេកកេកិ

បស្សន្ត ជោ តេ អសថេន យុទ្ធិ

ន ជោ សកាយំ ន ករេន្តិ តិញ្ចំ ។

(១០៤) តេ ចារិស្សំ អត្ថមនេន មត្តា

រាជា ក្បំនំ បុណ្ណកោ ចាបិ យត្ថោ

មហានិបាត វិទូរជាតក ទី ៩ អព្ភកណ្ណ

ឆតខេវ ១៦ ឆតហង្សបាទ ២៥ ឆតលាយដោយផ្កាច្បា វិចិត្រដោយ
 ផ្កាឧប្បលខៀវ មានកងកែវមណីនេះ ។ បតិត្រមហារាជប្រសើរ
 ជាងសត្វជើងពីរ សូមព្រះអង្គទ្រង់ទត (កែវមណី) មានរស្មីជាទីផ្សាយ
 ចេញនៃពន្លឺ ដ៏ប្រកបដោយអង្គទាំងពួង យ៉ាងនេះ (អ្នកណាលេង
 ឈ្នះខ្ញុំ) ចំណែកនៃសួយ (ចូរបានទៅអ្នកនោះចុះ) ។

ឃ្ល មណិកណ្ណ ។

[១០២] (បុណ្ណកយក្ស...) បតិត្រព្រះរាជា (ការរៀបចំរោងល្បែង)
 សម្រេចហើយ សូមព្រះអង្គស្តេចចូលមកកាន់ទីជាទីក្រសាល
 ល្បែង កែវមណីប្រាកដដូច្នេះ របស់ព្រះអង្គ មិនមានទេ
 យើងគប្បីឈ្នះគ្នាដោយធម៌ មិនបាច់កំហែងទេ មួយទៀត
 ព្រះអង្គ បើខ្ញុំឈ្នះហើយ សូមសងឲ្យឆាប់ ។

[១០៣] បតិត្រព្រះបាទបញ្ចាលដ៏ល្បីល្បាញ សូមព្រះបាទសុរាសេន
 ព្រះបាទមច្ឆៈ ព្រះបាទមទ្ទៈ ព្រមទាំងព្រះបាទកេកកៈទាំងនោះ
 ទ្រង់ទតចម្បាំងល្បែង ដោយការមិនអួតអាងរបស់យើងចុះ
 ក្សត្រទាំងឡាយសុទ្ធតែធ្វើ (ជាសាក្សី) របស់យើងក្នុងរោង ។

[១០៤] (អភិសម្ពុតាថា) ព្រះរាជារបស់អ្នកដែនកុរុនឹងបុណ្ណកយក្សនោះ
 ជាអ្នកស្រវឹងជ្រុលជ្រប់ក្នុងល្បែងភ្នាល់ចូលមក (កាន់រោងល្បែង)

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ធាតវំ
 រាជា កលំ វិចិត្តមត្តហេសិ
 កដមត្តហិ បុណ្ណតោ នាម យក្ខោ
 តេ តត្ថ ជ្ជតេ ឱកាយេ សមាគតេ
 រញ្ជំ សកាសេ សខិន្ទា មជ្ឈេ
 អជេសិ យក្ខោ នរីរសេដ្ឋំ
 តត្ថប្បនាដោ តុម្ភុលោ ពត្ថវ ។

(១០៥) ជយោ មហារាជ បរាជយោ ច
 អាយុហតិ អញ្ញាតស្ស ហោតិ
 ជនិន្ទ ជន្មាសិ^(១) វរុណេន
 ជិតោ ច មេ ខិប្បមវកកោហិ ។

(១០៦) ហត្ថិ កវស្សា មណិក្កុណ្ណលា ច
 យញ្ជាបិ មយ្ហំ វតនំ បវេស្យា
 កុណ្ណាហិ កុណ្ណាន វិ ជនានំ
 អនាយ យេនិន្ទសិ តេន តត្ថ ។

(១០៧) ហត្ថិ^(១) កវស្សា មណិក្កុណ្ណលា ច
 យញ្ជាបិ តុយ្ហំ វតនំ បវេស្យា
 តេសំ វរោ វិជ្ជរោ នាម កត្តា
 សោ មេ ជិតោ តិ មេ អវកកោហិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

ព្រះរាជា ជ្រើសយកកូនបាសកា ជាទោស (ខាងចាញ់)
 បុណ្ណកយក្ស ចាប់យកកូនបាសកាខាងឈ្នះ ជនទាំងពីរ
 នោះ បានលេងបាសកា រួមគ្នា ក្នុងរោងបាសកានោះហើយ
 បុណ្ណកយក្ស ឈ្នះព្រះរាជា មានព្យាយាមប្រសើរជាងនេះ ក្នុង
 សំណាក់នៃពួកព្រះរាជា ក្នុងកណ្តាលនៃពួកសាក្សី សំឡេង
 គឺកកង សំឡេងហើកព្រឿវ ក៏កើតមានក្នុងទីនោះ ។

[១០៥] (បុណ្ណកយក្ស...) បពិត្រមហាពជ បណ្ណាពួកយើង ដែលខំប្រឹង
 ព្យាយាម ការឈ្នះនឹងការចាញ់គង់មានដល់អ្នកណាមួយ បពិត្រ
 ព្រះអង្គជាធំជាងជន ឥឡូវនេះខ្ញុំព្រះអង្គឈ្នះហើយ(ក្រវែយក)
 ទ្រព្យដ៏ប្រសើរ ព្រះអង្គដែលខ្ញុំឈ្នះហើយ សូមសងឱ្យឆាប់ ។

[១០៦] (ព្រះបាទកោរព្យៈ...) ម្ចាស់មាណព កប្បាយនគោត្រ ដំរី គោ
 សេះ កែវមណីនឹងកណ្តាល ឬកែវណាមួយរបស់ខ្ញុំលើផែនដី
 បណ្ណាទ្រព្យទាំង (នោះ) អ្នកចូរយកទ្រព្យណាដែលប្រសើរ
 នោះចុះ អ្នកចូរកាន់យក ទៅតាមសេចក្តីពេញចិត្តចុះ ។

[១០៧] (បុណ្ណកយក្ស...) ដំរី គោ សេះ កែវមណី នឹងកណ្តាល
 ឬកែវណាមួយ របស់ព្រះអង្គលើផែនដី វិធីរបណ្ឌិតអាមាត្យ
 ទុកជាទ្រព្យប្រសើរជាងទ្រព្យទាំងនោះ ព្រះអង្គដែលខ្ញុំឈ្នះ
 ហើយ សូមព្រះរាជទានវិធីរបណ្ឌិតនោះ មកខ្ញុំ ។

មហានិពាគេ ឧបេស្ស វិជ្ជាជានកស្ស អក្ខរណ្ណំ

(២០៨) អត្តា ច មេ សោ សរណំ គតី ច
 ទីទោ ច លេណោ ច បរាយោ ច
 អសន្តលេយ្យោ មម សោ ធនេន
 ចាលោន មេ សទិសោ ឯស កត្តា ។

(១០៩) ចំរំ វិវាទោ មម តុយមស្ស
 កាមញ្ច បុច្ឆាម តមេវ កត្តា
 ឯសេវ នោ វិវតុ ឯតមត្តំ
 យំ វត្ថុតិ ហោតុ កថា ឧភិន្នំ ។

(១១០) អន្តា ហំ សច្ចំ កណាសំ ន ច មាលាវ សាហសំ
 តមេវ កត្តា បុច្ឆាម តេន តុស្សមុកោ ជនា ។

(១១១) សច្ចំ នុ ទេវា វិទហ្ម ក្សត្រំ^(១)
 ធម្មេ បិតំ វិជ្ជាជានមច្ចំ
 នាសោសំ រញ្ញា ឧទ វាសំ ញាតិ
 វិជ្ជាភេតិ សង្ឃា កតមោសំ លោកេ ។

(១១២) អាមាយនាសាបិ កវន្តំ ហោកេ
 ធនេន កតាបិ កវន្តំ នាសា
 សយំបិ នាសា ឧបយន្តំ ហោកេ
 កយា បន្ទុណ្ណាបិ កវន្តំ នាសា

មហានិបាត វិច្ឆរជាតក ទី ៩ អក្ខរណ្ណ

[១០៨] ព្រះបាទការាព្យៈ...) វិច្ឆរបណ្ឌិតនោះ ទុកដូចជាខ្លួនខ្ញុំ ទាំងជា
ទីពឹង ជាគតិ ជាប្រទីប ជាទីពឹងនាក់ ជាទីបង្អែករបស់ខ្ញុំ វិច្ឆរ-
បណ្ឌិតនោះ គេមិនគប្បីប្រៀបផ្ទឹមដោយទ្រព្យរបស់ខ្ញុំបានទេ
វិច្ឆរបណ្ឌិតនេះ⁺ ជាអាមាត្យ ប្រាកដស្មើដោយជីវិតរបស់ខ្ញុំ ។

[១០៩] (បុណ្ណកយក្ស...) ការវិវាទរបស់ខ្ញុំនឹងព្រះអង្គ នាំឲ្យយូរទេ
យើងត្រូវទៅសួរសេចក្តីពិតនឹងវិច្ឆរបណ្ឌិតនោះវិញ សូមឲ្យ
វិច្ឆរបណ្ឌិតនេះ⁺ ញែកសេចក្តីនេះដល់យើង បើវិច្ឆរបណ្ឌិតពាល
ពាក្យណា ពាក្យ(នោះ)ចូរសម្រេចដល់យើងទាំងពីរនាក់ចុះ។

[១១០] (ព្រះបាទការាព្យៈ...) ម្ចាស់មាណព អ្នកនិយាយនេះ ទៀងទាត់
ពិតហើយ មិនមែននិយាយទាំងគម្រាមទេ យើងនឹងទៅសួរវិច្ឆរ-
បណ្ឌិតនោះចុះ យើងទាំង ២ នាក់ នឹងត្រួតអវតាមវិច្ឆរបណ្ឌិតនោះ ។

[១១១] បុណ្ណកយក្ស...) ពួកទេពាសរសើរអ្នកឈ្មោះវិច្ឆរៈ ថាជា
អាមាត្យបិតនៅក្នុងធម៌របស់អ្នកដែនក្បែរ ពិតមែនឬ អ្នកជា
ទាសៈ ឬជាញាតិរបស់ព្រះរាជា ការរាប់ (អ្នក) ថាវិច្ឆរៈ
តើអ្នកជាអ្វី ក្នុងលោក ។

[១១២] (វិច្ឆរបណ្ឌិត...) បុគ្គលពួកខ្លះជាទាសៈកើតក្នុងផ្ទៃខ្ញុំស្រី ពួកខ្លះ
ជាទាសៈគេលោះដោយទ្រព្យ ពួកខ្លះជាទាសៈចូលទៅនៅខ្លួន
ឯង ពួកខ្លះបោះបង់(ទីលំនៅ) ព្រោះភ័យ ទៅនៅជាទាសៈគេ

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

ឯតេ នភនំ ចតុរោ ធាសា ។

អន្ធា ហិ យោជិតោ អហម្មំ ជាតោ

ករោ ច រត្តោ អករោ ច រត្តោ

ធាសោហំ នេវស្ស បរិមំ កត្ថា

ធម្មេន មំ មាណវំ តុយ្ហ នន្ទា ។

(១១៣) អយំបិ នុតិយោ វិជយោ មមជ្ជ

បុដ្ឋោ ហិ កត្តា វិវិត្ត បញ្ញំ

អធម្មរោ វត រាជសេដ្ឋោ

សុភាសិតំ នានុជាតាសិ មយ្ហំ ។

(១១៤) ឯវត្ថោ នោ សោ វិវិត្ត បញ្ញំ

ធាសោហមស្មំ ន ច ខោស្មំ ញាតិ

កណ្ណាហិ កណ្ណាន វំ ធនានំ

អាទាយ យេនិច្ឆសិ តេន កន្ធ ។

អក្ខរណ្ណំ នាម ។

(១១៥) វិជ្ជា វិសមាទស្ស កហដ្ឋស្ស សកំ យរំ

ខេមា វិត្ត កថំ អស្ស កថន អស្ស សង្កហោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ផាធក

ទាសៈរបស់ជនទាំងឡាយមាន ៤ ពួកនេះឯង ។ ឯយើង
 ពិតជាទាសៈកើតរំពឹងកំណើត ព្រះរាជាមានសេចក្តីចំរើនក្តី ព្រះ
 រាជាមានសេចក្តីមិនចំរើនក្តី (យើងមិនអាចនឹងពោលកុហក
 បានទេ) យើងបើទុកជាទៅកាន់ទី៨ទៅ ក៏គង់នៅជាទាសៈ
 របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធតទេ ម្ចាស់មាណព ព្រះរាជាគួរប្រទានយើង
 ដល់អ្នក ដោយធម៌ ។

[១១៣] (បុណ្ណកយក្ស...) នេះឯងជាជ័យជំនះទី២ របស់ខ្ញុំ ក្នុងថ្ងៃនេះ
 ព្រោះថា (វិជ្ជុរៈ) អាមាត្យ ដែលខ្ញុំសួរហើយ ក៏ញែកប្រស្នា
 ហើយ ឡើយ! ព្រះរាជាដ៏ប្រសើរមិនតាំងនៅក្នុងធម៌ ទ្រង់មិន
 អនុញ្ញាតឱ្យនូវវិជ្ជុរបណ្ឌិត ជាអ្នកពោលពាក្យព័រោះ ដល់ខ្ញុំ ។

[១១៤] (ព្រះបាទកោរព្យៈ...) បើវិជ្ជុរបណ្ឌិតនោះ ញែកប្រស្នាដល់
 យើងយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំជាទាសៈ មិនមែនជាញាតិទេ ម្ចាស់
 កប្បានៈ អ្នកចូរយកវិជ្ជុរបណ្ឌិត ជាទ្រព្យដ៏ប្រសើរជាងទ្រព្យ
 ទាំងឡាយចុះ អ្នកចូរយក ទៅតាមពេញចិត្តចុះ ។

បង អក្ខរណ្ណ ។

១១៥) (ព្រះបាទកោរព្យៈ...) ម្ចាស់វិជ្ជុរៈ កាលបុគ្គលជាគ្រហស្ថ នៅ
 គ្រប់គ្រងផ្ទះរបស់ខ្លួន តើគួរមានការប្រព្រឹត្តិដ៏ក្សេមក្សាន្ត ដោយ
 ប្រការដូចម្តេច គួរមានការសង្រ្គោះ ដោយប្រការដូចម្តេចហ្ន៎ ។

មហានិពាគេ នវមស្ស វិធុរជាតកស្ស យរាវសប្បញ្ញ

អព្យាបជ្ឈំ កតំ អស្ស សត្វវង្គី ច មាលារេ

អស្មា លោកា បរិលោកំ កតំ បេច្ច ន សោចតិ ។

(១១៦) តំ តត្ថ គតិមា ធិតិមា មតិមា អត្ថទស្សីតា

សង្ខតា សព្វធម្មានំ វិជ្ជារេ ឯតទព្រវិ ។

ន សាធារណធារស្ស ន គុញ្ញេ សាធុមេកកោ

ន សេវេលោកាយតិកំ នេតំ បញ្ញាយ វឌ្ឍនំ ។

សីលវា វត្ថុសម្មន្នោ អប្បមត្តោ វិចិត្រណោ

និវត្តវត្ថុ អត្តទ្វោ សុរតោ សឱលោ មុនុ ។

សង្កបេតា ច មិត្តានំ សិរីភាគំ វិជានវា

តប្បយ្យ អន្ធមានេន សនា សមណព្រាហ្មណោ ។

ធម្មកាមោ សុតាធារេ គរេយ្យ បរិបុត្តកោ

សក្កិទ្ធិំ បយ្យវាសេយ្យ សីលវន្តេ តហុស្សតេ ។

មហេន្ទរាគ វិគ្គរជាតក ទី ៩ ឃរាវាសប្បញ្ញា

គួរមានការមិនមានទុក្ខ ដោយប្រការដូចម្តេច មាណពល្លោះថា
ពោលពាក្យពិត តើដោយប្រការដូចម្តេច បុគ្គលជាគ្រហស្ថចេញ
ចាកលោកនេះ ទៅកាន់លោកខាងមុខ លុះទៅកាន់លោកខាង
មុខហើយ រមែងមិនសោកស្តាយ តើដោយប្រការដូចម្តេច ។

(១១៦) (អភិសម្ពុតាថា) វិគ្គរបណ្ឌិតអ្នកមានញាណគតិ មានព្យាយាម
មានប្រាជ្ញា យល់អត្ត យល់ធម៌ទាំងពួង បានឆ្លើយប្រស្នា⁺នុ៎ះ នឹងព្រះ
រាជានោះ ក្នុងរោងធម្មសភានោះថា គ្រហស្ថមិនគប្បីជាអ្នកមាន
ប្រពន្ធសាធារណៈ មិនគួរបរិភោគអាហារមានរសឆ្ងាញ់តែម្នាក់ឯង
មិនគួរគប់រករឿងផ្ដេសផ្ដាស ដែលទាក់ទងនឹងលោក (ព្រោះ)
រឿងបែបនេះ មិនមែនជាគ្រឿងបំរើប្រាជ្ញាទេ ។ គ្រហស្ថ គួរជា
អ្នកមានសីល បរិបូណ៌ដោយវត្ថុ មិនប្រហែស មានប្រាជ្ញាវង់វៃ
ជាអ្នកប្រព្រឹត្តទុនលំទោន មិនរឹងត្អឹង ជាអ្នកស្ងួតបូក មានពាក្យ
ទន់ព័រោះ មានអាការដ៏ទន់ភ្លន់ ។ ជាអ្នកសង្រួះមិត្តទាំងឡាយ
ជាអ្នកចែករំលែកទាន មានការចាត់ចែងដ៏ល្អ ញ៉ាំងសមណព្រា-
ហ្មណ៍ឲ្យឆ្អែតស្តាប់ស្តាប់ដោយបាយនឹងទឹក ក្នុងកាលទាំងពួង ។
ជាអ្នកប្រាថ្នាសុចរិតធម៌ ទ្រទ្រង់ការបេះដឹង ជាអ្នកសាកសួរ
ទស្សនាបច្ច័យទៅរកអ្នកមានសីល ជាពហុស្វគ្គ ដោយគោរព ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

យរោវសមាទស្ស កហាជ្ជស្ស សកំ យរំ

ទេមា វុត្តិ សិយា ឯរំ ឯរំ នុ អស្ស សង្កហោ ។

អព្យាបជ្ជោ សិយា ឯរំ សច្ចវាដី ច មាណវោ

អស្មា លោកា បរំ លោកំ ឯរំ បេច្ច ន សោចតិ ។

យរោវសប្បញ្ញា តាម ។

(១១៧) ឯហិ នាជំ កម៌ស្សាម ទិដ្ឋោ នោ ឥស្សរេន មេ

មមេវុត្តិ បដិបដ្ឋ ឯស ឆម្មោ សទន្តោ ។

(១១៨) ជាតាមិ មាណវ តយាហមស្មិ

ទិដ្ឋោហមស្មិ តវ ឥស្សរេន

តីហព្វ តំ វាសយេមុ អតារេ

យេនទ្ធិនា អនុសាសេមុ បុត្តេ ។

(១១៩) តម្មេ តថា ហោតុ វាសេមុ តីហំ

ក្បវុត្តិ ករំ អដ្ឋ យរេសុ កិច្ចំ

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

កាលបុគ្គលជាគ្រហស្ថនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះរបស់ខ្លួន គួរមានការប្រព្រឹត្តិ
 ដ៏ក្សេមក្សាន្តយ៉ាងនេះ គួរមានការសង្រ្គោះយ៉ាងនេះ ។ គ្រហស្ថ
 គួរជាអ្នកមិនមានទុក្ខយ៉ាងនេះ មាណពល្លោះថា ពោលពាក្យពិត
 យ៉ាងនេះ គ្រហស្ថចេញចាកលោកនេះ ទៅកាន់លោកខាងមុខ
 លុះទៅកាន់លោកខាងមុខហើយ រមែងមិនសោកស្តាយយ៉ាងនេះ ។

ចប់ យរាវិសឃ្លញ្ញ ។

(១១៧) (បុណ្ណកយក្ស...) លោកចូរមក យើងនឹងទៅឥឡូវនេះ លោក
 (ដែលព្រះបាទធនញ្ញយ) ជាឥស្សរៈ បានព្រះរាជទាន ដល់ខ្ញុំ
 ហើយ ចូរប្រតិបត្តិឲ្យជាប្រយោជន៍ដល់ខ្ញុំ នេះជាទំនៀម របស់
 អ្នកប្រាជ្ញ ក្នុងកាលមុន ។

(១១៨) (វិគ្គរបណ្ឌិត...) ម្ចាស់មាណព ខ្ញុំដឹងថា ខ្លួនខ្ញុំនៅក្នុងកណ្តាប់
 ដៃអ្នកហើយ (ព្រោះ) ខ្ញុំត្រូវព្រះបាទធនញ្ញយ ជាឥស្សរៈ
 ព្រះរាជទានដល់អ្នកហើយ តែយើងសូមឲ្យអ្នកនៅ ក្នុងផ្ទះ
 យើងអស់រោងថ្ងៃ ទំរាំយើងប្រៀនប្រដៅកូននឹងប្រពន្ធសិន ។

(១១៩) (បុណ្ណកយក្ស...) លោកពោលពាក្យណា ពាក្យនោះចូរ
 មានដល់ខ្ញុំ ដោយប្រការដូច្នោះ យើងគប្បីនៅអស់ ៣ ថ្ងៃ
 លោកដ៏ចម្រើន ចូរធ្វើកិច្ចក្នុងផ្ទះ (របស់លោក) ក្នុងថ្ងៃនេះចុះ

មហានិបាតេ សវេស្ស វិជ្ជាជានកស្ស លក្ខណំ
 អនុសាសនំ បុត្តនារេ កវជ្ជ
 យថា តយំ បេច្ច សុខំ កវេយ្យ ។

[១២០] សាធូតិ វត្ថាន បហូតកាមោ
 បក្កាមិ យត្តោ វិជ្ជារេន សន្និ
 តំ កុញ្ញរាជញ្ញហយានុច្ចិលំ
 ចារេត្តិ អន្តេបុរមរិយសេដ្ឋោ ។

[១២១] កោតំ មយ្យញ្ច បិយញ្ច កេតំ
 ឧបាគមិ តត្ថ សុរម្មបំ
 បហូតកត្តំ តហុអន្តបាទំ
 មសក្កសារំ វិយ វាសវស្ស ។

[១២២] តត្ថ នច្ចន្តំ តាយន្តំ អរិយន្តំ វរវរំ
 អច្ចរា វិយ នេវេសុ ជារិយោ សមលន្តតា ។
 សមន្តីកត្តា បមុទាហិ យត្តំ
 អន្នេន ចានេន ច ធម្មទាលោ
 អត្តតមេវានុវិច្ឆនយន្តោ
 ចារេត្តិ ករិយាយ តថា សកាសេ ។

មហានិបាត វិច្ឆរជាតក ទី ៩ លព្វកណ្ណ

លោកដ៏ចម្រើន ចូរប្រៀនប្រដៅបុត្រនឹងភរិយា ក្នុងថ្ងៃនេះចុះ
កាលបើលោកចេញទៅ (បុត្រនឹងភរិយារបស់លោក) បាន
សេចក្តីស្តុយាន្តណា (សូមប្រៀនប្រដៅយាន្តនោះ) ។

(១២០) (អភិសម្ពុទ្ធតាថា) បុណ្ណកយក្ស មានភោគៈជាគ្រឿងប្រាថ្នា
ច្រើន បានពោលថា សាធុដូច្នេះ ក៏ចៀសចេញទៅជាមួយនឹង
វិធុរបណ្ឌិត ឯវិធុរបណ្ឌិតជាបុគ្គលប្រសើរថ្លៃថ្នូរ ចូលទៅកាន់
ខាងក្នុងបុរីនោះ ដែលបរិបូណ៌ដោយវិវិទ្យានិងសេវាជាដើម។

(១២១) បណ្ណាប្រាសាទទាំងនោះ គឺកោត្តាប្រាសាទ មយ្យប្រាសាទ
បិយកេតប្រាសាទ ព្រះមហាសត្វ(នាំបុណ្ណកយក្ស)ចូលទៅកាន់
ប្រាសាទជាទីរករាយក្រៃលែង ជាប្រាសាទមានកក្កហារច្រើន
មានបាយន្តនិងទឹកច្រើន ដូចជា(ភព)មសក្កសារៈនៃព្រះវរុស្សៈ ។

(១២២) នាងនារីទាំងឡាយ តាក់តែងខ្លួនដ៏សមរម្យល្អ រាំ ច្រៀង ហៅរក
ដ៏ប្រសើរក្រៃលែង ក្នុងប្រាសាទនោះ ដូចស្រីអប្សរក្នុងទេវលោក ។
ព្រះមហាសត្វអ្នករក្សាធម៌ ធ្វើបុណ្ណកយក្សឱ្យបរិបូណ៌ដោយពួកនារី
ជាទីរករាយផង ដោយបាយន្តនិងទឹកផង ហើយជ្រើសរើសតែសេចក្តី
យ៉ាងសំខាន់ ទើបចូលទៅក្នុងសំណាក់ភរិយា ក្នុងកាលនោះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

តំ ចន្ទនគន្ធរសានុលតំ

សុវណ្ណាជញ្ញាននិគ្គសាទិសំ

ភវយំ អវច ឯហំ សុលោហំ កោតិ

បុត្តានំ អាមន្តយ តម្កនេត្ត ។

សុត្វាន វាក្យំ បតិចោ អនោជា

សុលាសំ អវច តម្កនជី សុនេត្ត

អាមន្តយ ចម្មធរានំ ចេតេ

បុត្តានំ ឥន្ទ្របុប្ផសាមេ ។

(១២៣) តេ អាតតេ មុន្ទំ ជម្ពទាលោ

តុម្កត្វា បុត្តេ អវិកម្ភមាចោ

អាមន្តយិត្វាន អវេច វាក្យំ

និដ្ឋោហំ រក្ខា ឥធ មាណវស្ស ។

តស្សជ្ជហំ អត្តសុខំ វិធមយ្យោ

អាមាយ យេនិច្ឆតិ តេន កុច្ឆតិ

អហព្វា វោ អនុសាសនំ អាតតោស្មិ

កុច្ឆំ អហំ អបរិត្តាយ កុច្ឆេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

មហាសត្វនិយាយនឹងភរិយា ដែលមានខ្លួនបោះត្រាំដោយទឹក
 ក្រអូបនៃខ្លឹមចន្ទន៍ មានសម្បុរប្រាកដស្មើដោយឆ្ការនៃមាស
 ដូចជា ម្ចាស់នាងដ៏ចំរើនមានភ្នែកក្រហម នាងចូរមក ចូរ
 ស្តាប់ខ្ញុំ ចូរហៅបុត្រនឹងឆ័តាមក ។ នាងអនោជា បានស្តាប់
 ពាក្យរបស់ប្តីហើយ ក៏និយាយនឹងកូនប្រសាស្រី មានក្រចក
 ក្រហម មានភ្នែកល្អថា ម្ចាស់នាងមានសម្បុរដូចផ្កាពងព្រឹក្ស
 នាងចូរហៅបុត្រនឹងឆ័តា ដែលទ្រទ្រង់ប្រដាប់ទាំងនោះមក ។

(១២៣) ព្រះមហាសត្វជាអ្នករក្សាធម៌ ឥតមានញាប់ញ័រនឹងកូនទាំង
 ឡាយ បើបក្សាលកូនទាំងឡាយនោះ ដែលមកដល់ហើយ
 ហៅមកនិយាយពាក្យថា អញត្រូវព្រះរាជា ក្នុងក្រុងឥន្ទបត្ត
 នេះប្រទានដល់មាណពហើយ ។ ថ្ងៃនេះអញមានសេចក្តីសុខ
 ក្នុងខ្លួនទេ (ឥសី ៣ ថ្ងៃទៅ) អញនឹងជាអ្នកបំរើមាណពនោះ
 មាណពនោះ នាំអញទៅតាមសេចក្តីត្រូវការ ចំណែកខាង
 អញដែលមកនេះដើម្បីប្រៀនប្រដៅអ្នកទាំងឡាយ(ព្រោះថា)
 អញនឹងទៅ ដោយមិនបានការពារ(មុន) ដូចម្តេចបាន ។

មហាធិបតេ ឧបេស្ស វិបុលាកស្ស រាជវិសតីកណ្ណំ
 សចេ វោ រាជា កុរុរដ្ឋវាសី
 ជនសន្តោ បុត្រយ្យ បហុតកាម្រា
 កំមាភិជាតាថ បុរេ បុរាណំ
 កី វោ បិតា អនុសាសេ បុរត្ថា ។
 សមាទាសនា ហោថ មយា ច សព្វេ
 កោ ជីវ រញ្ញោ អត្ថតិកោ មនុស្សោ
 តមញ្ញលី ករិយ វទេថ ឯវំ
 មា ហោ ទេវ ន ហំ ឯស^(១) ធម្មោ
 វិយក្សរាជស្ស ជិហំនជន្តោ
 សមាទាសនា ទេវ កថំ ករេយ្យ ។

លក្ខណ្ឌំ^(២) ។

(១២២) សោ ច បុត្តេ អមត្តេ ច ញាតយោ សុហទដ្ឋនេ
 អលំនមនស្ត្រេយ្យា វិជុរោ ឯតទត្រវិ ។
 ឯថយ្យា រាជវសតី ជិសីទិត្វា សុណាថ មេ
 យថា រាជកុលំ បត្តោ យសំ ហោសោ ជិតត្ថតិ ។

១ ម. ផេស ។ ២ ម. បញ្ចេណកណ្ណំ នាម ។

មហានិពាត វិចារជាតក ទី ៩ រាជវិសតីកណ្ត

បើព្រះរាជាទៅក្នុងដែនក្រុង ជាអ្នកភ្ជាប់មិត្តជន មានភោគៈជាទី
 ប្រាថ្នាច្រើន សួរកូនឯងទាំងឡាយថា អ្នកទាំងឡាយ ដឹង
 ច្បាស់នូវដំណើរបូរណក្នុងកាលមុនដែរឬ បិតារបស់អ្នកទាំង
 ឡាយបានប្រៀនប្រដៅ ក្នុងកាលមុនដូចម្តេចខ្លះ មួយទៀត
 ពួកអ្នកទាំងអស់គ្នា ចូរមានភាសនៈស្មើនឹងយើងចុះ (ព្រោះ)
 ក្នុងរាជត្រកូលនេះ រកមនុស្សណា របស់ព្រះរាជា ជាអ្នកខ្ពង់
 ខ្ពស់ (ឲ្យស្មើនឹងពួកអ្នក) មិនមានទេ ពួកកូនឯងគប្បីធ្វើអញ្ញាលី
 ទូលព្រះរាជាយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព សូមព្រះ
 អង្គកុំត្រាស់យ៉ាងនេះ ព្រោះថា នេះមិនមែនជាបវេណីធម៌ទេ
 បពិត្រព្រះសម្មតិទេព សត្វចចកមានជាតិថោកទាប គប្បី
 មានភាសនៈ ស្មើនឹងកេសរសីហៈ ដូចម្តេចបាន ។

ចប់ លក្ខណៈ ។

(១២៤) (អភិសមុទតាថា) វិចារបណ្ឌិតនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះ ដោយចិត្ត
 មិនញ្ញាញ បានពោលពាក្យនេះនឹងចុក្រ អាមាត្យ ញាតិ សំឡាញ់
 ថា ម្ចាស់កូនសំឡាញ់ទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយមកអង្គុយ
 ស្តាប់រាជវិសតីធម៌(ច្បាប់សម្រាប់នៅក្នុងរាជត្រកូល) របស់អញដែល
 ជាច្បាប់សម្រាប់បុរសចូលទៅកាន់រាជត្រកូល រមែងបាននូវយស ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជានកំ

[១២៥] ន ហិ វាជត្តលំ បត្តោ អញ្ញាតោ លាភតេ យសំ

នាតិស្វរេ នាតិធុម្មេនា នប្បមត្តោ តុនាចនំ ។

យនាស្ស សីលំ បញ្ញាញ សោចេយ្យញ្ញាធិកច្ឆតិ

អថ វិស្សាសតេ តម្ហិ តុយញ្ញាស្ស ន រត្តតិ ។

[១២៦] តុលា យថា បត្តហិតា សមទណ្ឌា សុធាវិតា

អជ្ឈិដ្ឋោ ន វិកម្មេយ្យ ស វាជវសតី វសេ ។

តុលា យថា បត្តហិតា សមទណ្ឌា សុធាវិតា

សព្វាធិ អភិសម្មោន្តោ ស វាជវសតី វសេ ។

[២២៧] ធិវា វា យធិ វា រត្តិ វាជតិច្ឆេសុ បណ្ឌិតោ

អជ្ឈិដ្ឋោ ន វិកម្មេយ្យ ស វាជវសតី វសេ ។

ធិវា វា យធិ វា រត្តិ វាជតិច្ឆេសុ បណ្ឌិតោ

សព្វាធិ អភិសម្មោន្តោ ស វាជវសតី វសេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

(១២៥) រាជសេវកៈ ដែលចូលទៅកាន់រាជត្រកូល (មានគុណសម្បត្តិ)
 មិនប្រាកដ វេមន៍មិនបានយសទេ រាជសេវកៈមិនត្រូវជាអ្នកភ្ញៀវភ្នំ
 ពេក មិនត្រូវជាអ្នកខ្លាចពេក មិនត្រូវធ្វេសប្រហែស ក្នុងកាលណា
 ឡើយ ។ ព្រះរាជាជ្រាបច្បាស់ នូវអាចារសម្បត្តិ នឹងសេចក្តីចេះដឹង
 ព្រមទាំងសេចក្តីស្អាត របស់រាជសេវកៈនោះ ក្នុងកាលណា ព្រះរាជា
 ក៏វេមន៍ស្ម័គ្រស្មាលចំពោះរាជសេវកៈនោះ ក្នុងកាលណោះ ទាំងមិន
 លាក់នូវអាថ៌កំបាំង (របស់ព្រះអង្គ) នឹងរាជសេវកៈនោះទេ ។

(១២៦) រាជសេវកៈ ដែលព្រះរាជាត្រាស់ប្រើ (ក្នុងរាជកិច្ចណាមួយ) មិន
 គប្បីធ្វើរាជកិច្ចនោះឲ្យកម្រើក (ល្បឿន) ទេ ត្រូវធ្វើឲ្យដូចជាដង្ហើម
 ដែលគេលើកឡើងហើយ មានដងស្មើ ទៀងល្អ ។ រាជសេវកៈ
 ធ្វើរាជកិច្ចទាំងពួង ដូចដង្ហើមដែលគេលើកឡើងហើយ មានដងស្មើ
 ទៀងល្អ រាជសេវកៈនោះ ទើបគួរនៅក្នុងរាជត្រកូល ។

(១២៧) រាជសេវកៈ ជាអ្នកឈ្លាសវៃ ក្នុងរាជកិច្ចទាំងឡាយ ដែល
 ព្រះរាជាត្រូវប្រើ ក្នុងវេលាថ្ងៃ ឬក្នុងវេលាយប់ មិនគប្បី
 ធ្វើរាជកិច្ចនោះឲ្យកម្រើក រាជសេវកៈនោះ ទើបគួរនៅក្នុងរាជ-
 ត្រកូល ។ រាជសេវកៈ ជាអ្នកឈ្លាសវៃ ក្នុងរាជកិច្ចទាំងឡាយ
 ធ្វើរាជកិច្ចគ្រប់យ៉ាង ក្នុងវេលាថ្ងៃ ឬក្នុងវេលាយប់ (ឲ្យសម្រេច
 ដោយរៀបរយ) រាជសេវកៈនោះ ទើបគួរនៅក្នុងរាជត្រកូល ។

មហានិពាតេ នវិមស្ស វិទុរជាតកស្ស រាជវិសតីកណ្តំ

យោ ចស្ស សុកតោ មត្តោ រញ្ញោ សុបដ៏យាទិតោ

ន តេន វុត្តោ កច្ឆយ្យ ស រាជវសតី វសេ ។

(១២៨) ន រញ្ញោ សមកំ កុញ្ញោ កាមកោតេ កុណាចនំ

សព្វត្ថ បច្ឆតោ កច្ឆេ ស រាជវសតី វសេ ។

ន រញ្ញោ សទិសំ វុត្ថំ ន មាលំ ន វិលេបនំ

អាភិប្បំ សរកុត្តំ វា ន រញ្ញោ សទិសមាចរេ

អញ្ញំ ករេយ្យ អាភិប្បំ ស រាជវសតី វសេ ។

(១២៩) តីឡេ រាជា អមច្ចេហិ ភរិយាហិ បរិវរិតោ

នាមច្ចោ រាជភរិយាសុ ភាវំ កុព្វេថ បណ្ឌិតោ ។

អនុទ្ធតោ អចបលោ និបកោ សិវុត្ថិន្ទ្រយោ

មនោបណិធិសម្បជ្ជោ ស រាជវសតី វសេ ។

(២៣០) នាស្ស ភរិយាហិ តីឡេយ្យ ន មន្តេយ្យ រហោកតោ

នាស្ស កោសាធនំ កល្យាណ ស រាជវសតី វសេ ។

មហានិបាត វិច្ឆុដ្ឋាន ទី ៩ រាជវិសត្តកណ្ត

ផ្លូវណាដែលគេធ្វើល្អ ចាត់ចែងល្អសម្រាប់ព្រះរាជា រាជសេវកៈ
ដែលព្រះរាជាត្រាស់ហើយ មិនត្រូវដើរទៅតាមផ្លូវនោះ រាជសេវកៈ
នោះ ទើបគួរនៅក្នុងរាជត្រកូល ។

[១២៨] រាជសេវកៈ មិនគួរប្រើប្រាស់តាមគោតៈស្មើនឹងព្រះរាជាក្នុងកាល
ណាឡើយ ត្រូវដើរខាងក្រោយក្នុងកាមគុណគ្រប់យ៉ាង រាជសេវកៈ
នោះទើបគួរនៅក្នុងរាជត្រកូល ។ រាជសេវកៈមិនត្រូវប្រើប្រាស់សំពត់
មិនត្រូវប្រើប្រាស់ផ្កាកម្រង មិនត្រូវប្រើប្រាស់គ្រឿងលាប ឲ្យដូច
របស់ព្រះរាជា មិនត្រូវប្រព្រឹត្តកិរិយា ឬការនិយាយស្តី ឲ្យដូច
ព្រះរាជា ត្រូវធ្វើអាកប្បកិរិយាដទៃវិញ រាជសេវកៈនោះ ទើបគួរ
នៅក្នុងរាជត្រកូល ។

[១២៩] ព្រះរាជា ទ្រង់ក្រសាលនឹងរាជសេវកៈ មានស្រីស្នំគាល់បំរើ
អាមាត្យជាបណ្ឌិត មិនត្រូវធ្វើសេចក្តីស្ម័គ្រស្មាលចំពោះពួកស្រីស្នំ
របស់ព្រះរាជាទេ ។ រាជសេវកៈ ជាអ្នកមិនឆ្លើងឆ្លៃ មិនឃើសឃ្លង
ជាអ្នកមានប្រាជ្ញាខ្ជាប់ខ្ជួន សង្រួមផ្តុំន្ទុយដ៏ល្អ បរិបូណ៌ដោយការ
តំកល់ចិត្ត រាជសេវកៈនោះ ទើបគួរនៅក្នុងរាជត្រកូល ។

[១៣០] រាជសេវកៈ មិនត្រូវប្រឡែង មិនត្រូវនៅក្នុងទីស្ងាត់ ប្រឹក្សាជាមួយ
នឹងពួកស្រីស្នំរបស់ព្រះរាជា មិនត្រូវលួចយកព្រះរាជទ្រព្យអំពីឃ្លាំង
របស់ព្រះរាជានោះទេ រាជសេវកៈនោះទើបគួរនៅក្នុងរាជត្រកូល ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ផាតកំ

ន និទ្ទំ តហ្ម មញ្ញោយ្យ ន មនាយ សុរិ បិវេ

នាស្ស នាយេ មិគេ ហញ្ញោ ស រាជវសតី វិសេ ។

នាស្ស បិមំ ន បល្លង្គំ ន កោដ្ឋំ ន ធារិ វជំ

សម្មតោម្ពតិ អាវុធា ស រាជវសតី វិសេ ។

នាតិទ្ធកេ កដេ រញ្ញោ នាត្វាសន្នេ វិចត្តុណោ

សមេត្តញ្ចស្ស^(១) តិដ្ឋេយ្យ សន្និស្សន្តោ សកត្តនោ ។

ន មេ រាជា សខា ហោតិ ន រាជា ហោតិ មេធីនោ

ទិប្បំ កុដ្ឋន្តំ រាជា នោ សុតេនត្តិវេ យដ្ឋតំ ។

ន បូជិតោ មញ្ញាមា នោ មេធាវី បល្លិតោ នរោ

ដរុសំ បដិមន្តេយ្យ រាជាជំ បរិសំ កតំ ។

[១៣១] លទ្ធិទ្ធារោ លកេ ឆ្វារំ នេវ រាជ្ជសុ វិស្សសេ

អត្ថេ សំយតោ តិដ្ឋេ ស រាជវសតី វិសេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ផាគព

រាជសេវកៈ មិនគប្បីសំគាល់ការដេកច្រើន មិនត្រូវផឹកសុរាឲ្យស្រវឹង
 មិនត្រូវបៀតបៀនពួកម្រឹកដែលទ្រង់ឲ្យអភ័យ រាជសេវកៈនោះទើប
 គួរនៅក្នុងរាជត្រកូល ។ រាជសេវកៈ មិនត្រូវឡើងកាន់តាំង មិនត្រូវ
 ឡើងកាន់បល្ល័ង្ក មិនត្រូវឡើងកាន់កៅអី មិនត្រូវឡើងកាន់នាវា
 ឬកាន់របរបស់ព្រះរាជា ដោយគិតថា ខ្លួនអញព្រះរាជាប្រោស
 ប្រាណហើយដូច្នេះទេ រាជសេវកៈនោះ ទើបគួរនៅក្នុងរាជត្រកូល ។
 រាជសេវកៈជាអ្នករាងវែក ត្រូវគាល់ព្រះរាជា ក្នុងទីមិនឆ្ងាយពេក មិន
 ជិតពេក គប្បីបិតតនៅល្មមតែព្រះរាជាទតឃើញ ទាំងខ្លួនឯងក៏មើល
 ឃើញព្រះរាជាជាម្ចាស់ ។ រាជសេវកៈ(គួរគិតថា) ព្រះរាជាមិនមែន
 ជាសំឡាញ់របស់អញទេ ព្រះរាជា មិនមែនជាគូកន(របស់អញទេ)
 ធម្មតាព្រះរាជាទាំងឡាយ រមែងខ្វល់ឆាប់ ដូចភ្នែកដែលត្រូវលំអង្គ
 មានកន្ទុយស្រវី (ជាដើម) ប៉ះពាល់ ។ ជនជាបណ្ឌិត អ្នក
 មានប្រាជ្ញា មិនត្រូវសំគាល់ថា ព្រះរាជាឬជាអញហើយ ក៏ពិតទូល
 ហេតុអាក្រក់ ចំពោះព្រះរាជា ដែលយាងមកកាន់បរិស័ទ ។

(១៣១) រាជសេវកៈ ទុកជាបានអនុញ្ញាតទ្វារហើយ ត្រូវបានអនុញ្ញាត
 ទ្វារ (ទៀតសឹមទូល) មិនត្រូវទុកចិត្តចំពោះព្រះរាជាទាំងឡាយ
 គប្បីប្រយ័ត្នដូចភ្លើង រាជសេវកៈនោះ ទើបគួរនៅក្នុងរាជត្រកូល ។

មហានិពាចេ នវិមស្ស វិគ្គរោតកកស្ស រាជវិសត្តកល្លំ

បុត្តំ វា ភាគរំ សំ វា សម្បត្តិណ្ណានិ ខត្តិយោ

តាមេហំ និតមេហំ វា រដ្ឋេហំ ជនបទេហំ វា

តុណ្ហិក្ខុតោ ឧបេក្ខេយ្យ^(១) ន កណ្ណោនេត្តចាបកំ។

(១៣២) ហត្ថារោហា អនិកដ្ឋា រថិកា បត្តិការកា

តេសំ កម្មាបទានេន រាជា វឌ្ឍេតិ វេត្តនំ

ន តេសំ អន្តរា កច្ឆេ ស រាជវសតី វសេ ។

ចាចោវ ឌីនមេ ជីរោ វិសោ វាចិ បកម្បយេ

បដិលោមំ ន វត្តេយ្យ ស រាជវសតី វសេ ។

ចា ចាវុទ្ធកោ អស្ស មច្ឆោវស្ស អជ្ជិតា

អប្បាសិ និបកោ សូរោ ស រាជវសតី វសេ ។

(១៣៣) ន ពាឡិ ឥត្ថី កច្ឆេយ្យ សម្មស្សំ តេជសឡំ

កាសំ សាសំ ធរំ ពាល្យំ ឌីណាមេដោ និតច្ឆតិ ។

នាតិវេលំ បកាសេយ្យ ន តុណ្ហិ សព្វទា សិយា

អវត្តិណ្ណំ មិតំ វាចិ បត្តេ កាលេ ឧទ្ទិរយេ ។

អកោដលោ អស ឡ្ហេដ្ឋា សច្ចោ សណ្ណោ អបេសុណោ

សម្មំ កំ ន កាសេយ្យ ស រាជវសតី វសេ ។

មហានិបាត វិច្ឆុដោតក ទី ៩ រាជវេស្តិកណ្ណ

ព្រះរាជាជាក្សត្រិយ៍ទ្រង់លើកតំកើងព្រះរាជបុត្របុក្សត្រិយ៍ ជាបងប្អូន
 របស់ព្រះអង្គ ដោយស្រុកប្អូនគម ដោយផែនប្អូនជនបទ រាជសេវកៈ
 ត្រូវនៅស្ងៀម រំពឹងមើល មិនត្រូវនិយាយឥតុណ្ហប្បទោសឡើយ ។

[១៣២] ព្រះរាជាទ្រង់បន្ថែមបៀវត្សរ៍ដល់ពលដំរី ពលរថ ពលថ្មើរជើង
 ទាំងនោះ ដោយការប្រគល់ឲ្យចំពោះការងារ រាជសេវកៈមិនត្រូវ
 ធ្វើឲ្យអន្តរាយ (លាក) របស់ពលទាំងនោះ រាជសេវកៈនោះ ទើបគួរ
 នៅក្នុងរាជត្រកូល ។ រាជសេវកៈជាអ្នកប្រាជ្ញ ត្រូវទុនលំទោន
 ដូចជាដង្កូ ត្រូវញាប់ញ័រដូចជាឫស្សី មិនត្រូវប្រព្រឹត្តទង្វើទាស់ទេ
 រាជសេវកៈនោះទើបគួរនៅក្នុងរាជត្រកូល ។ រាជសេវកៈត្រូវមានពោះ
 ធ្ងរ ដូចបន្ទោះធូ មិនត្រូវមានអណ្តាតដូចត្រី ត្រូវស្ម័គ្រច មានប្រាជ្ញា
 រក្សាខ្លួន ក្លៀវក្លា រាជសេវកៈនោះ ទើបគួរនៅក្នុងរាជត្រកូល ។

[១៣៣] រាជសេវកៈមិនត្រូវប៉ះពាល់គប់ស្រី ជាហេតុឲ្យអស់គេជះខ្វាំងពេក
 ទេ សេវកៈដែលអស់ប្រាជ្ញា រឺមិនដល់នូវរោគក្អក ហិត ទុរន់ទុរ
 មានកំឡាំងថយ ។ រាជសេវកៈមិនត្រូវនិយាយហួសកម្រិត មិនត្រូវ
 ស្ងៀមគ្រប់កាលទាំងពួងទេ ត្រូវពោលពាក្យមិនរោយរាយ ល្មមប្រ-
 មាណក្នុងកាលដែលត្រូវការ ។ រាជសេវកៈគប្បីជាអ្នកមិនក្រោធ មិន
 បៀតបៀនគេ មានពាក្យសច្ចៈ ផ្អែមល្អម មិនញុះញង់ មិននិយាយ
 ពាក្យឥតប្រយោជន៍ រាជសេវកៈនោះ ទើបគួរនៅក្នុងរាជត្រកូល ។

(១៣៤) មាតាបេតិកភោ អស្ស កុលេ ជេដ្ឋាបទាយិកោ

សឈ្លោ សខីលសម្ពាសោ ស រាជវសតី វសេ ។

វិជីតោ សិប្បវា នន្តោ កតត្តោ និយតោ មុនុ

អប្បមត្តោ សុច្ឆន្ទក្ខោ ស រាជវសតី វសេ ។

ជិវតវុត្តិ វុឡោសុ សប្បតិស្សោ សតារវេ

សុរតោ សុខសំវាសោ ស រាជវសតី វសេ ។

អារកា បរិវេជ្ជេយ្យ សញ្ញត្តិ បហិតំ ជជំ

ភត្តារញ្ញេវទិត្តេយ្យ ន ច អញ្ញស្ស រាជីនោ ។

(១៣៥) សមណោ ព្រាហ្មណោ ចាបិ សីលវុទ្ធិ ពហុស្សតេ

សក្កន្ធិ បយិវុទាសេយ្យ ស រាជវសតី វសេ ។

សមណោ ព្រាហ្មណោ ចាបិ សីលវុទ្ធិ ពហុស្សតេ

សក្កន្ធិ អនុវាសេយ្យ ស រាជវសតី វសេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

[១៣២] រាជសេវកៈ ត្រូវចិញ្ចឹមមាតានឹងបិតា ត្រូវមានសេចក្តីគោរព
 ចំពោះបុគ្គលជាធំក្នុងត្រកូល មានវាចាផ្អែមល្អម ពោលពាក្យ
 មត់ហ្មង រាជសេវកៈនោះ ទើបគួរនៅក្នុងរាជត្រកូល ។ សេវកៈត្រូវ
 មានសណ្តាប់ធ្នាប់មានសិល្បសាស្ត្រ មានឥន្ទ្រិយទូន្មានហើយ មាន
 ខ្លួនធ្វើហើយ (ចេះស្ទាត់) ជាអ្នកនឹងខ្លួន មានអធិស្ឋានស្រយីទន់ភ្លន់ មិន
 ធ្វេសប្រហែស ជាអ្នកស្អាត ទាំងឈ្មោះស្រី រាជសេវកៈនោះទើបគួរ
 នៅក្នុងរាជត្រកូល ។ រាជសេវកៈត្រូវមានសេចក្តីប្រព្រឹត្តិទុនលំទោន
 កោតក្រែង គោរព ចំពោះបុគ្គលចំរើន (ដោយវ័យជាដើម) ជាអ្នក
 ស្មោះត្រង់ នៅរួមជាសុខ រាជសេវកៈនោះទើបគួរនៅក្នុងរាជត្រកូល ។
 រាជសេវកៈគប្បីវៀរឲ្យឆ្ងាយចេញ នូវជនដែលព្រះរាជាដទៃបញ្ជូន
 មកដើម្បីការស្ទាត់កំបាំង គប្បីរំពៃមើលចំពោះព្រះរាជាជាម្ចាស់
 (របស់ខ្លួន) មិនត្រូវនិយាយចំពោះព្រះរាជាដទៃទេ ។

[១៣៣] រាជសេវកៈ គប្បីគប្បក ចំពោះសមណៈ នឹងព្រាហ្មណ៍
 អ្នកមានសីល ជាពហុស្ស្រុត ដោយគោរព រាជសេវកៈនោះ ទើប
 គួរនៅក្នុងរាជត្រកូល ។ រាជសេវកៈ គួរប្រព្រឹត្ត តាមពួក
 សមណៈនឹងព្រាហ្មណ៍ អ្នកមានសីល ជាពហុស្ស្រុត ដោយ
 គោរព រាជសេវកៈនោះ ទើបគួរនៅ ក្នុងរាជត្រកូល ។

មហានិពាគេ នវិមស្ស វិបុលាភកស្ស រាជវសតីកណ្តំ

សមណោ ព្រាហ្មណោ ចាបិ សីលវន្តោ ពហុស្សតេ

តប្បេយ្យ អន្ធមាទេន ស រាជវសតី វសេ ។

សមណោ ព្រាហ្មណោ ចាបិ សីលវន្តោ ពហុស្សតេ

អាសន្នេ បញ្ចេ សេវេថ អាគម្ពំ វុឡ្យមត្តនោ ។

[១៣៦] ទិន្នបុត្តំ ន ហារេយ្យ ទានំ សមណា ព្រាហ្មណោ

ន ច កិត្តំ និវរេយ្យ ទានកាលេ វិនិព្វកេ ។

បញ្ចវា តុទ្ធិសម្មន្នោ វិនាសវិនិកោ វិនោ

កាលញ្ច សមយញ្ច ច ស រាជវសតី វសេ ។

ឧដ្ឋាតា កម្មនេយ្យសុ អប្បមត្តោ វិចត្តុណា

សុសិវិហិតកម្មន្នោ ស រាជវសតី វសេ ។

[១៣៧] ខលំ សាលំ បស្សំ ខេត្តំ កត្តា ចស្ស អភិក្កណំ

មិតំ ធាតុំ និវារេយ្យ មិតំ ច ចាចាយេ យវេ ។

មហានិបាត វិច្ឆុដ្ឋាន ទី ៩ រាជវេសិកកណ្ណ

រាជសេវកៈ គួរញ៉ាំងសមណៈនឹងព្រាហ្មណ៍ អ្នកមានសីល ជា
ពហុស្ស្រូតឲ្យផ្អែកស្តាប់ស្តាប់ ដោយបាយនឹងទឹក រាជសេវកៈនោះ
ទើបគួរនៅក្នុងរាជត្រកូល ។ រាជសេវកៈ កាលបើប្រាថ្នាសេចក្តី
ចំរើនដល់ខ្លួន គប្បីចូលទៅគប់រកសមណៈ នឹងព្រាហ្មណ៍ អ្នកមាន
សីល ជាពហុស្ស្រូត ជាបណ្ឌិត ។

[១៣៦] រាជសេវកៈ មិនត្រូវញ៉ាំងទានដែលព្រះរាជា ធ្លាប់ព្រះរាជទាន
ដល់សមណៈនឹងព្រាហ្មណ៍ ឲ្យសាបសូន្យ ទាំងមិនគួរយាត់វត្តណា
មួយ ចំពោះពួកស្វាមី ក្នុងកាលជាទីព្រះរាជទាន ។ រាជសេវកៈជា
អ្នកមានប្រាជ្ញា បរិបូណ៌ដោយទុបាយ ជាអ្នកធ្វើវិទ្យាសក្តិវិធីចាត់
ចែង ជាអ្នកដឹងកាល (ជាទីធ្វើបុណ្យ) ដឹងសម័យ (ប្រកបការងារ)
រាជសេវកៈនោះ ទើបគួរនៅក្នុងរាជត្រកូល ។ រាជសេវកៈជាអ្នកខ្លះ
ខ្លាំង មិនប្រមាទ ឈ្លាសវៃ ចាត់ចែងការងារដ៏ល្អ ក្នុងក្រសួងការងារ
ទាំងឡាយ ត្រូវមានសេចក្តីព្យាយាម ចាត់ចែងរាជកិច្ចឲ្យប្រព្រឹត្ត
ទៅដោយស្រួល រាជសេវកៈនោះ ទើបគួរនៅក្នុងរាជត្រកូល ។

[១៣៧] រាជសេវកៈគួរទៅ (ត្រួតត្រាមើល) លានស្រូវ រោងចិញ្ចឹមសត្វ
នឹងស្រែចំការ (របស់ព្រះរាជា) ឲ្យរឿយៗ គប្បីទុកដាក់ស្រូវដែល
រាល់ហើយផង ឲ្យគង់រំពឹងអង្ករ ដែលរាល់ហើយក្នុងផ្ទះផង ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

បុត្តំ វា ភាគរំ សំ វា សីលេសុ អសមាហិតំ

អនុត្តរំ ហិតេ ពាលា យថា បេតា តថេវតេ ។

ចោឡញ្ច នេសំ បិណ្ឌញ្ច អាសីនានំ បទាបយេ

នាសេ កម្មករេ ចោសេ សីលេសុ សុសមាហិតេ

នក្ខេ ឧដ្ឋានសម្បន្នេ អាធិបច្ចស្មំ ហិបយេ ។

(១៣៨) សីលវា ច អលោកោ ច អនុវត្តោ ច វជិរោ

អាវីរោ ហិតោ តស្ស ស វជីរសតី វិសេ ។

ឆន្ទញ្ច វជិរោ ចស្ស ចិត្តដ្ឋោ ចស្ស វជិរោ

អសម្ព័សក្កុត្តិស្ស ស វជីរសតី វិសេ ។

អប្បាទនេ ច នហាបនេ ឆោវេ ចានេ អឆោសិរំ

អាហតោបិ ន កុប្បយ្យ ស វជីរសតី វិសេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

មិនត្រូវលើកតម្កើងកូន ឬបងប្អូនរបស់ខ្លួន ដែលមិនតាំងនៅក្នុង
 សីលាចារវត្ត ព្រោះថា ជនទាំងនោះជាមនុស្សពាល មិនឈ្មោះថា
 ជាអវយវៈ (របស់ខ្លួន) ជនទាំងនោះ ទុកដូចជាមនុស្សស្លាប់ហើយ
 តែថាត្រូវឲ្យសំពត់នឹងដុំបាយ ដល់ជនទាំងនោះ ដែលមកអង្គុយ
 ជិតហើយ គប្បីតែកល់ពួកបុរសជាទាសកម្មករ ដែលជាអ្នកខ្ជាប់
 ខ្លួនល្អ ក្នុងសីលាចារវត្ត ជាអ្នកឈ្លាសវៃ បរិបូណ៌ដោយសេចក្តី
 យូតឱ្យ ក្នុងទីជាអធិបតី (ក្នុងការងារ) ។

(១៣៨) រាជសេវកៈ ត្រូវមានសីល មិនលោភ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តតាមព្រះរាជា
 ជាគុណដល់ព្រះរាជា ទាំងក្នុងទីចំពោះព្រះភ័ក្ត្រនឹងទីកំបាំងព្រះភ័ក្ត្រ
 រាជសេវកៈនោះ ទើបគួរនៅក្នុងរាជត្រកូល ។ រាជសេវកៈជាអ្នក
 ស្គាល់បំណងរបស់ព្រះរាជានោះផង តាំងនៅដូចព្រះបូជ័យរបស់
 ព្រះរាជានោះផង ជាអ្នកមិនប្រព្រឹត្តទង្វើទាស់នឹងព្រះរាជានោះផង
 រាជសេវកៈនោះ ទើបគួរនៅក្នុងរាជត្រកូល ។ រាជសេវកៈគប្បីទុន
 ក្បាលលាងព្រះបាទ (របស់ព្រះរាជា) ក្នុងកាលជាទីទ្រង់ព្រះពន្លា
 ឬក្នុងកាលជាទីស្រង់ព្រះគង្គា សូម្បីព្រះរាជាទ្រង់ខ្វល់ ក៏មិនគប្បី
 ខឹងតបវិញទេ រាជសេវកៈនោះ ទើបគួរនៅក្នុងរាជត្រកូល ។

មហានិពាគេ នវិមស្ស វិជ្ជាវាទកស្ស អន្តរបេយ្យលំ

(១៣៩) ត្បុក្កត្ថា បញ្ញាលី កាយិកា ចានំ ចាបំ បទត្ថុណំ

តិមេវ សព្វកាមាជំ ធាតារំ ជីវមុត្តមំ ។

យោ នេតិ សយនំ វត្ថុំ យានំ អារាមនំ យរំ

បដ្ឋន្ទោវិវ ភូតានំ កោតេហិ អភិវស្សតិ ។

ឯសេយ្យា រាជវសតី វត្តមាណោ យថា នរោ

អារាធយតិ រាជានំ បូជំ លភតិ ភត្តសុ ។

រាជវសតី នាម ។

(១៤០) ឯវំ សមុទុសាសិត្វា ញាតិសង្ឃំ វិចត្តុណោ

បរិតិណោ សុហជ្ជេហិ រាជានមុបសង្កមំ

វន្តិត្វា សិរសា ចានេ កត្វា ច នំ បទត្ថុណំ

វិជ្ជារោ អវច រាជានំ បត្តហេត្វាន អញ្ញាលី ។

អយំ មំ ហណារោ នេតិ ភត្តកាហោ យថាមតី

ញាតិនត្ថំ បវត្តាមិ តំ សុណោហិ អវិន្ទម ។

មហានិពាត វិចារជាតក ទី ៩ អន្តរបេយ្យាលៈ

[១៣៩] ប៉ុនអម្បាលបុរសប្រាថ្នាសេចក្តីចំរើន គង់ធ្វើអញ្ញាលីចំពោះក្តីម
 ទឹក ឬធ្វើបទក្សិណចំពោះបក្សីក្អែក ឬគ្រួសមិននមស្សការចំពោះព្រះ
 រាជា ជាបណ្ឌិតខ្ពង់ខ្ពស់ ព្រះអង្គប្រទានសេចក្តីប្រាថ្នាគ្រប់យ៉ាង ដូច
 ម្តេចបាន ព្រោះព្រះអង្គប្រទានទីដេក សំពត់ យាន និងផ្ទះសម្រាប់
 សំណាក់អាស្រ័យ ទ្រង់បង្ករគោតសម្បទិ ដូចមេឃបង្ករភ្លៀង
 ដល់ពួកសត្វ ។ ម្នាលកូនសំឡាញ់ទាំងឡាយ នេះជារាជ-
 វសតិធម៌ ដែលនរេនប្រព្រឹត្តតាម រមែងញ៉ាំងព្រះរាជាឱ្យប្រោស
 ប្រាណ រមែងបានការបូជាអំពីចៅហ្វាយនាយទាំងឡាយ ។

ចប់ រាជវសតិកណ្ណ ។

[១៤០] (អភិសម្ពុទ្ធតាថា) វិចារបណ្ឌិតមានប្រាជ្ញារាងវៃ ប្រៀនប្រដៅពួក
 ញាតិយ៉ាងនេះហើយ ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះរាជា ដោយមានពួកញាតិ
 ចោមកោម វិចារបណ្ឌិតថ្វាយបង្គំព្រះបាទដោយត្បូង ធ្វើប្រទេក្សិណ
 ព្រះអង្គ ផ្គងអញ្ញាលីក្រាបបង្គំទូលព្រះរាជាថា បពិត្រព្រះអង្គជាអ្នក
 បង្រៀនសត្រូវ មាណពនេះ មានប្រាថ្នានឹងធ្វើតាមអធ្យាស្រ័យ
 នឹងនាំខ្ញុំព្រះអង្គទៅ ខ្ញុំព្រះអង្គ នឹងនិយាយពាក្យ ជាប្រយោជន៍
 ដល់ពួកញាតិ សូមព្រះអង្គទ្រង់ព្រះសណ្តាប់ នូវពាក្យនោះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

បុត្ត ច មេ ឧទិក្ខេសិ យព្វាមញ្ញំ យវេ ធនំ
 យថា បច្ឆា ន ហាយេថ ញាតិសង្ឃោ មយំ កតេ
 យវេវ ខលតិ ភូម្បំ ភូម្បាយេវ បតិជ្ជតិ
 ឯវេតិ ខលតិ មយ្ហំ ឯតំ បស្សាមិ អន្ធយំ ។

(១៤១) សក្កា ន កន្លំ ឥតិ^(១) មយ្ហំ ហោតិ

ធម្មា វជិត្វា ឥធ កាតិយាធំ
 ឥវេវ ហោហិ ឥតិ មយ្ហំ វុត្តតិ
 មា ភំ អតា^(២) ឧត្តមភ្នំបញ្ច ។

(១៤២) មា ហោវជម្មេសុ មនំ បណ៌ទហិ

អត្តេ ច ធម្មេ ច យុត្តោ កវស្ស
 ជិត្តុ កម្មំ អកុសលំ អនិយំ
 យំ កត្វា បច្ឆា ជិវយំ វជេយ្យ ។
 ធរេវេស ធម្មោ ន បុរេតិ កំភ្នំ
 អយិវេ^(៣) ហិ ទាសស្ស ជនិទ្ធិ ឥស្សរោ
 យាតេតុ ឈាបេតុ អថោបិ ហន្តិ
 ន ច មយ្ហំ កោធន្តំ វជាមិ ចាហិ ។

១ ម. សក្កា គន្លំ មតិ ។ ២ ម. អវេហ ។ ៣ ម. អយ្យោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

សូមព្រះអង្គទ្រង់ទតមើលកូនចំងឡាយរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គផង នឹងទ្រព្យ
 ដទៃក្នុងផ្ទះរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គផង កាលបើខ្ញុំព្រះអង្គទៅហើយ សូមកុំ
 ឲ្យពួកញាតិវិនាសក្នុងកាលខាងក្រោយឡើយ ប្រសិនបើទូលព្រះ
 បង្គំមានសេចក្តីភ័យភ័ន្ត ទូលព្រះបង្គំ នឹងឃើញកំហុសនោះវិញ ដូច
 ជាបុរសភ្នាត់ដួលលើផែនដី ហើយឈរស៊ប់លើផែនដីវិញ ។

(១៤១)(ព្រះរាជា...)សេចក្តីតាប់ចិត្តខ្ញុំថា អ្នកមិនគួរទៅទេ ខ្ញុំតាប់ចិត្តថា
 ឲ្យអ្នកកាប់សំឡាប់មាណពកច្ចាយនៈ ក្នុងទីនេះហើយនៅក្នុង
 ទីនេះចុះ ម្ចាស់បណ្ឌិតមានប្រាជ្ញាទុក្ខមដូចផែនដី អ្នកកុំទៅ ។

(១៤២) (មហាសត្វ...) សូមព្រះអង្គកុំតក់លំព្រះហឫទ័យ ក្នុងភាពមិន
 មែនជាធម៌ សូមប្រកបក្នុងប្រយោជន៍ផងក្នុងធម៌ផង ថ្វីយ
 បុគ្គលធ្វើកម្មណា ហើយទៅកាន់នរក ក្នុងកាលខាងក្រោយ
 កម្មនោះជាអំពើអកុសល មិនប្រសើរ ។ បពិត្រព្រះអង្គជាធំ
 ជាងជន ព្រោះថា ធម្មតាម្ចាស់ជាធំរបស់ទាសៈ ចង់សំឡាប់
 ចង់ដុតរោលបៀតបៀនក៏បាន តែនេះមិនមែនជាធម៌ (របស់
 បុរាណបណ្ឌិតទេ) ទាំងមិនមែនជាកិច្ចគួរប្រព្រឹត្តឡើយ សេចក្តី
 ក្រោធនៃខ្ញុំព្រះអង្គ មិនមានទេ ខ្ញុំព្រះអង្គសូមលាទៅ ។

បញ្ចវគ្គ វិទ្យាស្ថាន វិទ្យាស្ថាន វិទ្យាស្ថាន

(១២៣) ដេដ្ឋត្ថំ ឧបត្ថយំ វិទ្យាស្ថានំ បាទយេ នំ

អស្សុប្បណ្ណំ ឧបត្ថយំ វិទ្យាស្ថានំ បាទយេ នំ ។

(១២៤) សាលាសំ សម្មាសម្ពុទ្ធិតា មាណុសេន បម្មិតា

សេន្តិ បុត្តា ចនាភា ច វិទ្យាស្ថានំ ឧបត្ថយេ ។

ឥត្ថិសហស្សំ ករិយានំ ធានីសត្តសត្ថានំ ច

ពាហា បត្តយេ បត្តនំ វិទ្យាស្ថានំ ឧបត្ថយេ ។

ឧបត្ថយេ ច កុមារា ច វេសិយានេន ព្រាហ្មណ

ពាហា បត្តយេ បត្តនំ វិទ្យាស្ថានំ ឧបត្ថយេ ។

ហត្ថា រោហា អនិក្ខត្តា វិទ្យាស្ថានំ បត្តិការកា

ពាហា បត្តយេ បត្តនំ វិទ្យាស្ថានំ ឧបត្ថយេ ។

សមាគតា ជានបទា ធម្មតា ច សមាគតា

ពាហា បត្តយេ បត្តនំ វិទ្យាស្ថានំ ឧបត្ថយេ ។

ឥត្ថិសហស្សំ ករិយានំ ធានីសត្តសត្ថានំ ច

ពាហា បត្តយេ បត្តនំ កស្មា ធានីសត្តសត្ថានំ ។

ឧបត្ថយេ ច កុមារា ច វេសិយានេន ព្រាហ្មណ

ពាហា បត្តយេ បត្តនំ កស្មា ធានីសត្តសត្ថានំ ។

ហត្ថា រោហា អនិក្ខត្តា វិទ្យាស្ថានំ បត្តិការកា

ពាហា បត្តយេ បត្តនំ កស្មា ធានីសត្តសត្ថានំ ។

មហានិបាត វិច្ឆុជាតក ទី ៩ អន្តរបេយ្យាលៈ

(១៤៣) (អភិសម្ពុតាថា) ព្រះមហាសត្វនោះ មានព្រះនេត្រពេញ
ដោយទឹកភ្នែក ចូលទៅឧបរឹត(ធម្មបាលកុមារ)ជាបុត្តច្បង លុះបន្ទា-
បង់សេចក្តីក្រវល់ក្រវាយក្នុងហឫទ័យហើយ ក៏ចូលទៅកាន់ផ្ទះធំ ។

(១៤៤) ពួកបុត្រនឹងភរិយារបស់វិជ្ជុបណ្ឌិត ដេក (បម្រាស់នេនៀល)
ក្នុងលំនៅ ដូចជាដើមកំរងដែលត្រូវឡូលបក់បោកញ៉ាំង ។ ស្រ្តី
ជាប្រពន្ធ ១ ពាន់នាក់ នឹងទាសី ៧ រយនាក់ ផ្គងវែងឡឹកឡូល
កន្ទក់កន្ទេញ ក្នុងលំនៅនៃវិជ្ជុបណ្ឌិត ។ ពួកស្រីស្នំ ពួកកុមារ
ពួកអ្នកជំនួញ នឹងពួកព្រាហ្មណ៍ ផ្គងវែងឡឹកឡូលកន្ទក់កន្ទេញ
ក្នុងលំនៅនៃវិជ្ជុបណ្ឌិត ។ ពួកពលដំរី ពលសេះ ពលរថ
ពលថ្មើរជើង ផ្គងវែងឡឹកឡូលកន្ទក់កន្ទេញ ក្នុងលំនៅនៃវិជ្ជុ-
បណ្ឌិត ។ ពួកអ្នកជនបទ មកជួបជុំគ្នា ទាំងពួកអ្នកនិគមក៏មក
ជួបជុំគ្នា ផ្គងវែងឡឹកឡូលកន្ទក់កន្ទេញ ក្នុងលំនៅនៃវិជ្ជុបណ្ឌិត ។
ស្រ្តីជាប្រពន្ធ ១ពាន់នាក់ នឹងទាសី ៧ រយនាក់ ផ្គងវែង ឡឹកឡូល
កន្ទក់កន្ទេញថា ហេតុអ្វី ទើបលោកលះចោលពួកយើង ។ ពួកស្រី
ស្នំ ពួកកុមារ ពួកអ្នកជំនួញ នឹងពួកព្រាហ្មណ៍ ផ្គងវែងឡឹកឡូល
កន្ទក់កន្ទេញថា ហេតុអ្វី ទើបលោកលះចោល ពួកយើង ។
ពួកពលដំរី ពលសេះ ពលរថ ពលថ្មើរជើង ផ្គងវែងឡឹកឡូល
កន្ទក់កន្ទេញថា ហេតុអ្វី ទើបលោកលះចោល ពួកយើង ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជីវកំ

សមាគតា ជានបដា ធនេមា ច សមាគតា

តាហា បត្តយ្ហ បក្កន្តំ កស្មា ឆោ វិជហិស្សសិ ។

(១២៥) កត្វា យេស្ក កំច្ចានិ អនុសាសិត្វា សកំ ជនំ

មិត្តាមច្ឆេ ច កច្ឆេ ច បុត្តនារេ ច ពន្ធវេ ។

កម្មន្តំ សិរិដេត្វាន អាចិត្តត្វា យ្ហេ ជនំ

និជិត្វា សណានន្ទា បុណ្ណកំ ឯតនព្រិ ។

អវសី តុរិ មយ្ហ តិហំ អតារ

កតានិ កំច្ចានិ យេស្ក មយ្ហ

អនុសាសិតា បុត្តនារា មយា ច

ករោមិ កំច្ចានិ យនាមតិទ្លេ ។

(១២៦) សចេ ហិ កត្តេ អនុសាសិតា តេ

បុត្តា ច នារា អនុជីវិទោ ច

ហន្តេហិទានិ តរោនរោ

ជីយោ ហិ អន្តាបំ អយំ បុត្តា ។

អសម្ពិគោរ^(១) កល្យាណា អាជានីយស្ស វាលនី

សំទិ បច្ឆិមកំ តុយ្ហំ ជីវលោកស្ស ទស្សនំ ។

(១២៧) សោហំ កស្សានុកាយស្សំ យស្សមេ នត្តិទុក្ខនំ

កាយេន វាចា មនសា យេន កច្ឆេយ្យ ទុក្ខតី ។

១ ម. អនុមិត្តោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

ពួកអ្នកជនបទ មកជួបជុំគ្នា ទាំងពួកអ្នកនិគមក៏មកជួបជុំគ្នា ផងដែរ
ខ្សឹកខ្សួលកន្ទុកកន្ទេញថា ហេតុអ្វីទើបលោកលះចោលពួកយើង ។

(១៤៥) ព្រះមហាសត្វបានធ្វើកិច្ចទាំងឡាយក្នុងផ្ទះ ប្រៀនប្រដៅជនរបស់
ខ្លួន គឺពួកមិត្ត អាមាត្យ ជនអ្នកនៅអាស្រ័យ បុត្រ ភរិយានឹងដៅ-
ពង្ស ។ ព្រះមហាសត្វចាត់ចែងការងារ ប្រាប់នូវទ្រព្យក្នុងផ្ទះ នឹង
កំណប់នឹងការឲ្យបុល ហើយពោលពាក្យនេះ នឹងបុណ្យកយក្សថា
អ្នកបានស្នាក់នៅក្នុងផ្ទះរបស់ខ្ញុំអស់ពេលហើយ កិច្ចក្នុងផ្ទះខ្ញុំ
ធ្វើហើយ ទាំងបុត្រនឹងភរិយា ខ្ញុំក៏បានប្រៀនប្រដៅហើយ
អ្នកចូរធ្វើកិច្ចទាំងឡាយ តាមអធ្យាស្រ័យរបស់អ្នកចុះ ។

(១៤៦) (បុណ្យកយក្ស...) បពិត្រអ្នកជាអាមាត្យ បើអ្នកបានប្រៀន
ប្រដៅបុត្រ ភរិយា នឹងពួកជនអ្នកចិញ្ចឹមជីវិតដោយសារ
ហើយ អើអ្នកចូរប្រញាប់ប្រញាល់ មកក្នុងកាលឥឡូវនេះចុះ
ព្រោះថាផ្លូវខាងមុខនេះ ជាផ្លូវដាច់ស្រយាលវែងឆ្ងាយ ។
អ្នកកុំភ័យ ចូរចាប់តោងកន្ទុយសេះអាជានយ្យចុះ នេះជាការ
ឃើញនូវជីវលោក ជាទីបំផុត របស់អ្នក ។

(១៤៧) (ព្រះមហាសត្វ...) បុគ្គលទៅកាន់ទុគ្គតិ ដោយអំពើណា
ដែលកើតអំពើកាយវាចាចិត្ត អំពើអាក្រក់ (នោះ) របស់ខ្ញុំមិនមានទេ
ខ្ញុំនឹងខ្វះចំពោះអំពើអ្វី ។

មហានិពាគេ នវិមស្ស វិជ្ជាជិតកស្ស អន្តរបេយ្យាលំ

(១៤៨) សោ អស្សរាជា វិជ្ជុំ វហន្តោ

បក្កាមិ វេហាយសមន្តលំត្ថោ

សាខាសុ សេលេសុ អសន្តមាណោ

កាឡាតិវី ខិប្បមុចាគមាសិ ។

(១៤៩) ឥត្ថសហស្សំ ភវិយានំ ទាសីសត្តសតានិ ច

ពាហា បក្កយ បក្កនំ

យត្ថោ ព្រាហ្មណវណ្ណេន វិជ្ជុំ អាទាយ កច្ចតិ ។

ឌុរោន ច កុមារា ច វេសិយានា ច ព្រាហ្មណា

ពាហា បក្កយ បក្កនំ

យត្ថោ ព្រាហ្មណវណ្ណេន វិជ្ជុំ អាទាយ កច្ចតិ ។

ហត្ថារោហា អនីកដ្ឋា វនីកា បត្តិការកា

ពាហា បក្កយ បក្កនំ

យត្ថោ ព្រាហ្មណវណ្ណេន វិជ្ជុំ អាទាយ កច្ចតិ ។

សអាគតា ជាធម្មា ធម្មេន ច សមាគតា

ពាហា បក្កយ បក្កនំ

យត្ថោ ព្រាហ្មណវណ្ណេន វិជ្ជុំ អាទាយ កច្ចតិ ។

ឥត្ថសហស្សំ ភវិយានំ ទាសីសត្តសតានិ ច

ពាហា បក្កយ បក្កនំ បណ្ឌិតោ សោ កុហី តតោ ។

មហានិបាត វិច្ឆរជាតក ទី ៩ អន្តរបេយ្យាលៈ

(១៤៨) (អភិសម្ពុតាថា) ស្តេចសេននោះនាំវិគ្គរបណ្ឌិតហោះទៅ

ឆ្លងអាកាសវេហាស៍ ឥតប៉ះទង្គិចនឹងមែកឈើឬក្នុង ក៏ចូល

ទៅកាន់កាឡាតិវិបតិ ដោយឆាប់រហ័ស ។

(១៤៩) ស្រ្តីជាប្រពន្ធទាន់នាក់ នឹងទាសី៧រយនាក់ ផ្គង់ដៃឡើងខ្យល

កន្ទក់កន្ទេញថា យក្សក្វែងភេទជាព្រាហ្មណ៍ នាំវិគ្គរបណ្ឌិតទៅ ។

ពួកស្រីស្នំ ពួកកុមារ ពួកអ្នកជំនួញ នឹងពួកព្រាហ្មណ៍ ផ្គង់ដៃឡើង

ខ្យលកន្ទក់កន្ទេញថា យក្សក្វែងភេទជាព្រាហ្មណ៍ នាំវិគ្គរបណ្ឌិត

ទៅ ។ ពួកពលជំរុំ ពលសេន ពលរថ ពលថ្មីរដ្ឋ ផ្គង់ដៃឡើង

ខ្យល កន្ទក់កន្ទេញថា យក្សក្វែងភេទជាព្រាហ្មណ៍ នាំវិគ្គរបណ្ឌិត

ទៅ ។ ពួកអ្នកជនបទ មកដបដំគា ទាំងពួកអ្នកនិគម ក៏មកដបដំគា

ផ្គង់ដៃឡើងខ្យលកន្ទក់កន្ទេញថា យក្សក្វែងភេទជាព្រាហ្មណ៍ នាំ

វិគ្គរបណ្ឌិតទៅ ។ ស្រ្តីជាប្រពន្ធទាន់នាក់ នឹងទាសី ៧ រយនាក់

ផ្គង់ដៃឡើងខ្យលកន្ទក់កន្ទេញថា វិគ្គរបណ្ឌិតទៅក្នុងទីណា ហ្ន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស វិភាគ

ឱកេតា ច តុហារា ច វេសិយាតា ច ព្រាហ្មណា

តាហា បត្តយ្ហ បត្តន្តំ បណ្ឌិតោ សោ តុហី គតោ ។

ហត្ថារោហា អនិកដ្ឋា វេសិកា បត្តិការកា

តាហា បត្តយ្ហ បត្តន្តំ បណ្ឌិតោ សោ តុហី គតោ ។

សមាគតា ជានបដា ធនេមា ច សមាគតា

តាហា បត្តយ្ហ បត្តន្តំ បណ្ឌិតោ សោ តុហី គតោ ។

(២៥០) សចេ សោ សត្តរត្តេន បណ្ឌិតោ នាគមិស្សតិ

សព្វេ អត្ថំ បរិស្សាម នត្ថត្ថោ ជីវិតេន នោ ។

(១៥១) បណ្ឌិតោ ច វិយត្តោ ច វិការី ច វិចគ្គុណោ

ឱប្បំ មោចេសិ អត្តានំ មា កាយិត្តាគមិស្សតិ ។

អន្តរេយ្យលំ នាម ។

(១៥២) សោ តត្ថ គន្ធន វិចិត្តយត្ថោ

ឱត្ថាវចា ចេតនកា កវន្តំ

ពុទ្ធស្តីបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

ពួកស្រីសំ ពួកកុមារ ពួកអ្នកជំនួញនឹងពួកព្រាហ្មណ៍ ផ្តង់ដៃខ្សឹកខ្សួលកន្ទក់កន្ទេញថា វិធុរបណ្ឌិតនៅក្នុងទីណាហ្ន៎ ។ ពួកពលដំរី (ពលសេះ) ពលរថ ពលថ្មើរជើង ផ្តង់ដៃខ្សឹកខ្សួលកន្ទក់កន្ទេញថា វិធុរបណ្ឌិតនោះនៅក្នុងទីណាហ្ន៎ ។ ពួកអ្នកជនបទ មកដប់ជុំគ្នា ទាំងពួកអ្នកនិគមក៏មកដប់ជុំគ្នា ផ្តង់ដៃខ្សឹកខ្សួលកន្ទក់កន្ទេញថា វិធុរបណ្ឌិតនោះនៅក្នុងទីណាហ្ន៎ ។

[១៥០] (មហាជន...) បើបណ្ឌិតនោះ នឹងមិនត្រឡប់មក ក្នុងរវាង ៧ ពត្រីវិញទេ ពួកទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងអស់គ្នា នឹងចូលភ្លើង ពួកទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ មិនមានសេចក្តីត្រូវការដោយជីវិតឡើយ ។

[១៥១] (ព្រះរាជា...) បណ្ឌិតជាបុគ្គលឈ្ងាសវៃ អាចសំដែង(ប្រយោជន៍) នឹងមិនមែនប្រយោជន៍ មានប្រាជ្ញាល្វេងយល់ រមែងដោះខ្លួន បានដោយឆាប់ អ្នកទាំងឡាយកុំខ្លាចឡើយ បណ្ឌិតនោះគង់តែ នឹងត្រឡប់មកវិញ ។

ចប់ អន្តរធម្មៈ ។

[១៥២] (អភិសម្ពុទ្ធគាថា) បណ្ឌិតយក្សនោះកាលទៅលើកំពូលភ្នំគា- ឡាគឺវេនោះក៏គិតថា គំនិតទាំងឡាយរមែងជាធម្មជាតិខ្ពស់នឹងទាប

មហាវិហារេ នវិមស្ស វិបុលវិហារស្ស សាគុណធម្មកណ្តំ

នយិមស្ស ជីវេន មមត្ថំ កតំ

ហន្តានិមំ ហនយំ អានយិស្សំ ។

(១៥៣) សោ តត្ថ កត្តា បព្វតមន្តរស្មី

អន្តោ បរិសិត្តាន បទុដ្ឋចិត្តោ

អសំវ័ត្តស្មី ជកតិប្បទេសេ

អនោសិរំ ឆារយិ កាតិយានោ ។

(១៥៤) សោ លម្ពមាណោ នរកេ បចានេ

មហាព្ភយេ លោមហំសេ វិទុកេ

អសន្តសន្តោ កក្កនំ កត្តសេដ្ឋោ

ឥច្ឆត្រិ បុណ្ណាភំ ឆាម យត្ថំ ។

អរិយាវកាសោសិ អនរិយរូបោ

អសញ្ញតោ សញ្ញតសន្និកាសោ

អប្បាហិតំ កម្មំ ករោសិ លុទ្ធំ

កាវេ ច តេ តុសលំ នត្ថំ កតំ ។

យំ មំ បចានស្មី បចានុមិច្ឆសិ

កោ នុ តវត្ថោ មរណាន មយំ

អមាទុសស្សេវ តវជ្ជំ វិណោ

អាទិត្យ មេ ត្ថំ កតហសិ មេវតា ។

មហានិព្វាន វិទូរជាតក ទី ៩ សាធុនរធម្មកណ្ត

អញមិនមែនមានកិច្ចតិចតួច ដោយដីវិគារបស់វិគារបណ្ឌិតនេះ
(ក្នុងភពនាគនោះទេ) អញនឹងសំឡាប់វិគារបណ្ឌិតនេះ ហើយ
នាំយកតែដួងហ្វូងយល់ទៅ ។

(១៥៣) មាណកច្ចាយនគាត្រនោះ មានចិត្តប្រទូស្ត បានទៅក្នុង
ចន្លោះក្តីនោះ ហើយចូលទៅខាងក្នុងក្តី ចាប់ព្រះមហាសត្វ
យកក្បាលចុះក្រោម (គ្រវែងទៅ) ក្នុងប្រទេសនៃផែនដីដែល
មិនមានអ្វីប៉ះពាល់ឡើយ ។

(១៥៤) វិគុបបណ្ឌិតនោះ ជាអាមាត្យដ៏ប្រសើរបស់អ្នកដែនកុរុ កាល
សំយុងចុះទៅក្នុងរណ្តៅជ្រោះ ជាទីមានភ័យដ៏ធំ គួរព្រួយប្រើ
រោម ដែលលំបាកនឹងទៅក្រែកលែង តែមិនគក់ស្ងួត ហើយ
ពោលនឹងបណ្តាកយក្សយ៉ាងនេះថា អ្នកជាមនុស្សមិនប្រសើរ
តែធ្វើដូចជាប្រសើរ ជាអ្នកមិនសង្រួម តែមានអាការហាក់
ដូចជាអ្នកសង្រួម អ្នកធ្វើអំពើអាក្រក់ឥតប្រយោជន៍ ចំណែក
កុសលតិចតួចឥតមានក្នុងចិត្តនៃអ្នកទេ ។ អ្នកបង់ទំលាក់ខ្ញុំ
ទៅក្នុងរណ្តៅជ្រោះ ដោយហេតុណា ប្រយោជន៍ដូចម្តេច
ដោយការសំឡាប់ខ្ញុំ នឹងមានដល់អ្នក ដោយហេតុនោះ
ក្នុងថ្ងៃនេះ អ្នកមានភេទដូចជាមិនមែនភេទនៃមនុស្សទេ ចូរ
អ្នកប្រាប់ខ្ញុំ អ្នកជាទេវតា ឬជាអ្វី ។

សត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

[១៥៥] យេនិ តេ សុតោ បុណ្ណោគោ ឆាម យក្ខោ

រញ្ជោ តុវេស្ស ហិ សោ សជិត្វោ

ភូមិទ្ធកោ វុលោកា ឆាម ឆាតោ

ព្រហ្មា សុតិ វុណ្ណាពល្លបបដ្ឋោ^(១) ។

តស្សាទុដ្ឋិ ជិតរំ កាមយាមិ

វេទន្តិ ឆាម សា ឆាតកញ្ញា

តស្សា សុមជ្ឈយ បិយាយ ហេតុ

បតារយី តុយ្ហិ វាយ ជីវ ។

[១៥៦] មាហេវតេ យក្ខ អហោសិ មោហោ

នដ្ឋា ពហូ ទុក្ខហិតេន លោកា

កន្តេ សុមជ្ឈយ បិយាយ កិច្ចំ

មរណោន មេ វជ្ជិ សុលោមិ សត្វំ ។

[១៥៧] មហាទុក្ខាវស្ស មហោរកស្ស

ជិតុកាមោ ញាតិកតោហមស្មិ

នំ យាទមាជិ សសុរោ អរោច

យថាមមញ្ជិសុ សុកាមជិតំ ។

នដ្ឋេមុ ខោ តេ សុតន្តិ សុនេត្តិ

សុវិមិតំ ចន្ទនលិតកតំ

១ ម. កុប្បិណ្ឌពល្លបបដ្ឋោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

[១៥៥] (បុណ្ណកយក្ស...) ខ្ញុំនោះឈ្មោះបុណ្ណកយក្ស ជាអាមាត្យព្រះ
 បាទកុវេរៈ ដែលអ្នកធ្លាប់បានឮហើយ នាគរាជព្រះនាមវុណៈ
 ជាអ្នកទ្រទ្រង់ដែនដី មានទំហំនឹងកំពស់ មានទ្រង់ទ្រាយដ៏
 ស្អាត បរិបូណ៌ដោយពណ៌នឹងកំឡាំង ។ ម្ចាស់អ្នកប្រាជ្ញ ខ្ញុំ
 ចង់បានធីតា ជាអនុជាត នៃព្រះបាទវុណនាគនោះ នាគ-
 កញ្ញានោះឈ្មោះឥវន្ទតី ខ្ញុំព្យាយាមសំឡាប់អ្នក ព្រោះហេតុ
 នាងឥវន្ទតី មានចង្កេះល្អ ជាទីស្រឡាញ់នោះ ។

[១៥៦] (ព្រះមហាសត្វ...) ម្ចាស់យក្ស សេចក្តីវង្វេង កុំមានដល់អ្នក
 ឡើយ ពួកសត្វលោកជាច្រើន វិនាសហើយ ព្រោះអំពើ
 ដែលខ្លួនប្រកាន់ខ្ជាប់ ចុះអ្នកមានកិច្ចអ្វី ដោយការសម្លាប់ខ្ញុំ
 (ព្រោះនាគកញ្ញា) មានចង្កេះល្អ ជាទីស្រឡាញ់ សូមអញ្ជើញ
 ប្រាប់ ខ្ញុំនឹងស្តាប់ការទាំងអស់មើល ។

[១៥៧] (បុណ្ណកយក្ស...) ខ្ញុំចង់បានធីតារបស់ព្រះបាទវុណនាគជាធំ
 មានអានុភាពច្រើន ខ្ញុំជាអ្នកសុំឈ្នួលរបស់ពួកញាតិ ព្រោះ
 ហេតុ ពួកញាតិដឹងខ្ញុំ ថាជាអ្នកត្រូវតាមទង់ទាញដោយពិត
 (បានជា) ឥតកក្កក់ខ្ញុំ ពោលនឹងខ្ញុំដែលសូមនាងឥវន្ទតីនោះថា
 យើងនឹងឲ្យកូនក្រមុំ មានរាងកាយល្អ មានភ្នែកល្អ មាន
 ទ្រង់ទ្រាយឆើតឆាយ មានខ្លួនលាបដោយខ្លឹមចន្ទន៍ ដល់អ្នក

មហាវិថាគេ វេទស្ស វិទ្យាគាតកស្ស សាធុរធម្មកណ្តំ
 សាវេ តុរិ ហធិយំ បណ្ឌិតស្ស
 ធម្មេន លទ្ធា ឥធមាហវេសំ ។
 ឯតេន វិត្តេន កុមារំ លត្តា
 ធាតំ ធនំ ឧត្តរំ បត្តយាម
 ឯវំ ន មុន្នេស្មំ សុណោហិ កត្តេ ។
 ន ចាបិ មេ ធុត្តហិតត្ថំ កំញំ
 ហធិយេន តេ ធម្មលទ្ធន ធាតា
 ឥវន្តតំ ធាតកត្តំ ធនន្តំ
 តស្មា អហំ តុយំ វជាយ យុត្តោ
 ឯវំ មមត្តោ មរណេន តុយំ
 ឥធរេ តំ នរកេ ចាតយិត្តា
 ហធាន តំ ហធិយំ អាធិយស្សំ ។

(១៥៨) ឱប្បំ មមី ឧទ្ធរ កាតិយាន

ហធិយេន មេ យទិ តេ អត្ថំ កំច្ចំ
 យេកេចិ មេ សាធុ នរស្ស ធម្មា
 សព្វេវ តេ ចាតុករោមិ អជ្ជេ ។

(១៥៩) សោ បុណ្ណកោ កុរុនំ កត្តសេដ្ឋំ

នកម្មន្តិ ឱប្បំ បតិដ្ឋបេត្តា

មហានិបាត វិទូរគោតក ទី ៩ សាធុនរធម្មកណ្ត

បើអ្នកបានដឹងហ្នឹងយរបស់វិធីរបណ្ឌិត មកដោយធម៌ ហើយ
នាំមកក្នុងកតនាគនេះ ។ អ្នកត្រូវបាននាំកុមារី ដោយ
ទ្រព្យជាទីត្រេកអរនេះ យើងមិនប្រាថ្នាទ្រព្យដទៃក្រែងលែងទេ
ម្ចាស់បណ្ឌិតជាអាមាត្យ ខ្ញុំមិនវង្វេងដូចអ្នកថាទេ អ្នកចូរ
ស្តាប់ចុះ ។ មួយទៀត អំពើតិចតួចដែលខ្ញុំប្រកាន់ខ្ជាប់សមិន
មានទេ កាលខ្ញុំបានហ្នឹងយរបស់អ្នកដោយធម៌ ពួកនាគនឹង
ឲ្យនាគកញ្ជាឈ្មោះវេរន្តតី ។ ព្រោះហេតុនោះ ទើបខ្ញុំលែង
លក់សំឡាប់អ្នក ខ្ញុំមានសេចក្តីត្រូវការដោយការសំឡាប់
អ្នកយ៉ាងនេះឯង ខ្ញុំនឹងទំលាក់អ្នកក្នុងរណ្តៅនេះ សម្លាប់
អ្នកហើយ នឹងនាំយកតែហ្នឹងយទៅ ។

[១៥៨] (មហាសត្វ...) ម្ចាស់កញ្ជាយនេះ បើអ្នកមានកិច្ចត្រូវការ
ដោយហ្នឹងយរបស់ខ្ញុំ ចូរអ្នកលើកខ្ញុំដោយឆាប់រហ័ស ដ្បិត
សាធុនរធម៌ (ធម៌ល្អរបស់នរៈ) របស់ខ្ញុំណាមួយ ខ្ញុំនឹង
សំដែងសាធុនរធម៌ទាំងអស់នោះ ដល់អ្នក ក្នុងថ្ងៃនេះ ។

[១៥៩] (អភិសម្ពុទ្ធគាថា) បុណ្យកយក្សនោះ ដាក់វិធីរបណ្ឌិត ជា
អាមាត្យដ៏ប្រសើររបស់អ្នកដែនក្បែរ លើកតូលក្តី ឆាប់រហ័ស

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

អស្សុត្តមាសីនំ សមេត្តិយោ

បរិពុទ្ធិ កត្តាវមនោមបញ្ចំ ។

សមុទុតោ មេសី តុរិ បចាតា

ហនយេន តេ អជ្ជ មមត្ត កិច្ចំ

យេកេចិ តេ សាធុ នរស្ស ធម្មា

សព្វេវ មេ ចាតុកកោហិ អជ្ជ ។

[១៦០] សមុទុតោ ត្យស្មំ អហំ បចាតា

ហនយេន មេ យទិ តេ អត្ត កិច្ចំ

យេកេចិ តេ សាធុ នរស្ស ធម្មា

សព្វេវ តេ ចាតុកកោហិ អជ្ជ ។

[១៦១] យាតានុយាយំ ន ភវហិ មាណវ

អលូក្ខា ចាណី បរិវជ្ជយស្ស

មា ចស្ស មិត្តេសុ កុទាចិ ទុត្តិ

មា ច វសំ អសតីនំ និកត្តេ ។

[១៦២] កមំ នុ យាតិ អនុយាយំ ហោតិ

អលូក្ខា^(១) ចាណី ធម្មតេ កមំ សោ

អសតី ច កា កោ បន មិត្តទុក្ខោ

អក្ខហិ មេ បុត្តតោ ឯតមត្តំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

ឃើញវិគុរបណ្ឌិតជាអាមាត្យមានប្រាជ្ញាមិនថោកទាប អង្គុយ
 ដកដង្ហើមស្រួលហើយ ក៏សាកសួរថា អ្នកគឺខ្ញុំលើកឡើងចាក
 រណ្តៅហើយ ក្នុងថ្ងៃនេះ ខ្ញុំត្រូវការដោយហ្មឺយរបស់អ្នក
 អ្នកចូរសំដែងសាធុនរធម៌ទាំងអស់នោះ ដល់ខ្ញុំ ក្នុងថ្ងៃនេះ ។

(១៦០) (មហាសត្វ...) ខ្ញុំគឺអ្នកលើកឡើងចាករណ្តៅហើយ បើអ្នក
 ត្រូវការដោយហ្មឺយរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំនឹងសំដែងសាធុនរធម៌ទាំង
 អស់នោះ ដល់អ្នក ក្នុងថ្ងៃនេះ ។

(១៦១) ម្ចាស់មាណាត អ្នកចូរដើរតាមផ្លូវដែលគេដើរហើយ អ្នកចូរវៀរ
 គំកុំដុតបាតដៃទាំងទឹក អ្នកកុំប្រឡូស្តមិត្ត ក្នុងកាលណាមួយ
 អ្នកកុំលុះអំណាច នៃស្រីដែលប្រកបដោយអសុខ្ម ។

(១៦២) (បុណ្ណកយក្ស...) បុគ្គលដែលឈ្មោះថាដើរទៅ កាន់ផ្លូវ ដែល
 គេដើរហើយ តើដូចម្តេច គេដុតបាតដៃទាំងទឹក តើដូចម្តេច
 ស្រីដូចម្តេច ឈ្មោះថាស្រីប្រកបដោយអសុខ្ម នរណាឈ្មោះ
 ថាជាអ្នកប្រឡូស្តមិត្ត ខ្ញុំសួរហើយ អ្នកចូរប្រាប់សេចក្តីនេះ ។

បរោសិបាតេ នវិបស្ស វិជ្ជាវគ្គេស្ស សាធុនវគ្គេស្ស

(១៦៣) អស្សត្ថតិ^(១) គោមិច ទិដ្ឋុប្បត្ថំ

យោ អាសនេនាមិ និមន្តិយេយ្យ

តស្សេវ អត្ថំ បុរិសោ កកេយ្យ

យាតានុយាយិភិ តមាហុ បណ្ឌិតា ។

យស្សេកត្ថម្បិ យេវ វសេយ្យ

យត្ថន្ទទានំ បុរិសោ លកេម

ន តស្ស ទាមិ មនសាមិ ចិន្តិយេ^(២)

អល្លញ្ញ ចាណី^(៣) ទហតេ មិត្តទុក្ខោ ។

យស្សេវត្ថុស្ស ឆាយាយ និសីទេយ្យ សយេយ្យ វា

ន តស្ស សាទិ កញ្ចេយ្យ មិត្តទុក្ខោ ហិ ទាបកោ ។

បុណ្ណម្បិ ចេម បមីវិ ធនេន

ទិដ្ឋិតិយា បុរិសោ សម្មតាយេ

លទ្ធា ខណំ អតិមញ្ចេយ្យ តម្បិ

តាសិ វសិ អសតីនំ ន កច្ឆេ

ឯវំ ខោ យាតំ អនុយាយិ ហោតិ

អល្លញ្ញ ចាណី ទហតេ បុណ្ណំ

១ ខ. អស្សត្ថំ ។ ម. អស្សត្ថំ ។ ២ ខ. មនសាវិបេតយេ ។

៣ ខ. អទុក្ខចាណី ។ ម. អទុក្ខចាណំ ។

មហានិបាត វិច្ឆរជាតក ទី ៩ សាពុទ្ធរធម្មកល្យាណ

(១៦៣) (វិច្ឆរវបណ្ឌិត...) បុគ្គលណាអញ្ជើញមនុស្ស ដែលមិន

ធ្លាប់នៅជាមួយគ្នា ឬមិនធ្លាប់ឃើញគ្នា សូម្បីដោយអាសនៈ

បុរសត្រូវធ្វើប្រយោជន៍តបស្មង្គ ដល់បុគ្គលនោះឯង បណ្ឌិត

ទាំងឡាយពោលថា អ្នកនោះឯងជាអ្នកដើរតាមផ្លូវ ដែល

គេដើរហើយ ។ បុរសស្នាក់នៅក្នុងផ្ទះ របស់បុគ្គលណា

សូម្បីមួយយប់ បានបាយនឹងទឹក ក្នុងសំណាក់បុគ្គលណា

មិនត្រូវគិតអំពីអាក្រក់ ដល់បុគ្គលនោះ សូម្បីដោយចិត្ត

បុគ្គលអ្នកប្រទូស្មមិត្ត ឈ្មោះថាដុតបាតដៃទាំងទឹក ។

បុគ្គលអង្គុយឬដេក ក្នុងម្លប់ឈើណា មិនត្រូវកាច់មែកឈើនោះ

ព្រោះថា បុគ្គលប្រទូស្មមិត្ត ជាបុគ្គលអាក្រក់ ។

បុរសណា ឲ្យផែនដីនេះដែលពេញដោយទ្រព្យដល់ស្រីដែល

ខ្លួនសន្មត់ថា(ល្អ) ស្រីនោះបានឧកាស (ក្បត់ចិត្ត) គប្បីមើល

ងាយបុរសនោះវិញ បុគ្គលមិនត្រូវល្អះអំណាចស្រីដែលប្រកប

ដោយអស្ចារ្យនោះទេ ។ បុគ្គលឈ្មោះថាដើរទៅកាន់ផ្លូវដែល

គេដើរហើយយ៉ាងនេះ ឈ្មោះថាដុតបាតដៃទាំងទឹកយ៉ាងនេះ

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ធាតុកំ

អស្មតំ ច សា សោ បន មិត្តទុក្ខោ

សោ ធម្មតោ ហោហិ ជហស្ស អធម្មំ ។

សាមុទ្ធម្មកល្លំ តាម ។

(១៦៤) អស្មី អហំ តុយ្ហី ភិហំ អតារ

អន្នេន ចានេន ឧបដ្ឋិតោស្មិ

មិត្តោ មហាសិ វិសដ្ឋាមហំ ភិ

កាមំ យំ ឧត្តមបញ្ញា កង្ខ ។

អបិ ហាយតុ ឆាតកុលស្ស អតោ

អលម្បិ មេ ឆាតកញ្ញាយ ហេតុ

សោ ភំ សកេនេវ សុភាសិតេន

មុត្តាសិ មេ អដ្ឋវាយ បញ្ញា ។

(១៦៥) ហន្ត តុរិ យក្ខ មមម្បិ នេហិ

សស្សុរិ នុ តេ អត្ថំ មយំ ធរស្សុ

អហម្បិ ឆាតាធិបតីវិមាទំ

ឧក្ខេមិ ឆាតស្ស អទិដ្ឋបុត្ថំ ។

(១៦៦) យំ វេ ធរស្ស អហិតាយ អស្ស

ន ភំ បញ្ញា អរហតិ ធរស្សនាយ

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

ស្រីនោះឈ្មោះថាប្រកបដោយអសន្តម្ភ បុរសនោះឈ្មោះថា
ជាអ្នកប្រទូស្តមិត្ត អ្នកចូរជាអ្នកប្រកបដោយធម៌ ចូរលះ
បង់អំពើមិនមែនធម៌ចេញ ។

ចប់ សាធុនរជ្ជកណ្ណ ។

(១៦៤) (បុណ្ណកយក្ស...) ខ្ញុំបាននៅអាស្រ័យក្នុងផ្ទះរបស់អ្នក អស់
៣ ថ្ងៃ ដែលអ្នកបានទំនុកបំរុងខ្ញុំដោយបាយនឹងទឹក អ្នក
សូមជាមិត្តរបស់ខ្ញុំ ទាំងខ្ញុំក៏លែងអ្នកដែរ ម្ចាស់បណ្ឌិតមាន
ប្រាជ្ញាខ្ពង់ខ្ពស់ ចូរអ្នកអញ្ជើញទៅកាន់ផ្ទះរបស់អ្នក តាម
ប្រាថ្នាចុះ ។ ទាំងសេចក្តីត្រូវការរបស់ត្រកូលនាគ ក៏សាប
សូន្យទៅចុះ អំពើព្រោះហេតុនៃនាងនាគកញ្ញាក៏ល្មមដល់ខ្ញុំ
ហើយ ម្ចាស់អ្នកមានប្រាជ្ញា អ្នកបាទ្បាចចាកការសំឡាប់របស់
ខ្ញុំ ក្នុងថ្ងៃនេះ ព្រោះសុភាសិតជារបស់ខ្លួន ។

(១៦៥) (ព្រះមហាសត្វ...) ម្ចាស់យក្ស ល្ហើយ អ្នកចូរនាំខ្ញុំទៅ
កាន់សំណាក់ឥតកក្កើត របស់អ្នកចុះ អ្នកចូរប្រព្រឹត្តឲ្យជា
ប្រយោជន៍ចំពោះខ្ញុំ ដ្បិតខ្ញុំចង់ឃើញនាគរាជជាអធិបតី នឹង
វិមានរបស់នាគរាជ ដែលខ្ញុំមិនធ្លាប់ឃើញ ។

(១៦៦) (បុណ្ណកយក្ស...) របស់ណាដែលប្រព្រឹត្តទៅ មិនជាប្រយោ-
ជន៍ដល់នរជន ជនមានប្រាជ្ញា មិនគួរឃើញ របស់នោះទេ

មហានិពាចេ នវិស្ស វិជ្ជាជិតកស្ស កាលាភិរិក្ខណំ

អដ កេន វណ្ណេន អមិត្តតាមិ

តុរមិច្ឆសិ ឧត្តមបញ្ញា កន្ធិ ។

[១៦៧] អន្តា បដាធាមិ អហម្មិ ឯតំ

ន តំ បញ្ញោ អរហត្ថំ នស្សនាយ

ចាបញ្ច មេ នត្ថំ កតំ កុហិត្វំ

តស្មា ន សង្កេ មរណាគមាយ ។

[១៦៨] ហន្ត ច ហំនំ អតុលានុការំ

មយា សហ នក្ខសិ ឯហិ កត្តេ

យត្ថច្ឆតិ នច្ចត្ថតេហិ នាតោ

រាជា យថា វេស្សវណោ និឡ្ហិត្វំ ។

តំ នាគកញ្ញា ចរិតំ កណ្ណេន

និក្ខិឡ្ហិតំ និច្ចមហោ ច វត្ថំ

បហុតមាល្យំ តហុប្បប្បន្នំ

ឡិកាសតិ វិជ្ជវិន្តលិក្ខេ ។

អន្នេន ចានេន ឧបេត្តរុបំ

នធូហិ ត្ថតេហិ ច វិនិតេហិ

បរិច្ឆរំ កញ្ញាហិ អលង្កតាហិ

ឧបសោកតិ វត្ថុបិល្លន្ធនេន ។

មហានិបាត វិច្ឆុដ្ឋាន ទី ៩ កាលាទិកវិណ្ឌ

ម្ចាស់បណ្ឌិតមានប្រាជ្ញាខ្ពង់ខ្ពស់ កាលបើដូច្នេះ អ្នកប្រាជ្ញ
ទៅកាន់ស្រុករបស់សត្រូវ ដោយហេតុដូចម្តេច ។

(១៦៧) (ព្រះមហាសត្វ...) ខ្ញុំប្រាកដជាជំងឺហេតុនេះ ជនមានប្រាជ្ញា
មិនគួរឃើញសត្រូវនោះទេ តែអំពើអាក្រក់ ខ្ញុំមិនបានធ្វើទុក
ក្នុងទីណាមួយ ព្រោះហេតុនោះ ខ្ញុំមិននឿសចំពោះសេចក្តី
ស្លាប់ដែលនឹងមកដល់ឡើយ ។

(១៦៨) (បុណ្ណកយក្ស...) ម្ចាស់អ្នកជាអាមាត្យ បើដូច្នេះ អ្នកនឹង
ឃើញឋាន ដែលមានអានុភាពប្រៀបមិនបាន ជាមួយនឹងខ្ញុំ
អ្នកចូរមកចុះ នាគរមែននៅដោយការរំពឹងប្រៀងក្នុងទីណា
ដូចជាព្រះបាទវេស្សវរ្ម័ន នៅក្នុងរាជធានីឈ្មោះនិឡាញ ។
ទីនោះមានពួកនៃនាងនាគកញ្ញាគ្រាប់ទៅដោយពួកៗ លេង
អស់ថ្ងៃនឹងយប់ជានិច្ច ជាទីមានផ្កាកម្រងច្រើន ដេរជាស
ដោយផ្កាឈើច្រើនបែប ភ្លឺផ្អែកដូចផ្អែកបន្ទោរព្រះអាទិត្យ ។
ភពនៃនាគនោះ មានភាពសម្បូណ៌ដោយបាយនិងទឹក នឹង
ការរំព្រៀងប្រគំ បរិបូណ៌ដោយពួកនាងនាគកញ្ញា ដែល
តាក់តែងខ្លួន ដោយសំពត់ នឹងគ្រឿងប្រដាប់ល្អឆើតឆាយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

[១៦៩] សោ បុណ្ណតោ ក្បំនំ កត្តសេដ្ឋំ
 និស័ទយំ បច្ឆតោ អាសនស្ថំ
 អាទាយ កត្តារមនោបតំ
 ឧបាទយំ ករំនំ^(១) នាគរោរា ។
 បត្យាន ហំនំ អនុលាទុការំ
 អដ្ឋាសិ កត្តា បច្ឆតោ បុណ្ណកស្ស
 សាមគ្គិបេត្តិ បន នាគរាជា
 បុព្វេ ជាមាតរមជ្ឈិកាសថ ។

[១៧០] យំ នុត្តំ អគមា មនុស្សលោកំ
 អន្ទេសមាទោ ហទយំ បណ្ឌិតស្ស
 កច្ចំ សមិទ្ធន ឥនាទុបត្តោ
 អាទាយ កត្តារមនោបតំ ។

[១៧១] អយំ ហិ សោ អាគតោ យំ ត្រមិច្ឆសិ
 ធម្មេន លទ្ធោ មម ធម្មទាលោ
 តំ បស្សថ សម្មាសាសនំ
 សុខោ ហវេ សប្បវិសេហិ សន្តិមោ ។
 កាលានិកក្កំ ឆាម ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

[១៦៩] (អភិសម្ពុទ្ធគាថា) បុណ្ណកយក្សនោះ បានអញ្ជើញវិធុរបណ្ឌិត
 ជាអាមាត្យដ៏ប្រសើររបស់អ្នកដែនក្រុងឡើយលើអាសនៈអំពី
 ខាងក្រោយ នាំវិធុរបណ្ឌិតជាអាមាត្យមានប្រាជ្ញាមិនថាកតាប
 ចូលទៅកាន់ក្នុងនាគរាជ ។ វិធុរបណ្ឌិតជាអាមាត្យលុះដល់
 ទីដែលមានអានុភាពប្រៀបមិនបាន ក៏ឈរខាងក្រោយបុណ្ណ-
 កយក្ស ចំណែកនាគរាជ ក្រឡេកមើលឃើញបុណ្ណកយក្ស
 មានសេចក្តីស្មោះស្រ បានត្រាស់នឹងកូនប្រសាមុនថា

[១៧០] (នាគរាជ...) អ្នកកាលស្វែងរកហ្វូងយរបស់បណ្ឌិត បាន
 ទៅកាន់មនុស្សលោក ហើយនាំអាមាត្យមានប្រាជ្ញាមិនថាក
 តាបមកដល់ក្នុងទីនេះ ដោយស្មោះហើយឬ ។

[១៧១] (បុណ្ណកយក្ស...) ព្រះអង្គប្រាថ្នាបណ្ឌិតណា បណ្ឌិតនោះ
 មកដល់ហើយ បណ្ឌិតអ្នករក្សាធម៌ គឺខ្ញុំព្រះអង្គរកបានមក
 ដោយធម៌ហើយ សូមព្រះអង្គទ្រង់ទតបណ្ឌិតនោះ ដែលកំពុង
 និយាយក្នុងទីចំពោះព្រះក្រុងនៃព្រះអង្គ ការជួបជុំដោយសប្បុ-
 រសទាំងឡាយ ជាហេតុនាំមកនូវសេចក្តីសុខ ដោយពិត ។

ចប់ កាលាធិវិកល្យ ។

មហានិបាតេ នវមំ វិទូរជាតកំ

(១៧២) អនិដ្ឋបុត្តំ ទិស្វាន មនោ មច្ចុត្តយដ្ឋិតោ

ព្យម្ពិតោ នាគិវាទេសិ ន ឥទំ បព្វាវតោមិវ ។

(១៧៣) ន ចម្ពិ ព្យម្ពិតោ នាគ ន ច មច្ចុត្តយដ្ឋិតោ

ន វជ្ជោ អភិវាទេយ្យ វជ្ជំ វា នាគិវាទេយេ ។

កកម្មំ នុ អភិវាទេយ្យ អភិវាទាបយេថ វេ

យំ នរោ ហន្តមិច្ឆេយ្យ តំ កកម្មំ នុបបជ្ជតិ ។

(១៧៤) ឯវមេតំ យថា ព្រូសិ សច្ចំ ភាសសិ បណ្ឌិត

ន វជ្ជោ អភិវាទេយ្យ វជ្ជំ វា នាគិវាទេយេ ។

កកម្មំ នុ អភិវាទេយ្យ អភិវាទាបយេថ វេ ។

យំ នរោ ហន្តមិច្ឆេយ្យ តំ កកម្មំ នុបបជ្ជតិ ។

(១៧៥) អសស្សតំ សស្សតំ នុ តវយំទំ វិមាទំ

ឥទ្ធិ ឥតិ តាលវិយ្យបបតិ

មហានិបាត វិទូរជានិកាយ ទី ៩

[១៧២] (នាគរាជ...) អ្នកជាមនុស្សមានមច្ចុក្កយគ្របសង្កត់ តក់ស្លុត
ព្រោះឃើញភពនាគ ដែលខ្លួនមិនធ្លាប់ឃើញ ទើបមិនថ្វាយបង្គំ
(ខ្ញុំ) ដំណើរនេះ មិនមែនជាបុគ្គលមានប្រាជ្ញាទេ ។

[១៧៣] (មហាសត្វ...) បពិត្រនាគ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនមែនជាអ្នកតក់ស្លុតទេ
មិនមានមច្ចុក្កយគ្របសង្កត់ទេ ព្រោះអ្នកទោសដែលត្រូវគេសំឡាប់
មិនគប្បីថ្វាយបង្គំ (នូវពេជ្រយាត) ឬពេជ្រយាតក៏មិនគប្បីថ្វាយបង្គំ
អ្នកទោសដែលត្រូវគេសំឡាប់ដែរ ។ ជនប្រាថ្នាសម្លាប់អ្នកណា
គប្បីថ្វាយបង្គំ (អ្នកនោះ) ឬឲ្យ (អ្នកនោះ) ថ្វាយបង្គំ (ខ្លួន) ដូចម្តេច
កើត កម្មនោះ មិនសម្រេចទៅជាអ្វីទេ ។

[១៧៤] (នាគរាជ...) ម្ចាស់បណ្ឌិត ដំណើរនេះ ដូចអ្នកពោលមែន
អ្នកពោលពាក្យពិត អ្នកទោសដែលត្រូវគេសំឡាប់ មិនគប្បីថ្វាយ
បង្គំពេជ្រយាត ឬពេជ្រយាតក៏មិនគប្បីថ្វាយបង្គំអ្នកទោស ដែល
ត្រូវគេសំឡាប់ដែរ ។ នរជនប្រាថ្នាសម្លាប់អ្នកណា គប្បីថ្វាយបង្គំ
(អ្នកនោះ) ឬឲ្យ (អ្នកនោះ) ថ្វាយបង្គំ (ខ្លួន) ដូចម្តេចកើត កម្មនោះ
មិនកើតទៅជាអ្វីទេ ។

[១៧៥] (មហាសត្វ...) វិមាននេះ ទាំងបុទ្ធិ របេចក្តីរុងរឿង
កំឡាំងកាយ សេចក្តីព្យាយាម នឹងការកើត (ក្នុង
ភពនាគ) របស់ព្រះអង្គ មិនទៀង តែដូចជារបស់ទៀង

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

បុត្តាមំ ភំ នាគរាជេតមន្តំ

កងំ នុ តេ លទ្ធមិទំ វិមាណំ ។

អធិច្ច លទ្ធិ បរិណាមជន្តេ

សយំ កតំ ឧទាហុ ទេវេហំ ទិដ្ឋំ

អក្ខា មេ នាគរាជេតមន្តំ

យថេវ តេ លទ្ធមិទំ វិមាណំ ។

[១៧៦] នាធិច្ច លទ្ធិ ន បរិណាមជន្តេ

ន សយំ កតំ នាថំ ទេវេហំ ទិដ្ឋំ

សកេហំ កម្មេហំ អចាបកេហំ

បុត្រេហំ មេ លទ្ធមិទំ វិមាណំ ។

[១៧៧] កំន្តេ វតំ កំម្បន ព្រហ្មចរិយំ

កំស្ស សុចិណ្ឌស្ស អយំ វិចាកោ

ឥទ្ធិជ្ជតី ពលរិយ្យបបតី

ឥទញ្ច តេ នាគ មហាវិមាណំ ។

[១៧៨] អហញ្ច ភវិយា ច មនុស្សលោកេ

សទ្ធា ឧកោ នានបតី អហុម្ហា

ឧទានភូតិ មេ យរំ តនាសិ

សន្តប្បិតា សមណព្រាហ្មណា ច ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

បពិត្រនាគរាជ ខ្ញុំព្រះអង្គសូមសួរសេចក្តីនេះ នឹងព្រះអង្គថា
វិមាននេះព្រះអង្គបានហើយដោយប្រការដូចម្តេច ។ វិមាននេះ
ព្រះអង្គបានព្រោះអាស្រ័យ (ភពនាគ) ឬកើតអំពីវដ្តវិប្រប្បល
ឬព្រះអង្គកសាងដោយព្រះអង្គឯង ឬមួយទៅតាមរយៈ បពិត្រ
នាគរាជ វិមាននេះព្រះអង្គបានហើយដោយប្រការណា សូម
ព្រះអង្គប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

[១៧៦] (នាគរាជ...) វិមាន (នេះ) មិនមែនខ្ញុំបាន ព្រោះអាស្រ័យ
(ភពនាគ) មិនមែនកើតអំពីវដ្តវិប្រប្បល មិនមែនខ្ញុំធ្វើខ្លួនឯង
ទាំងមិនមែនទៅតាមរយៈ វិមាននេះខ្ញុំបាន ដោយបុព្វកម្ម
មិនអាក្រក់របស់ខ្លួន ។

[១៧៧] (មហាសត្វ...) អ្វីជាវត្ថុរបស់ព្រះអង្គ អ្វីជាព្រហ្មចរិយៈរបស់
ព្រះអង្គ បពិត្រនាគ ឫទ្ធិ សេចក្តីរុងរឿង កំឡាំងកាយ សេចក្តី
ព្យាយាមនឹងការកើត (ក្នុងភពនាគ) ទាំងវិមានធំរបស់ព្រះអង្គ
នេះ នេះជាផលនៃកម្មដែលព្រះអង្គសន្សំរួចហើយ ដូចម្តេច ។

[១៧៨] (នាគរាជ...) ខ្ញុំនឹងភរិយា ទាំងពីរនាក់ (កាលនៅ)ក្នុង
មនុស្សលោក ជាអ្នកមានសទ្ធា ជាម្ចាស់នៃទាន ក្នុង
កាលនោះ ផ្ទះរបស់ខ្ញុំ ដូចជាអណ្តូង (នៃមហាជន)ទាំង
ពួកសមណៈ នឹងព្រាហ្មណ៍ ខ្ញុំក៏បានឲ្យឆ្កែតស្តាប់ស្តាប់

មហានិពាហេ នវិមំ វិគុដោភកំ

មាលញ្ច ភន្តញ្ច វិលេបនញ្ច
 បដិច្ចិយំ សេយ្យេម្មបស្សយញ្ច
 អន្ធាននំ សាយនមន្តទានំ
 សក្កច្ច ទានានំ អនម្ម ភត្ត ។
 តំ មេ វតំ ភម្មន ព្រហ្មចរិយំ
 តស្ស សុច្ឆណ្ឌស្ស អយំ វិហាកោ
 ឥទ្ធិ ជុតិ ពលវិរិយ្យបបត្តិ
 ឥនញ្ច មេ ជីវ មហាវិមានំ ។

(១៧៩) ឯវញ្ច ភេ លទ្ធិមិទំ វិមានំ
 ជាតាសិ បុព្វាន ផល្លបបត្តិ
 តស្មា ហិ ធម្មញ្ញា អប្បមត្តោ
 យថា វិមានំ បុន មាវសេសំ ។

(១៨០) នយិធ សន្តិ សមណាព្រាហ្មណា ច
 យេសន្តទានានំ ទទេមុ កត្តេ
 អក្ខាហិ មេ បុច្ឆិតោ ឯតមត្តិ
 យថា វិមានំ បុន មាវសេម ។

(១៨១) ភោគី ហិ ភេ សន្តិ ឥធម្មបប្បា
 បុត្តា ច ទារា អនុជីវិនោ ច

មហានិបាត វិច្ឆរគោត ទី ៨

ខ្ញុំ(កាលនៅ) ក្នុងកាលចម្បានគរនោះ បានឲ្យទានដោយ
 គោរព គឺឲ្យកម្រងផ្កា គ្រឿងក្រអូប គ្រឿងលាប គ្រឿង
 ប្រទីប ទីដេក ទីសំណាក់អាស្រ័យ សំពត់សម្រាប់ស្លៀក
 ដណ្តប់ កម្រាលដេក បាយ ទឹក ។ នោះជាវត្ថុ នោះជាព្រហ្ម-
 ចរិយៈរបស់ខ្ញុំ នៃអ្នកប្រាជ្ញ ឯប្លធិ សេចក្តីរុងរឿង កំឡាំង
 កាយ សេចក្តីព្យាយាម នឹងការកើត (ក្នុងភពនាគ) ទាំងវិមាន
 ធំរបស់ខ្ញុំនេះ នេះជាផលនៃកម្មដែលខ្ញុំសន្សំល្អហើយនោះ ។

(១៧៩) (មហាសត្វ...) បើវិមាននេះ ព្រះអង្គបានហើយយ៉ាងនេះ
 ឈ្មោះថា ព្រះអង្គជ្រាបកំណើត នៃផលរបស់បុណ្យ ព្រោះ
 ហេតុនោះ ព្រះអង្គកុំប្រហែស សូមប្រព្រឹត្តធម៌ ជាហេតុ
 ឲ្យបានគ្រប់គ្រងវិមាននេះ តទៅទៀត ។

(១៨០) (នាគរាជ...) នៃបណ្ឌិតជាអាមាត្យ ខ្ញុំគប្បីឲ្យបាយនឹងទឹកដល់
 ពួកសមណៈនឹងព្រាហ្មណ៍ណា ពួកសមណៈនឹងព្រាហ្មណ៍
 នោះ មិនមានក្នុងភពនាគនេះទេ ខ្ញុំសួរហើយ អ្នកចូរប្រាប់
 សេចក្តីនេះ ដែលជាហេតុឲ្យខ្ញុំនៅគ្រប់គ្រងវិមានតទៅ ។

(១៨១) (មហាសត្វ...) ពួកនាគ គឺបុត្រ ភរិយា នឹងអ្នករស់
 នៅ ដោយសារ ដែលចូលមកកើត ក្នុងភពនាគនេះ

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ផាគកំ

តេសុ ភុរិ វចសា កម្មនា ច
 អសម្បទុដ្ឋោ ច កកហិ ធិន្ទំ ។
 ឯវិ ភុរិ នាគ អសម្បនោសិ
 អនុបាលយ វចសា កម្មនា ច
 វត្ថា ឥធិ យាវតាយុកំ វិមាធន
 ឧទ្ទំ ឥតោ កច្ចសិ ទេវលោកំ ។

[១៨២] អន្ធា ហិ សោ សោចតិ រាជសេដ្ឋោ
 តយា វិនា យស្ស ភុរិ សធិញ្ចោ
 ទុក្ខបដិភោចិ តយា សមេច្ច
 វិទ្ធេយ្យ ចោសោ សុខមាតុភេចិ ។

[១៨៣] អន្ធា សនំ ភាសសិ នាគ ធម្មំ
 អនុភុរិ អត្ថបទំ សុចីណំ
 ឯតាទិសិយាសុ ហិ អាបទាសុ
 បញ្ញាយតេ មាទិសាទំ វិសេសោ ។

[១៨៤] អក្ខាហិ នោ តាយំ មុណុលន្នោ
 អក្ខាហិ នោ តាយំ អដេសិ ជ្ជតេ
 ធម្មេន លន្នោ ឥតិមាយមាហ
 កុចំ ភុរិ ហត្ថមិមស្សមាគតោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

សូមព្រះអង្គជាអ្នកមិនប្រឡូស្ត ក្នុងពួកនាគនោះ ដោយពាក្យ
ឬដោយការងារ អស់កាលជានិច្ច ។ បពិត្រនាគ សូមព្រះអង្គ
រក្សសេចក្តីមិនប្រឡូស្តដោយពាក្យឬដោយការងារយ៉ាងនេះចុះ
ព្រះអង្គនឹងបិតនៅក្នុងវិមាននេះ រហូតអស់ព្រះជន្មាយុ ហើយ
នឹងបានទៅកាន់ទេវលោក ជាន់ខាងលើ អំពីកតនាគនេះ ។

[១៨២] (នាគរាជ...) អ្នកជាអាមាត្យរបស់ព្រះរាជាណា ព្រះរាជាដ៏
ប្រសើរនោះ បើវៀរចាកអ្នកហើយ វេមន៍សោកស្តាយ
ដោយពិត ឬរសសូម្បីត្រូវសេចក្តីទុក្ខគ្របសង្កត់ ឬសូម្បី
មានជម្ងឺធ្ងន់ បើបានជួបនឹងអ្នកហើយ ក៏នឹងបានសុខវិញ ។

[១៨៣] (មហាសត្វ...) បពិត្រនាគ ព្រះអង្គពោលធម៌របស់សប្បុរស
ជាធម៌ប្រសើរ ជាចំណែកនៃប្រយោជន៍ដែលសន្សំល្អ
ដោយពិត ឯសេចក្តីវិសេសរបស់បណ្ឌិតទាំងឡាយ បែបខ្ញុំ
ព្រះអង្គ វេមន៍ប្រាកដក្នុងអន្តរាយទាំងឡាយបែបនេះ ។

[១៨៤] (នាគរាជ...) អ្នកចូរប្រាប់យើងមកចុះ បណ្ឌកយក្សនេះ
បានអ្នកមកដោយទេវធម៌ អ្នកចូរប្រាប់យើងមកចុះ បណ្ឌក-
យក្សនេះ ឈ្នះអ្នកដោយល្បឿនភ្នាល់ឬ បណ្ឌកយក្សនេះ
បាននិយាយថា បណ្ឌិតខ្ញុំបាននាំមកដោយធម៌ តើអ្នកមកនៅ
ក្នុងកណ្តាប់ដៃនៃបណ្ឌកយក្សនេះ ដោយប្រការដូចម្តេច ។

មហានិពាគេ នវិមំ វិទ្យាដាគកំ

(១៨៥) យោ មិស្សរោ តត្ថ អហោសិ រាជា

តមាយមក្ខេហិ អជេសិ ជូតេ

សោ មំ ជិតោ រាជា ឥមស្សនាសិ

ធម្មេន លទ្ធោស្មំ អសាហសេន ។

(១៨៦) មហោរតោ អត្តមនោ ឧទត្តោ

សុត្វាន ជីវស្ស សុភាសិតានិ

ហត្ថេ កហេត្វាន អនោមបញ្ចំ

ចាវេត្ថំ កវិយាយ តទា សកាសេ ។

យេន ភ្នំវិមលេ បណ្ណំ យេន ភត្តំ ន វុច្ឆតិ

ន ច មេតានីសោ វណ្ណា អយមេសោ តមោធុនោ។

យស្ស តេ ហនយេនត្ថោ អាគតោយំ បក្កដ្ឋរោ

តស្ស វិក្យំ និសាមេហិ ទុល្លភំ នស្សនំ បុន ។

មហានិបាត វិទូរជាតក ទី ៩

[១៨៥] (មហាសត្វ...) ព្រះរាជាបស់ខ្ញុំព្រះអង្គណា ជាធំក្នុងក្រុងឥន្ទបុត្ត
 ដែនកុរុនោះ បុណ្យកយក្សនេះ បានឈ្នះវិល្យង្គស្ដានឹងព្រះរាជា
 នោះដោយការគ្នាល ព្រះរាជាដែលបុណ្យកយក្សឈ្នះហើយនោះ
 បានប្រទានខ្ញុំព្រះអង្គ ដល់បុណ្យកយក្សនេះ បុណ្យកយក្សឈ្នះ
 ថាបានខ្ញុំព្រះអង្គមកដោយធម៌ មិនមែនដោយការកំហែងទេ ។

[១៨៦] (អភិសម្ពុទ្ធតាថា) នាគរាជប្រសើរ មានចិត្តត្រេកអររីករាយ
 ហើយ ព្រោះបានស្តាប់សុភាសិតនៃវិជ្ជុរបណ្ឌិត ជាអ្នកប្រាជ្ញ
 ក៏ចាប់វិជ្ជុរបណ្ឌិតមានប្រាជ្ញាមិនថាភាគ ទាំងចូលទៅក្នុង
 សំណាក់នៃនាងវិមលាជាភរិយា ក្នុងកាលនោះ (ត្រាស់ថា)
 ម្ចាស់នាងវិមលា នាងមានសម្បុរល្បឿន ដោយហេតុណា ឬនាងមិន
 ឆ្ងាញ់បាយ ដោយហេតុណា គុណ (នៃវិជ្ជុរបណ្ឌិត) បែបនេះ មិន
 មាន(ដល់នាង) ដោយហេតុនោះទេ វិជ្ជុរបណ្ឌិតនេះឯង ជាអ្នក
 បន្ទោបង់នូវឆ័ត្រ ។ នាងមានសេចក្ដីត្រូវការដោយប្លែកយ៉ាងរបស់
 វិជ្ជុរបណ្ឌិតណា វិជ្ជុរបណ្ឌិតនេះ ជាអ្នកធ្វើពន្លឺ មកដល់ហើយ
 នាង ចូរផ្សំស្តាប់ ពាក្យរបស់វិជ្ជុរបណ្ឌិតនោះចុះ (ព្រោះ) ការ
 ជួបប្រទះ (នូវវិជ្ជុរបណ្ឌិត) ទៀត ជាកិច្ចបានដោយកម្រ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជានកំ

(១៨៧) ទិស្វានំ នំ វិមលា ភូមិបតិ

ទិស្កុលី អញ្ជាលី បត្តហេត្វា

ហេដ្ឋនំ កាលេនំ បតីតវុទ្ធា

ឥន្ទ្រេវ ក្សត្រំ កត្តសេដ្ឋំ ។

អទិដ្ឋបុព្វំ ទិស្វានំ មន្តោ មច្ចុកយដ្ឋិតោ

ព្យម្ពិតោ នាគិវនេសំ ន ឥទំ បញ្ចវតោមិវ ។

(១៨៨) ន ចម្ព៌ ព្យម្ពិតោ នាគិ ន ឥ មច្ចុកយដ្ឋិតោ

ន វជ្ជោ អភិវនេយ្យ វជ្ជំ វ នាគិវនេយ ។

កមំ នុ អភិវនេយ្យ អភិវនាបយេថ វេ

យំ នរោ ហន្តមិច្ឆេយ្យ នំ កម្មំ នុបបជ្ជតិ ។

(១៨៩) ឯវមេតំ យថា ព្រុសំ សុទ្ធំ ភាសសំ បណ្ឌិត

ន វជ្ជោ អភិវនេយ្យ វជ្ជំ វ នាគិវនេយ ។

កមំ នុ អភិវនេយ្យ អភិវនាបយេថ វេ

យំ នរោ ហន្តមិច្ឆេយ្យ នំ កម្មំ នុបបជ្ជតិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

(១៨៧) ព្រះនាងវិមលាទ្រង់ទតឃើញវិធុរបណ្ឌិត ដែលជាអ្នកមាន
 ប្រាជ្ញាគ្រាស់ដូចដែនដីនោះ ក៏មានព្រះទ័យត្រេកអរសាមន-
 ស្ស ទ្រង់លើកម្រាមដៃទាំង ១០ ផ្គង់អញ្ជូលី ហើយគ្រាស់នឹង
 វិធុរបណ្ឌិត ជាអាមាត្យដ៏ប្រសើររបស់អ្នកដែនកុរុ យ៉ាងនេះថា
 អ្នកជាមនុស្សមានមច្ចុក្ខយគ្របសង្កត់ ភក់ស្លុត ព្រោះឃើញកតនៃ
 នាគ ដែលខ្លួនមិនធ្លាប់ឃើញ ទើបមិនថ្វាយបង្គំ(ខ្ញុំ) ដំណើរនេះ
 ដូចមិនមែនជាអាការរបស់បុគ្គលមានប្រាជ្ញាទេ ។

(១៨៨) (មហាសត្វ...) បពិត្រព្រះនាងនាគី ខ្ញុំព្រះអង្គមិនមែនជាអ្នក
 ភក់ស្លុតទេ មិនមានមច្ចុក្ខយគ្របសង្កត់ទេ អ្នកទោសដែលត្រូវគេ
 សំឡាប់ មិនគប្បីថ្វាយបង្គំ (ពេជ្ឈយាត) ឬពេជ្ឈយាតក៏មិនគប្បី
 ថ្វាយបង្គំអ្នកទោសដែលត្រូវគេសំឡាប់ដែរ ។ ជនប្រាថ្នាសម្លាប់
 អ្នកណា គប្បីថ្វាយបង្គំ (អ្នកនោះ) ឬឲ្យ (អ្នកនោះ) ថ្វាយបង្គំ (ខ្លួន)
 ដូចម្តេចកើត កម្មនោះមិនកើតជាអ្វីទេ ។

(១៨៩) (ព្រះនាងវិមលា...) ម្ចាស់បណ្ឌិត ដំណើរ⁺នេះ ដូចអ្នកពោលមែន
 អ្នកពោលពាក្យពិត អ្នកទោសដែលត្រូវគេសំឡាប់ មិនគប្បីថ្វាយ
 បង្គំពេជ្ឈយាត ឬពេជ្ឈយាតក៏មិនគប្បីថ្វាយបង្គំអ្នកទោសដែលត្រូវ
 គេសំឡាប់ដែរ ។ ជនប្រាថ្នាសម្លាប់អ្នកណា គប្បីថ្វាយបង្គំ(អ្នកនោះ)
 ឬឲ្យ (អ្នកនោះ) ថ្វាយបង្គំ(ខ្លួន) ដូចម្តេចកើត កម្មនោះមិនកើតទេ ។

មហាជនបាតេ នវិមំ វិបុលាភកំ

(១៧០) អស្សុតំ អស្សុតំ នុ វេទំ វិមាណំ

ឥន្ទំ ជុតំ ពលវិយុបបត្តំ

បុប្ផាមំ តំ ឆាតកញ្ចោតមត្តំ

កមំ នុ តេ លទ្ធមិទំ វិមាណំ ។

អធិច្ចុ លទ្ធិំ បរិណាមជន្តេ

សយំ កតំ ឧទាហុ ទេវេហំ ទិដ្ឋំ

អក្ខាហំ មេ ឆាតកញ្ចោតមត្តំ

យថេវ តេ លទ្ធមិទំ វិមាណំ ។

(១៧១) ឆាតច្ចុ លទ្ធិំ ន បរិណាមជន្តេ

ន សយំ កតំ ឆាហំ ទេវេហំ ទិដ្ឋំ

សកេហំ កម្មេហំ អចាបកេហំ

បុញ្ញេហំ មេ លទ្ធមិទំ វិមាណំ ។

(១៧២) កិន្តេ វតំ កិម្ពន ព្រហ្មចរិយំ

កិស្សុ សុច្ឆណ្ឌស្ស អយំ វិចារកោ

ឥន្ទំ ជុតំ ពលវិយុបបត្តំ

ឥន្ទេវ តេ ឆាតិ មហាវិមាណំ ។

[១៩០] (មហាសត្វ...) វិមាននេះ ទាំងបួន សេចក្តីរុងរឿង សេចក្តីព្យាយាម នឹងការកើតក្នុងភពនាគរបស់ព្រះនាង មិនទៀង តែដូចជារបស់ទៀង បពិត្រនាគកញ្ញា ខ្ញុំព្រះអង្គសួរសេចក្តីនេះ នឹងព្រះនាងថា វិមាននេះ ព្រះនាងបានហើយដោយប្រការដូចម្តេច? វិមានដែលព្រះនាងបាន ព្រោះអាស្រ័យ (ភពនាគ) ឬកើតអំពីរដូវវស្សា ឬព្រះនាងធ្វើខ្លួនឯង ឬមួយទៅតាមៗ បពិត្រនាគកញ្ញា វិមាននេះ ព្រះនាងបានហើយដោយប្រការណា សូមព្រះនាងប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ខ្ញុំ ដោយប្រការនោះ ។

[១៩១] (ព្រះនាងវិមលា...) វិមាននេះមិនមែនខ្ញុំបាន ព្រោះអាស្រ័យភពនាគ មិនមែនកើតអំពីរដូវវស្សា មិនមែនធ្វើខ្លួនឯង ទាំងមិនមែនទៅតាមៗទេ វិមាននេះ ខ្ញុំបានដោយបុព្វកម្ម មិនអាគ្រក់ ជារបស់ខ្លួន ។

[១៩២] មហាសត្វ... អ្វីជាវត្ថុ អ្វីជាព្រហ្មចរិយៈរបស់ព្រះនាង បពិត្រព្រះនាងនាគី បួន អំណាច សេចក្តីរុងរឿង កំឡាំងកាយ សេចក្តីព្យាយាម នឹងការកើត(ក្នុងភពនាគ) ទាំងវិមានជំរុំរបស់ព្រះនាងនេះ នេះជាផលនៃកម្ម ដែលព្រះនាងសន្សំឡើយដូចម្តេច ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

[១៩៣] អហព្វា ទោ សាមិកោ ចាបិ មយ្ហំ

សទ្ធា ឧកោ នាធម៌តំ អហ្មមា

ឌុំចានភូតំ មេ យវំ តទាសិ

សន្តប្បតា សមណាព្រាហ្មណា ច ។

មាលព្វា គន្ធព្វា វិលេបនព្វា

បដិបិយំ សេយ្យមុបស្សយព្វា

អន្តាទនំ សាយនមន្តចានំ

សក្កិច្ច នាធានំ អនម្ម តត្ថ ។

តំ មេ វតំ តម្បនព្រហ្មចរិយំ

តស្ស សុច្ឆន្ទាស្ស អយំ វិចារោ

សទ្ធិ ជុតិ ពលវិយុបបត្តិ

សនព្វា មេ ជីវ មហាវិមាទំ ។

[១៩៤] ឯវព្វា តេ លទ្ធមិទំ វិមាទំ

ជាតាសិ បុញ្ញាន ជល្យបមត្តិ

តស្មាហិ ធម្មញ្ញា អប្បមត្តា

យថា វិមាទំ បុន មាវសេសិ

[១៩៥] នយិធិ សន្តិ សមណាព្រាហ្មណា ច

យេសន្តចានានំ ទទេមុ តត្ថ

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

[១៩៣] (ព្រះនាងវិមលា...) ខ្ញុំនឹងស្វាមីទាំងពីរនាក់ ជាអ្នកមានសុទ្ធា
 ជាម្ចាស់ទាន ផ្ទះរបស់ខ្ញុំដូចអណ្តូងជាទីចុះផឹកនៃ (មហាជន)
 ទាំងសមណព្រាហ្មណ៍ ខ្ញុំក៏បានឲ្យភ្នែកស្តាប់ស្តាប់ ។ ខ្ញុំ
 (កាលនៅ) ក្នុងកាលចម្បានគរនោះ បានឲ្យទានដោយគោរព
 គឺឲ្យផ្កាកម្រង គ្រឿងក្រអូប គ្រឿងលាប គ្រឿងប្រទីប ទី
 ជេក ទីសំណាក់អាស្រ័យ សំរាត់សម្រាប់ស្បៀកដណ្តប់
 កម្រាលជេក បាយនឹងទឹក ។ នោះជាវត្ថុ នោះជាព្រហ្មចរិយៈ
 របស់ខ្ញុំ នៃអ្នកប្រាជ្ញ ឯបូទី សេចក្តីរុងរឿង កំឡាំងកាយ
 សេចក្តីព្យាយាម នឹងការកើត (ក្នុងភពនាគ) ទាំងវិមានធំ
 របស់ខ្ញុំនេះ នេះជាផលនៃកម្មដែលខ្ញុំសន្សំល្អហើយនោះ ។

[១៩៤] (មហាសត្វ...) បើវិមាននេះ គឺព្រះនាងបានហើយយ៉ាងនេះ
 ឈ្មោះថា ព្រះនាងជ្រាបកំណើត នៃផលរបស់បុណ្យទាំង
 ឡាយ ព្រោះហេតុនោះ ព្រះនាងកុំប្រហែស សូមប្រព្រឹត្ត
 ធម៌ ជាហេតុឲ្យបានគ្រប់គ្រងវិមាននេះតទៅ ។

[១៩៥] (ព្រះនាងវិមលា...) នៃបណ្ឌិត ជាអាមាត្យ ខ្ញុំគប្បីឲ្យបាយ
 នឹងទឹក ដល់ពួកសមណៈនឹងព្រាហ្មណ៍ណា ពួកសមណៈ
 នឹងព្រាហ្មណ៍ (ទាំងនោះ) មិនមានក្នុងភពនាគនេះទេ
 ។

មហានិពាគេ សម្តែ វិទ្យុជានតំ

អត្តាហិ មេ បុត្តតោ ឯតមត្តំ
យថា វិមាណំ បុណ មាវសេម ។

(១៩៦) កោតិ ហិ តេ សន្តិ ឥន្ទបបដ្ឋា
បុត្តា ច សាមី អនុជីវិនោ ច
តេសុ តុរិ វចសា កម្មនា ច
អសម្បទុដ្ឋា ច ភវហិ ធិន្ទំ ។
ឯវំ តុរិ ឆាតិ អសម្បទោសំ
អនុចាលយ វចសា កម្មនា ច
បុត្តា ឥន្ទ យាវតាយុកំ វិមាណេ
ឧទ្ទំ ឥតោ កច្ចសិ ទេវលោកំ ។

(១៩៧) អន្តា ហិ សោ សោចតិ រាជសេដ្ឋោ
តយា វិនា យស្ស តុរិ សជិតោ
ទុក្ខបដិសោចិ តយា សមេច្ច
វិទ្យោយ្យ ទោសោ សុខមាតុភេចិ ។

(១៩៨) អន្តា សតំ កាសសិ ឆាតិ ធិន្ទំ
អនុត្តំ អត្ថបដិ សុចីណំ
ឯតាធិសីយាសុ ហិ អាចាណាសុ
បញ្ចាយតេ មាធិសាណំ វិសេសោ ។
ប

មហានិបាត វិច្ឆុដ្ឋាន ទី ៩

ខ្ញុំសួរហើយ អ្នកចូរប្រាប់សេចក្តីនេះ ដែលជាហេតុឲ្យខ្ញុំ
នៅគ្រប់គ្រងវិមានតទៅ ។

(១៩៦) (មហាសត្វ...) ពួកនាគគឺ បុត្រ ស្វាមី នឹងអ្នករស់នៅដោយ
សារ ដែលកើតមានក្នុងភពនាគនេះ សូមព្រះនាងជាអ្នកមិន
ប្រឡូសក្នុងពួកនាគនោះ ដោយពាក្យ ឬដោយការងារ អស់
កាលជានិច្ច ។ បពិត្រព្រះនាងនាគី សូមព្រះនាងរក្សាសេចក្តី
មិនប្រឡូស ដោយពាក្យ ឬដោយការងារយ៉ាងនេះចុះ ព្រះ
នាងនឹងបិតនៅក្នុងវិមាននេះ រហូតអស់ជន្មាយុ ហើយនឹង
បានទៅកាន់ទេវលោក ជាន់ខ្ពស់លើ អំពីភពនាគនេះ ។

(១៩៧) (ព្រះនាងវិមលា...) អ្នកជាអាមាត្យរបស់ព្រះរាជាណា ព្រះ
រាជាជីប្រសើរនោះ បើវៀរចាកអ្នកហើយ រមែងសោកស្តាយ
ដោយពិត បុរសសូម្បីត្រូវសេចក្តីទុក្ខគ្របសង្កត់ ឬសូម្បី
មានជម្ងឺធ្ងន់ បើបានជួបនឹងអ្នកហើយ ក៏នឹងបានសុខវិញ ។

(១៩៨) (មហាសត្វ...) បពិត្រព្រះនាងនាគី ព្រះនាងពោលធម៌របស់
សប្បុរស ជាធម៌ប្រសើរ ជាបំណែកនៃប្រយោជន៍ ដែលសន្សំ
ល្អដោយពិត ឯសេចក្តីវិសេសរបស់បណ្ឌិតទាំងឡាយ បែប
ខ្ញុំព្រះអង្គ រមែងប្រាកដក្នុងអន្តរាយទាំងឡាយបែបនេះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

(១៩៩) អក្ខាហិ នោ តាយំ មុទ្ធានុលោ

អក្ខាហិ នោ តាយំ អជេសិ ជូតេ

ធម្មេន លោក្ខេ ឥតិមាយាមាហា

កេមិ តុរិ ហត្ថមិមស្សមាតតោ ។

(២០០) យោ មិស្សរោ តត្ថ អហោសិ រាជា

តមាយមក្ខេហិ អជេសិ ជូតេ

សោ មិ ជីតោ រាជា ឥមស្សនាសិ

ធម្មេន លោក្ខេស្មិ អសាហសេន ។

(២០១) យថេវ វុណ្ណោ នាតោ បញ្ញំ បុច្ឆិត្ត បណ្ឌិតំ

តថេវ នាតកកញ្ញាបិ បញ្ញំ បុច្ឆិត្ត បណ្ឌិតំ ។

យថេវ វុណ្ណំ នាតំ ជីវេ តោសេសិ បុច្ឆិតោ

តថេវ នាតកកញ្ញាម្បិ ជីវេ តោសេសិ បុច្ឆិតោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

[១៩៩] (ព្រះនាងវិមលា...) អ្នកចូរប្រាប់យើងមកចុះ បុណ្ណកយក្ស
 នេះបានអ្នកមក ដោយទេវេប្ប អ្នកចូរប្រាប់យើងមកចុះ
 បុណ្ណកយក្សនេះ ឈ្នះអ្នកដោយល្បឿនភ្នាល់ បុណ្ណកយក្ស
 នេះបាននិយាយថា បណ្ឌិតខ្ញុំបានមកដោយធម៌ តើអ្នកមក
 នៅក្នុងកណ្តាប់ដៃបុណ្ណកយក្សនេះ ដោយប្រការដូចម្តេច ។

[២០០] (មហាសត្វ...) ព្រះរាជារបស់ខ្ញុំព្រះអង្គណា ជាធំក្នុងក្រុងឥន្ទ្រ-
 បត្ត ដែនក្បែរនោះ បុណ្ណកយក្សនេះ បានឈ្នះល្បឿនស្មានឹង
 ព្រះរាជានោះ ដោយការភ្នាល់ ព្រះរាជាដែលបុណ្ណកយក្ស
 ឈ្នះហើយនោះ បានប្រទានខ្ញុំព្រះអង្គដល់បុណ្ណកយក្សនេះ
 ឯបុណ្ណកយក្ស ឈ្មោះថាបានខ្ញុំព្រះអង្គដោយធម៌ មិនមែន
 ដោយកំហែងទេ ។

[២០១] (អភិសម្ពុទ្ធតាថា) វរុណនាគបានសួរប្រស្នាទាំងវិជ្ជុរបណ្ឌិត
 យ៉ាងណា ព្រះនាងនាគកញ្ញា ក៏បានសួរប្រស្នាទាំងវិជ្ជុរបណ្ឌិត
 យ៉ាងនោះដែរ ។ វិជ្ជុរបណ្ឌិត ជាអ្នកប្រាជ្ញ ដែលវរុណនាគ
 ត្រាស់សួរហើយ ក៏បានញ៉ាំងវរុណនាគឲ្យត្រេកអរ យ៉ាងណា
 វិជ្ជុរបណ្ឌិត ជាអ្នកប្រាជ្ញ ដែលព្រះនាងនាគកញ្ញា សួរហើយ
 ក៏បានញ៉ាំងព្រះនាងនាគកញ្ញា ឲ្យត្រេកអរ យ៉ាងនោះដែរ ។

មហានិបាតេ នវមំ វិគុដ្ឋានកំ

ឱកោបិ តេ អត្តមនេ វិនិត្យា

មហោវគំ នាគកញ្ចាញ ជំរេ

អច្ឆម្ពី អត្ថិតោ អលោមហាដ្ឋា

ឥច្ឆត្រវិ វុលំ នាគរាជំ ។

មា រោជយំ^(១) នាគ អយាហមស្មិ

យេន តវ អត្ថោ ឥទំ សវិ

ហនយេន មិសេន ករោហិ កិច្ចំ

សយំ កវិស្សាមិ យថាមតិទ្កេ ។

(២០២) បញ្ញា ហវេ^(២) ហនយំ បណ្ឌិតានំ

តេ ឡម្ព បញ្ញាយ មយំ សុត្តដ្ឋា

អន្ធននាមោ លកតជ្ជំ នារំ

អជ្ជេវ នំ កុរុយោ ចាបយាតុ ។

(២០៣) ស បុណ្ណតោ អត្តមនោ ឱទត្ថោ

ឥវន្ទតិ នាគកញ្ចំ លកិត្យា

ហដ្ឋេន ភាវេន បតីត្រចោ

ឥច្ឆត្រវិ កុរុនំ កត្តសេដ្ឋំ ។

១ ឱ. មា រោជយំ ។ អដ្ឋកថាយំ មា រោជយំ ។ ២ ឱ. បញ្ញា រាវេ ។

មហានិបាត វិច្ឆុដោតក ទី ៩

វិច្ឆុបណ្ឌិត ជាអ្នកប្រាជ្ញ លុះដឹងច្បាស់ថានាគរាជដ៏ប្រសើរ នឹង
 នាងនាគកញ្ញាទាំងពីរព្រះអង្គនោះ មានព្រះទ័យរីករាយហើយ
 ក៏មិនគក់ស្ងួត មិនខ្លាច មិនព្រឺរោម បានទូលវណ្ណនាគរាជដូច្នេះ
 ថា បពិត្រនាគ ព្រះអង្គកុំខ្វល់ឡើយ ខ្ញុំនេះហើយជាសេចក្តីត្រូវ
 ការរបស់ព្រះអង្គ នេះសរីរៈ សូមព្រះអង្គធ្វើកិច្ចដោយសាច់
 ហ្វូជ័យចុះ ខ្ញុំនឹងធ្វើតាមអធ្យាស្រ័យរបស់ព្រះអង្គដោយខ្លួនឯង។

(២០២) (នាគរាជ...) បញ្ញាហ្នឹងឯង ជាដួងហ្វូជ័យរបស់បណ្ឌិតទាំង
 ឡាយ យើងទាំងនោះត្រេកអរក្រៃលែង ដោយប្រាជ្ញារបស់
 អ្នក យក្សមានឈ្មោះមិនខ្វះខាត គឺបុណ្ណកៈ ចូរបានភរិយាក្នុង
 ថ្ងៃនេះចុះ ចូរញ៉ាំងអ្នកឲ្យទៅដល់ដែនកុរុ ក្នុងថ្ងៃនេះចុះ ។

(២០៣) (អភិសម្ពុទ្ធគាថា) បុណ្ណកយក្សនោះ មានចិត្តត្រេកអររីករាយ
 ព្រោះបាននាងនាគកញ្ញា ឈ្មោះឥន្ទ្រតី មានចិត្តត្រេកអរ
 សប្បាយហើយ បានពោលនឹងវិច្ឆុបណ្ឌិត ជាអាមាត្យដ៏
 ប្រសើរ របស់អ្នកដែនកុរុ ដូច្នេះថា

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

ករិយាយ មំ ត្ថំ អកករី សមន្តិ
អហញ្ច តេ វិជ្ជុរ កកោមិ កិច្ចំ
ឥទញ្ច តេ មណីរតនំ ទទាមិ
អន្លេដ តំ ក្បុរយោ ចាបយាមិ ។

(២០៤) អនេយ្យមេសា តវហោតុ មិត្តំ
ករិយាយ កក្កាន បិយាយ សន្តិ
អាទន្ទចិត្តោ សុមនោ បតតោ
ទិត្វា មណី មញ្ច នយំន្ទបត្តំ ។

(២០៥) ស បុណ្ណកោ ក្បុរំ កក្កសេដ្ឋំ
និស័ទយំ បុរតោ អាសនស្មី
អាជញ្ញាមារុយេ អនោមវណ្ណំ
បក្កាមី វេហាយសមន្តលក្ខេ ។
មនោ មនុស្សស្ស យថាបិ កន្ធ
តតោបិស្ស ឱប្បតំ អហោសិ
ស បុណ្ណកោ ក្បុរំ កក្កសេដ្ឋំ
ឧបាទយំ នករំ ឥន្ទបត្តំ^(១) ។

១ ខ. អាហាយ កក្កាមនោមញ្ចំ ឧបាទយំ នករំ និទ្ធិបត្តំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

អ្នកធ្វើខ្ញុំឲ្យបានព្រមព្រៀងដោយភរិយា បពិត្រវិធុរបណ្ឌិត ខ្ញុំ
សូមធ្វើកិច្ច (ភបគុណ) ដល់អ្នក ខ្ញុំនឹងឲ្យកែវមណីនេះដល់
អ្នក ទាំងញ៉ាំងអ្នកឲ្យដល់ដែនកុរុ ក្នុងថ្ងៃនេះឯង ។

(២០៤) (មហាសត្វ...) ម្ចាស់កប្បានៈ មេត្រីជាគុណជាតិគឺបុគ្គលផ្ទាល់
មិនបាននេះ ចូរមានដល់អ្នក ព្រមទាំងភរិយាជាទីស្រឡាញ់
អ្នកមានចិត្តត្រេកអរទូទៅ មានចិត្តល្អ មានចិត្តរីករាយឲ្យកែវ
មណីដល់ខ្ញុំហើយ ចូរនាំខ្ញុំទៅកាន់ឥន្ទបត្តនគរចុះ ។

(២០៥) (អភិសម្ពុទ្ធគាថា) បុណ្យកយក្សនោះ ឡើងដំរើសៈអាជានេយ្យ
មានវណ្ណៈមិនថាកទាប ហើយអញ្ជើញវិធុរបណ្ឌិតជាអាមាត្យ
ដ៏ប្រសើររបស់ពួកអ្នកដែនកុរុ ឲ្យអង្គុយលើអាសនៈអំពីខាង
មុខ ហោះទៅឮដ៏អាកាសវេហា ។ ចិត្តរបស់មនុស្សរមែង
ស្ទុះទៅ (កាន់អាមណ៍ក្នុងទីឆ្ងាយ) យ៉ាងណា ដំណើរសន្ទុះ
របស់សៈអាជានេយ្យនោះ ក៏ឆាប់រហ័សក្រៃលែងជាងចិត្ត
នោះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ បុណ្យកយក្សនោះ នាំវិធុរបណ្ឌិតជា
អាមាត្យដ៏ប្រសើររបស់អ្នកដែនកុរុ ទៅកាន់ឥន្ទបត្តនគរ ។

មហានិបាតេ នវមំ វិចារជាតកំ

(២០៦) ឯតិទ្ធិបត្តិ^(១) នករំ បទិស្សតិ

រម្មានិ ច អម្ពវនានិ ភាគសោ

អហញ្ច ករិយាយ សមន្តិក្ខតោ

តុវញ្ច បត្តោសិ សកំ និកេតំ ។

(២០៧) ស បុណ្ណោកោ ក្បរំនិ កត្តុសេដ្ឋំ

ឌុំរោបយត្វា ធម្មសភាយ មជ្ឈេ

អាជញ្ញាមារយ អនោមវណ្ណា

បក្កាមិ វេហាយសមន្តលក្ខេ ។

តំ ទិស្វា រាជា បរមប្បតីតោ

ឌុដ្ឋាយ តាហាហិ បលីស្សជិត្វា

អវិកម្មយំ ធម្មសភាយ មជ្ឈេ

និសីទយំ បមុទំ អាសនស្មី ។

(២០៨) តំ ចោ វិនេតាសិ វបិវ នដ្ឋំ

នទ្ធីនំ តំ ក្បរយោ ទស្សនេន

អក្ខាហិ មេ បុត្តតោ ឯតមត្តំ

កថំ បមោក្ខោ អហំ មាណវស្ស ។

១ ម. ឯហិទ្ធិបត្តំ ។

មហានិពាគ វិទូរជាតក ទី ៩

(២០៦) (បុណ្ណកយក្ស...) នុ៎ះក្រុងឥន្ទបត្ត ដែលឃើញច្បាស់ នុ៎ះព្រៃ
 ស្វាយ គួរជាទីរករាយដោយចំណែកៗ ខ្ញុំក៏បានព្រមព្រៀង
 ដោយភរិយា ទាំងអ្នកក៏បានមកដល់ទីលំនៅរបស់ខ្លួន ។

(២០៧) (អភិសមុទ្គតថា) បុណ្ណកយក្សនោះ ញ៉ាំងវិទូរបណ្ឌិតជា
 អាមាត្យដ៏ប្រសើររបស់ពួកអ្នកដែនកុរុ ឲ្យចុះក្នុងកណ្តាលធម្ម-
 សភា ហើយឡើងជិះសេះអាជានេយ្យ ជាអ្នកមានវណ្ណៈមិន
 ថោកទាប ហោះទៅឮដ៏អាកាសវេហា ។ ព្រះរាជាទត
 ឃើញមហាសត្វនោះហើយ ព្រះអង្គមានព្រះហ្វូងយំសោ-
 មនស្សដ៏ក្រៃលែង ទ្រង់ក្រោកឡើងយកព្រះហស្តស្រវត្តប
 ទ្រង់មិនបានឲ្យកំរើក ហើយអញ្ជើញព្រះមហាសត្វឲ្យអង្គុយ
 លើអាសនៈក្នុងកណ្តាលធម្មសភា ចំពោះព្រះភក្ត្រ ។

(២០៨) (ព្រះរាជា...) អ្នកជាអ្នកណាទាំងយើង ដូចនាយសារថី
 នាំយករថដែលបាត់ទៅ (មកឲ្យ) អ្នកដែនកុរុទាំងឡាយ
 ត្រេកអរ ព្រោះបានឃើញអ្នក ខ្ញុំសួរហើយ អ្នកចូរប្រាប់
 សេចក្តីនេះ អ្នករូបអំពីមាណា ដោយប្រការដូចម្តេច ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

(២០៩) យំ មាណវោ ត្យាភិវទិ ជនិទ្ធ

ន សោ មនុស្សោ នវរីរសេដ្ឋ

យទិភេសុតោ បុណ្ណាកោ នាម យក្ខោ

រញ្ញោ កុរោស្ស ហិ សោ សដិញ្ចោ ។

ភូមិទ្ធកេ វុណ្ណោ នាម នាតោ

ព្រហ្មា សុច្ឆំ វណ្ណាតលូបបន្នោ

តស្សាទុដ្ឋំ ដីតំ កាមយានោ

វេរទ្គតំ នាម សា នាគកញ្ញោ ។

តស្សា សុមជ្ឈិយ បិយាយ ហេតុ

បតារយិត្តំ មរណាយ មយ្ហំ

សោ ចេវ ករិយាយ សមន្តិក្ខតោ

អហញ្ញាទុញ្ញោ មណី ច លទ្ធោ ។

(២១០) វុក្ខោ ហិ មយ្ហំ យវន្ទារ ជាតោ

បញ្ញាក្ខន្ធវោ សីលមយស្ស សាខា

អត្តេ ច ធម្មេ ច បិតោ និទានោ

ករិយុលោ ហត្ថិតវស្សនន្នោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

(២០៩) (មហាសត្វ...) បពិត្រព្រះអង្គជាធំជាងជន មានព្យាយាមដ៏ប្រសើរជាងជន ព្រះអង្គគ្រាសំហៅបុរសណាថាមាណព បុរសនោះមិនមែនជាមនុស្សទេ គឺជាយក្ស ឈ្មោះបុណ្ណកៈ ព្រះអង្គក៏ធ្លាប់បានឮមកហើយ បុណ្ណកយក្សនោះជាអាមាត្យនៃព្រះបាទកុរុវរ្ម័ន មានសេចនាគមួយឈ្មោះវរុណៈ គ្រប់គ្រងផែនដី មានទំហំនឹងកំពស់ស្ពាន បរិបូណ៌ដោយពណ៌សម្បុរ នឹងកំឡាំង ឯបុណ្ណកយក្សនោះ ចង់បានធីតាជាអនុជាតនៃវរុណនាគនោះ (ធ្វើជាប្រពន្ធ) នាងនាគកញ្ញានោះឈ្មោះឥរុត្តី ។ បុណ្ណកយក្ស ព្យាយាមដើម្បីសំឡាប់ខ្ញុំព្រះអង្គព្រោះហេតុនៃនាងឥរុត្តីនោះ មានចង្កេះល្អក្នុងជាទីស្រឡាញ់ឥឡូវ៖ បុណ្ណកយក្សនោះ បានព្រមព្រៀងដោយភរិយា ចំណែកខ្ញុំព្រះអង្គ ក៏បុណ្ណកយក្សអនុញ្ញាតហើយ ទាំងកែវមណី ខ្ញុំព្រះអង្គក៏បានហើយ ។

(២១០) (ព្រះរាជា...) ដើមឈើដុះទៀបទ្វារដំណាក់របស់យើងមានដើមសម្រេចដោយប្រាជ្ញា មែករបស់ឈើនោះសម្រេចដោយសីល ដើមឈើ(នោះ) សម្រេចដោយប្រាជ្ញាខ្ជាប់ខ្ជួន តាំងនៅក្នុងអត្ថនឹងធម៌ មានផ្លែជាបញ្ចូលគ្នាស ដេរដាសដោយដំរីគានីងសេះ។

មហានិបាតេ នវិមំ វិចារជាតំ

នធូត្តតតុរិយាភិបាទិភេ

ឧត្តជ្ជ សេនំ បុរិសោ អហោសំ

សោ ឆោ អយំ អាកតោ សង្កតេតិ

រុក្ខសង្ឃឹមស្សបច័តិ ករោដ ។

យេកេច វិត្តា មម បច្ចយេន

សត្វេវ ភេ ចាតុករោន្ត អជ្ជ

តិព្វានំ កត្វានំ ឧបាយនានំ

រុក្ខសង្ឃឹមស្សបច័តិ ករោដ ។

យេកេច ពន្លា មម អត្ថំ រដ្ឋ

សត្វេវ ភេ ពន្លា មោធិយន្ត

យថេវយំ ពន្ធនស្មា បមុត្តោ

ឯវមេតេ មុញ្ញេវ ពន្ធនស្មា ។

ឧត្តជ្ជលា មាសមិមំ ករោន្ត

មិសោទនំ ព្រាហ្មណា ភក្ខយន្ត

អមជ្ជនា មជ្ជវហា បិវន្ត

បុណ្ណាហិ វាលាហិ បលិស្សតាហិ ។

មហានិពាត វិធុរជាតក ទី ៩

កាលដើមឈើនោះ គឺកកងដោយការរាំ ការប្រៀង នឹងតន្ត្រី
 បុរស (ខ្មៅម្នាក់) កាត់ដើមឈើនោះ ហើយញ៉ាំងសេនា(ឲ្យ
 រត់ទៅ) បណ្ឌិតនេះទុកដូចជាដើមឈើរបស់យើងនោះ មក
 កាន់លំនៅរបស់ខ្លួនវិញហើយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរធ្វើសេចក្តី
 កោតក្រែងដើមឈើនេះ ។ ជនទាំងឡាយណាមួយ មាន
 ចិត្តគ្រឿងអវ (ដោយយស) ព្រោះបង្ខំយំនយើង ពួកជន
 ទាំងអស់នោះ ចូរធ្វើ (ចិត្តរបស់ខ្លួន) ឲ្យប្រាកដក្នុងវិថីនេះចុះ
 អ្នកទាំងឡាយធ្វើបណ្តា ការឲ្យច្រើន ចូរធ្វើសេចក្តីកោតក្រែង
 ដល់ដើមឈើនេះចុះ ។ ពួកសត្វណាមួយ ដែលគេចង
 ទុកក្នុងដែនរបស់យើង ពួកសត្វទាំងអស់នោះចូរឲ្យរួចចាក
 ចំណង វិធុរបណ្ឌិតនេះរួចចាកចំណងយ៉ាងណា ពួកសត្វ
 ទាំងនេះ គប្បីរួចចាកចំណងយ៉ាងនោះ ។ ចូរពួកប្រជាជនទុក
 ដាក់នង្គ័ល ធ្វើ(មហាស្រព)អស់មួយខែនេះចុះ ពួកព្រាហ្មណ៍
 ចូរបរិភោគបាយលាយដោយសាច់ ពួកអ្នកមិនផឹកទឹកស្រវឹង
 គួរផឹកទឹកស្រវឹង ចូរផឹកដោយភាវនៈដ៏ពេញហូរហៀរ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

មហាបថំ និច្ច សមវ័យន្ត
 តិច្ចញ្ច រក្ខំ វិទហន្ត រដ្ឋ
 យថាញមញ្ចំ ន វិហេវយេយ្យំ
 រុក្ខស្និមស្នាបថិត្តំ ករោថ ។

[២០០] ឡំរោតា ច កុមារា ច វេសិយាធា ច ព្រាហ្មណា
 តហំ អន្ទញ្ច ចានញ្ច បណ្ឌិតស្សាភិហារយំ ។
 ហត្ថារោហា អនីកដ្ឋា វថិតា បត្តិការកា
 តហំ អន្ទញ្ច ចានញ្ច បណ្ឌិតស្សាភិហារយំ ។
 សមាគតា ជានបទា នេកមា ច សមាគតា
 តហំ អន្ទញ្ច ចានញ្ច បណ្ឌិតស្សាភិហារយំ ។
 តហ្មជ្ឈនោ បសន្នោសិ ទិស្វា បណ្ឌិតមាគតំ
 បណ្ឌិតប្បំ អនុប្បត្តេ ចេលុក្ខោចោ បវត្តថាតិ ។

វិទ្យុជាតកំ នវមំ ។

វេស្សន្តរជាតកំ

[២០២] ឌុស្សតំ វវវណ្ណកេ វវស្សំ ទសដា វវេ
 បវត្សា ចារុប្បង្គំ យំ តុយ្ហំ មនសោ បិយំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

ស្រីពេស្យាទាំងឡាយ (អាស្រ័យ) ផ្លូវធំ ចូរហៅរកបុរសអ្នក
 ត្រូវការអស់កាលជានិច្ចចុះ មួយទៀត រាជបុរសទាំងឡាយ
 ចូរចាត់ចែងការរក្សា ឲ្យមាំមួនក្នុងដែន កុំឲ្យពួកមនុស្សបៀត
 បៀនគ្នានឹងគ្នា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើសេចក្តីកាត់ក្រែងចំពោះ
 ដើមឈើនេះ ។

(២១១) ពួកស្នំ ពួករាជកុមារ ពួកអ្នកជំនួញនឹងពួកព្រាហ្មណ៍ នាំយក
 បាយនឹងទឹកដ៏ច្រើន មកជូនវិគ្គរបណ្ឌិត ។ ពលដំរី (ពលសេះ)
 ពលរថ ពលថ្មើរជើង នាំយកបាយនឹងទឹកដ៏ច្រើន មកជូនវិគ្គរ-
 បណ្ឌិត ។ ពួកអ្នកជនបទមកជួបជុំគ្នា ពួកអ្នកនិគមមកជួបជុំគ្នា នាំ
 យកបាយនឹងទឹកដ៏ច្រើន មកជូនវិគ្គរបណ្ឌិត ។ ប្រជាជនជាច្រើន
 ជាអ្នកមានចិត្តជ្រះថ្លា ព្រោះឃើញបណ្ឌិត មកដល់ហើយ កាល
 បណ្ឌិតមកដល់ ការលើកទង់ក៏ប្រព្រឹត្តទៅ ។

ចប់ វិគ្គរជាតក ទី ៩ ។

វិស្សន្ត្រវិជ្ជាតក

(២១២) (ព្រះឥន្ទ្រាធិរាជទ្រង់ត្រាស់ថា) ម្ចាស់នាងផុស្សតី ដ៏មានពន្លឺ
 នៃសម្បជ័យប្រសើរ មានអវយវៈខាងដើមដ៏ល្អ នាងចូរទទួលពរ ១០
 ប្រការ លើផែនដី ដែលជាពរពេញចិត្តរបស់នាង ។

មហាវិហារេ វេសមស្ស វេស្សន្តរាជកស្ស វេសវិហារា

(២០៣) ទេវរាជ នមោ ត្យត្ថំ តំ ចាបំ បតតំ មយោ

រម្មា ចាវេសិ មំ ហនា វតោវ ធរណីរុហំ ។

(២០៤) ន ចេវតេ កតំ ចាបំ ន ចមេ ត្រមសិ អប្បយោ

បុព្វញ្ចតេ បរិត្តំ ឈំ យេន តេវំ វនាមិហំ ។

សន្តិកេ មរណំ តុយ្ហំ វិនាគារោ ភវិស្សតិ

បដិគ្គណ្ហហំ មេ ឯតេ វេន ធស បវេច្ឆតោ ។

(២០៥) វាញោមេ អនោ សត្តំ សព្វក្ខតានមិស្សរ

សិវិរាជស្ស កទ្ខន្តេ តត្ថ អស្សំ និវេសនេ។

នីលនេត្តា នីលកម្មំ នីលជីវេ យថា មិត្តំ

ឥស្សតំ នាម នាមេន តត្ថ អស្សំ បុរិទ្ធន ។

បុត្តំ លកេជ វេនំ យាចយោតំ អមច្ឆំ

បូជិតំ បដិវជ្ជិតំ កត្តមន្តំ យេស ស្សំនំ ។

មហានិពាត វេស្សន្តរជាតក ទី ១០ ពាហនិសពរ

[២១៣] (នាងផុស្សតីទេវធីតាក្រាបបង្គំទូលថា) បពិត្រទេវរាជ ខ្ញុំម្ចាស់
សូមថ្វាយបង្គំព្រះអង្គ ចុះខ្ញុំម្ចាស់បានធ្វើអំពើអាក្រក់ដូចម្តេច បាន
ជាព្រះអង្គមកញ៉ាំងខ្ញុំម្ចាស់ឲ្យឃ្លាតចាករមណីយដ្ឋាន ដូចជាខ្យល់
ដែលបក់រលើងដើមឈើដូច្នោះ ។

[២១៤] (ព្រះឥន្ទ្រា...) នាងឥតបានធ្វើអំពើអាក្រក់ទេ មួយទៀត នាង
មិនមែនជាទីស្អប់នៃខ្ញុំទេ តែថានាងអស់បុណ្យហើយ បានជា
ខ្ញុំនិយាយនឹងនាងយ៉ាងនេះ ។ នាងមានសេចក្តីស្លាប់កៀកជិត
ណាស់ហើយ មុខជានឹងមានសេចក្តីព្រាត់ប្រាស កាលបើខ្ញុំឲ្យ
នូវពរ ១០ ប្រការនេះ នាងចូរទទួលយកចុះ ។

[២១៥] (នាងផុស្សតី...) បពិត្រសក្កទេវរាជដ៏ចម្រើន ជាឥស្សរៈលើពួក
ទេវតាទាំងអស់ បើព្រះអង្គទ្រង់ប្រទានពរដល់ខ្ញុំម្ចាស់ ខ្ញុំម្ចាស់
សូមឲ្យបានទៅ ក្នុងព្រះរាជនិវេសន៍ នៃព្រះបាទសិរិរាជនោះ ១
សូមឲ្យមាននេត្រាជំរៅ ដូចជាកូនម្រឹតញីមានភ្នែកខ្មៅ ១ សូមឲ្យ
មានចិញ្ចឹមខ្មៅ ១ បពិត្រព្រះអង្គទ្រង់បានបំពេញទានក្នុងកាលមុន
ខ្ញុំម្ចាស់ទៅកើត ក្នុងព្រះរាជនិវេសន៍នោះ សូមឲ្យមានឈ្មោះថា
ផុស្សតី (ដូចដើម) សូមឲ្យបានបុត្រដ៏ប្រសើរ ដែលចូលចិត្តឲ្យទាន
ជាអ្នកដ្ឋានដល់ស្តេច មិនមានសេចក្តីកំណាញ់ ជាបុគ្គលដែលព្រះ
រាជាប្រទេសដទៃចូរជា ជាអ្នកមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះ មានយស ១ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

កត្តំ មេ ជារយន្តិយោ	មជ្ឈិមដ៏ អនុណ្ឌតំ
កត្តិ អនុណ្ឌតោ អស្ស	ចាបិវ លំខិតំ សមី ។
ថនា មេ ឧប្បវត្តយ្យំ	បលិតា ឧស្សន្ត វាសវ
កាយេ រដោ ន លិម្បេថ	វជ្ជញ្ញាបិ បមោធម្មេ ។
មយ្យរកោញ្ញាភិក្ខុនេ	នាវីវកណាយុតេ
ឧជ្ឈេលាវកាកិណ្ឌោ	សូទិមាតជវណ្ឌតេ ^(១)
ចិត្រត្តឡ្ហយុសិតេ	សុភមិសប្បពោធនេ
សិវិកជស្ស កន្ទន្តេ	តត្ថស្សំ មហេសី ចិយា។
[២០៦] យេ តេ ទស វា ទិដ្ឋា	មយា សព្វន្តសោកនេ
សិវិកជស្ស វិជិតេ	សព្វេ តេ លច្ឆសី វរេ ។
[២០៧] ឥទំ វត្ថាន មយវា	នេវាជា សុជម្ពតំ
ដុស្សតិយា វំ ទត្វា	អនុមោទិត្ត វាសវេ ។

វេសវិគាហិ ភាម ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

កាលខ្ញុំម្ចាស់ទ្រទ្រង់គភី សូមកុំឲ្យមានពោះប៉ោងឡើង ដូចជាដង្កូវ
 ដែលគេសិតស្ទើរដូច្នោះ ។ បពិត្រព្រះវាសវៈ ខ្ញុំម្ចាស់សូមកុំឲ្យ
 មានដោះយារវែង ១ សក់ខ្ញុំម្ចាស់សូមកុំឲ្យមានស្លូវ ១ ខ្ញុំម្ចាស់សូម
 កុំឲ្យឆ្ងល់ជាប់លើកាយ ១ ខ្ញុំម្ចាស់សូមដោះវិលងចោរដែលមានកំ-
 ហុសគួរគេសម្លាប់ ១ ។ បពិត្រទេវរាជដ៏ចម្រើន ខ្ញុំម្ចាស់សូមឲ្យបាន
 ជាអគ្គមហេសីជាទីស្រឡាញ់ នៃព្រះបាទសិរីក្សត្រព្រះរាជនិវេសន៍
 នោះ ដែលជាទីគង់រំពង ដោយសំឡេងក្លោកនឹងក្រៀល ប្រកប
 ដោយពួកនាងនារីដ៏ប្រសើរ ដេរដាសដោយមនុស្សគមន៍មនុស្ស
 ត្រឡី ជាព្រះរាជនិវេសន៍ដែលពួកអ្នកសូទ្រៈ នឹងពួកអ្នកមគធៈ
 សរសើរហើយ ដ៏គិតកងដោយសំឡេងនៃសន្ទុះទ្វារបង្អួចដ៏ពិចិត្រ
 ដែលជាទីមានពួកជនជាស្មោះឲ្យផឹកស្ករនឹងឲ្យបរិភោគសាច់ ។

[២១៦] (ព្រះឥន្ទ្រ...) ម្ចាស់នាងមានអវយវៈទាំងអស់ដ៏ល្អ ពរ ១០
 ប្រការណា ដែលខ្ញុំឲ្យដល់នាងហើយ នាងនឹងបានពរទាំងអស់
 នោះក្នុងដែននៃព្រះបាទសិរី ។

[២១៧] (អភិសម្ពុត្តាថា) ព្រះមហាវៈទេវរាជ សុដម្បតិ វាសវៈ លុះ
 ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលយ៉ាងនេះហើយ ក៏ប្រទានពរ ដល់ព្រះនាង
 ផុស្សតិ ហើយក៏មានព្រះហឫទ័យរីករាយ ។

មហានិពាគេ វសមស្ស វេស្សន្តរជានិកស្ស ហិមវន្តកល្យាណំ

(២០៨) តតោ ចុតា សា ឌុស្សត្ថំ ខត្តិយេ ឧបបជ្ជេថ

ជេតុត្ថវម្ហំ នកវេ សញ្ញាយេន សមាគមិ ។

នស មាសេ ជារយិត្វា កកោដ្ឋំ បុរ បទត្តិណំ

វេស្សនំ វិចិយា មជ្ឈេ ជនេសិ ឌុស្សត្ថំ មមិ ។

ន មយំ មត្តិកំ ឆាមំ នបិ បេតិកសម្ពុរំ

ជាតោម្ហំ វេស្សវិចិយា តស្មា វេស្សន្តរោ អហំ ។

យនាហំ នារកោ ហោមិ ជាតិយា អជ្ឈវស្សិតោ

តនា វិសដ្ឋ ចាសានេ នានំ នាត្ថំ វិចិណ្ឌយី

ហនយំ ននេយ្យំ ចត្ថំ មិសម្បំ វុធិរម្បំ ថ

ននេយ្យំ កាយំ សាវេត្វា យនិ កោចិ យាចកោ មមិ។

សកាវំ ចិន្ទយន្តស្ស អកម្បិតមសណ្ឌិតំ

អកម្បិតត្ថ បវរី សិន្ទវន្តវិសតា ។

(២០៩) បុទ្ធកុត្តន្ននឧលោហា បន្តនត្ថា រជស្សិកា

បត្តយ ឧត្តិណំ ពាហ្មំ តី មិ យាចន្តំ ព្រាហ្មណា។

មហានិបាត វេស្សន្តរជានិកាយ ទី ១០ ហិមវន្តរណ្ណ

(២១៨) (អភិសម្ពុទ្ធគាថា) នាងផុស្សតីទៅឆ្លងគោនោះ ច្បុកចាកទៅលោក
 នោះមកហើយ ក៏ទៅកើតក្នុងខត្តិយត្រកូល បាននៅម្តងព្រះ
 បាទសញ្ញយក្នុងនគរជេតុត្តរ ។ ព្រះនាងទៅទ្រង់ព្រះនាមផុស្សតី
 ទ្រង់គភ៌អស់ ១០ ខែ ក៏ធ្វើប្រទេក្សិណព្រះរាជបុរី រួចប្រសូតតថាគត
 ត្រង់កណ្តាលផ្លូវនៃពួកឈ្មួញ ។ នាមតថាគតមិនមែនជាបេស
 មាតាទាំងមិនមែនកើតមកពីបិតាទេ តថាគតកើតត្រង់ (កណ្តាល) ផ្លូវ
 នៃពួកឈ្មួញ ព្រោះហេតុនោះ បានជាតថាគតឈ្មោះវេស្សន្តរ ។
 កាលដែលតថាគតនៅក្មេងតូច ទើបនឹងមានអាយុ ៨ ឆ្នាំអំពីកំណើត
 តថាគតបានអង្គុយលើប្រាសាទ រិះគិតនឹងឲ្យទានថា បើមានសម
 ណាមួយ មកបន្លឺវាចាសុំអាត្មាអញ ។ គួរឲ្យបេះដូង គួរឲ្យភ្នែក
 គួរឲ្យសាច់ គួរឲ្យឈាម គួរឲ្យរាងកាយ (ដល់សូមនោះឯង) ។
 កាលតថាគតនោះ កំពុងគិតសភាវធម៌ដែលមិនកម្រើក មិនតាំង
 នៅក្នុងកាលនោះ ប្រិបត្តិមានភ្នំសិរីនេរុន្ទីនៃព្រះគ្រឿងប្រដាប់ពី
 ខាងលើក៏ញាប់ញ័រ ។

(២១៩) (ព្រះបាទវេស្សន្តរ...) ពួកព្រាហ្មណ៍មានពេមភ្លៀកនឹងក្របក
 ដុះវែង មានធ្មេញប្រកបដោយមន្ទិល មានក្បាលប្រឡាក់ដោយ
 ធូលី ផ្គងដើមវែងខាងស្តាំ តើសុំអ្វីនឹងអញ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

- (២២០) រតនំ ទេវ យាបាម សិរីនំ រដ្ឋវឌ្ឍនំ
 ធនាហំ បរិ នាគំ ឡិសាននំ ឧរុឡ្ហំ ។
- (២២១) ធនាមិ ន វិកម្យាមិ យំ មិ យាចន្តិ ព្រាហ្មណា
 បកិដ្ឋំ កុញ្ញំ ធនំ ឡិបកុញ្ញំ^(១) គុដ្ឋតមំ ។
- (២២២) ហត្ថិកុន្ធតោ ឡិរុយ្ហ រាជា ចាតាធិបានសោ
 ព្រាហ្មណានំ អនា នានំ សិរីនំ រដ្ឋវឌ្ឍនោ ។
- (២២៣) តនាសិ យំ ភីសនកំ តនាសិ លោមហំសនំ
 ហត្ថិនាគេ បទិន្នមិ មេធនំ សមគម្ពថ ។
 តនាសិ យំ ភីសនកំ តនាសិ លោមហំសនំ
 ហត្ថិនាគេ បទិន្នមិ ឡត្ថិត នករំ តនា ។
 សមាគុលំ បុរិ អាសិ យោសោ ច វិបុលោ មហា
 ហត្ថិនាគេ បទិន្នមិ សិរីនំ រដ្ឋវឌ្ឍនេ ។
- (២២៤) អថេត្ត វត្ថុតិ សន្នោ តុមុលោ កេរោ មហា
 ហត្ថិនាគេ បទិន្នមិ ឡត្ថិត នករំ តនា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ផាតក

(២២០) (ពួកព្រាហ្មណ៍...) បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ពួកទូលព្រះបង្គំសុំហត្ថ-
រតន៍ ដែលញ៉ាំងដែននៃពួកអ្នកសិរិរាស្ត្រឲ្យចំរើន សូមព្រះអង្គ ទ្រង់
ប្រទានដំរីដ៏ប្រសើរ ដែលមានភ្នក-ងទន្ធាំ អាចញ៉ាំងសត្រូវបាន ។

(២២១) (ព្រះបាទវេស្សន្តរ...) ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ សុំដំរីណានឹង
អញ ជាដំរីចុះប្រេង ជាកុញ្ញរជាតិ មានភ្នកដ៏ល្អ ជាដំរីដ៏ប្រសើរ
គួរជារាជពាហនៈ អញនឹងឲ្យ (ដំរីនោះ) អញមិនញាប់ញ័រទេ ។

(២២២) (អភិសម្ពុទ្ធតាថា) ព្រះរាជាដែលជាអ្នកញ៉ាំងពួកអ្នកសិរិរាស្ត្រ
ឲ្យចំរើន ទ្រង់មានព្រះហ្វឺយប្រាថ្នា យ៉ាងលើសលុបក្នុងការបរិច្ចាគ
ទ្រង់ចុះចាកកន្លែងដំរី រួចទ្រង់ប្រទាន(ដំរី)ជាទានដល់ពួកព្រាហ្មណ៍ ។

(២២៣) កាលដែលព្រះរាជាទ្រង់ប្រទានដំរីដ៏ប្រសើរ ផែនដីកំរើកញាប់
ញ័រ ការកើតហេតុគួរខ្លាច គួរព្រឺរោម ក៏មានក្នុងកាលនោះ ។ កាល
ព្រះរាជាទ្រង់ប្រទានដំរីដ៏ប្រសើរ ការកើតហេតុគួរខ្លាច គួរព្រឺរោម
ក៏មានក្នុងកាលនោះ អ្នកនគរក៏ជ្រួលជ្រើមក្នុងកាលនោះ ។ កាល
ព្រះរាជាទ្រង់ប្រទានដំរីដ៏ប្រសើរ ដែលជាដំរីញ៉ាំងពួកអ្នកសិរិរាស្ត្រ
ឲ្យចំរើន អ្នកប្តូរក៏ជ្រួលប្របល់ ទាំងសំឡេងក៏គឺកកងរំពងខ្លាំង ។

(២២៤) កាលព្រះរាជា ទ្រង់ប្រទាន នូវដំរីដ៏ប្រសើរ គ្រានោះ
សំឡេង យ៉ាងខ្លាំងពន្លឹក ជាសំឡេងគួរខ្លាច ក៏ប្រព្រឹត្ត
ទៅក្នុងនគរនោះ ក្នុងកាលនោះ អ្នកនគរក៏ជ្រួលជ្រើម ។

មហានិពាគេ វសមស្ស វេស្សន្តរជាតកស្ស ហិមវន្តកល្លំ

អដ្ឋេត្ត វត្ថុតិ សុខោ តុម្ភុលោ គេរកេ មហា

ហត្ថនាគេ បទិន្នមិ សិរីនិ រដ្ឋវឌ្ឍនេ ។

(២២៥) ឧត្តា ច រាជបុត្រា ច វេសិយានា ច ព្រាហ្មណា

ហត្ថារោហា អនិកដ្ឋា វថិកា បត្តិការកា

កេវលោ ចាបិ និគមោ សិរិយោ ចាបិ សមាគតា

ទិស្វា នាគំ និយ្យមាជំ តេ រត្តោ បដិវេទយំ ។

វិជមំ នេវ តេ រដ្ឋំ បុត្រោ វេស្សន្តរោ តវ

កថំ នោ ហត្ថំ និដ្ឋា នាគំ រដ្ឋស្ស បូជិតំ ។

កថំ នោ កុញ្ញំ និដ្ឋា វ្យាសានំ ឧរុញ្ញំ

ខេត្តញ្ចំ សព្វយុទ្ធានំ សព្វសេតំ កជ្ជតមំ ។

បណ្ណាកមលសញ្ញំ បភិទ្ធិ សត្តមទ្ធិ

ទិទ្ធិ សវាលវិជ្ជំ សេតំ តេលាសសាទិសំ ។

សសេតន្តំ សុបត្ថេយ្យ សាវេទំ សហត្ថបំ

អត្តយានំ រាជវហំ ព្រាហ្មណានំ អនាទានំ^(១) ។

មហោនិបាត វេស្សន្តរដាតព ទី ១០ ហើមវត្តកណ្ត

កាលព្រះរាជាទ្រង់ប្រទានដំរីដ៏ប្រសើរ ជាដំរីញ៉ាំងពួកអ្នកសិរិរាស្ត្រ
ឲ្យចំរើន គ្រានោះ សម្លេងយ៉ាងខ្លាំងពន្លឹក ក្នុងខ្លាច ប្រព្រឹត្តទៅ
ក្នុងនគរនោះ ។

(២២៥) ពួកជនអ្នកមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះ ពួករាជបុត្រ ពួកអ្នកជំនួញ ពួក
ព្រាហ្មណ៍ ពួកទាហានដំរី ទាហាន (សេះ) ទាហានរថនឹងពល
ថ្មើរជើង អ្នកនិគមទាំងអស់ នឹងពួកអ្នកសិរិរាស្ត្រ ក៏មកប្រជុំគ្នា
ពួកជនទាំងនោះបានឃើញដំរី ដែលពួកព្រាហ្មណ៍កំពុងនាំទៅ ក៏
ក្រាបទូលចំពោះព្រះរាជា (ទ្រង់ព្រះនាមសញ្ញាយ) ថា បពិត្រព្រះ
សម្មាសម្ពុទ្ធ ដែនរបស់ព្រះអង្គសាបសូន្យហើយ ព្រះវេស្សន្តរជាព្រះ
រាជបុត្ររបស់ព្រះអង្គ ម្តេចក៏ប្រទានដំរីដ៏ប្រសើររបស់យើង ជាដំរី
ដែលអ្នកដែនចូរហើយ ម្តេចក៏ប្រទានដំរីកុញរបស់យើង ដែលជា
ដំរីមានភ្នក-ងទេនាំ អាចញ៉ាំងសត្រូវបាន ជាសត្វស្គាល់ខេត្តចម្បាំង
ទាំងអស់ ជាដំរីដ៏ឧត្តម សសុទ្ធ ។ ដំរីនោះមានខ្លួនពាសដោយ
សំពត់កម្ពុលលឿង ជាដំរីចុះច្រើន ញ៉ាំងសត្រូវបាន មានភ្នកដ៏ល្អ
ប្រកបដោយសីល ជាដំរី-សប្រហែលនឹងភ្នំកែលាស ។ ព្រះរាជបុត្រ
របស់ព្រះអង្គ បានប្រទានដំរី រាជពាហនៈ ជាយានដ៏ប្រសើរ
ព្រមទាំងស្វត្តច្បុត្រ ព្រមទាំងកម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើខ្នង ព្រម
ទាំងពេជ្រ ព្រមទាំងអ្នករក្សាដំរី ទៅជាទានដល់ពួកព្រាហ្មណ៍ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

(២២២) អន្តិ ចានញ្ច សោ ធម្មា វត្ថុសេនាសនាធិ ច

ឯតំ ខោ ទានបដិវ្យំ ឯតំ ខោ ព្រាហ្មណារហំ។

អយំ តេ វិសាគជាតោ សិរីនិ វដ្ឋវឌ្ឍនោ

កកមំ វេស្សន្តរោ បុត្តោ កកមំ កាដេតិ សញ្ញយ។

សចេ^(១) ភ្នំ ន កកស្សសិ សិរីនិ វចនំ ឥទំ

មញ្ញោ តំ សហ បុត្តន ឯតំ ហត្ថោ កកស្សវេ ។

(២២៣) កាមិ ជនបទោ មាសិ វដ្ឋញ្ចាបិ វិនស្សតុ

នាហំ សិរីនិ វចនា រាជបុត្តំ អទ្ធិសកំ

បញ្ចាដេយ្យំ សកា វដ្ឋា បុត្តោ ហិ មម ឱរសោ។

កាមិ ជនបទោ មាសិ វដ្ឋញ្ចាបិ វិនស្សតុ

នាហំ សិរីនិ វចនា រាជបុត្តំ អទ្ធិសកំ

បញ្ចាដេយ្យំ សកា វដ្ឋា បុត្តោ ហិ មម អគ្រដោ។

ន ចាហំ តស្មី ធុត្តេយ្យំ អរិយសីលវតោ ហិ សោ

១ ម. សព្វ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

(២២៦) ព្រះរាជបុត្តរបស់ព្រះអង្គនោះ គួរតែឲ្យបាយទឹកសំពត់នឹងសេនា-
 សនៈ (ព្រោះថា) វត្ថុ⁺នេះឯងជារបស់គួរដល់ទាន វត្ថុ⁺នេះឯងជា
 របស់គួរដល់ព្រាហ្មណ៍ ។ បពិត្រព្រះបាទសញ្ញយ ព្រះវេស្សន្តរ
 ជាបុត្តរបស់ព្រះអង្គនេះ ជាព្រះទេវសកើតក្នុងវង្សរបស់ព្រះអង្គ ជា
 អ្នកញ៉ាំងពួកអ្នកសិរិរាស្ត្រឲ្យចំរើន ម្តេចក៏បែកដំរើរឲ្យព្រាហ្មណ៍ ។
 ថាបើព្រះអង្គ នឹងមិនធ្វើតាមសំដីរបស់ពួកអ្នកដែនសិរិនេះទេ មុខ
 ជាពួកអ្នកសិរិរាស្ត្រ ធ្វើព្រះអង្គព្រមទាំងព្រះរាជបុត្ត ឲ្យបិតនៅក្នុង
 កណ្តាប់ដៃមិនខាន ។

(២២៧) (ព្រះរាជា...) ជនបទសាបសូន្យទៅចុះ ទាំងដែនទៀតក៏វិនាស
 ទៅចុះ យើងនឹងមិនបណ្តេញរាជបុត្ត ដែលជាអ្នកមិនប្រឡូស
 ឲ្យចេញចាកដែនរបស់ខ្លួន តាមសំដីពួកអ្នកសិរិរាស្ត្រទេ ដ្បិតកូន
 ប្រុសនេះ ពិតជាភើតអំពីទ្រូង របស់យើង ។ ជនបទសាបសូន្យ
 ទៅចុះ ទាំងដែនទៀតក៏វិនាសទៅចុះ យើងនឹងមិនបណ្តេញ
 រាជបុត្ត ដែលជាអ្នកមិនប្រឡូស ឲ្យចេញចាកដែនរបស់ខ្លួនតាម
 សំដីពួកអ្នកសិរិរាស្ត្រទេ ដ្បិតកូនប្រុសនេះ ពិតជាភើតអំពីខ្លួន
 របស់យើង ។ មួយទៀត យើងមិនគួរប្រឡូសចំពោះកូនយើង
 នោះទេ ព្រោះថា កូនយើងនោះជាអ្នកមានសីលនឹងវត្ថុដ៏ប្រសើរ

មហានិពាតេ ទសមស្ស វេស្សន្តរជាតកស្ស រមិមវន្តកណ្ណំ

អសីលោកោមិមេ អស្ស ចាបញ្ច បសវេ តប្បំ

កថំ វេស្សន្តរំ បុត្តំ សត្តេន យាតយាមសេ ។

(២២៨) មា នំ ឧល្លាសត្តេន ន ហិ សោ តន្តោរហោ

បញ្ចដេហិ ច នំ វជ្ជា វង្កេ វសតុ បព្វតេ ។

(២២៩) ឯសោ ចេ សិវីនំ ធម្មោ ធម្មំ ន បទុនាមសេ

ឥមំ សោ វសតុ វត្ថំ កាមេ ច បរិកុញ្ញតុ ។

តតោ វត្យា វិវសនេ សុរិយស្សត្ថមនំ បតិ^(១)

សមត្តា សិវិយោ ហត្ថា វជ្ជា បញ្ចជយន្តំ នំ ។

(២៣០) ឧដ្ឋហិ កត្តេ តរមាលោ កត្តា វេស្សន្តរំ វន

សិវិយោ នេវតេ កុទ្ធា នេកមា ច សមាគតា

ឧត្តា ច វាជបុត្តា ច វេសិយាលោ ច ព្រាហ្មណា

ហត្ថា រោហា អនិកជ្ជា វចីកា បត្តិការកា

តេវលោ ចាមិ និគមោ សិវិយោ ចាមិ សមាគតា

អស្មា វត្យា វិវសនេ សុរិយស្សត្ថមនំ បតិ

១ ប. សុរិយុត្តមទេ សតិ ។

មហានិពាត វេស្សន្តរដាតព ទី ១០ ហិមវន្តកណ្ណ

ដំណេះដំនៀលនឹងមានដល់យើងផង យើងត្រូវសោយបាបច្រើនផង
យើងនឹងសម្លាប់វេស្សន្តរដាតពដោយគ្រឿងសាស្ត្រាដូចម្តេចបាន ។

[២២៨] (ពួកអ្នកដែន...) សូមព្រះអង្គកុំសម្លាប់ព្រះរាជបុត្រនោះដោយ
ដម្បង ឬគ្រឿងសាស្ត្រាឡើយ ព្រោះព្រះរាជបុត្រនោះមិនគួរដល់
ចំណងទេ ព្រះអង្គគ្រាន់តែបណ្តេញព្រះរាជបុត្រនោះ ចេញអំពីដែន
ទៅចុះ សូមឲ្យព្រះរាជបុត្រនោះទៅគង់នៅឯវង្សបពិត្វចុះ ។

[២២៩] (ព្រះរាជា...) ថាបើពួកអ្នកដែនសិរី មានចំណង់បែបនេះហើយ
យើងក៏មិនអាចបន្ទោបង់ចំណង់នេះបានទេ តែសូមឲ្យកូនយើងនោះ
នៅបរិភោគកាមបានមួយរាត្រីនេះសិនចុះ ។ នាកាលរាត្រីនោះ
អស់ហើយ ព្រះអាទិត្យរះឡើង ទើបសូមឲ្យពួកអ្នកសិរីរាស្ត្រ
ព្រមព្រៀងគ្នាបណ្តេញកូនរបស់យើងនោះ ចេញអំពីដែនចុះ ។

[២៣០] នៃអាមាត្យ អ្នកចូរក្រោកឡើង អ្នកចូរប្រញាប់ទៅប្រាប់វេស្សន្តរ
ថា បពិត្រព្រះទេវៈ ពួកអ្នកសិរីរាស្ត្រ ពួកអ្នកនិគម ពួកអ្នកមាន
កេរ្តិ៍ឈ្មោះ ពួករាជបុត្រ ពួកអ្នកជំនួញនឹងពួកព្រាហ្មណ៍ មកប្រជុំគ្នា
ខឹងនឹងព្រះអង្គហើយ ។ ពួកទាហានដំរី ទាហាន (សេះ) ទាហាន
រថ នឹងពាលប្តើរជើង ពួកអ្នកនិគមទាំងអស់ នឹងពួកអ្នកសិរីរាស្ត្រ
ក៏មកប្រជុំគ្នាដែរ លុះរាត្រីនេះអស់ហើយ ព្រះអាទិត្យរះឡើង

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ធាតុកំ

សមគ្គា សិរិយោ ហត្ថា រដ្ឋា បញ្ចជយន្តិ តំ ។

[២៣១] ស កត្តា តរមាធាវ សិរិរាជេន បេសិតោ

អាមុត្តហត្ថាភរណោ សុវត្ថោ ចន្ទនប្រោសិតោ

សីសំប្បាតោ ឧទកោសោ អាមុត្តមណិកុណ្ឌលោ

ឧបាតមិ បុរិ រម្មំ វេស្សន្តរនិវេសនំ ។

តត្ថទ្ទស កុមារំ សោ រមមាជំ សតេ បុរេ

បរិកេណ្ឌំ អមច្ចេហិ តិទសានំ វ វាសរិ ។

[២៣២] សោ តត្ថ តត្ថា តរមាធា កត្តា វេស្សន្តរំ ព្រិ

ទុក្ខន្តេ វេទយិស្សមិ មា មេ កុដ្ឋ រថេសក ។

វន្តិតា រោទមាធា សោ កត្តា រាជានមព្រិ

កត្តា មេសិ មហារាជ សព្វកាមរសាហារោ

ទុក្ខន្តេ វេទយិស្សមិ តត្ថ អស្សាសយន្តំ មំ ។

សិរិយោ ទេវ តេ កុដ្ឋា ទេវមា ច សមាគតា

ឧត្តា ច រាជបុត្តា ច វេសិយាធា ច ព្រាហ្មណា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

ពួកអ្នកដែលសិទ្ធិព្រមព្រៀងគ្នា នឹងបណ្តាញព្រះអង្គចាកដែន ។

(២៣១) អាមាត្យនោះលុះព្រះបាទសិទ្ធិបញ្ជូនទៅ ក៏ប្រញាប់ប្រញាល់
ដូតទឹកកក់ក្បាល ពាក់គ្រឿងប្រដាប់ដៃ ស្បែកសំពត់ល្អ ប្រោស
ព្រំដោយខ្លឹមចន្ទន៍ ពាក់កុណ្ឌលកែវមណី ចូរទៅកាន់ព្រះរាជនិវេសន៍
នៃព្រះបាទវេស្សន្តរដែលជាបុរីរម្យ ។ អាមាត្យនោះបានឃើញព្រះ
រាជកុមារ (វេស្សន្តរ) កំពុងរីករាយក្នុងបុរីរបស់ព្រះអង្គនោះ ដ៏កុស
ករដោយពួកអាមាត្យ ដូចព្រះវាសវៈរបស់ទេវតាជាន់ត្រឡឹង ។

(២៣២) អាមាត្យនោះប្រញាប់ប្រញាល់ទៅក្នុងរាជបុរីនោះហើយ ក្រាប
ទូលព្រះបាទវេស្សន្តរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ប្រសើរក្នុងរថ ទូលព្រះ
បង្គំជាខ្ញុំនឹងក្រាបទូលសេចក្តីទុក្ខរបស់ព្រះអង្គ សូមព្រះអង្គកុំខ្វល់
នឹងទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំឡើយ ។ អាមាត្យនោះលុះថ្វាយបង្គំហើយក៏
យំទួញក្រាបបង្គំទូលព្រះរាជាថា បពិត្រមហារាជ ព្រះអង្គរមែងនាំ
នូវវេសជាទីប្រាថ្នាគ្រប់យ៉ាងមកចិញ្ចឹមទូលព្រះបង្គំ ។ នឹងក្រាបទូល
សេចក្តីទុក្ខរបស់ព្រះអង្គ សូមល្អិតធូលីព្រះបាទ ឲ្យទូលព្រះបង្គំ
ដកដង្ហើមស្រលកងដំណើរក្រាបទូលនោះ ។ បពិត្រព្រះទេវៈ ពួក
អ្នកសិរិស្រ ពួកអ្នកនិគម ពួកអ្នកមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះ ពួករាជបុត្រ ពួក
អ្នកជំនួញ នឹងពួកព្រាហ្មណ៍ ប្រជុំគ្នា ខឹងនឹងព្រះអង្គហើយ ។

មហាវិហារេ ទសបស្ស វេស្សន្តរជានិកស្ស ហិមវន្តកណ្ណំ

ហត្ថារោហា អន្លេកដ្ឋា រថីកា បត្តិការកា

កេវលោ ចាមិ និគមោ សិរិយោ ចាមិ សមាគតា ។

អស្មា រត្យា វិសនេ សុរិយស្សក្កមនំ បតិ

សមត្ថា សិរិយោ ហត្ថា រដ្ឋា បញ្ចជយន្តិ តំ ។

(២៣៣) តិស្មី មេ សិរិយោ កុត្តា យោ ន បស្សមិ ទុក្កដំ

តំ មេ កត្ត វិយាចិត្ត កស្មា បញ្ចជយន្តិ មំ ។

(២៣៤) ឧត្តា ច វាជបុត្តា ច វេសិយានា ច ព្រាហ្មណា

ហត្ថារោហា អន្លេកដ្ឋា រថីកា បត្តិការកា

នាគនានេន ជ័យន្តិ តស្មា បញ្ចជយន្តិ តំ ។

(២៣៥) ហនយំ ចក្កម្មហំ ទដ្ឋី តី មេ ពាហិរកំ ធនំ

ហិរញំ វា សុវណំ វា មុត្តា វេទ្យវិយា មណិ

ទិត្តិណំ វាមហំ^(១) ពាហំ ទិស្វា យាចកមាគតេ

ននេយ្យំ ន វិគមេយ្យំ នានេ មេ រមតី មនោ ។

កាមំ មិ សិរិយោ សព្វេ បញ្ចជេន្ទ ហនន្ទ វា

នេវ នានា វិរមិស្មំ កាមំ និទ្ទន្ទ សត្តជា ។

មហានិបាត វេល្លស្សន្តរដាតក ទី ១០ ហិមវន្តកណ្ត

ពួកទាហានដំរី ទាហាន (សេះ) ពលរថនឹងពលថ្មើរជើង ព្រមទាំង
អ្នកនិគមទាំងអស់ នឹងពួកអ្នកសិវិកស្រ្ត ក៏មកប្រជុំគ្នាដែរ ។ លុះ
រាត្រីនោះអស់ហើយ ព្រះអាទិត្យក៏រះឡើង ពួកអ្នកសិវិកស្រ្ត ព្រម
ព្រៀងគ្នានឹងបណ្តេញព្រះអង្គចាកដែន ។

(២៣៣) ព្រះវេស្សន្តរ...) ព្រោះដំណើរដូចម្តេច បានជាពួកអ្នកសិវិកស្រ្ត
ខឹងនឹងយើង ដ្បិតយើងរកមិនឃើញអំពើអាក្រក់ទេ ម្ចាស់អាមាត្យ
អ្នកចូរប្រាប់ដំណើរនោះដល់យើងព្រោះហេតុអ្វីបានជាគេបណ្តេញ។

(២៣៤) (អាមាត្យ ..) ពួកអ្នកមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះ ពួករាជបុត្រ ពួកអ្នក
ជំនួញ ពួកព្រាហ្មណ៍ ពួកទាហានដំរី ទាហាន (សេះ) ពលរថ
នឹងពលថ្មើរជើង ខឹងនឹងព្រះអង្គ ព្រោះតែការប្រទានដំរី ហេតុនោះ
បានជាគេបណ្តេញព្រះអង្គ ។

(២៣៥) (ព្រះវេស្សន្តរ...) យើងចង់ឲ្យបេះដូង ឬភ្នែកផង ទ្រព្យជាខាង
ក្រៅរបស់យើង គឺប្រាក់ មាស កែវមុត្តា កែវពិទ្យ ខ្លះកែវ
មណី ជាប្រយោជន៍អ្វី បើយើងបានឃើញស្អាម មកសុំដៃស្តាំឬដៃ
ឆ្វេង គួរតែឲ្យ មិនគប្បីរកើបទេ (ព្រោះថា) ចិត្តរបស់យើងរីករាយ
ក្នុងការឲ្យ(ទាន) ។ ពួកអ្នកសិវិកស្រ្តទាំងអស់នោះ ចង់បណ្តេញ
ឬចង់សម្លាប់យើងក៏ដោយចុះ យើងនឹងមិនវៀរចាកការឲ្យ(ទាន)ទេ
អ្នកដែនទាំងអស់ចង់រាត់យើងជាប្រាំពីរកំណត់ក៏ដោយចុះ ។

(២៣៦) ឯវន្តំ សិរិយោ អាហុ ឆេតមា ច សមាភតា

កោដ្ឋិមារាយ តីរេន ភិរិមារញ្ញំ បតិ

យេន បញ្ចជិតា យន្តំ តេន កច្ចតុ សុពុតោ ។

(២៣៧) សោហំ តេន កមិស្សមិ យេន កច្ចន្តំ ទ្វិសកា

រត្តិន្តំ មេ ទមថ យាវ នានំ ធនាមិហំ ។

(២៣៨) អាមន្តយេត្ត វាជានំ មទ្គំ សព្វង្គសោភិនំ

យំ តេ តិញ្ចំ មយា ទិន្នំ ធនំ ធាញ្ច វិជ្ជតិ

ហិរញ្ញំ វា សុវណ្ណំ វា មុតា វេទ្យុរិយា ពហុ

សព្វន្តំ និទហេយ្យាសំ យញ្ច តេ បេត្តកំ ធនំ ។

(២៣៩) តមព្រិ វាជបុត្តំ មទ្គំ សព្វង្គសោភនា

ត្បហំ នេវ និទហាមិ តិមេ អក្ខហំ បុច្ឆតោ ។

(២៤០) សីលវន្តសុ ធនេសំ នានំ មទ្គំ យថាវហំ

ន ហិ នាថា បរិ អត្ថំ បតិដ្ឋា សព្វចាណំនំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

[២៣៦] (អាមាត្យ...) ពួកអ្នកសិរិរាស្ត្រ នឹងពួកអ្នកនិគម ប្រជុំគ្នា
និយាយអំពីព្រះអង្គយាងនេះថា ពួកអ្នកទោសត្រូវនិរទេស តែងទៅ
តាមផ្លូវទន្លេកាន់មាណា ព្រះបាទវេស្សន្តរដែលមានវត្តល្អ ចូរ
យាងសំដៅទៅកាន់កុំការញាត តាមផ្លូវទន្លេកាន់មាណានោះចុះ ។

[២៣៧] (ព្រះវេស្សន្តរ...) ពួកជនអ្នកប្រមូល តែងទៅតាមផ្លូវណា
យើងនឹងទៅតាមផ្លូវនោះឯង តែសូមឲ្យអ្នកទាំងឡាយអត់ទោសឲ្យ
យើងបានមួយយប់មួយថ្ងៃ ចាំយើងឲ្យទានសិន ។

[២៣៨] ព្រះរាជាទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះនាងមង្គ្រីទេវី ដែលមានអវយវៈល្អ
ទាំងអស់នោះមកប្រាប់ថាទ្រព្យស្រូវណាមួយដែលយើងឲ្យដល់នាង
នៅមានក្តី ប្រាក់មាសកែវម្ពុតាកែវពិទ្យណាដ៏ច្រើនក្តី ទ្រព្យណា
ជារបស់ព្រះបិតានាងក្តី នាងគប្បីកប់ទ្រព្យទាំងអស់នោះទុកចុះ ។

[២៣៩] ព្រះរាជបុត្រីទ្រង់ព្រះនាមមង្គ្រី ដែលមានអវយវៈល្អទាំងអស់បាន
ក្រាបបង្គំទូលសួរព្រះរាជានោះថា បពិត្រព្រះទេវៈ ខ្ញុំម្ចាស់នឹងកប់ក្នុង
ទីណា ខ្ញុំម្ចាស់ក្រាបទូលសួរហើយ សូមព្រះអង្គប្រាប់ដំណើរនោះ ។

[២៤០] (ព្រះវេស្សន្តរ...) ម្ចាស់នាងមង្គ្រី នាងគួរឲ្យទានចំពោះអ្នកមាន
សីលទាំងឡាយ តាមសមគួរ ព្រោះថាទីពឹងរបស់សព្វសត្វ ដទៃ
ក្រៅអំពីទានមិនមានទេ ។

មហានិពាធ ទេសមស្ស វេស្សន្តរជាតកស្ស ហំមវន្តកណ្តំ

(២៤០) ពុត្តេស្ឋ មទ្ធិ នយេសិ សស្សយា សស្សរម្មំ ច
 យោ ច តំ កត្តា មញ្ញោយ្យ សក្កច្ចន្តំ ឧបដ្ឋហេ ។
 នោ ច តំ កត្តា មញ្ញោយ្យ មយា វិប្បវសេន តេ
 អញ្ញំ កត្តារំ បរិយេស មា តតិវត្ថុ មយា វិនា ។

(២៤២) អហំ ហិ វនំ កត្តាមិ យោវំ វាឡមិតាយុតំ
 សំសយោ ជីវិតំ មញ្ញំ ឯកកស្ស ព្រហ្មវនេ ។

(២៤៣) តមព្រាវី វាឡមិតំ មទ្ធិ សព្វដ្ឋសោកនា
 អកុម្មេ កម្មំ នុ កណាសិ ចាបកំ វត កាសសិ ។
 នេស ធម្មោ មហាវាជ យំ ភ្នំ កច្ឆេយ្យ ឯកកោ
 អហំ មិ តេន កត្តាមិ យេន កត្តសិ ខត្តិយ ។
 មរណំ វា តយា សទ្ធិ ជីវិតំ វា តយា វិនា
 តនេវ មរណំ សេយ្យោ យញ្ចេ ជីវេ តយា វិនា ។
 អក្ខំ ឧដ្ឋាលយិត្វាន^(១) ឯកជាលសមាហិតំ
 តត្ថេវ មរណំ សេយ្យោ យញ្ចេ ជីវេ តយា វិនា ។

១ ឧ. ឧដ្ឋាលយិត្វាន ។ ម. ឧដ្ឋាលយិត្វាន ។

មហានិបាត វេស្សន្តរជានិកាយ ទី ១០ ហិមវន្តកណ្ត

(២៤១) ម្ចាស់នាងមន្រ្តី នាងត្រូវមេត្តាបុត្រ ព្រះមាតាក្មេកនឹងព្រះបិតា
 ក្មេក មួយទៀត បើអ្នកណាសំគាល់ថានឹងធ្វើជាប្តីនាង នាងចូរ
 បំរើអ្នកនោះ ដោយគោរពចុះ ។ បើគ្មានគេសំគាល់ថានឹងធ្វើជាប្តី
 នាងទេ កាលនាងព្រាត់ប្រាសអំពីយើងទៅហើយ នាងចូរស្វែងរកប្តី
 ដទៃទៀតចុះ កុំឲ្យនាងលំបាក ព្រោះព្រាត់ប្រាសអំពីយើងឡើយ។

(២៤២) ព្រោះយើងនឹងទៅកាន់ព្រៃប្រកបដោយម្រឹគសាហាវពន្លឹក សេច-
 ក្តីសង្ស័យនឹងជីវិត រមែងមានដល់យើងដែលនៅម្នាក់ឯងក្នុងព្រៃធំ ។

(២៤៣) ព្រះរាជបុត្រីទ្រង់ព្រះនាមមន្រ្តី មានអវយវៈល្អទាំងអស់ នាង
 បានក្រាបទូលព្រះបាទវេស្សន្តរនោះថា ប្តីក៏ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូល
 នូវព្រះរាជាដែលមិនធ្លាប់មាន ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលនូវព្រះរាជាដ៏
 អាក្រក់អ្វីម្ល៉េះ ។ បពិត្រមហារាជ ដំណើរនោះមិនត្រូវតាមធម៌ទេ
 ដ្បិតព្រះអង្គទ្រង់ស្តេចយាងទៅតែមួយអង្គឯង បពិត្រក្សត្រិយ៍ ព្រះ
 អង្គស្តេចយាងទៅតាមផ្លូវណា ខ្ញុំម្ចាស់នឹងទៅតាមផ្លូវនោះដែរ ។
 សេចក្តីស្លាប់ជាមួយនឹងព្រះអង្គក្តី សេចក្តីរស់នៅតែព្រាត់ប្រាសចាក
 ព្រះអង្គក្តី សេចក្តីស្លាប់នោះឯងប្រសើរជាង ខ្ញុំម្ចាស់រស់នៅតែ
 ព្រាត់ប្រាសចាកព្រះអង្គ មិនប្រសើរទេ ។ ខ្ញុំម្ចាស់នឹងដុតភ្លើងឲ្យមាន
 អណ្តាតឆេះមូលទ្រលោម សេចក្តីស្លាប់នៅក្នុងភ្លើងនោះឯងប្រសើរ
 ជាង ខ្ញុំម្ចាស់រស់នៅតែព្រាត់ប្រាសចាកព្រះអង្គ មិនប្រសើរទេ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជានិក្ខេ

យថា អារាហ៍កំ ឆានិកំ ទន្ធិ អន្ធនំ ហត្ថន្ធិ

ជេស្ឋន្ធិ កិរិទ្ធកេស្ថ ឥសេស្ថ វិសេស្ថ ព ។

ឃុន្ធិ អនុគត្ថាមិ បុត្ត អាទាយ បច្ឆតោ

សុភវា តេ ករិស្សាមិ នតេ ហេស្សាមិ ទុត្តរា ។

(២២២) ឥមេ កុមារេ បស្សន្តោ មញ្ញកេ បិយភាណំនេ

អាសិនេ វនគុម្ភស្ថំ ន វជ្ជស្ស សរិស្សសិ ។

ឥមេ កុមារេ បស្សន្តោ មញ្ញកេ បិយភាណំនេ

ក្តិទ្បន្តេ វនគុម្ភស្ថំ ន វជ្ជស្ស សរិស្សសិ ។

ឥមេ កុមារេ បស្សន្តោ មញ្ញកេ បិយភាណំនេ

អស្សមេ វមណីយម្ហំ ន វជ្ជស្ស សរិស្សសិ ។

ឥមេ កុមារេ បស្សន្តោ មញ្ញកេ បិយភាណំនេ

ក្តិទ្បន្តេ អស្សមេ វម្មេ ន វជ្ជស្ស សរិស្សសិ ។

ឥមេ កុមារេ បស្សន្តោ មាលធារី អលង្កតេ

អស្សមេ វមណីយម្ហំ ន វជ្ជស្ស សរិស្សសិ ។

ឥមេ កុមារេ បស្សន្តោ មាលធារី អលង្កតេ

ក្តិទ្បន្តេ អស្សមេ វម្មេ ន វជ្ជស្ស សរិស្សសិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ផាគក

មេដឹ តែងដើរតាមដំរើឈ្មាល ដែលមានភ្នកល្អ ដែលនៅក្នុងព្រៃ
 កាលត្រាច់ទៅក្នុងជ្រោះ ជ្រលង ភ្នំស្មើខ្លះ មិនស្មើខ្លះ យ៉ាងណា
 មិញ ។ ខ្ញុំម្ចាស់នឹងនាំបុត្រទាំងឡាយ ដើរតាមក្រោយព្រះអង្គ
 យ៉ាងនោះដែរ ខ្ញុំម្ចាស់ជាស្រី ដែលព្រះអង្គចិញ្ចឹមបានដោយឆាយ
 មិនមែនជាស្រី ដែលព្រះអង្គចិញ្ចឹមបានដោយក្រទេ ។

(២២២) ព្រះអង្គកាលទតឃើញកុមារទាំងនេះ ដែលមានសម្លេងពីរោះ
 និយាយសំដីជាទីស្រឡាញ់ អង្គុយក្បែរគុម្ភលើ នឹងមិនរលឹករាជ-
 សម្បត្តិ ។ ព្រះអង្គកាលទតឃើញកុមារទាំងនេះ មានសម្លេងពីរោះ
 និយាយសំដីជាទីស្រឡាញ់ កំពុងលេងក្បែរគុម្ភលើ នឹងមិនរលឹក
 រាជសម្បត្តិ ។ ព្រះអង្គកាលទតឃើញកុមារទាំងនេះ មានសម្លេង
 ពីរោះ និយាយពាក្យជាទីស្រឡាញ់ ក្នុងអាស្រម ជាមណីយដ្ឋាន
 នឹងមិនរលឹករាជសម្បត្តិ ។ ព្រះអង្គកាលទតឃើញរាជកុមារទាំងនេះ
 មានសម្លេងពីរោះ និយាយពាក្យជាទីស្រឡាញ់ កំពុងលេងក្បែរ
 អាស្រមជាទីត្រេកអរ នឹងមិនរលឹករាជសម្បត្តិ ។ ព្រះអង្គកាលទត
 ឃើញកុមារទាំងនេះ ពាក់កម្រងផ្កា មានខ្លួនប្រដាប់ហើយ ក្នុងអា-
 ស្រមជាមណីយដ្ឋាន នឹងមិនរលឹករាជសម្បត្តិ ។ ព្រះអង្គកាលទត
 ឃើញកុមារទាំងនេះ ពាក់កម្រងផ្កា មានខ្លួនប្រដាប់ហើយ កំពុង
 លេងក្បែរអាស្រម ដែលជាទីត្រេកអរ នឹងមិនរលឹករាជសម្បត្តិ ។

មហានិពាគេ ទេសមស្ស វេស្សន្តរាជកស្ស ហិមវន្តរាជ្យំ

យទា ធិក្ខុសិ នច្ចន្តេ កុមារេ មាលជារិនេ
អស្សមេ រមណីយម្ហិ ន រជ្ជស្ស សរិស្សសិ ។
យទា ធិក្ខុសិ នច្ចន្តេ កុមារេ មាលជារិនេ
កឺឡន្តេ អស្សមេ រមេ ន រជ្ជស្ស សរិស្សសិ ។
យទា ធិក្ខុសិ មាតន្តិ កុញ្ញវិ សង្ខហាយនិ
ឯកំ អរញ្ញេ វិចរន្តិ ន រជ្ជស្ស សរិស្សសិ ។
យថា ធិក្ខុសិ មាតន្តិ កុញ្ញវិ សង្ខហាយនិ
សាយំ ចាតោ វិចរន្តិ ន រជ្ជស្ស សរិស្សសិ ។
យទា កាវេណ្យសង្ឃស្ស យុវស្ស បុរតោ វជិ
កោញ្ញំ កាហតិ មាតន្តោ កុញ្ញរោ សង្ខហាយនោ
តស្ស តំ ននតោ សុត្វា ន រជ្ជស្ស សរិស្សសិ ។
ឧគតោ វជរិកោសេ យទា ធិក្ខុសិ កាមនិ
វនេ វាឡមិតាតិណ្ណោ ន រជ្ជស្ស សរិស្សសិ ។
មំកំ ធិស្វាន សាយល្ហំ បញ្ចមាលិនិមាតតំ
កឺបុរិសេ ច នច្ចន្តេ ន រជ្ជស្ស សរិស្សសិ ។
យទា សុស្សសិ និក្សោសំ សន្តមាណយ សិទ្ធយោ
តតំ កឺបុរិសានញ្ច ន រជ្ជស្ស សរិស្សសិ ។

មហានិព្វាន វេស្សន្តរជានិក ទី ១០ ហិមវន្តកណ្ត

កាលណាព្រះអង្គទតឃើញកុមារពាក់កម្រងផ្កា កំពុងកំភ័យអាស្រម
 ជាមួយយង្គន នឹងមិនរលឹករាជសម្បត្តិ ។ កាលណាព្រះអង្គទត
 ឃើញកុមារពាក់កម្រងផ្កា កំពុងកំលែងក្នុងអាស្រមជាទីត្រេកអរ នឹង
 មិនរលឹករាជសម្បត្តិ ។ កាលណាព្រះអង្គទតឃើញដំរីធំ ជាកុញ្ញា-
 ជាតិ មានអាយុ៦០ឆ្នាំ គ្រាប់ទៅក្នុងព្រៃតែម្នាក់ឯង នឹងមិនរលឹក
 រាជសម្បត្តិ ។ កាលណាព្រះអង្គទតឃើញដំរីធំ ជាកុញ្ញាជាតិ
 មានអាយុ ៦០ ឆ្នាំ គ្រាប់ទៅមករាល់ល្ងាច រាល់ព្រឹក នឹងមិនរលឹក
 រាជសម្បត្តិ ។ កាលណាដំរីធំ ជាកុញ្ញាជាតិ មានអាយុ ៦០ ឆ្នាំ
 កាលដើរទៅខាងមុខនៃហ្វូងដំរីញីនឹងហ្វូងដំរីឈ្មោល ហើយបន្ទី
 កោត្តានាទ ព្រះអង្គបានទ្រង់ព្រះសណ្តាប់ដំរី បន្ទីកោត្តានាទនោះ
 ហើយ នឹងមិនរលឹករាជសម្បត្តិ ។ កាលណាព្រះអង្គទតឃើញផង
 ព្រៃសង់ខាងផ្លូវ ជាទីឲ្យសេចក្តីប្រាថ្នាក្នុងព្រៃ ដំរីដេរដាសដោយម្រឹគ
 សាហាវ នឹងមិនរលឹករាជសម្បត្តិ ។ ព្រះអង្គទតឃើញម្រឹគជាបញ្ច-
 មាលិនីដើរមក នឹងឃើញពួកកិន្ទរ ដែលកំពុងកំភ័យវេលាល្ងាច នឹង
 មិនរលឹករាជសម្បត្តិ ។ កាលណាព្រះអង្គឮសូរសម្លេងគឺកក្កដនៃទន្លេ
 កំពុងហូរទៅផង ឮចម្រៀងនៃពួកកិន្ទរផង នឹងមិនរលឹករាជសម្បត្តិ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស គាតកំ

យទា សុស្សសិ និក្ខេបា សិ តិវត្តត្តាចារិយោ

វស្សមាទស្សលូកស្ស ន វជ្ជស្ស សវស្សសិ ។

យទា សីហស្ស ព្យក្សស្ស ខត្តស្ស កវយស្ស ច

វនេ សុស្សសិ វាណ្ឌនំ ន វជ្ជស្ស សវស្សសិ ។

យទា មោវហិ បរិក្កណ្ឌំ វរហិនំ មត្តកាសិនំ

មោវ ទក្ខសិ នច្ចនំ ន វជ្ជស្ស សវស្សសិ ។

យទា មោវហិ បរិក្កណ្ឌំ អណ្ណានំ ចិត្របេក្ខណំ ^(១)

មោវ ទក្ខសិ នច្ចនំ ន វជ្ជស្ស សវស្សសិ ។

យទា មោវហិ បរិក្កណ្ឌំ ជីលតីរំ សិខណ្ឌនំ

មោវ ទក្ខសិ នច្ចនំ ន វជ្ជស្ស សវស្សសិ ។

យទា ទក្ខសិ ហេមន្តេ បុច្ឆិតេ ធរណីរុហេ

សុរាគិសម្បវាយន្តេ ន វជ្ជស្ស សវស្សសិ ។

យទា ហេមន្តេកេ មាសេ ហរិវត្តំ ទក្ខសិ មេទនី

វត្តតោបកសញ្ញនំ ន វជ្ជស្ស សវស្សសិ ។

១ ម. ចិត្របេក្ខណំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

កាលណាព្រះអង្គឮសូរសម្លេងគឺកកងនៃសត្វម្យ៉ាម ដែលត្រាច់ក្នុង
ញកនៃភ្នំ នឹងមិនរលឹករាជសម្បត្តិ ។ កាលណាព្រះអង្គឮសូរ
សម្លេងគឺកកងនៃម្រឹគសាហាវក្នុងព្រៃ ភ្នំរាជសីហ៍ ខ្លាធំ រមាស
គោព្រៃ នឹងមិនរលឹករាជសម្បត្តិ ។ កាលណាព្រះអង្គទតឃើញ
ភ្លេករណ្ណាល ដែលមានពួកភ្លេកញ្ជ័រចោមរោម ជាសត្វដេរដាស
ដោយសំណុំក្បាល ទំលើកំពូលភ្នំ កំពុងពេនពង័ នឹងមិនរលឹក
រាជសម្បត្តិ ។ កាលណាព្រះអង្គទតឃើញភ្លេករណ្ណាល ដែលមាន
ភ្លេកញ្ជ័រចោមរោម ជាអណ្ណជាតិ មានភ្នែកដ៏វិចិត្រ កំពុងពេនពង័
នឹងមិនរលឹករាជសម្បត្តិ ។ កាលណាព្រះអង្គទតឃើញភ្លេក
រណ្ណាល ដែលមានភ្លេកញ្ជ័រចោមរោម ជាសត្វមានផ្ទុកខ្សែវ
មានកំបោយ កំពុងពេនពង័ នឹងមិនរលឹករាជសម្បត្តិ ។ កាលណា
ព្រះអង្គទតឃើញដើមឈើទាំងឡាយ មានផ្ការីក ក្នុងហេមន្តរដូវ
ផ្សព្វផ្សាយដោយភ្លឺក្រអូប នឹងមិនរលឹករាជសម្បត្តិ ។ កាល
ណាព្រះអង្គទតឃើញផែនដី មានស្មៅខៀវខ្ចី ក្នុងវិទ្យាល័យ
ហេមន្តរដូវ ដ៏ដេរដាសដោយមេភ្លៀង នឹងមិនរលឹករាជសម្បត្តិ ។

មហានិពាគេ វសមស្ស វេស្សន្តរោគកស្ស វាណកណ្ណំ

យនា ធន្ត្រិសិ ហោមន្តេ	បុច្ឆិតេ ធរណីរុហ
កុដដំ ត័ម្ពជាលព្វា	បុច្ឆិតំ លោទបទ្កតំ ^(១)
សុរកិសវស្សវាយន្តេ	ន រជ្ជស្ស សរិស្សសិ ។
យនា ហោមន្ត្រិកោ មាសេ	វនំ ធន្ត្រិសិ បុច្ឆិតំ
ឡី បុច្ឆានិ ច បទ្កានិ ^(២)	ន រជ្ជស្ស សរិស្សសិ ។

ហិមវន្តំ និម្ពិតំ ។

(២២៥) តេសំ លាលចិតំ សុត្វា បុត្តស្ស សុណិសាយ ច
 កល្យនំ បរិទេវេសិ រាជបុត្តិ យសស្សនំ ។
 សេយ្យោ វិសំ មេ ខាយិតំ បទាតា បបតេយ្យហំ

រជ្ជយា តជ្ជមីយាហំ

កស្មា វេស្សន្តរំ បុត្តំ	បញ្ចាជេន្តិ អទ្ធិសកំ ។
អជ្ឈយកំ នាទបតី	យាចយោកំ អមច្ឆរី
កស្មា វេស្សន្តរំ បុត្តំ	បញ្ចាជេន្តិ អទ្ធិសកំ ។
បុជិតំ បជិរាជ្ជហំ	កត្តិមន្តំ យសស្សនំ
កស្មា វេស្សន្តរំ បុត្តំ	បញ្ចាជេន្តិ អទ្ធិសកំ ។

១ ឱ. លោមបទ្កកំ ។ ម. លោទុបទ្កកំ ២ ម. ពុទ្ធានិ ។

មហានិបាត វេស្សន្តរដាតក ទី ១០ ទានកណ្ត

កាលណាព្រះអង្គទតឃើញដើមឈើទាំងឡាយ ដែលមានផ្ការីកស្កុះ
 ស្កាយក្នុងហេមន្តរដូវផង ដើមខ្លាំងគង់ នឹងឈើដែលមានក្រួយ
 មានស្លឹកក្រហមផង ដើមលោទនឹងដើមឈូកមានផ្ការីក ផ្សព្វផ្សាយ
 ក្នុងក្រអូបផង នឹងមិនរលឹករាជសម្បត្តិ ។ កាលណាព្រះអង្គទត
 ឃើញព្រៃ មានផ្ការីកក្នុងខែខាងក្នុងហេមន្តរដូវផង ឈូកទាំងឡាយ
 មានផ្កាជ្រុះហើយផង នឹងមិនរលឹករាជសម្បត្តិ ។

ចប់ ហិមវន្ត ។

(២៤៥) (អភិសម្ពុតថា) ព្រះនាងផុស្សត្រីជាវជ្ជបុត្រី មានយស បាន
 ទ្រង់ព្រះសណ្តាប់ការចរចាទៅនៃព្រះរាជបុត្រ នឹងព្រះរាជសុណិសាទាំង
 នោះហើយ ទ្រង់ព្រះកន្សែង មុខគួរអណោចអធម្មថា ឧភាត្តា
 អញគួរតែបរិភោគប្រាំពិស ឬភាត្តាអញលោតទំលាក់ខ្លួនក្នុងជ្រោះ
 . . . ពុំនោះ ចង (ក) នឹងខ្សែ(ឲ្យស្លាប់) ប្រសើរជាង ។
 ម្តេចឡើយ ក៏ពួកអ្នកសិរិរាស្ត្របណ្តាញបាវេស្សន្តរ ជាកូនអញ
 ដែលជាអ្នកមិនប្រឡូស ។ ម្តេចឡើយ ក៏ពួកអ្នកសិរិរាស្ត្របណ្តាញបា
 វេស្សន្តរជាកូនអញ ដែលជាអ្នកចេះចប់គ្រែវេទ ជាម្ចាស់ទានជា
 អ្នកគួរដល់សម ឥតមានសេចក្តីកំណាញ់ ជាអ្នកមិនប្រឡូស ។ ម្តេច
 ឡើយ ក៏ពួកអ្នកសិរិរាស្ត្រ បណ្តាញបាវេស្សន្តរជាកូនអញ ដែល
 ពួកព្រះរាជាប្រទេសដទៃប្លង់ មានកិត្តិយស ជាអ្នកមិនប្រឡូស ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជានកំ

មាតាបេតិកវំ ជន្នំ កុលេ ជេដ្ឋាបចាយំនំ

កស្មា វេស្សនំ បុត្តំ បញ្ចាជេន្តំ អន្ទុសកំ ។

រញ្ជោ ហតំ ទេវហតំ ញាតិនំ សង្ខំ ហតំ

ហតំ សព្វស្ស រដ្ឋស្ស

កស្មា វេស្សនំ បុត្តំ បញ្ចាជេន្តំ អន្ទុសកំ ។

(២២៦) មន្ទុនំ បលិតានំ អម្ពា បតិតា ធម្មា

ឯវំ ហេស្សតិ តេ រដ្ឋំ បញ្ចាជេន្តំ អន្ទុសកំ ។

ហំសោ ធិត្ថំ ណាបត្តោវ បល្លលស្មី អន្ទុទិកេ

អបវិដ្ឋោ អមទ្ខេហិ ឯកោ រាជា វិហាយ្យសំ ។

តន្តំ ព្រូមិ មហារាជ អត្តោ តេ មា ឧបទ្វតា

មា នំ សិរីនំ វិចធា បញ្ចាជេសំ អន្ទុសកំ ។

(២២៧) ធម្មស្សាបចិត្តំ កុម្មិ សិរីនំ វិនយំ ធនំ

បញ្ចាជេមិ សកំ បុត្តំ ចាណា បិយតរោ ហំ មេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

ម្តេចឡើយ ក៏ពួកអ្នកសិរិកស្រ្ត បណ្តាញបាវេស្សន្តរជាភូមិអញ
 ដែលជាបុគ្គលចិញ្ចឹមមាតានឹងបិតា ជាអ្នកគោរពចំពោះបុគ្គលជាធំ
 ក្នុងត្រកូល ជាអ្នកមិនប្រឡូស ។ ម្តេចឡើយ ក៏ពួកអ្នកសិរិកស្រ្ត
 បណ្តាញបាវេស្សន្តរជាភូមិអញ ជាប្រយោជន៍ដល់ព្រះរាជា ជា
 ប្រយោជន៍ដល់ទេវតា ជាប្រយោជន៍ដល់ពួកញាតិនឹងសំឡាញ់
 ជាប្រយោជន៍ដល់អ្នកដែនទាំងអស់ ជាអ្នកមិនប្រឡូស ។

(២២៦) ដែនរបស់ព្រះអង្គ មុខជានឹងសាធារណ៍ដល់ជនទាំងឡាយ ដូចផ្ចិត
 ឃុំ ដែលមេឃុំហើរចោល ពុំនោះដូចផ្លែស្វាយដែលជ្រុះលើផែនដី
 (ព្រោះ) ពួកអ្នកសិរិកស្រ្ត បណ្តាញបាវេស្សន្តរជាអ្នកមិនប្រឡូស ។
 ព្រះអង្គដែលពួកអាមាត្យបោះបង់ហើយ ជាព្រះរាជាម្នាក់ឯង រមែង
 នឿយព្រួយដូចហង្ស ដែលអស់ស្វាបលើកក់ ដែលគ្មានទឹក ។
 បពិត្រមហាពជ ព្រោះហេតុនោះបានជាខ្ញុំម្ចាស់ក្រាបទូលព្រះអង្គ កុំ
 ឲ្យប្រយោជន៍កន្លងផុតព្រះអង្គឡើយ សូមព្រះអង្គកុំបំបាត់វេស្សន្តរ
 ដែលជាអ្នកមិនប្រឡូសនោះ តាមសំដីពួកអ្នកសិរិកស្រ្តឡើយ ។

(២២៧) (ព្រះរាជា...) យើងបណ្តាញបាវេស្សន្តរ ដែលជាទង់ជ័យ
 នៃពួកអ្នកសិរិកស្រ្ត ឈ្មោះថាធ្វើខ្យល់សេចក្តីគោរពចំពោះបាវេស្សន្តរធម៌
 ទុកជាបាវេស្សន្តរ ជាទីស្រឡាញ់ដ៏លើសជាងជីវិតរបស់យើង ក៏
 យើងនៅតែបណ្តាញបាវេស្សន្តរ ដែលជាភូមិរបស់យើងមិនខាន ។

មហានិពាគេ វសមស្ស វេស្សន្តរោគកស្ស ទានកណ្តំ

(២៤៨) យស្ស បុព្វេ ធនត្ថានិ កណិការាវ បុច្ឆិតា

យាយន្តមនុយាយន្តិ សុដ្ឋេកោវ កមិស្សតិ ។

យស្ស បុព្វេ ធនត្ថានិ កណិការាវនាមិវ

យាយន្តមនុយាយន្តិ សុដ្ឋេកោវ កមិស្សតិ ។

យស្ស បុព្វេ អនីកានិ កណិការាវ បុច្ឆិតា

យាយន្តមនុយាយន្តិ សុដ្ឋេកោវ កមិស្សតិ ។

យស្ស បុព្វេ អនីកានិ កណិការាវនាមិវ

យាយន្តមនុយាយន្តិ សុដ្ឋេកោវ កមិស្សតិ ។

ន្ទេតោបកវណ្ណកា កន្ធារា បណ្ឌកម្ពលា

យាយន្តមនុយាយន្តិ សុដ្ឋេកោវ កមិស្សតិ ។

យោ បុព្វេ ហត្ថិនា យាតិ សិរីកាយ រាជេន ធិ

សុដ្ឋេ វេស្សន្តរោ រាជា កថំ កច្ឆតិ បត្តិតោ ។

មហានិបាត វេល្យន្តរដាតក ទី ១០ ទានកណ្ត

(២៤៨) (ព្រះនាងផុស្សតិទេវី...) ក្នុងកាលមុន ចុងទង់ជ័យទាំងឡាយ
ដូចជាផ្កាកណ៌ការីក រមែងទៅតាមបារវេស្សន្តរណា កាលទៅ
(កាន់ទុឡានជាដើម) តែក្នុងថ្ងៃនេះ បារវេស្សន្តរនោះ នឹងទៅតែ
ម្នាក់ឯង ។ ក្នុងកាលមុន ចុងទង់ជ័យទាំងឡាយ ដូចជាព្រៃផ្កា
កណ៌ការី រមែងទៅតាមបារវេស្សន្តរណា កាលទៅ (កាន់ទុឡាន
ជាដើម) តែក្នុងថ្ងៃនេះ បារវេស្សន្តរនោះ នឹងទៅតែម្នាក់ឯង ។
ក្នុងកាលមុន ពលទាំងឡាយដូចជាដើមកណ៌ការីក រមែងទៅ
តាមបារវេស្សន្តរណា កាលទៅ (កាន់ទុឡានជាដើម) តែក្នុងថ្ងៃនេះ
បារវេស្សន្តរនោះ នឹងទៅតែម្នាក់ឯង ។ ក្នុងកាលមុន ពល
ទាំងឡាយ ដូចជាព្រៃផ្កាកណ៌ការី រមែងទៅតាមបារវេស្សន្តរណា
កាលទៅ (កាន់ទុឡានជាដើម) តែក្នុងថ្ងៃនេះ បារវេស្សន្តរនោះ នឹង
ទៅតែម្នាក់ឯង ។ ពួកសេនាស្មៀកសំពត់កម្ពុលមានពណ៌លឿង
ដែលកើតក្នុងដែនគន្លាវៈ មានរស្មីដូចជាសម្បុរមេភ្លៀង រមែង
ទៅតាមបារវេស្សន្តរណា កាលទៅ (កាន់ទុឡានជាដើម) តែ
ក្នុងថ្ងៃនេះ បារវេស្សន្តរនោះ នឹងទៅតែម្នាក់ឯង ។ ក្នុងកាល
មុន បារវេស្សន្តរណា ទៅដោយដំរី ដោយសាលៀង នឹងរថ
តែក្នុងថ្ងៃនេះ ព្រះរាជវេស្សន្តរនោះ នឹងទៅដូចម្តេចបាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ផាតកំ

កក្កដំ ចន្ទនលិត្តេថ្នាំ	នក្ខត្តប្បតោធមោ
ខុរាជំនំ ជេស្មត្ថា	ខារិកាជត្ថា ហារិតិ ។
កក្កដា ធាតិហរិយន្តំ	កក្កដា វា អដិជានំ ច
បរិសន្តំ ព្រហ្មាញ្ញំ	កក្កដា ចំរំ ន ពជ្ឈិវេ ។
កក្កដំ នុ ចំរំ ជារេន្តំ	រាជបព្វជិតា ជនា
កក្កដំ កុសមយំ ចំរំ	មន្ទី បរិទេហេស្សតិ ។
កក្កដាយានំ ច ជារេត្ថា	ខោមកោទុម្ពរានំ ច
កុសនិរានំ ជារេន្តំ	កក្កដំ មន្ទី កក្កស្សតិ ។
វស្សាហំ បរិយាយិត្ថា	សិរិកាយ រាជេន ច
សា កក្កដ្ឋ អនុច្ឆន្តំ	បដិ កក្កតិ បត្តិកា ។
យស្សា មុទុតលា ហត្ថា	ចលនា ^(១) ច សុខេ វិតា
សា កក្កដ្ឋ អនុច្ឆន្តំ	បដិ ^(២) កក្កតិ បត្តិកា ។
យស្សា មុទុតលា ចានា	ចលនា ច សុខេ វិតា

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

បារវេស្សន្តរវេលមានអវយវៈលាបដោយខ្លឹមចន្ទន៍ ធ្លាប់ភ្នាក់លើក
 ដោយរាជានីធិចម្រៀង (ស្ងៀកដណ្តប់) ស្បែកខ្លាទាំងក្រចកគ្រាត
 គ្រាតផង កែកអម្រែកទម្ងន់មួយខាងផង ដូចម្តេចកើត ។ ព្រោះ
 ហេតុដូចម្តេច ក៏ជនទាំងឡាយមិននាំសំពត់កាសាវៈផង ស្បែកខ្លា
 ផង ដើម្បីបារវេស្សន្តរ កាលចូលទៅក្នុងព្រៃធំ ព្រោះហេតុអ្វីក៏ជន
 ទាំងឡាយ មិនត្បាញសំពត់សម្បកឈើថ្វាយ ។ ពួកជនជា
 រាជបព្វជិត នឹងស្ងៀកសំពត់សម្បកឈើ ដូចម្តេចកើត នាងមទ្រី
 នឹងស្ងៀកសំពត់ដែលក្រងដោយស្បូវភ្នាំង ដូចម្តេចកើត ។ នាង
 មទ្រីធ្លាប់តែស្ងៀកសំពត់ដែលកើតក្នុងដែនកាសីផង សំពត់ដែល
 កើតក្នុងដែនខោមៈ នឹងដែនកោទុម្ពរៈផង ឥឡូវនេះ មកស្ងៀក
 សំពត់ដែលក្រងដោយស្បូវភ្នាំង តើនឹងធ្វើអ្វីកើត ។ នាងមទ្រីនោះ
 មានអវយវៈគួរសរសើរ ធ្លាប់ទៅដោយវា ព្រះសាលៀង នឹងរថ
 ថ្ងៃនេះ នឹងដើរដោយជើងតាមផ្លូវ ដូចម្តេចបាន ។ នាងមទ្រី
 ណា មានផ្ទៃជើងទន់ មានចិត្តញាប់ញ័រ ធ្លាប់បិតនៅ ក្នុង
 សេចក្តីសុខ ថ្ងៃនេះ នាងមទ្រីមានអវយវៈគួរសរសើរនោះ នឹង
 ដើរដោយជើងតាមផ្លូវ ដូចម្តេចបាន ។ នាងមទ្រីណា មាន
 ផ្ទៃជើងទន់ មានចិត្តញាប់ញ័រ ធ្លាប់បិតនៅ ក្នុងសេចក្តីសុខ

មហានិពាគេ ទសមស្ស វេស្សន្តដោតកស្ស ទានកណ្តំ

តាធិកាហិ សុវណ្ណាហិ បិដ្ឋមាធាវ កច្ចតិ

សា កថជ្ឈ អនុច្ឆន្តិ បដិ កច្ចតិ បត្តិកា ។

យស្ស ឥត្ថសហស្សស្ស បុរោ កច្ចតិ មាលិង្គ

សា កថជ្ឈ អនុច្ឆន្តិ វនិ កច្ចតិ ឯកិកា ។

យា សា សិវាយ សុត្វាន មហំ ឧត្ថសតេ បុរេ

សា កថជ្ឈ អនុច្ឆន្តិ វនិ កច្ចតិ ភិក្ខុកា ។

យា សា ឥន្ទសតោត្ថស្ស ឧល្លកស្ស បវស្សតោ

សុត្វាន ធនតោ ភិកា វារុណីវ បវេជតិ

សា កថជ្ឈ អនុច្ឆន្តិ វនិ កច្ចតិ ភិក្ខុកា ។

សក្កុណំ ហតបុត្តាវ សុញំ ទិស្វា កុលាវកំ

ចំរំ ទុត្វេន ឈាយស្សំ សុញំ អាគម្មិមំ បុរំ ។

សក្កុណំ ហតបុត្តាវ សុញំ ទិស្វា កុលាវកំ

កីសា បណ្ណំ ភវិស្សាមិ បិយេ បុត្តេ អបស្សតី ។

សក្កុណំ ហតបុត្តាវ សុញំ ទិស្វា កុលាវកំ

តេន តេន បដាវស្សំ បិយេ បុត្តេ អបស្សតី ។

មហានិបាត វេស្សន្តរជានិកាយ ទី ១០ ទានកណ្ត

នាងមទ្រីមានអវយវៈ គួរសរសើរនោះ តែងពាក់ស្បែកជើងមាស
 ហើយដើរទៅ ថ្ងៃនេះ នឹងដើរដោយជើងទៅតាមផ្លូវ ដូចម្តេចបាន ។

នាងមទ្រីណា តែងពាក់កម្រងផ្កា ដើរទៅខាងមុខនៃស្រ្តីមួយពាន់
 ថ្ងៃនេះ នាងមទ្រីមានអវយវៈគួរសរសើរនោះ នឹងដើរទៅព្រៃតែម្នាក់
 ឯង ដូចម្តេចបាន ។ នាងមទ្រីណា ដែលនៅក្នុងប្តី គ្រាន់តែ
 បានពួសម្លេងចចកល្យឿយៗ រមែងតក់ស្លុត ថ្ងៃនេះ នាងមទ្រីមាន
 អវយវៈគួរសរសើរនោះ ជាស្រ្តីរន្ធត់ នឹងទៅព្រៃ ដូចម្តេចបាន ។

នាងមទ្រីណា គ្រាន់តែបានពួសម្លេងមៀម ជាកោសិយគោត្រ កាល
 ស្រែកបន្តី ក៏ខ្លាចរន្ធត់ ដូចមេមតដែលខ្លាចចូល ថ្ងៃនេះ នាងមទ្រី
 មានអវយវៈគួរសរសើរនោះ ជាស្រ្តីមានសេចក្តីរន្ធត់ នឹងដើរទៅព្រៃ
 ដូចម្តេចបាន ។ ខ្ញុំម្ចាស់លុះមកកាន់បុរីនេះសូន្យទេទេហើយ មុខជា
 នឹងឆេះដោយសេចក្តីទុក្ខ អស់កាលយូរ ដូចមេបក្សីដែលបាត់កូន
 ឃើញតែសម្បកសូន្យទេទេដូច្នោះ ។ ខ្ញុំម្ចាស់កាលមិនឃើញកូន
 (ទាំងពីរ)ហើយ មុខជានឹងស្អមស្លេកស្លាំង ដូចជាមេបក្សីដែលបាត់
 កូន ឃើញតែសម្បកសូន្យទេទេដូច្នោះ ។ ខ្ញុំម្ចាស់កាលមិនឃើញ
 កូន (ទាំងពីរ)ជាស្រឡាញ់ហើយ មុខជានឹងស្ទុះទៅតាមទីនោះ ។
 ដូចជាមេបក្សី ដែលបាត់កូន ឃើញតែសម្បកសូន្យទេទេដូច្នោះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

កុរុរិ ហត្ថប្បាថាវ	សុត្ថំ ទិស្វា កុលាវកំ
ចរិទុក្ខេន ឈាយិស្សំ	សុត្ថំ អាគម្មមំ បុរិ ។
កុរុរិ ហត្ថប្បាថាវ	សុត្ថំ ទិស្វា កុលាវកំ
ភីសា បណ្ណា ភវិស្សាមិ	បិយេ បុត្តេ អបស្សតី ។
កុរុរិ ហត្ថប្បាថាវ	សុត្ថំ ទិស្វា កុលាវកំ
តេន តេន បដាវិស្សំ	បិយេ បុត្តេ អបស្សតី ។
សា ទ្ធន ចក្កវក្កវ	បល្លលស្មី អទ្ធិនតេ
ចរិទុក្ខេន ឈាយិស្សំ	សុត្ថំ អាគម្មមំ បុរិ ។
សា ទ្ធន ចក្កវក្កវ	បល្លលស្មី អទ្ធិនតេ
ភីសា បណ្ណា ភវិស្សាមិ	បិយេ បុត្តេ អបស្សតី ។
សា ទ្ធន ចក្កវក្កវ	បល្លលស្មី អទ្ធិនតេ
តេន តេន បដាវិស្សំ	បិយេ បុត្តេ អបស្សតី ។
ឯរិ មេ វិលបន្តិយា	វាជបុត្តំ អទ្ធិសកំ
បញ្ចាដេសិ ច នំ វដ្ឋា	មញ្ញោ ហោស្សាមិ ជីវិតំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ផាតក

ខ្ញុំម្ចាស់ លុះមកកាន់បុរីនេះសូន្យទេទេហើយ នឹងឆេះដោយសេចក្តី
ទុក្ខអស់កាលយូរ ដូចមេអកដែលបាត់កូន ឃើញតែសម្បកសូន្យ
ទេទេដូច្នោះ ។ ខ្ញុំម្ចាស់កាលមិនឃើញកូន (ទាំងពីរ) ជាទីស្រឡាញ់
ហើយ មុខជានឹងស្អមស្អកស្អាង ដូចជាមេអក ដែលបាត់កូន
ឃើញតែសម្បកសូន្យទេទេដូច្នោះ ។ ខ្ញុំម្ចាស់កាលមិនឃើញកូន
(ទាំងពីរ) ជាទីស្រឡាញ់ហើយ មុខជានឹងស្ទុះទៅតាមទីនោះៗ ដូច
ជាមេអកដែលបាត់កូន ឃើញតែសម្បកសូន្យទេទេដូច្នោះ ។ ខ្ញុំម្ចាស់
នោះ មកកាន់បុរីនេះសូន្យទេទេហើយ មុខជានឹងឆេះដោយសេចក្តី
ទុក្ខអស់កាលយូរដោយពិត ដូចជាមេចាក្រពាក ដែល (សំកុក)
លើកក៏មិនមានទឹក ។ ខ្ញុំម្ចាស់នោះមិនឃើញកូន (ទាំងពីរ) ជាទី
ស្រឡាញ់ហើយ មុខជានឹងស្អមស្អកស្អាងដោយពិត ដូចជាមេ
ចាក្រពាក ដែល (សំកុក) នៅលើកក៏មិនមានទឹក ។ ខ្ញុំម្ចាស់កាល
មិនឃើញកូន (ទាំងពីរ) ជាទីស្រឡាញ់ហើយ មុខជានឹងស្ទុះទៅ
តាមទីនោះៗ ដោយពិត ដូចជាមេចាក្រពាក ដែលនៅលើកក៏មិន
មានទឹក ។ កាលបើខ្ញុំម្ចាស់យំរៀបរាប់យ៉ាងនេះហើយ ព្រះអង្គនៅ
តែបណ្តាញរាជបុត្តនោះ ដែលជាអ្នកមិនប្រឡូក ឲ្យចេញចាកដែន
ខ្ញុំម្ចាស់ទំនងជានឹងលះបង់ជីវិតមិនខាន ។

បញ្ចវគ្គ ទេវបទ្យ វេស្សន្តរដាតកស្ស ទានកណ្តំ

(២៤៩) តស្ស លាល បិទំ សុត្វា សព្វា អន្តេត្ថេ អហា

ពាហា បត្តយ្ហ បត្តន្តិ សិរិកត្តា សហគតា ។

សាលាវ សម្បមទ្គិតា មាលុតេន បមទ្គិតា

សេន្តិ ពុត្តា ច នាវា ច វេស្សន្តរនិវេសនេ ។

ឡិរោជា ច តុមាវា ច វេសិយាជា ច ព្រាហ្មណ

ពាហា បត្តយ្ហ បត្តន្តិ វេស្សន្តរនិវេសនេ ។

ហត្ថារោហា អនិកដ្ឋា រជិតា បត្តិការតា

ពាហា បត្តយ្ហ បត្តន្តិ វេស្សន្តរនិវេសនេ ។

តតោ រត្យា វិវេសនេ សុរិយស្សគមនំ បតិ

អថ វេស្សន្តរោ រាជា នានំ នាតុំ ឧបាគមិ ។

វត្តានំ វត្តកាមានំ សោណ្ណានំ ទេវ វិវណំ

កោជនំ កោជនត្ថនំ សម្មនេវ បវេច្ឆថ ។

មា ច តិញ្ចំ វិនិព្វកេ ហេវេយ្យត្ថ វេទាគតេ

តប្បថ អន្តចានេន តច្ឆន្ទ បដិច្ចដិតា ។

(អថត្ថ វត្តតិ សន្នោ តុមុលោ ភេរោ មហា

នានេន តំ និហវត្តិ បុន នានំ អនា តុរិ) ។

(២៤៩) (អភិសម្មាសថា) ពួកកណ្តារបស់ព្រះបាទសិវិទាំន៍អស់ដែលនៅ
 ក្នុងបុរី លុះបានឮទំនួញរៀបរាប់នៃព្រះរាជនិវេសន៍ព្រះបាទវេស្សន្តរ ដូចដើមឈើដែល
 មកបួបដុំគ្នា ផ្គុំដើមដែកទុកកន្ទេញ ។ កូននឹងប្រពន្ធទាំងឡាយ
 ក៏ដួលដេកក្នុងព្រះរាជនិវេសន៍ព្រះបាទវេស្សន្តរ ដូចដើមឈើដែល
 ត្រូវខ្យល់បក់បោកខ្ទេចខ្ទី ។ ពួកស្រីស្នំ ពួករាជកុមារ ពួកអ្នកជំនួញ
 នឹងពួកព្រាហ្មណ៍ ផ្គុំដើមដែកទុកកន្ទេញ ក្នុងព្រះរាជនិវេសន៍ព្រះ
 បាទវេស្សន្តរ ។ ពួកពលដំរី ពល (សេះ) ពលរថ ពលថ្មើរជើង
 ផ្គុំដើមដែកទុកកន្ទេញក្នុងព្រះរាជនិវេសន៍ព្រះបាទវេស្សន្តរ ។ រាត្រី
 នោះអស់ហើយ ព្រះអាទិត្យរះឡើង គ្រានោះ ព្រះបាទវេស្សន្តរស្តេច
 ចូលទៅ ដើម្បីឲ្យទាន ។ មានព្រះរាជបញ្ជាថា អ្នកទាំងឡាយ
 ចូរឲ្យសំពត់ដល់ពួកជនដែលត្រូវការសំពត់ ឲ្យស្ករដល់ពួកអ្នកលេង
 ឲ្យកោដនដល់ពួកអ្នកត្រូវការដោយកោដន ចូរឲ្យដោយប្រពៃចុះ ។
 អ្នកទាំងឡាយ កុំបៀតបៀនពួកវណិព្វកៈ ដែលមកក្នុងទីនេះតិចតួច
 ឡើយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរញ៉ាំងពួកវណិព្វកៈឲ្យស្តាប់ស្តួល ដោយ
 បាយនឹងទឹក ពួកវណិព្វកៈ ដែលយើងបានឲ្យរួចហើយ ចូរទៅចុះ ។
 (លំដាប់នោះ ស្រាប់តែសម្លេងក្រលួចយ៉ាងពន្លឺក ប្រព្រឹត្តទៅក្នុង
 ព្រះនគរនោះថា ពួកអ្នកសិវិកស្រាបានបណ្តាញព្រះអង្គ ព្រោះតែ
 ឲ្យទាន ឥឡូវនេះ ព្រះអង្គឲ្យទានទៀតហើយ) ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

(២៥០) តេ សុ មត្តា កំលន្តាវ សម្បត្តិ វណិព្វកា

ឆិក្ខុមន្តេ មហារាជេ សិរីនិ វជ្ជវឌ្ឍនេ ។

អន្ធម្មំ វត ភោ វុត្តំ ឆានាដលទទិ ទុម្ព^(១)

យថា វេស្សន្តរំ វជ្ជា បញ្ចវេន្តិ អន្ធសកំ ។

អន្ធម្មំ វត ភោ វុត្តំ ឆានាដលធំ^(២) ទុម្ព

យថា វេស្សន្តរំ វជ្ជា បញ្ចវេន្តិ អន្ធសកំ ។

អន្ធម្មំ វត ភោ វុត្តំ សព្វកាមទទិ ទុម្ព

យថា វេស្សន្តរំ វជ្ជា បញ្ចវេន្តិ អន្ធសកំ ។

អន្ធម្មំ វត ភោ វុត្តំ សព្វកាមរសាហរំ

យថា វេស្សន្តរំ វជ្ជា បញ្ចវេន្តិ អន្ធសកំ ។

យេ វុឌ្ឍា យេ ច ធម្មារា យេ ច មជ្ឈិមចោរិសា

ពាហា បត្តយ បត្តន្តំ

ឆិក្ខុមន្តេ មហារាជេ សិរីនិ វជ្ជវឌ្ឍនេ ។

១ ឧ. ម. ឆានាដលធំ ។ ២ ឧ. ម. សព្វកាមទទំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

[២៥០] កាលមហាភជព្រះអង្គញ្ញាំងពួកអ្នកសិរិរាស្ត្រឲ្យចំរើន ទ្រង់យាង
 ចេញទៅ វណ្ណៈត្បិតៈទាំងនោះក៏ដួលចុះ ដូចជាបុគ្គលស្រវឹង ឬដូចជា
 បុគ្គលនឿយហត់ខ្លាំង (ដោយពាក្យថា) ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយដ៏ចំរើន
 ពួកអ្នកសិរិរាស្ត្រ បានបណ្តាញព្រះបាទវេស្សន្តរ ដែលជាអ្នកមិន
 ប្រឡូសឲ្យចេញចាកដែន ដូចគេកាត់ផ្តាច់ដើមឈើ ជាឈើឲ្យផ្លែ
 ផ្សេងៗ ។ ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយដ៏ចំរើន ពួកអ្នកសិរិរាស្ត្របាន
 បណ្តាញព្រះបាទវេស្សន្តរ ដែលជាអ្នកមិនប្រឡូសឲ្យចេញចាកដែន
 ដូចជាគេកាត់ចោល នូវដើមឈើជាឈើទ្រទ្រង់ផ្លែផ្សេងៗ ។ ម្ចាស់
 អ្នកទាំងឡាយដ៏ចំរើន ពួកអ្នកសិរិរាស្ត្រ បានបណ្តាញព្រះបាទ
 វេស្សន្តរ ដែលជាអ្នកមិនប្រឡូសឲ្យចេញចាកដែន ដូចជាគេកាត់
 ដើមឈើ ជាឈើឲ្យសេចក្តីប្រាថ្នាគ្រប់យ៉ាង ។ ម្ចាស់អ្នកទាំង
 ឡាយដ៏ចំរើន ពួកអ្នកសិរិរាស្ត្រ បានបណ្តាញព្រះបាទវេស្សន្តរ
 ដែលជាអ្នកមិនប្រឡូសឲ្យចេញចាកដែន ដូចជាគេកាត់ដើមឈើជា
 ឈើនាំមកនូវសេចក្តីប្រាថ្នាគ្រប់យ៉ាង ។ ពួកជនណាដែលចាស់
 ក្តី ពួកជនណាដែលនៅក្មេងក្តី ពួកជនណាដែលមានវ័យកណ្តាល
 ក្តី ជនទាំងនោះ កាលដែលមហាភជព្រះអង្គញ្ញាំងដែន របស់ពួក
 អ្នកសិរិរាស្ត្រឲ្យចំរើន ទ្រង់យាងចេញទៅ ក៏ផ្គងដែកនក់កន្ត្រៃ ។

មហានិពាគេ ទសមស្ស វេស្សន្តរោគកស្ស ទានកណ្តុំ

អតិយត្វា វេស្សន្តរោ ឥត្តាតារា ច រាជិនោ

ពាហា បក្កយ បក្កន្តំ

និក្ខមន្តេ មហារាជេ សិរីនិ រដ្ឋវឌ្ឍនេ ។

បិយោបិ តត្ថ បក្កន្តំ យា តម្មិ នគរេ អហ្ម

និក្ខមន្តេ មហារាជេ សិរីនិ រដ្ឋវឌ្ឍនេ ។

យេ ព្រាហ្មណាយេ ច សមណា អញ្ញោ ភបិ វិនិព្វកា

ពាហា បក្កយ បក្កន្តំ អនម្មោ តិរោកា ឥតិ ។

យថា វេស្សន្តរោ រាជា យជមាណោ សកេ បុរេ

សិរីនិ វេននត្ថេន សម្មា រដ្ឋា និរដ្ឋតិ ។

សត្ត ហត្ថសតេ នត្វា សព្វាលង្ការក្ខសិតេ

សុវណ្ណកន្ធមាតន្តេ ហេមកប្បនិវាសសេ

អាវុធា តាមណីយេភិ តោមវដ្តសចាណិភិ

ឯស វេស្សន្តរោ រាជា សម្មា រដ្ឋា និរដ្ឋតិ ។

សត្ត អស្សសតេ នត្វា សព្វាលង្ការក្ខសិតេ

អាជានិយេវ ជាតិយា សិន្ធុវេ សីយវិហារេ

អាវុធា តាមណីយេភិ ឥន្ទិយាចាបជារិភិ

ឯស វេស្សន្តរោ រាជា សម្មា រដ្ឋា និរដ្ឋតិ ។

មហានិបាត វេល្លស្តវគ្គ ទី ១០ វាសពណ្ណ

កាលមហាភជព្រះអង្គញ្ញាំងដែនអ្នកសិរិទ្ធិចំរើន ទ្រង់យាងចេញទៅ
 ពួកពេទ្យចាប់ខ្លោចពួកអ្នកក្សត្រស្រីស្ត^(១) និងពួកស្រីស្តរបស់ព្រះរាជា
 ក៏ផ្គងដើមដែ កន្ទក់កន្ទេញ ។ កាលមហាភជ ព្រះអង្គញ្ញាំងអ្នកដែន
 សិរិទ្ធិចំរើន ទ្រង់យាងចេញទៅ ពួកស្រីដែលនៅក្នុងព្រះនគរនោះ
 ក៏កន្ទក់កន្ទេញ ។ ពួកព្រាហ្មណ៍ សមណៈ និងវណ្ណពួកដទៃ ផ្គង
 ដើមដែកន្ទក់កន្ទេញថា ម្ចាស់គ្នាយើងដ៏ចំរើន បានឮថា នេះមិនមែន
 ជាធម៌ទេ ។ ដូចយ៉ាងព្រះបាទវេស្សន្តរ កាលបូជាភក្តីបុរីរបស់ព្រះ
 អង្គទ្រង់យាងចេញចាកដែនរបស់ព្រះអង្គ ព្រោះហេតុតែសំដីពួកអ្នក
 សិរិកស្រ្ត ។ ព្រះបាទវេស្សន្តរនេះ បានប្រទានដំរីមាត៌្គៈប្រាំពីររយ
 ដែលស្អិតស្អាង ដោយគ្រឿងអលង្ការទាំងពួង មានខ្សែដង្កន់មាស
 មានគ្រឿងប្រដាប់ក្បាល ជាវិការៈនៃមាស ដែលពួកហ្មឺដ៏មានលំ-
 ពៃងស្ម័គ្រចំនឹងកន្ទេញក្នុងដៃឡើងដំរីហើយ ក៏យាងចេញទៅចាក
 ដែនរបស់ព្រះអង្គ ។ ព្រះបាទវេស្សន្តរនេះ បានប្រទានសេះភានីយ
 ប្រាំពីររយ ជាសេះសិទ្ធិរាជដោយជាតិ ជាពាហនៈមានសន្ទុះលឿន
 ដែលស្អិតស្អាងដោយគ្រឿងអលង្ការទាំងពួង ដែលពួកអ្នកជិះសេះ
 កាន់ស៊ីនិងឡើងដំរីហើយ ក៏យាងចេញចាកដែនរបស់ព្រះអង្គ ។

១ អង្គការមាតិកាព្រះបាទ ព្រះបាទវេស្សន្តរ បានប្រទានពួកស្រីស្តក្នុងរាង ។

សត្ត រថសតេ ទត្វា	សន្និទ្ធេ ឧស្ស័តទិដេ
ដីមេ អដោមិ វេយ្យក្សេ	សត្វាលង្ការក្ខសិតេ
អារុឡ្ហេ តាមណីយេភិ	ចាបហត្ថេហិ ចម្លឹកិ
ឯស វេស្សន្តរោ រាជា	សម្មា រដ្ឋា និរជ្ជតិ ។
សត្ត ឥត្ថិសតេ ទត្វា	ឯតមេតោ រថេ វិតា
សន្និទ្ធា និក្ខរជ្ជហិ	សុវណ្ណេហិ អលង្កតា
បីតាលង្ការ បីតវសនា	បីតាករណក្ខសិតា
អាឡារប្បមុខា ^(១) ហសុលា	សុសញ្ញា តន្តមជ្ឈិមា
ឯស វេស្សន្តរោ រាជា	សម្មា រដ្ឋា និរជ្ជតិ ។
សត្ត ធនុសតេ ទត្វា	សត្វា កំសុបដារិយោ
ឯស វេស្សន្តរោ រាជា	សម្មា រដ្ឋា និរជ្ជតិ ។
សត្ត ទាសីសតេ ទត្វា	សត្ត ទាសសតានិ ច
ឯស វេស្សន្តរោ រាជា	សម្មា រដ្ឋា និរជ្ជតិ ។
ហត្ថិ អស្សេ រថេ ទត្វា	នារិយោ ច អលង្កតា
ឯស វេស្សន្តរោ រាជា	សម្មា រដ្ឋា និរជ្ជតិ ។
តទាសិ យិ ភីសនកំ	តទាសិ លោមហំសនំ
មហាទានេ បទិន្នម្ហិ	មេទនី សមកម្សេ ។

១ ម. អាឡារប្បមុខា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ផាគរ

ព្រះបាទវេស្សន្តរន្ត្រ៖ បានប្រទានរថប្រាំពីររយ ដែលប្រដាប់ហើយ
មានទង់លើកឡើងហើយ បិទបាំងដោយវៃស្បែកខ្វាដម្យង នឹង
វៃស្បែកខ្វាធំ ស្អិតស្អាងដោយគ្រឿងអលង្ការទាំងពួង ដែលពួក
នាយសារថីមានធុកងដែននឹងពាក់អាវក្រោះឡើងជិះហើយ ក៏យាង
ចេញចាកដែនរបស់ព្រះអង្គ ។ ព្រះបាទវេស្សន្តរន្ត្រ៖ បានប្រទាន
ស្រ្តីប្រាំពីររយ បិតានៅលើរថមួយម្នាក់ៗ ដែលស្អិតស្អាងហើយ
ប្រដាប់ដោយខ្សែជាវិការៈនៃមាសឆ្ការ មានគ្រឿងប្រដាប់ល្បឿង
មានសំលៀកបំពាក់ល្បឿង ស្អិតស្អាងដោយគ្រឿងអាករណៈល្បឿង
មានថ្ពាល់នឹងកែវកង្កែប ញញឹមហើយទើបនិយាយ ជាស្រ្តីមាន
ត្រកាល មាចឆ្អឹងរៀវ ក៏យាងចេញចាកដែន របស់ព្រះអង្គ ។
ព្រះបាទវេស្សន្តរន្ត្រ៖ បានប្រទានមេតាប្រាំពីររយ ព្រមទាំង
ភាជន៍មាសសម្រាប់ត្រង់ទឹកដោះទាំងអស់ ហើយយាងចេញចាក
ដែនរបស់ព្រះអង្គ ។ ព្រះបាទវេស្សន្តរន្ត្រ៖ បានប្រទានខ្ញុំស្រីប្រាំ
ពីររយ ខ្ញុំប្រុសប្រាំពីររយ ហើយយាងចេញចាកដែនរបស់ព្រះ
អង្គ ។ ព្រះបាទវេស្សន្តរន្ត្រ៖ បានប្រទានជំរំ សេះ រថ នឹង
នាងនារីដែលប្រដាប់ហើយ ក៏យាងចេញចាកដែនរបស់ព្រះអង្គ ។
កាលដែលព្រះបាទវេស្សន្តរ ប្រទានមហាទាន ការស្ងប់ស្ងៀម
ការព្រំរោមក៏កើតមាន ក្នុងកាលនោះ ដែនដី ក៏ញាប់ញ័រ ។

មហាវិហារ ទសបស្ស វេស្សន្តរជាតកស្ស ទានកណ្ត

តនាសំ យំ ភីសនកំ តនាសំ លោមហំសនំ

យំ បញ្ចលីកតោ រាជា សម្មា រដ្ឋា និរដ្ឋតិ ។

(២៥០) អថេត្ត វត្តតិ សន្នោ តុម្ភុលោ ភេរវោ មហា

នាទេន តំ និហរន្តិ បុននានំ ទនាតិសោ។^(១)

(២៥២) តេ សុ មត្តា កិលត្តាវ សម្មតន្តិ វណិព្វកា

និក្ខមន្តេ មហារាជេ សិរីនំ វដ្ឋវឌ្ឍនេ ។

(២៥៣) អាមន្តយិត្ត រាជានំ សញ្ញយំ ធម្មកំ វិរិ

អវុទ្ធសំ មំ នេវ វិនិ កត្តាមិ បព្វតិ ។

យេ ហិ កេចិ មហារាជេ ភូតា យេ ច កវិស្សរេ

អត្តតាយេវ កាមេហិ កុដ្ឋន្តិ យមសាធនំ ។

សោហំ សកេ អភិសសី យជិមា នោ សកេ បុរេ

សិរីនំ វចនត្ថេន សម្មា រដ្ឋា និរដ្ឋហិ^(២)

អយន្តិ ធម្មិសេវិស្ស

មហានិបាត វេស្សន្តរដាតក ទី ១០ វានពណ្ណ

ព្រះរាជាដែលមហាជនកំពុងផ្គង់អញ្ចាល ទ្រង់យាងចេញចាកដែន
របស់ព្រះអង្គ ដោយហេតុណា ហេតុនោះ ជាការគួរស្របស្រួល
គួរព្រឺរោម កើតមានក្នុងកាលនោះ ។

(២៥១) (អភិសមុទ្គតាថា) គ្រានោះ សម្លេងក្រលួចយ៉ាងពន្លឹកប្រព្រឹត្ត
ទៅក្នុងព្រះរាជនិវេសន៍នេះ ពួកអ្នកសិរិរាស្ត្របណ្តាញព្រះវេស្សន្តរ
នោះ ព្រោះតែឲ្យទាន ព្រះវេស្សន្តរនោះ នៅតែឲ្យទានទៀត ។

(២៥២) កាលមហារាជ ព្រះអង្គញ្ជាញពួកអ្នកសិរិរាស្ត្រឲ្យចំរើន យាង
ចេញទៅ ពួកវណិព្វកៈទាំងនោះ ក៏ដួលចុះ ដូចបុគ្គលស្រវឹង ឬ
ដូចបុគ្គលនឿយហត់ខ្លាំង ។

(២៥៣) ព្រះបាទវេស្សន្តរ បានក្រាបទូលព្រះរាជាព្រះនាមសញ្ញយ ជា
ធម្មិករាជដ៏ប្រសើរថា បពិត្រព្រះទេវៈ ព្រះអង្គទ្រង់បណ្តាញ ទូល
ព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងទៅឯវង្សបពិត ។ បពិត្រមហារាជ
សត្វទាំងឡាយណាមួយកើតហើយក្តី ទាំងសត្វទាំងឡាយណានឹង
កើតក្តី (ពួកសត្វដែលកំពុងកើតក្តី) សត្វទាំងនោះសុទ្ធតែមិនឆ្អែត
ដោយកាមទាំងអស់ រមែងទៅកាន់ទីរបស់យមៈ ។ ទូលព្រះបង្គំ
ជាខ្ញុំនោះ កាលឲ្យទានក្នុងបុរីជារបស់ខ្លួន ឈ្មោះថា ហៀតហៀន
ពួកអ្នកដែនរបស់ខ្លួន ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ កាលចេញចាកដែនរបស់
ខ្លួន ព្រោះហេតុតែសំដីពួកអ្នកសិរិរាស្ត្រ ទូលព្រះបង្គំក៏នឹងរងទុក្ខ
។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

វនេ វាឡមិត្តាតិក្កោ ខត្តទីបិដិសេវិតេ

អហំ បុត្តានិ កកោមិ តុម្ហេ បដិម្ហំ សីទេ ។

[២៥៤] អនុជាធាហិ មំ អន្ត បព្វជ្ជា មម វុត្តតិ

សោហំ សកេ អភិសសី យជមាធា សកេ បុរេ

សីវិដំ វត្តនត្ថេន សម្មា វដ្ឋា និវដ្ឋហំ

អយម្ហំ បដិសេវិស្សំ

វនេ វាឡមិត្តាតិក្កោ ខត្តទីបិដិសេវិតេ

អហំ បុត្តានិ កកោមិ វដ្ឋំ កក្កាមិ បព្វតំ ។

[២៥៥] អនុជាធាមិតំ បុត្ត បព្វជ្ជា តេ សមិជ្ឈតុ

អយព្វ មដ្ឋំ កក្កាណំ សុសញ្ញា តនុមជ្ឈិមា

អច្ឆតំ សហ បុត្តហិ កី អរោញ កវិស្សតិ ។

[២៥៦] បាហំ អកាមាធាសីបិ អរោញ នេតុម្ហស្សហេ

សចេ វច្ឆតិ អន្តេតុ សចេ និច្ឆតិ អច្ឆតុ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

ក្នុងព្រៃ ដែលច្របូកច្របល់ដោយម្រឹគសាហាវ ដែលរមាសនឹងខ្លា
ដង្កូវអាស្រ័យហើយ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ នឹងធ្វើបុណ្យទាំងឡាយ
ឯព្រះអង្គលិចក្នុងកក់កាមចុះ ។

(២៥៤) (ព្រះវេស្សន្តរ...) បពិត្រព្រះមាតា សូមទ្រង់អនុញ្ញាតទូល
ព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ តាបចិត្តនឹងបព្វជ្ជា ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ
នោះ កាលឲ្យទានក្នុងបុរីជារបស់ខ្លួន ឈ្មោះថា បៀតបៀនពួកអ្នក
ដែនរបស់ខ្លួន ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ កាលចេញចាកដែន របស់ខ្លួន
ព្រោះហេតុតែសំដីពួកអ្នកសិរិកស្រ្ត ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ នឹងសោយ
ទុកក្នុងព្រៃ ដែលច្របូកច្របល់ដោយម្រឹគសាហាវ ដែលរមាសនឹង
ខ្លាដង្កូវអាស្រ័យហើយ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ តែងធ្វើបុណ្យទាំងឡាយ
នឹងទៅឯភិវេន្តិត ។

(២៥៥) (ព្រះនាងផុស្សតីទេវី...) ម្ចាស់កូន យើងអនុញ្ញាតអ្នកហើយ
បព្វជ្ជា ចូរសម្រេចដល់អ្នកចុះ តែនាងមន្ត្រីកល្យាណីនេះ នាង
មានត្រតាកដ៏ល្អ មានចង្កេះរៀវ ចូរនៅជាមួយនឹងកូនទាំងពីរចុះ
នាងនឹងធ្វើអ្វីក្នុងព្រៃ ។

(២៥៦) (ព្រះវេស្សន្តរ...) សូម្បីតែទាសី ដែលប្រាថ្នានឹងទៅ ទូល
ព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ក៏មិនអាចនាំទៅកាន់ព្រៃទេ ប្រសិនបើនាងមន្ត្រី
ចង់ ចូរទៅតាមចុះ បើមិនចង់ ចូរនៅចុះ ។

មហានិពាធេ វេសមស្ស វេស្សន្តរជាកស្ស វាសកណ្ណំ

(២៥៧) តតោ សុណ្ណំ មហារាជា យាចិត្តំ បដិបដ្ឋថ

មា ចន្ទនសមាចារេ រដោជល្បំ អធារយំ ។

កាសិយានិ បធារេត្តា^(១) កុសីនិ អធារយំ

ទុក្ខោ វាសោ អញ្ញាស្មី មា ហំ ភំ លក្ខណោ កមំ ។

(២៥៨) តមព្រា រាជបុត្តំ មទ្ធិ សព្វដ្ឋសោកនា

នាហន្តំ សុខមិច្ឆេយ្យំ យំ មេ វេស្សន្តរំ វិជា ។

(២៥៩) តមព្រា មហារាជា សិរីនំ រដ្ឋវឌ្ឍនោ

ឥឡ មទ្ធិ និសាមេហំ វនេ យេ ហោន្តំ ទុស្សហា ។

តហ្វ កីដា បដង្កា ច មកសា មជ្ជមក្ខិកា

តេបិ តំ តត្ថ ហីសេយ្យំ តន្តេ ទុក្ខតំ សិយា ។

អបរេ បស្ស សន្តាសេ នទីន្ទបនិសេវិតេ

សប្បា អជករា នាម អវិសា តេ មហាឲ្យលា ។

តេ មទុស្សំ មិតំ វាបិ អបិចាសន្នមាគតំ

បរិក្ខិបិត្តា កោកេហំ វសមាទេន្តំ អត្តនោ ។

១ ឧ មា កាសិយានិ ធារេត្តា ។ ម. កាសិយានិ ច ធារេត្តា ។

(២៥៧) លំដាប់នោះ មហាករដ្ឋទ្រង់យាងទៅអង្គព្រះសុណិសាថា ម្ចាស់
 នាងមានរាងកាយប្រោះព្រំ ដោយខ្លឹមបន្ទុន នាងកុំស្ងៀកដណ្តប់
 សំពត់ឲ្យប្រឡាក់ក្អែកឡើយ ។ នាងធ្លាប់ស្ងៀកដណ្តប់សំពត់អ្នក
 ដែនកាសី ហើយត្រឡប់ជាស្ងៀកដណ្តប់សំពត់ ដែលក្រងដោយ
 ស្បូវក្បាំងវិញ ការនៅក្នុងព្រៃ តែងនាំមកនូវសេចក្តីទុក្ខ ម្ចាស់
 នាងមានលក្ខណ៍ នាងកុំទៅឡើយ ។

(២៥៨) ព្រះរាជបុត្រីព្រះនាមមទ្រី មានអាយុ៖ទាំងអស់ដ៏ល្អ បាន
 គ្រាបបង្គំទូលព្រះបិតាក្មេកថា ខ្ញុំម្ចាស់ បើប្រាសចាកព្រះវេស្សន្តរ
 របស់ខ្ញុំម្ចាស់ហើយ មិនចង់បានសេចក្តីសុខទេ ។

(២៥៩) មហាករដ្ឋជាអ្នកញ៉ាំងពួកអ្នកសិរិកស្រ្តឲ្យចំរើន មានព្រះបន្ទូល
 នឹងនាងមទ្រីនោះថា ម្ចាស់នាងមទ្រី បើដូច្នោះ នាងចូរស្តាប់សេចក្តី
 អន្តរាយទាំងឡាយ ដែលនាងអត់ទ្រាំបានដោយក្រ ក្នុងព្រៃចុះ ។
 កណ្តប រេបាម មូស នឹងឃ្មុំដ៏ច្រើន សត្វទាំងនោះ គប្បីបៀតបៀន
 នាងក្នុងព្រៃនោះ ការបៀតបៀននោះ មុខជានាំមកនូវទុក្ខយ៉ាង
 ខ្លាំង ដល់នាង ។ នាងចូរមើលពួកសត្វដទៃ ដែលគួរឲ្យតក់ស្លុត
 ដែលអាស្រ័យនៅនឹងទន្លេ គឺពស់ថ្លាន់ ពស់ទាំងនោះមិនមានពិស
 ទេ តែមានកំឡាំងច្រើន ។ ពស់ថ្លាន់ទាំងនោះ តែងយកក្មេងរឹត
 មនុស្សឬម្រឹគ ដែលមកជិតវា ហើយនាំមកកាន់អំណាចខ្លួន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

អញ្ចេបិ កុណោ ជដិលោ	អន្ធា នាម អយម្មតា
ន តេហិ បុរិសោ ទិដ្ឋោ	វុត្តមារុយ មុច្ឆតិ ។
សង្ឃជ្ឈយន្តា សង្ឃានិ	តត្វត្តានិ បហារិលោ
មហិសា វិចារន្តត្ថ	នទី សោតុម្ពរំ បតិ ។
ទិស្វា មិតានំ យូថានំ	ករំ សញ្ញាតំ វេនេ
ជេនុវុត្តតិទ្វារ	កបិ មទ្ធិ ករិស្សសិ ។
ទិស្វា សម្បត្តតេ យោវេ	ទុម្ពត្តេសុ បល្លង្គមេ ^(១)
អខេត្តញ្ញាយ តេ មទ្ធិ	ករិស្សត មហាញ្ញយំ ។
យា តំ សិវាយ សុត្វាន	មុហំ ឧត្តសតេ បុរេ
សា តំ វង្គំ អនុប្បត្តា	កបិ មទ្ធិ ករិស្សសិ ។
បិតេ មជ្ឈន្តិកេ កាលេ	សង្ឃិសិទ្ធិសុ បត្តិសុ
សុណតេវ ព្រហ្មាវញ្ញំ	តត្វ កី ឧទ្ធិមិច្ឆសិ ។
(២២០) តមព្រាវិ រាជបុត្តិ	មទ្ធិ សព្វង្គសោកនា
យានំ ឯតានិ អក្ខាសិ	វេនេ បដិកយានិ មេ
សញ្ញានិ អភិសម្ពោសំ	តត្វញ្ញោវ វេសេសក ។

១ ឧ. ប្បវិទ្យមេ ។ ម. ប្បវិទ្យមេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

ខ្លាបំផុតទៀត មានសម្បទាខ្លា ពេមរីន ជាម្រឹកឲ្យទុក្ខ បុរសដែល
 ខ្លាទាំងនោះឃើញហើយ រត់ឡើងដើមឈើ ក៏មិនរួច ។ ក្របីជាសត្វ
 ប្រហារ តែងរំលោភស្នូលមានចុងដ៏មុត តែងត្រាប់ទៅមកក្នុងព្រៃ
 នោះ ជិតទន្លេឈ្មោះសាតុម្ពរា ។ ម្នាលនាងមន្ត្រី នាងដូចជា
 មេគោដែលមានចិត្តជាប់នឹងកូន ឃើញគោឈ្មោះកំពុងទៅតាម
 ហ្វូងម្រឹកក្នុងព្រៃ នឹងធ្វើដូចម្តេច ។ ម្នាលនាងមន្ត្រី ភ័យធំ មុខជា
 នឹងមានដល់នាង ដែលជាស្រ្តីមិនដឹងទីខេត្ត ព្រោះឃើញស្វាទាំង
 ឡាយដ៏ពន្លឹក ដែលផ្គុំគ្នាក្បែរផ្លូវ ដែលទៅមកបានដោយក្រ ។
 ម្នាលនាងមន្ត្រី ក្នុងបុរី នាងគ្រាន់តែឮ (សូរសម្លេង) ចចក រមែង
 ភក់ស្លុតរឿយៗ ដល់ទៅភិរិវ័ន្តក តើនឹងធ្វើដូចម្តេចទៅ ។ កាល
 ដែលពួកបក្សប្រជុំគ្នា ក្នុងវេលា ដែលព្រះអាទិត្យបិទនៅ ត្រង់
 កណ្តាល (ថ្ងៃត្រង់) ព្រៃធំក៏ហាន់ពួសម្លេងគឺកកង ចុះនាងចង់ទៅ
 ក្នុងព្រៃធំនោះធ្វើអ្វី ។

(២៦០) ព្រះរាជបុត្រីព្រះនាមមន្ត្រី មានអវយវៈទាំងអស់ដ៏ល្អ បានក្រាប
 បង្គំទូលព្រះរាជបិតាក្មេកនោះថា ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ប្រាប់ ដល់
 ខ្ញុំម្ចាស់ នូវភ័យ ដែលមានចំពោះមុខទាំងឡាយណា ក្នុងព្រៃ ឯ
 ខ្ញុំម្ចាស់អាចទទួលអត់ប្រាកដ ដែលមានចំពោះមុខទាំងអស់នោះ
 បាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ប្រសើរក្នុងរថ ខ្ញុំម្ចាស់នឹងទៅពុំខានឡើយ ។

មហានិព្វានេ វសមស្ស វេស្សន្តរោគកស្ស វាធកណ្ណំ
កាសំ កុសំ^(១) ហោតតិលំ ឧសំ មុញ្ញបព្វជំ

ឧរសា បន្ទូនហិស្សាមិ ឆាស្ស ហិស្សាមិ ទុន្ទយា ។

តហ្វហិ វត្ថុចរិយាហិ កុមារី វិន្ទតេ បតី

ឧទរស្សបរោធន តោហនុវេដ្ឋនេន ច

អត្ថិស្ស ចារិចយាយ ឧទកុម្មដ្ឋនេន ច

វេជព្យំ កដុតំ លោកេ ភន្ទញ្ញោ វថេសក ។

អប័ស្ស ហោតិ អប្បត្តោ ឧច្ឆិដ្ឋំ បរិកុញ្ញតិ

យោ នំ ហត្ថេ តហោត្វាន អកាមំ បរិកុញ្ញតិ

វេជព្យំ កដុតំ លោកេ ភន្ទញ្ញោ វថេសក ។

កេសត្ថហណាមុក្ខោ ភូម្យា ច បរិសុម្ពធា

ទត្វា ច ឆោ បក្កមតិ តហំ ទុត្ថំ អនប្បកំ

វេជព្យំ កដុតំ លោកេ ភន្ទញ្ញោ វថេសក ។

មហានិបាត វេស្សន្តរជាតក ទី ១០ ទានកណ្ត

ខ្ញុំម្ចាស់នឹងយកទ្រង់រូលវែកដើមអំពៅព្រៃ ស្បូវភ្នាំង ស្បែកសតិ
 ស្បែករណ្តាស ស្បែកយាបូង នឹងស្បែកដំណេកទន្សាយ (ដើរមុខព្រះវេ-
 ស្សន្តរជាតិខ្ញុំម្ចាស់) ខ្ញុំម្ចាស់នឹងនាំព្រះកស្តាទៅមិនឲ្យលំបាក ។

កុមារីរមែងបានថ្វីដោយការប្រព្រឹត្តិត្រង់ច្រើនគឺដោយ ការបិទពោះ
 (បន្ថយអាហារឲ្យពោះតូច) ដោយការដំបង្កើន ដោយឈឺមានស-
 ណ្ណា ដូចចង្កាគោ នឹងការរឹតចង្កើនខ្លួនដោយឈ្នួត (ធ្វើឲ្យចង្កើនរឿវ)
 ដោយការបំរើភ្លើង(អាំងភ្លើង) នឹងដោយការដុសលាងសំអាតដោយ
 ទឹក ភាពជាស្រ្តីមេម៉ាយ រមែងក្តៅក្រហាយក្នុងលោក បពិត្រព្រះ
 អង្គជ័ប្រសើរក្នុងរថ ខ្ញុំម្ចាស់នឹងទៅពុំខានឡើយ ។ ម្យ៉ាងទៀត បុរស
 មិនគួរបរិភោគរបស់សំណល់អំពីស្រ្តីមេម៉ាយនោះ បុរសណា សូម្បី
 (មានជាតិទាប បុរសនោះ) ក៏ចាប់ដៃទង់ទាញស្រ្តីមេម៉ាយនោះដែល
 មិនប្រាថ្នាផង ភាពជាស្រ្តីមេម៉ាយ រមែងក្តៅក្រហាយក្នុងលោក
 បពិត្រព្រះអង្គជ័ប្រសើរក្នុងរថ ខ្ញុំម្ចាស់នឹងទៅពុំខានឡើយ ។ បុរស
 តែងឲ្យសេចក្តីទុក្ខយ៉ាងច្រើនលើសលុប ដោយការចាប់សក់កញ្ចក់
 ឡើង ដោយការផ្តល់លើផៃដី ហើយក៏មិនដើរចេញទៅណា (ទៅ
 ឈរមើលព្រឺងយ) ភាពជាស្រ្តីមេម៉ាយរមែងក្តៅក្រហាយក្នុងលោក
 បពិត្រព្រះអង្គជ័ប្រសើរក្នុងរថ ខ្ញុំម្ចាស់នឹងទៅមិនខានឡើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

សុត្តន្តរំ វេទវេរា	នត្វា សុភក្កមាធិនោ
អកាមំ បរិកឡិទ្ធំ	ឧល្លកញ្ជោរំ វាយសា
វេទព្យំ កដ្ឋកំ លោកេ	កុច្ឆញ្ញោរំ វេសេសក ។
អបំ ញាតិកុលេ ដីតេ	កំសប្បជ្ជោតនេ វសំ
នេវាតិវាក្យំ ន លកេ	កាតូហំ សធិដិហំ ច
វេទព្យំ កដ្ឋកំ លោកេ	កុច្ឆញ្ញោរំ វេសេសក ។
នត្តា ននី អន្ធនកា	នក្ខំ វដ្ឋំ អរាជិកំ
ឥត្ថិបំ វិធជា នត្តា	យស្សាបំ នស កាតរោ
វេទព្យំ កដ្ឋកំ លោកេ	កុច្ឆញ្ញោរំ វេសេសក ។
ធជោ វេស្ស បញ្ញាណំ	ធូមោ បញ្ញាណមត្តិនោ
រាជា វដ្ឋស្ស បញ្ញាណំ	កត្តា បញ្ញានមិត្តិយា
វេទព្យំ កដ្ឋកំ លោកេ	កុច្ឆញ្ញោរំ វេសេសក ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

ពួកបុរសដែលមានសម្បុរ-ស ជាអ្នកត្រូវការនឹងស្រ្តីមេម៉ាយ ប្រកាន់
 ខ្លួនថា មានលំអដ៏ប្រសើរ បានឲ្យ (ទ្រព្យបន្តិចបន្តួច) ហើយទង់
 ទាញស្រ្តីមេម៉ាយដែលមិនត្រូវការនឹងខ្លួន ដូចក្អែកដែលឆាប់មៀម
 ដូច្នោះ ភាពជាស្រ្តីមេម៉ាយ រមែងក្តៅក្រហាយក្នុងលោក បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ប្រសើរក្នុងរថ ខ្ញុំម្ចាស់នឹងទៅពុំខានឡើយ ។ ម្យ៉ាងទៀត
 ស្រ្តីមេម៉ាយ កាលនៅក្នុងត្រកូលញាតិដ៏ស្តុកស្តម្ភ រុងរឿងដោយ
 កាជន៍មាស ក៏នៅតែបានពាក្យគំរងៀលអំពីបងប្អូនប្រុស នឹងពួក
 ស្រ្តីជាសំឡាញ់ពុំខាន ភាពជាស្រ្តីមេម៉ាយ រមែងក្តៅក្រហាយ
 ក្នុងលោក បពិត្រព្រះអង្គដ៏ប្រសើរក្នុងរថ ខ្ញុំម្ចាស់នឹងទៅពុំខានឡើយ ។
 ទន្ទេដែលគ្មានទឹក ហៅថា ទន្ទេស្រាត ដែនដែលគ្មានព្រះរាជា
 ហៅថា ដែនស្រាត ចំណែកស្រ្តីមេម៉ាយ បើទុកជាមានបងប្អូនប្រុស
 ដល់១០ នាក់ ក៏ហៅថា ស្រ្តីស្រាត ភាពជាស្រ្តីមេម៉ាយ រមែងក្តៅ
 ក្រហាយក្នុងលោក បពិត្រព្រះអង្គដ៏ប្រសើរក្នុងរថ ខ្ញុំម្ចាស់នឹងទៅ
 ពុំខានឡើយ ។ ទង់ជាគ្រឿងប្រាកដរបស់រថ ផ្សែងជាគ្រឿងប្រាកដ
 របស់ភ្លើង ព្រះរាជា ជាគ្រឿងប្រាកដរបស់ដែន កសាងជាគ្រឿង
 ប្រាកដរបស់ស្រ្តី ភាពជាស្រ្តីមេម៉ាយ រមែងក្តៅក្រហាយក្នុងលោក
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ប្រសើរក្នុងរថ ខ្ញុំម្ចាស់នឹងទៅពុំខានឡើយ ។

មហានិបាតេ វសមស្ស វេស្សន្តរោគកស្ស វាសនក្កំ

យោ ទល្លិទ្ធំ ទល្លិទ្ធស្ស អន្ធព្វ អន្ធស្ស កិត្តិមា

តំ វេទេវា បសំសន្តិ ទុក្ការំ ហិ កកោតិ សា។

សាមិកំ អនុពន្ធិស្សំ សទា កាសាយវាសិនំ

បវេស្សាបិ អភិជ្ឈន្តា វេជព្យំ កដុកិត្តិយា ។

អបិ សាករាបរិយន្តិ ពហុវិត្តធរំ មហី

នាធារតនបរិម្ភិ ធិច្ឆេ វេស្សន្តរំ វិនា ។

កថន្ត តាសំ ហនយំ សុខា វត ឥត្តិយោ

យា សាមិកេ ទុក្កិតមិ សុខមិច្ឆន្តិ អត្តនោ ។

ធិត្តមន្តេ មហារាជេ សិរីនំ វជ្ជវន្តនេ

តមហំ អនុពន្ធិស្សំ សព្វកាមទនោ ហិ មេ ។

(២៦១) តមព្រិ មហារាជា មន្តិ សព្វផ្តសោកនំ

ឥមេ តេ ទហារា បុត្តា ជាលី កល្យាណិនោ ចុកោ

ធិត្តិប្ប លក្ខណោ កុច្ឆ មយន្តេ ចោសិយាមសេ។

មហានិពាត វេស្សន្តរជាតក ទី ១០ វាណន្តរ

ស្រីណាដែលមានក្តីឈ្នោះ កាលស្វាមីទ័លក្រ ក៏ជាស្រីទ័លក្រ
 (ជាមួយ) កាលស្វាមីស្តុកស្តម្ភ ក៏ជាស្រីស្តុកស្តម្ភ (ជាមួយ) ពួកទេវតា
 រមែងសរសើរស្រីនោះឯង ព្រោះថា ស្រីនោះធ្វើអំពើដែលគេធ្វើ
 បានដោយក្រ ។ ខ្ញុំម្ចាស់នឹងស្ងៀមសំពត់កាសាយៈ ហើយដើរ
 តាមប្តីសព្វៗ កាល ភាពជាស្រីមេម៉ាយ ទោះបីមានផែនដីមិនបែក
 (បានជាធំលើផែនដីទាំងមូល) ក៏នៅតែក្តៅក្រហាយដែរ ។ ម្យ៉ាង
 ទៀត ខ្ញុំម្ចាស់បើប្រាសព្រាត់ព្រះវេស្សន្តរជាប្តីហើយ មិនចង់បាន
 ផែនដីដែលមានសមុទ្រធំដុំវិញ ទ្រទ្រង់ទ្រព្យដ៏ច្រើន ជាផែនដី
 បរិបូណ៌ដោយរតនៈផ្សេងៗ ទេ ។ ពួកស្រីណា ជាស្រីវិទូស
 យ៉ាងក្រៃលែង កាលដែលស្វាមីដល់នូវសេចក្តីទុកហើយ ប្រាថ្នា
 សេចក្តីសុខដល់ខ្លួនតែម្យ៉ាង ហ្វូងយំរបស់ស្រីទាំងនោះនឹងទៅជា
 ដូចម្តេចហ្ន៎ ។ កាលបើមហារាជ ដែលញ៉ាំងពួកអ្នកសិរិកស្រ្តឲ្យ
 ចំរើន ទ្រង់ចេញទៅហើយ ខ្ញុំម្ចាស់ នឹងទៅតាមមហារាជនោះ
 ព្រោះថា ព្រះអង្គជាអ្នកឲ្យវត្ថុ ជាទីប្រាថ្នាគ្រប់យ៉ាង ដល់ខ្ញុំម្ចាស់ ។

(២៦១) ព្រះបាទសញ្ញាយមហារាជ មានព្រះរាជទ្បាវនឹងព្រះនាងមន្រ្តី
 ដែលមានអាយុៈទាំងអស់ដ៏ល្អនោះថា ម្ចាស់នាងមានលក្ខណ៍ នាង
 ចូរទុកកូនក្នុងទាំងពីររបស់នាង គឺបាជាលី នឹងនាងកណ្តាជីនាងនេះ
 ហើយទៅចុះ យើងនឹងចិញ្ចឹមកូនក្នុងទាំងនោះ ។

(២៦២) តមព្រាវី រាជបុត្តី មន្ទី សព្វន្តសោភណា

បិយា មេ បុត្តតា ទេវ ជាលី កណ្ណាជិនា ធុកោ

ត្បម្ពី តត្ថ រមិស្សន្តិ អរោហ្ម ជិវិសោភកំ ។

(២៦៣) តមព្រាវី មហារាជា សិរីនិ រដ្ឋវង្សនោ

សាលីនមោទនិ កុត្តា សុចមិស្សបសេចនិ

រុក្ខដលានិ កុញ្ញនា កមិ កាហន្តិ ទារកា ។

កុត្តា សតបលេ កំសេ សោវណ្ណោ សតវរិកោ

រុក្ខបតេស្ថ កុញ្ញនា កមិ កាហន្តិ ទារកា ។

កាសិយានិ ច ទារុត្តា ខោមកោធុម្ពរានិ ច

កុសិន្ទិនិ ទារុត្តា កមិ កាហន្តិ ទារកា ។

វយ្យាហិ បរិយាយិត្តា សិរីកាយ រថេន ច

បត្តិកា បរិទារុត្តា កមិ កាហន្តិ ទារកា ។

ក្រដាតារេ សយិត្តាន ទិវតេ ដុសិតត្ថន្សៀ

សយន្តា រុក្ខមូលស្មី កមិ កាហន្តិ ទារកា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

(២៦២) ព្រះរាជបុត្រីព្រះនាមមទ្រី ដែលមានអាយុ៖ទាំងអស់ដ៏ល្អ បាន
 ក្រាបទូលព្រះរាជានោះវិញថា បពិត្រព្រះទេវៈ កូនកូចទាំងពីរគឺបា
 ជាលីនីននាងកណ្ណាជិនា ជាទីស្រឡាញ់របស់ខ្ញុំម្ចាស់ កូនកូចទាំង
 ពីរនោះ នឹង (ញ៉ាំងហឫទ័យ) នៃយើងខ្ញុំ ដែលមិនទាន់ប្រាស
 ចាកសេចក្តីសោក ឲ្យគ្រេកអរក្នុងព្រៃនោះបាន ។

(២៦៣) ព្រះបាទសញ្ញយមហារាជ ទ្រង់ញ៉ាំងពួកអ្នកសិរិកស្ត្រឲ្យចំរើន
 មានព្រះបន្ទូលនិព្វេននាងមទ្រីនោះថា ក្មេងទាំងពីរ ធ្លាប់បរិភោគ
 បាយអង្ករសាលី លាយដោយសាច់ដ៏ស្អាត នឹងបរិភោគផ្លែឈើ
 ធ្វើម្តេចកើត ។ ក្មេងទាំងពីរ ធ្លាប់បរិភោគកោដនក្នុងកាជន់មាស
 ដែលមានទម្ងន់ ១០០ បល្លៈ មានស្នាមចំឡាក់មួយ ១០០ នឹង
 បរិភោគកោដនដែលដាក់ក្នុងស្លឹកឈើធ្វើម្តេចកើត ។ ក្មេងទាំងពីរ
 ធ្លាប់ស្ងៀកដណ្តប់សំពត់អ្នកដែនកាសីផង សំពត់ខោមៈផង សំពត់
 កោទុម្ភៈផង នឹងស្ងៀកដណ្តប់សំពត់ ដែលក្រងដោយស្បូវក្បាំង
 ធ្វើម្តេចកើត ។ ក្មេងទាំងពីរ ធ្លាប់ទៅដោយវា ដោយគ្រែស្មាង
 ដោយរថ នឹងដើរទៅដោយជើង ធ្វើម្តេចកើត ។ ក្មេងទាំងពីរ
 ធ្លាប់ដេកក្នុងផ្ទះមានកំពូល មានសន្ទុះទ្វារនឹងបង្អួច ដ៏ជិតស្និទ្ធ
 ខ្យល់ចេញចូលមិនបាន នឹងដេកទៀបគល់ឈើ ធ្វើម្តេចកើត ។

មហានិពាគេ ទសមស្ស វេស្សន្តរាជកស្ស ពានកណ្តុំ

បល្លង្កេស្ស សយំត្វាន តោនកេ ជិត្រសន្តតេ

សយន្តា តិណសន្តារេ កមំ កាហន្តិ ទារកា ។

កន្ធកេន វិលំម្បិតា អក្កលុច្ឆន្ទនេន ច

រដោជល្វានិ ទារន្តា កមំ កាហន្តិ ទារកា ។

ចាមរំមោហត្តេហំ វិជិត្តង្គា សុខេ បិតា

ដុដ្ឋា^(១) ខំសេហំ មគសេហំ កមំ កាហន្តិ ទារកា ។

[២៦២] តមព្រា រាបបុត្តិ មន្ទិ សព្វង្គសោភនា

មា នេវ បរិនេវេសិ មា ច ភំ វិមនោ អហុ

យថា មយំ កវិស្សាម តថា ហេស្សន្តិ ទារកា ។

ឥទំ វត្វាន បក្កាមិ មន្ទិ សព្វង្គសោភនា

សិរិមក្កេន អន្ទេសិ បុត្ត អាទាយ លក្ខណា ។

[២៦៥] តតោ វេស្សន្តរោ រាជា ទានំ ទត្វាន ខត្តិយោ

បិតុ មាតុញ្ច វន្តិតា កត្វា ច នំ បទក្ខណំ ។

ចតុវហី រមំ យុត្តិ សីយមារុយ្ហ សន្ននំ

អាទាយ បុត្ត ទារញ្ច វន្តិ ចាយាសិ បព្វតិ ។

មហានិបាត វេស្សន្តរជាតក ទី ១០ ទានកណ្ត

ក្មេងទាំងពីរ ធ្លាប់ដេកលើបល្ល័ង្ក លើកម្រាលពេមវែង នឹងលើ
កម្រាលដ៏តិចត្រ នឹងដេកលើកម្រាលស្មៅ ធ្វើមេចកើត ។ ក្មេងទាំង
ពីរធ្លាប់លាបស្រឡាបដោយគ្រឿងក្រអូប គឺខ្លឹមក្រីស្នា ខ្លឹមចន្ទន៍
នឹងស្បៀកដណ្តប់សំពត់ប្រឡាក់ក្អែល ធ្វើមេចកើត ។ ក្មេងទាំងពីរ
ធ្លាប់បិតនៅក្នុងសេចក្តីសុខ មានអវយវៈគេតែងបក់ដោយផ្លិតពេម
ចាមរី នឹងសំណុំកន្ទុយក្បោក ត្រូវល្បោមម្សប៉ះពាល់ នឹងធ្វើ
ដូចមេចកើត ។

(២៦៤) ព្រះរាជបុត្រីទ្រង់ព្រះនាមមទ្រី ដែលមានអវយវៈទាំងអស់ដ៏ល្អ
ក្រាបទូលព្រះរាជបិតានោះថា បពិត្រព្រះទេវៈ ព្រះអង្គកុំទ្រង់ព្រះ
កន្សែងឡើយ សូមព្រះអង្គកុំមានព្រះហ្វឺយអាក់អន់ឡើយ ខ្ញុំ
ម្ចាស់ទាំងពីរនាក់នឹងរស់នៅយ៉ាងណា ក្មេងទាំងពីរនាក់ ក៏រស់នៅ
យ៉ាងនោះដែរ ។ ព្រះនាងមទ្រីដែលមានអវយវៈទាំងអស់ដ៏ល្អ
ដ៏ទ្រង់លក្ខណ៍ លុះបានពោលពាក្យយ៉ាងនេះហើយ ក៏នាំព្រះរាជ-
បុត្រាបុត្រីទៅតាមផ្លូវដែលព្រះបាទសិរី(វេស្សន្តរ)ទ្រង់ស្តេចទៅ ។

(២៦៥) លំដាប់នោះ ព្រះវេស្សន្តរជាក្សត្រទ្រង់បានឲ្យទាន ហើយក៏ថ្វាយ
បង្គំព្រះបិតានឹងព្រះមាតា ធ្វើប្រទក្សិណព្រះបិតានឹងព្រះមាតានោះ ។
ព្រះវេស្សន្តរឡើងកាន់រថ ដែលទឹមដោយសេះ ៤ មានសន្ទុះដ៏
ល្បឿន នាំបុត្រាបុត្រីនឹងព្រះដាយា ស្តេចទៅកាន់គិរីវង្គត ។

(២៦៦) តតោ វេស្សន្តរោ រាជោ យេនាសំ ពហុកោ ជនោ

អាមន្ត ខោ តំ កច្ឆាម អរោតា ហោន្ត ញាតយោ ។

(២៦៧) ធិត្តមិត្វាន នគរា ធិវត្តិត្វា វិលោកិតេ

តទាបិ បឋវី កម្ម្យំ សិនេវុវនវដិសតា ។

(២៦៨) ឥឡ្ហ មទ្ធិ ធិសាមេហិ វច្ឆរិប្បិ^(១) ធិស្សតិ

អាវសោ សិវិសេដ្ឋស្ស បេត្តិកំ កវនំ មម ។

(២៦៩) តំ ព្រាហ្មណា អន្ធតម្ភំ តេ តំ អស្សេ អយាចិសុំ

យាចិតោ បជិតាទេសំ ចតុន្នំ ចតុរោ ហាយេ ។

(២៧០) ឥឡ្ហ មទ្ធិ ធិសាមេហិ វច្ឆរិប្បិ ធិស្សតិ

មិតា រោហិត្វរណ្ណាន ធិត្តិណាស្សា វហន្តិ មំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

(២៦៦) លំដាប់នោះ ព្រះរាជាទ្រង់ព្រះនាមវេស្សន្តរ ទ្រង់បររបស់ដៅ
ទៅរកទីដែលមានជនច្រើន ហើយគ្រាស់ថា យើងសូមលាអ្នករាល់
គ្នាទៅហើយ សូមឲ្យពួកញាតិកុំមានរោគឡើយ ។

(២៦៧) (អភិសម្ពុទ្ធគាថា) កាលដែលព្រះបាទវេស្សន្តរ ស្តេចបេញអំពី
ព្រះនគរ ហើយងាកក្រឡេកទតព្រះរាជនិវេសន៍ គ្រានោះឯង ផែនដី
ដែលមានភ្នំសិរីនេរុន្ទីនព្រៃជាគ្រឿងប្រដាប់ ក៏ញាប់ញ័រ ។

(២៦៨) (ព្រះវេស្សន្តរ...) នៃនាងមទ្រី នាងចូរគន់មើលចុះ (នុ៎ះ) និវេ-
សន៍ របស់ព្រះបាទសិរីដ៏ប្រសើរ (នុ៎ះ) ក៏រំលឹករបស់យើងដែលព្រះ
បិតាប្រទានឲ្យ ប្រាកដជារូបគួរត្រេកអរ ។

(២៦៩) ពួកព្រាហ្មណ៍បានទៅតាមព្រះបាទវេស្សន្តរនោះ ព្រាហ្មណ៍ទាំង
នោះ បានសុំសេចក្តីទាំងឡាយអំពីព្រះបាទវេស្សន្តរនោះ ព្រះបាទវេ-
ស្សន្តរ លុះពួកព្រាហ្មណ៍សុំហើយ ក៏បានប្រទានសេចក្តីទាំង ៤ ដល់
ព្រាហ្មណ៍ទាំង ៤ នាក់ ។

(២៧០) (ព្រះបាទវេស្សន្តរ ..) នៃមទ្រី នាងចូរគន់មើលចុះ ម្រឹគទាំង
ឡាយមានរោគជាមាំមង់ នាំខ្ញុំទៅ ដូចសេះដែលគេទូន្មានល្អរហើយ
ប្រាកដជារូបដ៏វិចិត្រ ។

មហាវិហារេ ទសមស្ស វេស្សន្តរោគាស្ស វេស្សវេសនំ

(២៧១) អថេត្ត បញ្ចមោ អាតា សោ នំ វជមយាចថ

តស្ស នំ បដិយាទាសិ ន ចស្ស បហតោ មនោ។

(២៧២) តតោ វេស្សន្តរោ រាជា ឌីរោបេត្វា សកំ ជនំ

អស្សាសយំ អស្សវចំ ព្រាហ្មណស្ស ជនេសិនោ។

(២៧៣) ភំ មង្គុក ក្ល័យំ ក្ល័យាហំ លហុកា ឯសាកនិដ្ឋកា

អហំ ជាលី កហេស្សាមិ តុក្កោ ភាតិកោ ហិ សោ។

(២៧៤) រាជា កុមារមាទាយ រាជបុត្រំ ច ទារិកំ

សម្មោទមាទា បក្កាមិ អញមញំ បិយំវេទា ។

ពនរណ្ណំ តាម ។

(២៧៥) យទិ កេច មនុជា ឯនំ អនុមក្កេ បដិបថេ

មក្កន្តេ បដិប្បាមិ កុហំ វុត្តតបព្វតោ ។

តេ តត្ថ អម្ពេ បស្សីត្វា កល្យនំ បរិនេវយំ

ទុក្កន្តេ បដិវេទនំ ទ្វិវេ វុត្តតបព្វតោ ។

មហានិបាត វេស្សន្តរជាតក ទី ១០ វិស្សវេសន៍

(២៧១) លំដាប់នោះ ព្រាហ្មណ៍ទី៥ ក៏មកក្នុងព្រះនោះ ព្រាហ្មណ៍នោះ
បានសុំរថអំពីព្រះបាទវេស្សន្តរនោះ ព្រះបាទវេស្សន្តរក៏ប្រទានរថ
ដល់ព្រាហ្មណ៍នោះ ព្រះហ្វូជ័យរបស់ព្រះបាទវេស្សន្តរ មិនបាន
រុញរាឡើយ ។

(២៧២) ព្រះបាទវេស្សន្តរទ្រង់ឲ្យជន គឺព្រះទេវី បុត្រា បុត្រីរបស់ព្រះអង្គ
(ចុះពីរថ្ងៃនោះ) រួចប្រទានអស្សរថ ដល់ព្រាហ្មណ៍អ្នកស្វែងទ្រព្យ ។

(២៧៣)(ព្រះបាទវេស្សន្តរ...) នៃមង្គ្រី នាងចូរពរកណ្តាចុះ ដ្បិតកណ្តាខ្ញុំ
ជាប្អូននៅតូចស្រាល ខ្ញុំនឹងពរជាលី ដ្បិតជាលីនោះជាបងដ៏ធ្ងន់ ។

(២៧៤) ព្រះរាជាទ្រង់ពរជាលីកុមារ ចំណែកព្រះរាជបុត្រី ទ្រង់ពរនាង
កណ្តាជិនា ទ្រង់យាងទៅ មានព្រះបន្ទូលព្រះរាជាជាទីស្រឡាញ់
សំណេះសំណាលទៅវិញទៅមក ។

ចប់ ទានកណ្តា ។

(២៧៥) (អភិសម្ពុទ្ធគាថា) (ក្សត្រតាំងនោះ មានព្រះបន្ទូលសំណេះសំ-
ណាលថា) ប្រសិនបើពួកមនុស្សណាមួយ មកចូលក្នុងផ្ទះលំដាប់
យើងនឹងសួររកផ្ទះនឹងមនុស្សតាំងនោះថា វង្គតបពិតនៅក្នុងទីណា ។
មនុស្សតាំងនោះ បានឃើញយើងក្នុងទីនោះហើយ សមជាទួញ
យំ មុខគួរឲ្យអណោចអធម្ម មនុស្សតាំងនោះ ក៏ប្រាប់សេចក្តីទុក្ខ
ថា វង្គតបពិតនៅក្នុងទីនោះ ។

- (២៧២) យទិ បស្សន្តិ បវេនេ ធារកា ដលិតេ ធុមេ
 តេសំ ដលានំ ហេតុម្ហំ ធុបរោទន្តិ ធារកា ។
 រោទន្តេ ធារកេ ទិស្វា ធុត្ថិតា^(១) វិបុលា ធុមា
 សយមេវោនមិត្តាន ធុបកច្ឆន្តិ ធារកេ ។
 ឥទំ អច្ឆេតំ ទិស្វា អត្ថតំ លោមហំសនំ
 សាធុការំ បវត្ថេសិ មទ្ធិំ សត្វផ្គសោកនា ។
 អច្ឆេទំ វត លោកស្មី អត្ថតំ លោមហំសនំ
 វេស្សន្តរស្ស តេជេនេ សយមេវោនតា ធុមា ។
- (២៧៣) សង្ខបឹសុ បដិ យក្ខា អនុកម្យាយ ធារកេ
 ទិក្ខន្តទិវសេនេវ ចេតវដ្ឋមុចាតម្ហំ ។
- (២៧៤) តេ កុញ្ញា ទិយមទ្ធានំ ចេតវដ្ឋមុចាតម្ហំ
 ឥទ្ធិំ ធីតំ ជនបទំ តហុមិសសុរោទកំ ។
- (២៧៥) ចេតិយោ បរិករឹសុ ទិស្វា លក្ខណមាតតំ
 សុខុមាលី វតាយយ្យា^(២) បត្តិកា បរិដាវតិ ។
 វិញ្ញាហិ បរិយាយិត្វា សិរិកាយ រវេនេ ច
 សាជ្ឈ មទ្ធិំ អរពាស្មី បត្តិកា បរិដាវតិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

(២៧៦) បើក្មេងទាំងពីរ បានឃើញដើមឈើ ដែលមានផ្លែក្នុងព្រៃ
 ក្មេងទាំងពីរមែនយំទារ ព្រោះហេតុចង់បានផ្លែឈើទាំងនោះ ។
 ដើមឈើទាំងឡាយដ៏ខ្ពស់ ឃើញក្មេងទាំងពីរ កំពុងយំ ក៏ទោរ
 ទន់មកជិតក្មេងទាំងពីរ ដោយខ្លួនឯងតែម្តង ។ ព្រះនាងមទ្រីដែល
 មានអាយុ៖ទាំងអស់ដ៏ល្អ បានឃើញហេតុនេះ ជាហេតុអស្ចារ្យ
 ចំឡែកគួរឲ្យព្រឺរោម ក៏ញ៉ាំងសាធុការឲ្យប្រព្រឹត្តទៅថា ឧហ្ម៍⁺ (នេះ)
 គួរអស្ចារ្យណាស់ ចំឡែកណាស់ គួរឲ្យព្រឺរោមក្នុងលោក ដើមឈើ
 ទាំងឡាយស្រាប់តែទោរចុះមកឯង ដោយគេជះនៃព្រះវេស្សន្តរ ។

(២៧៧) យក្ខទាំងឡាយ បំប្រញូងដូរដោយសេចក្តីអនុគ្រោះចំពោះក្មេង
 ទាំងពីរ ក្សត្រទាំងនោះ បានទៅដល់ដែនឈ្មោះចេតៈ តែមួយ
 ថ្ងៃ រាប់ពីស្តេចចេញទៅ ។

(២៧៨) ក្សត្រទាំងនោះយាងទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ ក៏បានដល់ដែនឈ្មោះចេតៈ
 ដែលជាជនបទស្តុកស្តម្ភធំទូលាយ មានសាច់ ស្ករ នីងទឹកច្រើន ។

(២៧៩) អ្នកដែនចេតៈទាំងឡាយ បានឃើញព្រះនាងមទ្រីដែលប្រកប
 ដោយលក្ខណៈ ស្តេចមកដល់ហើយ ក៏នាំគ្នាចោមរោមចរចាថា
 ឧហ្ម៍⁺ ព្រះនាងម្ចាស់ជាសុខុមាលជាតិ ស្តេចសញ្ជាមកដោយព្រះ
 បាទទេទេ ។ សម្តេចព្រះមទ្រីនោះ ធ្លាប់ស្តេចទៅដោយ-វ៉ា ត្រៃ
 វ៉ាស្មីនី វ៉ាស្មីនី តែក្នុងថ្ងៃនេះ ស្តេចទៅក្នុងព្រៃដោយព្រះបាទទេទេ ។

បរាគមន៍ វេសមស្ស វេស្សន្តរោគកស្ស វិស្សវេសនំ

(២៨០) តំ ទិស្វា ចេតនាមោក្ខា រោធិមាណ ឧបាគម្ភំ

កក្កដំ នុ ទេវំ កុសលំ កក្កដំ ទេវំ អនាមយំ ។

កក្កដំ បិតា អរោតា តេ សិរីនិព្វា អនាមយំ

កោ តេ ពលំ មហារាជ កោ នុ តេ វេស្សន្តរោ ។

អនុស្សកោ អរថកោ ទីយមន្ទានមាគតោ

កក្កដំ តេហិ បកតោ អនុប្បត្តោសិមំ ទិសំ ។

(២៨១) កុសលញ្ចេវំ មេសម្មា អថា សម្មា អនាមយំ

អថា បិតា អរោតា មេ សិរីនិព្វា អនាមយំ ។

អហំ ហិ កុញ្ញំ ទទ្ធិ ឦសានិ ឧទ្ធិ

ខេត្តំ សព្វយុទ្ធានំ សព្វសេតំ កុដ្ឋតិមំ ។

បណ្ឌិតមនុស្សានំ បក្ខំ សត្វមនុស្សានំ

ទទ្ធិ សវននីយំ សេតំ កេលា ឧសានិ ។

សសេតត្ថំ សុបត្ថយំ សាវត្ថំ សហត្ថំ

អត្តយានំ រាជវហំ ព្រាហ្មណានំ អនាសហំ^(១) ។

មហានិបាត វេស្សន្តរជានិកាយ ទី ១០ វិស្សន្តរវេសន៍

(២៨០) ព្រះរាជាចេតៈទាំងឡាយ លុះបានឃើញព្រះបាទវេស្សន្តរនោះ ហើយ ក៏ទ្រង់ព្រះកន្សែងចូលទៅជិតថា បពិត្រព្រះទេវៈ ព្រះអង្គ សុខស្រួលទេឬ បពិត្រព្រះទេវៈ ព្រះអង្គមិនមានជម្ងឺដម្កាត់ទេឬ ។ ព្រះបិតារបស់ព្រះអង្គ មិនមានរោគទេឬ ពួកអ្នកសិរិរាស្ត្រមិនមាន ជម្ងឺដម្កាត់ទេឬ បពិត្រមហារាជ ទៅណាទៅពួកពលរបស់ព្រះអង្គ ទៅណាទៅរថមណូលរបស់ព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ស្តេចមកកាន់ ផ្លូវឆ្ងាយ មិនមានសេះ មិនមានរថ ពួកបច្ចាមិត្រគ្របសង្កត់ព្រះ អង្គឬ ទើបស្តេចយាងមកកាន់ទិសនេះ ។

(២៨១) (ព្រះបាទវេស្សន្តរ...) ម្ចាស់សំឡាញ់ទាំងឡាយ យើងមាន សេចក្តីសុខស្រួលទេ ម្ចាស់សំឡាញ់ទាំងឡាយ យើងមិនមាន ជម្ងឺដម្កាត់អ្វីទេ ព្រះបិតារបស់យើង ក៏មិនមានរោគទេ ទាំងពួក អ្នកសិរិរាស្ត្រ ក៏មិនមានជម្ងឺដម្កាត់ដែរ ។ យើងបានឱ្យដំរី មាន ភ្នក-ងទន្ធាំ អាចពុះពារសត្រូវ ស្គាល់ខ្សែត្រង់ចម្បាំងគ្រប់យ៉ាង ជាដំរីដ៏ទុក្ខម-សស្គន្ធ បិទបាំងដោយសំពត់កម្ពលល្បឿន ជាដំរី ចុះប្រេងអាចញ៉ាញសត្រូវបាន មានភ្នក(ល្អ)ប្រកបដោយស៊ី ជា ដំរីសប្រវែលនឹងក្អែកលាស ។ ខ្ញុំបានឱ្យដំរីនោះព្រមទាំងស្វេ- ត្រង់ត្រ ព្រមទាំងកម្រាលលើខ្នងដ៏ល្អ ព្រមទាំងពេទ្យ ព្រមទាំង អ្នករក្សា ជាយានដ៏ប្រសើរ ជារាជពាហនៈ ដល់ពួកព្រាហ្មណ៍ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

តស្មី មេ សិវិយោ កុទ្ធា មិតា តុបហិតោមនោ

អវុទ្ធសំ មំ រាជា វង្គំ កុទ្ធាមិ បព្វតំ

ឌីកាសំ សម្មា ជាតាថ វនេ យត្ថ វសេម្ហសេ ។

(២៨២) ស្វាគតន្តេ មហារាជ អថោ តេ អនុរាគតំ

តស្សរោសិ អនុប្បតោ យំ ឥធន្តិ បវេទយ ។

សាកំ ភីសំ មជ្ជំ មិសំ សុទ្ធិំ សាលីនមោទនំ

បរិកុញ្ញា មហារាជ ចាហុនោ នោសិ អាគតោ ។

(២៨៣) បដិគ្គហិតំ យំ ទិន្នំ សព្វស្ស អក្ស័យំ កតំ

អវុទ្ធសំ មំ រាជា វង្គំ កុទ្ធាមិ បព្វតំ

ឌីកាសំ សម្មា ជាតាថ វនេ យត្ថ វសេម្ហសេ ។

(២៨៤) ឥនេវ តាវ អច្ឆស្ស ចេតរដ្ឋេ រលេសក

យាវ ចេតា កមស្សន្តិ រញ្ជោ សន្តិក យាចិត្តំ ។

និជ្ឈាបេត្តំ មហារាជំ សិវីនំ រដ្ឋវឌ្ឍនំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

ព្រោះដំណើរនោះហើយ បានជាពួកអ្នកសិរិរាស្ត្រខឹងនឹងខ្ញុំ ទាំង
ព្រះបិតា ក៏មានព្រះហ្វូងយកអាក់អន់នឹងខ្ញុំ ព្រះរាជាទ្រង់ដេញខ្ញុំ
ខ្ញុំនឹងទៅឯក្នុងវង្ស នៃសំឡាញ់ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរដឹង
ឧកាសជាទីនៅក្នុងព្រៃ ។

(២៨២) (ពួកព្រះរាជាចេតៈ...) បពិត្រមហាវរាជ ព្រះអង្គទ្រង់យាងមក
ស្រួលហើយ ព្រះអង្គមិនមែនយាងមកដោយអាក្រក់ទេ ព្រះអង្គ
ជាធំទ្រង់ស្តេចមកដល់ហើយ សូមព្រះអង្គ មានព្រះបន្ទូលប្រាប់
របស់ដែលមានក្នុងទីនេះ ។ បពិត្រមហាវរាជ សូមព្រះអង្គទ្រង់
សោយអន្ទក់ ក្រអៅឈូក ទឹកយ៉ូ សាច់ នឹងបាយនៃអង្គរស្រូវ
សាលីដ៏ស្អាត ដ្បិតព្រះអង្គយាងមកហើយ ទុកជារក្សាវរបស់
ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងឡាយ ។

(២៨៣) (ព្រះវេស្សន្តរ...) វត្ថុណា ដែលអ្នកទាំងអស់ធ្វើឲ្យជារបស់
មានតម្លៃ បានឲ្យដល់ខ្ញុំ វត្ថុនោះ ខ្ញុំក៏បានទទួលហើយ (តែថា)
ព្រះរាជាទ្រង់បណ្តាញខ្ញុំ ខ្ញុំនឹងទៅឯក្នុងវង្ស នៃសំឡាញ់ទាំងឡាយ
អ្នកទាំងឡាយចូរដឹងឧកាសជាទីនៅក្នុងព្រៃ ។

(២៨៤) (ពួកព្រះរាជាចេតៈ...) បពិត្រព្រះអង្គដ៏ប្រសើរក្នុងរថ សូម
ព្រះអង្គស្តេចគង់នៅ ក្នុងដែនឈ្មោះចេតៈនេះសិនចុះ ទំរាំពួក
ព្រះរាជាចេតៈ នឹងទៅកាន់សំណាក់ព្រះរាជា ដើម្បីទូលអង្គរ ។

មហាធិបតេ ទសមស្ស វេស្សន្តរាជតកស្ស វិសេស្សវេសនំ

តំ តំ តេតា បុរុត្តិតា បតីតា លទ្ធិបច្ចយា

បរិវារេត្វាន កង្ខន្តិ ឯវំ ជាធាហំ ទត្តិយ ។

(២៨៥) មា វេ រុត្តិត កមនំ រញោ សន្តិក យាទិតំ

និជ្ឈាបេតុំ មហារាជំ រាជាបី តត្ថ និស្សរោ ។

អច្ចុត្តតា ហំ សិរិយោ ពលត្តា នេកមា ច យេ

តេ បដិសេតុមិច្ឆន្តិ រាជានំ មម ការណា ។

(២៨៦) សចេ ឯសា បរុត្តិត រដ្ឋស្មី រដ្ឋវឌ្ឍន

ឥនេវ រដ្ឋំ ការេហំ ចេតេហំ បរិវារិតោ

ឥទ្ធិ ដិតញ្ចំនំ រដ្ឋំ ឥន្ទោ ជនបទោ មហា

មតី ករេហំ ត្វំ នេវ រដ្ឋស្មីមនុស្សាសិតំ ។

(២៨៧) ន មេ ធន្ទោ មតិ អតី រដ្ឋស្មីមនុស្សាសិតំ

បញ្ចាជិតស្មី រដ្ឋស្មា ចេតបុត្តា សុណាថ មេ ។

មហានិពាត វេស្សន្តរជាតក ទី ១០ វិស្សុប្បសន៍

ពួកព្រះរាជាចេតៈត្រេកអរបានទីពឹងហើយ ហែហមរោមរោមព្រះអង្គ
ទៅ ដើម្បីញ៉ាំងមហារាជ ដែលញ៉ាំងពួកអ្នកសិរិកស្រ្តឲ្យចំរើន ឲ្យ
លើកទោសចោល បពិត្រក្សត្រ សូមព្រះអង្គទ្រង់ជ្រាបយ៉ាងនេះចុះ។

(២៨៥) (ព្រះបាទវេស្សន្តរ...) អ្នកទាំងឡាយ កុំពេញចិត្តនឹងការទៅ
កាន់សំណាក់ព្រះរាជា ដើម្បីទូលអង្គរមហារាជ ឲ្យលើកទោស
ចោល ព្រោះព្រះរាជាមិនជាធំ ក្នុងការនោះទេ ។ ព្រោះថាពួក
អ្នកសិរិកស្រ្តណា ជានាយពលក្តី ជាអ្នកនិគមក្តី សុទ្ធតែជា
អ្នកខឹង ពួកអ្នកសិរិកស្រ្តនោះ ចង់បណ្តេញទាំងព្រះរាជា ព្រោះ
ហេតុតែយើងផង ។

(២៨៦) (ពួកព្រះរាជាចេតៈ...) បពិត្រព្រះអង្គអ្នកញ៉ាំងដែនឲ្យចំរើន បើ
ដំណើរហ្នឹងមានក្នុងដែននេះដែរ សូមព្រះអង្គដែលពួកព្រះរាជា
ចេតៈរោមរោម ទ្រង់សោយរាជ្យក្នុងដែននេះចុះ ។ ឯដែននេះ ជា
ដែនស្តុកស្តម្ភឲ្យយាយ ជនបទក៏ស្តុកស្តម្ភធំ បពិត្រព្រះទេវៈ សូម
ព្រះអង្គ ទ្រង់ធ្វើសេចក្តីពេញព្រះទ័យ ដើម្បីនឹងគ្រប់គ្រងរាជ្យ ។

(២៨៧) (ព្រះបាទវេស្សន្តរ...) យើងដែលគេបណ្តេញ អំពីដែន
ហើយ មិនមានសេចក្តីប្រាថ្នា មិនមានសេចក្តីពេញចិត្ត ដើម្បី
នឹងគ្រប់គ្រងរាជ្យទេ ម្ចាស់ពួកចេតបុត្រ អ្នកចូរស្តាប់ខ្ញុំ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

អនុដ្ឋា សិរិយោ អស្ស ពលត្តា នេកមា ច យេ

បព្វាជិតស្ស រដ្ឋស្ថា ចេតា រដ្ឋេភិសេចយំ ។

អសម្មោទិយំបិ វេ អស្ស អច្ចនំ មម ការណា

សិរិហំ កណ្ណានញ្ចាបិ វិត្តហោ មេ ន រុច្ចតិ ។

អថស្ស កណ្ណានំ យោរំ សម្បហារោ អនប្បតោ

ឯកស្ស ការណា មយ្ហំ ហិសេយ្យ តហុតោ ជនោ ។

បដិក្កហំតំ យំ ទិដ្ឋំ សព្វស្ស អក្ខយំ កតំ

អវុទ្ធសំ មំ វាជា វុទ្ធិំ កត្វាមិ បព្វតំ

ឌីកាសំ សម្មា ជាតាថ វិនេ យត្ថ វិសេម្ហសេ ។

(២៨៨) តក្ស តេ មយមក្ខាម យថាបិ កុសលា តថា

វាជិសី យត្ថ សម្មន្តំ អាហុតត្ថី សហហំតា ។

ឯស សេលោ មហាវាជ បព្វតោ កន្ធមាទនោ

យត្ថ ទំ សហ បុត្តេហំ ហស ភវិយាយ ចច្ចសិ^(១)

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

បើពួកព្រះរាជាចេតៈអភិសេកយើង ដែលគេបណ្តាញចាកដៃនក្ខន្ធ
 រាជ្យហើយ ពួកអ្នកសិរិរាស្ត្រណា ជានាយពលក្ខី ជាអ្នកនិគមក្ខី
 ពួកអ្នកសិរិរាស្ត្រនោះ មិនត្រេកអរទេ ។ ទាំងមិនមានសេចក្តីស្មោះ
 ស្ម័គ្រនឹងអ្នកទាំងឡាយ ព្រោះហេតុតែខ្ញុំដោយពិត ខ្ញុំមិនគាប់ចិត្ត
 នឹងការប្រកួតប្រកាន់ទាស់ទែង ជាមួយពួកអ្នកសិរិរាស្ត្រ ។ តទៅ
 នឹងកើតមានការប្រកួតប្រកាន់ដ៏ពន្លឺក ការវាយដំគ្នាយ៉ាងសម្បើមនឹង
 មានមិនខាន ដនជាច្រើនគប្បីបៀតបៀនគ្នា ព្រោះហេតុតែខ្ញុំម្នាក់
 ឯង ។ វត្ថុណាដែលអ្នកទាំងអស់គ្នាធ្វើឲ្យជារបស់មានតម្លៃ បាន
 ឲ្យដល់ខ្ញុំ វត្ថុនោះខ្ញុំបានទទួលហើយ ព្រះរាជាទ្រង់បណ្តាញខ្ញុំ
 ខ្ញុំនឹងទៅកំរើត ម្ចាស់សំឡាញ់ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរដឹង
 ឧកាសជាទីនៅក្នុងព្រៃ ។

(២៨៨) (ពួកព្រះរាជាចេតៈ...) ពួករាជបព្វជិត ជាអ្នកល្ងាស ជាអ្នកបូជា
 ភ្លើង មានចិត្តតំកល់មាំ តែងគង់នៅក្នុងទីណា ពួកទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ
 នឹងក្រាបទូលដល់ព្រះអង្គយ៉ាងនោះ បពិត្រមហារាជ ព្រះអង្គគង់
 នៅជាមួយព្រះរាជបុត្រ ព្រមទាំងព្រះអគ្គជាយា ក្សេរក្សណា ក្នុងនោះ
 ហៅថា ក្នុងនមាទនី ជាវិការៈនៃឫស្សី ។

មហានិពាគ ទសមស្ស វេស្សន្តរជិតកស្ស វិស្សវេសនំ

(២៨៩) តំ ចេតា អនុសាសីសុ អស្សនេត្តា វុទ្ធម្មទា

ឥតោ កង្ខ មហារាជ ឧជ្ឈំ យេនុត្តរាមុខោ ។

អថ នក្ខសំ ភទ្ទន្តេ វេប្បលំ ឆាម បព្វតំ

នាណុមគណា កំណំ សីតញ្ញាយំ មនោរមំ ។

តមតិក្កម្ម ភទ្ទន្តេ អថ នក្ខសំ អាបជំ

នទី កេតុមតី ឆាម កម្មំ កិរិកត្ថំ ។

បុប្ផលោមមញ្ញា កំណំ សុបតិក្ខំ មហោនិកំ

តត្ថញ្ញាត្វា បិវិត្វា ច អស្សសេត្វា សប្បត្តកេ។

អថ នក្ខសំ ភទ្ទន្តេ និគ្រោជំ មជ្ជិប្បលំ

វម្មកេ សំខរេ ជានំ សីតញ្ញាយំ មនោរមំ ។

អថ នក្ខសំ ភទ្ទន្តេ នាលំកំ ឆាម បព្វតំ

នាណុនិជកណា កំណំ សេនំ កីប្បវិសាយុតំ ។

តស្ស ឧត្តរាប្បព្វេន មុច្ឆលំឆោ ឆាម សោ សរោ

បុណ្ណវិកេហំ សញ្ញាឆោ សេតសោតិវុយហំ ច។

(២៨៩) ពួកព្រះរាជាចេតៈ កាលយំមានមុខជាករដោយទឹកភ្នែក ក៏ក្រាប
 ទូលព្រះបាទវេស្សន្តរនោះថា បពិត្រមហាភវ សូមព្រះអង្គទ្រង់យាង
 ទៅអំពីទីនេះ សំដៅត្រង់ទៅទិសខាងជើង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏
 ចំរើន គ្រានោះ ព្រះអង្គនឹងទតឃើញកុំឈ្លោះវេបុល្លៈ ជាកុំដេរដាស
 ដោយពួកឈឺផ្សេង ។ មានម្លប់ត្រជាក់ ជាទីរីករាយចិត្ត ។ បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចំរើន លុះព្រះអង្គឆ្លងផុតកុំនោះហើយ នឹងបានឃើញស្នឹង
 មួយជាទីហូរទៅនៃទឹក ឈ្លោះកេតុម្ពត្តិ ជាស្នឹងជ្រៅ ហូរចេញអំពី
 ផ្នែក ។ ដេរដាសដោយហ្មត់ត្រច្រើន មានកំពង់រាបស្មើល្អ មានទឹក
 ច្រើន ព្រះអង្គស្រង់ផង សោយផង ល្អងលាមព្រះរាជបុត្ររបស់
 ព្រះអង្គក្នុងស្នឹងនោះ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន តទៅព្រះអង្គនឹងទត
 ឃើញដើមជ្រៃ មានផ្លែផ្អែម ដុះនៅលើកំពូលកុំជាទីត្រេកអរ មាន
 ម្លប់ត្រជាក់ ជាទីរីករាយនៃចិត្ត ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន លំដាប់នោះ
 ព្រះអង្គនឹងទតឃើញកុំមួយ ឈ្លោះនាលិកៈ ជាវិការនៃថ្ម ដេរ
 ដាសដោយពួកសត្វស្លាបផ្សេងៗ កុះករដោយពួកកិន្តរ ។ នៅ
 ភាគខាងជើងឆៀងខាងកើតនៃកុំនោះ មានស្រះឈ្លោះមុចលិន្ទ
 ដេរដាសដោយឈូក-សផង ឧប្បល-សផង ចង្កលណីផង ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ដកំ

សោ វង្គំ មេយសង្កាសំ ធូរំ ហរិតសន្ទុលំ
 សីហោវាមិសមេត្តិវា វង្គសន្ទុំ វិភាហិយ
 បុប្ផក្រូហិ សញ្ញំ ដលក្រូហិ ច្ចុគយំ ។
 តត្ថំ តំនស្សវា វក្ខ ធានាវណ្ណា ពហុ ធិដា
 ក្រដន្តមបក្រដន្តំ ឱតុសម្បជ្ឈិតេ ធូមេ ។
 កនា កិរិទុត្តានំ ធិដំ បកវង្គំ ច
 សោ អន្ទុស ហេតុវណ្ណំ កករញ្ញាកក្កាយុតំ ។
 បុប្ផលោមមញ្ញាកំណំ សុបតិកំ មហោនកំ
 សមញ្ញំ ចតុស្សញ្ញំ សាដ្ឋំ អប្បជិត្ធិយំ ។
 តស្ស ឱតុវបុព្វេន បណ្ណសាលំ អមាបយ
 បណ្ណសាលំ អមាបេត្វា ឱត្តាចរិយាយ វ្យាបាថ ។

វិទ្យុវេសនំ តាម ។

(២៩០) អហំ វាសី កាលិវ្យ័ស្ស ជ្ជដកោ នាម ព្រាហ្មណោ
 តស្ស ច ធិហរា កិរិយា^(១) នាមេនាមិត្តតាបនា ។
 តា នំ តត្ថំ តតាវេច្ចំ ធិដំ ឱតុកហារិយា
 បិយោ នំ បរិភាសីស្ស សមាគម្លា កុត្តហលា ។

១ ម. បិយា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

ព្រះអង្គចូលទៅកាន់ព្រៃដូចផ្ទៃមេឃ មានស្មៅចំព្រឺនខៀវស្រស់
 ជានិច្ច ចូលទៅកាន់ដងព្រៃដេរដាសដោយឈើមានផ្កា នឹងឈើ
 មានផ្លែទាំងពីរ ដូចសីហៈប្រាថ្នាចំណី ។ ក្នុងព្រៃនោះ មានបក្សី
 ជាច្រើនមានសម្បុរវៃបូកៗគ្នា មានសំឡេងមូល មានសំឡេងពីរោះ
 ស្រែកយំឆ្ងល់ឆ្ងើយគ្នាទៅមក លើដើមឈើមានផ្ការីកតាមរដូវ ។
 ព្រះអង្គទ្រង់ស្ដេចទៅកាន់ជង្គក់ក្នុងនឹងកន្លែង កកើតនៃស្ទឹងទាំងឡាយ
 នឹងបានទតឃើញស្រះបោកូរណីដេរដាសដោយដើមកញ្ជើបាយដាច់
 នឹងដើមថ្នាន់ ។ ជាស្រះដេរដាសដោយហ្វូងត្រីដ៏ច្រើនមាន កំពង់
 រាបស្មើល្អ មានទឹកច្រើន មានសណ្ឋានស្រង្គស្មើ មានទឹកមាន
 រសឆ្ងាញ់ មានក្នុងមិនគួរឆ្លើម ។ សូមព្រះអង្គទ្រង់សាងបណ្ណា-
 សាលា ត្រង់ទិសខាងជើងឆៀងខាងកើត នៃស្រះបោកូរណីនោះ
 លុះទ្រង់បានសាងបណ្ណសាលាហើយ សូមទ្រង់ព្យាយាមត្រាច់ស្វន្ទ
 រកផលាផលចិញ្ចឹមព្រះអង្គចុះ ។

ចប់ និទ្ទេសសំ ។

(២៩០) (អភិសម្ពុទ្ធតាថា) មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ឈ្មោះជូជក នៅក្នុងដែន
 កលិន្ទៈ ឯភរិយារបស់គាត់នៅក្មេង ឈ្មោះនាងអមិត្តតាបនា ។ ពួក
 ស្រីជាអ្នកផងទឹកស្ទឹងក្នុងស្រុកនោះ បានទៅស្ដីថានាងអមិត្តតាបនា
 នោះ ផ្ដើមជ្រលជ្រើមចោមរោម ដេរប្រទេចនាងអមិត្តតាបនានោះ

មហានិពាគេ ទសមស្ស វេស្សន្តរោគកស្ស ផ្លូវជីវបព្វំ

អមិត្តា ទួន តេ ហតា	អមិត្តា ទួន តេ បិតា
យេ តំ ជីណាស្ស ចាទិសុ	ឯវំ ធម្មារិយំ សតី ។
អហំតំ វត តេ ញាតី	មន្តយីសុ វហោគតា
យេ តំ ជីណាស្ស ចាទិសុ	ឯវំ ធម្មារិយំ សតី ។
ទុក្ខំ ^(១) វត តេ ញាតី	មន្តយីសុ វហោគតា
យេ តំ ជីណាស្ស ចាទិសុ	ឯវំ ធម្មារិយំ សតី ។
ចាបកំ វត តេ ញាតី	មន្តយីសុ វហោគតា
យេ តំ ជីណាស្ស ចាទិសុ	ឯវំ ធម្មារិយំ សតី ។
អមធាបិ វត តេ ញាតី	មន្តយីសុ វហោគតា
យេ តំ ជីណាស្ស ចាទិសុ	ឯវំ ធម្មារិយំ សតី ។
អមធាបវាសំ វសិ	ជីណ្ណាន បតិណ សហ
យា ភិវុទ្ធិវសសំ ជីណ្ណាស្ស	មតន្តេ ជីវិតា វំ ។
ន ហិ ទួន តុយ្ហំ កេល្យាណំ	បិតា មាតា ច សោភនេ

អញ្ចំ កតារំ វិជ្ជីសុ

យេ តំ ជីណ្ណាស្ស ចាទិសុ	ឯវំ ធម្មារិយំ សតី ។
ទុយ្ហិជ្ជន្តេ ធម៌មិយំ	អកតំ អត្តហត្ថកំ
យេ តំ ជីណ្ណាស្ស ចាទិសុ	ឯវំ ធម្មារិយំ សតី ។

១១. ឡានំ ។

មហានិបាត វេស្សន្តរដាតក ទី ១០ ដូងកបព្វៈ

ថា ម្តាយនាងជាសត្រូវពិត ឪពុកនាងជាសត្រូវពិត បានជាឲ្យនាង
 ដែលនៅកំពុងក្រមុំយ៉ាងនេះដល់ព្រាហ្មណ៍ចាស់ ។ ពួកញាតិរបស់
 នាងនាំគ្នាទៅប្រឹក្សាក្នុងទីស្ងាត់ មិនជាប្រយោជន៍ដល់នាងពិតហើយ
 បានជានាំគ្នាលើកនាង ដែលនៅកំពុងក្រមុំយ៉ាងនេះ ឲ្យដល់ព្រា-
 ហ្មណ៍ចាស់ ។ ពួកញាតិរបស់នាង នាំគ្នាទៅប្រឹក្សា ក្នុងទីស្ងាត់ជា
 ការអាក្រក់របស់នាងប្រាកដហើយ បានជានាំគ្នាលើកនាង ដែល
 នៅក្រមុំយ៉ាងនេះឲ្យដល់ព្រាហ្មណ៍ចាស់ ។ ពួកញាតិរបស់នាងនាំ
 គ្នាទៅប្រឹក្សាក្នុងទីស្ងាត់ ជាការលាមករបស់នាងប្រាកដហើយ បាន
 ជានាំគ្នាលើកនាង ដែលនៅក្រមុំយ៉ាងនេះឲ្យដល់ព្រាហ្មណ៍ចាស់។
 ពួកញាតិរបស់នាង នាំគ្នាទៅប្រឹក្សាក្នុងទីស្ងាត់ មិនជាទីគាប់ចិត្ត
 របស់នាងពិតហើយ បានជានាំគ្នាលើកនាង ដែលនៅក្រមុំយ៉ាងនេះ
 ឲ្យដល់ព្រាហ្មណ៍ចាស់ ។ នាងនៅទាំងមិនគាប់ចិត្តជាមួយនឹងប្តី
 ចាស់ ដ្បិតនាងនៅក្នុងផ្ទះនៃប្តីចាស់បែបនេះ នាងស្លាប់ទៅប្រសើរ
 ជាងការរស់នៅ ។ នៃនាងមានលំអយ៉ាងឆើត មាតាបិតារបស់
 នាងជាក់ជារកប្តីដទៃឲ្យនាងមិនបាន បានជានាំគ្នាលើកនាង ដែល
 នៅក្រមុំយ៉ាងនេះឲ្យដល់ព្រាហ្មណ៍ចាស់ ។ នាងបានធ្វើការបូជាមិន
 លក្ខណ៍ថ្ងៃទី ៩ ទាំងមិនបានធ្វើការបូជាព្រះអគ្គី បានជាពួកញាតិ
 នាំគ្នាលើកនាងដែលនៅក្រមុំយ៉ាងនេះ ឲ្យដល់ព្រាហ្មណ៍ចាស់ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជានកំ

សមណោ ព្រាហ្មណោ ទូន ព្រាហ្មណីយបរាយនេ
 សាត្វំលោកេ អភិស្សសិ^(១) សីលវន្តេ ពហុស្សតេ
 យាត្វំ វសសិ ជីណ្ឌាស្ស ឯវំ ទហាវយំ សតី ។
 ន ទុក្ខំ អហំនា ទដ្ឋំ ន ទុក្ខំ សត្តយា ហតិ
 តញ្ច ទុក្ខញ្ច តិប្បញ្ច យំ បស្សេ ជីណ្ឌា កំ បតី ។
 នត្ថំ ខំឡា នត្ថំ វតិ ជីណ្ឌាន បតិទា សហ
 នត្ថំ អល្លាបសល្លាទោ ជក្សតម្បំ ន សោភតិ ។
 យទា ច ទហារោ ទហារា មន្តយីសុ វហោគតា
 សាព្វេ សោកា វិនស្សន្តំ យេកេចិ ហនយស្សិតា
 ទហារា កំ រូបវតិ បុរិសានិកបតិតា
 កច្ច ញាតិកុលេ អច្ច កី ជីណ្ឌោ វមយស្សិតិ ។
 (២៧១) នតេ ព្រាហ្មណា កច្ចាមិ ននី ឧទកហាវយា
 មិយោ មំ បរិភាសន្តំ តយា ជីណ្ឌាន ព្រាហ្មណា ។
 (២៧២) មា មេ ត្វំ អភកា កម្មំ មា មេ ឧទកហាវា
 អហំ ឧទកហាវាស្សំ មា ភោតី កុប្បិតា អហា ។

១ ម. មភីស្សបិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

នាងជាក់ជាដេរប្រទេចពួកសមណៈនឹងព្រាហ្មណ៍ មានព្រហ្មចរិយៈ
 ប្រព្រឹត្តទៅខាងមុខ ជាអ្នកមានសីល មានការបេះដឹងច្រើន ក្នុង
 លោក បានជានាងដែលនៅក្រមុំយ៉ាងនេះនៅ (ក្នុងផ្ទះ) ព្រាហ្មណ៍
 ចាស់ ។ ពស់ចឹក មិនទាន់ជាទុក្ខទេ ទាំងលំពែងមុត ក៏មិនទាន់
 ជាទុក្ខដែរ ត្រង់នាងឃើញប្តីចាស់នោះ ទើបជាទុក្ខ ទាំងជាគ្រឿង
 ក្តៅក្រហាយ ។ ល្បែងមិនមាន តម្រេកមិនមាន ការចរចា
 ទៅមក ជាមួយនឹងប្តីចាស់មិនមាន ទាំងការរសើច ក៏មិនសមណ្ឌ ។
 កាលណាប្តីក្មេង ប្រពន្ធក្មេង ទៅប្រឹក្សាគ្នាក្នុងទីស្ងាត់ កាល
 ណោះ សេចក្តីសោកគ្រប់យ៉ាងណាមួយ ដែលអាស្រ័យនៅ
 ហ្វឺយ ក៏រមែងវិនាសបាត់ទៅ នាងក្មេង មានរូបល្អ រមែងជាទី
 ប្រាថ្នានៃពួកបុរសណាស់ ចូរនាងវិលទៅនៅឯត្រកូលញាតិវិញទៅ
 ព្រាហ្មណ៍ចាស់ នឹងធ្វើនាងឲ្យរីករាយដូចម្តេចកើត ។

(២៧១) (នាងអមិត្តតាបនា ..) នៃព្រាហ្មណ៍ ខ្ញុំមិនទៅជងទឹកស្ទឹងឲ្យអ្នកទេ
 នៃព្រាហ្មណ៍ ដ្បិតពួកស្រីៗ ដេរប្រទេចខ្ញុំ ព្រោះតែអ្នកចាស់ ។

(២៧២) (ដូដក..) នាងកុំធ្វើកិច្ចការឲ្យអញឡើយ នាងកុំជងទឹកមក
 ឲ្យអញឡើយ អញនឹងជងទឹក (ខ្លួនឯង) ម្ចាស់នាងដ៏ចំរើន នាង
 កុំក្រែកក្រោធឡើយ ។

មហានិពាគេ វសមស្ស វេស្សន្តរជាតកស្ស ផ្លូវដកបញ្ចំ

(២៧៣) ជាហំ តម្កិ កុលេ ជាតា យំ ត្វំ ឧទកមាហរេ

ឯវំ ព្រាហ្មណ ជាជាហំ ន តេ វន្នាមិហំ យរេ ។

សចេ មេ ទាសំ ទាសី វា នា នយិស្សសំ ព្រាហ្មណ

ឯវំ ព្រាហ្មណ ជាជាហំ ន តេ វន្នាមិ សន្តិកេ ។

(២៧៤) នត្ថំ មេ សិប្បដ្ឋានំ វា ធនំ ធនាញ្ច ព្រាហ្មណំ

កុតោហំ ទាសំ ទាសី វា អា នយិស្សមិ កោតិយា

អហំ កោតី ឧបដ្ឋិស្សំ មា កោតី កុប្បិតា អហុ ។

(២៧៥) ឯហំ តេ អហមក្ខិស្សំ យថា មេ វចនំ សុតំ

ឯស វេស្សន្តរោ វាជា វង្គេ វសតិ បព្វតេ ។

តំ ត្វំ ឆន្ទាន យាចស្ស ទាសំ ទាសីញ្ច ព្រាហ្មណ

សោ តេ នស្សតិ យាចិតោ ទាសំ ទាសីញ្ច ខត្តិយោ ។

(២៧៦) ដិណ្ណាហមស្មិទុត្វលោ ដិយោ ចន្ទា សុទុគ្គមោ

មា កោតី បរិទេវេសិ មា កោតី វិមនា អហុ

អហំ កោតី ឧបដ្ឋិស្សំ មា កោតី កុប្បិតា អហុ ។

មហានិបាត វេស្សន្តរជានិក ទី ១០ ដូជិកបញ្ចៈ

(២៧៣) (នាងអមិត្តតាបនា...) ខ្ញុំមិនមែនកើតក្នុងត្រកូល (ស្រីអ្នកប្រើប្រាស់)
នោះទេ អ្នកដឹងទឹកណា (ខ្ញុំមិនត្រូវការទឹកនោះទេ) នៃព្រាហ្មណ៍
អ្នកចូរដឹងយ៉ាងនេះចុះ ខ្ញុំនឹងមិននៅក្នុងផ្ទះអ្នកទេ ។ នៃព្រាហ្មណ៍
បើអ្នកមិននាំខ្ញុំប្រស ឬខ្ញុំស្រីមកឲ្យខ្ញុំទេ នៃព្រាហ្មណ៍ អ្នកចូរដឹង
យ៉ាងនេះចុះ ខ្ញុំមិននៅក្នុងសំណាក់អ្នកទេ ។

(២០៤) (ដូជក...) ម្ចាស់នាងព្រាហ្មណ៍ ហេតុជាទីតាំង នៃសិល្បៈ
ក្តី ទ្រព្យក្តី ស្រូវក្តី របស់អញមិនមានទេ អញនឹងនាំយកខ្ញុំប្រស
ឬខ្ញុំស្រីមកឲ្យនាងដ៏ចម្រើន អំពីណាបាន អញនឹងបំរើនាងដ៏ចម្រើន
នាងដ៏ចម្រើនកុំក្រវែកក្រាឆឡើយ ។

(២៧៥) (នាងអមិត្តតាបនា...) អ្នកចូរមក ខ្ញុំនឹងប្រាប់អ្នក តាមពាក្យដែល
ខ្ញុំឮមកថា ព្រះរាជាទ្រង់ព្រះនាមវេស្សន្តរនោះ ស្តេចគង់នៅនា
គីវង្គត ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ អ្នកចូរទៅសុំខ្ញុំប្រសខ្ញុំស្រីនឹងព្រះបាទ
វេស្សន្តរនោះ ។ ក្សត្រនោះដែលអ្នកសុំហើយ មុខជាប្រទាន
ខ្ញុំប្រសខ្ញុំស្រីដល់អ្នកពុំខាន ។

(២៧៦) (ដូជក...) អញចាស់ហើយ មានកំឡាំងថយ ទាំងផ្លូវក៏ឆ្ងាយលំបាក
ទៅណាស់ នាងដ៏ចម្រើនកុំយំយែកឡើយ នាងដ៏ចម្រើន កុំអាក់អន់ចិត្ត
ឡើយ អញនឹងបំរើនាងដ៏ចម្រើន នាងដ៏ចម្រើនកុំក្រវែកក្រាឆឡើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

(២៧៧) យថា អគន្ធិ សន្តិមំ អយុទ្ធរ បរាជិតោ
 ឯវមេវ តុំ ព្រាហ្ម អគន្ធរ បរាជិតោ ។
 សចេ មេ ធាសំ ធាសី វា ធានយំស្សសំ ព្រាហ្មណ
 ឯវំ ព្រាហ្មណ ជាធាហិ ន តេ វន្តាមិហំ យវេ
 អមធាបន្តេ កវិស្សាមិ តន្តេ ទុក្ខំ កវិស្សាតិ ។
 នក្ខត្តេ ឧត្តបុព្វេសុ យទា មំ នក្ខសំលង្គតិ
 អពោហិ សន្តិ រមមាជំ តន្តេ ទុក្ខំ កវិស្សាតិ ។
 អនស្សនេន មយ្ហន្តេ ជីណ្ហាស្ស បរិនេវតោ
 ភិយ្យោ វន្តា បលិតោ ច ពហូ ហេស្សន្តិ ព្រាហ្មណ។

(២៧៨) តតោសោព្រាហ្មណោភីតោព្រាហ្មណិយាវសានុតោ
 អន្តិតោ កាមរាគេន ព្រាហ្មណី ឯតនព្រិ ។
 ចារេយ្យំមេ ករោហិតំ សន្តិណ សន្តិឡាជិ^(១) ច
 មជ្ជមិណ្ឌិកា ច សុកតាយោ សត្តភត្តញ្ចព្រាហ្មណី។
 អាណយំស្សំ មេវុនកេ ឧភោ ធាសកុមារកេ
 តេ ច បរិច្ឆស្សន្តិ វត្ថិន្តិវមត្តន្តិតា ។

១ ឧ. សន្តិល្យា សក្កឡានិ ។ ម. សន្តិឡា សកលានិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

(២៩៧) (នាងអមិត្តតាបនា...) ទាហានមិនទាន់ទៅធ្វើសង្គ្រាម មិន
 ទាន់ច្បាំង ចាញ់មុនទៅហើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ អ្នកមិនទាន់ទាំងទៅ
 ផងចាញ់យ៉ាងនោះដែរ ។ នៃព្រាហ្មណ៍ បើអ្នកមិននាំខ្ញុំប្រុសខ្ញុំស្រី
 មកឲ្យខ្ញុំទេ នៃព្រាហ្មណ៍ អ្នកចូរជើងយ៉ាងនេះចុះ ខ្ញុំនឹងមិននៅក្នុងផ្ទះ
 អ្នកទេ ខ្ញុំនឹងធ្វើអំពើមិនគាប់ចិត្តដល់អ្នក អំពើនោះនឹងជាទុក្ខដល់
 អ្នកមិនខាន កាលណា អ្នកនឹងឃើញខ្ញុំតាក់តែង (ខ្លួន) ត្រេក
 ត្រអាលជាមួយនឹងពួកប្រុសឯទៀត ក្នុងថ្ងៃទុក្ខបុក្ស ក្នុងខាងដើម
 រដូវទាំងឡាយ ដំណើរនោះនឹងជាទុក្ខ ដល់អ្នកក្នុងកាលនោះ ។
 ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ កាលអ្នកជាបុគ្គលចាស់ទួញយំរៀបរាប់ ព្រោះ
 តែមិនបានឃើញខ្ញុំ ខ្លាំងតែកោតទោសក៏នឹងស្លាប់ច្រើនឡើង ។

(២៩៨) (អភិសមុទតាថា) លំដាប់នោះ ព្រាហ្មណ៍នោះ ភិតភ័យ លុះ
 ក្នុងអំណាចនាងព្រាហ្មណ៍ ត្រូវតាមរាគគ្របសង្កត់ បានពោលនឹង
 នាងព្រាហ្មណ៍យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់នាងព្រាហ្មណ៍ នាងចូរធ្វើ
 ទ្រាបលូផង ទ្រាបលាដផង នំទឹកឃ្មុំដែលគេធ្វើល្អហើយផង កត្តគី
 សដូផង ឲ្យជាស្បៀងដល់អញ ។ អញនឹងនាំកុមារជាខ្ញុំពីរនាក់
 មានជាតិគោត្រត្រកូលនឹងប្រទេស ដើម្បីនាង កុមារទាំងនោះ នឹង
 បំរើនាង ទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ មិនខ្ជិលច្រអូសឡើយ ។

មហានិពាគេ ទសមស្ស វេស្សន្តរោគកស្ស ផ្គុំដកបញ្ចំ

(២៩៩) ឥទ្ធិ វត្តា ព្រហ្មតន្ត្រ បដិមុត្តា ឧបាហនំ
 តតោ សោ មន្តយេត្តាន ករិយំ កត្តា បទត្ថុណំ ។
 បក្កាមិ សោ វុណ្ណមុខោ ព្រាហ្មណោ សហិតត្ថតោ
 សិរីនំ នករំ ដ៏តំ ទានបរិយេសនញ្ចរំ ។

(៣០០) សោ តត្ថុតត្ថា អវចាសំ យេ តត្ថាស្សំ សមាគតា
 កុហំ វេស្សន្តរោ រាជា កត្ត បស្សេម្ម ខត្តិយំ ។
 តេ ជនា តំ អវចសុ យេ តត្ថាស្សំ សមាគតា
 តុម្ពេហំ ព្រហ្ម បកតោ អតិទានេន ខត្តិយោ
 បព្វាជិតោ សកា វដ្ឋា វង្កេ វសតិ បព្វតេ ។
 តុម្ពេហំ ព្រហ្ម បកតោ អតិទានេន ខត្តិយោ
 អាទាយ បុត្តនារញ្ច វង្កេ វសតិ បព្វតេ ។

(៣០១) សោ ចាទិតោ ព្រាហ្មណីយា ព្រាហ្មណោ កាមគិទ្ធិមា
 អយន្តំ បដិសេវិត្ត

វេន វាទ្យមិតាតិណ្ណោ ខត្តដិបិដិសេវិតេ ។
 អាទាយ វេលុរំ និណ្ឌំ អត្តហត្តំ កមណ្ឌលំ
 សោ ចាវិសិ ព្រហ្មារញ្ចំ យត្ត អស្សេសិ កាមទិ ។

មហានិបាត វេស្សន្តរដាឆក ទី ១០ ដូជិកបព្វៈ

(២៩៩) ដូជក ជាព្រហ្មពន្ធ លុះពោលយ៉ាងនេះហើយ ក៏ពាក់ស្បែកជើង
លំដាប់នោះ គាត់ផ្ដែផ្ដាំភរិយាហើយប្រទក្សិណ ចៀសចេញទៅព្រា-
ហ្មណ៍នោះ មានមុខយំសស្រាក់ បានសមាទានវត្ថុត្រាប់ទៅកាន់នគរ
របស់ពួកអ្នកសិរិកស្រ្ត ជានគរធំទូលាយ ស្វែងរកខ្ញុំប្រុសខ្ញុំស្រី ។

(៣០០) ព្រាហ្មណ៍នោះ បានដើរទៅក្នុងនគរនោះ សាកសួរជនទាំង
ឡាយ ដែលប្រជុំគ្នាក្នុងនគរនោះថា ព្រះបាទវេស្សន្តរ ស្ដេចយាង
ទៅក្នុងទីណា យើងគប្បីគាល់ក្សត្រអង្គនោះក្នុងទីណា ។ ពួកជន
ដែលមកប្រជុំគ្នាក្នុងទីនោះ ។ បាននិយាយនឹងព្រាហ្មណ៍នោះថា
ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ក្សត្រត្រូវពួកអ្នក ធ្វើឲ្យខ្ចាត់ខ្ចាត់ទៅ ព្រោះ
អតិទាន (ទានប្រសើរ) គេបំបរបង់ចាកដែនរបស់ព្រះអង្គ ។ ទៅគង់ឯ
គិរីវង្គត ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ក្សត្រត្រូវពួកអ្នក ធ្វើឲ្យខ្ចាត់ខ្ចាត់ទៅ
ព្រោះអតិទាន ទ្រង់នាំព្រះឧរសនឹងព្រះទេវីទៅគង់នៅឯគិរីវង្គត ។

(៣០១) ដូជកនោះ ដែលនាងព្រាហ្មណ៍ជាស្រីហើយ ជាបុគ្គល
មានសេចក្ដីជាប់ចំពាក់នឹងកាម រងទុក្ខក្នុងព្រៃដេរជាសង្ខេបម្រឹគ
សាហាវ ជាទីដែលរមាសនឹងខ្វះជម្ងឺ អាស្រ័យនៅហើយ ។
ព្រាហ្មណ៍នោះ បានកាន់ជម្ងឺមានសម្បុរដូចផ្លែស្មៅ នឹងវែកសម្រាប់
បូជាភ្លើង ព្រមទាំងកុណ្ឌិវ ចូលទៅកាន់ព្រៃធំ ដែលគាត់បានឮថា
ជាទីដែលព្រះវេស្សន្តរ ព្រះអង្គឲ្យសេចក្ដីប្រាថ្នា (គង់នៅ) ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

តំ បរិដ្ឋំ ព្រហ្មារញ្ញំ	កោតា នំ បរិវារយំ
វិក្កន្តំ សោ វិប្បនដ្ឋោ	ទូរេ បន្ទា អបក្កមិ ។
តតោ សោ ព្រាហ្មណោតន្ត្រា	កោតលុទ្ធា អសញ្ញតោ
វុត្តស្សោហារណោ នដ្ឋោ	(សុនខេហិ បរិវារតោ
វុត្តស្មិត្តោ និសិន្នោ វ)	ឥមា តាថា អភាសថ ។
[៣០២] កោ រាជបុត្តំ និសកំ	ជយន្តមបរាជិតំ
កយេ ខេមស្ស ធាតារំ	កោ មេ វេស្សនំ វិទូ ។
យោ យាចតំ បតិដ្ឋាសិ	ភូតានំ ធរណីវេ
ធរណ្ឌបមំ មហារាជំ	កោ មេ វេស្សនំ វិទូ ។
យោ យាចតំ កតិ អាសិ	សវន្តិនំ សាគរេ
ឧទធ្វបមំ ^(១) មហារាជំ	កោ មេ វេស្សនំ វិទូ ។
កល្យាណាតតំ សុប្បិ ^(២)	សីត្តនកំ មនោរមិ
បុណ្ណវិគេហិ សញ្ញនំ	យុត្តំ តិញ្ញត្តវេណុនា
រហទ្ធបមំ មហារាជំ	កោ មេ វេស្សនំ វិទូ ។
អស្សត្ថំ មថេ ជាតំ	សីតន្ទាយំ មនោរមិ
សន្តានំ វិសមេតានំ ^(៣)	កិលន្តានំ បដិគ្គហំ
តថ្វបមំ មហារាជំ	កោ មេ វេស្សនំ វិទូ ។

១ ម. ពុទ្ធបមំ ។ ២ ឧ. សុប្បិ ។ ម. សុប្បមិ ។ ៣ ឧ. ម. វិសមេតារំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

ត្រៃតាំងឡាយ បានចោមរោមគាត់ កំពុងចូលទៅកាន់ព្រៃនោះ
 គាត់វង្វេងផ្លូវ ស្រែកទ្រហោយ ស្ទុះឃ្លាតទៅក្នុងទីឆ្ងាយអំពីផ្លូវ
 (ដែលជាទីទៅកាន់គីរីវង្គត) ។ លំដាប់នោះ ព្រាហ្មណ៍ដែលល្មោក
 ក្នុងភោគៈ មិនសង្រួម ទៅវង្វេងនៅក្នុងផ្លូវដែលជាទីទៅកាន់គីរីវង្គត
 (ត្រូវពួកត្រៃតាំងឡាយចោមព័ទ្ធ ក៏ឡើងទៅអង្គុយនៅលើដើមឈើ)
 បានពោលតាមាម្លាងនេះថា

(៣០២) ជនណា⁺ ប្រាប់ព្រះវេស្សន្តរ ដែលជាវដ្ឋបុត្ត ដ៏ប្រសើរ
 ឈ្នះសេចក្តីកំណាញ់មិនចាលចាញ់ ជាអ្នកឱ្យសេចក្តីក្សេម ក្នុងកាល
 មានក្មួយ ដល់ខ្ញុំ ។ ព្រះបាទវេស្សន្តរណា ជាទីពឹងនៃពួកអ្នកស្ទូច
 ដូចជាផែនដីជាទីពឹងនៃពួកសត្វ នរណា⁺ ប្រាប់ព្រះវេស្សន្តរ
 មហារាជ មានទុបមាដូចផែនដី ដល់ខ្ញុំ ។ ព្រះបាទវេស្សន្តរណា
 ជាទីទៅរបស់ពួកស្ទូច ដូចជាសាគរជាទីទៅ នៃផ្លូវទឹកតាំងឡាយ
 នរណា⁺ ប្រាប់ព្រះវេស្សន្តរមហារាជ មានទុបមាដូចជាសមុទ្រ
 ដល់ខ្ញុំ ។ នរណា⁺ ប្រាប់ព្រះវេស្សន្តរមហារាជ មានទុបមាដូច
 ជាអន្ទង់ទឹកមានកំពង់ល្អ ងាយផឹក មានទឹកត្រជាក់ ជាទីមនោរម្យ
 ដេរវាស ដោយផ្កាឈូក-ស ប្រកបដោយលំអង្គផ្កា ដល់ខ្ញុំ ។

មហាធិបតី វសមស្ស វេស្សន្តរជាតកស្ស ជូនកបព្វ

និក្រោដិវ បថេ ជាតំ សីតន្ទាយំ មនោរមិ

សន្តានំ វិសមេតានំ កិលន្តានំ បដិគ្គហំ

តថ្វបមិ មហារាជំ កោ មេ វេស្សន្តរំ វិទូ ។

អម្ពំ វេ បថេ ជាតំ សីតន្ទាយំ មនោរមិ

សន្តានំ វិសមេតានំ កិលន្តានំ បដិគ្គហំ

តថ្វបមិ មហារាជំ កោ មេ វេស្សន្តរំ វិទូ ។

សាលំ វេ បថេ ជាតំ សីតន្ទាយំ មនោរមិ

សន្តានំ វិសមេតានំ កិលន្តានំ បដិគ្គហំ

តថ្វបមិ មហារាជំ កោ មេ វេស្សន្តរំ វិទូ ។

នុមំ វេ បថេ ជាតំ សីតន្ទាយំ មនោរមិ

សន្តានំ វិសមេតានំ កិលន្តានំ បដិគ្គហំ

តថ្វបមិ មហារាជំ កោ មេ វេស្សន្តរំ វិទូ ។

វេរុក្ខ មេ វិលបតោ បរិដ្ឋស្ស ព្រហ្មវេន

អហំ ជានន្តិ យោ វិជ្ជា នន្តិ សា ជនយេ មម ។

មហានិពាធ វេស្សន្តរមហាព ទី ១០ ដូចតទៅ៖

នរណា⁺ ប្រាប់ព្រះវេស្សន្តរមហាព មានទុបមាដូចជាដើមពោធិ៍
 បាយ ដែលដុះក្បែរផ្លូវ មានម្លប់ត្រជាក់ ជាទីមនោរម្យ ជាទីសម្រាក
 របស់បុគ្គលនឿយហត់ ជាទីតំនាក់នៃបុគ្គលដែលលំបាក ដល់ខ្ញុំ ។

នរណា⁺ ប្រាប់ព្រះវេស្សន្តរមហាព មានទុបមាដូចជាដើមជ្រៃ
 ដែលដុះក្បែរផ្លូវ មានម្លប់ត្រជាក់ ជាទីមនោរម្យ ជាទីសម្រាកនៃ
 បុគ្គលនឿយហត់ ជាទីតំនាក់នៃបុគ្គលដែលលំបាក ដល់ខ្ញុំ ។

នរណា⁺ ប្រាប់ព្រះវេស្សន្តរមហាព មានទុបមាដូចដើមស្វាយ
 មានម្លប់ត្រជាក់ ជាទីមនោរម្យ ជាទីសម្រាកនៃបុគ្គលនឿយហត់
 ជាទីតំនាក់នៃបុគ្គលដែលលំបាក ដល់ខ្ញុំ ។ នរណា⁺ ប្រាប់
 ព្រះវេស្សន្តរមហាព មានទុបមាដូចដើមរំងៃដែលដុះក្បែរផ្លូវ មាន
 ម្លប់ត្រជាក់ ជាទីមនោរម្យ ជាទីសម្រាកនៃបុគ្គលនឿយហត់ ជាទី
 តំនាក់នៃបុគ្គលដែលលំបាក ដល់ខ្ញុំ ។ នរណា⁺ ប្រាប់ព្រះ
 វេស្សន្តរមហាព មានទុបមាដូចដើមឈើដែលដុះក្បែរផ្លូវ មាន
 ម្លប់ត្រជាក់ ជាទីមនោរម្យ ជាទីសម្រាកនៃបុគ្គលនឿយហត់ ជា
 ទីតំនាក់នៃបុគ្គលដែលលំបាក ដល់ខ្ញុំ ។ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
 និយាយប្រាប់ថា ខ្ញុំឯងស្គាល់កន្លែងនោះ នៃព្រះបាទវេស្សន្តរដូច្នេះ
 ដល់ខ្ញុំ ដែលចូលមកក្នុងព្រៃធំ កំពុងយំរៀបរាប់ យ៉ាងនេះ
 បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាញ៉ាងសេចក្តីត្រេកត្រអាលឲ្យកើត ដល់ខ្ញុំ ។

ឯវត្ថុ មេ វិលបតោ បរិជ្ជស្ស ព្រហ្មវេន
អហំ ជាទន្ធិ យោ វជ្ជា វេស្សន្តរិកាសនំ

តាយ សោ ឯកវាចាយ បសវេ បុត្តំ អនប្បតំ ។

(៣០៣) តស្ស ចេតោ បដិស្សោ បិ អវញ្ញោ លុទ្ធកោ ចរោ

តុម្កេហំ ព្រហ្ម បកតោ អតិទានេន ខត្តិយោ

បព្វាជិតោ សកា វជ្ជា វុត្តេ វសតិ បព្វតេ ។

តុម្កេហំ ព្រហ្ម បកតោ អតិទានេន ខត្តិយោ

អាទាយ បុត្តនារត្ថ វុត្តេ វសតិ បព្វតេ ។

អភិច្ចការី ធុម្មោ វជ្ជា វិវេនមាគតោ

រាជបុត្តំ កវេសន្តោ ពាកោ មច្ចមិវេនកេ ។

តស្ស ត្យាហំ ន ទស្សមិ ដីវិតំ វេន ព្រាហ្មណ

អយំ ហិតេ មយា នុវ្មោ ^(៦) សរោ ចាស្សតិ លោហិតំ ។

សិរោ តេ វុត្តិយត្វាន ហនយំ ឆេត្វា សតទ្ធនំ

បន្តសក្កាលំ យជិស្សាមិ តុយ្ហំ មិសេន ព្រាហ្មណ

តុយ្ហំ មិសេន មេនេន មត្តកេន ច ព្រាហ្មណ

អាហុតិ បត្តហស្សាមិ ឆេត្វាន ហនយំ តវ ។

១ ម អយត្ថិកេ មយា វុត្តោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

មួយទៀត បុគ្គលណា និយាយប្រាប់ថា ខ្ញុំដឹងទីលំនៅនៃព្រះបាទ
 វេស្សន្តរដូច្នេះ ដល់ខ្ញុំ ដែលចូលមកក្នុងព្រៃធំ កំពុងយំរៀបរាប់
 យ៉ាងនេះ បុគ្គលនោះ រមែងប្រទះបុណ្យដ៏ច្រើន ព្រោះតែសំដី
 មួយមាត់នោះឯង ។

(៣០៣) ចេតបុគ្គលនៃព្រៃ អ្នកចូរទៅក្នុងព្រៃ បានស្រងឹតបទៅនឹង
 ដូដកព្រាហ្មណ៍នោះថា នៃព្រាហ្មណ៍ ក្សត្រត្រូវពួកអ្នកធ្វើឲ្យខ្ចាត់
 ភាគទៅព្រោះអតិទាន ត្រូវគេបណ្តេញចេញចាកដែន របស់ព្រះអង្គ
 ទៅគង់ឯគិរីវ័ន្តត ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ក្សត្រត្រូវពួកអ្នកធ្វើឲ្យខ្ចាត់ភាគ
 ទៅព្រោះអតិទាន ទ្រង់ទាំព្រះរាជបុត្រនឹងព្រះទេវីទៅគង់ឯគិរីវ័ន្តត ។
 អ្នកជាបុគ្គលឥតប្រាជ្ញា មិនខំប្រឹងធ្វើការងារ ចេញអំពីដែនចូល
 មកកាន់ព្រៃធំ ដើរស្វែងរកព្រះរាជបុត្រ ដូចជាកុកស្វែងរកត្រីក្នុង
 ទឹក ។ នៃព្រាហ្មណ៍ យើងមុខជាមិនឲ្យដីវិត ដល់អ្នកនោះក្នុង
 ទីនេះទេ ព្រោះថា ព្រាហ្មនេះដែលយើងបាញ់ សំដៅអ្នកហើយ
 មុខជាដឹកឈាមអ្នក ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ យើងមុខជានឹងកាត់
 ក្បាលអ្នក ពន្លះកាត់យកបេះដូង ព្រមទាំងទង ហើយបូជា
 បន្តសក្កណយ៍ញា (បូជាទៅតាក្នុងផ្នូរ) ដោយសាច់របស់អ្នក ។
 ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ យើងនឹងកាត់យកបេះដូង របស់អ្នក រួចផ្តល់
 ការបូជា ដោយសាច់ ខ្លាញ់ខាប់ នឹងក្បាល របស់អ្នក ។

មហានិពាគេ ទសមស្ស វេស្សន្តរោគកស្ស ដូជិកបព្វំ

តំ មេ សុយំដ្ឋំ សុហុតំ តុហ្មំ មិសេន ព្រាហ្មណា

ន ច ត្វំ រាជបុត្រស្ស ភរិយំ បុត្រេ ច នេស្សសិ ។

(៣០៤) អរិដ្ឋោ ព្រាហ្មណោ ទូតោ ចេតបុត្រ សុណោហិ មេ

តស្មា ហិ ទូតំ ន ហន្តិ ឯស ធម្មោ សនន្តោ ។

និដ្ឋត្តា សិរិយោ សព្វេ បិតា នំ ទទ្ទមិច្ឆតិ

មាតា ច ទុព្វលា តស្ស អចិរា ចក្ខុនិ ជីយេ ។

តេសាហំ បហិតោ ទូតោ ចេតបុត្រ សុណោហិ មេ

រាជបុត្រំ នយេស្សាមិ យទិ ជាតាសិ សំសមេ ។

(៣០៥) បិយស្សមេ បិយោ ទូតោ បុណ្ណបត្តិ ទទាមិ តេ

ឥមញ្ច មធុនោ តុត្ថំ មិកសត្តញ្ច ព្រាហ្មណ

តញ្ច តេ នេសមត្ថិស្សំ យត្ថ សម្មតិ កាមនោ ។

មហានិពាធ វេស្សន្តរជាតក ទី ១០ ដូជិកបព្វៈ

ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ការបូជាទោះ ដោយសាច់របស់អ្នកនោះ ឈ្មោះ
ថា យើងបូជាល្អហើយ មួយទៀត អ្នកនឹងនាំព្រះទេព៍ នឹង
ព្រះរាជបុត្រាបុត្រីនៃព្រះរាជបុត្រមិនបានទេ ។

(៣០៤) (ដូជក...) នៃចេតបុត្ត អ្នកចូរស្តាប់យើង ព្រាហ្មណ៍ទូតអ្នក
មិនត្រូវសម្លាប់ទេ ព្រោះហេតុនោះឯង បានជាគេមិនសម្លាប់ទូត
នេះ ជាធម៌មានមកយូរយារណាស់ហើយ ពួកអ្នកសិរិកស្រ្តទាំង
អស់ បាត់ទ័ងហើយ ព្រះបិតាចង់ចូលព្រះបាទវេស្សន្តរនោះ ទាំង
ព្រះមាតាព្រះអង្គក៏មានកំឡាំងថយ ពុំយូរឡើយ មុខជានឹងនឹងនឹក
ព្រះនេត្រ (ដោយទ្រង់ព្រះពិលាប) ។ នៃចេតបុត្ត អ្នកចូរស្តាប់
ពាក្យយើង យើងជារាជទូតដែលក្សត្រទាំងនោះ បញ្ជូនមកហើយ
យើងនឹងនាំទៅនូវព្រះរាជបុត្ត បើអ្នកដឹង អ្នកចូរប្រាប់យើង ។

(៣០៥) (ចេតបុត្ត...) នៃព្រាហ្មណ៍ អ្នកជាទូតជាទីស្រឡាញ់នៃព្រះបាទ
វេស្សន្តរ ដែលជាទីស្រឡាញ់របស់យើង យើងខ្ញុំនឹងឲ្យការដ៏ធំ
ពេញដោយទឹកផង តុម្ភិទឹកយ៉ូននេះផង ភ្លៅម្រឹគ(ដែលចំអិនស្រេច)ផង
ដល់អ្នក មួយទៀត ព្រះបាទវេស្សន្តរ ដែលជាអ្នកឲ្យវត្ថុជាទីប្រាថ្នា
គង់នៅក្នុងប្រទេសណា យើងនឹងប្រាប់ប្រទេសនោះ ដល់អ្នក ។

ចប់ ដូជិកបព្វៈ ។

[៣០៦] ឯសសេសោ មហាប្រាហ្ម បព្វតោ កន្ទមាធខោ

យត្ថ វេស្សន្តរោ រាជា	សហ បុត្តេហិ សម្មតំ ។
ជាវេន្តោ ប្រាហ្មណាវណ្ណំ	អាសនញ្ចំ ^(១) មសញ្ចដិ
ចម្ពវាសី ធម្មា សេតិ	ជាតវេទំ នមស្សតំ ។
ឯតេ ដីលា បទិស្សន្តិ	នាណសលធរា ធុមា
ឧត្តតា អត្តក្ខជាវ	ដីលា អញ្ជូនបព្វតា ។
ធរស្សកុណ្ឌា ខទិរា	សាលា ដន្ទនមាលុកា
សម្បវេជេន្តិ វាតេន	សតី បីតាវ មាលាវា ។
ឧបរិ ធុមបរិយាយេសុ	សង្កតិយោវ សុយ្យវេ
នជ្ជហា កោកិលា សង្ឃា	សម្បត្តន្តិ ធុមា ធុមំ ។
អវយន្តេវ កន្ទន្តំ	សាខាបត្តសម័រតា
រមយន្តេវ អាគន្ធិ	មោធនយន្តិ និវាសនំ ។
យត្ថ វេស្សន្តរោ រាជា	សហ បុត្តេហិ សម្មតំ
ជាវេន្តោ ប្រាហ្មណាវណ្ណំ	អាសនញ្ចំ មសញ្ចដិ
ចម្ពវាសី ធម្មា សេតិ	ជាតវេទំ នមស្សតំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

(៣០៦) (ចេតបត្ត...) នៃមហាប្រាហ្មណ៍ នោះហ្នឹង គឺគន្ធមាទន៍ ជាវិការៈ

នៃថ្ម ដែលព្រះបាទវេស្សន្តរស្តេចគង់នៅជាមួយនឹងព្រះរាជបុត្រនឹង
ព្រះទេពី ។ ព្រះរាជាទ្រទ្រង់កេត្តអ្នកបួសដ៏ប្រសើរផង មានទំពាក់
នឹងវែកសម្រាប់បូជាភ្លើង នឹងដង្កាផង ទ្រង់ស្ងៀកដណ្តប់ស្បែកខ្លា ផ្គុំ
លើផែនដី នមស្ការនូវភ្លើង ។ ឈើទាំងឡាយនុ៎ះ ដំឡៅ ទ្រទ្រង់
ផ្លែផ្សេងៗ ដ៏ខ្ពស់មានកំពូលទើសមេឃ ដំឡៅដូចក្នុងអញ្ញន ។
មានដើមត្របែកព្រៃ ដើមត្រចៀកប្រើស ដើមគគីរ ដើមរាំង ដើមពង្រ
នឹងដើមជ្រៃ ទោរទន់ទៅមក ដោយខ្យល់ ដូចជាមាណពរទើបផឹក
(ស្រា) ម្តង ។ នៅខាងលើមែកឈើទាំងឡាយ ឮសូរស័ព្ទដូចជា
ចម្រៀងទិព្វ (ព្រោះ) មានហ្វូងបោលតោកនឹងតារាវី ចុះទំព័រឈើ
មួយទៅឈើមួយ ។ មែកឈើ នឹងស្លឹកឈើទាំងឡាយ ដែល
ខ្យល់បក់ត្រូវហើយ ឮដូចជាហៅរកដទៃកំពុងដើរ ដូចជាក្រវាយ
នឹងជនដែលមកដល់ ត្រេកត្រអាលនឹងជនដែលនៅអាស្រ័យ ។
អ្នកនឹងចូលទៅក្នុងអាស្រម ដែលជាកន្លែង ព្រះបាទវេស្សន្តរស្តេច
គង់នៅ ជាមួយនឹងព្រះរាជបុត្រាបុត្រីទាំងឡាយ ស្តេចទ្រទ្រង់កេត
ជាអ្នកបួសដ៏ប្រសើរ មានទំពាក់នឹងវែកសម្រាប់បូជា នឹងព្រះដង្កា
ទ្រង់ស្ងៀកស្បែកខ្លា ផ្គុំលើផែនដី នមស្ការភ្លើង ។

[៣០៧] អម្ពា កកិម្ពា បនសា សាលា ជម្ពូ វិភេទកា
 ហរ័តតិ អាមលកា អស្សត្ថា ពនេវនិ ច
 ហរ័តម្ពត្ថា ចេត្ត និគ្រោធា ច កកិម្ពត្ថា
 មជ្ជមជ្ជកា ថេរ្យន្តិ និចេ បក្កា ចុទ្ធម្ពា
 ហរ័តតា កកិយ្យា ច មុទ្ធិកា ច មជ្ជត្ថកា
 មជ្ជិ អនេលកំ តត្ថ សកមាធាយ កុញ្ញវេ ។
 អពោត្ត បុប្ផតា អម្ពា អពោ តិដ្ឋន្តិ ឆោវិលា
 អពោ អាមា ច បក្កា ច ភិដ្ឋវិលា^(១) តទ្ធកយំ ។
 អថេត្ត ហេដ្ឋា បុរិសោ អម្ពបក្កានិ កល្យាតិ
 អាមានិ ចេវ បក្កានិ វិលាភន្ធវស្សតមា ។
 អត្ថេវ^(២) មេ អច្ឆរិយំ ហិដ្ឋារោ បដិភាតិ មិ
 ទេវនមិវ អាវិសោ សោភតិ នន្ទន្ទបមោ
 វិភេទកា ធាន្យិកេវា ខដ្ឋវិទំ ព្រហ្មវនេ
 មាលាវ កត្ថតា វេន្តិ ធនត្ថានេវ ទិស្សវេ ។
 ធានាវិលោហិ បុប្ផហិ នភិ តាវា ចិតាមិវ
 ក្កដជ្ជិ^(៣) ក្កដតត្ថា ធាដលិយោ ច បុប្ផតា
 បុប្ផតា តិវបុប្ផតា គោវិទ្យាវា ច បុប្ផតា ។

១ ខ. ហេវិនិច្ឆ័យ ។ ២ ម. តថេវ ។ ៣ ម. កុដិដា ។

មហានិបាត វេស្សន្តរដាតក ទី ១០ បុល្លវនវណ្ណតា

(៣០៧) ក្នុងទីនេះ មានដើមស្វាយ ខ្ញុំត ខ្ញុំ រាំង ព្រីង សម័តិកេទក៍
 សម័ក្ខក កន្ទួតព្រៃ ពោធិ ពព្រា ទន្លាប់មាស ជ្រៃនឹងក្រសាំង
 មាក់សាង មានផ្លែដ៏ផ្អែមរុងរឿង នឹងល្ងាមានផ្លែទុំ ដើមទាបៗ
 មានចេកអម្បងក្នុង ចេកអម្បងស្ម័គ្រ នឹងចន្ទន៍ មានផ្លែផ្អែមដូច
 ទឹកយ៉ូ គេតែងយកយ៉ូ ឥតមេកងទីនោះ មកជាបេសខ្លួនហើយ
 បរិភោគ ។ ក្នុងទីនេះ មានស្វាយខ្លះកំពុងផ្កា ស្វាយខ្លះទើបជា
 ក្បាលរុយ ស្វាយខ្លះមានផ្លែខ្លីនឹងទុំ ផ្លែទាំងពីរបែបនោះមានសម្បុរ
 ដូចខ្នងកញ្ញាញ្ចូចចក ។ ក្នុងទីនេះ បុរស(ឈរ)ខាងក្រោម បេះ
 ផ្លែស្វាយទុំទាំងឡាយ ស្វាយទាំងឡាយទាំងខ្លីទាំងទុំ មានសម្បុរ
 ភ្លិននឹងរសដ៏ទុក្ខម ។ ខ្ញុំតែងមានសេចក្តីអស្ចារ្យក្រៃពេក ទាំង
 ការលាន់ពូថាហឹងៗ ក៏ប្រាកដដល់ខ្ញុំ ប្រទេសនោះ ទុបមាដោយ
 នន្ទនវ័ន ល្អដូចជាទីនៅរបស់ពួកទេវតា ។ ភ្នោត ដូងដុះចម្រុះ
 គ្នា ក្នុងព្រៃលើដីធំ ផ្កាទាំងឡាយ ដូចជាកម្រងដែលគេក្រងហើយ
 ឬប្រាកដដូចជាជ័យទង្គជ័យ ។ ខ្វែងគង់ កុម្មកោដ្ឋ កុម្មក្រីស្នា
 ប្រនៀង បុន្ទាតក្នុង បុន្ទាតធំ នឹងរលួស មានផ្កាពណ៌ផ្សេងៗ
 រីកស្កុះស្កាយ ដូចផ្កាយដែលភ្លឺព្រាងព្រាត ព្វដ៏អាកាស ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

ឧទ្ទាលកា សោមរុក្ខា អកុកល្ម័យា^(១) ពហូ
 បុត្តជីវា ច កុក្កា^(២) អសនា ចេត្ត បុប្ផតា ។
 កុដជា សលន្ន្យា និចា កោសម្ពលតុជា ធិវា
 សាលា ច បុប្ផតា តត្ថ បលាលខលសន្និកា ។
 តស្ស វិទូរេ ចោត្តរណី ក្រមិកាតេ មនោរមេ
 បទុមប្បលសញ្ញា ទេវនមិវ នន្ទនេ ។
 អថេត្ត បុប្ផសមត្តា កោកិលា មញ្ញកាលីកា
 អភិចាទេន្នំ តំ វនំ ឧត្តសម្បប្បតេ ទុមេ ។
 កស្សន្នំ មករន្នេហិ ចោត្តរេ ចោត្តរេ មជ្ជ
 អថេត្ត វតា វាយន្នំ ទត្ថុណា អថ បដិមា ។
 បទុមកិញ្ចត្តរេស្វាហិ ឱតិណ្ណោ ហោតិ អស្សមោ
 ម្យលា សិដ្ឋា ជកា ចេត្ត សសាទិយា បសាទិយា^(៣) ។
 មជ្ជកត្តបព្យាវិចា ពហូ ចេត្ត មុបយានកា
 មជ្ជំ ភីសេហិ សវតិ ឡីរំ សប្បំ មុន្យាលិកិ
 សុរកិ តំ វនំ វតិ ធានាគន្ធសមេវិតំ ។

១. ម. អន្តសុភត្តិយា ។ ២. ម. កក្កា ។ ៣. ម. សំសារិយា បសារិយា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ផាតក

រាជព្រឹក្ស ខ្ញុំញា កំញ៉ាន រាគៈខ្មៅ ជ្រៃធំ ទន្ធនឹងឆ្នង់ជាច្រើន
 បញ្ចេញផ្កាកងទីនោះ ។ ខ្វែងគង់ ស្រល់ ស្មោល សង្ឃឹរ ខ្មែរសម្ប
 ត្របែកព្រៃនឹងកង ជ្រុះផ្កាកងទីនោះ ដូចជាលានចម្បាំង ។ កង
 ភូមិភាគជាទីមនោរម្យ ជិតអាស្រមនោះ មានស្រះបោកូរណីដែរជាស
 ដោយផ្កាឈូក នឹងផ្កាព្រលិត ដូចជាកងនន្ទនវ័នរបស់ពួកទេវតា ។
 មួយទៀត ពួកតារៅដែលស្រវឹងដោយរសផ្កា យំពីរោះ នៅលើ
 ឈើដែលមានផ្ការីកតាមរដូវ ញ៉ាំងព្រៃនោះឲ្យលាន់ឮគឺកកង ។
 លំអងដែលរោយរាយ ចេញអំពីកេសរ ដែលមាននៅគ្រប់ស្លឹក
 ឈូកមានរសផ្អែម បើខ្យល់បក់ជាត់មក ក្នុងទីអាស្រមនោះ អំពី
 ទិសខាងត្បូងនឹងខាងលិច ។ អាស្រមក៏ដែរជាសដោយលំអង
 កេសរផ្កាឈូក ក្នុងស្រះបោកូរណីនោះ មានផ្លែក្របាបដ៏ថ្លាសៗ
 នឹងស្រូវសាលីជ្រុះរុះរោយរាយលើផែនដី ។ មួយទៀត មានត្រី
 អណ្តើក នឹងក្តាមច្រើនបែប ហែបហែលទៅមកក្នុងស្រះនោះ
 រសដែលហូរចេញអំពីក្រអៅឈូក មានឧជាដូចទឹកយ៉ូ នឹងរស
 ដែលហូរចេញអំពីមើមឈូក មានឧជាដូចទឹកដោះស្រស់នឹងទឹកដោះ
 ថ្នាំ ព្រៃនោះមានភ្នំក្រអូបផ្សេងៗ ផ្សព្វផ្សាយភ្នំឈ្នួយឈ្នាប់ ។

មហានិបាតេ វសមស្ស វេស្សន្តរោគកស្ស បុល្លវិនិល្លតា

សម្មោទិតេវ កន្ទេន បុប្ផសាទាហំ តំ វេទំ

កមរា បុប្ផកន្ទេន សមន្តាមភិនាទិតា ។

អថេតុ សកុណា សន្និ ធានាវណ្ណា ពហ្វ ទិជា

មោទន្តិ សហ ភវិយាហំ អពាមញ្ញំ បក្ខជំនោ ។

នន្ទិកា ជីវបុត្តា ច ជីវបុត្តា បិយាចនោ

បិយា បុត្តា បិយា នន្ទា ទិជា ចោត្តវណ្ណិយរា ។

មាលាវ កន្ទិកា វេទំ ធនត្តានេវ ទិស្សរេ

ធានាវណ្ណាហំ បុប្ផេហំ កុសលេហំ សុគន្ធិតា។

យត្ថ វេស្សនរោ រាជា សហ បុត្តេហំ សម្មតិ

ធារេន្តោ ព្រាហ្មណ្ណាវណ្ណំ អាសនញ្ចំ មសញ្ចនំ

ចម្ពុវសំ ធម្មា សេតិ ជាតវេទំ នមស្សតិ ។

មហានិបាត វេស្សន្តរជានិកាយ ទី ១០ បុល្លវេស្សន្តរ

ព្រះនោះ ដូចជា (ញ៉ាំងជនដែលមកដល់) ឲ្យរីករាយ ដោយភ្លិន
 ដោយផ្កា នឹងមែកឈើ កន្លង់ទាំងឡាយ ក៏ញ៉ាំងព្រៃឲ្យឆ្លឹកកង
 ដោយជុំវិញ ព្រោះតែភ្លិនផ្កា ។ មិនតែប៉ុណ្ណោះសោត មានសត្វ
 បក្សីទ្វិជាតិជាច្រើន មានសម្បុរផ្សេងៗ គ្នា ត្រេកត្រអាលជាមួយ
 នឹងមេ យំរកគ្នាទៅវិញទៅមក ក្នុងស្រះនោះ ។ ពួកបក្សីដែល
 នៅក្នុងស្រះបោករណី គឺសត្វនន្ទិកា ១^(១) សត្វជីវបុត្តា ១^(២)
 សត្វជីវបុត្តាបិយាចនោ ១^(៣) សត្វបិយាបុត្តាបិយានន្ទា ១^(៤) ។
 ផ្កាទាំងឡាយ ដូចជាកម្រងផ្កាដែលគេក្រងហើយ ប្រាកដដូចជា
 ដោយទង់ជ័យ ពុំនោះដូចជាកម្រងផ្កា ដែលមាលាការដ៏ឆ្ងាយសក្រង
 យ៉ាងល្អ ដោយផ្កាមានពណ៌ផ្សេងៗ ។ ក្នុងទីដែលព្រះបាទវេស្សន្តរ
 ទ្រង់គង់នៅ ជាមួយនឹងព្រះរាជបុត្រាបុត្រី ព្រះអង្គទ្រង់កេងជាអ្នក
 បួសដ៏ប្រសើរ មានទំពាក់ នឹងវែកសម្រាប់បូជាភ្លើងផង នឹង
 ព្រះជនា ទ្រង់ស្ងៀកស្បែកខ្លា ផ្ទុំនៅលើផែនដី នមស្ការភ្លើង ។

១ ពួកសត្វនេះពោលថា បពិត្រព្រះវេស្សន្តរ ព្រះអង្គកាលគង់នៅក្នុងព្រៃនេះ ចូរ
 ត្រេកអរចុះ ។ ២ ពួកសត្វនេះពោលថា ព្រះអង្គក្តី បុត្រាបុត្រីរបស់ព្រះអង្គក្តី ចូរ
 រស់នៅសប្បាយចុះ ។ ៣ ពួកសត្វនេះពោលថា ព្រះអង្គក្តី បុត្រាបុត្រីរបស់ព្រះអង្គ
 ក្តី ដែលជាទីស្រឡាញ់ ចូររស់នៅចុះ ។ ៤ ពួកសត្វនេះពោលថា ព្រះអង្គក្តី
 បុត្រាបុត្រីរបស់ព្រះអង្គក្តី ដែលជាទីស្រឡាញ់ ចូរត្រេកអរ ។ អន្តិកថា ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ធាតវ

[៣០៨] ឥន្ទញ្ច មេសុត្តកុត្តំ មជ្ជនា បដិសិយ្យតំ

មជ្ជបិណ្ឌិកា ច សុកតាយោ សុត្តកុត្តំ ទណមិ តេ ។

[៣០៩] តុយ្យេវ សម្ពលីហោតុ នាហំ ឥន្ទាមិ សម្ពលី

ឥតោបិ ព្រហ្ម កណ្ណាហិ កច្ច ព្រហ្ម យថាសុខំ ។

អយំ ឯកបទី ឯតិ ឧដ្ឋិ កច្ចតិ អស្សមិ

ឥសីបិ អច្ចតោ តត្ថ បង្កនន្តោ វជស្សិកោ

ជារន្តោ ព្រាហ្មណាវណ្ណំ អាសនញ្ច មសញ្ញដិ ។

ចម្មវាសី ធម្មា សេតិ ជាតវេទំ ធមស្សតិ

តំ តំ កុន្ទាន បុច្ឆស្ស ហោ តេ មត្តំ បវក្ខតិ ។

[៣១០] ឥទំ សុត្វា ព្រហ្មតទ្ធ ចេតិ កត្វា បទត្តិណំ ។

ឧទត្តចិត្តោ បក្កាមិ យេនាសិ អច្ចតោ ឥសី ។

ចុល្លវិណ្ឌិតា ។

[៣១១] តច្ចន្តោ ហោ ភាវន្ធាដោ អច្ចស អច្ចតំ ឥសី

និស្វាទ តំ ភាវន្ធាដោ សន្នេទិ ឥសីនា សហ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

[៣០៨] (ជូជក...) ភក្កគីសដូនេះ ដែលយើងឈាមហើយដោយទឹកយ៉ូ
យើងនឹងឲ្យឲ្យទឹកយ៉ូដែលយើងធ្វើហើយផង នឹងភក្កគីសដូផង
ដល់អ្នក ។

[៣០៩] (ចេតបុត្ត...) ស្បៀងចូរទៅជាប់ស្នាក់ដងចុះ យើងមិនត្រូវការ
ស្បៀងទេនៃព្រាហ្មណ៍ អ្នកចូរយកស្បៀងអំពីនេះទៅនៃព្រាហ្មណ៍
អ្នកចូរទៅតាមស្រួលចុះ ។ ផ្លូវនេះជាផ្លូវល្មមដើរចុះបុគ្គលម្នាក់ ត្រង់
ទៅកាន់អាស្រម ក្នុងអាស្រមនោះ មានឥសីឈ្មោះអច្ចុតៈមានឆ្មេញ
ប្រកបដោយមន្ទិល មានសរីរៈប្រឡាក់ដោយធូលី ទ្រទ្រង់កេងកង
អ្នកបួសដ៏ប្រសើរផង ទំពាក់ផង វែកសម្រាប់ចូលក្នុងផង ដងផង ។
ឥសីឈ្មោះអច្ចុតៈនោះជាអ្នកស្បៀកស្បែកខ្លា ដេកនៅលើកម្រាល
ស្លឹកឈើលើផែនដី នមស្ការក្នុង អ្នកចូរទៅសួរលោកចុះ លោក
នឹងប្រាប់ផ្លូវដល់អ្នកពុំខាន ។

[៣១០] ជូជកជាព្រាហ្មណ៍ លុះបានឮពាក្យនេះហើយ ក៏មានចិត្តរីករាយ
ប្រទេក្សណាចេតបុត្តព្រានព្រៃ រួចដើរតម្រង់ទៅកាន់អច្ចុតបួស ។

ចប់ បុល្លវនិស្ស័ត ។

[៣១១] កាលជូជកព្រាហ្មណ៍នោះ ដើរទៅចូលឥសីឈ្មោះអច្ចុតៈ លុះជូជក
បានឃើញឥសីនោះហើយ ក៏សំណេះសំណាលជាមួយនឹងឥសីថា

មហានិពាគេ វសមស្ស វេស្សន្តរជាតកស្ស មហាវិនិច្ឆ័យ

កក្កដំ ឧកោតោ កុសលំ កក្កដំ កោតោ អនាមយំ
 កក្កដំ ឧញ្ញោន យាបេមំ កក្កដំ មូលដលា ពហូ ។
 កក្កដំ ឌុំសា មកសា ច អប្បមេវ សិរីសទា
 វនេ វន្យមិត្តាកក្កដោ កក្កដំ ហិសា ន វិជ្ជតំ ។

(៣០២) កុសលញ្ជាវ មេព្រហ្ម អថា ព្រហ្ម អនាមយំ

អថា ឧញ្ញោន យាបេមំ អថា មូលដលា ពហូ ។
 អថា ឌុំសា មកសា ច អប្បមេវ សិរីសទា
 វនេ វន្យមិត្តាកក្កដោ ហិសា មយំ ន វិជ្ជតំ ។

ពហុនំ វស្សប្បតានំ អស្សមេ សម្មតោ មម
 នាគិជាតានំ ឧប្បន្នំ អាតានំ អមនោរមំ ។

ស្វាគតន្តេ មហាព្រហ្ម អថា តេ អនុរាគនំ
 អន្តោ បរិស ភន្តន្តេ នាទេ បក្ខាលយស្សតេ ។
 តណ្ហាកានំ បិយាលានំ មធុកេ កាសមារិយោ
 ដលានំ ឧទ្ធកប្បានំ កុញ្ញា ព្រហ្ម វំ វំ ។
 វនិបំ ចានិយំ សីតំ អាគនំ តិវត្តរា
 តតោ បិវ មហាព្រហ្ម សនេ ភំ អភិក្កដ្ឋសិ ។

មហានិបាត វេស្សន្តរដាតព ទី ១០ ចូលរំលឹកវិញ្ញាណ

លោកដ៏ចំរើន សុខសប្បាយទេ លោកដ៏ចំរើន មិនមានរោគាពាធ
ទេ លោកចិត្តមីជីវិតដោយការស្វែងរក (ស្រួល) ទេ មើមឈើ
នឹងផ្លែឈើមានច្រើនដែរ ។ ពួករបោម មូស ពស់មានតិចទេ
ក្នុងព្រៃដែរជាសដោយម្រឹគសាហាវ មិនមានការបៀតបៀនទេ ។

(៣១២) (តាបស...) ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ អាត្មាសុខសប្បាយទេ អាត្មា
មិនមានរោគាពាធទេ មួយទៀត អាត្មាចិត្តមីជីវិតដោយការស្វែង
រក (ស្រួល) ទេ ទាំងមើមឈើផ្លែឈើ ក៏មានច្រើនដែរ ។ មួយវិញ
ទៀត ពួករបោម មូស ពស់ មានតិចទេ ក្នុងព្រៃដែរជាសដោយ
ម្រឹគសាហាវ មិនមានការបៀតបៀនអាត្មាទេ ។ អាត្មានៅក្នុង
អាស្រមនេះ អស់ប្រជុំនៃឆ្នាំជាច្រើន អាត្មាមិនដែលស្គាល់រោគាពាធ
មិនជាទីត្រេកអរនៃចិត្តកើតហើយទេ ។ នៃមហាព្រាហ្មណ៍ អ្នកមក
ល្អហើយ អ្នកមិនមែនមកអាក្រក់ទេ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ដ៏ចំរើន អ្នក
អញ្ជើញចូលមកខាងក្នុង អ្នកចូរលាងជើងទាំងឡាយរបស់អ្នកចុះ ។
នៃព្រាហ្មណ៍ អ្នកចូរបរិភោគផ្លែទន្ធបាប់ ផ្លែឆ្មើង ផ្លែមាក់សាង ផ្លែ
មាក់ដោក មានរសឆ្ងាញ់សា ដូចជាទឹកឃ្មុំ ។ ទាំងទឹកត្រជាក់នេះ
អាត្មាបានផងមកអំពីជ្រោះភ្នំ នៃមហាព្រាហ្មណ៍ អ្នកចូរផឹកទឹកនោះ
ចុះប្រសិនបើអ្នកត្រូវការ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជានិក្ខ

[៣ ១៣] បដិក្កហិតំ យំ ទិដ្ឋំ សព្វស្ស អភ្ន័យំ កកតំ
 សញ្ញាយស្ស សកំ បុត្តំ សិរីហំ វិប្បវាសិតំ
 តមហំ ទស្សនមាគតោ យទិ ជាជានិ សំស មេ ។

[៣ ១៤] ធន ករំ ឯតំ បុត្តានិ សិរីវាជស្ស ទស្សនំ
 មពោ ករំ បត្តយតិ រពោ ករិយំ បតិព្វតំ ។
 មពោ កណ្ណាដិទំ ទាសី ជាលី ទាសញ្ច ឥច្ឆសិ
 អថវា តយោ មាតាបុត្ត អញ្ញោ នេតុមាគតោ
 ធន តស្ស កោតា វិជ្ជន្តំ ធនំ ធម្មញ្ញោ ព្រាហ្មណ ។

[៣ ១៥] អកុទ្ធក្រោហំ កោតោ ជាហំ យាទិតុមាគតោ
 សាហុ ទស្សនមរិយាទំ សន្និវាសោ សទា សុខោ ។
 អទិដ្ឋបុព្វោ សិរីវាជា សិរីហំ វិប្បវាសិតោ
 តមហំ ទស្សនមាគតោ យទិ ជាជានិ សំស មេ ។

[៣ ១៦] ឯស សេលោ មហាព្រហ្មោ បព្វតោ កន្ធមាទនោ
 យត្ថ វេស្សន្តោ វាជា សហ បុត្តហំ សម្មតិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

(៣១៣) (ជូជក...) វត្ថុដែលលោកបានឲ្យ ខ្ញុំបានទទួលយកហើយ
ដែលលោកបានធ្វើឲ្យជាជំនួនដល់ខ្ញុំទាំងអស់ ខ្ញុំមកដើម្បីចង់ចូលនឹង
ព្រះរាជបុត្របង្កើត របស់ព្រះបាទសញ្ញយ័ ដែលពួកអ្នកសិរិកស្រ្ត
បំបរបង់ហើយនោះ ប្រសិនបើលោកជ្រាប សូមប្រាប់ខ្ញុំផង ។

(៣១៤) (តាបស...) អ្នកមិនមែនមកគាល់ព្រះបាទសិរិ ដើម្បីបុណ្យទេ
អ្នកទំនងជាចង់បានព្រះទេពរបស់ព្រះរាជា ដែលជាស្រ្តីប្រតិបត្តិក្នុង
ភស្តុ ។ អ្នកទំនងជាចង់បានកុមារឈ្មោះកណ្តាជិនា ធ្វើជាទាស
នឹងកុមារឈ្មោះជាលីធ្វើជាទាសៈ ឬក៏អ្នកមកដើម្បីនាំយកជនទាំង
៣នាក់ គឺមាតានឹងបុត្រីបុត្រា ទៅអំពីព្រៃ នៃព្រាហ្មណ៍ ឯព្រះបាទ
វេស្សន្តរនោះ មិនមានភោគៈ មិនមានទ្រព្យ មិនមានធុញជាតិទេ ។

(៣១៥) (ជូជក...) ខ្ញុំមិនមែនមានសភាពជាអ្នកខឹងនឹងលោកទេ ខ្ញុំមិន
មែនមកដើម្បីសូមទេ កាលចូលប្រទះនឹងពួកលោកដ៏ប្រសើរ ជាការ
ល្អ ការនៅរួម នាំមកនូវសេចក្តីសុខសព្វៗកាល ។ ព្រះបាទសិរិ
ដែលពួកអ្នកសិរិកស្រ្តបំបរបង់ហើយ ខ្ញុំមិនដែលបានឃើញ បាន
ជាខ្ញុំមកគាល់ព្រះអង្គ ប្រសិនបើលោកជ្រាប សូមប្រាប់ខ្ញុំផង ។

(៣១៦) (តាបស...) នែមហាព្រាហ្មណ៍⁺នុ៎ះហ្ន៎⁺ក្តីគន្លងមាទន៍ ជាការនៃថ្ម
ដែលព្រះបាទវេស្សន្តរស្តេចគង់នៅ ជាមួយព្រះរាជបុត្រនឹងព្រះទេពី។

មហាវិហារោ ទេសបស្ស វេស្សន្តរាគរស្ស មហាវិស្ណុតា

ជាតេត្តោ ព្រាហ្មណ៍ណំ អាសនេត្ថ មសញ្ញជំ

ចម្ពវាសំ ធម្មា សេតិ ជាតវេទំ នមស្សតិ ។

ឯតេ ជីលា បទិស្សន្តំ ជាតាដលធរា ធុមា

ឧត្តតា អត្តក្ខជាវ ជីលា អញ្ញនបព្វតា

ជវស្សតក្កណា ខនិរា សាលា ផន្ទនមាលុវា

សម្បវេនេន្តំ វតេន កតី បីតាវ មាលាវា ។

ឧបវិ ធុមបវិយាយេសុ សន្តិវិយោវ សុយ្យវេ

នន្ទិហាតោតិលាសដ្ឋំ សម្បតន្តំ ធុមា ធុមំ ។

អវយន្តេវ កច្ឆន្តំ សាខា បត្តសមីតា

រមយន្តេវ អាគន្ធិត្ថំ មោទយន្តំ និវាសនំ ។

យត្ថ វេស្សន្តរោ រាជា កហា បុត្រេហិ សម្មតិ

ជាតេត្តោ ព្រាហ្មណ៍ណំ អាសនេត្ថ មសញ្ញជំ

ចម្ពវាសំ ធម្មា សេតិ ជាតវេទំ នមស្សតិ ។

មហោនិបាត វេស្សន្តរដាតក ទី ១០ បហោវិនិច្ឆ័យ

ព្រះរាជាទ្រទ្រង់កេតនបព្វជិតដ៏ប្រសើរ មានដំពាក់នឹងវែកសម្រាប់
 បូជាភ្លើង សក់កណ្តាញ់ ស្ងៀកដណ្តប់ស្បែកខ្លា ផ្គុំផ្គាល់ផែនដី
 នមស្ការភ្លើង ។ ពួកឈើដែលមើលទៅឃើញនុះ ជាឈើមាន
 ពណ៌ខៀវ ទ្រទ្រង់ផ្លែផ្សេងៗ ខ្ពស់មានចុងស្មើនឹងពពក មានពណ៌
 ខៀវដូចកំផាអញ្ញន គឺដើមត្របែកព្រៃ ត្រចៀកប្រើស គគីរ រាំងក្នុង
 ពង្រនឹងជ្រៃ ញ៉ាំងទ្រេតទ្រោតដាលខ្យល់ ដូចពួកមាណពទើបផឹក
 (សុរា)ម្តង ។ (សំឡេងរបស់ពួកសត្វស្វាបផ្សេងៗ) ឈើមែកឈើ
 ទាំងឡាយលាន់ពូជដូចចម្រៀង (ទិព្វ) ពួកសត្វបោលតោក សត្វ
 តាវៅ នាំគ្នាហើរធ្វៀលធ្លាក់ អំពីដើមឈើមួយ ទៅកាន់ដើម
 ឈើមួយ ។ អស់ទាំងមែកឈើមានស្លឹក ដែលត្រូវខ្យល់បក់មក
 ក៏ហាក់ដូចជាដង្ហោយហៅជនដែលកំពុងដើរ ដូចជាត្រេកអរនឹងជន
 ដែលមកដល់ រីករាយនឹងជនដែលនៅអាស្រ័យ ។ (អ្នកនឹង
 ឃើញសម្បត្តិនៃអាស្រមបទ) ក្នុងអាស្រម ដែលព្រះបាទវេស្សន្តរ
 ស្តេចគង់នៅ ជាមួយព្រះរាជបុត្រនឹងព្រះទេពី ព្រះអង្គទ្រទ្រង់កេត
 បព្វជិតដ៏ប្រសើរ មានដំពាក់នឹងវែកសម្រាប់បូជាភ្លើង នឹងសក់
 កណ្តាញ់ស្ងៀកដណ្តប់ស្បែកខ្លា ផ្គុំផ្គាល់ផែនដី នមស្ការភ្លើង ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស គាតកំ

តិរេវរិមាលា វិតតា ក្វមិកាកេ មនោរមេ
 សទ្ទលា ហរិតា ក្វមិ នតត្ថន្តិសតេ រដោ ។
 មយ្យក៏វស្ម័យសា ត្វលដស្សសម្មបមា
 តិណានិ នាតិវត្ថន្តិ សមន្តា ចតុវត្ថុលា ។
 អម្ពា ជម្ព កបិដ្ឋា ច និចេ បក្កា ចុធម្ពា
 បរិភោគេហិ រុក្ខេហិ វនន្តិ វតិវឡិ ។
 វេទ្យុយវណ្ណសន្និកំ មច្ឆកម្មនិសេវិតំ
 សុចំ សុតន្តិ សលិលំ អាហោ តត្ថបិ សន្នតិ ។
 តស្សវិន្ទុរេ ហោត្តរណិ ក្វមិកាកេ មនោរមេ
 បទុម្មប្បលសញ្ញា នេវនមិវ នន្ទនេ ។
 តិណិ ឧប្បលជាតានិ តស្មី សរសិ ព្រាហ្មណ
 វិចិត្រនិលានេកានិ សេតាលោហិតកានិ ច ។

(៣១៧) ខោមាវ តត្ថ បទុមា សេតសោកន្តិយេហិ ច

កលម្ពកេហិ សញ្ញន្តោ មុចលន្តោ នាម សោសរោ ។
 អថេត្ថ បទុមា ដុល្លា អបរិយញ្ញាវ និស្សរេ
 តិម្ពា ហេមនិកា ដុល្លា ដណ្តតក្សា ឧបត្តរា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

មានផ្កាទន្ធប្រុះរោយរោយ ដេរដាសលើភូមិភាគ ជាទីត្រេកអរនៃ
 ចិត្ត ទាំងផ្លូវផែនដីក៏មានពណ៌ខៀវស្រងាត់ ដោយស្មៅចំពេញនៃ
 ឥតមានគុលីហុយក្នុងទីនោះឡើយ ។ ទាំងស្មៅសោតក៏មានពណ៌
 ដូចជាផ្កា-កន្លែក មានទុបមាស្មើដោយសម្បជ្ឈនៃសំឡី មិន
 ហួសអំពី៤ធ្លាប់ដោយជុំវិញ ។ មានស្វាយ ត្រីង ក្នុង ល្វាមានផ្លែ
 ទុំក្នុងទីទាប ព្រៃនោះសម្រាប់ញ៉ាំងតម្រេកឲ្យចំរើន ដោយពួកឈើ
 សម្រាប់បរិភោគ ។ ទឹកស្អាត មានភ្លើងក្រអូប មានសម្បុរប្រហែល
 គ្នានឹងពណ៌នៃកែវពែន កុះករដោយហ្វូងត្រី រមែងហូរទៅក្នុង
 ព្រៃនោះ ។ ក្នុងទីជិតនៃអាស្រមបទនោះ មានស្រះបោក្ខរណ៍
 ដ៏ដេរដាសដោយឈូកនឹងទុប្បលក្នុងភូមិភាគ ជាទីត្រេកអរនៃចិត្ត
 ដូចជាក្នុងនទ្ធនៃនៃពួកទេវតា ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ក្នុងស្រះនោះ
 សឹងឆ្ងកឆ្ងាស់ដោយទុប្បលជាតប័ (នេះ) គឺទុប្បលខៀវ ទុប្បល-ស
 នឹងទុប្បលក្រហម ។

(១១៧) ក្នុងស្រះនោះ (ស) ដូចជាសំពត់សម្បកឈើ ស្រះនោះ
 ឈ្មោះថាមុចលិន្ទស្រះ ដេរដាសដោយព្រលិតនឹងស្ពឺទាំងឡាយ
 ផង ដោយត្រកូនទាំងឡាយផង ។ មួយទៀត ពួកផ្កាឈូក
 ក្នុងស្រះនោះ រីកស្រស់ស្រាយ ឃើញហាក់ដូចជាគ្មានទីបំផុត ខ្លះក៏
 រីកក្នុងគម្រផ្លូវ ខ្លះរីកក្នុងហេមន្តផ្លូវ បិតនៅក្នុងទឹកត្រឹមដង្កង់ ។

មហាវិហារេ ទសមស្ស វេស្សន្តរាជានស្ស មហាវិស្សន្តា

សុរុក្ខំ សម្បវាយន្តំ វិចិត្រា បុប្ផសន្តតា
 ភមរា បុប្ផនន្ទេន សមនាមភិនាទិតា ។

[៣០៨] អថេត្ថំ ឧទកន្តស្ថំ វុត្តា តិដ្ឋន្តំ ព្រាហ្មណ
 កនិម្ពា ចាដលី ដុល្លា កោវិណ្ឌរា ច បុប្ផតា ។
 អង្កោលា កន្ធិការា ច ចារិដញ្ញា ច បុប្ផតា
 វារណា វយេនា វុត្តា មុចលីនមុគតោ សរំ ។
 សរីសា សេតចារិសា សាធុ វាយន្តំ បទ្ទកា
 ធិត្ថុណ្ណំ សរធិត្ថុណ្ណំ អសនា ថេត្ថំ បុប្ផតា ។
 បង្ករា ពហុលា សេលា សោភញ្ញនា ច បុប្ផតា
 តេត្ថកា កណិការា ច កណារេរា ច បុប្ផតា ។
 អដ្ឋេនា អដ្ឋកណា ច មហាជមា ច បុប្ផតា
 សម្បប្ផតតា តិដ្ឋន្តំ បដ្ឋេលន្តេ កុស្យកា ។
 សេតបណ្ណំ សត្តបណ្ណំ កនិលយោ កុស្យមរា
 ធនុត្តកាវប្បប្បហិ សីសចារិណានិ ច ។
 អច្ឆកា សិម្ពលីវុត្តា សលូតិយោ ច បុប្ផតា
 សេតកេរុតករិកា មិសិកោដ្ឋកុលារាវរា ។
 ធមារា វុត្តា វុឡា ច អកុដិលា ថេត្ថំ បុប្ផតា
 អស្សមិ ឧគតោ វេនិ អក្សតារំ សមនុតោ ។

មហានិបាត វេស្សន្តរដាតក ទី ១០ មហានិរុទ្ទតា

ផ្ទៃទឹកនោះសឹងវិចិត្រល្អ ដ៏ដេរដាសដោយផ្កា មានក្លិនក្រអូបឈ្ងុយ
 ឈ្ងប់បក់ផ្សាយទៅ ពួកមេឃុំកន្លង់ទ្រហឹងអធិកងជុំវិញព្រោះក្លិនផ្កា។
 (៣១៨) ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ មួយទៀត មានពួកដើមឈើ គឺក្នុង ប្រទៀននឹង
 រលួសផ្លូវ មានផ្ការីកស្ទុះស្ទាយ ដុះក្បែរមាត់ទឹកមុចលិទ្ធីស្រះនុ៎ះ ។
 មានទាំងដើមព្រួស ជន្ទុស ស្វាត ខ្នឹង មានផ្ការីក អមសងខាង
 មុចលិទ្ធីស្រះ ។ មានពួកជីវ្យោ ជីវៈស ឈូកត្រាញ់ គណ៍-ស
 គណ៍ខ្មៅ ឆ្នង់ បញ្ចេញផ្កា ក្បែរមុចលិទ្ធីស្រះនុ៎ះ មានក្លិនក្រអូប
 បក់ផ្សាយទៅ ។ មានពួកដើមសុក្រំ ដកពរ ពពូលថ្ម ម្រុំ មាន
 ផ្ការីក ពួកដើមកេតកៈ កណ៍ការ ច្បារទេស មានផ្ការីក ។ ពួក
 ថ្ងាន់-ស ថ្ងាន់ខ្មៅ ជន្លាត់ដែ មានផ្ការីក មានត្រួយរីកល្អ ដុះនៅ
 ប្រាលវន្ទាលដូចជាផ្កាចារ ។ ពួកដើមសត្យុ-ស សត្យុខ្មៅ ដើម
 ចេកមាស ដើមដកតាំ (ព្រៃនោះរុំរឿង) ដោយផ្កាទឹកដោះខ្លា
 នឹងគន្ធាផង ដោយផ្កាឆ្នង់ នឹងទន្ធាផង ។ ដើមដកខ័ម រកា
 អំពៅព្រៃ អង្គាសដី ក្រីស្នា គ្រញូង កោដ្ឋ-ស កោដ្ឋខ្មៅ មាន
 ផ្ការីក ។ ព្រឹក្សា(ទាំងនោះ) ទោះខ្ចី សឹងមានដើមដ៏ត្រង់ មាន
 ផ្ការីក ក្បែរមុចលិទ្ធីស្រះនុ៎ះ ដុះនៅទាំងសងខាងអាស្រម (ព័ន្ធព័ន្ធ)
 ជុំវិញរោងភ្លើង ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

(៣០៩) អថេត្ត ឧទិកន្តស្មី ពហ្វ ជាតា ដណ្ឌិជ្ជកា^(១)
 មុត្តតិយោ កកតិយោ សេវាលំ សីសកំ ពហ្វ ។^(២)
 ឧទ្ទាបវត្ថំ ឧល្លុជ្ឈតំ មត្តិកា ហិដ្ឋជាលិកា
 ទាសិមកកញ្ចកោ ចេត្ត ពហ្វ ជីវេ កលម្ពកា
 ឯឡម្ពកេហិ សញ្ញា រុក្ខា តិដ្ឋន្តំ ព្រាហ្មណ
 សត្តាហំ ជារិយមាណំ កន្ទោ តេសំ ន ជិដ្ឋតិ ។
 ឧកតោ សរញ្ច មុចលំន្តំ បុត្តា តិដ្ឋន្តំ ភាគសោ
 ឥន្ទិវេហិ សញ្ញំ វិនន្តមុចសោភតិ
 អឡមាសំ ជារិយមាណំ កន្ទោ តេសំ ន ជិដ្ឋតិ ។
 ជីលបុច្ឆសេតវរំ បុច្ឆតា តិវកក្កិកា
 កលេរុក្កេហិ^(៣) សញ្ញំ វិនន្តំ តុលសីហិ ច ។
 សម្មោទិតេវ កន្ទេន បុច្ឆសាទាហិ តំ វិនំ
 កមរា បុច្ឆកន្ទេន សមន្តាមភិណទិតា ។
 តិណិ កក្ការុជាតានិ^(៤) តស្មី សរសិ ព្រាហ្មណ
 កុម្មមត្តានិ ចេកានិ មុរមត្តានិ វា ឧកោ ។

១ ម ពហ្វ ជាតោ ធិណិជ្ជកោ ។ ២ ម, សេវាលសីសកា ពហ្វ ។ ៣ ទ.
 កន្ទេរុក្កេហិ ។ ៤ ម. កក្ការុជាតានិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ផាតក

(៣១៩) មួយទៀត មានទាំងស្លឹកគ្រៃ សណ្តែកបាយ សណ្តែករាជ-
 មាសជាច្រើន សារាយ នឹងកំពង់ពួយ ជាច្រើនដុះក្បែរមាត់ទឹកមុច-
 លិន្ទស្រះនុ៎ះ ។ (ទឹកនោះ) មានប្រាំងជាទំនប់ ត្រូវខ្យល់បក់មក
 រលកក៏ខ្លោយខ្លះឡើង មានពួកមេឃុំ យំដោយសំឡេងដ៏ពីរោះ
 ហើរធ្វៀលធ្លាត់ គុម្មលើមាន ម្នាក់ ស្វាស្លាប់ ស្វាធំ ក្នុងទីទំនាប
 ទៀបមុចលិន្ទស្រះនោះ មានត្រកូនជាច្រើន ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍
 ពួកព្រឹក្សាសឹងដ៏ដេរជាស ដោយពួកវាល្វិឈ្មោះ ឯឡម្នាក់ ដុះនៅ
 ភូមិរបស់ផ្កាទាំងនោះ នៃលេគទ្រទ្រង់អស់ ៧ ថ្ងៃ មិនទាន់
 បាត់ក្រអូបឡើយ ។ ពួកផ្កាដុះនៅ ក្នុងចំណែកទាំងពីរនៃមុចលិន្ទ
 ស្រះ ព្រៃនោះដ៏ដេរជាស ដោយពួកផ្កាលំបង់ ដ៏រុងរឿង ភូមិ
 របស់ផ្កាទាំងនោះ នៃលេគទ្រទ្រង់អស់កន្លះខែ ក៏មិនទាន់បាត់ក្រអូប
 ឡើយ ។ រីឯអញ្ជ័នខៀវ អញ្ជ័ន-ស អញ្ជ័នលឿង មានផ្ការីកស្កុះ
 ស្តាយ ព្រៃនោះដ៏ដេរជាសដោយម្លិះរួត ម្លិះលា ។ រីឯព្រៃនោះដូច
 ជា (ញ៉ាំងជនដែលមកដល់) ឲ្យរីករាយដោយភូមិផង ដោយមែក
 មានផ្កាទាំងឡាយផង ឯពួកកន្លង់មានសូរសព្ទហ្មឺងអឺងកងដុំវិញ
 ព្រោះភូមិផ្កា ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ក្នុងមុចលិន្ទស្រះនោះ មានពួក
 ត្រឡាចបីមុខ គឺមួយពួកផ្លែប៉ូនកុម ពីរពួកទៀតផ្លែប៉ូនសម្ភោរ ។

មហានិពាគេ ទសមស្ស វេស្សន្តរជាតកស្ស មហាវណ្ណតា

(៣២០) អថេត្តសាសនោ ពហុកោ បាទិយោហរិតាយុតោ ^(១)

អសី តាលាវ តិដ្ឋន្តិ ឆេដ្ឋា ឥន្ទីរា ពហុ ។

អន្នោជា សុរិយវល្លិ ច កាឡិយា ^(២) មជ្ជត្ថិយា

អសោកា មុនយន្តិ ច វល្លិកោ ខុទ្ទប្បិយោ ។

កោរណ្ណកា អនោជា ច ប្បិសា បាតមល្លិកា ^(៣)

រុក្ខមារុយ តិដ្ឋន្តិ ដុល្លា កីសុកវល្លិយោ ។

កដេវហា បវាសេន្តិ យោជិកា មជ្ជត្ថិយា

និលិយា សុមនា កណ្ហិ សោភតិ បទុមុត្តរោ ។

បាដលីសមុទ្ធកប្បាសី កណិកាវា ច ប្បិសា

ហេមជាលាវ ទិស្សន្តិ រុចិរា អត្ថិសិខុបមា ។

យានិ តានិ ច បុត្វានិ ថេលជាទុទកានិ ច

សព្វានិ តត្ថ ទិស្សន្តិ ឯវំ រម្មោ មហោទទិ ។

(៣២១) អថស្សោ ចោត្តរណិយា ពហុកា វារិតោចរា

រោហិតា នលបេសិដ្ឋន្តិ កុម្មិលា មករា សុស្វ ។

មជ្ជ ច មជ្ជលដ្ឋិ ច តាលីយា ^(៤) ច បិយដ្ឋកា

កុទ្ធា កុទ្ធមុដ្ឋា ច ^(៥) សត្តប្បិច្ឆា ^(៦) ច លោលុបា ។

១ ម. តារិយោ ។ ២ ម. កេឡិយា ។ ៣ ឧ. តាវវល្លិកា ។ ៤ ឧ. ម. តាលីសា ។

៥ ម. កុទ្ធមុដ្ឋា វុទ្ធមុដ្ឋា ។ ៦ ម. សេតបុញ្ញា ។

មហានិបាត វេស្សន្តរជាតក ទី ១០ មហាវិទវណ្ណសា

(៣២០) មួយទៀត មានស្រែដីច្រើន នឹងខ្ចីម-ស លាយដោយខ្ចីមក្រហម
 ជាច្រើន ដើមរកាទាំងឡាយ ដុះនៅដូចជាដើមគោត មានទាំងពួក
 លំចង់ដីច្រើន ដែលគេតប្បក្កិច ដុះនៅក្បែរមុចលិទ្ធស្រះនុះ ។ មាន
 វល្លិម្លិះភ្នំ ម្លិះលា ភ្នំពាក់ ឈើឯម ពួកអសោកព្រឹក្ស នឹងដើមទៀន
 ព្រៃ ល្អៅ វល្លិវណ្ណាទាំង ។ ស្មៅកន្ទុយដំរី រនោងព្រៃ ដើមខ្ចីម ដើម
 ម្លិះសឹងដ៏មានផ្ការីកស្កុះស្កាយ វល្លិចារ មានផ្ការីក ដុះព័ទ្ធព័ន្ធដើម
 ឈើ ។ ពួកឈើនាងនួន មៀនព្រៃ យុថា មានភ្នំដូចជាទឹកឃ្មុំ
 ម្លិះវល្លិ ម្លិះប្រក្រតី ច្បា បទុមុត្តរព្រឹក្ស សឹងដ៏រុងរឿងល្អ ។ ពួកច្រ-
 នៀង កប្បាសសមុទ្រ កណិការសឹងដ៏មានផ្ការីកស្កុះស្កាយ ប្រាកដ
 ដូចជាបណ្តាញមាស សឹងដ៏រុងរឿងល្អ ដូចជាអណ្តាតភ្លើង ។ ពួក
 ផ្កាណា កើតលើគោកនឹងកើតក្នុងទឹក ពួកផ្កាទាំងអស់នោះ ប្រា-
 កដកដមុចលិទ្ធស្រះនោះ មុចលិទ្ធស្រះទ្រទ្រង់ទឹកច្រើន គួរឲ្យ
 ត្រេកអរ យ៉ាងនេះឯង ។

(៣២១) មួយទៀត ក្នុងស្រះបោក្ខរណីនោះ មានពួកសត្វដែល
 ត្រាច់ទៅក្នុងទឹក ជាច្រើន គឺត្រីត្រីន ត្រីរស័ ត្រីអណ្តែង
 ក្រពើ មករ ឆ្កាម ។ មានទាំងផ្លិតឃ្មុំ ឈើឯម ធ្វាពូ ប្រយង្គ
 ស្មៅក្រវាញជ្រូក ស្មៅមាត់ភ្នែក ដើមសត្តបុស្ស សម្បុរវល្លិ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

សុរាភិមនុស្សតត្ថវា ^(១) ពហុកា តុន្តវល្លិយោ ^(២)

បទ្កិកា ឆារា កោដ្ឋា ឈាមកា ច ហរេណុកា ។

ហលិទ្កិកា កន្ធុសេសា ហរិវេរា ច តុត្ថុលា

វិភេទិកា ចោរកោដ្ឋា កប្បវា ច កលិដ្ឋិកា ។

(៣ ២២) អថេត្ថ សីហា ព្យគ្សា ច បុរិសាលូ ច ហត្ថិយោ

ឯណេយ្យា បសទា ចេវ វេហិតា សរកា មិតា ។

កោដ្ឋសុណា សុណោបិ ច តុលិយា នន្ទ្រសង្ខិកា

ចាមរិ ចលនី លង្កិ ឈាបិតា មគ្គដា បិទុ ។

កក្កដា កតមាយា ច ឥក្កា តោណាសិវា ពហុ

ឧត្តា វាហា នកុលា កាឡិកេត្ថ ពហុតសោ ។

មហិសា សោណា សិតាលា ចប្បកា ច សមន្តតោ

អាគុត្តា បចលាកា ច ចិត្រកា ចាបិ ទីបិយោ ។

បេលកា ចវិយាសាទា សីហា កោតនិសាតកា

អដ្ឋនាទា ច មោរា ច កស្សវា ច តុត្ថុដ្ឋកា ។

ចង្កោរ តុត្ថុដា ឆារា អត្ថាមញ្ញំ បកោដិដោ

ពកា ពលាកា នដ្ឋិហា ទិដ្ឋិកា កោញាវិទិកា

១ ឧ. សុរាភិ ច ព្រា តត្ថវា ។ ម. សុរាភិមនុស្សតត្ថវា ។ ២ ឧ. តុន្តវល្លិយោ ។ ម. តុន្តវល្លិយោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

ដើមពុំសែន ដើមបុសសាមសិប ក្រីស្មា វល្លិជណ្ឌីវស្វា ឈូកត្រាញ់
ក្រវ៉ាន់ កោដ្ឋ ព្រហ្មត បាយមាត ។ ពួកទៀត ហរតាន យ៉ាង
ណា ហិរេវត្រឹក ត្រើល សម្មតិភេទក៍ ប្រោស កប្បរ រង្គក្រហម ។

(៣២២) មួយទៀត ក្បែរស្រះបោក្ខរណីនោះ មានពួករាជសីហ៍
ខ្លាធំ យក្ខិនី មានមុខដូចជាមុខមេសេះ ដំរី ព្រាយ ស្វាន រមាំង
សរកម្រិត ។ ហ្វូងចចក ទន្សាយ ធ្លាបា ឆ្អែត្រ មានសម្បុរ
ដូចជាផ្កាបុស ចាមរី ទោច ឈូស ស្វាព្រាម ស្វាក្រិស
ស្វាខោល ។ ទន្សៀង ខ្លាំង ខ្លាញ់ គោត្រ ជាច្រើន ហ្វូងរមាស
ជ្រូកត្រ ស្លា កង្កែប ដោយច្រើន ក្បែរមុចលិន្ទស្រះនេះ ។ មាន
ទាំងហ្វូងក្របី ឆ្អែត្រ ចចក មានស្លាប់ឬស្លឹងព័ន្ធព័ន្ធជុំវិញអាស្រម
បទ ទន្សៀង បចលាកម្រិត វិចិត្តម្រិត ខ្លាដំបង ។ ហ្វូងទន្សាយ ត្នាត
កេសរសីហៈ កោកនិសាតកម្រិត សរកៈ ក្បោក ក្បាន អាអុតភ្លើង ។
ពួកមាន់ទឹក មានព្រៃ ដំរី ស្រែកយំឆ្លើយឆ្លងរកគ្នាទៅវិញទៅមក
ពួកកុកសាប កុកក្រក បោលតោក ត្រដេវិច ក្រៀល រនាល ។

មហានិពាគេ ទសមស្ស វេស្សន្តរជានិកស្ស មហានិវត្តនា

ព្យក្សន្នសាលោហាបិដ្ឋា ចប្បកា ដីវដីវកា
 កបិញ្ញាវា ភិក្ខុវាយោ កុលាវា បដិកុដ្ឋកា ។
 មណ្ឌលកា ចេលកេឡី^(១) កណ្តុភិក្ខុវាយោ
 ចេលាវកា បិដ្ឋុលាយោ តោជកា អង្គហេតុកា ។
 ករវិកា ច សត្តា ច ឱហ្មជ្ជាវា ច កុក្កហា
 នានាទិដកណា កិណ្ឌិ នានាសវនិក្ខដិកំ ។

[៣២៣] អថេត្ថ សកុណាសន្តិ^(២) ដលកា មញ្ញកា ណិកា
 មោទន្តិ សហ ភវិយាហិ អញ្ញមញ្ញំ បក្ខដិវោ ។
 អថេត្ថ សកុណាសន្តិ ទិដា មញ្ញស្សវាសិតា
 សេតកុក្កុដា កទ្រក្កា អណ្ណាជា ចិត្របេត្តណា ។
 អថេត្ថ សកុណាសន្តិ ទិដា មញ្ញស្សវាសិតា
 សិខណ្ឌំ ដលកិវាហិ អញ្ញមញ្ញំ បក្ខដិវោ ។
 កុក្កុដ្ឋកា កុឡិវកា កោដ្ឋា មោត្តវសាតកា
 កាលវេយ្យា ពលីយក្កា កទ្រម្ហា សុវសាលិកា ។
 ហលិដ្ឋា លោហិតា សេតា អថេត្ថ ធន្យកា ពហុ
 វារណា ភិក្ខុវាជា ច កទ្រម្ហា សុវកោកិលា ។
 ឱក្កសា កុរុវា ហិសា អាជា បរិវេទន្តិកា
 បាតហិសា^(៣) អតិពលា ធន្យហា ដីវដីវកា ។

១ ទ. ចេតកេឡី ។ ឃ. ចេលកេឡី ។ ២ ឃ. សាលីកា ។ ៣ ឃ. ម. បាហិសា ។

មហានិបាត វេស្សន្តរដាតព ទី ១០ បហវិនិច្ឆ័យ

ពួកខ្មែរ ប្រមង់ ចង្អៀលខ្សែ ចាបស្រក ចាត ទេព ខ្វែក អាអូតៗ
ពួកចាតធំ ច្រវែង ក្រូច ទេព ចាបស្រក ចាបព្រៃ សាលិកា
កែវគោ គ្រលីងគ្រលោង ។ ពួកករវិកផង ត្រចៀកកាំផង មៀម
ផង អកផង (មុចលិន្ទស្រះនោះ) កុះករដោយហ្មង់បក្សីផ្សេងៗ ជា
ទីទ្រហឹងអធិកងដោយសំឡេងផ្សេងៗ ។

(៣២៣) មួយទៀត ក្បែរមុចលិន្ទស្រះនេះ⁺ មានសត្វស្វាបទាំងឡាយ
គឺពួកសាលិកាកែវ មានសម្លេងពីរោះ ស្រែកយំឆ្លើយឆ្លងរកគ្នាទៅ
វិញទៅមក រីករាយជាមួយនឹងញី (របស់ខ្លួន) ។ មួយទៀត
ក្បែរមុចលិន្ទស្រះនេះ⁺ មានពួកសត្វស្វាបកើតពីរផង មានសំឡេង
ពីរោះ មានរង្វង់ភ្នែកស មានភ្នែកល្អ កើតក្នុងពង មានស្វាបដ៏ចិត្រ។
មួយទៀត ក្បែរមុចលិន្ទស្រះនេះ⁺ មានពួកបក្សី មានសំឡេង
ពីរោះ គឺក្បូក មានក៏ខៀវ ស្រែកយំឆ្លើយឆ្លងគ្នាទៅវិញទៅមក ។
អាអូតភ្លើង មានព្រៃ កោដ្ឋបក្សីពញាក់ ត្រចៀកកាំសមុទ្រ ខ្មែរជ្រក
បក្សីប្ររឹក សេកនឹងសាលិកា ។ មួយទៀត ក្បែរមុចលិន្ទស្រះនេះ⁺
មានពួកហង្សច្រើន មានសម្បុរលឿង ក្រហម-ស សត្វហត្ថលិង្គ
សម្បុរត្រពាំង ប្ររឹក សេកនឹងតាវៅ ។ ពួកអង្កត់ខ្មៅ អង្កត់ស ហង្ស
រោង ក្លែងស្រាក ចាកហង្ស កុកគ្រោង បោលគោក ចាបស្រក ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

នាវេត្ថា វិហិសា	នាគវិកោ នដិច្ចវា
វាវណាភិវុទា វម្មា	ឧកោ កាលុបក្ខដិដោ ។
អថេត្ថ សក្កណា សង្ខ	នាបាវណ្ណា ពហូ ទិដា
មោទន្តិ សហ ភវិយាហិ	អពាមញ្ញំ បក្ខដិដោ ។
អថេត្ថ សក្កណា សង្ខ	នាបាវណ្ណា ពហូ ទិដា
សព្វេ មញ្ញំ និក្ខដន្តិ	មុច្ចលីន្ទមុកតោ សរំ ។
អថេត្ថ សក្កណា សង្ខ	ករវីកា នាម តេ ទិដា
មោទន្តិ សហ ភវិយាហិ	អពាមញ្ញំ បក្ខដិដោ ។
អថេត្ថ សក្កណា សង្ខ	ករវីកា នាម តេ ទិដា
សព្វេ មញ្ញំ និក្ខដន្តិ	មុច្ចលីន្ទមុកតោ សរំ ។
ឯណាយ្យាបសនាភិណ្ឌំ	នាគសំសេរីតំ វជំ
នាបាលតាហិ សញ្ញដំ	កុច្ចលីមិគសេរីតំ ។
អថេត្ថ សាមា ^(១) ពហុកា	និវារោ វរកោ ពហុ
សាលំ អកដ្ឋថាគោ វ	ឧត្ត តត្ថ អនប្បកោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

ហ្ន៎ត្រាប ត្រលែងវែក ចាក្រពាក ក្អែកទឹក វេរណបក្សី មាន
 សំឡេងគួរឲ្យត្រេកអរ ស្រែកយំហៅគ្នាក្នុងកាលទាំងពីរ គឺព្រឹកល្ងាច
 មួយទៀត ក្បែរមុចលិន្ទស្រះនុ៎ះ មានពួកសត្វស្លាបកើតពីរដង មាន
 សម្បុរផ្សេងៗជាច្រើន ស្រែកយំឆ្លើយឆ្លងគ្នាទៅវិញទៅមក រីករាយ
 ជាមួយនឹងញី ។ មួយទៀត ក្បែរមុចលិន្ទស្រះនុ៎ះ មានពួកសត្វ
 ស្លាបមានកំណើតពីរដង មានសម្បុរផ្សេងៗជាច្រើន សុទ្ធតែមាន
 សំឡេងពីរោះ ស្រែកសព្ទស៊ានគ្រង់ឆ្នេរទាំងសងខាងមុចលិន្ទស្រះ។
 មួយទៀត ក្បែរមុចលិន្ទស្រះនុ៎ះ មានពួកករិក សត្វទាំងនោះមាន
 កំណើតពីរដង រមែងស្រែកហៅគ្នា រីករាយជាមួយនឹងញី ។ មួយ
 ទៀត ក្បែរមុចលិន្ទស្រះនុ៎ះ មានពួកករិក សត្វទាំងនោះមាន
 កំណើតពីរដង សុទ្ធតែមានសំឡេងដ៏ពីរោះស្រែកសព្ទស៊ានគ្រង់ឆ្នេរ
 ទាំងសងខាងមុចលិន្ទស្រះ ។ ព្រៃ(ដិតស្រះបោក្ខរណីនោះ) ដែល
 ពួកដំរីអាស្រ័យនៅហើយ សឹងដំកុះករដោយព្រាយ ស្វាន ទាំងដេរ
 ជាសដោយពួកវាល្វិផ្សេងៗ ដែលពួកសត្វឈ្នួសអាស្រ័យនៅហើយ។
 មួយយ៉ាងទៀត ក្បែរមុចលិន្ទស្រះនុ៎ះ មានស្រងែច្រើន ស្តាយច្រើន
 ពោតច្រើន ស្រូវសាលីដុះឯង មិនបាច់មានអ្នកណាក្នុងរាស់ជា
 ឡើយ ទាំងអំពៅសោតក៏មានច្រើន ដុះក្បែរមុចលិន្ទស្រះនុ៎ះ ។

មហានិពាគេ វសមស្ស វេស្សន្តរាជកល្យ ពារកប្បំ

អយំ ឯកបដ្ឋំ ឯតំ ឧប្បំ កន្លតំ អស្សមិ

ឧប្បំ បិហាសំ អរតី តត្ថ បត្តោ ន វិន្ទតំ ។

យត្ថ វេស្សន្តរោ រាជា សហ ពុត្តេហិ សម្មតិ

ជាវេត្តោ ព្រាហ្មណ៍វណ្ណំ អាសនេត្ថា មសេត្ថាដំ

ចម្ពុរាសំ ធម្មា សេតិ ជាតវេដំ មមស្សតំ ។

[៣២៤] ឥទំ សុត្វា ព្រហ្មតន្តំ ឥសី កត្វា បទត្តិណំ

ឧទក្កចិត្តោ បក្កាមិ យត្ថ វេស្សន្តរោ អហំ ។

មហាវិនិច្ឆ័យ ។

[៣២៥] ឧដ្ឋេហិ ជាលំ បតិដ្ឋ ចោរាណំ វិយ ទិស្សតិ

ព្រាហ្មណំ វិយ បស្សមិ នដ្ឋិយោ មាភិក្កិរេ ។

[៣២៦] អហំ បិ តាត បស្សមិ យោ សោ ព្រហ្មាវ ទិស្សតិ

អដ្ឋិកោ វិយ អាយាតំ អតិថី នោ កវិស្សតំ ។

[៣២៧] កត្វិ ធុកោតោ កុសលំ កត្វិ កោតោ អនាមយំ

កត្វិ ឧញ្ចេន យាបេថ កត្វិ មូលដលា តហំ ។

មហានិបាត វេស្សន្តរដាតក ទី ១០ ទារកបញ្ចៈ

ផ្លូវដើរនេះចុះតែជើងមួយ បុគ្គលដើរទៅត្រង់អាស្រម ដល់ទៅ
ទីនោះហើយ ក៏មិនបានសម្រេក គំលាន នឹងសេចក្តីអផ្សុកឡើយ ។
ជាអាស្រមដែលព្រះបាទវេស្សន្តរគង់នៅ ព្រមទាំងព្រះរាជបុត្រ នឹង
ព្រះរាជទេវី ព្រះអង្គទ្រទ្រង់កេតបព្វជិតដ៏ប្រសើរ មានដំពាក់នឹង
វ៉ែកសម្រាប់បូជាភ្លើង នឹងសក់កណ្តាញ ទ្រង់ស្បែកខ្លា ផ្គុំផ្គាល់
ផែនដី នមស្ការភ្លើង ។

(៣២៤) (អភិសម្ពុទ្ធគាថា) ដូជកជាដៅពង្សនៃព្រហ្ម ពួកពាក្យនេះហើយ
ក៏ធ្វើប្រទក្សិណវស្សា មានចិត្តត្រេកអរ ក៏ដើរចេញទៅសំដៅទៅ
អាស្រម ដែលព្រះបាទវេស្សន្តរគង់នៅ ។

ចប់ មហាវិទ្យុនិកាយ ។

(៣២៥) ព្រះវេស្សន្តរ... ហែបាជាលី អ្នកចូរគ្រាកឈរឡើង (ដំណើរ
មករបស់ស្រី) ប្រាកដដូចជាដំណើរមកអំពីមុនៗ បិតាមើលទៅ
ឃើញដូចជាព្រាហ្មណ៍ សេចក្តីរីករាយ ក៏មកស្រោចស្រពលើបិតា។

(៣២៦) ជាលីកុមារ... បតិត្រព្រះវរបិតា ខ្ញុំមើលមើលទៅ ឃើញប្រាកដ
ដូចជាព្រាហ្មណ៍ ដូចជាមានអ្នកដំណើរមក នឹងជាក្ស័យរបស់យើង។

(៣២៧) (ដូជក...) ព្រះអង្គបានសេចក្តីសុខសប្បាយទេ ព្រះអង្គមិន
មានពេលវេលាធម្ម ព្រះអង្គចិញ្ចឹមជីវិត ដោយការស្វែងរក
(ស្រួល) ទេ មើមឈើ នឹងផ្លែឈើ មានច្រើនឬ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

កត្តិ ខុំសា មកសា ច អប្បមេវ សិរីសទា

វនេ វាឡមិត្តាកំណ្ហោ កត្តិ ហីសា ន វិជ្ជតិ ។

(៣២៨) កុសលញ្ចោវោ ព្រហ្ម អថា ព្រហ្ម អនាមយំ

អថា ឧញ្ញេន យាបេម អថា មូលដលា ពហូ ។

អថា ខុំសា មកសា ច អប្បមេវ សិរីសទា

វនេ វាឡមិត្តាកំណ្ហោ ហីសា មយ្ហំ ន វិជ្ជតិ ។

សត្តោ មាសេ វសតិ អរោ ជីវិសោ កំណំ

ឥទិមំ បឋមំ បស្សមិ ព្រហ្មណំ នេវណ្ណំ

អាទាយ វេឡុវំ ទណ្ឌំ អត្ថហត្ថំ កមណ្ឌលុំ ។

ស្វាគតន្តេ មហាព្រហ្ម អថា តេ អនុរកតំ

អន្តោ បរិបេ ភន្តន្តេ ទានេ បក្ខាលយស្ស តេ ។

តិណ្ហាកាណិ បិយាលាណិ មជ្ជកេ កាសមារិយោ

ដលាណិ ឧទ្ធកប្បាណិ ភុញ ព្រហ្ម វរំ វរំ ។

ឥទិមំ ទាណិយំ សីតំ អាកតំ តិវិកត្តោ

តតោ បិវេ មហាព្រហ្ម សចេ ភ្នំ អភិកេដ្ឋសិ ។

អថ ភ្នំ កេន វណ្ណេន កេន វា បនេ ហេតុនា

អនុប្បតោ ព្រហ្មរោ តំ មេ អក្ខាហំ បុត្តតោ ។

ឧត្តរត្ថម ឧទ្ធករនិកាយ ជាតក

ពួករេបាម មូស ពស់មានតិចទេ ក្នុងព្រៃក្នុងក្រុងដោយម្រឹគយង់
យង់ មិនមានការបៀតបៀនព្រះអង្គទេ ។

(៣២៨) (ព្រះពោធិសត្វ...) ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ យើងបានសេចក្តីសុខ
សប្បាយទេ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ មួយទៀត យើងមិនមានពេលពេល
ទេ យើងចិញ្ចឹមជីវិតដោយការស្វែងរកស្រួលទេ ទាំងមើមឈើនឹង
ផ្លែឈើ ក៏មានច្រើនដែរ ។ មួយវិញទៀត ពួករេបាម មូស ពស់
ក៏មានតិចទេ ក្នុងព្រៃក្នុងក្រុង ដោយម្រឹគយង់យង់ មិនមានការ
បៀតបៀនយើងទេ ។ យើងនៅក្នុងព្រៃអស់៧ ខែហើយ រស់នៅ
ទាំងទុក្ខសោក ទើបតែនឹងបានឃើញព្រាហ្មណ៍ឯងជាដំបូង មានកេង
ង័ប្រសើរ កាន់ឈើច្រត់ មានសម្បុរដូចផ្លែក្តៅទុំ មានវែកសម្រាប់
បូជាភ្លើងនឹងកុណី ។ ហែមហាព្រាហ្មណ៍ អ្នកមកល្អហើយ
មួយទៀត អ្នកមិនមែនមកអាក្រក់ទេ អ្នកចូរចូលមកខាងក្នុង សេចក្តី
ចំរើន(ចូរមាន)ដល់អ្នក អ្នកចូរលាងជើងរបស់អ្នក ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍
អ្នកចូរបរិភោគផ្លែឈើដ៏ឆ្ងាញ់ពិសាដូចទឹកឃ្មុំ គឺផ្លែទន្ធាប់ ផ្លែឆ្រើង
ផ្លែមាក់ប្រាង ផ្លែមាក់ដោក ។ ទឹកដ៏ត្រជាក់នេះឯង ដែលដងមកអំពី
ជ្រោះភ្នំ ម្ចាស់មហាព្រាហ្មណ៍ បើអ្នកប្រាថ្នាចង់ផឹក ចូរដងយកអំពី
រោងទឹកនោះហើយផឹកចុះ ។ អ្នកមកដល់ព្រៃដោយហេតុដូចម្តេច
ដោយបង្ខំដូចម្តេច យើងសួរហើយ អ្នកចូរប្រាប់ហេតុនោះ ។

មហានិពាគេ វសមស្ស វេស្សន្តរាជានស្ស ទារាបព្វំ

(៣២៩) យថា វាវិសោ ឫកេ សព្វកាលំ ន ជ័យតិ

ឯវុទ្ធិំ យាចិត្តាគញ្ញំ ឫត្តេ មេ ទេហិ យាចិត្តោ

(៣៣០) ទទាមិ នវិកម្យាមិ ឥស្សរេ នយ ព្រាហ្មណ

ចាតោ គតា វាជបុត្តំ សាយំ ឧញ្ញោតោ ឯហិតំ^(១)

ឯកវត្តំ វសិត្វាន ចាតោ កច្ចសិ ព្រាហ្មណ។

តស្សាញ្ញោតោ ឧបក្សតេ អថ នេ មាលរិទេ

ឯកវត្តំ វសិត្វាន ចាតោ កច្ចសិ ព្រាហ្មណ។

នាណបុប្ផេហិ សញ្ញេ នាណគន្ធូហិ ភូសិតេ

នាណម្ពលដលា កិណ្ណោ កច្ចស្វាទាយ ព្រាហ្មណ។

(៣៣១) ន វាសមគិរេចាមិ កមនំ មយ្ហិមិ វុច្ចតិ

អន្តរាយោមិ មេ អស្ស កច្ចញ្ញោវ វាសេសក ។

មហានិបាត វេស្សន្តរដាតក ទី ១០ ទារកបព្វៈ

(៣២៩) (ជូជក...) ផ្លូវទឹក (មានទន្លេនឹងស្ទឹងជាដើម) ដ៏ពេញប្រៀប
មិនចេះអស់ទៅសព្វកាល យ៉ាងណាមិញ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមកដើម្បី
សូមទានព្រះអង្គ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំសូមហើយ សូមប្រទានព្រះរាជ-
បុត្រទាំងពីរ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

(៣៣០) (ព្រះមហាសត្វ...) ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ យើងឲ្យ យើងមិនរញ្ជក
ទេ អ្នកជាម្ចាស់ (នៃពួកបុត្ររបស់យើង) ចូរនាំយកទៅចុះ រាជ-
បុត្រី (ជាមាតានៃបុត្រទាំងពីរនេះ⁺) បានចេញទៅរកផលានុផល
អំពីព្រឹក នាងនឹងត្រឡប់មកអំពីការស្វែងរកក្នុងវេលាល្ងាច ម្ចាស់
ព្រាហ្មណ៍ អ្នកចូរឈប់សម្រាកបានមួយយប់សិន លុះព្រឹកឡើង
សឹមទៅចុះ ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ អ្នកឈប់សម្រាកបានមួយយប់ លុះ
ព្រឹកឡើង (សឹមនាំយក) កុមារទាំងពីរនោះ ដែលមាតានោះផុស
ក្បាលហើយ ប្រដាប់ដោយផ្កាកម្រង ហើយទៅចុះ ។ ម្ចាស់
ព្រាហ្មណ៍ អ្នកចូរនាំយក (កុមារទាំងពីរនោះ) ដែលពាក់ដោយផ្កា
ផ្សេងៗ ស្ពិតស្ពាងដោយគ្រឿងក្រអូបផ្សេងៗ សម្បូណ៌ដោយ
មើមឈើនឹងផ្លែឈើផ្សេងៗ ហើយទៅចុះ ។

(៣៣១) (ជូជក...) បពិត្រព្រះអង្គប្រសើរក្នុងរថ ទូលព្រះបង្គំ មិន
គាប់ចិត្តនឹងការនៅទេ គាប់ចិត្តតែនឹងការទៅ ក្រែងអន្តរាយមាន
ដល់ទូលព្រះបង្គំ ឯទូលព្រះបង្គំ នឹងទៅ ខានពុំបាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

ន ហេតា យាចយោគី នំ អន្តរាយស្ស ការិយា

ឥត្ថិកា មន្តំ ជានន្តំ សត្វំ កណ្ណាន្តំ វាមតោ ។

សទ្ធាយ នានំ ទទតោ មា សមទត្ថំ មាតរំ

អន្តរាយំបិ សា កយិវា កង្ខេពោ វដេសក ។

អាមន្តយស្ស តេ បុត្តេ មា តេ មាតរមន្តស្មំ

សទ្ធាយ នានំ ទទតោ ឯវំ បុត្តំ បវឡតិ ។

អាមន្តយស្ស តេ បុត្តេ មា តេ មាតរមន្តស្មំ

មាទិសស្ស ធនំ ទត្វា វជ សត្តំ កមស្សសិ ។

[៣៣២] សចេត្តិនិច្ឆេសេ ទដ្ឋំ មម ករិយំ បតិព្វតំ

អយ្យកស្សបំមេ នេហិ ជាលី កណ្ណានិទំ តុកោ ។

ឥមេ កុមារេ ទិស្វាន មញ្ញុកេ បិយកាលិនេ

បតិតោ សុមហេវិតោ ពហំ ទស្សតិ តេ ធនំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

ធម្មតាពួកស្រីនេះមិនមែនជាអ្នកគួរដល់សូមទេ តែងធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ
 ពួកស្រីមែនចេះកិច្ចកលមាយា តែងកាន់យកកិច្ចការទាំងពួង ដោយ
 ខាងឆ្វេង ។ បពិត្រព្រះអង្គប្រសើរក្នុងរថ កាលបើព្រះអង្គប្រទាន
 ដោយសទ្ធា សូមកុំឱ្យ (ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ) ច្នៃបង្កើនព្រះមាតា (របស់
 កុមារទាំងនោះឡើយ) ក្រែងព្រះនាងនោះ ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ទូល
 ព្រះបង្គំនឹងទៅ ខានពុំបាន ។ សូមព្រះអង្គត្រាស់ហៅបុត្រទាំង
 គូរបស់ព្រះអង្គមក កុំឱ្យបុត្រទាំងនោះបានឃើញព្រះមាតាឡើយ
 កាលបើព្រះអង្គប្រទាន ដោយសទ្ធា បុណ្យតែងចំរើនលូតលាស់
 យ៉ាងនេះ ។ សូមព្រះអង្គត្រាស់ហៅបុត្រទាំងគូរបស់ព្រះអង្គមក
 កុំឱ្យបុត្រទាំងនោះបានឃើញព្រះមាតាឡើយ បពិត្រព្រះរាជា លុះ
 ព្រះអង្គប្រទានព្រះរាជទ្រព្យ ដល់បុគ្គលប្រាកដដូចជាខ្ញុំហើយ ព្រះ
 អង្គនឹងយាងទៅកាន់ឋានសួគ៌ ។

(៣៣២) ព្រះវេស្សន្តរ...) បើអ្នកមិនប្រាថ្នាចង់ច្នៃបង្កើនភរិយារបស់យើង
 ដែលជាស្រ្តីមានវត្ថុក្នុងស្វាមីទេ អ្នកចូរឱ្យកុមារទាំងពីរ គឺជាលីនីង
 កណ្តាជិនានេះ ដល់ព្រះអយ្យកោចុះ ។ ព្រះអយ្យកោនោះ ទ្រង់
 ទតឃើញកុមារទាំងនេះ ដែលមានសំដីពីរោះ និយាយពាក្យជាទី
 ស្រឡាញ់ហើយ ទ្រង់សប្បាយរីករាយត្រេកអរ នឹងប្រទានទ្រព្យ
 ច្រើនដល់អ្នក ។

មហានិពាគេ ទសមស្ស វេស្សន្តរជាតកស្ស ការរក្ស

[៣៣៣] អច្ឆេទនស្ស កាយាមិ រាជបុត្ត សុណោហិ មេ

រាជទណ្ឌាយ មំ ទដ្ឋា វិក្កិលោយ្យ ហនេយ្យ វា

និដ្ឋោ ធនញ្ច នាសេ ច ការយ្ហស្ស ព្រហ្មតន្តយា។

[៣៣៤] ឥមេ កុមារេ ទិស្វាន មញ្ញកេ បិយភាលិនេ

ធម្មេ បិតោ មហារាជា សិរីនិ រដ្ឋវឌ្ឍនោ

នុទ្ធា បិតសោមនស្សំ តហំ ទស្សតិ តេ ធនំ ។

[៣៣៥] ធាហន្តិបំ កវិស្សាមិ យំ មំ ភំ អនុសាសសំ

នារកេវ អហំ នេស្សំ ព្រាហ្មណិយា បរិចារិកេ។

[៣៣៦] តតោ កុមារា ព្យត្តិតា សុត្វា លុទ្ធស្ស ភាសិតំ

តេន តេន បដាវីសុ ជាលី កណ្ណាជីនា ចុកោ។

[៣៣៧] ឯហំ តាត បិយបុត្ត បូរេន មម ចារមី

ហនយំ មេតិសិក្ខោន ករោន វចនំ មម ។

មហានិពាគ វេស្សន្តរដាតក ទី ១០ ទារកបុព្វៈ

(៣៣៣) (ជូជក...) បពិត្រព្រះរាជបុត្រ សូមព្រះអង្គទ្រង់ព្រះសណ្តាប់
(ពាក្យ) របស់ទូលព្រះបង្គំ ទូលព្រះបង្គំខ្លាចក្រែងព្រះអយ្យកោ
ដណ្តើមយក (ព្រះរាជកុមារ) ព្រះអយ្យកោនឹងប្រទានទូលព្រះបង្គំ
(ដល់ពួកអាមាត្យ) ដើម្បីព្រះរាជទណ្ឌ ឬលក់តិន័យ ពុំនោះសោត
នឹងសំឡាប់ពុំបាន ទូលព្រះបង្គំមុខនឹងដាច់ចាកទ្រព្យផង ចាក
ពួកទាសៈផង ត្រូវនាងព្រាហ្មណ៍តិះដៀលផង ។

(៣៣៤) (ព្រះវេស្សន្តរ...) ព្រះមហារាជទ្រង់បិតនៅក្នុងធម៌ ញ៉ាំង
ពួកអ្នកសិរិរាស្ត្រឲ្យចម្រើន ទ្រង់ទតឃើញកុមារទាំងនេះ ដែល
មានសំដីពិរោះ និយាយពាក្យជាទីស្រឡាញ់ ទ្រង់បានប្រតិទិន
សោមនស្ស នឹងព្រះរាជទានព្រះរាជទ្រព្យជាច្រើនដល់អ្នក ។

(៣៣៥) (ជូជក...) ទូលព្រះបង្គំមិនធ្វើតាមព្រះបន្ទូលដែលទ្រង់បង្គាប់នោះ
ទេ ទូលព្រះបង្គំសូមនាំយកទារកទាំងពីរទៅឲ្យបម្រើនាងព្រាហ្មណ៍ ។

(៣៣៦) (អភិសមុទតថា) លំដាប់នោះ ព្រះរាជកុមារទាំងពីរ គឺជាលី
នឹងកណ្តាដិនា លុះពួសំដីព្រាហ្មណ៍ឈ្លានពានហើយ ក៏ភក់ស្អុត
នាំគ្នាស្ទុះរត់ទៅតាមទីនោះ ។ ។

(៣៣៧) (ព្រះមហាសត្វ...) ហែបា ជាកូនស្នូនសំឡាញ់ កូនចូរ
មកអោយ ចូរចំពេញបារមី របស់បិតា កូនចូរស្រោចស្រប
ហ្វឺយ របស់បិតា កូនចូរធ្វើតាមពាក្យ របស់បិតា ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ដាធកំ

យាននាវាវេ មេ ហោថ អចលា ភវសាគរេ

ជាតិចារិ តវិស្សមិ សន្តារស្សំ សនេវកំ ។

ឯហិ អម្ព មិយា ជីតា មិយា មេ នានចារមិ

ហនិយំ មេភិសិញ្ចេថ កកោថ វេចនំ មម ។

យាននាវាវេ មេ ហោថ អចលា ភវសាគរេ

ជាតិចារិ តវិស្សមិ ឧទ្ធពិស្សំ សនេវកំ ។

(៣៣៨)តតោ កុមារេ អាទាយ ជាលី កល្យាណជំនំ ចុកោ

ព្រាហ្មណស្ស អនា នានំ សិរីនំ វជ្ជវឌ្ឍនោ ។

តតោ កុមារេ អាទាយ ជាលី កល្យាណជំនំ ចុកោ

ព្រាហ្មណស្ស អនា ចិត្តោ បុត្តតោ នានមុត្តមំ ។

តនាសិ យំ ភីសនកំ តនាសិ លោមហិសនំ

យំ កុមារេ បទិន្នម្ហំ មេននំ សមគម្ពថ ។

តនាសិ យំ ភីសនកំ តនាសិ លោមហិសនំ

យំ បញ្ចលិតតោ វជា កុមារេ សុខវច្ឆិតោ

ព្រាហ្មណស្ស អនា ហេនំ សិរីនំ វជ្ជវឌ្ឍនោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

កូនចូរដូចជាយាននាវា របស់បិតា ឲ្យនឹងថ្កល់ក្នុងសាគរគីកត
 បិតានឹងឆ្លងចាកត្រើយគឺជាតិ នឹងចម្លងមនុស្ស ព្រមទាំងទៅតា
 (ទៅកាន់ត្រើយ គឺព្រះនិព្វាន) ។ ហេតុតាស្ដេសំឡាញ់(ឥតុក)
 នាងចូរមក ព្រោះទានបារមី ជាសំឡាញ់របស់បិតា នាងចូរ
 ស្រោចស្រប់ហ្វឺយ របស់បិតា ចូរធ្វើតាមពាក្យ របស់បិតា ។
 នាងចូរដូចជាយាននាវា របស់បិតា ឲ្យនឹងថ្កល់ក្នុងសាគរគីកត បិតា
 នឹងឆ្លងចាកត្រើយគឺជាតិ នឹងចម្លងពួកមនុស្សព្រមទាំងទៅតា ។

[៣៣៨] (អភិសម្ពុទ្ធគាថា) លំដាប់នោះ ព្រះបរមពោធិសត្វញ្ញាំងពួកអ្នក
 សិរិកស្រ្តឲ្យចំរើន ទ្រង់នាំយកកុមារទាំងពីរ គឺជាលីនឹងកណ្តាជិនា
 ហើយទ្រង់ប្រទានដល់ព្រាហ្មណ៍ ។ ក្នុងលំដាប់នោះ ព្រះរាជា
 ទ្រង់មានព្រះហ្វឺយរីករាយនាំយកកុមារទាំងពីរ គឺជាលីនឹងកណ្តា-
 ជិនា ជាបុត្រឲ្យជាទានដ៏ទុក្ខមដល់ព្រាហ្មណ៍ ។ ហេតុដែលគួរឲ្យ
 ស្ងប់ស្ង័ន ក៏កើតមានក្នុងកាលនោះ សេចក្ដីព្រឺព្រួចរោម ក៏កើតមាន
 ក្នុងកាលនោះ កាលដែលព្រះរាជាបានប្រទានកុមារទាំងពីរហើយ
 ផែនដីក៏កំរើកញាប់ញ័រ ។ ហេតុដែលគួរឲ្យស្ងប់ស្ង័នក៏កើតមាន
 ក្នុងកាលនោះ សេចក្ដីព្រឺព្រួចរោម ក៏កើតមានក្នុងកាលនោះ ព្រោះ
 ព្រះរាជា ញ្ញាំងពួកអ្នកសិរិកស្រ្តឲ្យចំរើន ទ្រង់ផ្ដល់អញ្ញាល័យបានប្រទាន
 កុមារទាំងពីរ ដ៏ចំរើនដោយសេចក្ដីសុខ ឲ្យជាទានដល់ព្រាហ្មណ៍។

មហានិបាតេ ទសមស្ស វេស្សន្តរាជានុស្ស ទារមញ្ញំ

(៣៣៩) តតោសោត្រាហ្មណោ លុទ្ធោ លតំ នន្តេហំនិដ្ឋិយ

លតាយ ហត្ថេ ពន្ធិត្វា លតាយ អនុមជ្ឈេ ។

តតោសោ វជ្ជមាទាយ និស្សាញាទាយ ព្រាហ្មណោ

អាគោជយន្តោ តេ នេតិ សិរិវាជស្ស បេត្វតោ ។

(៣៤០) តតោ កុមារា បក្កាម្មំ ព្រាហ្មណស្ស បមុញ្ចិយ

អស្សុប្បណ្ណហំ នេត្តេហំ បិទំ សោ ឧទិត្តតិ ។

វេទមស្សតបត្តិវំ បិទុ ចាទានំ វន្តតិ

បិទុ ចាទានំ វន្តិត្វា ឥទំ វេទមព្រិវំ ។

អម្ហា ច តាត និក្ខន្តា ត្វត្វា នោ តាត និស្សសិ

យាវ អម្ហិបិ បស្សេម អថ នោ តាត និស្សសិ ។

អម្ហា ច តាត និក្ខន្តា ត្វត្វា នោ តាត និស្សសិ

មា នោ ត្វំ តាត អទទា យាវ អម្ហិបិ ឯតិ នោ ។

តទាយំ ព្រាហ្មណោ កាមិ វិក្កីណាតុ ហនាតុ វា

ពលន្តីចានោ អន្ធនចោ អថា ឧតទ្ធិបិណ្ឌិកោ

មហានិព្វាន វេស្សន្តរដាតក ទី ១០ ទារកបញ្ចៈ

- (៣៣៩) លំដាប់នោះ ព្រាហ្មណ៍ ជាអ្នកល្មោកនោះ បានទាំកាត់វល្លិ
 ដោយធ្មេញទាំងឡាយ ហើយចង់ដៃទាំងឡាយដោយវល្លិ ហើយ
 យកវល្លិវាយបណ្តើរ ។ លំដាប់តពីនោះមក ព្រាហ្មណ៍នោះ កាន់
 ខ្សែផង កាន់ឈើច្រត់ផង វាយកុមារទាំងពីរនោះ នាំបណ្តើរទៅ
 (ក្នុងទី) ចំពោះព្រះភ័ក្ត្រនៃព្រះបាទសិរី (វេស្សន្តរ) ។
- (៣៤០) ក្នុងកាលដែលព្រាហ្មណ៍នាំទៅនោះ កុមារទាំងពីរបានបូតរួច
 (អំពីចំណង) នៃព្រាហ្មណ៍ ហើយរត់ចៀសចេញទៅ កុមារនោះ
 មាននេត្រាទាំងពីរដ៏ពោរពេញដោយទឹកភ្នែក ងើបមើលព្រះបិតា ។
 កុមារក៏ញាប់ញ័រចម្របដូចជាស្លឹកពោធិ៍ ថ្វាយបង្គំព្រះបាទទាំងគូ
 របស់ព្រះបិតា លុះថ្វាយបង្គំព្រះបាទទាំងគូ របស់ព្រះបិតាហើយ
 បានពោលពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះបិតា ព្រះមាតាចេញទៅព្រៃ
 ហើយ បពិត្រព្រះបិតា ឯព្រះអង្គប្រទានយើងខ្ញុំ បពិត្រព្រះបិតា ចាំ
 យើងខ្ញុំចូលនឹងព្រះមាតាសិន សឹមព្រះអង្គប្រទានយើងខ្ញុំ ។ បពិត្រ
 ព្រះបិតា ព្រះមាតាចេញទៅព្រៃហើយ បពិត្រព្រះបិតា ឯព្រះអង្គ
 ប្រទានយើងខ្ញុំ បពិត្រព្រះបិតា ព្រះអង្គកុំភាលប្រទានយើងខ្ញុំឡើយ
 រង់ចាំព្រះមាតារបស់យើងខ្ញុំត្រឡប់មកសិន ។ ក្នុងពេលនោះព្រាហ្ម-
 ណ៍នេះ ចង់លក់ឬចង់សំឡាប់ក៏តាមប្រាថ្នាចុះ (ដូនព្រាហ្មណ៍
 នេះ) មានជើងត្រឡាត ក្រចកស្អុយ មួយទៀត មានដុំសាច់យូរយារ

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

ដំយោត្តរេដ្ឋោ ចបលោ កឡានោ ភក្កនាសកោ ។

តុប្បោទេវោ ភក្កបិដ្ឋំ អថោ វិសមចក្កកោ

លោហាមស្សហវិតកេសោ វលំនិភិលកាហតោ ។

មិដ្ឋលោ ច វិនតោ ច វិកដោ ច ព្រហ្មា ខរោ

អជិតានិបិ សន្នន្ទោ អមនុស្សោ កយានកោ ។

មនុស្សោ ឧទាហ្ម យក្ខោ មិសលោហិតកោជិតោ

តាមា អវតាមាភក្ក ធនំ និ តាត យាចតិ ។

ដិយមាណា បិសាចេន កិដ្ឋំ តាត ឧទិត្តសិ

អស្មា នួន តេ ហធយំ អយសា ធន្យតន្តំ ។

យោ យោ តន្តេ ន ជាតាសិ ព្រាហ្មណេន ធនេសិទា

អន្ទាយិកេន ន លុប្បេន យោ យោ តាវេវ សុម្ពតិ ។

វិជេវ អន្តតំ កណ្ណា ន សាជាតាសិ តិស្សិត្តិ

មិគ្គវ វិសេសតា យុថា ហិទាវ កន្តតិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

បឋមមាត់ខាងលើវែង មានទឹកមាត់ហៀរចេញធ្មេញស្មើញ(ដូចខ្នាយ
 ជ្រូក) ច្រមុះបាក់ ។ មានពោះធំកំប៉ោង ខ្នងកោង ភ្នែកស្រលៀង
 ពុកមាត់ពុកចង្កាគ្រហម សក់ល្បឿង ស្បែកជ្រូងជ្រីវ រទេះដោយ
 អាចម៍រុយ ។ មានភ្នែកល្បឿនក្លាត (ដូចភ្នែកឆ្មា) ចង្កេះ ខ្នង ក វៀច
 សន្ធាក់ផ្អឹងលាន់ពូប្រសា ធំដំបង ឈ្មានពាន ទុកជាស្បែកដណ្តប់
 ស្បែកខ្លា ក៏ដូចជាអមនុស្ស គួរស្បើម ។ បពិត្រព្រះបិតា (ព្រាហ្មណ៍
 នេះ)ជាអនុស្ស ឬជាយក្ស ជាអ្នកស៊ីសាច់នឹងឈាម ចេញអំពីស្រុក
 មកកាន់ព្រៃ សូមទ្រព្យគឺកូន នឹងព្រះបិតាទេវីន ។ បពិត្រព្រះបិតា
 យើងខ្ញុំត្រូវបិសាចកំពុងនាំទៅ ព្រះបិតាទ្រង់ទេតឃើញឬទេ ព្រះ
 ប្តូរទ័យរបស់ព្រះបិតា (ធ្ងន់ដូចថ្ម) ឬដូចជាចំណងដែកដ៏មាំ ព្រះអង្គ
 មិនជ្រាបយើងខ្ញុំ ដែលព្រាហ្មណ៍ជាអ្នកស្វែងរកទ្រព្យល្បោកហួស
 ប្រមាណចាប់ចងហើយវាយយើងខ្ញុំ ដូចជាគេវាយគោ ។ នាងកណ្តា
 ដ៏នាចរនៅក្នុងទីនេះចុះ ដ្បិតនាងមិនទាន់ដឹងក្តីនៅឡើយរមែងកន្ទក់
 កន្ទេញ ដូចជាកូនប្រីតនៅប្រេងដោះហើយព្រាត់ប្រាសចាកហ្នឹង ។

(៣៤០) ន មេ ឥទំ តថា ទុក្ខំ លត្តា ហិ បមុនា ឥទំ

យញ្ច អម្ពំ ន បស្សៈស្សំ តំ មេ ទុក្ខតរំ ឥតោ ។

ន មេ ឥទំ តថា ទុក្ខំ លត្តា ហិ បមុនា ឥទំ

យញ្ច តាតំ ន បស្សៈស្សំ តំ មេ ទុក្ខតរំ ឥតោ ។

សា ជួន កបណា អម្ពា ចំរំ វត្ថាយ វុច្ចតិ

កល្យាណំ និ អបស្សន្តំ កុមារី ចារុទស្សនី ។

សោ ជួន កបណា តាតោ ចំរំ វត្ថាយ វុច្ចតិ

កល្យាណំ និ អបស្សន្តោ កុមារី ចារុទស្សនី ។

សា ជួន កបណា អម្ពា ចំរំ វុច្ចតិ អស្សមេ

កល្យាណំ និ អបស្សន្តំ កុមារី ចារុទស្សនី ។

សោ ជួន កបណា តាតោ ចំរំ វុច្ចតិ អស្សមេ

កល្យាណំ និ អបស្សន្តោ កុមារី ចារុទស្សនី ។

មហានិបាត វេស្សន្តរជាតក ទី ១០ ទារកបព្វៈ

(៣៤១) ទុក្ខដូច្នោះនេះមិនមែនជាទុក្ខដល់អញទេ ព្រោះទុក្ខនេះ បុរស
 (ដែលរង់ចាំទៅក្នុងភព) ត្រូវបាន អញមិនឃើញព្រះមាតានា
 ការមិនឃើញព្រះមាតានោះ ជាសេចក្តីទុក្ខក្រៃលែង របស់អញ
 ជាងសេចក្តីទុក្ខដែលព្រាហ្មណ៍វាយដំនេះទៅទៀត ។ ទុក្ខដូច្នោះ
 នេះ មិនមែនជាទុក្ខដល់អញទេ ព្រោះទុក្ខនេះ បុរសត្រូវបាន
 អញមិនឃើញព្រះមាតានា ការមិនឃើញព្រះមាតានោះ ជា
 សេចក្តីទុក្ខក្រៃលែង របស់អញ ជាងសេចក្តីទុក្ខដែលព្រាហ្មណ៍
 វាយដំនេះទៅទៀត ។ ព្រះមាតានោះ ជាមនុស្សកំព្រាពិត
 កាលបើមិនឃើញកុមារី ឈ្មោះកណ្តាជិនា លូគរមើល មុខជា
 នឹងទ្រង់ព្រះកន្សែងអស់កាលយូរ ។ ព្រះបិតានោះជាមនុស្សកំព្រា
 ដោយពិត កាលបើមិនឃើញកុមារី ឈ្មោះកណ្តាជិនា លូគរ
 មើល មុខជានឹងទ្រង់ព្រះកន្សែងអស់កាលយូរ ។ ព្រះមាតានោះ
 ជាមនុស្សកំព្រាពិត កាលបើមិនឃើញកុមារី ឈ្មោះកណ្តា-
 ជិនា លូគរមើល មុខជានឹងទ្រង់ព្រះកន្សែង ក្នុងអាស្រម
 អស់កាលយូរ ។ ព្រះបិតានោះ ជាមនុស្សកំព្រាពិត
 កាលបើមិនឃើញកុមារី ឈ្មោះកណ្តាជិនា លូគរមើល
 មុខជានឹងទ្រង់ព្រះកន្សែង ក្នុងអាស្រម អស់កាលយូរ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

សា ទ្ធព កបណា អម្ពា	ចំរំ រត្តាយ រុច្ឆតិ
អឡរត្ថេវ រត្ថេ វា	នទីវ អវស្សស្សតិ ។
សោ ទ្ធព កបណា តាតោ	ចំរំ រត្តាយ រុច្ឆតិ
អឡរត្ថេវ រត្ថេ វា	នទីវ អវស្សស្សតិ ។
ឥមេ តេ ជម្ពុកា រុក្ខា	វេទិសា សិន្ធុវារិតា
វិវិជានិ រុក្ខជាតានិ	តានិ អជ្ឈ ជហាមសេ ។
អស្សត្ថា បទសា ចេមេ	និក្រោធា ច កបិត្តធា
វិវិជានិ ផលជាតានិ	តានិ អជ្ឈ ជហាមសេ ។
ឥមេ តិដ្ឋន្តិ អារាមា	អយំ សីត្ថនិកា នទី
យត្ថស្ស បុព្វេ កិឡាម	តានិ អជ្ឈ ជហាមសេ ។
វិវិជានិ បុប្ផជាតានិ	អស្មី ឧបរិ បព្វតេ
យានស្ស បុព្វេ ជារេម	តានិ អជ្ឈ ជហាមសេ ។
វិវិជានិ ផលជាតានិ	អស្មី ឧបរិ បព្វតេ
យានស្ស បុព្វេ គុញ្ញាម	តានិ អជ្ឈ ជហាមសេ ។
ឥមេ នោ ហត្ថិកា អស្សា	ពលិត្តា ច នោ ឥមេ
យេហិស្ស បុព្វេ កិឡាម	តានិ អជ្ឈ ជហាមសេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

ព្រះមាតានោះ ជាមនុស្សកំព្រាពិត (រព្វកញ្ចកយើង) ក្នុងពាក់
 កណ្តាលអប្រាត្រ ឬក្នុងរាត្រីទាំងមូល នឹងទ្រង់ព្រះកន្សែងអស់
 កាលយូរ នឹងរើសស្លូត ដូចស្នឹង ។ ព្រះបិតានោះ ជាមនុស្សកំព្រា
 ដោយពិត (រព្វកញ្ចកយើង) ក្នុងកណ្តាលអប្រាត្រ ឬក្នុងរាត្រីទាំង
 មូល នឹងទ្រង់ព្រះកន្សែងអស់កាលយូរ នឹងរើសស្លូត ដូចជាស្នឹង ។
 រុក្ខជាតិផ្សេងៗទាំងនេះ គឺដើមព្រីង ឈើទាលខ្សាច់ មានមែក
 ត្រសុំត្រសាយ ថ្ងៃនេះ យើងនឹងបោះបង់ពួករុក្ខជាតិទាំងនោះចោល
 ហើយ ។ ពួកផលជាតិផ្សេងៗទាំងនេះ គឺពោធិ៍ ខ្នុរ ជ្រៃ ក្រសាំង
 ថ្ងៃនេះ យើងនឹងបោះបង់ផលជាតិទាំងនោះចោលហើយ ។ នេះ
 សួនច្បារ នេះស្នឹងមានទឹកត្រជាក់ ពីដើមយើងលេងក្នុងទីណា
 ថ្ងៃនេះ យើងនឹងបោះបង់ទីទាំងនោះ ។ ពីដើមពួកយើងទ្រទ្រង់ផ្កា
 ណាច្រើនយ៉ាង លើក្នុងនេះ ថ្ងៃនេះ យើងនឹងបោះបង់ផ្កាទាំងនោះ ។
 ពីដើមពួកយើងបរិភោគផ្លែឈើណាច្រើនយ៉ាង លើក្នុងនេះ ថ្ងៃនេះ
 យើងនឹងបោះបង់ផ្លែឈើទាំងនោះ ។ នេះរូបដំរី រូបសេះរបស់យើង
 នេះរូបគោរបស់យើង ពីដើមយើងលេងដោយរូបណា ថ្ងៃនេះ
 យើងនឹងបោះបង់រូបទាំងនោះ ។

មហានិពាគេ ទសមស្ស វេស្សន្តរោគស្ស ទារមប្បំ

(៣៤២) ដ៏យមាជា កុមារា តេ បិតរំ ឯតទព្រំ

អម្ពំ អាហោក្សំ វជ្ជាសិ ត្រញូ តាត សុខី កវ ។

ឥមេ ឆោ ហត្ថិកា អស្សា ចលិតទ្វា ច ឆោ ឥមេ

តាធិ អម្ពាយ ធន្ទាសិ សោកន្តេហិ វិនេស្សតិ ។

ឥមេ ឆោ ហត្ថិកា អស្សា ចលិតទ្វា ច ឆោ ឥមេ

តាធិ អម្ពា ឧទិក្ខន្ធិ សោកំ បដិវិនេស្សតិ ។

(៣៤៣) តតោ វេស្សន្តរោ រាជា ទានំ ធន្ទាន ទត្ថិយោ

បណ្ណាសាលំ បរិសិត្តា កក្កដំ បរិនេយិ ។

កក្កដ្ឋតា តសីតា ឧបរុច្ឆន្តិ ធារកា

សាយំ សំវេសនាកាលេ កោនេ ធន្សតិ កោជនំ ។

កក្កដ្ឋតា តសីតា ឧបរុច្ឆន្តិ ធារកា

សាយំ សំវេសនាកាលេ អម្ព ធាត្រ្យ ទេវេ ឆោ ។

មហានិបាត វេស្សន្តរជានិកាយ ទី ១០ ទារកបព្វៈ

(៣៤២) កុមារទាំងនោះ កាលដូងកម្រាហ្មណ៍កំពុងនាំទៅ បានពោល
នឹងព្រះបិតាដូច្នេះថា បពិត្រព្រះបិតា សូមព្រះអង្គប្រាប់នូវភាព (របស់
យើងខ្ញុំ) ជាបុគ្គលមិនមានរោគដល់ព្រះមាតាផង ទាំងព្រះអង្គសោត
ក៏សូមឲ្យបានសេចក្តីសុខ ។ នេះរូបដំរី រូបសេះរបស់យើងខ្ញុំ នេះ
រូបគោរបស់យើងខ្ញុំ សូមព្រះអង្គប្រទានរូបទាំងនោះដល់ព្រះមាតា។
នឹងបន្ទោបង់សំណោក ព្រោះរូបទាំងនោះ ។ នេះរូបដំរី រូបសេះ
របស់យើងខ្ញុំ នេះរូបគោរបស់យើងខ្ញុំ ព្រះមាតាកាលបើក្រឡេក
ឃើញរូបទាំងនោះហើយ នឹងបន្ទោបង់សំណោកចេញបាន ។

(៣៤៣) លំដាប់នោះ ព្រះបាទវេស្សន្តរជាក្សត្រិយ៍ ទ្រង់ដាក់ទានរួច
ហើយ ក៏យាងចូលទៅកាន់បណ្ណសាលា ហើយឡើងឡូល គួរឲ្យ
អាណោចអាជ៌ម ។ (ព្រះមហាសត្វទ្រង់ព្រះពិលាបថា) ក្នុងវិថី
នេះ ទារកទាំងពីរ មានសេចក្តីស្រេកឃ្លាន ហើយយំទារុណា
អ្នកណា⁺ នឹងឲ្យភោជន ដល់ទារកទាំងពីរនោះ ក្នុងកាលជាទី
អង្គាស (អាហារ) ក្នុងវេលាល្ងាច ។ ក្នុងវិថីនេះ ទារកទាំងពីរ
មានសេចក្តីស្រេកឃ្លាន ហើយយំទារុណា បពិត្រព្រះមាតា យើង
ខ្ញុំមានសេចក្តីស្រេកឃ្លានហើយ សូមព្រះមាតាប្រទានភោជនដល់
យើងខ្ញុំ ក្នុងកាលជាទីអង្គាស (អាហារ) ក្នុងវេលាល្ងាច ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ផាគកំ

កថង្គុ បបំ កថង្គតិ បត្តិកា អនុបាហនា

សន្តា សុណេហិ ចានេហិ កោ នេ ហត្ថេ គហេស្សតិ ។

កថង្គុ សោ អលដ្ឋេយ្យ សម្ពុទ្ធា បហរំ មម

អន្ទុសកាជំ បុត្តាជំ អលដ្ឋី វត ព្រាហ្មណោ ។

យោចិមេ ទាសីទាសស្ស រញ្ជោ វាបន មេសិយោ

តស្សបិ សុវិហំនស្ស កោ លដ្ឋី បហរិស្សតិ ។

វារិជស្សេវ មេ សតោ ពន្ធស្ស កុម៌ោ មុខ

អក្កោសតិ បហរតិ បិយេ បុត្តេ អបស្សតោ ។

[៣២២] អា^(១)ន្ទុ ចាបំ គហេត្វាន ខត្តំ ពន្ធិយ វាមតោ

អាជិស្សមិ សកេ បុត្តេ បុត្តាជំ ហិ វិទោ ទុក្ខោ ។

អដ្ឋានមេតំ ទុក្ខរូបំ យំ កុមារា វិហារា

សតញ្ច ធម្មមញ្ញាយ កោ ទត្វា អនុតប្បតិ ។

[៣២៣] សត្វំ តំវេហាហិសុ នវា ឯកច្ច័យា វេន

យស្ស នត្តិ សកា មាតា យថា នត្តិ តថេវសោ ។

១ ម. ធនំ ។ ២ ម. បិពា អត្ថិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

ទារកទាំងពីរដើរទៅដោយជើងទេ មិនមានស្បែកជើង ឡើយ
 ហត់ មានជើងទាំងពីរដ៏ពុរពង ទៅកាន់ផ្លូវ ដូចម្តេចបាន អ្នក
 ណានឹងដឹកដៃទារកទាំងនោះទៅ ។ កោតតែព្រាហ្មណ៍នោះហ៊ាន
 វាយកូនទាំងពីររបស់អញ ជាអ្នកមិនមានកំហុស ក្នុងទីចំពោះ
 មុខ មិនអៀនខ្មាស ព្រាហ្មណ៍នេះហៅពេញជាមនុស្សឥតអៀន
 ខ្មាស ។ អ្នកណាមានសេចក្តីអៀនខ្មាស នឹងវាយពួកជន សូម្បី
 ជាខ្ញុំស្រីខ្ញុំប្រុស ឬជាអ្នកបម្រើដទៃរបស់អញ ដែលលះឲ្យហើយ
 នោះ ។ ព្រាហ្មណ៍ហ៊ានដេរ ហ៊ានវាយដំកូនសំឡាញ់របស់អញ
 ដែលកំពុងមើលឃើញ ដូចជាគ្រីដែលជាប់នៅក្នុងមាត់លប ។

(៣៤៤) អញនឹងកាន់យកធុ ស្តាយប្រឆាំងលើស្មាខាងឆ្វេង ហើយ
 នាំយកកូនទាំងពីររបស់ខ្លួនមកវិញឬ ព្រោះថាការដែលគេវាយ
 ដំកូនទាំងពីរ នាំមកនូវសេចក្តីទុក្ខ ។ កុមារទាំងពីរ គប្បី
 លំបាកដោយហេតុណា ហេតុនេះ មិនមែនជាទីតាំងមានសភាពជា
 ទុក្ខទេ នរណាយល់ធម៌របស់ពួកសម្បវស ហើយឲ្យទាន រមែង
 ក្តៅក្រហាយរឿយ ។ ។

(៣៤៥) (ជាលិកុមារ . . .) បានឮថា ជនពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ
 បានពោលពាក្យពិត យ៉ាងនេះថា បុគ្គលណា មិនមានមាតា
 បង្កើត បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា មិនមានបិតា ដូចគ្នាដែរ ។

មហានិពាគេ ទសមស្ស វេស្សន្តរជាតាស្ស ពារាបរ្យំ

ឯហំ កក្កោ មរិស្សាម នត្តតោ ជីវិតេន នោ

ទិដ្ឋមាមិ ជនិទ្ធេន ព្រាហ្មណស្ស ធនេសិនោ

អន្ទាយិកស្ស លុទ្ធស្ស យោ នោ តាវេវ សុម្ពតិ

ឥមេ តេ ជម្ពុកា រុក្ខា វេទិសា សិទ្ធិវរិតា

វិជានិ រុក្ខជាតានិ តានិ កក្កោ ជហាមសេ ។

អស្សតា បទសា ចេមេ និក្រោធា ច កបិត្តតា

វិជានិ ផលជាតានិ តានិ កក្កោ ជហាមសេ ។

ឥមេ តិដ្ឋន្តិ អារាមា អយំ សីត្វទកា នទិ

យត្ថស្ស បុព្វេ កីឡាម តានិ កក្កោ ជហាមសេ ។

វិជានិ បុប្ផជាតានិ អស្មី ឧបរិ បព្វតេ

យានស្ស បុព្វេ ជារេម តានិ កក្កោ ជហាមសេ ។

វិជានិ ផលជាតានិ អស្មី ឧបរិ បព្វតេ

យានស្ស បុព្វេ កុញ្ញាម តានិ កក្កោ ជហាមសេ ។

ឥមេ នោ ហត្ថិកា អស្សា ពលិតន្ទា ច នោ ឥមេ

យេហិស្ស បុព្វេ កីឡាម តានិ កក្កោ ជហាមសេ ។

(៣២៦) និយមនា កុមារា តេ ព្រាហ្មណស្ស បមុញ្ជិយ

តេន តេន បដាវីហុ ជាលំ កក្កោជិតា ចុកោ ។

មហានិបាត វេស្សន្តរជាតក ទី ១០ ទារកបព្វៈ

នៃនាងកណ្តាប្អូន នាងចូរមក យើងមុខជានឹងស្លាប់ យើងមិនមាន
 សេចក្តីត្រូវការដោយជីវិតទេ ដោយយើងត្រូវព្រះជន្មប្រធានដល់
 ព្រាហ្មណ៍អ្នកស្វែងរកទ្រព្យ ជាមនុស្សកំណាចលើសលន់ វាយ
 ដំយើងដូចជាគេវាយហ្វូងគោ ។ នៃនាងកណ្តា ពួករក្ខជាតិ
 ផ្សេងៗនេះ គឺដើមព្រីង ឈើទាលខ្សាច់ មានមែកគ្រឿងស្រស់សាយ
 យើងនឹងបោះបង់រក្ខជាតិទាំងនោះ នៃនាងកណ្តា ពួកផលជាតិ
 ផ្សេងៗនេះ គឺពោធិ៍ ខ្នុរ ជ្រៃ ក្រសាំង យើងនឹងបោះបង់ផលជាតិ
 ទាំងនោះ ។ ហៃនាងកណ្តា នេះស្អូនច្បាស់ នេះស្អីមានទឹក
 គ្រជាក់ ពីដើមយើងលេងកងទីណា យើងនឹងបោះបង់ទីទាំងនោះ
 ហៃនាងកណ្តា ពីដើមយើងទ្រទ្រង់ផ្កាទាំងឡាយណាផ្សេងៗ លើ
 ភ្នំនេះ យើងនឹងបោះបង់ផ្កាទាំងនោះ ។ ហៃនាងកណ្តា ពីដើមយើង
 បរិភោគផ្លែឈើផ្សេងៗទាំងឡាយណា យើងនឹងបោះបង់ផ្លែឈើទាំង
 នោះ ។ ហៃនាងកណ្តា នេះរូបដ៏រី រូបសេះរបស់យើង នេះរូបគោ
 របស់យើង ជារូបដែលយើងធ្លាប់លេង យើងនឹងបោះបង់រូបនោះ ។

[៣៤៦] (អភិសម្ពុទ្ធគាថា) កុមារទាំងពីរនោះ គឺជាលីនីកណ្តាដ៏នា
 កាលដែលព្រាហ្មណ៍កំពុងនាំទៅ ក៏រួចចេញ (អំពីចំណង) ហើយ
 នាំគ្នាស្ទុះចូលទៅក្នុងទីនោះ ក្នុងខណៈនោះ ។

[៣៤៧] តតោសោរដ្ឋមនាយ ទន្ធាត្ថានាយ ព្រាហ្មណោ

អាគោដយន្តោ តេ នេតិ សិវិកជស្ស បេត្តតោ ។

[៣៤៨] តំតំកក្កាដិជារោ ច អយំ មំ តាត ព្រាហ្មណោ

លដ្ឋិយា បដិគោដេតិ យវេ ជានំវេ នាសិយំ ។

ន ចាយំ ព្រាហ្មណោ តាត ធម្មិកា ហោន្តិ ព្រាហ្មណោ

យក្ខោ ព្រាហ្មណវណ្ណេន ខាទិតុំ តាត នេតិ នោ

និយមនា បិសាចេន កំណុំ តាត ឧទិក្ខសិ ។

[៣៤៩] ឥមេ នោ ចាធុកា ធុក្ខា ដិយោ ចទ្ធាសុធុក្ខមោ

និចេ វេលម្ពកេ សុរិយេ ព្រាហ្មណោវតរតំ នោ ។

ឱកក្កាម្ពសេ ក្ខតានិ បព្វតានិ វេនានិ ច

សវស្ស សិវសា វន្តាម សុបតិក្ខេ ច អាបកេ ។

តិណោ លតានិ ឱសវច្ឆា បព្វតានិ វេនានិ ច

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជានក

[៣៤៧] លំដាប់នោះ ដូដកព្រាហ្មណ៍នោះ កាន់យកខ្សែ នឹងឈើច្រត់
 វាយដំកុមារទាំងពីរនោះ ហើយនាំទៅក្នុងទីចំពោះព្រះកក្ក្រ នៃព្រះ
 បាទសិវី (វេស្សន្តរ) ។

[៣៤៨] នាងកណ្ណាដិនា បានពោលនឹងព្រះបិតានោះថា បពិត្រព្រះបិតា
 ព្រាហ្មណ៍នេះ វាយដំខ្ញុំម្ចាស់ដោយឈើច្រត់ ដូចជាទាសីដែលកើត
 ក្នុងផ្ទះ ។ បពិត្រព្រះបិតា នេះមិនមែនជាព្រាហ្មណ៍ទេ ដ្បិតពួក
 ព្រាហ្មណ៍ជាអ្នកប្រកបដោយធម៌ បពិត្រព្រះបិតា យកក្បែងកេងជា
 ព្រាហ្មណ៍នាំយើងខ្ញុំយកទៅស៊ីទេដឹង បពិត្រព្រះបិតា យើងខ្ញុំត្រូវ
 បិសាចកំពុងនាំទៅ ហេតុអ្វីក៏ព្រះអង្គទ្រង់ទេតព្រងើយ ។

[៣៤៩] ជើងទាំងឡាយ របស់យើងខ្ញុំនេះ ក៏សែនលំបាក ផ្លូវសោត
 ក៏ឆ្ងាយដាច់ស្រយាល លំបាកនឹងដើរទៅណាស់ ព្រះសុរិយាក៏កាន់
 តែទន់ទាប ជិតអស្ចន្តតណាស់ហើយ ព្រាហ្មណ៍ក៏នាំយើងខ្ញុំ
 ទៅប្រញាប់ប្រញាល់ ។ យើងខ្ញុំ សូមថ្វាយបង្គំ នូវពួកកូត
 ដែលនៅអាស្រ័យលើភ្នំនឹងព្រៃ សូមថ្វាយបង្គំដោយសិរសា នូវ
 ពួកទៅតាដែលរក្សាស្រះ នឹងទៅតាដែលនៅអាស្រ័យ ក្នុងស្ទឹង
 មានកំពង់ដំរី ។ (យើងខ្ញុំ សូមថ្វាយបង្គំ) នូវពួកទៅតាដែល
 នៅអាស្រ័យលើស្មៅ នឹងវិល្លិ នឹងឈើឥសធុ នឹងភ្នំ នឹងព្រៃ

មហានិពាគេ ទសមស្ស វេស្សន្តរជាតកស្ស ពារកបញ្ចំ

អម្ពំ អាហេក្សំ វជ្ជាជ អយំ នោ នេតិព្រាហ្មណោ ។
 វជ្ជនុ កោតោ អម្ពញ្ច មន្ទី អស្មាត មាតវំ
 សតេ អនុប្បតិគុកាមា ទិប្បំ អនុប្បតេយ្យ នោ ។
 អយំ ឯកបទំ ឯតិ ឧជ្ឈំ កច្ឆតិ អស្សមិ
 តមេវានុប្បតេយ្យសិ អបិ បស្សេសិ នោ លហំ ។
 អហោ វត វេ ជជិដ្ឋំ វនម្មលដលហារិយា
 សុញ្ញំ ទិស្វាន អស្សមិ តន្តេ ទុក្ខំ កវិស្សតិ ។
 អតិវេលំ នុ អម្មាយ ឧញ្ញាលន្ទំ អនប្បតិ
 យា នោ តន្តេន ជាតាតិ ព្រាហ្មណោន ជនេសិនា ។
 អន្តាយិកេន លុទ្ធេន យោ នោ តាវេវសុម្ពតិ
 អបជ្ជំ អម្ពំ បស្សេតុ សាយំ ឧញ្ញាតោ អាគតំ ។
 ទដ្ឋា អម្មា ព្រាហ្មណស្ស វេលំ ឧទ្ធេន មិស្សតិ
 តនាយំ អាសិតោ ជាតោ ន ពាឡិញ្ញតរយេយ្យ នោ ។
 សុណា ប វត នោ ចានា ពាឡិញ្ញតាវេតិ ព្រាហ្មណោ
 តតិ តត្ថ វិលបីសុ កុមារា មាតុភិទ្ធិនោ ។

ពារកបញ្ចំ តាម ។

=====

មហានិបាត វេស្សន្តរដាតព ទី ១០ មទ្ធិបញ្ចៈ

សូមទៅតាមទាំងឡាយ ទូលព្រះមាតានូវភាពរបស់យើងខ្ញុំជាអ្នកមិន
 មានពេក ដ្បិតព្រាហ្មណ៍នេះកំពុងនាំយកយើងខ្ញុំទៅ ។ សូមពួក
 លោកដ៏ចម្រើន ទូលដល់ព្រះមទ្ធិជាព្រះមាតារបស់យើងខ្ញុំថា បើ
 លោកចង់អញ្ជើញមកតាមយើង ខ្ញុំ គប្បីអញ្ជើញមកឲ្យឆាប់ ។ ផ្លូវ
 នេះ ដើរចុះតែជើងមួយ ត្រង់ទៅកាន់អាស្រម ព្រះមាតាគប្បី
 ស្តេចអញ្ជើញមកតាមផ្លូវនោះឯង មុខជានឹងឃើញយើងខ្ញុំភ្លាម ។
 បពិត្រព្រះមាតា ដ៏មានជ័យអើយ ទុក្ខនោះនឹងមានដល់លោក
 ដែលនាំមើមឈើ នឹងផ្ទៃឈើអំពីព្រៃមក ព្រោះឃើញអាស្រមស្ងាត់
 ជ្រងំ ។ ព្រះមាតាបាន (មើមឈើនឹងផ្ទៃឈើអំពីព្រៃនឹងចំណី)ច្រើន
 ដោយការស្វែងរកហួសវេលា មិនជ្រាបយើងខ្ញុំដែលព្រាហ្មណ៍
 អ្នកស្វែងរកទ្រព្យ កំណាចលើសលន់ ចង់ វាយដំយើងខ្ញុំ ដូចជាគេ
 វាយហ្មួនគា ថ្ងៃនេះ យើងខ្ញុំសូមចូលនឹងព្រះមាតា ដែលអញ្ជើញ
 មកអំពីការស្វែងរកផ្ទៃឈើ ក្នុងវេលាល្ងាច ។ ព្រះមាតាគប្បីប្រទាន
 ផ្ទៃឈើលាយដោយទឹកយ៉ូ ដល់ព្រាហ្មណ៍ ។ នេះបានបរិភោគផ្ទៃ
 ឈើនោះឆ្អែតហើយ មុខជាមិនបង្ខំនាំយើងខ្ញុំទៅ ។ កុមារទាំងពីរ
 មានសេចក្តីជាប់ចិត្តក្នុងព្រះមាតា ពិលាបក្នុងកាលនោះថា ឧប្បា⁺
 បាតជើងទាំងឡាយរបស់យើងពុំពេញអស់ហើយ ព្រាហ្មណ៍ដឹក
 នាំយើងទៅប្រញាប់ប្រញាល់ខ្លាំងណាស់ ។

ចប់ ការបញ្ចៈ ។

[៣៥០] តេសំ លាលបិទំ សុត្វា តយោ វាឡា វនេ មិតា

សីហោ ព្យក្សោ ច ធិបិ ច ឥទំ វចនមព្រា ។

មា ហេវ នោ វាជបុត្តំ សាយំ ឧញ្ញាតោ អាកមា

មា ហេវម្ហាក ធិញ្ញាកេ ហេវយំត្ថ វនេ មិតា ។

សីហោ ច ធិ វិហេវេយ្យ ព្យក្សោ ធិបិ ច លត្តិណំ

នេវ ជាលីកុមាវស្ស គុតោ កណ្ណាជីនា សិយា

ឧកយេនេវ ជីយ្យេថ បតិបុត្តេ ច លត្តិណា ។

[៣៥១] ទណ្ឌត្ថតំ មេ បតិកំ ទត្តិណាត្ថិ ច ធម្មតិ

អដលា ដលីនោ វុត្វា សញ្ញា មុយ្យន្តិ មេ ទិសា ។

តស្ស សាយណ្ណកាលម្ហំ អស្សមាភមនំ បតិ

អន្តវ័តមិ សុរិយេ វាឡា បន្ទេ ឧបដ្ឋហំ ។

ធិចេ វេលម្ហកេ សុរិយេ ឧវេ ច វត អស្សមោ

យញ្ច នេសំ ឥតោ ហិស្សំ តន្តេ កុញ្ញាយ្យកោជនំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

(៣៩០) (អភិសម្ពុទ្ធគាថា) ពួកទេវតាបានឮពិលាបនៃកុមារទាំងពីរនោះ ហើយ បានពោលពាក្យនេះថា អ្នកទាំងឡាយ ចូរធ្វើជាម្រឹគសាហាវបីក្នុងព្រៃ គឺសីហៈ១ ខ្លាធំ១ ខ្លាដំបង១ ។ កុំឲ្យព្រះរាជបុត្រីមកអំពីការស្វែងរកផ្លែឈើ ក្នុងវេលារសៀលឡើយ កុំឲ្យពួកម្រឹគក្នុងព្រៃ ជាដែនរបស់យើង បៀតបៀនឡើយ ។ ប្រសិនបើសីហៈក្តី ខ្លាធំក្តី ខ្លាដំបងក្តី បៀតបៀននាងមទ្រី ដែលប្រកបដោយលក្ខណៈនោះហើយ ជាលិកុមារនឹងនាងកណ្តាជំនា នឹងរស់នៅដូចម្តេចបាន នាងមទ្រី ដែលប្រកបដោយលក្ខណៈ នឹងត្រាស់ប្រាសចាកចំណែកទាំងពីរ គឺកស្តានឹងបុត្រទាំងពីរ ។

(៣៩១) (ព្រះនាងមទ្រី...) ជ្រនីក ធ្លាក់ចុះ (អំពីដៃ) របស់អញ ភ្នែកស្លាក់កម្រើក ទាំងដើមឈើមានផ្លែ ក៏ប្រែជាមិនមានផ្លែ អញវង្វេងទិសទាំងអស់ ។ កាលដែលអញនោះ មកកាន់អាស្រមក្នុងវេលាល្ងាច ក្នុងពេលដែលព្រះអាទិត្យអស្ចន្តតហើយ ក៏មានពួកម្រឹគសាហាវ មកឈររំពងក្នុងផ្លូវ កាលបើព្រះអាទិត្យទៀបអស្ចន្តតហើយ អាស្រមក៏នៅឆ្ងាយណាស់ អញនឹងនាំយកមើមឈើនឹងផ្លែឈើណា អំពីទីនេះ ដើម្បីជនទាំងនោះ ជនទាំងនោះ គប្បីនាំគ្នាបរិភោគមើមឈើនឹងផ្លែឈើនោះ ជាភោជន ។

មហាធិបតី ទេសបស្ស វេស្សន្តរាជកស្ស មទ្ធិបទ្ធ

សោ ធូន ឧត្តិយោ ឯកោ បណ្ណាសា លាយ អច្ឆតិ

តោសេនោ ធារតេ ធាតេ មមំ ទិស្វា អនាយតី ។

តេ ធូន បុត្តកា មយ្ហំ កបណាយ វរកិយា

សាយំ សំវេសនា កាលេ វិរិយតាវ អច្ឆរេ ។

តេ ធូន បុត្តកា មយ្ហំ កបណាយ វរកិយា

សាយំ សំវេសនា កាលេ វិរិយតាវ អច្ឆរេ ។

តេ ធូន បុត្តកា មយ្ហំ កបណាយ វរកិយា

បច្ចុត្តតា មំ តិដ្ឋន្តិ វច្ឆា ពាលាវ មាតរិ ។

តេ ធូន បុត្តកា មយ្ហំ កបណាយ វរកិយា

បច្ចុត្តតា មំ តិដ្ឋន្តិ ហិសាវ បរិបល្លេ ។

តេ ធូន បុត្តកា មយ្ហំ កបណាយ វរកិយា

បច្ចុត្តតា មំ តិដ្ឋន្តិ អស្សម ប្បវិទូរតោ ។

ឯកាយនោ ឯកបថោ សវា សោត្តា ច បស្សតោ

អញ្ចំ មត្តំ ន បស្សមិ យេន កច្ឆេយ្យ អស្សមិ ។

មិតា ន មត្តំ វាជាតោ កាណនស្មី មហាពូលា

ធម្មេន កាតវា ហោថ មត្តំ មេ ទេថ យាចិតា ។

មហានិបាត វេស្សន្តនិកាយ ទី ១០ មទ្ធិបញ្ចៈ

ក្សត្រិយ៍នោះគង់នៅតែមួយអង្គឯងក្នុងបណ្ណាល័យពិត ម្ល៉េះសម
 ឃើញអាត្មាអញដែលមិនទាន់មកដល់ ក៏ខំល្បងលោមទារកទាំងពីរ
 ដែលមានសេចក្តីស្រេកយូរ ។ កូនតូចទាំងនោះរបស់អញ ជា
 ស្រ្តីកំព្រា កំសត់ ដោយពិត នៅអង្គុយ (ចាំមើលផ្លូវ) ដូចកូនម្រឹគ
 នៅប្រាំទឹកដោះ ក្នុងវេលាល្ងាច ឬក្នុងវេលាដែលបរិភោគ ។ កូន
 តូចទាំងនោះរបស់អញ ជាស្រ្តីកំព្រា កំសត់ ដោយពិត នៅអង្គុយ
 (ចាំមើលផ្លូវ) ដូចកូនម្រឹគប្រាថ្នារកទឹកផឹក ក្នុងវេលាល្ងាច ឬក្នុង
 វេលាដែលបរិភោគ ។ កូនតូចទាំងនោះរបស់អញ ជាស្រ្តីកំព្រា
 កំសត់ ដោយពិត នាំគ្នាឈរចាំទទួលអញ ដូចជាពួកកូនតោតូច
 ឈរចាំទទួលមេ ។ កូនតូចទាំងនោះរបស់អញ ជាស្រ្តីកំព្រា
 កំសត់ ដោយពិត នាំគ្នាឈរចាំទទួលអញដូចជាពួកហង្សឈរ
 នៅលើកក់ ។ កូនតូចទាំងនោះរបស់អញ ជាស្រ្តីកំព្រាកំសត់
 ដោយពិត នាំគ្នាឈរចាំទទួលអញ ក្នុងទីមិនឆ្ងាយអំពីអាស្រម ។
 ផ្លូវតែមួយ ចុះបានតែជើងនៃបុគ្គលម្នាក់ ក្បែរខាងផ្លូវមានស្រះ មាន
 ជ្រោះ អញមិនឃើញផ្លូវដទៃ សម្រាប់ទៅកាន់អាស្រមបានទេ ។
 បពិត្រម្រឹគទាំងឡាយ ខ្ញុំសូមថ្វាយបង្គំលោកទាំងឡាយ ជាស្តេច
 មានកំឡាំងច្រើន ក្នុងព្រៃធំ សូមលោកជាបងប្អូននឹងគ្នាដោយធម៌
 លោកទាំងឡាយ កាលបើខ្ញុំអង្វរហើយ ក៏សូមឲ្យផ្លូវដល់ខ្ញុំ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

អវុទ្ធស្សាហំ ភវិយា រាជបុត្តស្ស សិរីមតោ

តញ្ចាហំ នាតមញ្ញាមិ រាមំ សីតាវុទ្ធាតា ។

តុម្កេ ច បុត្តេ បស្សេថ សាយំ សិវេសនំ បតិ

អហញ្ច បុត្តេ បស្សេយ្យំ ជាលី កល្យាណិនំ ចុកោ ។

តហ្មត្ថំនិ មូលដលំ កក្កោ នាយំ អនប្បកោ

តតោ ឧបឡំ ទស្សមិ មក្ខំ មេ ទេថ យាចិតា ។

រាជបុត្តំ ច នោ មាតា រាជបុត្តោ ច នោ បិតា

ធម្មេន កាតរោ ហោថ មក្ខំ មេ ទេថ យាចិតា ។

(៣៥២) តស្ស លាលប្បមាណាយ តហ្មំ កាវុញ្ញសញ្ញតំ

សុត្វា នេលបតី វាចំ វាណ្ណ បន្ទា អបក្កមី ។

(៣៥៣) ឥមម្ហំ នំ បទេសម្ហំ បុត្តកា បំសុត្តុណ្ហិតា

បច្ចកតា មិ តិដ្ឋនំ វន្ទា ពាលាវ មាតរំ ។

ឥមម្ហំ នំ បទេសម្ហំ បុត្តកា បំសុត្តុណ្ហិតា

បច្ចកតា មិ តិដ្ឋនំ ហិសាវុបិបល្លលេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

ខ្ញុំជាករិយារបស់ព្រះរាជបុត្រដ៏មានសិរី ដែលគេនិរទេស ខ្ញុំមិន
 ហ៊ានមើលឆ្ងាយព្រះរាជស្វាមីនោះ ដូចនាងសិតា ជាស្រ្តីមានវត្ថុ
 មិនហ៊ានមើលឆ្ងាយព្រះរាម ។ លោកទាំងឡាយ ចូរឃើញបុត្រ
 ទាំងឡាយចុះ ចំណែកខ្ញុំសូមឃើញស្វាមីនឹងបុត្រទាំងពីរ គឺជាលី
 នឹងកណ្តាជិនា ក្នុងពេលល្ងាច គឺកាលជាទីទទួលចំណី ។ ម៉ែម
 ឈើនឹងផ្លែឈើនេះសោតក៏ច្រើន ចំណីនេះមិនមែនតិចទេ ខ្ញុំនឹង
 បែងចំណីនោះពាក់កណ្តាលជូន លោកទាំងឡាយ កាលបើខ្ញុំ
 អន្ទរហើយ សូមឲ្យផ្លូវខ្ញុំ ។ ព្រះមាតារបស់យើង ជាព្រះរាជបុត្រី
 ព្រះបិតារបស់យើង ជាព្រះរាជបុត្រា លោកទាំងឡាយចូរជាបងប្អូន
 ដោយធម៌ លោកទាំងឡាយ កាលបើខ្ញុំអន្ទរហើយ សូមឲ្យផ្លូវខ្ញុំ ។

(៣៥២) (អភិសម្ពុទ្ធគាថា) ពួកម្រឹគសាហាវ បានស្តាប់វាចាពីពោះពិសា
 ជាវាចាប្រកបដោយសេចក្តីករុណាច្រើន របស់នាងមទ្រីនោះ ដែល
 កំពុងល្អងលោមហើយ ក៏នាំគ្នាថយចេញអំពីផ្ទះបាត់ទៅ ។

(៣៥៣) (ព្រះនាងមទ្រី...) កូនតូចទាំងពីរ ប្រឡាក់ដោយអាចម៍ដី
 រមែងឈរចាំទទួលអញ្ញក្នុងប្រទេសនេះ ដូចជាពួកកូនគោ ឈរចាំ
 ទទួលមេ ។ កូនតូចទាំងពីរប្រឡាក់ដោយអាចម៍ដី រមែងឈរ
 ចាំទទួលអញ្ញក្នុងប្រទេសនេះ ដូចជាពួកហង្សឈរនៅលើកក់ ។

មហាធិបតេ វសមស្ស វេស្សន្តរជាតកស្ស មទ្ធិបទ្ធំ

ឥមម្ចី នំ បទេសម្ចី បុត្តកា បិសុកុណ្ឌិតា

បច្ចុត្តា មិ ភិដ្ឋន្តិ អស្សមស្សវិទូរតោ ។

តេ^(១) មតា វិយ ឱក្កណ្ណា សមន្តាមភិជារីនោ

អានន្តិនោ បមុទិតា វត្តមាធាវ កម្មវេ

ឡដ្ឋ បុត្តេ ន បស្សមិ ជាលី កណ្ណាដិនំ ចុកោ។

ឆតិលី^(២) មិគ្គ ធាបិ បក្ខិ មុត្តាវ បញ្ចវា

ឱហាយ បុត្តេ និក្ខម្ម សីហិវាមិសកិទ្ធីនំ

ឡដ្ឋ បុត្តេ ន បស្សមិ ជាលី កណ្ណាដិនំ ចុកោ។

ឥទំ នេសំ បរក្កន្តិ ធាតានមិវ បព្វតេ

ចិត្តកា បរិក្កណ្ណាយោ អស្សមស្សវិទូរតោ

ឡដ្ឋ បុត្តេ ន បស្សមិ ជាលី កណ្ណាដិនំ ចុកោ។

វាលុកាយបិ ឱក្កណ្ណា បុត្តកា បិសុកុណ្ឌិតា

សមន្តាមភិជារីន្តិ ន តេ បស្សមិ ធាវតោ។

យេ មិ បុរេ បច្ចុទេន្តិ អវញ្ញា ទ្វារមាយតី

ឡដ្ឋ បុត្តេ ន បស្សមិ ជាលី កណ្ណាដិនំ ចុកោ។

មហានិបាត វេស្សន្តរជាតក ទី ១០ មទ្ធិបញ្ចៈ

កូនតូចទាំងពីរ ប្រឡាក់ដោយអាចម៍ដី រមែងឈរចាំទទួលអញ
 ក្នុងប្រទេសនេះ ក្នុងទីជិតអាស្រម ។ កូនតូចទាំងនោះ ធ្លាប់តែ
 ស្ទុះមកព័ទ្ធជុំវិញ មានសេចក្តីត្រេកអរ រីករាយ នាំគ្នាលេងមក
 ហាក់ដូចជា (ញ៉ាំងហ្វូទ័យរបស់មាតា) ឲ្យកំរើក ដូចកូនម្រឹតទាំង
 ឡាយ (ឃើញមេ) ហើយដំឡើងស្លឹកត្រចៀក (អើត-កចូលទៅជិត
 មេ រីករាយត្រេកអរស្ទុះទៅព័ទ្ធជុំវិញ) ថ្ងៃនេះអញមិនបានឃើញ
 កូនទាំងពីរ គឺជាលីនីននាងកណ្តាជិនានោះ ។ អញលះបង់កូន
 ទាំងពីរ ហើយចេញទៅ ដូចមេតែឮមេម្រឹត លះបង់កូន ដូច
 មេបក្សីចេញអំពី (សម្បក) ឬដូចមេស៊ីហៈប្រាថ្នាសាច់ (លះ
 បង់កូនរបស់ខ្លួនដើរចេញទៅរកចំណី) ថ្ងៃនេះ អញមិនបានឃើញ
 កូនទាំងពីរ គឺជាលី នីននាងកណ្តាជិនានោះ ។ នេះស្នាមជើងនៃ
 កូនទាំងនោះ ដូច(ស្នាមជើង) នៃហ្វូងដំរីក្បែរភ្នំ ពុំទុកខ្សាច់ដែល
 កូនទាំងពីរនាំគ្នាពូន ក៏ខ្ចាត់ខ្ចាយ ក្នុងទីជិតនៃអាស្រម ថ្ងៃនេះ
 អញមិនបានឃើញកូនទាំងពីរ គឺជាលីនីននាងកណ្តាជិនានោះ ។
 កូនតូចទាំងពីរ រោយរាយ ដោយខ្សាច់ ប្រឡាក់ ដោយអាចម៍ដី
 រមែងស្ទុះមកព័ទ្ធជុំវិញ អញមិនបានឃើញទារកទាំងនោះ ។ កាល
 ពីដើម កូនទាំងពីរណា ទទួលអញដែលមកអំពីព្រៃឆ្ងាយ ថ្ងៃនេះ
 អញមិនបានឃើញកូនទាំងពីរនោះ គឺជាលីនីននាងកណ្តាជិនា ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជានកំ

ឆក្កលីវ មិគ្គ ធានា បច្ចុត្តន្តាន មាតវំ
 ធូរ មិ បដិវិលោកេន្តំ តេ ន បស្សមិ ទារកេ ។
 ឥន្ទ ធូរ សំ ក៏ឡើង បត់តំ បណ្ណវេលុវំ
 ឥន្ទ ធូរ តេ ន បស្សមិ ជាលី កណ្ណាជិនំ គុកោ ។
 ឥន្ទ ធូរ មយ្ហ មេ ប្អូន ឧបេ ច សម្មទាលតំ
 ឥន្ទ ធូរ តេ ន បស្សមិ ជាលី កណ្ណាជិនំ គុកោ ។
 (១) (២)
 ឧប្បត្តេ មេ កោ វិនិច្ឆ័តិ ឥន្ទ មេ កោ លម្ពតំ
 ឥន្ទ ធូរ តេ ន បស្សមិ ជាលី កណ្ណាជិនំ គុកោ ។
 យស្ស សាយណ្ណសមយំ បុត្តកា បិសុកុណ្ណតា
 ឧប្បត្តេ មេ វិត្តន្តំ តេ ន បស្សមិ ទារកេ ។
 អយំ សោ អស្សមោ បុព្វេ សមជ្ជោ បដិភាតិ មិ
 ឥន្ទ ធូរ អបស្សន្យា កមតេ វិយ អស្សមោ ។
 កំមិនំ អប្បសន្តោ អស្សមោ បដិភាតិ មិ
 កាគោលាបិ ន វស្សន្តំ មតា មេ នួន ទារកា ។
 កំមិនំ អប្បសន្តោ អស្សមោ បដិភាតិ មិ
 សកុណាបិ ន វស្សន្តំ មតា មេ នួន ទារកា ។

១ ឧ. ម. ឧប្បត្តេ ។ ២ ម. មេសន្តោ នត្ថិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

ទារកទាំងពីរ តែងរមិលមើលផ្លូវអញ ក្នុងទីឆ្ងាយ ដូចកូនម្រឹគ
 ទទួលមេតាតែ ឬម្រឹគជាមេ ។ ផ្លូវឆ្ងាយល្បឿនខ្លី ដែលជ្រុះមក
 នេះឯង ជាល្បឿនរបស់ទារកទាំងនោះ ថ្ងៃនេះអញមិនបានឃើញ
 កូនទាំងពីរ គឺជាលីនីននាងកណ្តាជីនាពោះ ។ សួនរបស់អញទាំង
 ពីរនេះពេញ(ដោយទឹកដោះ)ទាំងទ្រូងសោតក៏ស្ទើរតែនឹងឆ្ងាយ អញ
 មិនបានឃើញកូនទាំងពីរ គឺជាលីនីននាងកណ្តាជីនាពោះ ។ កូន
 មួយ រាវរកផ្លូវឈឺក្នុងថ្នករបស់អញ កូនមួយ តោងដោះទាំងគូ
 របស់អញ ថ្ងៃនេះ អញមិនបានឃើញកូនទាំងពីរ គឺជាលីនីននាង
 កណ្តាជីនាពោះ ។ វេលាថ្ងៃល្ងាច កូនគូបទាំងពីរ ប្រឡាក់ដោយ
 អាចម៍ដី នទៀលលើភ្នែករបស់អញ អញមិនបានឃើញទារកទាំង
 នោះ ។ កាលពីដើម អាស្រមនេះ ប្រាកដដល់អញ (ដូចជា)
 កន្លែងមហោស្រព ថ្ងៃនេះ អាស្រមហាក់ដូចរិលដល់អញ ដែល
 មិនបានឃើញកូនទាំងនោះ ។ ហេតុដូចម្តេច បានជាអាស្រមនេះ
 ហាក់ដូចជាស្ងាត់ស្ងៀយយឹង ប្រាកដដល់អញ សូម្បីពួកក្អែកក្អែក
 ក៏មិនកញ្ជ្រៀវ ទារកទាំងពីររបស់អញ ប្រាកដជាស្លាប់ហើយ ។
 ហេតុដូចម្តេច បានជាអាស្រមនេះ ហាក់ដូចជាស្ងាត់ស្ងៀយយឹង
 ប្រាកដដល់អញ សូម្បីពួកសត្វហើរ ក៏មិនកញ្ជ្រៀវ ទារកទាំង
 ពីររបស់អញ ប្រាកដជាស្លាប់ហើយ ។

មហានិពន្ធ វសមស្ស វេស្សន្តរជាតកស្ស មទ្ធិបព្វំ

(៣៥២) កំមិទំ តុល្លាភ្នតោសំ អបិ រត្តេវ មេ មនោ

កាតោលាបិ ន វស្សន្តំ មតា មេ នួន ទារកា ។

កំមិទំ តុល្លាភ្នតោសំ អបិ រត្តេវ មេ មនោ

សកុណាបិ ន វស្សន្តំ មតា មេ នួន ទារកា ។

កម្ចី នុ មេ អយ្យបុត្ត មីតា ខាទីសុ ទារកេ

អរញ្ញេ ស្ម័រិណោ វិវេនេ កេន នីតា មេ ទារកា ។

អាទ្ន តេ បហិតា ទ្វិតា អាទ្ន សុត្តា បិយវិទា

អាទ្ន តហិ ដោ ធិក្ខន្តា ឱឡាសុ បសុតា នុ តេ ។

នេវាសំ កេសា ធិស្សន្តំ ហត្ថទាទា ច ជាលីនោ

សកុណានញ្ច ឡិទាតោ កេន នីតា មេ ទារកា ។

(៣៥៥) ឥទំ តតោ ធុត្តាភិ សល្លវិទ្ធោ យថា វណោ

ត្យជ្ជេ បុត្តេ ន បស្សាមិ ជាលី កល្យាណិទំ តុកោ ។

មហានិបាត វេល្លស្ថនិកាយ ទី ១០ មទ្ធិបព្វៈ

(៣៥៤) ហេតុនេះដូចម្តេច បានជាព្រះអង្គគង់ស្ងៀម ចិត្តរបស់ខ្ញុំម្ចាស់
 ហាក់ដូច(យល់សប្តិ) ក្នុងរាត្រី សូម្បីពួកភ្នែកក៏ប្រក័មិនកញ្ជ្រៀវ ទារក
 ទាំងពីររបស់ខ្ញុំម្ចាស់ ប្រាកដជាស្លាប់ហើយ ។ ហេតុដូចម្តេច បានជា
 ព្រះអង្គគង់ស្ងៀម ចិត្តរបស់ខ្ញុំម្ចាស់ហាក់ដូចជា (យល់សប្តិ) ក្នុងរាត្រី
 សូម្បីពួកសត្វហើរក៏មិនកញ្ជ្រៀវ ទារកទាំងពីររបស់ខ្ញុំម្ចាស់ ប្រាកដ
 ជាស្លាប់ហើយ ។ បពិត្រព្រះអយ្យបុត្រ ពួកម្រឹតស្តីទារកទាំងពីរ
 របស់ខ្ញុំម្ចាស់ហើយទេដឹង ឬនរណានាំយកទារក របស់ខ្ញុំម្ចាស់
 ទៅក្នុងព្រៃ ដ៏ស្ងាត់ឥតជាតិដៅ ។ ព្រះអង្គធ្វើទារកទាំងនោះឲ្យជា
 ទូតហើយប្រើទៅឬ ឬក៏ទារកទាំងនោះ ជាអ្នកពោលពាក្យពីរោះ
 ដេកលក់អស់ហើយ ឬទារកទាំងនោះខ្វល់ខ្វាយ ក្នុងល្បែងទាំង
 ឡាយ ហើយនាំគ្នាចេញទៅខាងក្រៅ ។ សក់ទាំងឡាយក្តី ដែល
 ដើរទាំងឡាយក្តី ដ៏វិចិត្រដោយបណ្តាញរបស់ទារកទាំងនោះ ក៏
 មិនឃើញសោះ ក្រែងពួកបក្សីឆាប់នាំយកទៅទេដឹង ឬនរណា
 នាំយកទារក របស់ខ្ញុំម្ចាស់ទៅ ។

(៣៥៥) ការដែលព្រះអង្គមិនមានព្រះបន្ទូលនេះ ជាទុក្ខក្រៃលែងជាង
 ទុក្ខរបស់ខ្ញុំម្ចាស់ ដែលមិនឃើញកូនទាំងពីរ គឺជាលីនីង
 នាងកណ្តាជនានោះ ដូចជាដំឡូង ដែលមុត ដោយព្រួញ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

ឥទំបិ ធុតិយំ សស្សំ កម្មេត្ថំ ហនិយំ មម

យញ្ច បុត្តេ ន បស្សមិ ត្វញ្ច មំ ធាកិកាសសំ ។

អជ្ឈ ចេ មេ ឥមំ វត្ថុំ រាជបុត្តេ ន សំសសំ

មញ្ញេ ឡិក្កន្តសន្តំ មំ ចាតោ ធុត្វសំ ឆោ មតំ ។

(៣៥៦) ននុ មទ្គំ វរាហោ រាជបុត្តេ យសស្សំជំ

ចាតោ ភតាសំ ឧញ្ញាយ កំមំទំ សាយមាភតា ។

(៣៥៧) ននុ ភិំ សទ្ធមស្សោសំ យេ សវំ ចាតុមាភតា

សំហស្សំ វិននន្តស្ស ព្យក្សស្ស ច ជំក្ខជំតំ ។

អហុ បុព្វជំមត្តំ មេ វិចរន្តោ ព្រហ្មវនេ

ខណ៌ត្តោ មេ ហត្ថា បតិតោ ឧក្កវញ្ញាមិ អំសតោ ។

តទាហំ ព្យត្តិតា ភតា បុទ្ធំ កត្វាន អញ្ញលំ

សញ្ញា ទិសា នមស្សំស្សំ អចំ សោត្ថំ ឥតោ សិយា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

នេះជាព្រាហ្មទីពិវ គឺក្រុងដែលខ្ញុំម្ចាស់មិនឃើញបុត្រទាំងពីរ១ ដែល
ព្រះអង្គមិនត្រាស់ប្រាប់ខ្ញុំម្ចាស់ ១ នាំឲ្យកំរើកហូជ័យរបស់ខ្ញុំម្ចាស់ ។
បពិត្រព្រះរាជបុត្រ បើព្រះអង្គមិនត្រាស់ប្រាប់ដល់ខ្ញុំម្ចាស់ អស់
រាត្រីនេះ ក្នុងថ្ងៃនេះទេ ព្រះអង្គមុខជានឹងឃើញខ្ញុំម្ចាស់អស់ជីវិត
ស្លាប់ក្នុងពេលព្រឹកមិនខាន ។

(៣៥៦) (ព្រះមហាសត្វ...) ក្រែងនាងមទ្រី មានកំពស់នឹងទំហំដ៏
ប្រសើរ ជារាជបុត្រី មានយសឬ នាងទៅដើម្បីស្វែងរក (ផ្លូវឈើ
តូច-ធំ) តាំងពីពេលព្រឹក ហេតុដូចម្តេច បានជាដល់ពេលល្ងាច
ហើយ ទើបមក ។

(៣៥៧) (ព្រះនាងមទ្រី...) ក្រែងព្រះអង្គទ្រង់ព្រះសណ្តាប់សំរោង
ទ្រហឹងអធិកងនៃសីហៈនឹងខ្លា ដែលស្រែកបន្ទីឡើង (ព្រមទាំង
ម្រឹគដទៃមានដំរីជាដើម) ដែលមកកាន់ស្រះ (នេះ) ដើម្បីផឹក
ទឹកដែរឬទេ ។ បុព្វនិមិត្តបានកើតឡើងដល់ខ្ញុំម្ចាស់ ដែលដើរ
រង្គាត់ក្នុងព្រៃធំ ជ្រនីកក៏ធ្លាក់អំពីដៃរបស់ខ្ញុំម្ចាស់ ទាំងកញ្ចែង
ដែលលីលើចង្អុល ស្លាក៏ធ្លាក់អំពីស្មា ។ ក្នុងពេលនោះ ខ្ញុំម្ចាស់
មានសេចក្តីភិតភ័យក្រៃពេក ក៏ប្រណម្យអញ្ជូលី នមស្តារគ្រប់
ទិសផ្សេងៗ សូមឲ្យស្លូតប្បីមាន ព្រោះការនមស្តារនេះ ។

មហានិពាគេ ទសមស្ស វេស្សន្តរោគស្ស មទ្ធិបទ្ធំ

មា ហេវ នោ វាជេបុត្តោ ហតោ សីហោន ធិបីនា

នារកា វា បកមដ្ឋា អច្ឆកោកតវច្ឆកិ ។

សីហោ ព្យុត្យោ ច ធិបី ច តយោ វាឡា វនេ មីតា

តេ មី បរិយារិទ្ធំ មត្តំ តេន សាយម្ហំ អាគតា។

(៣៥៨) អហំ បតិញ្ច បុត្តេ ច អាចរិយមីវ មាលារោ

អនុដ្ឋិតា ធិវារត្តិ ជជីនី ព្រហ្មចារីនី ។

អជីនានិ បរិទហិត្វា វនម្ពុលដលហារិយា

វិចរាមិ ធិវារត្តិ តម្ហំ កាមា ហិ បុត្តកា។

ឥទ្ធំ^(៦) សុវណ្ណហាលិទ្ធំ អាគតំ បណ្ឌវេលុរិ

វត្តបកានិ ចាហាសី ឥមេ វោ បុត្តកីឡនា ។

ឥទ្ធំ មុឡាលិវត្តកំ សាលុកំ ជីញ្ញារោទកំ^(៧)

កុញ្ច ខុទ្ទេន សិយុត្តំ សហា បុត្តេហិ ខត្តយ ។

បទុមី ជាលិនោ ទេហិ តុម្ហំ បន កុមារិយា

មាលិនេ បស្សនច្ចតេ សិវិបុត្តានិ អវុយ ។

១ ឧ. ម. អហំ ។ ២ ឧ. បិញ្ចរោទកំ ។ ម. បិញ្ចរោទកំ ។

មហានិបាត វេស្សន្តរដាត ទី ១០ មទ្ធិបញ្ចៈ

សូមកុំឲ្យសីហៈនឹងខ្លាដំបង បៀតបៀនព្រះរាជបុត្ររបស់យើងបាន
មួយទៀត សូមកុំឲ្យខ្លាឃ្មុំ ឆ្កែព្រៃ នឹងខ្លាខិនចាប់ខាំស៊ីទារកទាំង
ពីរបាន ។ ពួកពាឡម្រឹកទាំងបីក្នុងព្រៃ គឺសីហៈមួយ ខ្លាធំមួយ
ខ្លាដំបងមួយ រាំងផ្លូវខ្ញុំម្ចាស់ ព្រោះហេតុនោះ បានជាខ្ញុំម្ចាស់មក
ក្នុងវេលាល្ងាច ។

(៣៥៨) ខ្ញុំម្ចាស់មានសក់កណ្តាញ់ ប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ ស្រវាស្រទេញ
(ផ្គត់ផ្គង់) ប្លង់ផង បុត្រទាំងពីរផង អស់ថ្ងៃនឹងយប់ ដូចជាមាណព
(ផ្គត់ផ្គង់) អាចារ្យ ។ ហែបុត្រកំសត់ទាំងពីរ មាតាស្វៀកដណ្តប់
ស្បែកខ្លា ខំស្វែងរកមើមឈើនឹងផ្លែឈើក្នុងព្រៃ ទាំងថ្ងៃ ទាំងយប់
ព្រោះតែសេចក្តីស្រឡាញ់កូនឯងទាំងពីរ ។ រមៀតមានព័ណ៌
ដូចជាមាសនឹងផ្លែក្លានេះ មាតាបាននាំមកដល់ហើយ មាតាបាន
នាំទាំងផ្លែឈើទាំងឡាយ (ឯទៀតផង) ហែបុត្រកំសត់ទាំងពីរ ផ្លែ
ឈើទាំងនេះ ជាល្បែងរបស់កូនឯងទាំងពីរ ។ មើមឈូក ក្រអៅ
ទុប្បល ក្រចាប់នេះ បពិត្រក្សត្រិយ៍ សូមព្រះអង្គព្រមទាំងបុត្រទាំង
ពីរសោយ (វត្ថុទាំងនោះ) ដែលលាយដោយទឹកឃ្មុំចុះ ។ បពិត្រព្រះ
បាទសិរី សូមព្រះអង្គប្រទានផ្កាឈូកដល់ជាលី សូមព្រះអង្គប្រទាន
ផ្កាកុមុទ ដល់នាងកុមារី សូមទត(កុមារទាំងពីរ) ដែលប្រដាប់ដោយ
កម្រងផ្កាហើយរាំ សូមព្រះអង្គ ត្រាស់ហៅបុត្រទាំងពីរមក ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

តតោ កក្កោដិណា យាតិ និសាមេហិ រថេសក
មញ្ញស្សរាយ វត្តយា អស្សមំ ឧបកច្ឆន្តិយា ។
សមាទស្សខុទ្ទកុម្មា រដ្ឋា បព្វាដិតា ឧកោ
អបំ សិរិបុត្តេ បស្សេសំ ជាលីកក្កោដិណំ ចុកោ ។
សមណោ ព្រាហ្មណោ នួន ព្រហ្មចរិយបរាយនេ
អហំ លោកេ អភិសសី សីលវន្តេ ពហុស្សតេ
ត្យជ្ជេ បុត្តេ ន បស្សមិ ជាលីកក្កោដិណំ ចុកោ ។

[៣៩៩] ឥមេ តេ ជម្ពុកាវុក្ខា វេទិសា សិទ្ធិវរិតា
វិវិដានិ វុត្តជាតានិ តេ កុមារា ន ទិស្សវេ ។
អស្សត្តា បទសា ចេមេ និព្រោតា ច កបិត្តា
វិវិដានិ ផលជាតានិ តេ កុមារា ន ទិស្សវេ ។
ឥមេ តិច្ឆន្តិ អារាមា អយំ សីទ្ធអកា នទី
យត្តស្ស បុព្វេ កីឡីសុ តេ កុមារា ន ទិស្សវេ ។
វិវិដានិ វុត្តជាតានិ អស្មី ឧបរិបព្វតេ
យាទស្ស បុព្វេ ភីសុ តេ កុមារា ន ទិស្សវេ ។
វិវិដានិ ផលជាតានិ អស្មី ឧបរិបព្វតេ
យាទស្ស បុព្វេ កុញ្ញីសុ តេ កុមារា ន ទិស្សវេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

បពិត្រព្រះអង្គ ជាតក្នុងរថ បណ្តាបុត្រទាំងពីរនោះ បុត្រឈ្មោះ
 កណ្តាជិនា រមែងទៅ សូមព្រះអង្គទ្រង់ព្រះសណ្តាប់ (សំឡេង)
 របស់វាដែលពីរោះ គួរចាប់ចិត្តពាក្យពីរោះ ចូលទៅកាន់អាស្រម ។
 បពិត្រព្រះបាទសិរី យើងទាំងពីរនាក់ ត្រូវគេនិរទេសចាកដែន
 ហើយជាអ្នករមសុខរមទេកជាមួយគ្នា ព្រះអង្គឃើញបុត្រទាំងពីរ គឺ
 ជាលីនិងកណ្តាជិនាដែរឬ ។ ខ្ញុំម្ចាស់បានជេរប្រទេចពួកស្រមណ៍
 នឹងព្រាហ្មណ៍ ក្នុងលោក មានព្រហ្មចរិយធម៌ប្រព្រឹត្តទៅខាងមុខ
 មានសីល ជាពហុស្សតដោយឆិត បានជាខ្ញុំម្ចាស់មិនឃើញបុត្រ
 ទាំងពីរ គឺជាលី និងកណ្តាជិនានោះ ក្នុងថ្ងៃនេះ ។

(៣៥៩) នេះរក្ខជាតិផ្សេងៗ គឺព្រីង ឈឺទាលខ្សាច់ មានមែកត្រសុំ
 ត្រសាយ កុមារទាំងនោះ អញមិនបានឃើញ ។ នេះដលជាតិ
 ផ្សេងៗ គឺពោធិ៍ ខ្នុរ ជ្រៃ ក្រសាំង កុមារទាំងនោះអញមិន
 បានឃើញ ។ នេះសួនច្បារទាំងឡាយ នេះស្ទឹងមានទឹក
 ត្រជាក់ ជាទីដែលកុមារទាំងពីរធ្លាប់លេង កុមារទាំងនោះអញ
 មិនបានឃើញ ។ ផ្កាឈើច្រើនយ៉ាង លើក្នុងនេះ ជាផ្កា
 ដែលកុមារទាំងពីរធ្លាប់ទ្រទ្រង់ កុមារទាំងនោះ អញមិនបាន
 ឃើញ ។ ផ្ទៃឈើច្រើនយ៉ាងលើក្នុងនេះ ជាផ្ទៃដែលកុមារទាំង
 ពីរធ្លាប់បំរើភោគ កុមារទាំងនោះ អញមិនបានឃើញសោះ ។

មហានិបាតេ វសមស្ស វេស្សន្តរជានិកស្ស មទ្ធំបព្វំ

ឥមេ តេ ហត្ថិកា អស្សា ពាលីតទ្វា ច នោ ឥមេ

យេហិស្ស បុព្វេ កីឡិសុ តេ កុមារា ន ទិស្សរេ ។

(៣៦០) ឥមេ សាមា សសោល្លកា ^(១) ពហុកា កនិលមិតា

យេហិស្ស បុព្វេ កីឡិសុ តេ កុមារា ន ទិស្សរេ ។

ឥមេ ហិសា ច កោញា ច មយុរា ទីត្របេឡណា

យេហិស្ស បុព្វេ កីឡិសុ តេ កុមារា ន ទិស្សរេ ។

(៣៦១) ឥមា តា វនកុម្មាយោ បុប្ផតា សព្វកាលីកា

យត្ថស្ស បុព្វេ កីឡិសុ តេ កុមារា ន ទិស្សរេ ។

ឥមា តា ហោត្តរាលី វម្មា ច ក្ករា ក្ខបក្ខដិតា

មណ្ឌាលកេហិ សញ្ញា បទុមុប្បលកេហិ ច

យត្ថស្ស បុព្វេ កីឡិសុ តេ កុមារា ន ទិស្សរេ ។

(៣៦២) ន តេ កង្ខារិ ភិក្ខុនិ ន តេ ឧទកមាភតំ

អភិបិ តេ ន ហាសិតោ កិណ្ឌ មន្តោវិយាយសិ ។

បិយោ បិយេន សង្កត្ត សមោហំ ព្យបហញ្ញតិ

ត្យដ្ឋ បុត្តេ ន បស្សបិ ជាលី កណ្ហាជិមំ ពុកោ ។

មហានិបាត វេល្លប្បន្តរជាតក ទី ១០ មទ្ធិបញ្ចៈ

រូបដំរី រូបសេះទាំងនេះក្ដី រូបគោទាំងនេះក្ដី ជារូបដែលកុមារ
ទាំងពីរធ្លាប់លេង កុមារទាំងនោះ អញមិនបានឃើញ ។

[៣៦០] រូបម្រឹគមានសម្បុរពព្រុស រូបទន្សាយ រូបមៀម រូបម្រឹគឈ្នួស
ជាច្រើនទាំងនេះ ជារូបដែលកុមារទាំងពីរធ្លាប់លេង កុមារទាំង
នោះ អញមិនបានឃើញ ។ រូបហង្ស រូបក្រៀល រូបក្បោក មាន
ស្លាបដំរីចិត្រ ជារូបដែលកុមារទាំងពីរធ្លាប់លេង កុមារទាំងនោះ
អញមិនបានឃើញ ។

[៣៦១] គុមារឈឺទាំងនេះ មានផ្ការីកសព្វកាល ជាផ្កាដែលកុមារ
ទាំងពីរធ្លាប់លេង កុមារទាំងនោះ អញមិនបានឃើញ ។ ស្រះ
បោក្ខរណីទាំងនេះ គួរជាទីត្រេកអរ ទ្រហឹងអឺងកង ដោយ
សត្វចាក្រពាក ដេរដាសដោយផ្កាមណ្ឌលកៈផង ដោយផ្កាឈូក
នឹងផ្កាឧប្បលផង ជាទីដែលកុមារទាំងពីរធ្លាប់លេង កុមារទាំង
នោះអញមិនបានឃើញ ។

[៣៦២] ឧសទាំងឡាយព្រះអង្គមិនកាប់ ទឹកព្រះអង្គមិនដង ភ្លើងព្រះអង្គ
មិនបង្កាត់ ហេតុអ្វីបានជាព្រះអង្គសញ្ញាប័សញ្ញី ដូចមនុស្សខ្មៅ ។
(ព្រះវេស្សន្តរ) ជាទីស្រឡាញ់ (របស់ខ្ញុំម្ចាស់) សេចក្ដីព្រួយតែង
រសាយ ព្រោះបានជួបជុំដោយព្រះអង្គជាទីស្រឡាញ់ ក្នុងថ្ងៃនេះ
ខ្ញុំម្ចាស់មិនឃើញបុត្រទាំងពីរ គឺជាលីនឹងនាងកណ្តាជិនានោះ ។

(៣៦៣) ន ខោ ឆោ ឆោ វេស្សមិ យេន តេ ជីហដា មតា

កាកោលាបិ ន វស្សន្តិ មតា មេ ទ្ធន ធារកា ។

ន ខោ ឆោ ឆោ វេស្សមិ យេន តេ ជីហដា មតា

សកុណាបិ ន វស្សន្តិ មតា មេ ទ្ធន ធារកា ។

(៣៦៤) សា តត្ថ បរិទេវិតា បព្វតានិ វនានិ ច

បុននេវស្សមិ គន្ធា សាមិកស្សន្តិ រោទតិ ។

ន ខោ ឆោ ឆោ វេស្សមិ យេន តេ ជីហដា មតា

កាកោលាបិ ន វស្សន្តិ មតា មេ ទ្ធន ធារកា ។

ន ខោ ឆោ ឆោ វេស្សមិ យេន តេ ជីហដា មតា

សកុណាបិ ន វស្សន្តិ មតា មេ ទ្ធន ធារកា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

(៣៦៣) បពិត្រព្រះទេវៈ ខ្ញុំម្ចាស់មិនឃើញបុត្ររបស់យើងទាំងពីរសោះ

ខ្ញុំម្ចាស់មិនដឹងជា (អ្នកណា) នាំយកបុត្រទាំងនោះទៅ ទាំងពួកក្មេក
ព្រៃសោត ក៏មិនកញ្ជ្រៀវ ទារកទាំងពីររបស់ខ្ញុំម្ចាស់ ប្រាកដ
ជាស្លាប់ហើយ ។ បពិត្រព្រះទេវៈ ខ្ញុំម្ចាស់មិនឃើញបុត្ររបស់
យើងទាំងពីរសោះ ខ្ញុំម្ចាស់មិនដឹងជា (អ្នកណា) នាំយកបុត្រទាំង
នោះទៅ ទាំងពួកសត្វស្វាបសោត ក៏មិនកញ្ជ្រៀវ ទារកទាំងពីរ
របស់ខ្ញុំម្ចាស់ ប្រាកដជាស្លាប់ហើយ ។

(៣៦៤) (អភិសម្ពុទ្ធគាថា) នាងមន្រ្តីនោះ (បានគ្រាប់ទៅ) កាន់ក្នុងនឹងព្រៃ
ខ្សឹកខ្សួលក្នុងទីនោះ ហើយត្រឡប់មកអាស្រមវិញ ក៏ទ្រង់ព្រះ
កន្សែងក្នុងសំណាក់ព្រះរាជស្វាមីថា បពិត្រព្រះទេវៈ ខ្ញុំម្ចាស់មិន
ឃើញ (បុត្រទាំងពីរ) របស់យើងសោះ ខ្ញុំម្ចាស់មិនដឹងជា (អ្នកណា)
នាំយកបុត្រទាំងនោះទៅ ទាំងពួកក្មេកព្រៃសោត ក៏មិនកញ្ជ្រៀវ
ទារកទាំងពីររបស់ខ្ញុំម្ចាស់ ប្រាកដជាស្លាប់ហើយ ។ បពិត្រព្រះទេវៈ
ខ្ញុំម្ចាស់មិនឃើញ (បុត្រទាំងពីរ) របស់យើងសោះ ខ្ញុំម្ចាស់មិនដឹង
ជា (អ្នកណា) នាំយកបុត្រទាំងនោះទៅ ទាំងពួកសត្វស្វាបសោត
ក៏មិនកញ្ជ្រៀវ ទារកទាំងពីររបស់ខ្ញុំម្ចាស់ ប្រាកដជាស្លាប់ហើយ ។

មហាវិហារេ វសមស្ស វេស្សន្តរតាភក្ស មន្ទ្របព្វំ

ន ោ ោ នេវ បស្សមិ យេន តេ វិហាជា មតា

វិចរន្តំ វុត្តម្ភលេស្ម បព្វតេស្ម គុហាស្ម ច ។

ឥតិ មន្ទិ វារោហា វាជបុត្តិ យសស្សីនិ

ពាហា បត្តយ្ហ កុន្ទិត្វា តត្ថេវ បតីតា ធមា ។

(៣៦៥) តមជ្ឈំ បត្តិ វាជបុត្តិ ឧទកេនាភិសិញ្ចថ

អស្សន្តិ នំ វិទិត្វាន អថ នំ ឯតទព្រាវ ។

អាទិយេនេវ តេ មន្ទិ ទុក្ខំ នត្វាតុមិច្ឆិសំ

នលំខ្មោ យាចកោ វុឡោ ព្រាហ្មណោ យរមាភតោ ។

តស្ស ទិដ្ឋា មយា បុត្តា មន្ទិ មា ភាយំ អស្សស

មំ បស្ស មន្ទិ មា បុត្តេ មា ពាទ្ធិ បរិនេយំ

លត្ថាម បុត្តេ ជីវិត្តា អរោតា ច ភវមសេ ។

បុត្តេ បស្ស ពា ធាតុពា យព្វ អញ្ច យវេ ធនំ

និដ្ឋា សប្បវិសោ ធានំ ទិស្វា យាចកមាភតោ

អនុមោទាហំ មេ មន្ទិ បុត្តកេ ធានបុត្តមំ ។

មហានិបាត វេស្សន្តរជាតក ទី ១០ មទ្ធិបញ្ចៈ

បុត្រត្រពះទេវៈ ខ្ញុំម្ចាស់មិនឃើញ (បុត្រទាំងពីរ) របស់យើងសោះ
ខ្ញុំម្ចាស់មិនដឹងជា (អ្នកណា) នាំយកបុត្រទាំងនោះទៅ ម្ចាស់កុំកុំទាំង
ឡាយ នាងមទ្រីត្រាច់ទៅក្រោមម្លប់ឈើនឹងក្នុងគុហា ។ នាងមទ្រី
មានកំពស់នឹងទំហំដ៏ប្រសើរ ជាពងបុត្រមានយស ក៏ផ្គងដើមដៃទាំង
ពីរកន្ទក់កន្ទុញយ៉ាងនេះហើយ ក៏ដួលទៅលើផែនដីក្នុងទីនោះ ។

(៣៦៥) ព្រះបាទវេស្សន្តរ ទ្រង់ស្រាច់ស្របព្រះរាជបុត្រីនោះ ដែលបាន
មកដល់សំណាក់ព្រះអង្គ បន្ទាប់អំពីនោះមក ព្រះអង្គជ្រាបព្រះរាជ
បុត្រីនោះ ដែលស្រួលចិត្តហើយ ទើបបានត្រាស់នឹងព្រះរាជបុត្រី
នោះយ៉ាងនេះថា ហែនាងមទ្រី អញមិនចង់ប្រាប់សេចក្តីទុក្ខដល់
នាងអំពីដង្ហើមទេ មានព្រាហ្មណ៍ចាស់កំសត់ជាស្នូម បានមកកាន់
លំនៅ ។ ហែនាងមទ្រី អញបានឲ្យបុត្រទាំងពីរដល់ព្រាហ្មណ៍
នោះហើយ នាងកុំភិតភ័យអ្វី នាងចូរស្រួលចិត្តចុះ ហែនាងមទ្រី
នាងចូរមើលមកអញ កុំមើលបុត្រទាំងពីរ កុំខ្សឹកខ្សួលខ្លាំងឡើយ
កាលបើយើងរស់នៅបានសុខសប្បាយ ក៏គង់បាន (ច្នៃប្រឌិត) នឹង
បុត្រវិញ ។ សប្បុរសបានឃើញពួកស្នូមមកហើយ គប្បីឲ្យកូន
សត្វចិញ្ចឹម ធូញជាតិ នឹងទ្រព្យដទៃដែលមានក្នុងផ្ទះជាទាន ហែនាង
មទ្រី នាងចូររីករាយតាម នូវអំណោយបុត្រដ៏ទុក្ខមរបស់អញ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជានិក

(៣៦៦) អនុមោទនមិ តេ ទេវ បុត្តកេ ទានមុត្តមិ

ទត្វា ចិត្តំ បសាទេហិ ភិយ្យោ ទានំ ទទោ ភវ។

យោ ភំ មច្ឆេត្តតេសុ មនុស្សេសុ ជនាធិប

ព្រាហ្មណស្ស អនា ទានំ សិរីនំ រដ្ឋវឌ្ឍនោ ។

(៣៦៧) ទិដ្ឋាទិតា តេ បឋវី សន្នោ តេ តិទិវដ្ឋតោ

សមន្តា វិជ្ជតា អាគូ តិរិទិវ បដិស្សតា ។

(៣៦៨) តស្ស តេ អនុមោទនំ ឱកោ ជារទបព្វតា

សន្នោ ច ព្រហ្មា ច បជាបតី ច

សោមោ យមោ វេស្សវណោ ច រាជា

សព្វេ ទេវាអនុមោទនំ តាវត្ថីសា សវន្តកា ។

ឥតិ មជ្ជំ រាជកេហា រាជបុត្តំ យសស្សីនំ

វេស្សន្តវស្ស អនុមោទិ បុត្តកេ ទានមុត្តមិ ។

មទ្ធិបព្វំ តាម ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

(៣៦៦) (ព្រះនាងមទ្រី...) បពិត្រព្រះទេវៈ ខ្ញុំម្ចាស់សូមរីករាយតាម
 នូវអំណោយបុត្រដ៏ឧត្តមរបស់ព្រះអង្គ ព្រះអង្គប្រទានហើយ សូម
 ធ្វើព្រះហឫទ័យឲ្យជ្រះថ្លាចុះ សូមព្រះអង្គទ្រង់ឲ្យទានជាកិរិយាភាព
 ចុះ ។ បពិត្រព្រះដនាធិបៈ កាលដែលពួកមនុស្ស កំពុងមានសេចក្តី
 កំណាញ់ ព្រះអង្គជាអ្នកញ៉ាំងពួកអ្នកសិរិរាស្ត្រឲ្យចំរើន ទ្រង់បាន
 ដាក់ទានដល់ព្រាហ្មណ៍ ។

(៣៦៧) ព្រះអង្គបានញ៉ាំងផែនដី ឲ្យខ្ទេចខ្ទាំ កិត្តិសព្ទរបស់ព្រះអង្គទៅ
 ដល់ទៅលោក ផ្នែកបន្ទោរពុំដួលដាលប្រវត់ដុំវិញព្រះហេមពាន្ត
 ដូចជាសំឡេងលាន់នៃក្នុងទ្បាយ ។

(៣៦៨) ពួកទេវតាទាំងពីរក្រុម គឺនារទៈនឹងបព្វតៈ ព្រមទាំងព្រះឥន្ទ្រ
 ព្រះព្រហ្ម នឹងបជាបតិទៅបុត្រ សោមទៅបុត្រ ព្រះបាទយមៈនឹង
 ព្រះបាទវេស្សវ័ណ ក៏នាំគ្នារីករាយតាមព្រះអង្គនោះ ពួកទេវតាទាំង
 អស់ដែលកើតក្នុងឋានតាវត្ថិន្យ ព្រមទាំងព្រះឥន្ទ្រក៏រីករាយតាម ។
 (ព្រះសាស្តាបានត្រាស់តាថានេះថា) ព្រះនាងមទ្រី មានកំពស់នឹង
 ទំហំដ៏ប្រសើរ ដាក់ដបុត្រីមានយស បានរីករាយតាមនូវអំណោយ
 បុត្រដ៏ឧត្តម របស់ព្រះបាទវេស្សន្តរ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

មហានិពាគេ ទសមស្ស វេស្សន្តរជានិកស្ស សក្កបព្វំ

(៣៦៧) តតោ រត្យា វិវសនេ សុរិយស្សត្ថមនំ^(១) បតិ

សត្តោ ព្រាហ្មណ៍វណ្ណន ចាតោ នេសំ អនិស្សេដ។

(៣៦៨) កត្វំ នុ គោតោ កុសលំ កត្វំ គោតោ អនាមយំ

កត្វំ ឧញ្ចេន យាបេថ កត្វំ មូលដលា ពហូ ។

កត្វំ ឌុំសា មកសា ថ អប្បមេវ សិរីសទា

វនេ វាឡមិត្តាកំណ្ឌោ កត្វំ ហីសា នវិជ្ជតិ ។

(៣៦៩) កុសលញ្ចេវ នេព្រហ្មេ អថេព្រហ្មេ អនាមយំ

អថេ ឧញ្ចេន យាបេម អថេ មូលដលា ពហូ ។

អថេ ឌុំសា មកសា ថ អប្បមេវ សិរីសទា

វនេ វាឡមិត្តាកំណ្ឌោ ហីសា មយ្ហំ ន វិជ្ជតិ។

សត្តនោ មាសេ វសតិ អរពោ ជីវិតោកំណំ

ឥទិបិ នុតិយំ បស្សម ព្រាហ្មណំ ទេវវណ្ណំ

អាទាយ វេលុរំ ទណ្ឌំ ឆាវន្តំ អនិទត្តិបំ ។

ស្វាគតន្តេ មហាព្រហ្មេ អថេ តេ អនុរាគតំ

១ ម. សុរិយត្ថមនំ ។

មហានិបាត វេស្សន្តរដាតក ទី ១០ សក្កបញ្ចៈ

(៣៦៩) (អភិសម្ពុទ្ធគាថា) លំដាប់នោះ ក្នុងកាលដែលរាត្រីកន្លងទៅ
ហើយ ព្រះអាទិត្យក៏រះឡើង សក្កទេវរាជ មានភេទជាប្រាហ្មណ៍
ប្រាកដ ដល់ក្សត្រទាំងពីរនោះក្នុងពេលព្រឹក ។

(៣៧០) (សក្កទេវរាជ...) ព្រះអង្គសុខសប្បាយទេឬ ព្រះអង្គមិនមាន
រោគាពាធទេឬ ព្រះអង្គញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅដោយការវៃស្វន៍
រកស្រួលទេឬ មើមឈើនឹងផ្លែឈើមានច្រើនដែរឬ ។ ពួកវេបាម
មូស នឹងពស់ មានតិចទេឬ ក្នុងព្រៃដ៏ក្រុះករដោយម្រឹគយង់យ្មង់ មិន
មានការបៀតបៀនទេឬ ។

(៣៧១) (ព្រះមហាសត្វ...) ម្ចាស់ប្រាហ្មណ៍ ពួកយើងសុខសប្បាយទេ
ម្ចាស់ប្រាហ្មណ៍ មិនមានរោគាពាធអ្វីទេ មួយទៀត យើងញ៉ាំង
អត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅដោយការវៃស្វន៍រកស្រួលទេ មើមឈើនឹងផ្លែ
ឈើទាំងឡាយដ៏បរិបូណ៌ដែរទេ ។ ទាំងពួកវេបាម មូសនឹងពស់មាន
តិចទេ ក្នុងព្រៃដ៏ក្រុះករដោយម្រឹគយង់យ្មង់ មិនមានការបៀតបៀន
យើងទេ ។ យើងនៅក្នុងព្រៃអស់៧ខែ រស់នៅទាំងសំណេក
ទើបឃើញប្រាហ្មណ៍ជាគំរប់ពីរនេះ មានភេទដ៏ប្រសើរ កាន់ឈើ
ច្រក់មានពណ៌ដូចជាផ្លែឆ្មៅទុំទ្រទ្រង់វៃស្បែកខ្លា ទាំងក្រចក ។ នែមហា-
ប្រាហ្មណ៍ អ្នកមកលួចហើយ មួយទៀត អ្នកមិនមែនមកអាក្រក់ទេ

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

អន្តោ បរិស ភទ្ទន្តោ ទានេ បក្ខាលយស្ស តេ។

តិណ្ហាកានិ បិយាលានិ មនុកេ កាសមារិយោ

ដលានិ ខុទ្ទកប្បានិ ភុញ្ញ ព្រហ្ម វរំ វរំ ។

ឥទំបំ ទានិយំ សីតំ អាកតំ តិវិត្តរា

តតោ បរិ មហាព្រហ្ម សេច ភំ អភិកម្ម្នសិ ។

អថ ភំ កេន វណ្ណាន កេន វា បទ ហេតុនា

អនុប្បត្តោសិ ព្រហ្មារញ្ញំ តំ មេ អក្ខាហិ បុត្តតោ។

(៣៧២) យថា វារិវោហោ បូរោ សព្វកាលំ ន ជ័យតិ

ឯវន្តំ យាចិតាតថ្មី ភវិយំ មេ ទេហិ យាចិតោ។

(៣៧៣) ទទាមិ ន វិតម្ភាមិ យំ មំ យាចសិ ព្រាហ្មណ

សន្តំ នប្បជិត្យហាមិ ទានេ មេ វមតេ មនោ។

(៣៧៤) មទ្ធិ ហត្ថេ កហេត្វាន ឧទកស្ស កមណ្ឌលំ

ព្រាហ្មណស្ស អទា ទានំ សិវីនំ វដ្ឋវឌ្ឍនោ។

តទាសិ យំ ភីសនកំ តទាសិ លោមហិសនំ

មទ្ធិ បរិច្ឆជន្តស្ស មេទនី សមកម្មជ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

អញ្ជើញអ្នកចូលទៅខាងក្នុង សេចក្តីចំរើន (ចូរមាន) ដល់អ្នក អ្នកចូរ
 លាងជើងទាំងឡាយរបស់អ្នក ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ អ្នកចូរបរិភោគផ្លែ
 ឈើយ៉ាងឆ្ងាញ់ៗ ដូចទឹកឃ្មុំ គឺផ្លែទ្វាប័ ទ្រយីង មាត់ប្រាង មាត់
 ដោក ។ ទឹកត្រជាក់នេះ ផងមកអំពីជ្រោះក្តុំ ម្នាលមហាព្រាហ្មណ៍
 អ្នកចូរផឹកទឹកនេះចុះ បើអ្នកប្រាថ្នាចង់ផឹក ។ យើងសូមសួរអ្នក
 អ្នកបានមកដល់ព្រៃធំ ដោយរឿងដូចម្តេច ឬដោយហេតុដូចម្តេច
 អ្នកកាលបើយើងសួរហើយ ចូរប្រាប់រឿងនោះ ។

(៣៧២) (សក្កទៅរាជ...) ផ្លូវទឹកដ៏ពេញប្រៀប មិនអស់ទៅសព្វកាល
 យ៉ាងណាមិញ ទូលបង្គំជាខ្ញុំ មកដើម្បីសូមទានព្រះអង្គ ទូលបង្គំ
 ជាខ្ញុំសូមហើយ សូមព្រះអង្គប្រទានភរិយា ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

(៣៧៣) ព្រះមហាសត្វ...) ម្នាលព្រាហ្មណ៍ យើងឲ្យរបស់ដែលអ្នក
 សូមនឹងយើង យើងមិនឃើញពេទ យើងមិនលាក់លៀមវត្ថុដែល
 មាន ចិត្តរបស់យើងត្រេកអរក្នុងទាន ។

(៣៧៤) (អភិសម្ពុទ្ធគាថា) ព្រះបាទវេស្សន្តរ ជាអ្នកញ៉ាំងពួកអ្នកសិរិ-
 រាស្ត្រឲ្យចំរើន ចាប់ដៃនាងមន្ត្រីនឹងកុណ្ឌីទឹក ហើយបានដាក់ទាន
 ដល់ព្រាហ្មណ៍ ។ កាលដែលព្រះវេស្សន្តរទ្រង់លះបង់ព្រះនាងមន្ត្រី
 ហេតុដែលគួរស្ងប់ស្ងៀម ក៏កើតមាន ក្នុងកាលនោះ សេចក្តី
 ព្រៃរោមក៏កើតមាន ក្នុងកាលនោះ ដែនដីក៏ញាប់ញ័រ ។

មហានិបាតេ ទសមស្ស វេស្សន្តរោគកស្ស សក្កបព្វំ

នេវេស្ស មទ្ធី ភក្កជំ ន សន្ធិយតិ ន រោទតិ

បេត្តតេវេស្ស តុល្លាយា ឯស ជាតាតិ យំ វិំ ។

[៣៧៥] ជាលី កល្យាណិនំ ធីតំ មទ្ធី ទេវី បតិព្វតំ

ចជ្ជមាតោ ន ចិន្តេសី ពោធិយាយេវ ការណា ។

ន មេ ទេស្ស ឧកោ បុត្តា មទ្ធី ទេវី ន អប្បិយា

សព្វញ្ញតំ បិយំ មយ្ហំ តស្មា បិយេ អនាសហំ^(១) ។

[៣៧៦] កោមារីយ ស្សហំភរិយា សាមិកោមមស្សរោ

យស្សន្តេ តស្ស មំ នជ្ជា វិក្កិលោយ្យ ហនេយ្យក ។

[៣៧៧] តេសំ សង្កប្បមញ្ញយ ទេវីន្ទោ ឯតនព្រិ

សព្វេ ធីតា តេ បច្ចុប្បា យេ ធីតា យេ ច មាទុសា

ធីន្ទាធីតា តេ បឋវី សន្នោ តេ តិធិវង្គតោ

១ ម. ជាលី កល្យាណិនំ ធីតំ

មទ្ធី ទេវី បតិព្វតំ

ចជ្ជមាតោ ន ចិន្តេសី

ពោធិយាយេវ ការណា ។

ន មេ ទេស្ស ឧកោ បុត្តា

មទ្ធី ទេវី ន អប្បិយា

សព្វញ្ញតំ បិយំ មយ្ហំ

តស្មា បិយេ អនាសហន្តីតំ

ពោធិយោ ន ទិស្សន្តី ។

មហានិបាត វេស្សន្តរជានិកាយ ទី ១០ សក្កបញ្ចៈ

ព្រះនាងមទ្រី មិនមានមុខក្រញាវ មិនអៀន មិនយំ ព្រះនាងស្ងៀម
សំឡឹង (ព្រះភក្ត្រ) របស់ព្រះបាទវេស្សន្តរនោះ (ដោយគិតថា)
ព្រះរាជាទេ ជ្រាបហេតុដ៏ប្រសើរ ។

(៣៧៥) តថាគតកាលដែលលះរាជបុត្រាឈ្មោះជាលី រាជធិតាឈ្មោះ
កណ្តាជិនា នឹងនាងទេវីឈ្មោះមទ្រី ដែលមានក្មេងលក្ខណ៍ មិន
គិត (ស្តាយ) ព្រោះហេតុតែពោធិញ្ញាណដោយពិត ។ បុត្រទាំង
ពីរមិនមែនជាទីស្អប់របស់តថាគតទេ នាងទេវីឈ្មោះមទ្រី មិនមែន
មិនជាទីស្រឡាញ់របស់តថាគតទេ សព្វពាក្យពោធិញ្ញាណជាទីស្រឡាញ់
របស់តថាគត ព្រោះហេតុនោះ បានជាតថាគតឲ្យជនទាំង៣នាក់
ជាទីស្រឡាញ់ (ដល់ព្រាហ្មណ៍) ។

(៣៧៦) (ព្រះនាងមទ្រី...) ខ្ញុំម្ចាស់ជាករិយារបស់ព្រះអង្គអំពីក្មេង ព្រះ
អង្គជាស្វាមី ជាឥស្សរៈរបស់ខ្ញុំម្ចាស់ស្រាប់ហើយ ចង់ឲ្យខ្ញុំម្ចាស់ដល់
អ្នកណា គប្បីឲ្យដល់អ្នកនោះចុះ ចង់លក់ឬចង់សំឡាប់ (ក៏បាន) ។

(៣៧៧) (អភិសម្ពុទ្ធគាថា) ព្រះឥន្ទ្រ ជាធំជាងទេវតា ជ្រាប
សេចក្តីត្រិះរិះ របស់ជនទាំងនោះហើយ ក៏បានពោលដូច្នេះថា
ពួកសត្រូវទាំងអស់ ដែលយាត់ទូរទិព្វសម្បត្តិ នឹងមនុស្ស-
សម្បត្តិ ព្រះអង្គ ក៏បានឈ្នះហើយ ព្រះអង្គបានក្លៀងផែន
ដីឲ្យខ្មែរខ្មាវ កិត្តិសព្ទរបស់ព្រះអង្គ ផ្សាយទៅ ដល់ទៅលោក

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

សមន្តា វិជ្ជតា អាគូ កំរំនិវ បដិស្សតា ។

តស្សតេ អនុមោទន្តិ ឧកោ ធារទបព្វតា

ឥន្ទោ ច ព្រហ្មា ច បដាបតី ច

សោមោ យមោ វេស្សវណោ ច រាជា

សព្វេ ទេវានុមោទន្តិ ទុក្ខំ ហិ ករោតិ សោ។

ទុទ្ធិ ទទមាធានិ ទុក្ខំ កម្មកុព្វតំ

អសន្តោ ធានុកុព្វន្តិ សតំ ធម្មោ ឧវុទ្ធយោ ។

តស្មា សតញ្ច អសតញ្ច ធានា ហោតិ ឥតោ កតិ

អសន្តោ និវយំ យន្តិ សន្តោ សត្តបរាយនា។

យមេតំ កុមារេ អទទា ករិយំ អទទា វនេ វសំ

ព្រហ្មយានបដោក្ខម្ម សន្តោ តេ តំ វិបត្តតុ ។

[៣៧៨] ទទាមិ កោតោ ករិយំ មន្ទិ សព្វន្តសោកិនី

តញ្ជោ មន្ទិយា ធម្មោ មន្ទិ ច បតីនា សហ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

ផ្នែកបន្ទោរក៏ជាលប្រកត់ជុំវិញ ដូចជាសំឡេងលាន់នៃភ្នំទាំងឡាយ។
 ពួកទេវតាទាំង២ក្រុម គឺនារទៈនឹងបព្វតៈ ទាំងព្រះឥន្ទ្រ ព្រះព្រហ្ម
 នឹងបជាបតិទេវបុត្រ សោមទេវបុត្រ ព្រះបាទយមៈ នឹងព្រះបាទ
 វេស្សវណ្ណ រីករាយតាមព្រះអង្គនោះ ពួកទេវតាទាំងអស់ ក៏រក
 រាយតាម (យ៉ាងនេះថា) មែនពិត ព្រះបាទវេស្សន្តរនោះ ធ្វើអំពើ
 ដែលគេធ្វើបានដោយកម្រ ។ កាលដែលពួកជនកំពុងឱ្យវត្ថុដែល
 គេឱ្យបានដោយកម្រ កំពុងធ្វើអំពើដែលគេធ្វើបានដោយកម្រ ពួក
 អសប្បុរស រមែងមិនធ្វើតាម (អំពើនោះ) ឡើយ ធម៌របស់ពួក
 សប្បុរស គឺគេដឹងបានដោយក្រ ។ ព្រោះហេតុនោះ ដំណើរទៅ
 អំពីលោកនេះ (ទៅកាន់បរលោក) នៃពួកសប្បុរស នឹងពួកអសប្បុរស
 ជាដំណើរផ្សេងគ្នា ពួកអសប្បុរសទៅកាន់នរក ពួកសប្បុរស
 មានឋានសួគ៌ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងខាងមុខ ។ ព្រះអង្គកាលដែលគង់នៅ
 ក្នុងព្រៃ បានប្រទានកុមារទាំងពីរ ទាំងបានប្រទានភរិយា ទានទាំង
 ពីរនោះឈ្មោះថាជាយានដ៏ប្រសើរ មិននាំចុះទៅ (កាន់អបាយភូមិ)
 ទេ យានដ៏ប្រសើរនោះ សូមសម្រេចដល់ព្រះអង្គក្នុងឋានសួគ៌ ។
 (៣៧៨) (សក្កទេវពរ...) ឥឡូវខ្ញុំសូមថ្វាយនាងមន្ត្រី ជាស្រ្តីមានសព្វាង
 ដ៏ល្អ ជាភរិយារបស់ព្រះអង្គវិញ ព្រះអង្គសមគួរនឹងនាងមន្ត្រី
 ដោយពិត នាងមន្ត្រីក៏សមគួរនឹងព្រះអង្គ ដែលជាកស្ថាវីដែរ ។

មហានិពាគេ វសមស្ស វេស្សន្តរជិតកស្ស សក្កបំពុំ

យថា បយោ ច សង្ខោ ច ឱកោ សមាធន្តោនោ

ឯវំ តុវត្ថា មន្តិ ច សមាធមនិចេតសា ។

អវុទ្ធត អវត្ថាស្មី ឱកោ សម្មជ អស្សមេ

ឧត្តិយា តោត្ថសម្មន្តា សុជាតា មាតុបេតិតោ

យថា បុព្វានិ កយិកជ ទទន្តា អបរាបរំ ។

(៣៧៩) សក្កោហមស្មី ទេវិន្តោ អាគតោស្មី តវន្តិកេ

វំ វស្ស វជិសំ វរេ អដ្ឋ ទទាមិ តេ ។

(៣៨០) វរេព្វោ មេ អនោសក្ក សព្វក្ខតានមិស្សរ

បិតា មំ អនុមោទេយ្យ ឥតោ បត្តិ សកំ យរំ

អាសនេន និមន្តេយ្យ បឋមេតំ វំ វរេ ។

បុរិសស្ស វជំ ន រោចេយ្យំ អបិ កំព្វសការកំ

វជំ វជន្តា មោចេយ្យំ ទុតិយេតំ វំ វរេ ។

យេ វុឡោ យេ ច ទហរា យេ ច មជ្ឈិមចោរិសា

មមេវ ឧបជីវេយ្យំ តតិយេតំ វំ វរេ ។

បរទារំ ន កច្ឆេយ្យំ សទារបសុតោ សិយំ

ជីជំ វសំ ន កច្ឆេយ្យំ ចតុត្ថេតំ វំ វរេ ។

មហានិបាត វេស្សន្តរជាតក ទី ១០ សក្កបញ្ចៈ

វត្ថុទាំងពីរ គឺទឹកដោះស្រស់មួយ ស័ង្កមួយ មានសម្បុរស្មើគ្នា
យ៉ាងណាមិញ ព្រះអង្គនឹងនាងមទ្រី មានព្រះហ្វូជ័យស្មើគ្នា ក៏យ៉ាង
នោះដែរ ។ ព្រះអង្គទាំងពីរ ជាក្សត្រិយ៍បរិបូណ៌ដោយគោត្រ មាន
ព្រះជាតិល្អខាងមាតានឹងបិតា ត្រូវគេនិរទេស មកគង់នៅក្នុងអាស្រម
នាព្រៃនេះ ព្រះអង្គគប្បីធ្វើបុណ្យឲ្យទានតាមសមគួរតៗទៅ ។

(៣៧៩) ខ្ញុំជាទេវិន្ទ ឈ្មោះសក្កៈ បានមកក្នុងសំណាក់ព្រះអង្គ បពិត្រ
ព្រះរាជា ជាឥសី សូមព្រះអង្គទទួលយកពរចុះ ខ្ញុំសូមថ្វាយពរ៨
យ៉ាង ចំពោះព្រះអង្គ ។

(៣៨០) (ព្រះពោធិសត្វ...) បពិត្រសក្កៈជាធំជាងទេព្វាទាំងពួង បើព្រះ
អង្គនឹងប្រទានពរដល់ខ្ញុំ (ខ្ញុំ) សូមព្រះបិតាស្រ្តៈស្រ្តៈទទួលខ្ញុំដែល
ទៅអំពីព្រៃនេះ ដល់ដំណាក់របស់ខ្លួន សូមអញ្ជើញខ្ញុំដោយ
អាសនៈ (រាជសម្បត្តិ) ខ្ញុំសូមពរទី១នេះ ។ ខ្ញុំសូមមិនចូលចិត្តនឹង
ការសំឡាប់បុរស ខ្ញុំសូមដោះអំពីការសំឡាប់នូវមនុស្សដែលគេត្រូវ
សំឡាប់ សូម្បីមនុស្សនោះធ្វើអំពើមោះមៃ (មានកំហុសក្នុងព្រះរាជា)
ក៏ដោយ ខ្ញុំសូមពរទី២នេះ ។ សូមឲ្យពួកបុរសទាំងចាស់ក្មេង ទាំង
កណ្តាល រស់នៅអាស្រ័យនឹងខ្ញុំ ខ្ញុំសូមពរទី៣នេះ ។ ខ្ញុំសូម
មិនគប់រកប្រពន្ធអ្នកដទៃ ខ្ញុំសូមជាអ្នកខ្វល់ខ្វាយចំពោះតែប្រពន្ធ
របស់ខ្លួន ខ្ញុំសូមមិនលុះក្នុងអំណាចពួកស្រ្តី ខ្ញុំសូមពរទី៤នេះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

បុត្តោ មេ សុត្តា ជាយេថ សោចនីយាយុកោសិយា

ធម្មេន និរោ បឋវី បញ្ចមេតំ វរំ វរេ ។

តតោ រក្សា វិសេនេ សុរិយស្សក្កមនំ បតិ

ទិត្យា កក្កា ចាតុកវេយ្យំ ធម្មមេតំ វរំ វរេ ។

ននតោ មេ ន ជីយេថ នត្វា នាទុតបេយ្យហំ

នទំ ចិត្តំ បសាទេយ្យំ សត្តមេតំ វរំ វរេ ។

ឥតោ វិមុត្តមាណហំ សត្តកាមី វិសេសក្ខ

អនិព្វត្តំ តតោ អស្សំ អដ្ឋមេតំ វរំ វរេ ។

(៣៨០) តស្សតំ វចនំ សុត្វា នេវិទ្ធោ ឯតទព្រាវិ

អចិរំ វត តេ តាតោ បិតា តំ ធម្មមេស្សតិ ។

ឥទំ វត្វាន មយរា នេវរាជា សុជម្ពតិ

វេស្សន្តរេ វរំ នត្វា សត្តកាយំ អបក្កមី ។

សព្វប្បំ នាម ។

(៣៨២) កសេស្សតំ មុខមាភាតិ ហេមំ វត្តតមក្កិនា

និក្ខំវ ជាតរូបស្ស ឧក្កាមុខបហំសិតំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

បពិត្រសក្កៈ បុត្ររបស់ខ្ញុំកើតហើយ សូមឲ្យបុត្រនោះមានអាយុវែង
 សូមឲ្យបានត្រួតត្រាផែនដីដោយធម៌ ខ្ញុំសូមពរទី ៥ នេះ ។ តម្កល់នោះ
 មក នាកាលពត្រីកន្លងទៅ ព្រះអាទិត្យរះឡើង សូមចំណីជាទិព្វ
 ទាំងឡាយ មានប្រាកដ ខ្ញុំសូមពរទី ៦ នេះ ។ កាលបើខ្ញុំកំពុងឲ្យ
 សូម(ឈេយ្យធម៌)កុំបីអស់ទៅ លុះខ្ញុំឲ្យហើយ សូមកុំឲ្យក្តៅក្រហាយ
 ស្តាយក្រោយ ខ្ញុំកំពុងឲ្យ សូមឲ្យចិត្តជ្រះថ្លា ខ្ញុំសូមពរទី ៧ នេះ ។
 កាលបើខ្ញុំប្បត្តចាកអត្តភាពនេះ សូមឲ្យបានទៅកាន់ឋានសួគ៌ ដល់
 នូវឋានដ៏វិសេស គឺកើតក្នុងតុស្តិតបុរី (កាលបើខ្ញុំប្បត្តចាកតុស្តិត-
 ភពនោះមក) សូមកុំឲ្យកើត (ក្នុងភពថ្មីទៀត) ខ្ញុំសូមពរទី ៨ នេះ ។
 (៣៨១) (អភិសម្ពុទ្ធគាថា) ព្រះឥន្ទ្រ ជាធំជាងទេវតា បានទ្រង់ព្រះ
 សណ្តាប់ព្រះបន្ទូលព្រះបាទវេស្សន្តរនោះហើយ ក៏ពោលពាក្យយ៉ាង
 នេះថា ព្រះបិតាបង្កើតរបស់ព្រះអង្គមិនយូរទេ នឹងមកច្នៃប្រះអង្គ ។
 មួយទៅរាជ ជាប្តីនៃនាងសុជាតា លុះត្រាស់ព្រះតម្រាស់នេះ
 ហើយ ប្រទានពរដល់ព្រះបាទវេស្សន្តរ ហើយក៏ចៀសចេញទៅ
 កាន់ពួកទេវតាក្នុងឋានសួគ៌ ។

ចប់ សុត្តបញ្ចៈ ។

(៣៨២) (ព្រះបាទសញ្ញ័យ...) មុខអ្នកណា⁺នេះ ភ្លឺដូចមាសដែលគេ
 រំលាយដោយភ្លើង ឬដូចមាសឆ្ការ ភ្លឺចំពែងចិញ្ចាចក្នុងមាត់បាវ ។

មហានិពាគេ ទសមស្ស វេស្សន្តរាជកស្ស មហារាជបុត្រំ

ឧកោ សទិសបច្ចុដ្ឋា ឧកោ សទិសលក្ខណា

ជាលិស្ស្គ សទិសោ ឯកោ ឯកា កណ្ណាជីនា យថា។

សីហា វិលាវៈ ទិក្ខុដ្ឋា ឧកោ សម្បត្តិវបកា

ជាត្របមយាយេវៈ ឥមេ ទិស្សន្តិ ទារកា ។

(៣៨៣) កុតោ នុត្តំ ការទ្វាជ ឥមេ អាទេសំ ទារកេ

អដ្ឋ រដ្ឋមនុស្សតោ កុតោ អាតច្ឆសិ ^(១) ព្រាហ្មណ។

(៣៨៤) មយ្ហន្តេ ទារកា ទេវៈ ទិដ្ឋា វិត្តន មញ្ញយ

អដ្ឋ បណ្ណាសា វត្តិ យតោលទ្វា មេ ទារកា។

(៣៨៥) កេនវាចាយបេយ្យេន សម្មា ញាយេន សទ្ធិហេ

កោ តេ តំ ទានមទ្ធិនា បុត្តកេ ទានមុត្តមំ ។

(៣៨៦) យោ យាចតំ បតិដ្ឋាសិ ភូតានំ ធរណីវិវុ

សោ មេ វេស្សន្តរោ រាជា បុត្តេនាសិ វិនេ វសំ ។

មហានិបាត វេស្សន្តរជាតក ទី ១០ មហាវណ្ណៈ

កុមារទាំងពីរ មានអវ័យវៈស្រដៀងគ្នា កុមារទាំងពីរមានលក្ខណៈ
ស្រដៀងគ្នា កុមារម្នាក់ស្រដៀងនឹងជាលី កុមារម្នាក់ដូចនាង
កណ្ណាជិនា ។ កុមារទាំងពីរបរិបូណ៌ ដោយរូបសម្បត្តិ ដូចជា
ពួកសីហៈ ដែលចេញអំពីរូង ទារកទាំងនេះ ប្រាកដដូចរូបជា
វិការៈនៃមាស ។

(៣៨៣) ម្ចាស់ការទ្វាជៈ អ្នកនាំទារកទាំងពីរនេះមកអំពីទីណា ហ្ន៎ ម្ចាស់
ព្រាហ្មណ៍ អ្នកមកដល់ដែនក្នុងថ្ងៃនេះ តើអ្នកមកអំពីទីណា ។

(៣៨៤) (ដូជក...) បពិត្រព្រះទេវៈ ទ្រង់ព្រះនាមសញ្ញយ ព្រះបាទ
វេស្សន្តរ ទ្រង់មានព្រះហ្វូងយក្រែកអរ បានប្រទានទារកទាំងនោះ
ដល់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ តាំងពីថ្ងៃដែលទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ បានទារក
មក ១៥ រាត្រី ក្នុងថ្ងៃនេះហើយ ។

(៣៨៥) (ព្រះបាទសញ្ញយ...) អ្នកឯងធ្វើយើងឲ្យជឿដោយពាក្យជាទី
ស្រឡាញ់ តាមហេតុត្រឹមត្រូវដូចម្តេចបាន នរណាហ៊ានលើកបុត្រ
ទាំងពីរឲ្យជាទានដ៏ឧត្តម ហើយឲ្យដល់អ្នក ។

(៣៨៦) (ដូជក...) ព្រះបាទវេស្សន្តរណា ជាទីពឹងរបស់ពួកសម្ម
ដូចជាព្រះធរណីជាទីពឹងរបស់ពួកសត្វ ព្រះបាទវេស្សន្តរនោះ ទ្រង់
គង់នៅក្នុងព្រៃ បានប្រទានបុត្រទាំងពីរដល់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

យោ យា ចតិ គតិ អាសិ សវន្តិជំវ សាគរោ

សោ មេ វេស្សន្តរោ រាជា បុត្តនាសិ វិនេ វសំ ។

(៣៨៧) ធុត្តជំវត កោ រញ្ញា សទ្ធន យរមេសិទា

កតិ នុ បុត្តកេ ទដ្ឋា អរញ្ញា អវុទ្ធកោ ។

ឥមំ កោន្តោ ជិសាមេថ យាវន្តេត្ថ សមាគតា

កតិ វេស្សន្តរោ រាជា បុត្តនាសិ វិនេ វសំ ។

ទាសំ ទាសិញ្ច សោ ទដ្ឋា អស្សំ ចស្សតវីរិថំ

ហត្ថិញ្ច កុញ្ញិ ទដ្ឋា កតិ សោ ទដ្ឋ ទារកេ ។

(៣៨៨) យស្ស នាស្ស យវទាសោ អស្សោ ចស្សតវីរិថោ

ហត្ថិ ច កុញ្ញរោ នាគោ កីសោ ទដ្ឋា បិតាមហា ។

(៣៨៩) ទានមស្ស បសិសាម នាវិជ្ជន្តាម ចោតក

កតិ នុ ហទយំ អាសិ តម្រេ ទត្វា វិជិត្យកេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

ព្រះវេស្សន្តរណា ជាទីប្រព្រឹត្តទៅនៃពួកស្គម ដូចសាគរជាទីប្រព្រឹត្ត
ទៅនៃស្ទឹងទាំងឡាយ ព្រះបាទវេស្សន្តរនោះ ទ្រង់គង់នៅក្នុងព្រៃ
បានប្រទានបុត្រទាំងពីរ ដល់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។

(៣៨៧) (ពួកអាមាត្យ...) ម្ចាស់គ្នាយើង ព្រះរាជាគាលទ្រង់គង់នៅក្នុង
ព្រះរាជដំណាក់ ទ្រង់មានសទ្ធា ធ្វើអាក្រក់ណាស់ ព្រះបាទវេស្សន្តរ
ត្រូវគេនិរទេសទៅគង់នៅក្នុងព្រៃហើយ ម្តេចក៏នៅតែប្រទានបុត្រ
ទាំងពីរទៀត ។ នៃអ្នកដ៏ចំរើនទាំងឡាយ អ្នកទាំងប៉ុន្មាននាក់
ដែលបានមកចូលជុំគ្នាក្នុងទីនេះ ចូរស្តាប់រឿងនេះចុះ ហេតុដូចម្តេច
បានជាព្រះបាទវេស្សន្តរ ទៅគង់នៅក្នុងព្រៃហើយ ក៏ប្រទានបុត្រ
ទាំងពីរ ។ ព្រះអង្គគួរប្រទានទាសា ទាសី សេះ រថ ដែលទឹម
ដោយសេះអស្សតរផង គួរប្រទានដំរីកុញ្ញរផង ហេតុដូចម្តេច
បានជា ដាក់ទានទារកទាំងពីរទៀត ។

(៣៨៨) (ជាលីកុមារ...) បពិត្រព្រះអយ្យកោ ទាសៈ សេះ ឬរថ ដែល
ទឹមដោយសេះអស្សតរ នឹងដំរីកុញ្ញរ មិនមានក្នុងផ្ទះនៃបុគ្គលណា
បុគ្គលនោះ នឹងឲ្យដូចម្តេចកើត ។

(៣៨៩) (ព្រះបាទសញ្ជ័យ...) នែរថា យើងសរសើរទានបិការបស់អ្នក
យើងមិនមែនបន្តបង្គាប់ទេ ចុះហ្វូងយ័ (នៃបិការបស់បា) តើដូចម្តេច
បានជាឲ្យបាទាំងពីរដល់ស្គម ។

មហានិពាគេ ទសមស្ស វេស្សន្តរជាតកស្ស មហារាជបព្វំ

[៣៩០] (បិតា មឃ្លី មហារាជ តុម្រេ ធនា វង្សកេ

សុត្វាន កល្យាណំ វាចំ អន្ធកណ្ណាយ ភាសិតំ)។^(១)

[៣៩១] ធុត្តស្ស ហធិយំ អាសិ អដោ ឧត្តិមំ អស្សសិ

រោហិណីហោវ តាម្ពត្តិ បិតា អស្សនំ វត្ថយំ ។

[៣៩២] យន្តំ កណ្ណាជិនារោច អយំ មំ តាត ព្រាហ្មណោ

លដ្ឋិយា បដិកោដេតិ យវេ ជានិវ ទាសិយំ។

ន ចាយំ ព្រាហ្មណោ តាត ធម្មិកាហោន្តិ ព្រាហ្មណោ

យក្ខោ ព្រាហ្មណាវណ្ណាន ខាទិតុំ តាត នេតិ នោ

នីយមាណ បិសាចេន កិណ្ឌ តាត ឧទិត្តសិ ។

[៣៩៣] រាជបុត្តំ ច រោ មាតា រាជបុត្រោ ច រោ បិតា

បុព្វេ មេ អន្តរាយ កិណ្ឌ ភិដ្ឋថ អារកា ។

[៣៩៤] រាជបុត្តំ ច នោ មាតា រាជបុត្រោ ច នោ បិតា

១ ម. អយំ ពាថា ន ទិស្សតិ ។

មហានិបាត វេស្សន្តរដាតក ទី ១០ មហាភគវត្ថុ

(៣៩០) (ជាលីកុមារ...) បពិត្រមហាភគ (ការណ៍ដែល) ព្រះបិតារបស់
ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ទ្រង់ប្រទានយើងខ្ញុំដល់សូម(នោះ) សូមព្រះអង្គ
ទ្រង់ព្រះសណ្តាប់ នូវវាចាគួរឲ្យអាណោចអាជ័ម ដែលនាងកណ្តា
ដំនាជាប្អូនពោលចុះ ។

(៣៩១) ហ្ន៎ទ័យនៃព្រះបិតា របស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនោះ ជាទុក្ខ ទាំងទ្រង់
មានអស្សាសបស្សសៈដ៏ក្តៅ ព្រះបិតាមានព្រះនេត្រក្រហមដូចជា
ផ្កាយពេហិណ៍ ទ្រង់សម្រក់ទឹកព្រះនេត្រ ។

(៣៩២) នាងកណ្តាដំនា បានពោលនឹងព្រះបិតានោះ ថា បពិត្រព្រះបិតា
ព្រាហ្មណ៍នេះវាយខ្ញុំម្ចាស់ ដោយឈើច្រត់ ដូច(ម្ចាស់) វាយទាស់
ដែលកើតក្នុងផ្ទះ ។ បពិត្រព្រះបិតា អ្នកនេះមិនមែនជាព្រាហ្មណ៍ទេ
ព្រោះពួកព្រាហ្មណ៍តែងជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ បពិត្រព្រះបិតា យក្សក្លែង
កេងជាព្រាហ្មណ៍ នាំពួកយើងខ្ញុំយកទៅស៊ី ទេដឹង ។ បពិត្រព្រះបិតា
យើងខ្ញុំកាលបិសាចនាំយកទៅ ហេតុអ្វីក៏ព្រះអង្គទ្រង់ទតព្រងើយ ។

(៣៩៣) (ព្រះបាទសញ្ញ័យ...) មាតារបស់អ្នកជាព្រះរាជបុត្រី បិតារបស់
អ្នក ជាព្រះរាជបុត្រា ក្នុងកាលពីដើម បាទាំងពីរ ឡើងកាន់
ក្លែនរបស់អញ ចុះហេតុអ្វីបានជាបាទាំងពីរ បិតនៅក្នុងទីឆ្ងាយ ។

(៣៩៤) (ជាលីកុមារ...) ព្រះមាតារបស់ពួកទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ជា
ព្រះរាជបុត្រី ព្រះបិតារបស់ពួកទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ជាព្រះរាជបុត្រា

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

នាសាមយំ ព្រាហ្មណស្ស តស្មា តិដ្ឋាម អារកា ។

(៣៧៥) មា សម្មេវំ អវចុត្ត ឧយ្ហតេ ហនយំ មម

ចិត្តកាយំ មេ កាយោ អាសនេ ន សុខំ លភេ។

(៣៧៦) មា សម្មេវំ អវចុត្ត ភិយ្យា សោកំ ជនេថ មិ

និក្ខីណស្សមិ នព្វេន ន វេ នាសា ភវីស្សថ ។

តិមក្សយំ ហំ វេ តាត ព្រាហ្មណស្ស ចិតា អនា

យថាភូតំ មេ អក្ខាថ បដិចាទេន្ត ព្រាហ្មណំ។

(៣៧៧) សហស្សក្សំ ហំ មិ តាត ព្រាហ្មណស្ស ចិតា អនា

អន្ធិ កណ្ណានិមំ កញ្ចំ ហត្ថអាទិសតេន ច ។

(៣៧៨) ឧដ្ឋេហំ កត្តេ តរមាថោ ព្រាហ្មណស្ស អវករ

នាសិសតំ នាសសតំ តវំ ហត្ថសកំ សតំ

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

ទួលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរនាក់ ជាទាសារបស់ព្រាហ្មណ៍ ហេតុនោះ
បានជាទួលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបិតនៅក្នុងទីនោះ ។

(៣៩៥) (ព្រះបាទសញ្ញយ...) នៃចៅសំឡាញ់ទាំងពីរ បាទាំងពីរ
កុំពោលយ៉ាងនេះឡើយ នាំឲ្យក្តៅហ្មឺនយរបស់ដីតាណាស់ កាយ
របស់ដីតា ហាក់ដូចជា (គេលើកដាក់) លើជើងថ្កូវ ដីតាមិនបាន
សុខលើអាសនៈទេ ។

(៣៩៦) នៃចៅសំឡាញ់ទាំងពីរ បាទាំងពីរ កុំពោលយ៉ាងនេះឡើយ
បាងឆីរីឆីរីតែញ៉ាំងសំណោកឲ្យកើតដល់ដីតា ដីតានឹងលោះដោះ
សាបាដោយទ្រព្យ មិនឲ្យបាទៅជាទាសាគេទេ ។ នៃបា បិតា
របស់បា បានកាត់ថ្លៃប៉ុន្មាន ហើយបានឲ្យបាទាំងពីរដល់ព្រាហ្មណ៍
បាចូរច្រាបដល់ដីតាឲ្យត្រង់ ពួកអាមាត្យ ចូរញ៉ាំងព្រាហ្មណ៍ឲ្យ
ទទួលទ្រព្យ ។

(៣៩៧) (ជាលីកុមារ...) បពិត្រព្រះអយ្យកោ ព្រះបិតាបានប្រទានទួល
ព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ដល់ព្រាហ្មណ៍ ដោយកាត់ថ្លៃមួយពាន់និក្ខុៈ ប្រទាន
កញ្ញាឈ្មោះកណ្តាដិនាជាប្អូនស្រី ដោយកាត់ថ្លៃមួយរយនៃត្រីគ្រប់
មុខ មានជីវជាដើម ។

(៣៩៨) (ព្រះបាទសញ្ញយ...) នៃនាយអាមាត្យ អ្នកចូរក្រោកឲ្យឆាប់
ហើយចូរឲ្យទាស៍១០០ ទាសា១០០ គោ១០០ ជ័រ១០០ គោបា១០០

មហានិពាគេ ទសមស្ស វេស្សន្តរជាតកស្ស មហារាជបព្វំ

ជាត្រូបសហស្សញ្ច ចោតានំ ធម៌ា និក្ខយំ ។

(៣៩៩) តតោ កត្តា តរមា នោ ព្រាហ្មណស្ស អវាករិ

នាសីសតំ នាសសតំ ករំ ហត្ថសកំ សតំ

ជាត្រូបសហស្សញ្ច ចោតានំ នាសី និក្ខយំ ។

(៤០០) (នាសីសតំ នាសសតំ ករំ ហត្ថសកំ សតំ

អស្សតរិវេញោ វេញោ សព្វភោគេ សតំ សតំ

ជាត្រូបសហស្សញ្ច ព្រាហ្មណស្ស ធនេសីនោ

អត្ថាយិកស្ស លុទ្ធស្ស ចោតានំ នាសី និក្ខយំ) ^(១) ។

(៤០១) និក្ខិណិត្វា ច ញាបេត្វា ភោជយិត្វាន នារកេ

សមលង្កិត្វា កណ្តោហិ ឧបុដ្ឋេ ឧបវេសយំ ។

សីសំ ញាតេ សុចរិត្តេ សព្វករណក្ខសិតេ

រាជា អង្កេ ករិត្វាន អយ្យកោ បរិបុច្ឆថ ។

១ ម. អយំ ពាហិ នតិ ។

បញ្ចានិបាត វេស្សន្តរដាតក ទី ១០ បញ្ចកដបព្វៈ

(សេ:១០០ និក្ខ:១០០) នឹងមាស១០០០ដំឡើង ដល់ព្រាហ្មណ៍
ឲ្យជាដំឡើងលោះយកចៅទាំងពីរ ។

(៣៧៧) (អភិសម្ពុត្តាថា) លំដាប់នោះ ពួកនាយអាមាត្យក៏ប្រញាប់
ប្រញាល់ ឲ្យទាស៍១០០ ទាសា១០០ គោ១០០ ជ័រ១០០ គោបា
១០០ (សេ:១០០ និក្ខ:១០០) នឹងមាស១០០០ដំឡើង ដល់ព្រាហ្មណ៍
ឲ្យជាដំឡើងលោះយកព្រះរាជនគ្គាទាំងពីរ ។

(៤០០) (នាយអាមាត្យ បានឲ្យទ្រព្យទាំងអស់មួយរយៗ គឺទាស៍១០០
ទាសា១០០ គោ១០០ ជ័រ១០០ គោបា១០០ រថទឹមដោយសេ:១០០
នឹងមាស១០០០ដំឡើង ដល់ព្រាហ្មណ៍ ជាអ្នកស្វែងរកទ្រព្យ ជា
មនុស្សឈានពានលើសលន់ ឲ្យជាដំឡើងលោះយកព្រះរាជនគ្គា
ទាំងពីរ ។

(៤០១) ក្សត្រទាំងពីរព្រះអង្គ បានលោះទារកទាំងពីរ ហើយផ្គត់ទឹក
ឲ្យបរិភោគភោជន ប្រដាប់ដោយគ្រឿងប្រដាប់ទាំងឡាយ រួចឲ្យ
អង្គុយលើក្មែន ។ ព្រះរាជាជាព្រះអយ្យកោ ដាក់ជាលីកុមារ
លើក្មែន ហើយសាកសួរទារកទាំងពីរ ដែលកកស៊ីសៈហើយ
មានសំពត់ដ៏ស្អាត ស្អិតស្អាតដោយអាករណៈ គ្រប់យ៉ាង ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជានកំ

កុណ្ណាលេ ឃុសិតេ មាលេ សព្វាលង្ការកុសិតេ

រាជា អង្កេ ករិត្យាន ឥទំ វចនមត្រវី ។

កក្ខិ ឧកោ អរោតា តេ ជាលិ មាតាបិតា តវ

កក្ខិ ឧញ្ចន យាបេន្តិ កក្ខិ មូលដលា តហ្វ ។

កក្ខិ ឌុសា មកសា ច អប្បមេវ សិរីសថា

វនេ វន្យមិតាកិណ្ណោ កក្ខិ ហីសា ន វិជ្ជតិ ។

(២០២) អថោ ឧកោ អរោតា តេ នេវ មាតាបិតា មម

អថោ ឧញ្ចន យាបេន្តិ អថោ មូលដលា តហ្វ

អថោ ឌុសា មកសា ច អប្បមេវ សិរីសថា

វនេ វន្យមិតាកិណ្ណោ ហីសា នេសំ ន វិជ្ជតិ ។

ខណ្ឌាត្តលុកលម្ពានិ វិទ្យានិកក្កលានិ ច

កោលំ ភល្លាតកំ តេលំ សា នោ អាហាត្ថហោសតិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

ព្រះរាជា បានដាក់លើភ្នែក នូវកុមារទាំងពីរដែលមានកុណាល ឮសូរ
 គឺកកង មានផ្កាកម្រង ស្ថិតស្ថាន ដោយគ្រឿងអលង្ការទាំងពួង
 ហើយគ្រាសព្រះរាជតម្រាស់នេះថា នៃជាលី មាតានឹងបិតារបស់បា
 ទាំងពីរនោះ សុខសប្បាយទេឬ ប្រព្រឹត្តចិញ្ចឹមជីវិតដោយការវិស្វនិរក
 (ផលាផល) ស្រួលទេឬ ទាំងម៉ែមឈឺនឹងផ្លែឈើ មានច្រើនដែរឬ
 ពួករបោម មូស និងពស់ មានតិចតួចទេឬ ក្នុងព្រៃដ៏ក្អក ដោយ
 ម្រឹគយង់យួង មិនមានការបៀតបៀនទេឬ ។

(៤០២) (ជាលីកុមារ...) បពិត្រព្រះទេវៈ មាតានឹងបិតារបស់ទូលព្រះ
 បង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរនោះ សុខសប្បាយជាទេ ប្រព្រឹត្តចិញ្ចឹមជីវិតដោយ
 ការវិស្វនិរក(ផលាផល)ស្រួលទេ ម៉ែមឈឺនឹងផ្លែឈើមានច្រើន ។
 ឯពួករបោម មូស និងពស់មានតិចទេ ក្នុងព្រៃដ៏ក្អក ដោយ
 ម្រឹគយង់យួង មិនមានការបៀតបៀនព្រះអង្គទេ ។ ព្រះមាតានោះ
 ដឹកយកម៉ែមដំឡូងស្យា ដំឡូងដូង ដំឡូងដង្កូវ ដំឡូងទៀន ទាំង
 បាននាំយក ផ្លែព្រា ផ្លែកក់ខ្មៅ ផ្លែពោ មកចិញ្ចឹមយើងខ្ញុំផង ។

មហាវិហារេ វេសមស្ស វេស្សន្តរជាតិស្ស មហាវិហារេ
 យញ្ចេវ សា អាហារតិ វេស្សន្តរជាតិស្ស មហាវិហារេ
 តំ នោ សញ្ញេ សមាគម្ហា វតី កុញ្ញាម នោ ទិវា ។
 អម្ពា ច នោ កីសា បណ្ណា អាហារដ្ឋំ ធុមប្បលំ
 វតាតបេន សុខុមារី បទ្មំ ហត្ថកតិមិវ ។
 អម្ពាយ បតន្តកេសា វិចារន្តា ព្រហ្មវេន
 វេន វឌ្ឍមិតាតិល្លោ ខត្តដិបិដិសេវិតេ ។
 កេសេសុ ជដំ ពន្ធា កថេ ជល្មមជារយំ
 (ជារេន្តោ ព្រាហ្មណវណ្ណំ អាសនញ្ច មសញ្ញដំ)
 ចម្ពវាបី ធមា សេតិ ជាតវេទំ នមស្សតិ ។
 (២០៣) បុត្តា បិយា មនុស្សានំ លោកស្មី ឧបបដ្ឋសំ
 ន ហំ ទ្ធកុត្តតំ អយ្យស្ស បុត្តេ សំនេហោ អជាយថ។
 (២០៤) ទុក្ខដញ្ច ហំ នោ ចោត ក្ខន្ធហត្ថំ កតំ មយា
 យោ ហំ សិរីនំ វេនា បញ្ចដេសី អនុសតំ ។

មហានិពាត វេស្សន្តរោគក ទី ១០ មហាវណ្ណៈ

បើព្រះមាតានោះជាអ្នកនាំយកមើមឈើនឹងផ្លែឈើក្នុងព្រៃ នាំយក
វត្ថុណា មកយើងខ្ញុំទាំងអស់គ្នាក៏មកជុំគ្នាបរិភោគវត្ថុនោះតែក្នុងវេលា
យប់មិនបានបរិភោគក្នុងវេលាថ្ងៃទេ ។ ព្រះមាតារបស់យើងខ្ញុំ
ជាស្រីធ្លាប់សុខស្រួល ខំនាំយកផ្លែឈើមក ក៏ទៅជាមានកាយស្គម
ស្លេកស្លាំងដោយគ្រវាញលំនឹងកំដៅថ្ងៃ ដូចជាផ្កាឈូកដែលគេឈ្លឹះ
ដោយដៃ ។ ព្រះភេសាទាំងឡាយ របស់ព្រះមាតាក៏ជ្រុះ ព្រោះ
គ្រាប់ទៅក្នុងព្រៃធំ ជាព្រៃធំកុះករដោយម្រឹតយង់ឃ្នង ជាទីដែល
រមាសនឹងខ្វាច់បង្គោលស្រយោបាយ ។ ព្រះបិតាបង្គោលក្នុងសក់ទាំង
ឡាយទ្រទ្រង់ញើសក្អែលពង្សក្រៀក(ទ្រទ្រង់ភេទនៃបព្វជិតដ៏ប្រសើរ
ទ្រទ្រង់ដ៏ពក់ ស្លាបព្រា សម្រាប់បូជាភ្លើងនឹងដង្កា) ស្លៀកពាក់
ស្បែកខ្វ ផ្គុំលើដៃនដី នមស្ការភ្លើង ។

(២០៣) បុត្រជាទីស្រឡាញ់ នៃមនុស្សក្នុងលោក ចំឡែកតែ
សេចក្តីស្នេហាក្នុងបុត្រ មិនកើតដល់ព្រះអយ្យកោ របស់យើងខ្ញុំ
ដោយពិត ។

(២០៤) (ព្រះបាទសញ្ញ័យ...) នៃចៅ អំពើអាក្រក់យើងបានធ្វើហើយ
ទាំងអំពើដែលបង្ខំចិត្តសេចក្តីចំរើន យើងក៏បានធ្វើហើយ ព្រោះដីគា
បាននិរទេសបុត្រឥតកំហុស តាមពាក្យ នៃពួកអ្នកសិរិកស្រ្ត ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជានកំ

យំ មេ កិញ្ចំ វេទ អត្ថំ ធនំ ធម្មញ្ញំ វិជ្ជតិ

ឯតុ វេស្សន្តរោ រាជា សំវិវដ្ឋេ បសាសតុ ។

(២០៥) ន ទេវំ មហ្មំ វេទនា ឯហិតំ សំវិសុត្តមោ

សយមេវំ ទេវោ កុន្ធាន សិញ្ញា កោកេហិ អត្រជី។

(២០៦) តតោ សេនាបតី រាជា សញ្ញាយោ អដ្ឋកាសថ

ហត្ថំ អស្ស វថា បតិ សេនា សន្នាហយន្តំ និ

នេតមា ច មំ អន្ធន្ត ព្រាហ្មណា ច បុរោហិតា

តតោ សង្ឃំ សហស្សនិ យោជនោ ចារុនស្សនា

ឱប្បមាយន្តំ សន្នន្ទា នាណវុណ្ណាហិលង្គតា ។

និលវត្ថុធរាជេកេ បីតានេកេ និវាសិតា

អញ្ញោ លោហិតខុណ្ឌីសា សុទ្ធានេកេ និវាសិតា

ឱប្បមាយន្តំ សន្នន្ទា នាណវុណ្ណាហិលង្គតា ។

ហិមវំ យថា កុន្ធាន បព្វតោ កុន្ធាននោ

នាណវុត្តេហិ សញ្ញោ មហាក្ខតតណាលយោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

វត្ថុណានីមួយរបស់យើង មានក្នុងទីនេះ ទាំងទ្រព្យនឹងធាតុ
(ដ៏តាក៏នឹងឲ្យវត្ថុនោះ ដល់បិតារបស់បា) សូមវេស្សន្តរចូលមក ចូរជា
ព្រះរាជាត្រួតត្រាក្នុងដែនសិរិច្ឆៈ ។

(៤០៥) (ជាលីកុមារ...) បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធចេត ព្រះរាជាដ៏ទុក្ខមរបស់អ្នក
សិរិកស្រ្ត នឹងមិនយាងមកតាមពាក្យ របស់ទូលព្រះបង្គំទេ សូម
ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធចេត ទ្រង់ស្តេចយាងទៅដោយព្រះអង្គឯងវិញ ហើយ
ស្រោចស្រប់ព្រះរាជបុត្របង្កើត ដោយភោគៈទាំងឡាយ ។

(៤០៦) (អភិសម្ពុទ្ធគាថា) លំដាប់នោះ ព្រះរាជាព្រះនាមសញ្ញយបាន
ត្រាស់នឹងសេនាបតីថា ពួកសេនាដំរី សេនាសេះ សេនារថ
សេនាថ្មើរជើង ចូរសៀត(អាវុធទាំងឡាយ)ពួកអ្នកនិគម ព្រាហ្មណ៍
បុរោហិត អាមាត្យ ៦០.០០០ នឹងពួកទាហាន ដ៏ល្អមើល
ចងគ្រឿងក្រោះ ប្រដាប់ដោយគ្រឿងប្រដាប់ មានបែបផ្សេងៗ
ចូរនាំគ្នាមកឲ្យឆាប់ ជូនអញទៅ ។ ពួកទាហានខ្លះ ស្ងៀក
ពាក់សំពត់ខៀវ ពួកទាហានខ្លះ ស្ងៀកពាក់សំពត់លឿង ពួក
ទាហានដទៃជួតឈ្នួតក្រហម ពួកទាហានខ្លះ ស្ងៀកពាក់សំពត់
ស ចងគ្រឿងក្រោះ ប្រដាប់ដោយគ្រឿងប្រដាប់មានបែបផ្សេងៗ
ចូរនាំគ្នាមកឲ្យឆាប់ ។ ក្នុងហិមពាន្តនឹងក្នុងគន្ធមាទន៍ ដ៏ទ្រទ្រង់
ភ្នំន ដ៏ដេរដាសដោយពួកឈឺផ្សេងៗ ជាលំនៅនៃពួកកូតដ៏ច្រើន

មហានិពាគេ ទសមស្ស វេស្សន្តរជិតកស្ស មហារាជបព្វំ

ឌីសុដេហិ ច ទិព្វហិ ទិសា ភាតិ បវត្ថិ ច

ទិប្បមាយន្តុ សន្នទ្វា ទិសា កន្តុ បវន្តុ ច ។

តតោ នាគសហស្សានិ យោជយន្តុ ចតុទ្ទស

សុវណ្ណកច្ឆេ មាតុន្តេ ហេមកប្បនិវាសសេ ។

អារុឡេ តាមណីយេភិ តោមវង្សសចាណិភិ

ទិប្បមាយន្តុ សន្នទ្វា ហត្ថិត្វន្ធវហិ ទស្សិតា ។

តតោ អស្សសហស្សានិ យោជយន្តុ ចតុទ្ទស

អាជានិយេវ ជាតិយា សិទ្ធវេ សីយវហនេ ។

អារុឡេ តាមណីយេភិ ឥន្ទិយាចាបជារិភិ

ទិប្បមាយន្តុ សន្នទ្វា អស្សបិដ្ឋេ អលង្កតា ។

តតោ រថសហស្សានិ យោជយន្តុ ចតុទ្ទស

អយោសុកតនេមិយោ សុវណ្ណចិត្រចោត្តរេ ។

អាហេបេន្តុ ធរេ តតុ ចម្មានិ កវចានិ ច

វិច្ឆាលេន្តុ ច ចាចានិ ទន្ធិដម្មា បហារិនោ

ទិប្បមាយន្តុ សន្នទ្វា រថេសុ រថជីវិនោ ។

មហានិបាត វេស្សន្តជោតក ទី ១០ មហាវជ្ជបញ្ចៈ

ញ្ញាំងទិសទាំងឡាយឲ្យភ្លឺ ផ្សាយទៅដោយឧសធនាំងឡាយ ជា
 ទិព្វ យ៉ាងណា ពួកទាហាននាំគ្នាចងគ្រឿងក្រោះ ចូរមកឲ្យឆាប់
 ចូរញ្ញាំងទិសទាំងឡាយ ឲ្យភ្លឺរឿងផ្សាយទៅ យ៉ាងនោះដែរ ។
 ពួកអ្នកជិះដំរី ចូររៀបចំដំរី ១៤ ពាន់ ជាសត្វមានសក់រាងធំ មាន
 ខ្សែដង្កន់ជាវិការនៃមាស មានសក់ស្រោប ដោយគ្រឿងតែងគួរ
 ជាវិការនៃមាស ។ ពួកអ្នកបង្ខំកង់ដំរី មានដៃកាន់ដៃកចំពុះទុំ
 នឹងកង្វើរ មានគ្រឿងស្អិតស្អាតប្រាកដហើយ ចងគ្រឿងក្រោះហើយ
 ចូរនាំគ្នាឡើងជិះកង់ដំរីទាំងឡាយបរមកឲ្យឆាប់ ។ ពួកអ្នកជិះសេះ
 ចូររៀបចំសេះ ទាំង ១៤ ពាន់ ជាជាតិសេះសិទ្ធិពាណិជ្ជនយោ
 មានសន្ទុះដ៏លឿន ។ ពួកអ្នកបង្ខំកង់សេះ ទ្រទ្រង់ស៊ីនីងធូ
 ចងគ្រឿងក្រោះ ប្រដាប់លើខ្នងសេះ ហើយចូរឡើងជិះបរមកឲ្យ
 ឆាប់ ។ លំដាប់ពីនោះមក ពួកអ្នកបររថ ចូររៀបចំរថទាំង ១៤
 ពាន់ ជារថមានខ្នងកង់ពាសដោយដៃកង់ល្អ មានផ្ទះរំលេចដោយ
 មាស ។ ពួកខ្មាន់ធូស្លាត់ក្នុងការប្រហារ ពួកជាងរថ ចូរនាំគ្នា
 លើកទង់ជ័យ ខ្សែលនឹងគ្រឿងក្រោះទាំងឡាយ ក្នុងរថទាំងនោះ ចូរ
 ដំឡើងធូ ចងគ្រឿងក្រោះ ហើយចូរបររថទាំងឡាយមកឲ្យឆាប់ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

(២០៧) លាជា ឱ លោកិយា បុត្តា^(១) មាលាកន្ធវិលេបនា

អក្ខយោនិ ច តិដ្ឋន្ត យេន មគ្គេន ឯហិតិ ។

តាមេ តាមេ សតិ កុម្មា មេរយស្ស សុរយ ច

មគ្គមិ បតិតា វេន្ត យេន មគ្គេន ឯហិតិ ។

មិសា បូរា ច សង្កល្យា កុម្មាសា មច្ឆសំយុតា

មគ្គមិ បតិតា វេន្ត យេន មគ្គេន ឯហិតិ ។

សប្បំ តេលំ ទដិ ជិរំ កង្កបិដ្ឋា^(២) តហ្វ សុរា

មគ្គមិ បតិតា វេន្ត យេន មគ្គេន ឯហិតិ ។

អាឡារិកា ច សុដា ច នដនដ្ឋកតាយិនោ

មាលិស្សរា កុម្មម្ភិយោ មុទ្ធិកាសោកដ្ឋាយិកា។

អាហព្វាន វេន្ត វេន្ត កេរិយោ ទិដ្ឋិមាទិ ច

ទរមុទានិ ធម៌ន្ត ទទន្ត ឯកោចោក្ខរា ។

មុទិដ្ឋា បណ្ណាវា សង្ខា តោតា បរិទន្តិកា

ទិដ្ឋិមាទិ ច ហព្វាន កុដ្ឋមា ទិដ្ឋិមាទិ ច ។

(២០៨) សា សេនា មហតិ អាសិ ឧយ្យុត្តា សិរិវហិនិ

ជាលីតា មគ្គនាយេន វន្តិ មាយាសិ បព្វតិ ។

១ ម. ឧលោកិកា ។ ២ ម. កង្កបិដ្ឋា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

(២០៧) អ្នកទាំងឡាយ ចូរតាក់តែងផ្កាទាំងឡាយ (មានលាដជាគំរប់៥)

នឹងផ្កាសម្រាប់រោយរោយ កម្រងផ្កា គ្រឿងក្រអូប គ្រឿងលាបស្រឡាប នឹងផ្កាដ៏មានដំឡូងទាំងឡាយ ចូរបិតនៅត្រង់ផ្លូវ ដែលបុត្ររបស់អញមក ។ គ្រប់ទ្វារស្រុក ចូរតាក់តែងតាំងទុកឥតមើរមើរ នឹងស្ករច្រើន ត្រង់ផ្លូវដែលបុត្ររបស់អញមក ។ ចូរតាក់តែងតាំងទុក សាច់ នំប្រាបល្ង នំកុម្មាសដែលលាយសាច់ត្រី ត្រង់ផ្លូវដែលបុត្ររបស់អញមក ។ ចូរតាក់តែងតាំងទុកទឹកដោះរាវ ប្រេង ទឹកដោះជួរទឹកដោះស្រស់ នឹងស្ករដ៏ច្រើន ដែលធ្វើដោយម្សៅថ្លៅ ត្រង់ផ្លូវដែលបុត្ររបស់អញមក ។ ពួកអ្នកធ្វើម្ហូប អ្នកធ្វើបាយ អ្នករំនឹងអ្នកច្រៀង អ្នកច្រៀងទះដៃ អ្នកវាយស្ករ អ្នកច្រៀងដោយសំឡេង ដ៏ស្រទន់ នឹងពួកអ្នកចាក់ភ្នំ ។ ពួកជនចូរដេញពិណគ្រប់បែប ចូរវាយស្ករ នឹងមហោរធីកទាំងឡាយ ចូរផ្គូផ្គងនឹងទះស្ករទាំងឡាយ ។ ជនទាំងឡាយចូរទះសំប្តោរ វាយស្ករធំ ផ្គូផ្គង ដេញតាក់ខេ ដេញពិណខ្សែ៧ វាយមហោរធីក វាយស្ករទង់ដែង វាយស្ករមង្គល ។

(២០៨) សេនាដ៏ច្រើននោះ ជាកងទ័ពក្នុងដែនសិវី លើកចេញទៅ

មានជាលីកុមារជាមគ្គុទាយក បានដើរសំដៅទៅកាន់រំភ័យតបព័ត ។

មហានិពន្ធ ទសមស្ស វេស្សន្តរាជកស្ស មហារាជបង្គំ

កោត្តំ ននតិ មាតុត្ថោ កុញ្ញារោ សង្ខិហាយនោ
 កុញ្ញាយ តជ្ឈមាណយ កោត្តំ ននតិ វារណោ ។
 អាជានិយា ហសិយន្តិ នេមិយោសោ អជាយថ
 នក្ខ^(១) រដោ អនាទេសិ ឧយ្យត្តា សិវិវហិដ្ឋំ ។
 សាសេនា មហតី អាសិ ឧយ្យត្តា ហារិហារិណី
 ជាលីនា មគ្គនាយេន វង្គំ ចាយាសិ បព្វតិ ។
 តេ ចារឹសុ ព្រហ្មារញ្ញំ តហុសាទំ មហោនកំ
 បុប្ផក្ខេហិ សញ្ញំ ដលរុក្ខេហិ ច្ចកយំ ។
 តត្ថ វិនុស្សរា វត្ថុ ធានាវណ្ណា តហុ ទិដា
 ក្សជន្តមុបក្សជន្តិ ឧតុសំបុប្ផិតេ ធុមេ ។
 តេ កុញ្ញំ ជីយមទ្វានំ អហោរត្តានមច្ចយេ
 បទេសន្តិ ឧចាកញ្ញំ យត្ថ វេស្សន្តរោ អហុ ។

មហារាជបង្គំ នាម ។

(២០៧) តេសំ សុត្វាន និក្ខេបំ ភីតោ វេស្សន្តរោ អហុ
 បព្វតិ អភិរូហិតា ភីតោ សេនំ ឧទិត្តតិ ។

មហានិបាត វេស្សន្តរដាតក ទី ១០ ឆត្វត្ថិយបញ្ចៈ

ដំរីដ៏ប្រសើរមានអាយុ៦០ឆ្នាំ បន្ទីកោត្តានាទ ដំរីកាលបើមានខ្សែ
 ដង្កន់ជាប់នៅហើយ ក៏បន្ទីកោត្តានាទ ។ សេះអាជានីយទាំង
 ឡាយស្រែកកងរំពាង សំឡេងគឺកកងនៃខ្នងកង ក៏កើតមានក្នុង
 កាលនោះ ឆ្ងល់ក៏ហុយប៉ាន់ដូចពពក កងទ័ពក្នុងដែនសិបាន
 លើកចេញទៅ ។ សេនាដ៏ច្រើននោះអាចនាំយករបស់ដែលគួរនាំ
 យកទៅបាន លើកចេញទៅ មានជាលីកុមារជាមគ្គនាយក បាន
 ដើរសំដៅទៅកាន់វង្គតបពិត ។ កងទ័ពទាំងនោះ បានចូលទៅ
 កាន់ព្រៃធំ មានមែកឈើច្រើន មានទឹកច្រើន ដេរដាសដោយឈើ
 មានផ្កា នឹងឈើមានផ្លែទាំងសងខាងផ្លូវ ។ ពួកសត្វស្លាបដ៏ច្រើន
 ក្នុងព្រៃធំនោះ មានសំឡេងមូល មានសំឡេងពីរោះ មានត្រកូល
 ផ្សេងៗ ស្រែកហៅសត្វស្លាប ដែលកំពុងស្រែក លើដើមឈើ
 ដែលផ្កាតាមផ្លូវ ។ កងទ័ពទាំងនោះ ទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយដាច់
 ស្រយាល ក្នុងកាលអំណើចទៅនៃថ្ងៃនឹងយប់ បានចូលទៅដល់
 ប្រទេស ដែលព្រះបាទវេស្សន្តរទ្រង់គង់នៅ ។

ចប់ មហានិបាតៈ ។

(២០៩) (អភិសមុទតាថា) ព្រះបាទវេស្សន្តរ ទ្រង់ឮសំឡេងគឺកកង
 នៃកងទ័ពទាំងនោះហើយ ក៏ភិតភ័យ ទ្រង់ឡើងទៅលើភ្នំ ហើយ
 ទ្រង់ទេតមើល នូវពួកសេនា ទាំងភិតភ័យ មានបន្ទូលថា

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

ឥឡ្ហ មន្តិ និសាមេហំ និគ្យោសោ យា និសោ វនេ

អាជានិយា ហសិយន្តិ ធនត្ថានេវ និស្សរេ ។

ឥមេ ទ្ធន អរញ្ញម្ហិ មិគសង្ឃនិ លុទ្ធកា

វាគុវហំ បរិគ្គិប្ប សោត្តោ ចាតេត្វា តាវនេ

វិក្កោសមាធា តិប្បហំ ហន្តិ នេសំ វំ វំ ។

តថា មយំ អទ្ធិសកា អរញ្ញោ អវុទ្ធកា

អមិត្តហត្ថត្ថកតា បស្ស ទុព្វលយាតកំ ។

[២០០] អមិត្តា នប្បសហោយ្យំ អត្ថំ ឧទកណ្ណវេ

តនេវ ត្វំ វិច្ឆន្តេហំ អបិសោត្ថំ ឥតោ សិយា ។

[២០១] តតោ វេស្សនរោ វាជា ឌីរោហិត្វាន បព្វតា

និសីទិ បណ្ណសាលាយំ នន្ទ្រំ កត្វាន មាទសំ ។

[២០២] និវត្តមិត្វាន វមិ វជ្ជាបេត្វាន សេនិយោ

ឯកំ អរញ្ញោ វិហារន្តំ មិតា បុត្តំ ទចាកមិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

នៃនាងមទ្រី នាងចូរពិចារណាមើល សំឡេងគឺកក្ក ក្នុងព្រៃ
 យ៉ាងនេះ មានទាំងសេះអាជានីយស្រែកកក្ករំពង ទាំងបុង្គងជ័យ
 ក៏ប្រាកដ ។ ជនទាំងនេះ ដូចជាព្រានចោមព័ទ្ធហ្វូងម្រឹគ ក្នុង
 ព្រៃដោយបង្កាត់ទាំងឡាយ ដេញទំលាក់ក្នុងរណ្តៅ ហើយចាក់កាប់
 សំឡាប់ ពន្លុះយកតែសាច់ល្អៗ នៃម្រឹគទាំងនោះ ដោយកាំបិត
 ដ៏មុត ដោយពិត ។ ពួកយើងមិនមានទោស ត្រូវគេនិរទេស
 មកនៅក្នុងព្រៃ ដល់នូវសេចក្តីវិនាសក្នុងកណ្តាប់ដៃសត្រូវ ក៏ដូចជា
 ម្រឹគយ៉ាងនោះដែរ នាងចូរមើលអ្នកសម្លាប់បុគ្គលខ្សោយ ។

(៤១០) (ព្រះនាងមទ្រី. .) ពួកសត្រូវមិនអាចគ្របសង្កត់(ព្រះអង្គ)បានទេ
 ដូចជាភ្លើង មិនអាចគ្របសង្កត់ទឹកសមុទ្របាន សូមព្រះអង្គទ្រង់
 ព្រះចិត្តាដល់ពាក្យ ដែលសក្តិទៅរាជពោលហើយនោះឯង ទំនង
 ជាស្នូននឹងមានដល់ព្រះអង្គ ព្រោះពួកពលនេះ ។

(៤១១) (អភិសម្ពុទ្ធគាថា) លំដាប់នោះ ព្រះបាទវេស្សន្តរ យាងចុះ
 អំពីភ្នំ ទ្រង់ធ្វើព្រះហ្វូងយំទ្យំមាំ ហើយគង់នៅក្នុងបណ្តាសាលា ។

(៤១២) ព្រះបិតាទ្រង់ឲ្យបញ្ចប់រថ ទ្រង់ឲ្យពួកសេនាត្រៀមចាំ ហើយទ្រង់
 ស្តេចចូលទៅចូបនឹងព្រះរាជបុត្រ ដែលគង់នៅក្នុងព្រៃតែម្នាក់ឯង ។

មហានិពាគេ ទសមស្ស វេស្សន្តរជិតស្ស ធម្មតិយបព្វំ

ហត្ថត្ថន្ទតោ ឡិយ ឯកសោ បញ្ចលកតោ

បរកតិណ្ណោ អមត្ថេហិ បុត្តំ សញ្ញត្តចាតមិ ។

បតត្ថន្ទស កុមារំ សោ រម្មបំ សមាហិតំ

និសង្កំ បណ្ណាសាលាយំ ឈាយន្តំ អកុតោគយំ ។

(២០៣) តញ្ច ទិស្វាន អាយន្តំ បិតរំ បុត្តតិទ្ធិនំ

វេស្សន្តរោ ច មទ្ធិ ច បច្ចុត្តា អវន្តិសំ ។

មទ្ធិ ច សិរសា ចាទេ សស្សរស្សកិវាទយំ

មទ្ធិ អហញ្ញំ តេ ទេវ ចាទេ វន្តមិ តេ ហសា

តេស្ម តត្ថ បលិសដ្ឋំ ចាលិដា បរិមដ្ឋប ។

(២០៤) កត្ថំ វេ កុសលំ បុត្ត កត្ថំ បុត្ត អនាមយំ

កត្ថំ ឡញ្ចន យាបេថ កត្ថំ ម្យលដលា ពហុ ។

កត្ថំ ឡិសា មកសា ច អប្បមេវ សិរីសចា

វិទេ វាឡមិតា កតិណ្ណោ កត្ថំ ហិសា នវិជ្ជតិ ។

មហានិបាត វេស្សន្តរដាតព ទី ១០ ឆក្ខុវិយបព្វៈ

លុះព្រះបិតាយាងចុះអំពី-កង់រ៉ ហើយទ្រង់ទុក្ខរាសន្តៈធៀងស្មាម្ខាង
ផងអញ្ជើញ មានពួកអាមាត្យហែហម បានចូលទៅដើម្បីអភិសេក
បុត្រ ។ ព្រះអង្គបានទតឃើញកុមារមានរូបគួរឱ្យក្រេកអរ សម្រឹង
ព្រះហឫទ័យ កំពុងត្រិះរិះ មិនមានភ័យអំពីទីណាមួយ ដែលគង់
នៅក្នុងបណ្ណាល័យនោះ ។

(៤១៣) ព្រះបាទវេស្សន្តរនឹងព្រះនាងមទ្រី បានទតឃើញព្រះបិតានោះ
មានសេចក្តីជាប់ព្រះហឫទ័យ ក្នុងបុត្រ កំពុងយាងមក ក៏ក្រោក
ទៅទទួល ថ្វាយបង្គំ ។ ចំណែកព្រះនាងមទ្រី ថ្វាយបង្គំព្រះ
បាទទាំងគូរបស់ព្រះសុសុរៈដោយព្រះស័រ្ស (ហើយក្រាបទូលថា)
បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធចេត ខ្ញុំឈ្មោះមទ្រី ជាសុណិសារបស់ព្រះអង្គ សូម
ថ្វាយបង្គំព្រះបាទទាំងគូរបស់ព្រះអង្គ ព្រះបិតាទ្រង់ឧបរឹតជនទាំងពីរ
នោះ ហើយចេញសេសសល់ដោយព្រះហស្ត ។

(៤១៤) (ព្រះរាជា...) នៃបុត្រ អ្នកទាំងពីរសុខសប្បាយទេ បុត្រ
អ្នកទាំងពីរ មិនមានជម្ងឺដ៏ម្ងាត់ទេ អ្នកទាំងពីរ ចិញ្ចឹមជីវិតដោយ
ការស្វែងរកស្រួលទេ មើមឈើនឹងផ្លែឈើមានប្រើប្រាស់ទេ ។
ពួកវាបាមម្លស ពស់ មានតិចទេ ក្នុងព្រៃដ៏ក្តុះករដោយម្រឹត
យង់ឃ្នង មិនមានការបៀតបៀនទេ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

(២០៥) អត្ថំ នោ ជីវិតោ នេវ សា ច យាទិសីតីទិសា

កសិរា ជីវិតោ ហោម ឧត្តារាចរិយាយ ជីវិតំ ។

អនិទ្ទិទំ មហារាជ នមេត្យស្សីវំ សារថិ

ត្យមា និទ្ទិកា នត្តា អសមិទ្ធិ នមេតិ នោ ។

អបំ នោ កីសានិ មីសានិ បិតុ មាតុ អនិស្សនា

អវុទ្ធានំ មហារាជ អរពោ ជីវិតោ កិទំ ។

(២០៦) យេ បិ តេ សិវិសេដ្ឋស្ស នាយាទប្បត្តមានសា

ជាលី កល្យាណជីវា ចុកោ ព្រាហ្មណស្ស វិសាទុតា

អន្ធាយិកស្ស លុទ្ធស្ស យោ នេ តាវេវ សុម្ពតិ ។

តេ រាជបុត្តិយា បុត្តេ យទិ ជាតាថ សំសថ

បរិយាបុណាថ នោ ឱប្បំ សប្បទិដ្ឋិវំ មាលារិ ។

(២០៧) ឯតេ^(១) តុមារា និក្ខតា ជាលី កល្យាណជីវា ចុកោ

ព្រាហ្មណស្ស ធនំ នត្តា បុត្ត មា កាយំ អស្សស ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

(២១៥) (ព្រះមហាសត្វ...) បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធាតោ ការរស់នៅរបស់យើងខ្ញុំ
 ជាការរស់នៅផ្ដេសផ្ដាសទេ យើងខ្ញុំជាអ្នករស់នៅ ត្រង់បត្រដួស
 ព្រោះការរស់នៅដោយការស្វែងរក (ផលាផល) ។ បពិត្រមហាពជ
 (សេចក្ដីខ្វះខាត) រមែងទូន្មាន (បុរសកំសត់) ដូចជានាយ សារថ្មីទូន្មាន
 សេះ យើងខ្ញុំទាំងនោះ ជាបុគ្គលមានសេចក្ដីខ្វះខាតទូន្មានហើយ
 សេចក្ដីខ្វះខាតរមែងទូន្មានយើងខ្ញុំ ។ បពិត្រមហាពជ យើងខ្ញុំត្រូវគេ
 និរទេសហើយ មានសេចក្ដីរស់នៅទាំងទុក្ខសោកក្នុងព្រៃ ទាំងសាច់
 ឈាមទៀតសោតក៏ស្ដាំងស្អម ព្រោះមិនបានឃើញព្រះមាតាបិតា។

(២១៦) កុមារទាំងពីរ គឺជាលីនីធិកណ្ណជីនាណា ដែលជាទាយាទ (ព្រះ
 រាជនត្តា) របស់ព្រះអង្គ ជាបុគ្គលប្រសើរបំផុតក្នុងដែនសិរី មាន
 បំណងមិនទាន់បានសម្រេចនៅឡើយ លុះអំណាចព្រាហ្មណ៍ ជា
 បុគ្គលឈ្លានពានលើសលន់ រយកុមារទាំងពីរនោះ ដូចជាគេរយ
 ហ្វូងគោ ។ បើព្រះអង្គជ្រាបបុត្រទាំងនោះរបស់រាជបុត្រី សូមប្រាប់
 ដល់យើងខ្ញុំឲ្យឆាប់ ដូចជា (ពួកពេទ្យដែលព្យាបាល) នូវមាណព
 ត្រូវព័ស្ថចឹក ។

(២១៧) (ព្រះរាជា...) កុមារទាំងពីរ គឺជាលីនីធិកណ្ណជីនាណា⁺ បិតាបាន
 ប្រគល់ទ្រព្យឲ្យដល់ព្រាហ្មណ៍ លោះបកហើយ បាត់ក្រយីឡើយ
 បាចរស្រួលចិត្តចុះ ។

[២១៨] កក្ខិ ធូត្ត តាត តុសលំ កក្ខិ តាត អនាមយំ

កក្ខិ ធូត្ត តាត មេ មាតុ ចក្ខុ ន បរិហាយតិ ។

[២១៩] តុសលញ្ចោវមេ បុត្ត អថោ បុត្ត អនាមយំ

អថោ ច បុត្ត តេ មាតុ ចក្ខុ ន បរិហាយតិ ។

[២២០] កក្ខិ អរោកំ យោគុន្ត កក្ខិ វហតិ វាហនំ

កក្ខិ ជីតោ ជនបទោ កក្ខិ វុដ្ឋិ ន ធិដ្ឋតិ ។

[២២១] អថោ អរោកំ យោគុន្ត អថោ វហតិ វាហនំ

អថោ ជីតោ ជនបទោ អថោ វុដ្ឋិ ន ធិដ្ឋតិ ។

[២២២] ឥច្ឆេវំ មន្តយន្តានំ មាតា នេសំ អនិស្សថ

រាជបុត្តំ តិវារា បតិកា អនុចាហនា ។

តត្វា ទិស្វាន អាយន្តិ មាតវំ បុត្តតិទ្ធិនំ

វេស្សន្តរោ ច មន្តិ ច បច្ចុត្តា អវុទ្ធសំ ។

មន្តិ ច សិរសា ចាទេ សស្សយា អភិវាទយំ

មន្តិ អហាញំ តេ អយ្យ ចាទេ វន្តាមិ តេ ហុសា ។ ^(១)

មហានិបាត វេស្សន្តរជាតក ទី ១០ ឆត្វត្ថិយបញ្ចៈ

(២១៨) (ព្រះមហាសត្វ...) បពិត្រព្រះបិតា ព្រះអង្គសុខសប្បាយទេឬ
បពិត្រព្រះបិតា ព្រះអង្គមិនមានពេកាពាធទេឬ បពិត្រព្រះបិតា
ព្រះនេត្រ របស់ព្រះមាតានៃខ្ញុំព្រះអង្គ មិនទាន់ឆឹងឆឺតទេឬ ។

(២១៩) (ព្រះរាជា...) នៃបុត្រ យើងសុខសប្បាយទេ នៃបុត្រ យើងមិន
មានជម្ងឺដម្កាត់ទេ នៃបុត្រ ចក្ខុមាតារបស់បា មិនទាន់ឆឹងឆឺតទេ ។

(២២០) (ព្រះមហាសត្វ...) យានរបស់ព្រះអង្គមិនទាន់ចាស់ទេឬ វាមានៈ
រមែងនាំទៅបានទេឬ ជនបទសម្បូរដែរឬ ភ្ញៀវមិនដាច់ទេឬ ។

(២២១) (ព្រះរាជា...) យានរបស់យើងមិនទាន់ចាស់ទេ ទាំងវាមានៈក៏នាំ
ទៅបាន ជនបទក៏សម្បូរ ទាំងភ្ញៀវក៏មិនដាច់ទេ ។

(២២២) (អភិសម្ពុទ្ធគាថា) កាលដែលក្សត្រិយ៍ទាំងបីអង្គ កំពុងបរចាត្ថា
យ៉ាងនេះឯង ព្រះរាជបុត្រី ជាព្រះមាតា ស្តេចមកដោយព្រះបាទា
ឥតមានសុព័ណិបាទ ប្រាកដដល់ក្សត្រិយ៍ទាំងនោះទៀបទ្វារភ្នំ ។
ឯព្រះបាទវេស្សន្តរ នឹងព្រះនាងមទ្រី បានឃើញព្រះមាតានោះ
ដែលមានព្រះហឫទ័យជាប់ក្នុងបុត្រ កំពុងយាងមក ក៏ក្រោកទទួល
ហើយថ្វាយបង្គំ ។ ចំណែកខាងព្រះនាងមទ្រី ថ្វាយបង្គំព្រះបាទទាំងគូ
របស់ព្រះមាតាក្មេកដោយព្រះសិរី (ហើយក្រាបបង្គំទូលថា) បពិត្រ
ព្រះមេម្ចាស់ ខ្ញុំម្ចាស់ឈ្មោះនាងមទ្រី ជាព្រះសុណិសារបស់ព្រះអង្គ
សូមថ្វាយបង្គំព្រះបាទទាំងគូរបស់ព្រះមេ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស គាតកំ

(២២៣) មទ្គិញ្ច បុត្តកោ ទិស្វា ទ្វារតោ សោត្តិមាគតា
 កន្ទន្តា អភិជានីសុ វជ្ជា ពាលាវ មាតរំ ។
 មទ្គិ ច បុត្តកោ ទិស្វា ទ្វារតោ សោត្តិមាគតោ
 វាវុណីវ បវេជេន្តី ឧទាហរិកសិញ្ចថ ។

(២២៤) សមាគតាន ញាតិនំ មហាយោសោអជាយថ
 បព្វតា សមនាទីសុ^(១) មហំ អាកម្មតា អហុ ។
 វជ្ជិជានំ បវេត្តន្តោ ទេវោ ចារិស្សំ តាវទេ
 អថ វេស្សន្តរោ រាជា ញាតិហិ សមគច្ឆថ ។
 ទត្តារោ សុណសា បុត្តោ រាជា ទេវី ច ឯកតោ
 យនា សមាគតា អាសុំ តនាសំ លោមហំសនំ ។
 បញ្ចលិកា តស្សយា ចន្តំ រោទន្តា ភេរវេ វិទេ
 វេស្សន្តរញ្ច មទ្គិញ្ច សព្វេ វជ្ជា សមាគតា
 ត្វំ នោសំ វេស្សរោ រាជា វជ្ជំ កាវេថ នោ ឧកោ ។

ឆត្វត្ថិយបព្វំ នាម ។

១ ម សុវិនិច្ឆ័យ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

(២២៣) ចំណែកខាងព្រះរាជបុត្រទាំងពីរ ដែលមករាជីឆ្ងាយដោយស្នូស្តី
 បានឃើញព្រះនាងមង្គ្រីហើយ ក៏ទ្រង់ព្រះកន្សែងអួលអាក់នាំគ្នាស្ទុះ
 ចូលទៅរក ដូចកូនគោតូច ស្ទុះទៅរកមេ ។ ឯព្រះនាងមង្គ្រី
 បានឃើញបុត្រទាំងពីរ ដែលមករាជីឆ្ងាយដោយស្នូស្តី ក៏ញាប់
 ញ័រដូចជាស្រីមេមត់ ទន្ទឹមទឹកក្បែរក៏ហូរចេញមក ។

(២២៤) កាលពួកព្រះញាតិជួបជុំគ្នាហើយ សំឡេងគឺកកង់ខ្លាំង ក៏កើត
 ឡើង ក្នុងទាំងឡាយក៏បន្លឺឡើង ទាំងផែនពសុធា ក៏រំភើបញាប់ញ័រ ។
 ភ្ញៀវក៏ញ៉ាំងឆ្មារទឹកឲ្យធ្លាក់ក្នុងខណៈនោះ ព្រះបាទវេស្សន្តរ ក៏បាន
 ជួបនឹងញាតិទាំងឡាយក្នុងខណៈនោះ ។ ព្រះនគរទាំងពីរ ព្រះ
 សុណិសា ព្រះរាជបុត្រ ព្រះរាជានឹងព្រះទេវី បានជួបក្នុងទីជាមួយ
 គ្នាក្នុងកាលណា សេចក្តីព្រឺព្រួចរោមក៏មានក្នុងកាលនោះ ពួកអ្នក
 នគរទាំងអស់ បានផ្គងអញ្ជាលី ចំពោះព្រះបាទវេស្សន្តរនោះ នាំ
 គ្នាយំក្នុងព្រៃ មុខគួរឲ្យស្ងប់ស្ងៀម ទូលអាពាធនា ។ ពួកពស្ត្រទាំង
 អស់ចូលជុំគ្នា (បានពោល) នឹងព្រះបាទវេស្សន្តរផង នឹងព្រះនាង
 មង្គ្រីផងថា ព្រះអង្គជាព្រះរាជាឥស្សរៈរបស់ពួកយើង សូមព្រះអង្គ
 ទាំងពីរព្រះអង្គរបស់ពួកយើងសោយរាជសម្បត្តិ ។

ចប់ ធួន្តិយបញ្ចៈ ។

មហានិពាគេ ទសមស្ស វេស្សន្តរជាតកស្ស នគររណ្តំ

(២២៥) ធម្មេន រជ្ជំ កាវេន្តំ រដ្ឋា បព្វាជយេត្ត មំ

ត្វត្វា ជាធម្មនា ចេវ នេកមា ច សមាគតា ។

(២២៦) ទុក្ខជញ្ញា ហំ នោបុត្ត ភ្ននហន្តំ កតំ មយា

យោហំ សិរីនំ វេនា បព្វាជេសី អទ្ធិសកំ ។

(២២៧) យេន កេនចិ វណ្ណេន មិត្ត ទុក្ខំ ទុទព្វហេ

មាតុយា ភតិធិយាមិ អមិ ចាលោហំ អត្តនោ ។

(ប្លានកាលោ មហារាជ រដោជល្វំ បវហាយ) ។

(២២៨) តតោ វេស្សន្តរោ រាជា រដោជល្វំ បវហាយំ

រដោជល្វំ បវហេត្វា សង្ខំ វណ្ណំ អនារយំ ។

(២២៩) សីសណ្ណាតោ សុចិវត្តោ សព្វាភរណភូសិតោ

បច្ឆយំ នាគមារុយ្យ ខត្តំ តន្ត្រំ បរន្តបំ ។

តតោ សង្ខំ សហស្សានិ យោធិនោ ចារុទស្សនា

សហជាតា បរិករិសុ ទន្ធយន្តា រថេសកំ ។

(៤២៥) (ព្រះមហាសត្វ...) ព្រះអង្គនឹងពួកអ្នកជនបទ អ្នកនិគម បាន
ព្រមព្រៀងគ្នានិរទេសខ្ញុំព្រះអង្គ ដែលកំពុងសោយរាជ្យ តាមធម៌
ចាកដែនហើយ ។

(៤២៦) (ព្រះរាជា...) ម្ចាស់បុត្រ(នេះ) ពិតជាកំហុសរបស់យើង យើង
បានធ្វើអំពើបង្ខំបង្ខំផ្លាញសេចក្តីចំរើន បាននិរទេសបាវដែលមិនមាន
កំហុស ព្រោះតាមពាក្យពួកអ្នកសិរិរាស្ត្រ ។

(៤២៧) (កូន) គួរដោះទុក្ខរបស់បិតាមាតា ឬរបស់បងប្អូនស្រី ដោយ
ហេតុណានីមួយ សូម្បីដោយជីវិតរបស់ខ្លួន ។ (ពួកអាមាត្យ
បានពោលថា បពិត្រមហារាជ កាលនេះជាកាលគួរស្រង់ទឹក សូម
ទ្រង់ដុះដង្រៃព្រះរាជាជលៈ) ។

(៤២៨) (អភិសម្ពុទ្ធតាថា) គ្រានោះ ព្រះបាទវេស្សន្តរក៏ដុះដង្រៃក្តែល
លុះដុះដង្រៃក្តែលហើយ បានទ្រទ្រង់ព្រះពន្លឺមានពណ៌ដូចស័ន្ទ ។

(៤២៩) ព្រះបាទវេស្សន្តរ ទ្រង់កក់ព្រះសិរី មានព្រះពន្លឺដ៏ស្អាត ស្អិត
ស្អាងដោយអាករណៈគ្រប់យ៉ាង ទ្រង់សៀតព្រះខានដែលដុតកំដៅ
សត្រូវ ហើយទ្រង់ឡើងគង់លើដំរីដ៏ប្រសើរ ឈ្មោះបច្ច័យ ។
កាលនោះ ពួកទាហាន ៦០.០០០នាក់ កើតក្នុងថ្ងៃជាមួយគ្នា គួរ
រមិលមើល ញ៉ាំងព្រះរាជាជាធំក្នុងរថឡើយរករយ ចោមរោម ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជានិក

តតោ មន្ទិបំ ឆ្មារេស្មី សិរិកញ្ញា សមាគតា

វេស្សន្តរោ នំ ចាលេតុ ជាលី កល្យាណជីវា ចុកោ

អដោបិ នំ មហារាជា សញ្ញាយោ អភិវត្តតុ ។

(២៣០) ឥនេត្វ បច្ចយំ លទ្ធា បុព្វេ កិលេសមត្តនោ^(១)

អាធន្ទិយំ អចារីសុ រមណីយេ គិរិពុដេ ។

ឥនេត្វ បច្ចយំ លទ្ធា បុព្វេ កិលេសមត្តនោ

អាធន្ទិចិត្តា សុមេវា បុត្តេ សង្កម្ម លក្ខណា ។

ឥនេត្វ បច្ចយំ លទ្ធា បុព្វេ កិលេសមត្តនោ

អាធន្ទិចិត្តា ចិត្តតា សហ បុត្តេហំ លក្ខណា ។

(២៣១) ឯកកត្តំ បុរេ អាសី ធិន្ទំ បណ្ឌិតសាយិដ្ឋំ

ឥតិ មេតំ វតំ អាសិ តុមិ កាមា ហំ បុត្តកា

១ ម. បុព្វេ សល្លេខមត្តនោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

កាលនោះពួកកញ្ញារបស់ព្រះបាទសិរី បានច្នៃបង្កើត ហើយញ៉ាំង
ព្រះនាងមទ្រីឲ្យស្រង់ទឹក (ហើយពោលថា) សូមព្រះបាទវេស្សន្តរ
នឹងជាលីកណ្តាជនាទាំងពីរ បីបាច់ថែរក្សាព្រះនាង ទាំងមហារាជ
ព្រះនាមសញ្ញ័យ ក៏សូមឲ្យថែរក្សាព្រះនាងដែរ ។

(៤៣០) ព្រះបាទវេស្សន្តរនឹងព្រះនាងមទ្រី បាននូវទីពឹងនេះ (បានដកល់
ក្នុងរាជសម្បត្តិ ហើយក្នុងករព្វក) នូវសេចក្តីសៅហ្មងរបស់ព្រះអង្គ
(ដែលទ្រង់ធ្លាប់នៅក្នុងព្រៃពិជើម) ក៏ទ្រង់ឲ្យទ្រង់មានន្ទិយកេរ្តិ៍ត្រាច់
ទៅទៀបក្នុងវង្ស ដែលគួរជាទីរីករាយ ។ ព្រះនាងមទ្រីបរិច្ចណិដោយ
លក្ខណៈ បានទីពឹងនេះហើយ (ក៏ក្នុងករព្វក) នូវសេចក្តីសៅហ្មងរបស់
ព្រះនាង ដែលធ្លាប់នៅក្នុងព្រៃពិជើម បានច្នៃបង្កើតបុត្រទាំងពីរ
ហើយក៏ត្រេកអររីករាយ ។ ព្រះនាងមទ្រីបរិច្ចណិដោយលក្ខណៈ
បានទីពឹងនេះហើយ ក៏មានព្រះហឫទ័យក្នុងករព្វកសេចក្តីសៅហ្មង
របស់ព្រះនាង ដែលធ្លាប់នៅក្នុងព្រៃពិជើម មានចិត្តត្រេកអរ
រីករាយជាមួយនឹងបុត្រទាំងពីរ ។

(៤៣១) (ព្រះនាងមទ្រី...) នៃបុត្រទាំងពីរ កាលពិជើម មាតាជា
អ្នកបរិភោគកត់តែមួយពេល ដេកផ្ទាល់នឹងផែនដីជានិច្ច នេះជា
វត្តរបស់មាតាដូច្នេះ ព្រោះសេចក្តីប្រាថ្នាចង់ (ច្នៃ) នឹងបាទាំងពីរ

មហានិពាធ វសមស្ស វេស្សន្តរជាតកស្ស និពារណ្ឌំ

នំ មេ វនំ សមិទ្ធិជំ តុម្ភេ សង្ឃម្ភ បុត្តកា

មាតុជំបិ នំ ចាលេតុ បិតុជំបិ ច បុត្តកា

អថោបិ នំ មហារាជា សញ្ញាយោ អភិវត្តតុ ។

យដ្ឋិត្តំ កតំ បុញ្ញំ មយ្ហញ្ញោ បិតុច្ច តេ

សព្វេន តេន កុសលេន អជរោ ភំ អមរោ ភវ ។

(២៣២) កប្បាសិកញ្ច កោសេយ្យំ ខោមកោធិម្ពរាជំ ច

សស្សុ សុណ្ហាយ ចាលោសិ យេហិ មទ្គំ អសោភថ ។

តតោ ខោមញ្ច កាយ្យំ តីវេយ្យំ វតនាមយំ

សស្សុ សុណ្ហាយ ចាលោសិ យេហិ មទ្គំ អសោភថ ។

តតោ ខោមញ្ច កាយ្យំ អទ្គំ មណិមេខលំ

សស្សុ សុណ្ហាយ ចាលោសិ យេហិ មទ្គំ អសោភថ ។

ឡាតំ មុខដុល្លញ្ច បាណវត្ត ច មាណិយេ

សស្សុ សុណ្ហាយ ចាលោសិ យេហិ មទ្គំ អសោភថ ។

មហានិបាត វេស្សន្តរដាតក ទី ១០ និព្វរណ្ណ

ម្នាលបុត្រទាំងពីរ វត្តនោះ សម្រេចដល់មាតា ក្នុងថ្ងៃនេះហើយ
ព្រោះបានចូលនឹងបាទាំងពីរ ម្នាលបុត្រទាំងពីរ សូមឱ្យបុណ្យ
ដែលកើតអំពីមាតា នឹងកើតអំពីបិតាក្សត្រ ទាំងមហាពជ ព្រះ
នាមសញ្ញយ ក៏សូមឱ្យរក្សត្រ ។ បុណ្យណានីមួយ ដែលមាតា
ក្តី បិតាក្តី របស់បាទានធ្វើហើយ ដោយកុសលទាំងអស់នោះ សូម
បា កុំចាស់ កុំស្លាប់ឡើយ ។

(៤៣២) (អភិសម្ពុត្តាថា) ព្រះសស្ស បានបញ្ជូនកប្បាសិកពស្ត្រ
កោសេយ្យពស្ត្រ ខោមពស្ត្រ នឹងកោទុម្ពពស្ត្រ ទៅថ្វាយព្រះ
សុណ្ហា ដែលជាសំពត់ សម្រាប់លំអព្រះនាងមទ្រី ។ លំដាប់ត
មក ព្រះសស្សបានបញ្ជូនគ្រឿងប្រដាប់ព្រះសុរន្ត ជាវិការៈនៃមាស
នឹងគ្រឿងប្រដាប់ព្រះសុរន្ត ជាវិការៈនៃកែវ ទៅថ្វាយព្រះសុណ្ហា
ដែលជាគ្រឿងប្រដាប់សម្រាប់លំអរបស់ព្រះនាងមទ្រី ។ លំដាប់
តមកទៀត ព្រះសស្សបានបញ្ជូនគ្រឿងប្រដាប់ព្រះសុរន្ត ជាវិការៈ
នៃមាស នឹងក្រន្ទនឹងខ្សែក្រវាត់ ជាវិការៈនៃកែវមណី ទៅថ្វាយព្រះ
សុណ្ហា ដែលជាគ្រឿងប្រដាប់លំអរបស់ព្រះនាងមទ្រី ។ ព្រះសស្ស
បានបញ្ជូនគ្រឿងប្រដាប់នលាដៈ ជាគ្រឿងប្រដាប់ សម្រាប់ព្រះ
កក្រមានព័ណិផ្សង ។ ដែលជាវិការៈនៃកែវមណី ទៅថ្វាយ
ព្រះសុណ្ហា ដែលជាគ្រឿងប្រដាប់លំអ របស់ព្រះនាងមទ្រី ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

ឧត្តតំ កិដ្ឋមតំ មេខលំ បដិចាទុកំ

សស្សុ សុល្ហាយ ចាហេសំ យេហំ មន្ទំ អសោភថ ។

សុត្តញ្ចំ សុត្តវដ្ឋញ្ចំ ឧបនិជ្ឈាយ សេយ្យសំ

អសោភថ រាជបុត្តំ ទេវកញ្ញាវ នន្ទនេ ។

សសុល្ហាតា សុចិវត្តា សញ្ញាភរណាភូសិតា

អសោភថ រាជបុត្តំ តាវត្តិសាវ អច្ឆរា ។

កនិលីវ វាតច្ចបិតា ជាតា ចិត្តលតាវនេ

ទន្ធាវរណាសម្បជ្ជា រាជបុត្តំ អសោភថ ។

សកុណំ មាទុសិនីវ ជាតា ចិត្តប្បត្តា បតិ

និព្រោធបក្កតិម្ពោដ្ឋំ រាជបុត្តំ អសោភថ ។

(២៣៣) តស្ស ច នាគមាទេសំ នាតិវុឌ្ឍិវ កុញ្ញវំ

សត្តក្ខមំ សរក្ខមំ ឦសាននំ ឧរុឡ្ហវំ ។

សា មន្ទំ នាគមារហំ នាតិវុឌ្ឍិវ កុញ្ញវំ

សត្តក្ខមំ សរក្ខមំ ឦសាននំ ឧរុឡ្ហវំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

ព្រះសស្សៈបានបញ្ជូន ខ្ញុំគ្រឿងប្រដាប់សម្រាប់ព្រះស្តុន នឹងគ្រឿង
 ប្រដាប់ស្នា នឹងវិទ្យុក្រវាត់ កងជើង ទៅថ្វាយព្រះសុណ្ហា ដែលជា
 គ្រឿងប្រដាប់លំអព្រះមន្ត្រី ។ ព្រះរាជបុត្រីជាស្រ្តីប្រសើរ បាន
 គយគន់មើលគ្រឿងប្រដាប់ល្បីកដោយអំបោះ នឹងគ្រឿងប្រដាប់
 វៀរចាកអំបោះ ដ៏ល្អក្រៃពេកហាក់ដូចទៅកញ្ចក់នន្ទនឡាន ។
 ព្រះរាជបុត្រី កក់ព្រះសិរ្ស មានព្រះពស្ត្រដ៏ស្អាត ស្អិតស្អាតដោយ
 អាភរណៈគ្រប់យ៉ាង ដ៏ល្អក្រៃពេក ហាក់ដូចស្រ្តីអប្សរក្នុងឋានវត្ថុ-
 ត្រង្សៈ ។ ព្រះរាជបុត្រីបរិបូណ៌ដោយរបៀបនៃចិញ្ចាញឆ្មោះ ល្អក្រៃ
 ពេក ហាក់ដូចដើមចេក ដែលកើតក្នុងចិត្តលតាវ៉ាន់ ត្រូវខ្យល់បក់
 បោកហើយ ។ ព្រះរាជបុត្រី មានបបូរមាត់ដូចផ្លែជ្រូង នឹងផ្លែ
 បាសុំ ល្អក្រៃពេក ហាក់ដូចបក្សី មានសរីរៈសព្វគ្រប់ ដូចជា
 សរីរៈ នៃមនុស្ស មានស្លាបដ៏វិចិត្រ (ហើរព្វដ៏អាកាស) ។

(៤៣៣) ពួកអាមាត្យនាំដំរីដ៏ប្រសើរ មិនចាស់ពេក អត់ទ្រាំលំពែងបាន
 អត់ទ្រាំកូនសរបាន មានភ្នក-ងទន្ធាំ អាចគាស់រំលើងសត្រូវបាន
 មកថ្វាយព្រះនាងមន្ត្រីនោះ ។ ព្រះនាងមន្ត្រីនោះឡើងកាន់ដំរីដ៏
 ប្រសើរ មិនចាស់ពេក អត់ទ្រាំលំពែងបាន អត់ទ្រាំកូនសរបាន មាន
 ភ្នក-ងទន្ធាំ អាចគាស់រំលើងសត្រូវបាន ។

មហានិពាធំ ទសមស្ស វេស្សន្តរជាតកស្ស នគរកណ្តំ

(២៣២) សព្វម្ពំ តំ អរពាម្ពំ យាវន្តេត្ត មិតា អហ្ម,
 វេស្សន្តរស្ស តេជេន នាពាមពំ វិហេវយំ ។
 សព្វម្ពំ តំ អរពាម្ពំ យាវន្តេត្ត ទិដា អហ្ម,
 វេស្សន្តរស្ស តេជេន នាពាមពំ វិហេវយំ ។
 សព្វម្ពំ តំ អរពាម្ពំ យាវន្តេត្ត មិតា អហ្ម,

ឯកជ្ឈំ សន្និទាតីសុ,

វេស្សន្តរេ បយាតម្ពំ សិរីនំ រដ្ឋវឌ្ឍនេ ។
 សព្វម្ពំ តំ អរពាម្ពំ យាវន្តេត្ត ទិដា អហ្ម,

ឯកជ្ឈំ សន្និទាតីសុ,

វេស្សន្តរេ បយាតម្ពំ សិរីនំ រដ្ឋវឌ្ឍនេ ។
 សព្វម្ពំ តំ អរពាម្ពំ យាវន្តេត្ត មិតា អហ្ម,

នាស្ស មពានំ ក្សជីសុ,

វេស្សន្តរេ បយាតម្ពំ សិរីនំ រដ្ឋវឌ្ឍនេ ។
 សព្វម្ពំ តំ អរពាម្ពំ យាវន្តេត្ត ទិដា អហ្ម,

នាស្សមពានំ ក្សជីសុ,

វេស្សន្តរេ បយាតម្ពំ សិរីនំ រដ្ឋវឌ្ឍនេ ។

មហានិបាត វេស្សន្តរដាតក ទី ១០ នគរកណ្ត

(២៣២) ពួកម្រឹគតាំងប៉ុន្មាន ដែលមាននៅក្នុងព្រៃតាំងអស់⁺នេះ មិនបៀត
 បៀនគ្នានឹងគ្នា ដោយគេជះនៃព្រះបាទវេស្សន្តរ ។ ពួកបក្សី
 តាំងប៉ុន្មាន ដែលមាននៅក្នុងព្រៃតាំងអស់⁺នេះ មិនបៀតបៀនគ្នា
 នឹងគ្នា ដោយគេជះនៃព្រះបាទវេស្សន្តរ ។ កាលព្រះបាទវេស្សន្តរ
 ញ៉ាំងពួកអ្នកសិរិកស្រ្តឲ្យចំរើន ទ្រង់យាងចេញ (អំពីព្រៃ) ពួក
 ម្រឹគតាំងប៉ុន្មានដែលមាននៅក្នុងព្រៃតាំងអស់⁺នេះ បានមកប្រជុំក្នុងទី
 ជាមួយគ្នា ។ កាលព្រះបាទវេស្សន្តរ ញ៉ាំងពួកអ្នកសិរិកស្រ្តឲ្យ
 ចំរើន ទ្រង់យាងចេញ (អំពីព្រៃ) ពួកបក្សីតាំងប៉ុន្មាន ដែល
 មាននៅក្នុងព្រៃតាំងអស់⁺នេះ បានមកប្រជុំក្នុងទីជាមួយគ្នា ។ កាល
 ព្រះបាទវេស្សន្តរ ញ៉ាំងពួកអ្នកសិរិកស្រ្តឲ្យចំរើន ទ្រង់យាងចេញ
 (អំពីព្រៃ) ពួកម្រឹគតាំងប៉ុន្មាន ដែលមាននៅក្នុងព្រៃតាំងអស់⁺នេះ
 លែងស្រែកសំឡេងពីរោះ ។ កាលព្រះបាទវេស្សន្តរ ញ៉ាំងពួកអ្នក
 សិរិកស្រ្តឲ្យចំរើន ទ្រង់យាងចេញ (អំពីព្រៃ) ពួកបក្សីតាំងប៉ុន្មាន
 ដែលមាននៅក្នុងព្រៃតាំងអស់⁺នេះ លែងស្រែកសំឡេងពីរោះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

(២៣៥) បដិយត្តោ រាជមត្តោ វិចិត្តោ បុប្ផសន្ធតោ
 វេសំ វេស្សន្តរោ រាជា យត្ថ យាវ ជេតុត្តរា ។
 តតោ សង្ខី សហស្សានិ យោនិនោ ចារុនស្សនា

សមន្តា បរិករឹស្ស
 វេស្សន្តរោ បយាតម្ហិ សិរីនំ រដ្ឋវឌ្ឍនេ ។
 ឡិរោជា ច កុមារា ក វេសិយានា ច ព្រាហ្មណា

សមន្តា បរិករឹស្ស
 វេស្សន្តរោ បយាតម្ហិ សិរីនំ រដ្ឋវឌ្ឍនេ ។
 ហត្ថារោហា អនិកជ្ជា រថិកា បត្តិការកា

សមន្តា បរិករឹស្ស
 វេស្សន្តរោ បយាតម្ហិ សិរីនំ រដ្ឋវឌ្ឍនេ ។
 សមាគតា ជាឧបទា នេកមា ច សមាគតា

សមន្តា បរិករឹស្ស
 វេស្សន្តរោ បយាតម្ហិ សិរីនំ រដ្ឋវឌ្ឍនេ ។
 ករោដិយា ចម្ពុជរា ឥន្ទិហត្ថា សុវម្ពិកា

បុរតោ បដិបដ្ឋិស្ស
 វេស្សន្តរោ បយាតម្ហិ សិរីនំ រដ្ឋវឌ្ឍនេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ផាគក

(៤៣៥) ពួកអាមាត្យបានរៀបចំរាជមាតិ ឲ្យរំលេចឆ្លុះឆ្លាស់ គ្រៀបត្រា
 ដោយផ្កា តាំងអំពីទីដែលព្រះបាទវេស្សន្តរទ្រង់គង់នៅ រហូតដល់
 ក្រុងជេតុត្តរ ។ លំដាប់នោះ កាលព្រះបាទវេស្សន្តរ ញ៉ាំងអ្នកសិរិ-
 រាស្ត្រឲ្យចំរើន ទ្រង់យាងចេញ (អំពីព្រៃ) ពួកយោធាទាំង ៦០,០០០
 ល្អមើល បានហែហមជុំវិញ ។ កាលព្រះបាទវេស្សន្តរ ញ៉ាំងពួក
 អ្នកសិរិរាស្ត្រឲ្យចំរើន ទ្រង់យាងចេញ (អំពីព្រៃ) ពួកស្រីស្នំផង ពួក
 រាជកុមារផង ពួកអ្នកជំនួញផង ពួកព្រាហ្មណ៍ផង ហែហមជុំវិញ ។
 កាលព្រះបាទវេស្សន្តរ ញ៉ាំងពួកអ្នកសិរិរាស្ត្រឲ្យចំរើន ទ្រង់យាង
 ចេញ (អំពីព្រៃ) ពួកពាលដំរី ពាលសេះ ពាលរថ ពាលថ្មើរជើង
 ហែហមជុំវិញ ។ កាលព្រះបាទវេស្សន្តរ ញ៉ាំងពួកអ្នកសិរិរាស្ត្រ
 ឲ្យចំរើន ទ្រង់យាងចេញ (អំពីព្រៃ) ពួកអ្នកជនបទ ក៏បាន
 មកជួបជុំគ្នា នឹងអ្នកនិគម ក៏បានមកជួបជុំគ្នា ហែហមជុំវិញ ។
 កាលព្រះបាទវេស្សន្តរ ញ៉ាំងពួកអ្នកសិរិរាស្ត្រឲ្យចំរើន ទ្រង់យាង
 ចេញ (អំពីព្រៃ) ពួកទាហានពាក់មួក ទ្រទ្រង់ខែល កាន់ធ្នូ
 ចងគ្រឿងក្រោះដ៏ល្អ ដើរហែខាងមុខ ។

មហាសិរី ទេវតា វេស្សន្តរជិតកស្ស ឥន្ទរកណ្តំ

[២៣៦] តេ ចារិស្ស បុរិ រម្មំ តហ្មា ចាការតោរណំ

ឧបេតំ អន្តរាទេហំ ធម្មតេហំ ច្ចកយំ ។

វិត្តា ជាធម្មតា អាស្មំ ធម្មតា ច សមាគតា

អនុប្បត្ត កុមារម្មំ សិរីនំ រដ្ឋវឌ្ឍនេ ។

ចេលុក្ខេចា បរិត្តត្ថ អាគតេ ធម្មនាយកេ

ធម្មប្បវេសំ ធម្មតេ តន្តរា មោក្ខោ អយោសថ។

[២៣៧] ជាត្របមយំ វស្សំ ទេវោ ចារិស្សំ តាវទេ

វេស្សន្តរេ បរិដ្ឋម្មំ សិរីនំ រដ្ឋវឌ្ឍនេ ។

តតោ វេស្សន្តរោ រាជា ធានំ ធម្មតា ទត្ថិយោ

កាយស្ស កេតា សប្បញ្ញោ សត្តិសោ ឧបបជ្ជជាតិ។

ឥន្ទរកណ្តំ តាម ។

មហាវេស្សន្តរជិតកំ ទេវតា ។

មហាសិរី សិរីនំ ។

មហានិបាត វេស្សន្តរដាតក ទី ១០ នគររាណ្ត

(២៣៦) ក្សត្រិយ៍ទាំងនោះ បានយាងចូលទៅកាន់បុរី ជាក្រុងគួរឲ្យ
ត្រេកអរ មានកំពែងនឹងទ្វារខាងក្រៅដ៏ច្រើន ប្រកបដោយគ្រឿង
ស៊ីនិងគ្រឿងផឹក មានទាំងល្បែងពីរយ៉ាង គឺកំនឹងជ្រៀង ។

កាលរាជកុមារ ញ៉ាំងពួកអ្នកសិរិកស្រ្តឲ្យចំរើន ស្តេចមកដល់
ពួកអ្នកជនបទ នឹងពួកអ្នកនិគម បានមកជួបប៉ុន្មាន ត្រេកអរ ។
កាលព្រះមហាក្សត្រិយ៍ ជាអ្នកប្រទានព្រះរាជទ្រព្យ ស្តេចមកដល់
ហើយ ពួកមហាជន ក៏នាំគ្នាលើកទង់ជ័យ ទួលនន្ទិកេរី ហើយ
ចូលទៅព្រះនគរ ព្រះបាទវេស្សន្តរ ក៏ទ្រង់ឲ្យយោសនា ដើម្បី
ឲ្យដោះលែងសព្វសត្វ ចាកចំណង ។

(២៣៧) កាលព្រះបាទវេស្សន្តរ ញ៉ាំងពួកអ្នកសិរិកស្រ្តឲ្យចំរើន ស្តេច
ចូលមកដល់ សក្កទេវរាជដែលជាទុបបត្តិទេព បានបង្កើតភ្លៀងជា
វិការៈនៃមាស ។ លំដាប់នោះ ព្រះបាទវេស្សន្តរជាក្សត្រិយ៍ប្រកប
ដោយប្រាជ្ញា ទ្រង់ឲ្យទាន លុះបែកព្វាយរាងកាយនោះទៅ ក៏
បានស្តេចទៅកើតក្នុងឋានសួគ៌ទៅលោក ។

ចប់ នគររាណ្ត ។

ចប់ មហាវេស្សន្តរដាតក ទី ១០ ។

ចប់ មហានិបាត ។

សុត្តន្តបិដកេ

ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ

ទ្វាទសមោ ភាគោ

មាតិកា

អង្កេ

មហានិបាតជាតកំ

មហានិបាតេ	អដ្ឋមំ	មហានិបាតេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជាតកំ	១
"	នវមំ	វិជ្ជាជាតកំ ទោហន្តរកណ្តំ	៣៣
"	"	" មណិកណ្តំ	៣៥
"	"	" អក្ខកណ្តំ	៤៧
"	"	" យរាសប្បញ្ញា	៥៣
"	"	" លក្ខកណ្តំ	៥៤
"	"	" រាជសវត្ថកណ្តំ	៥៧
"	"	" អន្តរបេយ្យាសំ	៦៥
"	"	" សាធុនវេទម្ពកណ្តំ	៧១
"	"	" កាលាគិរិកណ្តំ	៧៦

សុត្តន្តបិដក
ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក
ទ្វាទសមភាគ

មាតិកា

ទំព័រ

មហានិបាតជាតក

មហានិបាត	មហាសាវកទស្សបដិសោធក	ទី ៨	១
"	វិទុរជាតក	ទី ៩ ទោហឡកណ្ណ	៣៣
"	"	" មណិកណ្ណ	៣៥
"	"	" អក្ខកណ្ណ	៤៩
"	"	" យរាវាសយ្យញ្ញ	៥៣
"	"	" លក្ខកណ្ណ	៥៤
"	"	" រាជវិសតីកណ្ណ	៥៧
"	"	" អន្តរបេយ្យលៈ	៦៥
"	"	" សាធុនវធិម្ហកណ្ណ	៧១
"	"	" កាលាតិវិកណ្ណ	៧៦

មាតិកាបត្តាជ

មាតិកា

អង្កេត

មហានិបាតេ	ទសមំ	វេស្សន្តរជាកកំ	ទសវេគាថា	៧៤
"	"	"	ហិមវន្តកណ្តំ	៧៧
"	"	"	ទានកណ្តំ	១០៧
"	"	"	វិនប្បវេសនំ	១២៧
"	"	"	ជ្ជដកបញ្ចំ	១៣៦
"	"	"	ចូល្យវេណនា	១៤៦
"	"	"	មហាវេណនា	១៥០
"	"	"	ទារកបញ្ចំ	១៦១
"	"	"	មទ្ធិបញ្ចំ	១៧៦
"	"	"	សកបញ្ចំ	១៨៧
"	"	"	មហាភជបញ្ចំ	១៩៤
"	"	"	ឆក្ខុភិយបញ្ចំ	២០៥
"	"	"	នគរកណ្តំ	២១១

សង្ខេបប្រាថ្នាមាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

មហានិបាត	វេស្សន្តរជាតក ទី ១០	ទសវរោហិ	៩៤
"	"	ហិមវន្តកណ្ណ	៩៧
"	"	ទានកណ្ណ	១០៩
"	"	វិនិច្ឆ័យវេស្សន៍	១២៩
"	"	ដូជិកបញ្ចៈ	១៣៦
"	"	បុល្លវិនិច្ឆ័យនា	១៤៦
"	"	មហាវិនិច្ឆ័យនា	១៥០
"	"	ទារកបញ្ចៈ	១៦១
"	"	មទ្ធិបញ្ចៈ	១៧៦
"	"	សក្កបញ្ចៈ	១៨៨
"	"	មហារាជបញ្ចៈ	២០៩
"	"	ឆត្វត្ថិយបញ្ចៈ	២០៥
"	"	និគរកណ្ណ	២១១

វិវិទាវិវិទបតំ

វិវិទបាហោ	អវិវិទបាហោ	អង្កេ	រដ្ឋលេខាយំ
បណ្ឌិតប្ប	បណ្ឌិតប្ប	៩៤	១ ៣
រវិ	រវិ	៩៦	"
រាបបុត្ត	រាជបុត្ត	១២៧	៨
នាណុមគណា.	នាណុមគណា.		
ក្រណ្ឌ	ក្រណ្ឌ	១ ៣ ៥	៥
មហារាជបតំ	ឆក្ខុត្តយបតំ	២០៥	១

សន្លឹកប្រាប់ពាក្យខុស-ត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
ដោពាក្យ	ដោយពាក្យ	៦	៣
នារទេសស្សបដាតក	មហានារទេសស្សបដាតក	៣១	១
ធ្វើ	ធ្វើ	៣៨	៣
ប៊ិតតនៅ	ប៊ិតនៅ	៦០	៨
វិធុបណ្ឌិត	វិធុបណ្ឌិត	៧	"
មាធន្ត្រៀវ	មាធន្ត្រៀវ	១១៨	១១
វាំង	វាំង	១២៨	៨
វិចិត្រ	វិចិត្រ	"	១៧
បុល្លវិនិច្ឆ័យ	មហាវិនិច្ឆ័យ	១៥១	១
មន្ទីរបញ្ចុះ	ទារកបញ្ចុះ	១៧៥	"
និរសេវ	និរទេស	២០៨	៨

សៀវភៅនេះ ត្រូវបានបោះពុម្ពឡើងវិញ ដោយប្រាក់អំណោយនៃ
អ្នកខាងក្រោមនេះ ៖

Printing costs were met through the gift of

Wat. Sotoshu Tozenji Temple

The Rev. Kodo Mineta

3-23-2 Washibetsucho, Noboribetsu-shi, Hokkaido 050 Japan

この本は次の方によって復刻されました。

曹洞宗 透禅寺 峰田弘道

〒050 北海道登別市鷺別町3-23-2

☎01438-6-7019

ព្រះត្រៃបិដក ភាគទី ១១០ " អភិធម្មបិដក "

ការផ្សាយរបស់ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ, ភ្នំពេញ

ការបោះពុម្ពជាថ្មីឡើងវិញ របស់សមាគមជំនួយដល់ការបោះពុម្ពព្រះត្រៃបិដកឡើងវិញ

បោះពុម្ព ថ្ងៃទី ១០ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤

សហប្រតិបត្តិការរៀបរៀង និងបោះពុម្ពនៅប្រទេសជប៉ុន

TRIPITAKA VOL. 63 (of 110 volumes total)

"SUTTANTA PITAKA"

Published by the Buddhist Institute, Phnom Penh

Reproduced with the kind cooperation of the

TRIPITAKA PUBLISHING COMMITTEE

First edition December 8, 1994

Printed in Japan by Hirosaki Sogo Printing Ltd.

トリピタカ（南伝大蔵経）全110巻・第63巻スuttantaピタカ（経部）

発 行：プノンペン仏教研究所

復刻救援：カンボジア版トリピタカ（南伝大蔵経）復刻救援委員会

発 行：1994年12月8日

印刷・製本／弘前相互印刷株式会社

製作にあたり弘前相互印刷株式会社の多大な協力を得ました

